

૪૪ ૧૮૬૫

हिंदुस्ताननो फौजदारी कायदो.

પેનલકોડ ટીકા સાથે *

— ૦૦૦૦૦૦ —

ACT. NO XLV OF 1860 AND

NO XXVII OF 1870 AND

No VIII of 1882-Gujarati.

— ૦૦ —

સને ૧૮૬૦ નો ૪૫ માં આક્ટ સને ૧૮૭૦

ના ૨૭ માં તથા સને ૧૮૮૨ ના ૮ માં

આક્ટથી સુધારીને તે હિપર થઈ

લા ત્રણે પ્રસીદ્ધિનીના હિપર

ગ્રામી રેંસલા તથા ઠરા

વા સાથે,

રામદાવાદમા.

અથવા જામશાહની હવેલીમાં "સમરોર બાક દુર" છાપખાનામાં

અવધાનિત રાખાયે જાણી પ્રસીદ્ધ કરાયે.

સને ૧૮૮૩.

આ પુસ્તક સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ માં આક્ટ પ્રમાણે

૧૮૮૨ કરવામાં આણું છે.

આ પુરતક તથા આર કરવામાં કેટલાક ચીજવાન
અંધકારના પુરતકોથી અમને મદદ મળી
છે તે બદલ તેમના ઊપકારી છીએ.

ଆମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

[illegible]

બચ્ચિને નુકસાન બાબત બચ્ચિને ખુ
 મા મુકયા બાબત તથા જનમ કુળવચા
 બાબત. ૧૭૨
 ઝોળા જખી સ્મરકાવ તથા ઝેરબાબો
 કેદ. બાબત. ૧૮૪
 રાપરાધી બળ તથા કુખડા બાબત. ૧૮૬
 મનુષ્ય હરણ તથા મનુષ્ય નશત યુધા
 મી તથા વેદ બાબત. ૧૯૨
 બળાતકાર રોકિત બાબત. ૧૯૬
 સરકારીકરણ વીરિય યુનાહો બાબત. ૨૦૦
 બાબ ૧૭ મો.
 મીમકત વીરિય યુનાહો બાબત મોરો
 બાબત. ૨૦૩
 જખરાઈથી કહેડાવયા બાબત. ૨૧૦
 અપહરણ તથા ડાકઠોડો બાબત. ૨૧૪
 મોલકતવા સાપરાધ બેઠા હિપથેત
 બાબત. ૨૨૦
 સાપાધ. વીરાપસ માત. ૨૨૪
 મોરોની મીમકત હેવા બાબતેત. ૨૨૭
 કમઈ બાબત. ૨૩૧
 કમના ખતો તથા મીમકતની ઓપસ
 થા બાબત. ૨૩૬
 બોઝાક બાબત. ૨૪૦
 સાપરાધ પરવેસ બાબત. ૨૪૪
 બાબ ૧૮ મો.
 હેવા સખધી તથા વેપારની સ્મરવા
 મીમકતની નીચા નામો સખધી યુનાહ
 બાબત. ૨૪૧
 વેપારની તથા મોલકતની નીચાણી બા
 બત. ૨૪૧
 બાબ ૧૯ મો.
 નોકરી કરવાનો કરાર તોડવાના યુનાહ
 બાબત. ૨૪૩
 બાબ ૨૦ મો.
 હગત રાખધી યુનાહો બાબત. ૨૪૬
 બાબ ૨૧ મો.
 અપહર હેવા બાબત. ૨૫૦
 બાબ ૨૨ મો.
 સાપરાધ ધમકો તોરસકર તથા કુખ
 બાબત. ૨૫૧
 બાબ ૨૩ મો.
 યુનાહ કરવાની કોરોધી બાબત.

9654

XLV. OF 1860.

શ્રીજીના કાચદો.

શ્રી આઈટી ડાય મો.

આધદા કુરનારી સભા.

१८५०

કચ્છના કુરુનારી સમગ્રને પસાર

1. ધો.નરેગલ ધી. ગણનર જનરલો સને ૧/૬૦ ના અક્ટોબર મ

• १ श्री वाराणसी मंजूर कर्षा, मने सावे लोकने गवळ

ਧਨਾ ਲਾਗੇ ਤੇ ਅਘਰੇ ਪ੍ਰਸੰਨ੍ਹ ਕਰਿਐ।

પાઞ ૧ લો.

અરીહીય ઇડીઆને આટે મેક સાવનીય દુઃખવારી કાચકો કરેલ થે
કરેય. | મુજબ દરેક પુછે.

૧. આમાં આપણને ત્રણ મહત્વની બાબતો ધ્યાનમાં લેવાની પડે છે. એક તો આપણને ત્રણ મહત્વની બાબતો ધ્યાનમાં લેવાની પડે છે. એક તો આપણને ત્રણ મહત્વની બાબતો ધ્યાનમાં લેવાની પડે છે.

15

உகா.

કચ્છના જિલ્લાના પાંચ જિલ્લાઓમાં સરેરાશ ૧૦૦ થી વધુ વર્ષોના જિલ્લાઓમાં

૧. સુનિ ૧૮૬૧ ના મે મહીનાની તારીખ ૧ સુનિ દિનિ અથવા તારીખ

સરકારે મુલકોમાં થયેલા
સુનાહોમાંની શીક્ષા.

મુલક મધે આ કાપવાના કરાવે નીરવે.
સુનાહો જે સખસે યુનેઝાર ઘરો તે સખસે
કમુર જાખત આ કાપવા મુજબ શીક્ષા કરાવે
રીતે કરવામાં આવશે નહીં.

ટીકા.

આ કાપવા ૧૫ થી આ કાપવા તા. ૧ થી જાનેવારી સને ૧૮૬૨ થી
કાપવા આવ્યાં.

જો રીતે કરવામાં આવશે નહીં એટલે આ કાપવામાં શીક્ષા કરાવી છે
તેજ યુનાહને માટે આ કાપવા પરમાણે સખ ડરવામાં આવશે પરંતુ જે યુનાહની
આ કાપવામાં શીક્ષા કરાવી નથી એવાને વાસને જે કાપવામાં શીક્ષા કરાવી હોય તે શબ્દ
સખજો.

કે સરકાર મુલકની હદની બહાર કાપવા કાપવા યુનાહને માટે જે સખસેની તબીબ

જે યુનાહ સરકાર મુલક
ની બહાર થાય હોય, પણ
તેની તબીબ કાપવા પર
માણે તે મુલકની મહેલ
ઈ શકે તે યુનાહોની શી
ક્ષા.

હીંદુમતાના મનને જે રત કાપવામાં છે તે
માંથી થઈ શકતી હોય તે સખસે. જે સખસે મુલકો
બાહાર જેલ સામન જે તે સામન સાથે જે
મહેલ કરવા હોય તે પરમાણે આ કાપવા કરાવે મુજબ
આજ સખસે.

ટીકા.

આ સરકારની રજીસ્ટ્રેશન પરમાણે યુનેઝ કાપવા ૧૫ થી ૨૫ થી જે
સખ કરવામાં આવેલા પાતાણે તે તેના જે ર કરવા તેજ યુનાહ જાખત કાપવા સખ
નહીં હોય પ્રોટેક્શન નંબર ૧૦૭ તા. ૩૧ ડિસેમ્બર સને ૧૮૩૦.

ઈંગ્લેન્ડ સરકાર સે થે રજીસ્ટ્રેશન રાજકી હદમાં યુનેઝ, આ જીર્ડસ રજીસ્ટ્રેશન
તે યુનેઝ કરવા હોય તે તેની તબીબ હાઈકોર્ટમાં ૧૨૫ લાખ છે મુલક હાઈકોર્ટ
તા. ૩ જુલાઈ સને ૧૮૭૧ થા. ૮ પ્રક્ટ હર.

પરીટીસ રજીસ્ટ્રેશન પરમાણે હદમાં જે આ કાપવા બંધ યુનાહ કરે તેને તપાસ આ
કલમ પાતાણે પરીટીસ ૧૨૫ થી થઈ શકે પરમાણે જાનારી રજીસ્ટ્રેશન પાતાણે દેશમાં
યુનાહ કરી પા. ટીસ હદમાં આવેલી રજીસ્ટ્રેશન પાતાણે તેના ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ મુલકની કોર
દેખી થઈ શકે પરમાણે માણે જે પાતાણે નોંધે લખેલી પીનલકટી કલમ ૧૨૫
જે યુનાહ કરી આ રજીસ્ટ્રેશન પાતાણે હોય તાજ તેમને ૫૩ થી તે રજીસ્ટ્રેશન પાતાણે
રી રાખાણે.

કલમ ૨૧૬, ૨૦૮, ૨૨૪, ૨૩૦ થી ૨૬૨, ૨૬૬ થી ૩૦૪, ૩૦૭ થી ૩૧૦, ૩૧૩ થી ૩૧૭, ૨૨૩ થી ૨૩૨, ૨૪૭, ૨૪૮, ૨૬૦ થી ૨૭૩, ૨૭૫ થી ૨૭૭, ૨૭૮ થી ૪૧૪, ૪૩૫ થી ૪૪૦, ૪૪૩ થી ૪૪૬, ૪૬૪ થી ૪૬૮, ૪૭૧ થી ૪૭૭, (૧૮૭૬ નો ૨૧ થા.)

જા આજુ સુધી કંઈ તબાનુ અથવા અધિપતિ કસ્ટ ઇંગ્લેન્ડ
 રાજાની રાખનારા પરરાજા } યો હોય અથવા રાણીને નામે હીંદુસ્તાન
 માં રાણીના કોઈ ને કરે કે } કે કર્યો હોય અથવા હવે પછી કરે તે
 રાજા કુલદેવી સીધા. } બં રાખસત ઉપરથી રાણીની સાથે રાસતી રાખનારા
 જા અથવા રાખના મુલકની માટે સને ૧૮૬૧ ના મે
 ની તારીખ ૧ હીને રીને અથવા તીયર પછી રાણીની નાકરીમાં છતા રાણીને
 ર આ કાપડા કાપડો વીરધના જે કામ અથવા કથુરનો યુનેઝર થશે તે નોકરને
 કામ અથવા કુસીને માટે આ કાપડા મુકાબ રાક્ષ કરાયા અપરો.

દીકા.

આ બાબતી મતભળ હીંદુસતાનના ફોજદારી કાપડાને બદલે પીનલકોડ રાખમ કરવાની
 છે તે પાછુ જીનુના ફોજદારી કાપડો જે પરસંગે પીનલકોડના કાપડો સાચુ પડે તેના પર
 સંગે ૨૬ છે આ ફોજદારી મતભળ પીનલકોડ પાધનારા કમીરાનેરા તેમના બીજા રીવાર
 મા નીચે પરમારા રામભવે છે.

જે મુલકને સાર આ કાપડો જાનવા અને બસામકુ કરી છે તે મુલકને હાલ
 જાણુ ફોજદારી કાપડા બધા ૨૬ કરવા વમારી સલાહ નથી અમારી નકરમા એમ હામકુ
 બધે ચોગી છે કે જે કામે આ કાપડા મુકાબ યુનેઝર બને તે કામેનો આ કાપડાના
 કાપડા રાખવા બીજી રીતે ધનસક થઈ રાગો નહી ફક્ત કોરડા મારસા કરી રહે
 એમ બી સંગે કે ચોગી કરતીયો જે કોઈ પીનલકોડ રીવાય બીજા જાણુ કાપડા પર
 માણુ રાક્ષા સાપડ જે અને જે કાપડા અધનારી સખા માફ કરવા ઇછતી નથી તેના કે
 લીધા આ કાપડાના કાપડા કરવા નવી હોય."

આ મુલકની અદર બનાના યુવાને સર ને આ મતભળ કલમ ૨ થી પાર પડી
 છે આ મુલકની પાટા પાટા યુન અને સર આ કાપડો એકો સપસ છે કલમ ૩
 રાવે કે કે વધ કે કાપડાને કારે સ ઇંગ્લેન્ડની વાવર કેવો યુવાને સાર કલકતા
 ની કાપડા કાપડારી અમાના કાપડા આકડો પાટાંસ ઇંગ્લેન્ડમાં ધનસક થઈ
 રાકે તેને આ કાપડા પરમાણુ સખ થશે. કલમ ૪ થીમા રાણી કાહેબન નોકરો મત
 રી રાખાએના સર્કમા યુવા કે તેમને વાસને ઉપરના જેવો હાવછે. પછુ જે સખસો રા
 હી સરકારના નોકરો નથી અને જેવોનો ધનસક કાપડા બાધનારી સખાના કોઈ આકડ
 થી નહી પછુ પારસાને રા આકડોથી પરીટીશ ઇંગ્લેન્ડ મા થઈ રાકે એવા કોડેન યુવા
 થીમા આ બેમાની એક કલમ હાવ કમી નથી, આવા યુવાને રો હજુ જીના કાપડા
 નીચે રહેવા રીધેલા રખાવ છે જે કાપડા સામાનીય રીતે ઇંગ્લેન્ડ કા મીનસ મા છે.

કલમ ૪ આજુ મુકરમાના એક વરગ વંશે રાવ ફરે છે આ બાબત બાબ ૧ આ
 ની કલમ ૧૮ ઉપર કલુ હાવેલા કરવાની નકર છે. જેમા "રાણીના નોકરો" વાંચી
 આ આપો છે.

સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૧ થી પરીટીસ ઇંડીઆની બાહર કોસા યુગ્મોનો બંધુ રીતે ઇનસાર થાય છે તેની તપસીલ.—

૧. પરીટીસ ઇંડીઆની બાહર કામ કરનાર પરીટીસ સરકારના પૂતીની ધીસી.
૨. પરીટીસ ઇંડીઆમાં કામ કરનારી સાધારણ કોન્સ્ટાબી કોર્ટેથી.
૩. યુનેયર્ડ જે રાખેલા કાચા તેમજ હોય તે રાખને વાપી કરાયેલી.
- પહેલો રીતે ઇનસાર કરવા બાબત કલમ ૪ થી ૮ સુધીના રાખ કરેલ છે.

સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૧ ની કલમ ૪ પરીટીસ ઇંડીઆની સરકારના કોર્ટ ને જે સત્તા અથવા હકુમત પરીટીસ ઇંડીઆની હાની બાહર કોર્ટ દેશમાં અથવા માં ગવરનર કનરલને હકુમત છે અગર હવે પાને હોય તે સત્તા આપવા હકુમત બાદનર કનરલ ઇન્ડિયન સેલેક્શન કમિટી આપે છે અથવા ગવરનર સત્તા આપવાની વાત ને જગા ઊપર તે સત્તા આપવામાં આવે તે જગાની ૫૬ અને આપેલી સત્તા કેવી રીતે આપવી એ વોગે ઇંડીઆ ગેલ્લર બાહર અથવા જગ્યાવામાં આવે છે.

અતીઆર સુધી અથવા હવે પછી કોર્ટ આર્થ દેશમાં અથવા જગ્યામાં જસ્ટીસ આર્થ થી પીસ સરકારે રીમેન્ડા હોય અથવા ન મે તેવાને પહેલા વરગત માલસતરેડો ને વળી જસ્ટીસ આર્થ થી પીસ અને રાણીની બેવાવની રદખત હોય છે તેમને ને સત્તા આપેલી હોય છે તે સત્તા હેપ છે રાણીની વીલાવની રદખત કરેલા યુગ્મો આ માલ જસ્ટીસ આર્થ થી પીસે રાણીની વીલાવની રદખત હોય હકુમત વળી કોર્ટ કોર્ટમાં ઇનસાર વાસતે માલસા એ ગવરનર કનરલ ઇન્ડિયન સેલેક્શન કમિટી આપેલા હોય સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૧ ની કલમ ૬—૭.

યુગ્મોની આપત અને ધીંસતાનમાં તે વખત ચાલુ કોન્સ્ટાબી કામ ચલાવવાની રીત આપત કાચા જે કોર્ટે ગવરનર કનરલ ઇન્ડિયન સેલેક્શન વખતે વખતે કરાવે તે કે રસીને અનુસરે રસી રાખવા યુરોપીઅન અને દેશી બધી પરીટીસ રદખતને સાચુ થશે સને ૧૮૭૨ ના આ. ૧૧ કે ૮.

આ ઊપરથી યુગ્મ છે કે કોર્ટ પરીટીસ ઇંડીઆ બાહરના દેશમાં તે દેશના મુનશી પાસ કાચા બોરપ કોર્ટ યુગ્મો અને તેમાં ગવરનર કનરલને વધે અથવા અખનીઆ ર નથી એટલા માટે આ આક્ટનો આ બાગ મારુ દેશ અથવા જગ્યા રવા સ મે કોર્ટમાં કારથી અથવા પારલામેન્ટના કોર્ટ આક્ટથી જે હકુમત તેને હોય તેટલે સુધી સાચુ છે.

સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૧ ની કલમ ૯ રાખે છે કે પરીટીસ ઇંડીઆમાં બધી પરીટીસ રદખત યુરોપીઅન અને દેશી તેમજ કોર્ટ રવા રાખમાં કરેલા યુગ્મ બાબત જે જગ્યામાં તે હોય અગર માલમ પડે તે જગ્યામાં ગ યુગ્મ અને તેમાં હોય તેમના ઊપર કામ ચલાવવું.

જે કોર્ટે યુગ્મ અને તેમાં જગ્યાના પોલીસ આર્થ એ . ૮ સરકારી કોર્ટ આર્થ તે યુગ્મોનો પરીટીસ ઇંડીઆમાં તપાસ થઈ સકે અને જે પરાયણ જે પરીટીસ ઇંડીઆમાં

અન્ય તરફથી પણ તે પછી ફરીથી પરદેશી સરકારના પરત્વેનીયોની તપાસ નહીં. પણ આ આકાશી તે રૂઝના રાખને જે અધિકાર હોય તે તને મુનેબરથી ધી ધી સત્તા કરવા અટકાવ નથી.

સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૧ ની કલમ ૧૦ થી પરરામમાં પોલીસીકલ એક્ટને ૧ જુલીથી આરંભી આગળ આપેલી મુલાનીએ આગર ૨જી ક લા કાગલ કોઈ ઇન્વિન કોરમમાં તેના અર્થ કરે છે.

મુનેબર, સુરાધીન જે રીતે થાય છે ૧જી જે રાજમાં મુનેબર અને એક હોય તે પોલીસીકલ એક્ટના વારંદ કોરમમાં પોલીસીકલ એક્ટની કોપરથી

જો પોલીસીકલ એક્ટનો નવરત્ન એક માત્ર કે એ મુનેબર રાજમાં બને તો જો તેનો ઇનસાફ થયે જોઈએ અને જો તે પોલીસીકલ નીચે મળેલી વાખાઓમાં થી કોઈ વાખામાં આવતો હોય એટલે કલમ ૨૨૦ થી ૨૧૩-૨૬૬ થી ૩૦૪, ૩૦૭, ૩૧૦ થી ૩૧૭, ૩૨૨ થી ૩૩૩, ૩૪૭ થી ૩૪૮ ૩૬૦ થી ૩૭૩, ૩૭૭ થી ૪૧૪, ૪૩૧ થી ૪૪૦, ૪૪૮ થી ૪૬૧, ૪૬૪ થી ૪૬૮, ૪૭૧ થી ૪૭૩-આગળ ગવરનર જાહેર જાહેર ફેરી કોઈ પોલીસ કલમની વાખા અથવા કાયદામાં આવતો હોય તો પોલીસીકલ એક્ટને વારંદ કાદાગળ અખતીયાર છે. (સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૧ ની કલમ ૧૧) આ વારંદ જે કોઈ ફરી પારવામાં હોય તે કોઈપણ માલસતરે કોઈ માલવાનું છે અને પોલીસીકલ ફેરી પારદેશી માલ જાળવવાનું છે (૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૧ ની કલમ ૧૨) અર્થે મુનેબરને પોલીસીકલ એક્ટને સંવાધીન કરવામાં આવે તરે તેના પોલીસીકલ એક્ટ ઇનસાફ કે જે તે રીતી કોરદેથી ઇનસાફ થયે એ જાળવ જેમ સંવાધીન કરવાની સર ૬૨ ફરમથે તે મુજબ થઈ શકે (સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૧ ની કલમ ૧૨).

અર્થે મુજબી પરરામ થ તરફથી હોય તરે ઈરીયા સરકારે એ પાલેસા મુનેબરને પકડી તે મુનેબર (૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૧ ની કલમ ૧૧) અર્થે આવે તે હોય તો તપાસ કરી રીપોર્ટ કરવા માલસતરે ફરમથે આ રીપોર્ટ આવેથી મુનેબર સંવાધીન કરવા કરે કે નહીં તે સરકારના અર્થે કોપર છે. આ કલમથી મુનેબરે સંવાધીન કરવા જાળવ તે વખતે થાય કાય. અથવા કોલકોરદેવા કરવાને અસર થતી નથી; સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૧ ની કલમ ૧૪)

૫. મોઘા વંચિયના રાજવાડા ઠ જો તથા મોઘાં વસતમાં કોલા કાયદાના ૨૮ મા

કેસામિક કાયદાઓ પર જે જાળવ અથવા તપાસ પછી મજબૂત પ્રકારે ઈસ્ટ ઈન્ડીયા આય આક્ટથી કોઈ અસર થતી નથી. કોપરથી અથવા સારકુ મુજબ અથવા તે મ હોવા રેલેવાનીએ

સાધની રેલા પારવામાં ના કોઈ જમુ અમ હોવા અથવા સાધુ મોલેવા અથવા ઇસ્ટ ઈન્ડીયા કંપનીની નોડા માલેસા આક્ટસરે તથા સંજોરે બહુ કરે તથા નાસારી વખતે તેઓ કોઈ કરવા સાર કરેલા કોઈ જમુ આક્ટ અથવા હી દુસતાનની રીમુવલ કોલેસા તે જે વસત કરવાના કોઈ જમુ આક્ટના અથવા કોઈ જમુ વીરેસ અથવા સુવાળીક કાયદા

એમ માની શકે અને ૧૮૪૧ ના આગામી
 ૨ સપ્ટેમ્બરના કલમ ૨૩ માં આપણે
 ૪૧૫ મુજબ શીક્ષા થઈ શકે. (કલમ ૪૧૫)
 બીજીસ અને સંઘનીક કાયદાઓ મુજબ
 કલમ ૬૨૧ ક્રીડાને આપણીઆર છે (સને ૧૮૭૨ના આક્ટ ૧૦ નીકે)
 ક્રીડા ક્રીડાકારના ક્રીડાના વા. ૨ અને ૨૪૦).

આ કલમ ઉપર ક્રીડાકારના નીચે પગાણે ક્રીડાના થયેલો.
 ૧ શાંધનીક કાયદા પરમાણે કોઈને સગ થઈ હોય અને સગનો ક્રીડાના
 માલમ પડે કે એ તો આ કાયદા પરમાણેનો મુનેલ થઈ છે તો તેના ઉપરથી
 કાયદા પરમાણે વળેલી સગ ૧૬ થાય નહીં, ૮ ની. રો. પ્ર. ૫૫,

ગાળ ર ની.

સાંધારણ સમજવું

૬. આ કાયદાના સમગ્રે કે જે મુનાહવા પરતેક લક્ષણને, તથા શીક્ષા સંખ્યા પરને
 કે કરાવને તથા એવા પરનેકે લક્ષણ અથવા શીક્ષા સંખ્યા
 આ કાયદા મ હેવા સગ } કરાવને પરતેક ક્રીડાને "સાંધારણ આપણ" એ નામના
 ક્રીડાને આપણે તાણુ પડે } આપણે મધે સમજેલા અપવાદો માણુ પડે છે એમ કમજવું; આ
 કે એમ સમજવું. } જર તે તે આપણે તે લક્ષણના અપવાદ સંજ્ઞા સંખ્યા

આ ક્રીડાતમાં કરાવે લખ્યા નથી તો જણુ.

ક્રીડાની

આ કાયદાની એ કે આપણે મુનાહવા લક્ષણે લખીયા છે તેઓમાં
 આ કાયદાની એ કે આપણે મુનાહવા લક્ષણે લખીયા છે તેઓમાં
 આ કાયદાની એ કે આપણે મુનાહવા લક્ષણે લખીયા છે તેઓમાં
 આ કાયદાની એ કે આપણે મુનાહવા લક્ષણે લખીયા છે તેઓમાં
 આ કાયદાની એ કે આપણે મુનાહવા લક્ષણે લખીયા છે તેઓમાં

કોના કાવ્યો જાણીએ તો
“દેવી” તે સંધારમુ આપે.

૭. આ કાવ્યના કાવ્યનું નામ

આ કાવ્યના નામ નો કાવ્યના પદો

આમ એવાર સંધારમુ આપે

તે સુધાર સ છે દેવી તે

કે સંધારમુ આપે.

૮. પુરાણ સંધાર નામ “તે” તથા “તે” ૧-૧૧ની સાથે સીધે થયેલા સંધાર

સીધે | રૂપ તથા સંધારનો એ નામ પાડે.

૯. એક વચનના સંધાર નો ને, વચનના પદો સંધાર નો અને અનેક વચન

પદો | મ અર્થમાં સંધારને એક વચનના પદો સંધાર પાડે એ કે

સાથે ને સંધાર અર્થમાં હોય તે કેટલું તેમન સંધારને

પુ કાવ્ય તે નીચાં તેમ ન સંધાર.

૧૦. “પુરાણ” એ રામ, વડે કેટલું પામ વચનો માત્રી પુરાણ સંધારને આ

“પુરાણ”, “સ” એ સંધાર વડે કેટલું પામ વચનો માત્રી, “સ” સંધારને.

૧૧. “સંધાર” એ સંધારના કેટલું પામ વચનો માત્રી, “સ” સંધારને માત્રી નો

“સંધાર” નો સંધારના માત્રી પામ વચનો માત્રી, “સ” સંધારને માત્રી નો

સંધારના હક અર્થમાં હોય કે નહી તેમનું

૧૨. “સંધાર” એ સંધારના સંધારના કાવ્ય પામ વચનો સંધારના કાવ્યના સંધારના

“સંધાર” | વેળા થાય.

૧૩. “સંધાર” એ રામ વડે સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના

“સંધાર” | એ વચનો એ સંધારના સંધારને સંધારના.

૧૪. “સંધારના નો” એ સંધાર વડે “સંધારના નો” સંધારના સંધારના સંધારના

“સંધારના નો” | તે સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના

ના ૧૧ માં તથા ૨૨ માં વચનોમાં કરેલા સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના

સંધારના સંધારના, સંધારના સંધારનાની સંધારના કેટલું પામ સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના

સંધારના સંધારના સંધારના, સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના

૧૫. “સંધારના” હોય એ સંધાર વડે સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના

“સંધારના” | તથા સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના

સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના સંધારના

મુલક રજીસ્ટ્રેશન.

સરકાર" એ શબ્દ વડે હી દુસરાનક ગરના જનરલ ફિક્સી
મી, અમક હી દુસરાનક ગરના જનરલ જનલ પાત ની કા
કાસીવાથી ગેરહાકર હોય તે કામીવાન ન પેસીડેટ ફિક્સી

અથવા એકલા હી દુસરાનક ગરના જનરલ સમજવા તે નમો અથવા તે જે
અમક પ. મ. મિ કાપલ મુજબ મા હી કાસીવાને સમ દેખાવવા.

૧૭ "સરકાર" એ શબ્દ વડે જે સમસ અથવા સમસને પરીશીસ કીડીઅવા રાઈ
"સરકાર" | જમુ બાગવા હકુમત કરવાનો કામધ પરમાઈ અમકાર
છે તે સમસ અથવા સમસને ગમજવા.

૧૮ "પેસીડેનસી" એ શબ્દ વડે એક પેસીડેનસીની સરકારને ત.એનો મુલક સમ.
પેસીડેનસી" | જનો.

૧૯ "જુડી" એ શબ્દ વડે જે સમસને તેના પાતને લીધે જુડી નામ અથવા
"જુડી" } પુ હોય તે સમસને નહી પાત જે જે સમસને કાપવાથી
કાપ પાત નીવાની અથવા ફેકડાસે મુ.અમક આખરી ફેસ
સો અથવા જે પર અપીલ ન થાય તે આખરી ગમુઅ એવો ફેસો અથવા અલ કાઈ
અપીકાર એ બાદલ રાખેતો આખમ થાય હોવા ફેમક અપીનો અપીલીઅર હોય
અથવા એવો ફેમક આપકને કાપવાથી અપીનાર પામેલા અનેક, સમસ માને જે
એ હોય, તે રાએ સમસ પાત સમકનો

ફેસી.

- (અ) સને ૧૮૫૬ ના ૧૦ મા આક્ટ મુજબ ફેલેક્ટર કોર્ટ મુકરગાવા અપીકાર થવા
વનો હોય તે જુડી.
- (બ) જે તહેમત બાબત ફેનો અથવા ફેનો કુકમ કરાવેને જે માલસતરેને અ
ખતીઅર હોય તે માલસતરે તે તહેમત બાબત પાતનો અપીકાર થવાવતો
હોય તે વખતે જુડી છે ; પછી તેના ફેસલા બીજા અપીલ હોય તે તદ્દિ તોપડી.
- (૧). મારાસના કાપવાના મુલક મ હોવા સને ૧૮૧૬ ના ૭ મા કાપલ મુજબ મુકામ
એનો તલવીજ ફેને ફેસલા કાવાનો જે પલાવતને અખતીઅર છે તે પેસી
તમ નો ફેકડાસ મુજબ જુડી છે.
- (૩) જે તહેમત બાબત તલવીજને સર પીટ કોર્ટમાં કોઈ કુકમો મેડાસ ને જ
અખતીઅર જે માલસતરેને હોય તે માલસતરે તે તહેમત બાબત પાતનો
અપીકાર થવાવતો હોય તે વખતે જુડી નથી.

ટીકા.

તે આ માં સને ૧૮૧૯ નો આકાર ૧૦ માં લખાયેલ છે.

નિમ્નલેખિત સાક્ષરો નોંધર દોષને સરકારી કામ કરતાં કંઈ યુનાઈડ કરવા
 સ્થાનિક સરકારની મંજુરી વગર, અથવા સ્થાનિક સરકારે જે અમલદારને મં
 જુરી આપવાનો અપત્તિઆર આપીયો હોય તે અમલદારની મંજુરી વગર તેમની જીવર
 કોઈપણ કોઈપણ કામ વધુ ફાળવણી કોરડથી સંબંધિત નહીં જુઓ કરીખીતમ પ્રો કો
 ક કામ ૪૬૬.

આ ઉપરથી એમ નહીં સમજવું જોઈએ કે અથવા નોંધરે જીવરની સહાની ફરીઆરી
 માં સ્થાનિક સરકારની મંજુરી જોઈએ તેમજ જેવખતે ખાનગી સખસો હોય તે વખતે તો ખી
 આ સાધારણ સખસોની મદદ તેમની જીવર કામ ચાલી રાકે. જુઓ પ્રોસેપ ૩૪ ૪૧૬.

તી. ટ.

- ૧૦. "ધનસારની કોરડ" એ શબ્દો વડે જે જડજને કાપવાથી એકલો રહીને ધનસાર
 "ધનસારની કોરડ" } નું કામ કરવાનો અપત્તિઆર મળ્યો હોય અથવા જે જડ
 } જેને કાપવાથી એકલો રહીને ધનસારનું કામ કરવાનો અપ
 તિઆર મળ્યો હોય તે જડજ અથવા જડજો સમજાય વધુ જાણે તે જડજ અથવા
 જડજો ધનસારનું કામ કરતા હોય તીયારે.

દર્શન.

મદગાયના કાપવાના પુસ્તક મ હેમાં સને ૧૮૧૬ ના ૭ માં કાપવા મુજબ કામ કર
 નારા પંચાવન જેને મુકદ્દમાઓની તજવીજ કરીને ફસલા કરવાનો અપત્તિઆર છે તે એક
 ધનસારની કોરડ છે.

૧૧. "જીરકારી નોંધર" એ શબ્દો વડે નીચે સખસો બધા મહેતાં કાંઈપણ
 સારી નોંધર. } નમાં લખાય થાય એવા સખસ સમજવો તેની પાંચ,

વહેજુ—શણિની હરએક કવેનરેડ સરવેડ.

ખીજુ—રાણીની જમીનદારની આ થા ફરીઆર ફેજમ નો હરએક કમીસડ અથ
 તે ફેડુસાની સરકાર અથવા ફેડુઅથ અસારના દુકમ તમેનેકારી કરતો હોય ત.દાં
 ખીજુ—હરએક જડજ.

મોથુ—ફેડુઅથ ધનસારની કોરડનો હરએક અમલદાર જેનું કામ પતાવ
 ને સીધે કાપવાની અથવા ફેડીકનની કાંઈ ખાખાની તજવીજ કરવનું અથવા તે પીર
 ચારડ કરવાનું અથવા કાંઈ હોય કરવાનું, તેના ખરાબજી પીરો સડી કરવાનું, કે
 ખ પતાવના દવાખામ રાખવનું અથવા કાંઈ ખીલકત પ્રાતાના દવાખામ હોવનું, કે
 વપસસ કરવાનું અથવા ધનસારી ખાખાના કાંઈ ફેડુમે જખાવવાનું, અથવા ફેડુમે
 અખાવાનું, કેસખખાવાનું કે કોરડમાં ખંસો-સારાખાવાનું હેવતે. તથા તે કામો ખ.

અવધા કેવળ રાખવાનો અપભ્રંશાર હોય તે.

આપણું—સરકારનો દરમ્મિક અમલદાર જેનું કામ પાતાના હોદ્દાને લીધે, યુવાદ કે કમવવાનું, યુવાની ખપર આપવાનું, સુનેશ્વરને તેમના ઈનસાફ થવા સાર કરાવનાં બંધ કરવાનું અવધા લોકોની તનદુરસ્તી, સલામતી કે અનુકૂળતા સંબાળવાનું હોયતે.

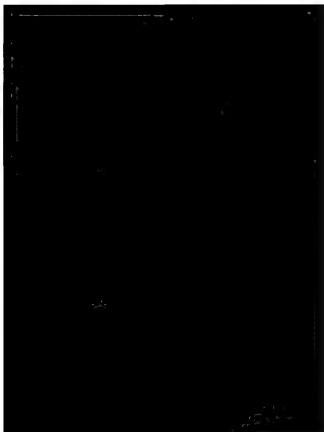
નવમું—દરમ્મિક અમલદાર જેનું કામ, પાતાના હોદ્દાને લીધે, સરકારની પતી કાંઈ મીલકત લેવાનું, કપુલ કરવાનું રાખવાનું કે ખરચ કરવાનું અવધા સરકારની પતી કાંઈ તપાસણી અવધા માથાની, જમાવતી કે કરાર કરવાનું, અવધા મેહેસુલ બાબતનાં કાંઈ કુકમ બાબતવાનું, અવધા સરકારના પદ્ધતિ સંબંધી લાભની કાંઈ બાબતની તકવીજ કરવાનું કે તે બીરી રીપોઝ કરવાનું, અવધા સરકારના પદ્ધતિસંબંધી જાણતનાં કાંઈ લેખકરવાનું તેના ખરાપણા બીરી સહી કરવાનું, કે તે લેખ પાતાના હવાલામાં રાખવાનું, અવધા સરકારના પદ્ધતિ સંબંધી લાભની સંબાળતે માટે કરેલા કાંઈ કાચા લોકાવા, અટકાવવાનું હોય તે તથા દરમ્મિક અમલદાર જે સરકારની શાકરી કે પચારમાં હોય તે તથા જેને કાંઈ સરકારી કામકરવા સાર, 'રી' કે 'કમીશન' મળતું હોય તે.

દસમું—દરમ્મિક અમલદાર જેનું કામ પાતાના હોદ્દાને લીધે કાંઈ ગામ, શહેર કે જિલ્લાના કાંઈ સામાનીય લગ્નગીત કારણ માટે કાંઈ મીલકત લેવાનું, કપુલ કરવાનું, રાખવાનું કે ખરચ કરવાનું, અવધા કાંઈ તપાસ કે માપણી કે રકમ થી કરવાનું, અવધા કાંઈ વેળા કે કંઈ વખત કાવાનું અવધા કાંઈ ગામ, શહેર, કે જિલ્લાના કોઠાના વડે પ્રકર કરવા સાર કાંઈ લેખ કરવાનું તેના ખરાપણા બીરી સહી કરવાનું, અવધા તે લેખ પાતાના હવાલામાં રાખવાનું હોયતે. દહાંત.

મ્યુનિસિપલ કમીશનર સરકારી ને કંઈ છે.

ખુસ સો ૧ લે.—જિપી લખેલા બાબતો માહેનાં કાંઈ પણ બીબાનમાં લખાયેલા થાપ તે સખસો સરકારો નોકર છે એમ સમજવું, પછી તેમનાં, સરકારે પ્રકર કરવા હોય કે નહીં, લેવાયું.

ખુસ સો ૨ જો--જે જે કોણે 'સરકારી' નોકર એ શબ્દો આવે તે તે કોણે તે શબ્દો જે માણસ સરકારી નોકર માફક હોયે ચલાવતો હોય તેને વરી સમજવા પછી તે માણસના તે હોદ્દા ચલાવવા બાબતના અપભ્રંશારમાં કાચા સંબંધી એવે તે ખાતરી હોય તે. પછી.

(સાદર આભાર)

બી. ૬૦

વિદ્યા મીસ્ટ્રસ ને
જાણી જાણી કક નથી,

૫ "એક વાતની કાની" એટલે કાવ્ય બીજા બીજા મીસ્ટ્રસ ને મીસ

“ઝેરવાળી લાગનાં મી
ભક્તનું ઝેરવાળી રાખ
નું પત્થ સમજવું”
“ઝેરવાળી હાનીમાં કાં
ઈ મીલકત લેવામાં ઝેરવા
ળી ‘બીની’ થાય તે પ
છે સમજવું.”

પાતાની શરીર રાખે તોયારે પશુ એને ઝેરવાળી કાળજી થયે
એમ સમજવું કાંઈ સખસની પારોથી ઝેરવાળી રીતે કાંઈ
મીલકત લઈ લેવાય તોયારે અને તેમજ તેને કાંઈ મીલકત
લેવા ઝેરવાળી રીતે પ્રતીતિ થાય તોયારે કાંઈ તેને ઝેરવા
ળી હાની વધે એમ સમજવું.

૨૪ જે મનુષ્ય કાંઈ વસ્તુ એક સખસને ઝેરવાળી લાગ કરવાના અથવા બં
“મારૂં કાનવળી” | જા સખસને ઝેરવાળી હાની કરવાના ધરિયાથી હરે તે માથું
સે તે વસ્તુ પાલાનની કરી એમ સમજવું.

૨૫ જે કાંઈ સખસ કાંઈ વસ્તુ રંગો કરવાના ધરાયથી હરે તે તે વસ્તુ તેણે
“કામ પાછી” | કામ પાછી કરી એમ સમજવું, નહીંતો નહીં.

૨૬ જે કાંઈ સખસને કાંઈ વસ્તુ માનવાનું પાકું કારણ હોય તે તેને તે વસ્તુ
“માનવાનું કારણ” | “માનવાનું કારણ” છે એમ સમજવું, નહીંતો નહીં.

૨૭ જ્યારે કાંઈ મીલકત કાંઈ સખસની વતી તે સખસની મી, ‘રહેના અથવા
અમી, મહેતા અથવા નો } નોકરના કમળમાં હોય તોયારે આ કારણના અરથ પરમાણે તે
કરના કમળમાંની મીલકત. } તેજ સખસના કમળમાં છે એમ સમજવું.

પ્રમાણ—જે સખસને ધોડીવાર અથવા કાંઈ વીરોસ પરસને મહેતા અથવા નો
કરના મારફત રાખીએ હોય તેને આ કસમના અરથ પરમાણે મહેતા અથવા નોકર ક
રવો.

૨૮ જે સખસ એક વસ્તુ ખીલ વસ્તુના રાખી હરે એવા ધરાયથી કે તે સ
ખસને બનાવવું. } બધા પાણીમાં ફેંચ કરવો, અથવા એવું બાણીને કે તેવ
ફેંચ થરી એવો સંજ્ઞ છે તે સખસે તે વસ્તુ ખીલી ખન
એમ સમજવું.

પ્રમાણ—કાંઈ વસ્તુ ખીલી બનાવવામાં નકસ જરાબર થવી જોઈએ એમ જરૂર નહો
૨૯ “લેખ” એ રાખવડે કાંઈપણ બાળત સખસની જે બાળત કાંઈપણ વસ્તુ
પર અક્ષર અંક કે મીન વડે અથવા એ મહેતા એકથી વધારે સાધનો વડે સખસને
અથવા બીજાનું કરેલી હોય અને જે સાધનો તે બાળતના પુરાવા હાથમાં બાંધેલાં હોય
કરવો હોય અથવા વપરાય.

પ્રમાણ—૧ લો અને તે રાખવડે અથવા અને તે વસ્તુ ઉપર તે અક્ષર અંક

કરે તે પુરાવા કદાચ અસ્તિત્વની કારણને ખાતરી

પણ તે કોઈ ઇનિશ્ચયની કારણમાં વપર, જે કે નહીં

દર્શાવે.

જો કારની સરતો લખી છે અને અપત્ત લે છે

છે તો તે લેખ છે,

જો એક લેખ છે,

જો મુખતીઆરનામું લેખ છે.

જો પુરાવામાં કાપરવાનો કારણ કરેલો દોષ, અથવા જે પુરાવામાં વપરવા,

જો અપત્તમાં કોઈ હુકમ અપીલો હોય અથવા કેવળ કુરુએ બાબત કોઈ સમાધાન

લે લેખ છે.

જો, ૧ જો—અક્ષર, અંક અથવા બીજાં પદે વેપારીએ ના અથવા બીજા રીવાજ

સમજાતું હોય તે આ કલમના અર્થ પરનાં હોય તે અક્ષર અંક અથવા બીજા

અર્થમાં એમ સમજવું પડી તે સમજી સ્વીકારતર અપત્ત ન હોય તો પણ.

દર્શાવે.

આ હુકમ કરે તેને નાંખ્યા આપવા એવી તરફની એક હુકમની પાછળ આ પાતાનું નામ મળે તો “એ” પાછળ લખવાનો અર્થ વેપારીએ ના રીવાજ મુજબ એવો છે કે એ હુકમ જેની પાસે હોય તેને નાંખ્યા આપવું જોઈએ પાછળ જે લખી પડે છે તે લેખ છે અને “આ” જેની પાસે હોય તેને નાંખ્યા આપવું” એ સમજા અથવા એમ મતભાવના બીજા શબ્દો બાજી ન સહીની કપર લખીયા હોય એ પરનાં હોય તેનો અર્થ કરવા.

ટીકા.

પુરાવામાં વાપરવા સાથે કોઈ અરજ અથવા મુજબ કરવા હોય અને તેમાં કોઈની અપત્તને બદો માટે એવો મત્કર લખીયા હોય તો કલમ ૪૧૮ પરનાં હુકમો વધુ કરે. ૧૦ થી ૧૦ પ્ર- ૧૧ જે અર્થ.

બીજો લેખ બાબત મા મુલાને માટે તે લેખ કોઈ કથાત માલુમના નામનો હોવા ની કાર નથી કદાચ લેખ બીજો બનાવે એમ હોય નોંધવો. શાહી બી. શીરત અ મીના કામમાં ૧ લા. રી. પ્રકાર

૨૦ “કોમની રક્ષાવેળ”. એ શબ્દો વડે જે લેખની કોઈ કારણસર કદાચ કિતપન ‘કોમની ત્યાવાવેળ’ } યતો હોય, વધતો હોય બીજાને અપાતો હોય એવો થતો હોય, નામુદ થતો હોય, અથવા કોડી રવાતો હોય અથવા જે લેખનો કોઈ સમજ કલમ કરતો હોય કે મારી કારણસર જીવેદરીએ અથવા રક્ષાવેળ મા રક્ષાવેળ કદાચ નથી” એવો લેખ અથવા એની મતભાવનો લેખ સમજવા.

દર્શાવે.

સાખવાનો અસર એવી
જે આંતરે તેને પહોંચે.

ટીકા

હીરાખને સાખીતવાર હેસમે નો કે તેના કાપર સહી ન હોય અને અપવાનુષ
અન પણ ન હોય તો પણ તે એક કરારના પરાવા તરીકે "કીમતી રસતાવેળ" ગણાવામાં
આવે છે મદરાસ હાઈકોર્ટ વા. ૨ પા. ૨૪૭

પટાની નકલ એ કાંઈ કલમના અરથ પરમાણી કીમતી રસતાવેળ નથી (પુ. અ. ૬૨૬
સેક્ટ ૧૦૦ ૧૭ બુધાર્થ સને ૧૮૧૭ વા. ૪ પ્રક ૨૮ ખુ).

૧ પુરા છેડાનું રસતાવેળ એ આ કલમ પામાણી કીમતી રસતાવેળ છે. ૧૬ બી.
રી. પ્ર ૧૫ (કોલ્કારી.)

૨ કાંઈ બિડતની નકલ એ આ કલમ પરમાણી કીમતી રસતાવેળ નથી, રાખી બીજી
ખુશામ હીરાખાન અને કીંકરી. ૪ ખુ. ૬૮ રી. પ્ર. ૨૮

૩ કાંઈ હીરાખની સાખ અખીને કરી હોય અને તેમાં કાંઈએ સહી ન કરી હો
ય તોપણ આ કલમ પ્રમાણી તે કીમતી રસતાવેળ છે. ૨, ૫, ૬, રી. પ્ર. ૨૪.

૪ કાંઈ રસતાવેળ રદાપ કાપર અપેણુ ન હોય અને એટલા માટે એ પુરલામાં
સેવાય એવું ન હોય તો પણ તે કીમતી રસતાવેળ છે. ૭ મ ૬૮ રી. પ્ર. ૨૬
લી. ૬૦

કેસ નોંધ" | ૩૧ "બીમ" એ શબ્દ વડે કાંઈ પણ અસીમનામાંનો હોય
જોયો.

૩૨ આ કાપરાના હરેક ભાગમાં હરેમાં કાચોના બીજ કરવારા સખરો હોય તેણ
કીમતે કહેવારા સખરો } બીજ કાપરા બીજા કમુરેને પણ સામેલ એમ સમજવું પણ
માં કાપરા બીજા કમુરે } ને કેસણી ન શખરો અખીય હોય તે કેસણી મતમય નો
પણ સમજવી. } તાં એવી હમરો અરથ રખાતો હોય તો તાહા તેમ અર
થ કરવો

૩૩ કામ એ શબ્દ એક કામને, અને તેમજ એક પછી એક એ પરમાણી ને
"કામ" } સા અનેક કામોને પણ સામેલ અને "કમુર"
"કમુરો" } એક કમુરને તેમજ એક પછી એક એ પરમાણી
નેક કમુરને પણ સામેલ

૩૪ ખણી સખસેનો કરારો હોય તે પાર પાડવા સારૂ તે સખળા સખસો
ખણી સખસેનો કરારો } ને અપરે કાંઈ ગુનાહનુ મગ કરવું હોય તોયારે તે
પાર પાડવા સારૂ તે સખ } હરએક સખળા તે કામ નેણી એકસાએક કરવું
સખ સખરોએ મળી કરેમા } તે તે કામને મારે અપવાર છે.
કામની અપવારો.

[illegible]

૧. અમુક સખસે અમુક કલ્પ કરવાથી કમળ તેના અર્થ એક તે સખસે તે કલ્પ
 કરવાથી કલ્પ કરવામાં આવે ત્યારે કાચરો એવું અનુમાન કરીએ કે કલ્પ
 કરવાથી અમુક પરીણામ આવશે એવું તે ભાવ્યો હોવા ને, કલ્પ. તેથી અમુક પરી
 ણામ નીપજી શકે તેણે કારણ ક'મળ, કિંમત કરારો કરશે ક'લ્પ તો પાછા મા-
 ના સ્વભાવ અનુભવ કરાશે કેવળ કલ્પ પરીણામ નીપજી શકે તેથી
 કલ્પ છે. તે નીપજ પરાણે નીપજેલું પરીણામ તેણે કારણ પુરક કાચરો એવું માન
 કરામાં આવે છે. નાપતું એક મહા જાક છે. કે જહારના કરતીયી મનની અંદર ને કરાર
 કરા કાચરો આવે છે. એટલે કે કલ્પ ને કરતીય અમલ કરવામાં આવે છે તે કાચરો
 કરારોમાં અમલમાં આવે છે. કરારો કાંઈ એવી સ્થાને વસતુ નથી કે તે કાચરોની ન
 કારે પડી શકે, માત્રના માત્ર અંદર પરી તેના કરારો કરે છે તે અમલો રાખતું
 માત્ર, અને તે કાચરોમાં કલ્પ કરતું એ કાચરોની અમલની સતતીની જ વાર છે
 એમને કાચરો અમલમાં આવે છે કેમકે કરારો કરતીયની વંદર છે તેના સ્વભાવોની વંદર
 કલ્પ છે તે નીપજ પરાણે તે કાચરોને કલ્પ સખસે કાંઈ કાંઈ કરી હોય તેવું નકર
 એવું નોંધે એવું મનની કલ્પ સુચને એ સુચના પરાણે તરવાર કલ્પ કાચરો
 અમલમાં આવે છે એવું કરનાર સખસે કલ્પ કરારો કરવાથી કરારો કરે
 કરારો કરીકત હોય તથા તે કલ્પ કરનારનો કરારો સખસે તરવારો મારી નાખ્યા
 માં હોય એમ સખસે."

૨૬ જો કે કામગીરી અમલવા કાંઈ કમુરથી કાંઈ અસર કરવી અમલવા અસર કરવાની કોઈથી કરવી એ કાંઈ યુનાઈટેડ હોય તે તે અસર થોડી કાંઈ કામગીરી કરવી, અને થોડી કાંઈ કમુરથી કરવી, એ પણ તેમ યુનાઈટેડ એમ સમજવું.

સુધી,

अ न ने पिपक आपवानी कपध वीरम भुमुर करिने तथा अ ने मरीने कशि
अ न मेत यम ओम करे तो अ ओ पुन करु ओम सभभु.

૬૭ એા કાઠ યુને ક માણા કામ કરવાથી થયે હેવ તે એ સખ્ય એકાદી મ
 માણા કામ અર્જને કંઈ થવા બીજા કાઈ સખ્યોની સાથે રીને તે કામઃ ગ હેનુ મ
 યુને થતો હેવ તે નેમ્યા } ય તે એક કામ કરીને તે યુનોક કરાયા કરવાય' સહકાર
 મનુ એક કામ કરીને મ } કે તે સખ્ય તે યુનોક કરયા એમ થમજુ'

॥ १ ॥

આપને જેને મારી
તો જેને આપે. અને તેમ જુદે જુદે વખતે આપેલા તે જેનેની અસરથી જ મરી
આપ તો એ કેટલું પુન કરવામાં આ તથા બ હિંદુઓ સહકારી થયા અને તેઓના
કામ જુદાં જુદાં તોપણ તે બંને તે યુનાહના તકસીરવાર છે. એમ સમજવું કેમકે તેઓ
માના હરએક જિંદગી મોત થઈ એવું કામ કીધું છે.

" (ખ) "અ તથા બ એ એ એકઠા જોશ છે અને તેઓના હોવાને કોઈ જ એક
કેવી છે, તે વારા દરતો છ છ કમાક એક એકના હવાલામાં રહે છે. હવે જ નું મોત
આપવાના હિંદુઓ તે અક્ષર પેંદા કરવામાં લાડી પડીને તેઓ સહકારી થાય એવી
રીતે કે જ ને પોતાઆડવા સાથે તેઓને અપેક્ષા બેરક તેઓ પોત પોતાનો હાનુરોના દર
મીઆનમાં, જ ને પોતાઆડવા કાપા વીરુષ કસુર ફેર અને જ ભુખે મરી જાતો આ
તથા બ એ બંનેએ જ નું પુન કરવું એમ સમજવું.

(ક) આ જોશના હવાલામાં જ કેવી છે જ નું મોત આપવાના હિંદુઓ આ
જ ને બેરક આપવામાં કાપા વીરુષ કસુર ફેર જેથી જ થયો અરગત થઈ જાય પણ તે
ભુખમરો એટલો ન થઈ પડે કે તેથી ને મરી જાય પછી આ પોતાના હોદ્દાપરથી બર
તારક થઈ બંનેની જગેપર ચુકર થાય અને બ આ ની સાથે મેલાપી અથવા સહકારી
ની થતાં જ ને બેરક આપવામાં કાપા વીરુષ કસુર ફેર, એવું લાડીને કે તેમ કોઈ
જ મરી જશે એવા સંભવ છે અને જ ભુખે મરી જાય તો બ એ પુન કરવું એમ સ
મજવું પણ આ કંઈ બ ની સાથે સહકારી થયો નહીં માટે આ એ માથ પુન કરવાની
કારીરા કરી એમ સમજવું.

કટ. 'કાઈ યુનાહનું કામ કરવામાં ધણી સખસી લાગેલા અથવા સામીલ હોય તો
કંઈ યુનાહનું કામ કરવા } તેઓ તે કામથી જુદા જુદા યુનાહના તકસીરવાર થઈ શકે,
માં ધણી સખસી સામીલ }
થવા હોય તો તેઓ જુદા }
જુદા યુનાહના તકસીરવાર }
થઈ શકે.

કેટલ.

અ જ ની કોપર કુમલો ફેર તે વખતે તેને એટલો ભારે કોપ થયેલો હોય કે
તેને કોઈ જ નું મરતુ પુનથી ઉતરના દરબને સીસાણીય મનુવવથ થય તેમ જ જ ની
કોપર કોપ જાયથી તથા જ ને મારો નાખવાના હિંદુઓ આ ની માફ કોપ ન થકા
છતાં, જ ને મારી નાખવામાં બ આ ને મદદ ફેર તો એ કેટલું અક્ષર જ નું મોત
આપવામાં આ તથા બ એક બંને સામીલ છે તો પણ બ એ પુન કરવું અને આ એ
શાવર રીસાણીય મનુવવથ કીધી એમ સમજવું.

જાણી કંઈ અસર પડ્યા કરવાનો હિસા કરવા હવે
જાણી અથવા જે કંઈ જાણી તે અસર પડ્યા કરી હોવા
અથવા જેમ તે જાણાય કંઈ સમાજની વધતે તેણે જાણી
અથવા જેમ જાણવાનું તેને કરણ હોય તે જાણવાથી તે તે અસર પડ્યા કરી તોયારે
પ્રતીપૂરક તે અસર પડ્યા કરી જેમ સમજવું.

કર્તાત્વ.

એક માણસ સંદેશમાં એક ઘર છે; તેમાં માણસો રહે છે તે ઘરમાં રૂંતનું વખતે એ
અવસ્થાએ યુનેઈ એક કરવા માટે એ આગ સગાડે અને તેથી એક સમજવું માત
થાય તે એ કંઈક કંઈક માત આણવાને એ એ કરાવે ન કીધો હોય અને પોતાના
કામથી માત થયું જેમ જાણીને એ કીસર્ગ થાય તે પછી તેણે પ્રતીપૂરક તે માત
આણીએ જેમ સમજવું.

ટીકા.

પ્રતી પૂરક સમજના અરથ કલમ ૨૫ મા કરાયા બીજે પુલાસી કરવામાં આગે
તે અથવા બીજા જે માનવાના કારણ માટે પાછળ કલમ ૨૬ની ટીકામાં પુલાસી છે.
આ કલમની બીજી અને ત્રીજી રકમમાં કપિલા બાળ અને કલમો શીનાય “યુ
નોઈ” એ સમજ વડે વસતુને માટે આ કાલમાં સીસા કર
વાનું કરમાવ્યું છે. તે વસતુ સમજવી.

૧૪ થા બાળમાં અને હેઠળ સપેરી કલમોમાં એટલે ૧૪ મી, ૧૫ મી, ૧૬ મી,
૩૧ મી, ૧૦૬ મી, ૧૧૦ મી, ૧૧૨ મી, ૧૧૪ મી, ૧૧૫ મી, ૧૧૬ મી, ૧૧૭ મી,
૧૮૭ મી, ૧૯૪ મી, ૧૯૫ મી, ૨૦૩ મી, ૨૧૧ મી, ૨૧૩ મી, ૨૧૪ મી, ૨૧૫ મી,
૨૧૨ મી, ૨૨૩ મી, ૨૨૪ મી, ૨૨૫ મી, ૩૨૭ મી, ૩૨૮ મી, ૩૨૯ મી, ૩૩૦ મી,
૩૩૧ મી, ૩૪૦ મી, ૩૪૮ મી, ૩૮૮ મી, ૩૮૯ મી, અને ૪૪૫ મી, કલમમાં “યુ
નોઈ” આ સમજ સપેરી છે તે રાખે વડે જે વસતુને માટે આ કાલમાં અથવા આ
કાલમાં બાળમાં સપેરી છે તેવા કંઈ બીજા કાલમાં અથવા રાખે કાલમાં સી
સા કરવાનું કરમાવ્યું છે તે વસતુ સમજવી.

“અને ૧૪૧ મી, ૧૦૬ મી, ૧૦૭ મી, ૨૦૧ મી, ૨૦૨ મી, ૨૧૨ મી, ૨૧૬
અને ૪૪૧ મી કલમમાં “યુનોઈ” આ રાખે સપેરી છે તે રાખેના અરથ જે વસતુને
માટે બીજા કાલમાં કે સપેરી કાલમાં રીક્ષા કરવાનું કરમાવ્યું છે અને તેજ કાલમાં
કાલમાં તે વસતુને માટે કંઈ સુધા અથવા કંઈ વગર છ મહીનાની અથવા તે કરતાં વ
તી મુતની કંઈ રીક્ષા કરવા કરમાવ્યું હોય તોયારે તેજ અરથ સમજવી.”

ટીકા.

પ્રતીપૂરક (ધર્મકંડના કાલમાં) વસતુ સમજ સપેરી કલમોને “યુનોઈ” એ
જાણી.

દિવસો. ૨૦ થી વધારે છે. તે

દિવસો યુદ્ધ સમયની કોઈ પણ

દિવસો. ૧૧૦, ૧૧૧, ૧૧૨, ૧૧૩, ૧૧૪,

૧૧૫, ૧૧૬, ૧૧૭, ૧૧૮, ૧૧૯, ૧૨૦, ૧૨૧, ૧૨૨, ૧૨૩, ૧૨૪,

૧૨૫, ૧૨૬, ૧૨૭, ૧૨૮, ૧૨૯, ૧૩૦, ૧૩૧, ૧૩૨, ૧૩૩, ૧૩૪, ૧૩૫, ૧૩૬,

૧૩૭, ૧૩૮, ૧૩૯, ૧૪૦, ૧૪૧, ૧૪૨, ૧૪૩, ૧૪૪, ૧૪૫, ૧૪૬, ૧૪૭, ૧૪૮,

૧૪૯, ૧૫૦, ૧૫૧, ૧૫૨, ૧૫૩, ૧૫૪, ૧૫૫, ૧૫૬, ૧૫૭, ૧૫૮, ૧૫૯, ૧૬૦,

૧૬૧, ૧૬૨, ૧૬૩, ૧૬૪, ૧૬૫, ૧૬૬, ૧૬૭, ૧૬૮, ૧૬૯, ૧૭૦, ૧૭૧, ૧૭૨,

૧૭૩, ૧૭૪, ૧૭૫, ૧૭૬, ૧૭૭, ૧૭૮, ૧૭૯, ૧૮૦, ૧૮૧, ૧૮૨, ૧૮૩, ૧૮૪,

૧૮૫, ૧૮૬, ૧૮૭, ૧૮૮, ૧૮૯, ૧૯૦, ૧૯૧, ૧૯૨, ૧૯૩, ૧૯૪, ૧૯૫, ૧૯૬,

૧૯૭, ૧૯૮, ૧૯૯, ૨૦૦, ૨૦૧, ૨૦૨, ૨૦૩, ૨૦૪, ૨૦૫, ૨૦૬, ૨૦૭, ૨૦૮,

૨૦૯, ૨૧૦, ૨૧૧, ૨૧૨, ૨૧૩, ૨૧૪, ૨૧૫, ૨૧૬, ૨૧૭, ૨૧૮, ૨૧૯, ૨૨૦,

૨૨૧, ૨૨૨, ૨૨૩, ૨૨૪, ૨૨૫, ૨૨૬, ૨૨૭, ૨૨૮, ૨૨૯, ૨૩૦, ૨૩૧, ૨૩૨, ૨૩૩,

૨૩૪, ૨૩૫, ૨૩૬, ૨૩૭, ૨૩૮, ૨૩૯, ૨૪૦, ૨૪૧, ૨૪૨, ૨૪૩, ૨૪૪, ૨૪૫,

૨૪૬, ૨૪૭, ૨૪૮, ૨૪૯, ૨૫૦, ૨૫૧, ૨૫૨, ૨૫૩, ૨૫૪, ૨૫૫, ૨૫૬, ૨૫૭,

૨૫૮, ૨૫૯, ૨૬૦, ૨૬૧, ૨૬૨, ૨૬૩, ૨૬૪, ૨૬૫, ૨૬૬, ૨૬૭, ૨૬૮, ૨૬૯,

૨૭૦, ૨૭૧, ૨૭૨, ૨૭૩, ૨૭૪, ૨૭૫, ૨૭૬, ૨૭૭, ૨૭૮, ૨૭૯, ૨૮૦, ૨૮૧,

૨૮૨, ૨૮૩, ૨૮૪, ૨૮૫, ૨૮૬, ૨૮૭, ૨૮૮, ૨૮૯, ૨૯૦, ૨૯૧, ૨૯૨, ૨૯૩,

૨૯૪, ૨૯૫, ૨૯૬, ૨૯૭, ૨૯૮, ૨૯૯, ૩૦૦, ૩૦૧, ૩૦૨, ૩૦૩, ૩૦૪, ૩૦૫,

૩૦૬, ૩૦૭, ૩૦૮, ૩૦૯, ૩૧૦, ૩૧૧, ૩૧૨, ૩૧૩, ૩૧૪, ૩૧૫, ૩૧૬, ૩૧૭,

૩૧૮, ૩૧૯, ૩૨૦, ૩૨૧, ૩૨૨, ૩૨૩, ૩૨૪, ૩૨૫, ૩૨૬, ૩૨૭, ૩૨૮, ૩૨૯,

૩૩૦, ૩૩૧, ૩૩૨, ૩૩૩, ૩૩૪, ૩૩૫, ૩૩૬, ૩૩૭, ૩૩૮, ૩૩૯, ૩૪૦, ૩૪૧,

૩૪૨, ૩૪૩, ૩૪૪, ૩૪૫, ૩૪૬, ૩૪૭, ૩૪૮, ૩૪૯, ૩૫૦, ૩૫૧, ૩૫૨, ૩૫૩,

૩૫૪, ૩૫૫, ૩૫૬, ૩૫૭, ૩૫૮, ૩૫૯, ૩૬૦, ૩૬૧, ૩૬૨, ૩૬૩, ૩૬૪, ૩૬૫,

૩૬૬, ૩૬૭, ૩૬૮, ૩૬૯, ૩૭૦, ૩૭૧, ૩૭૨, ૩૭૩, ૩૭૪, ૩૭૫, ૩૭૬, ૩૭૭,

૩૭૮, ૩૭૯, ૩૮૦, ૩૮૧, ૩૮૨, ૩૮૩, ૩૮૪, ૩૮૫, ૩૮૬, ૩૮૭, ૩૮૮, ૩૮૯,

૩૯૦, ૩૯૧, ૩૯૨, ૩૯૩, ૩૯૪, ૩૯૫, ૩૯૬, ૩૯૭, ૩૯૮, ૩૯૯, ૪૦૦, ૪૦૧,

૪૦૨, ૪૦૩, ૪૦૪, ૪૦૫, ૪૦૬, ૪૦૭, ૪૦૮, ૪૦૯, ૪૧૦, ૪૧૧, ૪૧૨, ૪૧૩,

૪૧૪, ૪૧૫, ૪૧૬, ૪૧૭, ૪૧૮, ૪૧૯, ૪૨૦, ૪૨૧, ૪૨૨, ૪૨૩, ૪૨૪, ૪૨૫,

૪૨૬, ૪૨૭, ૪૨૮, ૪૨૯, ૪૩૦, ૪૩૧, ૪૩૨, ૪૩૩, ૪૩૪, ૪૩૫, ૪૩૬, ૪૩૭,

૪૩૮, ૪૩૯, ૪૪૦, ૪૪૧, ૪૪૨, ૪૪૩, ૪૪૪, ૪૪૫, ૪૪૬, ૪૪૭, ૪૪૮, ૪૪૯,

૪૫૦, ૪૫૧, ૪૫૨, ૪૫૩, ૪૫૪, ૪૫૫, ૪૫૬, ૪૫૭, ૪૫૮, ૪૫૯, ૪૬૦, ૪૬૧,

૪૬૨, ૪૬૩, ૪૬૪, ૪૬૫, ૪૬૬, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૬૯, ૪૭૦, ૪૭૧, ૪૭૨, ૪૭૩,

૪૭૪, ૪૭૫, ૪૭૬, ૪૭૭, ૪૭૮, ૪૭૯, ૪૮૦, ૪૮૧, ૪૮૨, ૪૮૩, ૪૮૪, ૪૮૫,

કોઈ પરમાણુ હોય તે પરતીલા તથા પંક્તિની ક્રમમાં
જોને કોઈ કોઈ સરકારી નોકરની આગળ કાંઈ પડ્યું હોય
તે આગળ રહી આપી હોય આગળ તે કોઈ સરકારી કા
પણ સમાવ છે એમ સમજવું.

ટીકા.

૧૮૪૦ ને, ૧૮૪૨ ૫ મેં તથા ૧૮૪૨ ને આક્ર ૬
વધે છે.

સને ૧૮૪૨ ના આક્ર ૧૦ થી નીચે કળાવેલી કોરેને સમ અવસાનના તથા
તીલા કાચાને આપી રહે.

જેમને કાચા પરમાણુ જીવાની સેવાનો અધિકાર હોય તે.
કોઈ મથકમાં ખીટીરી ખાતાના કમડીય એ રીસારને.
જેમને કોઈ સા આર થી પીરાને અધિકાર મળ્યો હોય તે.
કમ ૨ સમને ખાલી કરી આપવા બાબત.

સમને કોઈ પ્રતીલા આપવા કાઈ કાચા વેચ થતું નથી. (કમ ૧૩).
પર. જે વસ્તુ મળી શકે તથા કોઈ નવી કોરે આપવા મળી હોય, તે કોરે
શુદ્ધ ખુલેથી | અથવા માની એમ સમજવું નથી.
રેક કાચા જેવી કાચા રાખી જે કાચા તેવી સંગ્રહીને કાચ કરવામાં આ
તેને ઘટી સંગ્રહ અને કોઈ કોઈ પછી કોઈ તેવી સંગ્રહ આપવા કોઈ નથી.
પર કોઈ આપે તેને ઘટી સંગ્રહ અને કોઈ કોઈ થાયું નથી.

ખાખ ઉ નો.

સીક્ષા આપત.

૧૩ આ કાચાના કાચો પરમાણુ કોઈ કોઈ ને સીક્ષાએ લાવે
પરમાણુ | પરમાણુ.

પહેલી, મેત.

મીટ. સપ્તકાર.

મીટ. સસીક કાચા.

મીટ. જે કોઈ છે.

(૧) સખત એકે સખત મળુરી સાથે.

(૨) આપવા.

પરમાણુ મોલકત સરકાર અપત કરતી.

કોઈ રહે.

ટીકા.

સને ૧૮૧૪ ના આકાંઠા થી કેટલેક પરમજી દરકા મારવાની સભા દબે બંધાયેલી છે. નવર ૨૫૪૮ તાં ૨૩ નવેમ્બર સને ૧૮૧૪ તથા નવર ૧૪૭૬ તાં ૧ મે સને ૧૮૧૪.

વીતકાંડમાં ૩૨ વેલી શીક્ષા બદલે દરકાની શીક્ષા કરવાની છે કાંઈ એવડી થઈ શકતી નથી એટલે બેનલકાંડ કલમ ૮૭૮-૨૮૦ પ્રમાણે કે તથા દરકાની એવડી કરવી નહીં મુખ્ય હાર્ડકોર ૧૦૦ જે વળેવારી સને ૧૮૧૭ તાં ૨૪ મી જુલાઈ સને ૧૮૧૭.

નંબાનો જિમરનાં યુનેફારને જિમરનાં વડે યુનેફારનાં સરખીજ સને ૧૮૧૪ ના આકાંઠા છ માંની કલમ ૮૭ લાગુ છે મુખ્ય હાર્ડકોર ૧૦૦ ૧૦ નવેમ્બર સને ૧૮૦૦ માં ૭ પ્ર ૭૦.

દરકાની જિમરનાં દરકા મારવા ને નાહાની જિમરનાં એવડી પરમજી એવડી જિમરનાં એવડી તેને નાહાની જિમરનાં ગણવે. મુખ્ય હાર્ડકોર ૧૦૦ ૧૨ મી આકાંટામ્બર સને ૧૮૧૮ માં ૮ પ્ર ૧૮.

પ્રથમ બેનલકાંડ કલમ ૮૭૮ મુખ્ય એવડી એવડી કરેલી અને દરકાની કલમ ૨૮૦ પરમજી મામળા. એવડી કરા તેમાં દરકાની શીક્ષા કરેલી તે ૨૬ કરી કામગીરી એ એવડી યુનેફાર નહીં મુખ્ય હાર્ડકોર ૧૦૦ ૨૨ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૦૦ માં ૭ પ્ર ૧૮.

આ આખાંથી આને તથા છેકરને દરકાની સભામાંથી બાતલ કરવાં છે પણ (કી. પ્રો. કેડ કપમ ૩૧૧) વી જી કુનેલમન' રોહી ખારી શીક્ષા જરૂરની આને થયેલી માંની સભા બાતલાવી (કી. પ્રો. કેડ કપમ ૩૧૧) ૧ હાર્ડકોરને સત્તા છે સભા કરતી વખતે ધીરામાં રાખવું એવડી કે યુનેફારને બાતલા કરવી વીતી પસતાવે થઈ દરકાની તેડુ કરતીય ન કરે એવી સભા યુનાના પરમાણુમાં યુનેફારમાં જે હાથે વળાની થઈ રાખી હોય તે કરવા બદલે જોઈપર કરે તેવી સભા કરવી એવડી. થયે કરવાં વધારે સખત સભા કરવાની જરૂર નથી પણ યુનેફાર આકાંટામ્બરનાં સાર જરૂર જાય તે સખત સભા રી તેમજ કોઈ બાધુસ અથવા માણસને એક જ જાતનાં માણુ યુનાથ કરવાની દેવ પડી હોય તે આકાંટામ્બરનાં સાર પણ સખત રાખ કરવી જરૂરતાં રાગરને થયેલી સભા વધારે સખત કરે છે.

૨૩ એ માણુસમાં જિનમ યુજ છે પણ યુનેફારની જિમર દવા રાખી તેને જોડી મુકવાથી બોલ જીન અપરાધી ભેદા બધામાં પડે છે માટે કપાને હાથમાં રાખવી એવડી.

૫૪ જે જે બાતલમાં મેંતની શીક્ષાનો કુદમ કરવામાં આપેલા હોય તે તે મા

માતની શીક્ષાને બદલે } બાતમાં યુનેફારની રજામાંથી સીવાય હીંદુસ્તાનની સરકાર આ
બીજી શીક્ષા. } થવા જે કેડાણે યુનેફારને શીક્ષાનો કુદમ થયે હોય તે કેડા
જુની સરકાર તે શીક્ષાને બાતલ આ કાવદામાં કાવેલી નાં
રખે તે શીક્ષા કરવાને મુખ્યત્વે રહે.

સૌ. બો. કો. ક. ૨૮૭ પરમાણે દાખલિતની મંજૂરોથી સેસન ડેરડ મેનની સ
ખ કરી રાખે છે.

કલમ ૫૪ અને ૫૫ માં અવગત જનરલ તથા સંધાનીક સરકારને મેલત મુકદ્દારની સખમાં ફેરફાર કરવા બંનેની અપીકર અપવામાં અપેક્ષાએ તેનું કારણ કાપશે
અન્યની કમીટીના રીપોર્ટનો બાજુ ને નીચે અપાવવામાં આપે છે તેની સખમાં શકેશે.

અને સંધાના આગરો કે અમે સરકારને કલમીક બાબ માં યુનિયનની રજા માં
રી જમા શીક્ષા બદલવાનો અપીકર અપેક્ષાએ. આ બાબત અમે ને નીચે મુકદ્દારમાં તે
સરખ બાજુમાં પારો મેલને બાલે આ કાપવામાં કરવાએકો બંધ રાખે કારણના સર
કારને અપીકર અપવા ને. અમે એ પુખી રીતે બંધે બંધે અમને એમ જણ થાય છે
એ છે કે જનરલ રેશનીકલના સખ કલેલા કરીને જનરલ પરખત કલે રાખવાના અપીકર સ
રકારને અપવા ને. અમે કલમીક વખત મેલુ બને છે કે જનરલ પરખત રેશનીકલ કરવાની
સખ અપવામાં સાવતા બંધે અપવા ને. અમે એમ જણ થાય છે તે રીક્ષા કે
રનાર કલે કરતાં સરકારના બીજાનમા વધારે હોવા ને. અમે એ કલમીક કે અમે જામ
રેશનીકલ કરવામાં અપેક્ષાએ તે કલમીકની કમીટી કોના કોઈ વધારે જનરલ કલેલા કરીને
કારણ ને. અમે એ કલમીક રીક્ષા કરનાર કલે કરતાં સરકાર વધારે બંધે છે.

૫૫ ને ને બાબતમાં અપવા સુધી સમુદાયની સંજ્ઞાના કલમીક કરવામાં આપે
અપવા સુધી સમુદાયની સંજ્ઞાને બાલે અપવા ને. અમે એ કલમીક કે અમે જામ
ની સંજ્ઞાને બાલે અપવા ને. અમે એ કલમીક કે અમે જામ
સંજ્ઞા. } કલમીકની સરકાર અપવા ને. અમે એ કલમીક કે અમે જામ
} કલમ વધારે હોવા ને. અમે એ કલમીક કે અમે જામ
} ૬ વરસની મુલત સુધીના બેમાવા અમે તે પ્રકારની કલેલા રાખે
સા કરવાને મુખતીઆર છે.

ટીકા.

અપેક્ષાએ કલમીક સખસને યુનિયન સરકાર સંજ્ઞાના કલમીક કરવામાં આપે હોવા લીધારે
વરસ જનરલ કલમીકની સખમાં અપવા સંધાનીક સરકાર અમે તે વખતે કલમીક સરકાર સંજ્ઞા
મા અપેક્ષાએ તે રાખસ કલમીક કરે તેવી સરકારો ને રીક્ષાને તેને કલમ વધારે હોવા તે
બી રીક્ષા કરવા તેના બાજુ માર કરવાને અપવા તે રીક્ષા મુલતથી રાખવા તે મુખતી
આર છે અપેક્ષાએ તે રાખસની રજામાં સંજ્ઞાના કલમીક કરવામાં અપેક્ષાએ તે રીક્ષા
મે બંધે અપેક્ષાએ મેલ—સમુદાય રાસનીકલ રાખ અને કલે એ બાજુ સખસમાંની કલમીક
પણ સખ તેની પછી બંધે અપેક્ષાએ બંધે કરવાને મુખતીઆર છે (સર ૧૮૫૫ નો આ
કલ ૧૮ માં બેગેલા.)

મે કરાવેલી સરકારો તોડે તે બાજુ પાછી બંધે લેવામાં આપે અને સખને
અપેક્ષાએ રહેલા બાજુ કરીયો બેગેલા કલમ કરવામાં આપે (સર ૧૮૭૨ નો અપેક્ષા ૧૦
કલમ ૨૨, અને ૧૮૭૬ નો અપેક્ષા ૧૧ કલમ ૩૪).

કોરડા મુખનીઆર છે; પણ તે સમુદ્રપારની સીમા
કેવી ન જોઈએ તથા આ કાવચ મુખને જેટલી મુદ
કાવચ હોય તે કરતાં વધારે મુદતની પણ હોવી ન જોઈએ

ટીકા.

આ કમળ જે ગુનાને સર કેવીને સમુદ્રપારની સળ કરવામાં આવે તે ગુને સા
વરસ અથવા તેથી વધારે મુદતની કેવી સળને કાવચ હોય તેવે પ્રકારે ફક્ત ૫૩
પર છે પણ આ કેવીના કોઈ કેટલાક ગુના સાબીત થતા હોય અને તેવાને પ્રત્યેક ગુને
સાત વરસ કરતાં કુદી મુદતની કેવી સળને કાવચ હોય પરંતુ આ ગુનાની સળએ
એકદી કરતા સાત વરસથી વધારે થતી હોય તો તેની વધી નોંધાએ એકદી કરી સમુદ્ર
પારની સળ કરતા કોઈ કદમને અધિકાર નથી (રેવનીયુ જુડીસીયલ એન્ડ પોસ્ટલ બન
રમ કમિટી થા. ૨ પાને ૨૯૨, રેવનીયુ જુડીસીયલ એન્ડ પોસ્ટલ બનરમ કમિટી થા.
૫ પાને ૩૩) અને કોઈ ગુનાને માત્ર થતી કમળથી કદમ સમુદ્રપારનો વધારે મુદતની
સળ કરી શકે તો પણ આ કમળમાં જેવી સમુદ્રપારની સળ જેટલી મુદતની કેવી સળ
નો દુકમ હોય તેમાં મુદતથી વધારે વર્ષ શકે નહીં એટલા મર્યાદા આપી છે ગુને છપતા
મુખી સમુદ્રપારની સીમાને અગર કસ વરસ કેવી સીમાને કાવચ હોય તાંબા જેવા કદમ
ની અનિશ્ચય શક્તિ કરવાની મરજી ન હોય તો તે કસ વરસ કદમ વધારે સમુદ્રપારની સ
ળ કરી શકે નહીં (રેવનીયુ જુડીસીયલ એન્ડ પોસ્ટલ બનરમ કમિટી થા. ૨ પા. ૫૪
પા. ૪ પાને ૫૭૫.

આ કમળથી આપેલી સળ જે કોઈ અમલદારને સતત ૧૦ ની ધેરી રોકાઈ કરતા
નો અધિકાર હોય તેવા કોઈ પણ અમલદાર થતાવી શકે પણ જે મરજી ૨૦ ની
૧૦ વરસની કેવી સળ કરવાનો અધિકાર છે તે મરજી ૨૦ જે ગુનાને ધોરણ
તે કરતા હોય તે સાત વરસથી વધારે કેવી સીમાને કાવચ હોય તો પણ સમુદ્રપારની
સળ તે કરી શકે નહીં (રેવનીયુ જુડીસીયલ એન્ડ પોસ્ટલ બનરમ કમિટી થા. ૫ પાને ૨૦ પા. ૫૭૫ થા રીપોર્ટસ એપેલેટ કોર્ટમાંથી સુરેશીકીરણ થા.

પાને ૫.

૬૦ જે જે બાબતમાં ગુનેહગારને બેઠાંમાં ગમે તે વરસની કેવી રોકાઈ થક શકે
(કેસીએલ બાબતોમાં) } તો હોય તે તે બાબતમાં આપી કેસ સળત અથવા આપી
જે આપી મુદત અથવા } આશાન અથવા ૧ કેવી કોઈ બાબત મરજી તથા બાંકોનો
મેટા મુદત મુખી સળ અ } બાબત અથવા એ વગરની સીમાના દુકમ કરવાવાને તે
થા આશાન એવા કદમ } ગુનેગારને રોકાઈને કદમ કરવાની મરજી.
પા. ૫૭૫ થા.

ટીકા.

સળ વરસની મરજીના ગુનેગારને કમળે કોઈ ગુનાને સર કેવી સીમાને દુકમ

પ્રતી જગ્યાએ મોઢાં... ૧૦ કમ ૧૧૨.

કોઈ કોઈની... જે તારાંજે કેવી સંતોષે કુક
નું યોગે હોય તે તારાંજે મુકામરે... જાણવાની દરમીયાન જેની મુલત
પી સીફાનો અમલ મોકુફ રાખીએ હોય તે મુલત કેવી મુલતમાં મળે મુકામો નથી (સ
૧૨ કોરેટ રીપોર્ટ ના. ૨૮ અપરેલ સને ૧૮૬૨).

કેવી રીતેનો કુકમ જે વખત સમ દરવામાં આવે તે વખતથી અમલમાં
આવેલો મોઢાં પાણી તેનો અમલ પાછળથી કરવાનું કોઈ કાલેસર કારણ હોય તો
તે પાછળથી કરો રાઈવ સને ૧૮૬૨ ના આઈટ ૧૦ની કમ ૩૧૮-૩૨૬ અને ૩૧૭
મા દરાવેલા પરસંગે મીવાય મલસનરેટ પોતે કરેલી સમને અમલ પાછળથી થવા કુક
મ કરી સફ નહી તેમજ સને ૧૮૭૧ ના આઈટ ૧૦ ની કમ ૨૧૧ મા દરાવેલા પરસંગ
શીખુ જે સમ તરત સર થવા મોઢાંમે તે પંચ રહી સફ નહી (પં. આ રી. નાપે
લેઈ કુરીમીનમ જુડીસિયલ ના. ૩ પા. ૧૦)

જ્યારે કોઈ સમસને કેવી રીતે પણ હશે તે સમસને મારેલી કેવી મુલતની અ
દર તેને જે જેમના ઈલાજ મા રાખીએ હોય તે જેમ ના અમલ થાં મેલાં એજ સ
થાનીક સરકારનો હકુમતનો અદર નીંછ જેમ ઈલાજ મા સોઈ જવા સથનીક સરકાર
કુકમ કરે તેને કાલેસર છે (સને ૧૮૭૧ ના આઈટ ૫૧૫૫ નો સથનીક સરકાર સો
વાય મીજો કોઈ અપોમીગી એ પરવાણી લઈ જવા કુકમ કરે અગર જેની જેમ સથાની
ક સરકારની હકુમત પદાર કોઈ જેમનાં એ કેવીને સઈ જવામાં આવે તો તેને કેઈમાં
રાખવે કાવા વીરધ થશે અને તેનો છુટો જવા હક થશે (અમલના કામમાં કાલેસરના
કમીનસ મેંચ રીશીય વાં ૩૦ પાને ૩૮ રાહી વીરધ મારેલું રાવેરસ પીનેકાંન
રીશ વા. ૧ પા. ૩૦૫).

૬૧ જે જે વાખતમાં કોઈ સમસની ઉપર મેલેલો યુનિટ સ પીન થાય કે યુના
મીલકત સરકાર જપ્ત થાય | હને માટે તે યુનિટસર પોતાની સજ્જી પાલકન સરકાર
એ જ કુકમ. | જપ્ત થવાને કારણે છે તે તે વાખતમાં કરવાવેલી રાક્ષા
અથવા તેને તારાં કરવામાં આવેલું હોય મેની બીજી રીતે મેંચ રીશીય વાં ૩૦ પા. ૩૦૫
તેને માં થવા વીરધ સરકારના કાલેસર સેવાય પાંછ રીતે જે યુનિટસર કઈ મીલકત
મિજની શકશે નહી.

કુકમ.

હી કુશવાની સરકારની કામા કાકઈ કરવાનો યુનો અ ની કીપ સાખીત થશે તે
થી તેની અપજી મોલકત સરકાર જપ્ત થવાને અ કારણ છે હવે રીક્ષાનો કુકમ થવા પ
છે તથા તે કુકમ કાલેસરે તે દરમીયાનમાં અ નો વાજ કઈ મીલકત મુશીને મરો જાય
તેને મીલકત અગર સરકાર જપ્તની કુકમ ન થશે હોય તો અ ની થાય તો તે મેલક

૧૨ ને પાળતમાં કાઢી રાખવાની જીવર માતની શીક્ષા થઈ રીકે એવો યુનોહ ને યુનેમો. માતનો સમુ સામીત પાલ તે તે પાળતમાં તે સમસની સપાવર જમ્મ
દરારની અથવા કંઠની શીક્ષા થઈ રીકે એવો યુનોહ ને યુનેમો. માતનો સમુ સામીત પાલ તે તે પાળતમાં તે સમસની સપાવર જમ્મ
દરારની અથવા કંઠની શીક્ષા થઈ રીકે એવો યુનોહ ને યુનેમો. માતનો સમુ સામીત પાલ તે તે પાળતમાં તે સમસની સપાવર જમ્મ

உதவி.

૧. આ કામ પૂર્ણાણેની શિક્ષા પ્રાપ્તિ થાતી હોવા કારણે તે માટે થઈ જાય છે. ૧૨ ની. ૧૧. અને ૧૭ (કોળાતી).

१३ कहे सुधी दंड करवा जेनी रक्ष भयां करावी नवी 'तथा' मुनिहजारने तो
नी रक्ष । ने दंड धर्मा रक्ष ते दंडनी को दंड भा.पो नवी पद्य भ
तोसा दंड करवा नही.

பிச்சு:

ગુજરાતી કવનમાં બીજી આખવા બાબત સને ૧૮૭૨ ના આસપડ ૧૦ ની કલામ
કાંઈ બુદ્ધિય જેમ ફાજાદારી કારકને આખવાનીઆર મળેલો છે તેમજ બધારે કાંઈ સખસ
ને કવનો આચાર તેની ગીસકન સરકાર બપમ કરવાને કુકમ યમ્મો હોય તોયારે તે ક
કમ થો ફરીઆકને ગુજરાત આખવાના આરતર બનરસ બનરસ (બનરસી)સને આખવા સખ
નોક સરકારને સને ૧૮૭૪ ના આસપડ ૧૧ ની કલામ કાંઈ બુદ્ધિય આખવાનીઆર
મળેલો છે.

જાણ તમા કાંપથી એમ કરાવે છે કે તુને કમરને કંઠની રીજા કરવી અને વળી ૬
ક પાણી કરવો તથા રીજાના કુકમમાં કંઠને સમાવેશ થવો જરૂર છે જ્યાં આવા પરસ
મે રહેત કંઠની રીજા કરવામાં આવા હલી તોવા કોરડે એ રીજા કાંપના વીરજ ગાંઠી
૨૬ કરી એ ૬૮ પાછો આપવા કુકમ કરવો અને તાંબો કોરડેને રરવા સમ કરવા કુ
કમ કરવો એ સજ્જનો કંઠ પછી ડમ્પા થે કે બ મહેલો ને બધાં મુખાં હાથકોરડ રોપા
રતસ વાલમ ૧ પાને ૪ કજ રડ મરસાસ લઈ કોરડના ફેસમા વાલમ ૪ આપેતલી
સ પાને ૧૮.

૬૬ કંઠની તથા કંઠની મોંજી થાઈ શકે એવા યુનાની જે જે પાખાતમાં યુનેગરને
કંઠ ત આપેલો કંઠને | કંઠ થાય કે કંઠ વગર કંઠની સીફાને કુકમ કરવામાં આવે તે
કુકમ જે જે પાખાતમાં અન્ય કંઠ કંઠની થાઈ શકે એવા યુનાની જે જે પાખાતમાં યુનેગરને
કંઠની સીફાને કુકમ કરવામાં આવે તે કુકમ

આરે દંડ ન આપે તે તે ગ્રામીણ મુલત સુધી
 પામવો તે ગ્રામીણને શીક્ષાનો હુકમ કરનારો
 આરે અને તે હેઠળ પીઠ કાઢી શીક્ષાનો હુકમ
 મ તે ગ્રામીણની કિંમત થશે હોય તે કેવળો કિંમત આપવા એક સંજોગે પાલો પાછો શી
 કરવાનો હુકમ કરે તે કેવળો તે લાપક હોય તે કેવળો કિંમત સમજવી

ટીકા.

આ કલમનો સર્વ ૧૮૦૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૦૫ સારે વચન દંડ ન આ
 પે તે ગ્રામીણ સજા બિગરાય કરવાનું એ હુકમો નથી (મ હાઈકોર્ટનો ફર્મા જ તા. ૭
 ડિસેમ્બર ૧૮૯૧).

આ કલમ પંચવટક મુજબ સાબોત થયેલ ગુનાના કારણે ને લાગુ પડે એકલા મા
 દે ન્યા માંડસારે સર્વ ૧૮૫૪ ના આક્ટ ૨૪ ની કલમ ૪૮ મુજબ ગ્રામીણ શીક્ષા કે
 ર તે દંડ ન આપે તે આ કલમ મુજબ કે જે ગ્રામીણ શીક્ષા નીચે અહીં આ ગદરાસ હાઈકોર્ટ
 રે ગુનાના સાબોત થવાના કારણે ૨૪ કરવા તેજીએ એમ આપવા પરાય નામોએ કે સ
 ૧૮૫૪ ના આક્ટ ૨૪ ની કલમ ૪૮ મુજબ તેજીએ કે કે દંડ એ એમથી એક વચ દંડ
 રજુ હુકમ અને એ તેજીએ દંડ વચ દંડ કરવા તે તેજીએ ગદરાસના અને ૧૮૫૫ના
 આક્ટ ૫ માં કરાવેલા રીતે અર્થેલ કરવા હવે ગદરાસ હા કોર્ટ વાલમ કે અપેનડીક્ષ
 પાને હ મ. હા.

૧૫ આરે હાઈ ગુનાને આરેક તથા દંડ એ બંને શીક્ષા થઈ શકેલી હોય તે
 જે ગુનાને આરેક તથા ને ગુના કરનાર દંડ ન આપે તે તે ગ્રામીણ મુલત સુધી
 દંડ બાબતે મારે આરેક કરવા એ પરમણે જે કોર્ટ કરવાને તેજીએ તે મુલત તે
 કેવળો હોય તે ગુના દંડ ન આપે તે તે ગ્રામીણ મુલત સુધી
 દંડ ન આપે તે તે ગ્રામીણ મુલત સુધી
 ગુનાને આરે કરાવેલા પાયાના ધાર્યા કેવળો જે મુલત હોય તેના
 કેવળો મુલતની હા.

ટીકા.

દંડ બાબતે કે ગ્રામીણને આરેક કરવા એ થા બાજ કરવા બંધે કરાવવી નહી
 (મુ. હા. તા. ૪-૧-૧૯૧૨ ના. હવેનો ફર્મા)

આરે સર્વજનો તે જ દંડની સંજોગ કરા હોય તરે દંડ ન આપે તે કેવળો શી
 ક્ષા કરનારો ને નામના : એ તેજીએ કરવાને મારેકરે મુજબ આરેક વડ આ
 કે કરવાને ને : મુલતની કેવળો શીક્ષા કરવાને આરેકર હોય તે
 માં મુલત : કરવાને નહી.

કોમીશનર. ગા. ૨૦ થા આરેકરેકરે સર્વ કરવાને આખલીઆર નીચે પ
 રમાણીએ.

પહેલા વચના માંડસારે એ કારણે પરમાણે એકલા એકાન કે થઈ ગાનો હો
 પ તેજીએ એક મુલત ને વચ સુધીની કે કરવાને આખલીઆરેકે તે. મથે એક
 હવે ૧૫ આરે દંડ ને ૨૫ આરેકરે પાણી આરેકરે.

પાણી વચના માંડસારેક.

१२ मोठा नोदनी अंकल कुः भाई राकली होय तोदनी अंकल
१३ ज्योती पाली राणी दंड कुंडल मारना.

पुस्तिका परगना माध्यमसहित,

એક મહીના શુદ્ધી કેદ જ્યારા રૂપોઆ સુધી રૂંદ.

૧૧. રાંડ ના ઝાપાચાને સાથે જો કેદનો કારક કુકમ કરે તે કદ તે યુવાને મુ
 રાંડ ના ઝાપાચે લો કેદનો } આરને જો પરકારની કદનો શીમાનો કુકમ થઈ શકે
 પરકાર. } કારની થઈ શકે.

[illegible]

ਦੀਖਾ.

१. कक्षा ६ की छात्राओं के बीच करीबी संबंध नही पाया गया।
 २. कक्षा ७ की छात्राओं के बीच करीबी संबंध नही पाया गया।

કેટલાક નહીં આપણાથી જો કંઈ કરી જોય તે કંઈ તે કંઈ આપણોમાં
કંઈ આપે કે નહીં. આ કાચના કુદરતી વસ્તુ કરનારા આવીને જોયે

211

કાલે ૧૨૨૩ ગે રૂ. માં ની ઉડા આજના રોજની મોડીએ (મુખ્ય કસ્ટોડિયન કમીશનર પા. ૪
પાને ૪૫

[illegible]

६०२.३.

અને તે શિક્ષણનો અર્થો અર્થ કુલ થયે છે કે તે એકસે શૃષ્ટિમાંનાં ૬૬ આપે અને ૬૬ ને આપે ને આર મહીના કે રહે હવે એ ઠંડાણે તે કેવળ એક મહત્તિ પૂરે થતા પ હતા તે રક્ષના પુણ્યોએ શ્રી મા આપવામાં કે વસ્તુ કરવામાં આવે તે પહેલે મહત્તિ પુના થાય એકસે તમા આ ને છોડી આપવામાં આવશે એ પહેલે મહત્તિ પૂરે થાય ને પ અને અપવા તાર પછી ને કેવળ છતાં કેઈ નીજ વખતે પાણી સે શૃષ્ટિમાં આપવા મ. કે વસ્તુ કરવામાં આવે તે, આ ને તરત છોડાં આપવામાં આવશે કેવળ એ મહત્તિ પૂરે થતા રક્ષના તદ્દમના પદ શૃષ્ટિમાં આપવામાં કે વસ્તુ કરવામાં આવે તે એ મા

પુરોનો તે પે મહોના પુરો

વખતે ૫૦ રૂપીઆ આપવા

આપસે.

આવના પાકી રહે તેટલો બાગ શીકરાના

પાકી ૬ વરસ સુધીના કાઢપણુ વખતે વરુપ થઈ

અમર તે શીકરાના કુકમ મુજબ યુનેઝર ૬ વરસ

આરે મુદતની કેને લાચક હોય તો તે મુદત પુરી થતાં

પણ થઈ રહી.

અને યુનેઝરના મોતથી જે મોસકત તેનુ મરણ થયા પછી તે

નાં કરજને સાફ કાપવા પરમાણી જમાવદાર હોય તેમોસકત

અસારમાંથી છુટતી નથી.

ટીકા.

જાનો હાઈકોર્ટ એમ કારણ કર્યો છે કે આ કસમ જે મુદતમાં આ

મુજબ ધનસં. ર થયે હોય તેનેજ સગુણે અને ખોલ વીસેસ અને સધાનીક કાપવા

મુજબ સીસા લાચક યુનાએ કુલ કલુમના કારવામાં નથી પડ્યુ આ કસમનો અમલ તે

યુનાએને ખાસ રાતે લાગુ કરે તો યાદ રાશે (રેવનીકુ જુડીશીઅલ એન્ડ પોલીસ જનર

લ વા. ૫ પાને ૨૨૧૩).

દંડ ન આપે તો જે કેદ કોરકને કરમાવવાનો અખતીઆર છે તે કેદ દંડ ન આપ

વાને સાફ રીકીસ તરીકે મારવાનો ધરણો છે પણ તેથી દંડ આપવાની ફરજ

કોરતી નથી આ કાવદાના કમીશનરો કસમ ૬૬ થી ૭૦ ની મતલબ નીચે મુજબ

સમજાવે છે.

“પણુ અમારો અરથ એવો નથી કે આ કેદ દંડનો પુરેપુરો બદલો મચુવેા યુનેઝ

ર જાતે કુલ જામણ કે માલકતનુ ગુકરાલ વેડનુ એ બાબત તેના મરણ થયેર રહેવા રેવા

અને કમુલ કરી રાકના નથી આવા રસતો પણ દ કરવા એવો જે એ કેને દંડની સંજ્ઞા

કરવાન ખાસ જરૂર છે અને જે લોકોને એ સીસા યથોજ અણુવમના છે અને જે લો

કા એ રાક્ષ ની જ્ઞેસનથી એવો યુનો કરતા કરે તે લોકોને તે દંડનો સંજ્ઞા થી છુ

ટ આપવા જેનુ ધરી એટલા માટે અને એમ કરવાએ છાએ કે યુનેઝર કેદ બેઝમવા

થી તેના કોપર જે પધરા સજા થી જમાવદારો તેમ થા તે મુકત થરી નહો તેનો દંડ

દંડનો જમાવદાર થાથી નીકળસે પણ તેના માલકત થેડા વખત સુધા જમાવદારીમાં

જાતી રહેરી હજારા ભગામણુ એ છે કે કાં અમુક કારણેમ વખતના તાજપણુ વખતે તેની

માલકત જપત કરી દંડ વમુલ કસ રાકાય.”

સંધાવર અંલ. તથી દંડ વમુલ કરી રાકાય નથી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ કાઉન્ટ

સીસે પા. પાને ૬૩.

કેદી મુખ્ય પછી દંડની રકમ વસુલ કરવી તે જાગમ માલકતનો ફેશુપ થઈ રાકરી સ

ધાવતી. દંડ નથી માટે સંધાવજ માલકત જપત કરતી નહી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ ૩૦ જુ

સાઈ સેનું ૧૯૮૮.

કે જાણ-કરિની કૃદ કૃતિએ જોગણા છતાં પણ દેની રકમ જ વધસ હુણીમાં જે
 અને વગુવ યાદ દિછે (પુ. હાં તાં ૩૧ મી ને રાં ૧૮૭૦ તાં ૭૬૪ ધન
 રે સો નગધા તાં ૨૦ જુલક સને ૧૮૭૦ નામર ૧૮૨૩)

જોગીનસ પેરેપાંકરકોડ કલમ ૩૦૭ મુજબ જે કોરટ રાજીનામું લુગનું કરે તેને
 વારંદ કલકાનો અધીકાર છે જે કોરટે વારંદ કલકાનું હોય તે કોરટના હકમ તે બાબતી
 સહાયે અને રાજકુ કોરટની હદ બહાર જે કીસતરીકમા તે યુનેયરની બંજવી મીસલ
 હોતે તે કીસતરીકમા માલસતરીકની તે વારંદની પાછળ સહી થશે એવું તે વારંદ જો
 પરીથી તે મીસલ બંજવી કરેનિ થયેશે.

કેડ વશુવ કરવાની બાબતમા કોઈ વીરોસ રીત સવાનોઈ કવવામ. હોય તેને ક્યા
 કલમ બદ કરતાં નથી.

૭૧ જો ને વસતુ યુનેયર છે તે જુદા જુદા બધેથી બનેલા હોય અને તે ભાગ
 ને યુનાઈ ઇન્ડિયા યુનિયન } માટેકો દરેક બિંબજ બતેજ યુનેયર હોય તો મેપા બાજુ રી
 થી બનેલા હોય તેના રી } તે કરતુ એવો સાર કરાય ન કરાયો હોય તો યુનેયરને તે
 કસાની હદ. } તેના યુનાઈઝેશનના એક કરતાં વધારે યુનાઈની સીકસા
 કરવી નહી.

ફરદાલ.

(અ) અ જ ને એક સાકીથી પચસ સપાટા મારે તે એ કાણી એ સપાટા
 ને તથા તે સપાટા મારમા નેટલા સપાટા આંગણે તેમ ના કુરે સપાટામાં પુલુ
 જ ને યુધીપુરક બધા કરવનો અ યેયુનો કરવો હોય એમ બની ગયેકે હવે ને તે દરેક
 સપાટાને મટે અ સીકસને સાવક હોય તે દરેક સપાટાને સાર એક વરસ એ પ્રમણી
 પચાસ વરસનો કેડ અ ને રાઈકો પલુ રાજ્યા મારને સાર એક સીકસને
 તે સાવકે.

(બ) પણ અ જ ને મારેકે એકામાં ૫ વચે પડે અને અ કરાશથી ૫ ને મારે
 તો જ ને જુન પુરક બધા કરવાની એક શીકુને તથા ૫ ને સપાટા મારથો તેતી બી
 છ શીકાને અ સાવકે કમ ૬ જે કમથી અ એ જ ને જુન પુરક બધા કરી તે ૫
 મનો ૫ ને મારેકો સપાટો કઈ બિંબજ નથી.

જ્યારે કોઈ પણ વસતુ જે વસતુ કલમ ૩૧૨ થી યુનિયન નોંધાખ્યા કરવામાં
 આવતી હોય તથા તેને પાંચ સીકસ કરામા અ હી હોય તે વસતુ કલકાની એ અ
 થવા વધારે જુદા જુદા બાબતમા આવે એવ યુનેયર હોય ત.પ. અધિક.

જો કરતીમ તુ એક કરતાં વધવા એક કરતા વધા બતેજ યુનેયર થાય તેમા કોઈ
 એક કરતાં એક કરવામાં આવે તોયારે કોઈ જુદા યુનેયર થાય તારે.

યુનેયરનો કલસક કરનાર કોરટ સવરકુ ડેડ એક પછે કાઠપલુ એક યુના પાંચ
 નેટલી શીકમા કોટી થાટી હોય તે કરતા વધારે મળત શીકમા તે યુનેયરને કરવી નહી.

ટીકા.

પણ જ્યારે કોઈ સખસ કોરટ થાનકાડી એક અધિક જુનેયરને કસનો મુજબ

બે અગર વધારે ગુનાઓ એકજ વખતે સાબીત થયા હોય તોયારે દરેક ગુનાવ બિપ્ર, જુ
રી જુરી શીક્ષાનો દુકમ કરવાથી રાકાય અને આવી શીક્ષાઓ બધારે કેદ અથવા સમુદર
પાવની જેમ તોયારે એકજ સજા બોલાવવા પછી બીજી સાર થાય અને એ કોરડને એક
ગુનાવ સાર જેટલી શીક્ષા કરવાનો અધીકાર હોય તેવા કરતા કેદનાંક ગુનાહની એક દર સ
જા વધારે થતી હોય તેટલાંક કારણથી એ ગુનેહવારને બિપ્રથી કોરડના ઇનસારને સાર નો
કલપાની એ કોરડને ૧૩૧ નથી એમ કરાવીયુ છે કે કોઈ વખત પણ એ સખસને ૧૪
વસ કરતાં વધારે મુદતની કેદની સખનો દુકમ કરવો નહીં (સને ૧૮૭૨ ના અગ્ર ૧૦
ની કિમ કોઈ, સને ૧૮૭૧ નો અગ્ર ૧૦ કલમ ૧૦૪) વળી એમ પણ કરાવ્યું છે કે
જો એ મુદતમાનો ઇનસાર કલમ ૩૬ મુજબ કામચલાવનાર માલસતરેદ કરતા બીજા
માલસતરેદની આગળ થાય તો એ માલસતરેદને પાતાની સાબારણુ હકુકમથી જેટલી
શીક્ષા કરવાનો અધીકાર છે તેટલી ધીસાની જમણી શીક્ષા કરનાં એ એકંદર શીક્ષા વ
ધી ન બેઠાય (સને ૧૮૭૨ ના અગ્ર ૧૦ કલમ ૩૧૪) ૧૪ વસની હદ જે અજ કે
કલમની મુકર કરવામાં આવી છે તે એ શીક્ષાના દુકમો એકજ વખતે થયેલા હોય
અગર ને તહોમતોના એકજ વખતે ઇનસાર થયેલા હોય તેને લાગે છે પણ જે
સખરો કેદની શીક્ષાનો દુકમ અજ બિપ્ર બોલાવતા હોય તે સખસોએ કરેલા ગુનાહો
એને આ લગુ નથી (રેવનીયુ સીબીય એન્ડ કરીમીનલ રીપોર્ટર (કલકત્તા) કરીમીનલ
શર્માગ વા. ૦. ૮ પાને ૫.

જ્યાં કલમ ૩૧૪ મુજબ એકંદર શીક્ષા કરી હોય તોયારે તેની એકંદર દરસાવેલી
રીત મુજબ જુરી જુરી શીક્ષાના દુકમો હમેશા કરવા જોઈએ કારણ કે નહીંતો બધારે અ
પીલમ એક અથવા બધારે ગુના ને કરામાં આવે તોયારે એ એકંદર સખમ થી કોઈ સ
જા કેદીએને હજુ બોલાવવાની રહેલી છે તે નકી કરવું મુશ્કેલ છે પડે (મરસા હાઈ
કોર્ટ વા. ૪ આપે પાને ૨૭. *

૧ કેદ ખરી બીજાએ એવી જોડાએથી હોય કે તેથી એક કારણ જનવુ હેય
તો તેની ખરી બીજાએ એક જગ્યાના જો એક કરતાં વધારે ગુનાહોએ એક સખરો
કેસા હોય તો તેના બિપ્ર આવા દરેક ગુનાહોને સાર એકજ વખતે તહોમત મુકી ઇનસાર
થઈ શકે

૨ જો કોઈ એક કામ જે કાચકમાં ગુનાઓની વાખસો આરથી હોય અને
જેથી શીક્ષા થતી હોય એક કોઈ વાણુ કાચકની બે જુરી જુરી કલમોમાં કામ
થતું હોય તો એ કામ કરનાર સખસ બિપ્ર એવી રીતે કરેલા દરેક ગુનાહને સાર
તહોમત રાખી સજા પણ જે કોરડ તે વનેમાથી એમે તે ગુનાહનો ઇનસાર કરતા
હોય તે કોરડ જેટલી શીક્ષા કરી રાકતી હોય તેવા કરતા વધારે શીક્ષા તેને ન
ધવી જોઈએ.

૩ જો કેટલીક ખરી બીજાએ જેમાંની એક અગર એક કરતા વધારેનો એક

એવી બીજાઓએ એકી કરતાં જે 'કાચદામાં' ગુનાઓને
 નેથી રીક્ષા થતી હોય એવા કોઈ માણે કમલ
 તો તે કરનાર સખસ કોઈ જે કુનોદ તેણે 'કર
 રાખી સકાય' પણ આપા ગુનાઓને સાર એક
 કોઈ આપાના કોઈ પણ ગુનાને સાર અગર' આ પ
 ગુનાઓને આ ગુનાઓ સાર જેટલી સખ કરી શકે તેના કરતાં વ
 એ ન જોઈએ (અને ૧૮૭૨ ના આ ૧૦ કમ ૧૧૪ અને ૧૮૭૩
 ના ૧૯
 કાચદા મુજબ નીચે પરગણે એકંદર સખતા જે સખા આપવામાં
 કરવામાં હતી.

જ્યાં કેવી કોઈ જે 'ગુનાઓ' તેહેમત રાખવું હોય તે ગુનાઓ એક કાચ
 બાગ હોય તો જેમકે પર કોઈ અને એવી સખ થી હાથ કોરડોએ કરાવેલું હોય ગુના
 ને બંનેને વસતે જુદી જુદી થઈ શકે નહીં પણ કલમ ૪૫૪ કે ૪૫૭ એ બેમાં
 જે કલમથી થઈ શકતા હોય તે કલમ મુજબ એક નો કુલમ કાચ જોઈએ (મરદા
 કોઈ કોરડા રીક્ષા ૧૮૬૨ અને ૧૮૬૩ રેવનીયુ જુદીરીઅલ એન્ડ પોલીસ જનરલ વા
 ૪૧૫ મુજબ હાથ કોરડા રીક્ષાસ વા. ૧ પાને ૮૭ પણ એવી. જોઈય મુજબ
 રીક્ષા કોસીસ વા. ૫ પાને ૮૩ અને મુજબ વા. ૯ પાને ૧૭૨ એવી રીક્ષા એક
 વ મરદા કોઈ કલમ ૪૧૧ મુજબ એરેસ્ટ થાત કાચમાં રાખવામાં અને કલમ ૪૧૨
 મુજબ એ થાત જુદી પુરવઠા સંતાડવાના તેહેમતને સાર એક સખ થઈ શકે નહીં
 (રેવનીયુ જુદીરીઅલ અને પોલીસ જનરલ વા. ૪ પાને ૧૨૨ મરદાસ હાથ કોરડા
 સખા વા. ૪ આપે વા. ૧૪) કલમ ૪૧૨ મુજબ એરેસ્ટ અને ૪૧૧ મી કલમ
 મુજબ એરેસ્ટ થાત લેવામાં અગર રાખવામાં તેહેમતને સાર રેવનીયુ જુદીરીઅલ
 નડ પોલીસ જનરલ વા. ૪ પાને ૧૬૩ કલમ ૨૧૧ મુજબ જુદી તેહેમત મુકવામાં
 ને કલમ ૧૬૮ મુજબ એક વ વન બીરો જુદા મોગર ખાવા રેવનીયુ જુદીરીઅલ
 નડ પોલીસ જનરલ વા. ૫ પાને ૧૨૮ રીક્ષાથીય મનુસા વધવા અને મનુસા વધ કર
 એ કાચેસર મંડળીના મેમબર હોવાના તેહેમતેના (રેવનયુ મીલોલ એન્ડ કરમી
 રીપોર્ટર કલમવા) (કરમીલસ રીક્ષા વા. ૮ પાને ૯) કલમ ૧૦૬ મુજબ કોઈ કાચ
 મારી નાખવાની થમડી સથે સાપરાય થમડીના અને કલમ ૧૦૭ મુજબ એક સખસ
 કોઈ ન તામી કલમ એકીને આપેલી સાપરાય થમડીના (મુજબ હાથ કોરડા રીક્ષા
 કરમીલ કોસીસ વા. ૪ પાને ૧૨) એવીજ રીતે વળી જ્યાં કોઈ મનુક કલમ કલમક
 નાએ એક કરક કરાવ કરતી હોય જેમકે પર કોઈ વળી કલમ ૪૫૪
 આપાના, ત્યાં કેવી કોઈ કોઈ એકંદર ગુનાઓ તેહેમત રાખવું જે
 ૧૭ અને કાચ મુજબ પર કોઈના અને બધા કરવામાં જુદા જુદા

... (1) ... (2) ... (3) ... (4) ... (5) ... (6) ... (7) ... (8) ... (9) ... (10) ... (11) ... (12) ... (13) ... (14) ... (15) ... (16) ... (17) ... (18) ... (19) ... (20) ... (21) ... (22) ... (23) ... (24) ... (25) ... (26) ... (27) ... (28) ... (29) ... (30) ... (31) ... (32) ... (33) ... (34) ... (35) ... (36) ... (37) ... (38) ... (39) ... (40) ... (41) ... (42) ... (43) ... (44) ... (45) ... (46) ... (47) ... (48) ... (49) ... (50) ... (51) ... (52) ... (53) ... (54) ... (55) ... (56) ... (57) ... (58) ... (59) ... (60) ... (61) ... (62) ... (63) ... (64) ... (65) ... (66) ... (67) ... (68) ... (69) ... (70) ... (71) ... (72) ... (73) ... (74) ... (75) ... (76) ... (77) ... (78) ... (79) ... (80) ... (81) ... (82) ... (83) ... (84) ... (85) ... (86) ... (87) ... (88) ... (89) ... (90) ... (91) ... (92) ... (93) ... (94) ... (95) ... (96) ... (97) ... (98) ... (99) ... (100) ...

કેવો કિંમત મિલકતો વધારે યુનાના તહેમલ હોય તે તે યુનાનનાર જુદી જુદી સભા
કરવી યુનાની કાઠકારક તાલુકા મુજબ સને ૧૮૬૬ નાંખર ડાહકેનો.

$$d\lambda_1$$

૭૪ ડૉ. રાખસાની ઉપર જેવો અનોઢ સાબોત થાય કે તેદને માટે આ કાયદા મુજબ

તે મુદતના અપાઠના બાજુ અમદાવાદ બી.એડ. સુધી તેને એકાંત કેળવવા સારખવા એ રીતે તેના શિક્ષણના કુક્રમના ફરમાવણને કારણે મુખ્યાલયનાર છે પણ અણગુ મળાને તે એકાંત કેળવી મુદત તરફ ગઈ નાથી વધારે ને હોવા જોઈએ અને તે ન.એલ. હાંસાળ પર પાછી ફાળી જોઈએ. (એડેસ).—

જો કેટલી મુશ્કેલી મહેતાશી સમયે ન હોય તે એકાગ કેટલી મુશ્કેલી મહેતાશી સમયે ન હોય.

જો કેની મુલત છ મહીનાથી વધારે હોય અને એક વર્ષથી વધારે
એકાંત કેની મુલત એ મહીનાથી વધારે ન જોઈએ

જો કેની મુલત એક વર્ષથી વધારે હોય તો એકાંત કેની મુલત તરફ
વધારે ન જોઈએ.

ટીકા.

એક વરસની કેની સમજને સહ મદરાસ લાઈ કાર્ટે એમ કાચીકુ છે કે
તો વધારે એકાંત કેની શીક્ષા થઈ શકે નહીં (જા. ૧૩ ફેબ્રુઆરી રા. ૧૯૬૦ તથા તા. ૧૦
૧૦ નવેમ્બર રા. ૧૯૭૦)

૭૪ એકાંત કેની શીક્ષાનો કુલમ બળવવામાં તેની કદ એક વખતે કદાચ ચક્રે થી
એકાંત કેની હવે | વસ કરવા વધારે ન હોય જોઈએ અને એકાંત કેની મુ
લતની વચે તે મુલત કરતાં જોઈ વેળા ન જ્યાં જોઈએ અને જ્યારે કેની શીક્ષા
તરફ મહીનાથી વધારે મુલતની હોય તો જ્યારે તે ફરમ થયે ત્યાંથી કેની મુલત ૧૧ કઈ
જલ્દ એક મહીનામાં સત ૬ ક કરતા વધારે એ. ત. ૧૬ ન હોય જોઈએ અને એકાંત
કેની મુલતની વચે તે મુલત કરતાં જોઈ વેળા ન જ્યાં જોઈએ.

ટીકા.

૧ એકાંત કે એક સપ્તમને થએલ સૌજનાત આખા બાગની જોઈ નહીં જોઈએ
૭૪માં ફરમાવ્યા પરમાણે મુલત મુલતે હોય જોઈએ નાનસુ મેતર કે જે. સા.
જા. ૪૬ (જા. ૨૦)

જો સપ્તમની કિપર હોય કે કઈ યુનાઈડ સાબીત થયે હોય કે જેને માટે આ જા
ને સપ્તમની કિપર એક } થકાન બા. ૧૨ મા અથવા બા. ૧૭ મા મુજબ તરફ
વાર આજણ તરફ વરસ } વાસ અથવા તેથી વધારે મુલતની એમના ગમે તે પરકાર
ની કેની શીક્ષા થઈ હોય } ની કેની શીક્ષા થઈ શકે તે સપ્તમ ફરીથી હોય કે કઈ યુના
યુનાઈડ સાબીત થયે હોય } કો કરે કે જેને માટે તે જે બાબીત મ હોય એવેને બા. ૧૭ મુ
ખીજો યુનાઈડ સાબીત થાય } જ્યાં તરફ વરસ અથવા તેથી વધારે મુલતની એમના ગમે તે
તો તેમને સજા. } પરકારની કેની શીક્ષા થઈ શકે તો તે સપ્તમ એકાંત પાછળ
ના ફરકે યુનાઈડ માટે ૭૪માં સુધી સપ્તમની શીક્ષાને અથવા એ પરમાણે ન બનક
તો તે તે યુનાઈડ માટે જોઈ શીક્ષાને તે સાવક થાય એવી બાબીત શીક્ષાને સાવક થશે
તો કઈ જલ્દ બાબતમાં ફરસ વરસથી વધારે મુલતની કેની તે સાવક થશે નહીં.

ટીકા.

બા. ૧૨ મા. નો એ બાબીત કસમો વીરધના યુનાઈડ છે.

૨૩૧ થી ૨૬૩ સુધીનાં સપ્તમી કસમો.

બા. ૧૭ મા. કસમ ૩૦૯ થી ૪૬૨ સુધીનાં સપ્તમી કસમો વૃદ્ધા યુનાઈડ.

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଜୀବନୀ ଶାଳଗ୍ରାମୀ କା. ନା ୨୩ ମା. ପାଞ୍ଚ ପ୍ରମାଣେ ଘୋଷିତା

જો ઉપરોક્ત ધર્મ રાફે નહીં. ત્યાં કલમમાં ૧૨ માં અને ૧૭ માં પાપ

आटे का कलभने। छपचो ज करबो। गोष्ठि २१ बी० ३०

मेल से १९३३: कमलमां मां०वा पछीना गुनाई मांटे ६

19

अथवा ये गुणोद्दे ये ज्ञानभां हेतु ते ज्ञान परमात्मे

નેજ આ કલમજ્ઞાતુ પડ છે પં વી. શી પ્ર. ૧૧ ક્રી

કરવા માટે તરફીમ વદર આગળ યુનેઆરને તથા બધા ઉ.

સપ્તમઃ અને પુત્રો પરાવો હોવો. જોઈએ ૧૪ વી. રી. પ્ર. ૭ ફો.

દેહકાંતી શીક્ષા કરવા માટે બીજી વખત યુનો કરવાથી વધારાની દેહકાંતી શીક્ષા કરવાની જરૂર પડે છે.

દેવ તેમજ પદ્ય પુરાણો સંગ્રહ અને ગુણો દેવો જોઈએ ૧૫ ગી. સી. પ્ર. = ૫૨.

આ કમમળી માણસતરેદોનો તેના અધીકાર શિપરાંત હામ કરવાનો અધીકાર નથી

અધીકાર માત્ર ક્રી. પેરા. કોડ કસમ દર્શાવેલા અધિકારી છે. તેઓ હતા છે.

६१. ६२. ५. ३.

આ કુલમ પ્રમાણે બધારે સીસા કરતી વખતે આગળની શીસા આ કુલમમાં જે

શ્રી ૨૫ને ૧૭ મો જાળ પતાવેલો છે તે જાળમાં પતાવેલા ગુનાદેની કોરપ્સની સંખ્યા

ની નહીં હોવાની જોખમી.—રાણી વીરૂપ દમોદરની ૨૦ મી જન્મેજયી રાત્રે ૧૮૭૪ ક.કા.

આ કક્ષમ કાંઈ જુદા યુનોદોષ એવુ સુચવતી નથી ખાખ ૧૨ અને ૧૭ માં બ

શુના તરોમતવા ફરીથી કરે તો તેને વધારે સજા થવા માટે છે. ૫ મ. હા.

14 15. 3.

આ કસબ પર ગણિ ક્યારે ફરી સ્થાના સુવક્ષ કરવામાં આવે તીપારે તે મુને મલ

ના અધીકારને હેતુ તોળણ સેવાન કમીટ કરવો જોઈએ રાણી બીબે, અનુસાધ ર.

1. સી. ધ. ૩૨૬.

ભાગ ૪ થી.

સા.કા.સં. ૨૦૧૫/૧૬.

૭૬ જે સપ્તમી જે વસતુ કરવાની કાવદા પરમાણી ફરજ છે અથવા કાવદાનીકાંઈ

1) બુલના સંખ્યાથી નહીં પણ દહીકિતના કાઢ બુલના સંખ્યાથી

કોઈ સમયે સુખપ્રાપ્તિ થાય એમ માને છે કે એ વસતુ કાલાતી

સી માહારી કાવલ પા માહારી કાવલ પરમાણે ફરજી તે મળસ બેઠા

૧૨૦૭ એમ લે । હરે તો તે ખુનોદછે એમ સમજવું નહીં.

સાચી જાણકારી આપવા માટે

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

કાપડાના કુકમ ખુલ્લુ, પાનાના ઢાંચી અમલદારના ફરમાનથી કાપડાની બજાર ખુલ્લુ. એક બહાર કરે તો અમે કાંઈ યુનોઈડ કીધા નહીં.

એક ઇનસાફની ફરડાના અમલદાર અમે ને તે કારણે અમે ને પકડવાનો કુકમ બહારી તજવીજ કરોને જ ને અમાનીને તે જ ને પકડે તો અમે કા-પડાનો કોઈ સમજી નહીં.

ટીકા.

અમ બહારી કાપડાની છે તે કાપડાની ભુલથી નહીં પણ હકીકતની ભુલથી જે વખતુ વગર કપડે કરે તેને યુનોઈડ કાપડાની ભુલ એટલે શું, એ ભુલ એટલે શું, તે આ કલમ નીચેના ફરજિયાતમાં કસિરા તરીકે બતાવવા છે. પણ આ કાપડાની ભુલ અને હકીકતની ભુલનો જુદા વધારે બીસતારથી બતાવે બહારી લોકોએ.

નીચાવનુ એક મહાવકવ (ફેલવ) છે કે કાપડો બહારી નથી એવી અસત્યતા બતાવી કાંઈ છુટી જઈ રહે નહીં (જુઓ પીનીવાસ ફરતી કાપડાની ફેલવનુ પ્રસતક ૫, ૪૪૪) વળી બીજી એક મહાવકવ છે કે દરેક જણ કાપડો બહારી છે એવું કાપડો માને છે એ કાપડો તે બહારી નથી એવું બાનુ બતાવી કાંઈ સખા છુટી જઈ રહે નહીં (જુઓ એજ ગરંથનુ એજ પાનું, આ કાપડાની રાજની દરેક રધમત તથા કાંઈ પરદેશી આ મુકામ આવી રહેલો હોય તે જો બાહ્ય અથવા આંતર ન હોય તો આ દેશનો કાપડો બહારી છે એવું નીચાવ સાધારણીએ જાણ અને માનીશ છે કુ એ કાપડો બહારી નથી એવી પુનઃ કાંઈ આવી રહે નહીં એવું બીજી જાણીસ દીનદાસ મેક નોટવના પરખીયા ત મુકરમાના કાંઈ છે (જુઓ એજ ગરંથ પાને એજ).

રધમત કાપડો આ ફરજ બહારી તથા અસત્ય સરવે કાપડો નાખી છે પરધમ ફરજને આ ફરજ બહારી કાપડો લાગે તેમ છે પણ તેમ નથી રધમત બહારી જોઈને જે કાપડાથી પાતે જ્યાં રહે છે ત્યાં પાતા કાપડો અમલ થાય છે તે કાપડાથી અભાણી રહે તો તેમાં તેના નાંક છે તેમની આવી અસત્યતાથી જે પરીણામ થાય તે તેણે સેરાવા જોઈએ તીયારે દલે શાખા કાપડો રધમત લીગરે જાણે છે એવું મણકુ જોઈએ કે તેની કાંઈ હદ છે તે બહારીની કાંઈ દરેક સખા સખસને સેજી કાપડો થાય તેવું છે, બહારી તકરારો બાહ્ય બાદ નીચાવ સાધારણીએ નહીં કરવું કે જે કાપડામાં અમુક વસતું કાપડો અથવા ન કાપડો કુકમ આપીએ હોય તે દરેક કાપડો રધમતે બહારી જોઈએ, આવા કાપડો હાલ નીચે પરખાણે છે.

૧ પેન્કડા (કાંઈવારો રાજીના પાંચ.)

૨ ફરડો કાપડો.

૩ તમે કાપો.

૪ ફેલ્ડિંગ (ખાત પત નીચવાનો કાપો).

૫ ફાંપ સંધીના કાપો.

જો બીજે ને કાપવામાં તે બાંધના મુખ્ય અધીકારીએ કંઈ ફરમાવ
માણવાની દરેક માણસની ફરજ છે.

આપણે જે કાપો આમાંના કાપમાંથી આ વખતે અગત્યના છે તે આ હીંદુ
તાનનો ફેલ્ડિંગ કાપો છે તે કાપો દરેક રાજ્યમાં અને પૂરેપૂરી ભૂમિ છે એવું આપણે
જાણીએ અને તેથી આ કાપના દસ્તાવેજનું વિવેચન કરવું જોઈએ.

આ કાપના બેઠું દસ્તાવેજમાં જેલું કસ્ટાત "એક મેલર પોતાના કાપોના કુ
ખી કાપમાં ફરમાવ્યા પરમાણે એક ટોળા કાપ જંદુનો બહાર કરે તેથી કાંઈ" નો
કાપ તે તે માટે સોલજરને જવાબદાર નહીં જમ્યા મતભાગી છે". કાપમાં ફરમા
વ્યા પરમાણે એક ક એક કુલક કાપ હોય તે વખતે કાપકર પોતાના કાપ ટોળા
પર જંદુના બહાર કરવા વગર તે ફાંપ જાય તેમ નથી એવું તેના કાપો અમલદાર
જાણે તે બહાર કરવે શીવાઈને કુલક કરવા સરખી કાપથી સળ છે.

આ દસ્તાવેજ ઉપરથી એવું શામલવાનું નથી કે વગર કાંઈ સેલજરે અથવા તે
માના માણસે તેના કાપોના કુલકથી કાપવા વીરુદ્ધ કંઈ કરે તે માટે તેઓ જવાબદાર નથી
અથવા કતીબ માટે તે તેઓ કાપવામાં રહેલે કાલમાં એક પોલીસ અમલદાર તેના વી
ચના નોકરને કહે કે અમુક સપ્તને જોળીએ માર, આજ કરવાનું કાંઈ કાંઈ ન હો
તે તેને આ કાપનો લાભ મળે નહીં પણ એક યુગ્મના નાણાં જો હોય તેને
પીછો લેતાં તેને દાહી પહેવાય તેમ ન હોય, તામિ પણ નહીં તે જોળીએ રાંધે કે બ
જા કંઈ પણ ઉપાયથી કાંઈને જરૂર પડતી હોય તરી પડવા કાપો છુટે

વગર વારંદે પડવા નહીં એવા યુના માટે કાંઈ પોલીસ અમલદાર કે તેના તા
નો નોકર કાંઈને પકડે આજ કરવા કાપમાં અધીકાર આપીએ નથી એવું તે જાણીતો
હોય તેમ છતાં તેને પકડે તે તેના પરીણામ માટે તે આ કાપનો લાભ લઈ શકે નહીં

પોણુ ફરમાવ્યા હકીકતની જુલુ એટલે મુ છે તે બતાવે છે એક સપ્તને પક
રજી કરવા એક પોલીસ અમલદારને વારંદે મહત્ત્વ હોય જેને પકડવાનું વારંદે મહત્ત્વ જે
તે જેને પકડે છે તેજ છે એવું કોઈ તબક્કાના કાપથી તે પકડનાર અમલદારને જાણી

એ બોલે રીતે પકડેલા રાખસની ફરિયાદ ચાલે નહીં. કેમકે કાપો વારંદે આપેલા
સપ્તને પકડવા અધીકાર આપે છે હકીકતનો કાંઈને લીધે બોલે માણસ પકડાય તે
જો પકડવું કાંઈ જોય બીજે કાપણથી ન હોય તે તે પકડનાર જવાબદાર નથી.

આ કાપની મુખ્ય મનાવણ એક છે કે કાપની જુલુથી નહીં પણ હકીકતની જુલ
થી જુલ જુલથી કાંઈ મનાવ કાંઈ વસતુ (કમળ) કરે તે તે જુલથી નહીં કાંઈ કાંઈ હકીકત
કાપવાની જુલ કહેવાય અને કહી હકીકતની જુલ કહેવાય તેજુ પુણુ જોઈએ

જો કાંઈ આને સંબંધના નીચમની જાણ છે એક કાંઈ કાંઈ કાંઈ કાંઈ તેના અ

પીથી કવં ૧૭૬ મુખીની સંખ્યા કલેશી સંપાદનું અપવાદની છે એટલે કે જે ગુના બાબત છે તે રેક ગુના બાબત છે' કે નહીં તે જોવી અપતે અપવાદ બાબત રાખવાના છે એકમીસારો પાતાના સર્વે ૧૮૩૭ ના ૧૫૧ મીપેરમાં કહે છે કે 'આ અપવાદ રીતિય અનુક ગુનામાં જે અપવાદ પીવાનાં લેવા ના છે તે તે કલમમાં જુદા જવાબમાં અપવાદ તો કલમ ૫૧ ના ૧૫૧ મીપેરમાં લેવાના અને સંજ્ઞા અપતે પીવાનાં લેવાના છે."

૧. ચોડીએ એક રાખસને ચાર જાણી પકડવાની કારીગ કરી, તોહામવાદ તેની સામે થયો તેણે ચોડીએ તેને જોર જુલમથી પકડ્યો તેમાં કારાવામાં આગળ કે ચોડી દર તેને ચાર માનવામાં જુલ કરતો હતો તો જુલ તે જુલ કોકીકતની હતી કારવાની નહોતી અને તેથી ચોકીકારનો આ કલમ અને કલમ ૭૯ ૫૨માંથી અમાર યાચે ચોડી ૨ ૫૨માંથી કારી તપાસવા કામમાં તો ૧૬ જુલાઈ સને ૧૮૬૫ (કરી. પ્ર. ૨૮૧).

૭૭. જે અપતિવાર જે જડખને કાપવાએ આપેલો છે, અપવાદ જે જડખ મુખ્યપી ધન ૧૫૦ કે મ કરતાં થો એમ માને છે કે આ અપતિવાર અને કાપવાએ આપેલો છે કેમ જડખને કામ. તેલેચો કોઈ અપતિવાર અમલમાં લાવતા તે જડખ ધનસારનું કામ કરવામાં જે વસતુ કહે તે ગુનો છે એમ સમજવું નહીં.

ટીકા.

૧. આ કલમ કમી કરનાર માલસારેલો અપવાદ કરતો નથી.

ધનસાર કરવામાં અમલદારો મુખ્ય પીથી જે કામ કહે તે મટે તેમના બિયાર કારી આદ થાય નહીં એ બાબત અને ૧૮૫૦ ના ૧૮ મે આક્ટ છે પણ તેમાં જાણી જોઈ ને અપવાદ અસતથી કાપવા વીરુ છે તો તેમનો કાપવાથી અપવાદ થઈ સતનો નથી આ થી બાબતને માટે અમલદારોના ૫૨ તેમણે તેમના હોદ્દાના ૫૨ સમસર કરેલા કરતીય બાબત કરીઆદ કરવી હોય તો સરકારની મંજૂરીથી કરવો સરકારની મંજૂરી વગર એ વી કરીઆદ શાખની સંકાય નહીં (૧૮૭૦ ના આક્ટ ૧૦ નો કપમ ૪૬૬)

૭૮. કોઈ ધનસારની કારીને કારી આપવા કુલ કામ હોય તે રમીયાં નાં તે ક' કોઈ ધનસારની કારીને } સમા અપવાદ કુલ મુજબ કરેલી કાંઈ વસતુ આપવા તે ક' ક' સમા અપવાદ કુલ મુ } સમા અપવાદ કુલ મુજબ કરેલી કાંઈ વસતુ આપવા તે ક' અપવાદ કુલ કામ } મ સમજવું નહીં પણ તે ક' સમા અપવાદ કુલ કરવાને તે કારીને અધિકાર ન હોય તેની કાંઈ થીતા નહીં ૫૨૧૦ તે કામ કરનાર સામે મુખ્ય પીથી એમ માનવું જોઈએ કે તે કારીને તે અધિકાર છે.

ટીકા.

જે અપતિ કોઈ જાણના કુલમથી કાંઈ કામ કરતો હોય તો તે કામ તે ગેરવાજ બી હેતુથી કરે છે એવું માનવું નહીં જોઈએ કમ કે તેના કુલ માનવો એ તેનું કામ છે આ કલમનો આધાર આ નીચાની કહેવા બિયાર છે (જુઓ થી નીચાસાઓ કરતીય કાપવાની કહેવાના પુસ્તક પ્ર. ૭૫)

જાણ કરી, પરો. કાઢ કલમ ૯૦--૧૦૮ પરમાણે જે ખાનગી સંખ્યા
 કરતા હોય તેઓને પણ મળે છે આવા હુકમ માનવી વખતે એને તે
 પરમાણે કરતાં વખતે પણ તે હુકમ અમલમાં લાવનાર સંખ્યા જોઈની સંખ્યામાં મળે તે
 સીમાથી વાપરવાની છે જો તેમ ન થાય તો તે મના કરેલા કામ માટે તેઓ જવાબદાર
 છે કેમ કે નોંધાવી કહેવન છે કે કાંઈ જાન અધીકાર ઉપરાંત કામ કરતા હોય તો તેનો
 હુકમ માનવાની જરૂર નથી.

૧ જે અમલદારો કાંઈ રીવાની પેગંતિને આધારે હુકમનામના વિધિવિધોને સાક્ષી
 લખાવ પડતા હોય તો તેઓને આ કલમ પરમાણે ખ્યાલ થતો નથી--પરમાણે
 નીચે શરૂઆત ૩ થી. રો. ૫-૫૮ (ફોર્મરો). નીં ૭૦

૭૯ જે સખસને જે વસ્તુ કરવાની કાવવાથી રજા છે અથવા કાવવાની કાંઈ ભુલના
 જે કામ કરવાની જે સખસ સખસની નહીં પણ હકીકતની કાંઈ ભુલના સખસની જે જા
 ને માય થી રજા છે અથવા અથવા સુવ્યવસ્થાથી એમ માને કે જે વસ્તુ કરવાની મને કામ
 ને જે કરવાની મને કાવવા પામ સુવ્યવસ્થાથી એમ માને કે જે વસ્તુ કરવાની મને કામ
 થી રજા છે એમ જે સખસ કાંઈ રજા છે તે સખસ જો તે વસ્તુ કરે, તો તે માટે જે
 કાંઈ હકીકતની ભુલને લીધે એમ સખસને નહીં-
 જે માને છે તે સખસ કરે
 હું તે કામ.

કહ્યાં.

જે ખુન કરે છે એવું સખસને એ જ ને ૫૬૩. હવે ખુન કરનારને ખુન
 કરતાં પડવાનો આખનીયાર જાહેર સખસને આપીય છે-તે આખનીયાર પોતાની
 આસ સુવ્યવસ્થાથી આખનીયાર સખસમાં સાવતાં એ જ ને ૫૬૩, એવેવા હુકમો કે તેને
 આખ અમલદારની આજ્ઞા હાકર કરેલા, તો એ કાંઈ મુતો કરે એમ સખસને ન
 પડે પણ એમ માલમ પડે કે જ પોતાના ખ્યાલમાં કાંઈ કામ કરતો હતો. તો પણ.

ટીકા.

જેતાણ અમલ માખાવ છે-કરને સીકાખલ સોદીથી મરે એ કરતીય મુતો નથી પ
 લુ અતીસાવ મારવાથી મુતો થાય છે.

અમુક કામ કરતુ એ કાવરેસર છે એમ સખસને ફેરુ કામ મુતો ની તેમજ હકી
 કતની ભુલથી સુવ્યવસ્થાથી ફેરુ કામ પણ મુતો નથી હકીકતની ભુલ થીસે પધારે મુતો
 સો કલમ ૭૧ જીવરની ટીકામાં છે.

૮૦ કાંઈ કાવરેસર કામ કાવરેસર રીતે, કાવરેસર જીવોથી તથા ઘડતી સંખ્યા અને
 કાંઈ કાવરેસર કામ કરતાં જાવરેસરથી, કરતા હકીકત અથવા કમ નસીબથી અને
 હકીકતે, જાવરેસર કરતા કે રાનવિના પચેલી કાંઈ વસ્તુ મુતો છે

કહ્યાં

મજુરીનું કામ કરે છે. એકલામાં તેરેનું માંડું લાવવાથી
 માણસને માણસને તે મજુરી મરો ના. એ

દેહાણીનો ભા.બર ખખરદારી રાખવામાં આ ની તરફથી કંઈ કમુર ન હોય તો, આ કામ માટે કરવા જેવું છે યુનોદ નથી, એમ સમજવું.

૯૧) જો કંઈ વસ્તુ હાની કરવાના સંકાપ કરાયા વગર, તથા મુખ્યમુખીથી સરેર અથ-
 ને કામની હાની થાય એવા મિત્રકતને થતી બીજી હાની અટકાવવાને અથવા તેથી તે
 થો સંભવ હોય તે કામ પચાવવાને કરી હોય, તો તે વસ્તુની હાની થશે એવો સં-
 યુનાદના ધર્મદા વગર તે બધું જોય જોય નહીં તે વસ્તુ કંઈ એટલાજ સમય પરથી
 થા નીજી હાની અટકાવ તે યુનોદ છે એમ સમજવું નહીં.

ખુશામો—એવી બાબતમાં તે અટકાવવાની અથવા જેથી પચાવ કરવાનો તે હાનિ એ
 થી તરફની તથા એકાદી નજીની હાની કે જે કામથી બીજી હાની થશે એવો સંભવ
 છે એમ બાબતમાં છતાં તે કામનું જોખમ માથે હોવું એ કમરદસર અથવા માટે કરવા
 જેવું મુશ્કેલ એ હકીકતની બાબત છે.

ફાંતો.

(અ) એક આગળોટના કપતાન આ ને એકાએક, તથા પાતાની તરફની કંઈ
 ભુમ અથવા ગરજત વિના એમ રીકામાં આવે કે કું એટલી સિધ્ધિમાં આવી પડ્યા છઠ્ઠ
 કે નો કું માહારા વાહાણનો મારગ બદલું નહીં તો તેને કું અટકાવો શકું તે પહેલાં
 ૨૦ અથવા ૩૦ કિલોગ્રામની એક બ હોડીને એ વાહાણ બ ઓને જરૂર નીચે મેસાડી રો
 મને નો કું મારગ બદલું તો માત્ર બે કિલોગ્રામની એક કે હોડી નીચે મેસાડી રવનું
 જોખમ માથે હોવું જ અને તે હોડી એવી છે કે બનેતો બધી વસ્તુ શકે હશે એ કે
 કાણે. કે હોડી નીચે મેસાડી રવના ધર્મદા વગર તથા મુખ્યમુખીથી બ હોડી ખસેલા કિલો
 એને પચાવવાના જેવુંથી જો આ પાતાનો મારગ બદલે તો જે કામ કરેથી કે હોડી નીચે
 મેસાડી જશે એવો સંભવ છે. એમ બાબતમાં છતાં તે કામ કરેથી કે હોડી નીચે
 મેસાડી જશે નો પડું આ એ કંઈ યુદ્ધો કરેથી એમ સમજવું નહીં; પરંતુ હકીકતની બા-
 બત રાખ્યા એવ માલમ પડવું જોઈએ કે જે બધામાંથી પચાવના તેણે ધર્મદા કરેથી
 તે એટલો મેહોટો હતો કે તેને બીધે તેણે કે હોડી નીચે મેસાડી રવનું જોખમ માથે
 બીધું તે માટે મર્યાદી.

(બ) એક મોહોડી આગમાં આ લોકોના ધરો તોડી પાડે એટલા સારૂ કે તે આ
 ગ વધરાતી અટકે અને એ કામ તે મુખ્યમુખીથી માણસની છાંદા અથવા મિત્રકત પચા-
 વવાના ધર્મદાથી કરે તો એ કાણે જો એવું માલમ પડે કે અટકાવવાની હાની એવી ત
 રફની તથા એટલી નજીની હતી કે તેથી આ કું કામ માટે થાય તો આ એ એ યુદ્ધો
 કંઈ એમ સમજવું નહીં.

ટીકા.

આ કામ હણી અરપસ્ટ છે. જે માણસ જે બાણીને કરે છે. તે કરવાને તેને
 ધર્મદા છે. એમ ધારી રાડાવ માટે હાની થશે એમ બાણીને કાંઈ કરવી કરે તો હાની કર
 વાને તેને મર્યાદા છે. એમ ધારી રાડાવ અને હાની કરવાને ધર્મદા એ રખીને યુદ્ધો

નથી કે કવી કેરીઆ નીચે સાધર થ ખીસી
 રીતેમાં એ બના થું છે તેમજ એમ પણ
 તે તે બીજાએ થતો હુંની કે પાત્રને થની હાની છે.
 એક માનુસે કાઢી કને નથી ગુરુશાન થમે
 થાડામા થાડું ગુરુશાન થાય એવું કાંઈ કામ થરમાથી
 નેતા પછી ને ગુરુશાન થાય તેને થાસતે તે કરનાર સખરા જુઠાવદાર નથી.
 જ્યાં એક સખરી તેના તાડીના થાપણીમાં એક ભેરી કાળીનો નરુ પુષ્પો તે એ
 જાળીને કે ને માણસ તે પોરી તેને ગુરુશાન થમે જામે એવા થરમાથી કે એક
 થાર ને તેની તાડી થરેથરે થેરી જતો હતો તે પકડાય આ તાડી તે છુપો થમ
 થી કોનાકે એકજાને તે લઈને પીધી સેમને ગુરુશાન થકું આ કમગ એમ કસાય
 કે તે કમગ દરદ મુજબ બાજબી રીતે યુનેઝાર છે અને દર મી કમગ તેનો બ
 કરતી નથી. (પ્રી કા. કે. થા. ૫ થાને. ૫૯.)

હવે બીજો વધારે અગત્યનો સવાલ એ બાકી રહે છે કે કાઢ માણસને પાત્રને થ
 ગું ગુરુશાન અગત્યપાને બીજાને ગુરુશાન કરવાની રમ છે એમ કે કાઢ માણસ બુધે મર
 તો હોય તો તે થે જરૂર સર થેરી કરી શકે આ જાળવનો બુનાસો આ કમગ
 મરી નથી. જ્યાં જ્યાં શાસતરીએ, નો આ જાળવ જીવર એવા મત છે, કે મને તેમાં
 જરૂર હોય તો પછી કાઢ માણસો કપડાં કે માન થેરવાની રમ નથી (હેલી થ. ૧ થાને ૫૬
 કસાઃ સાહેબની "બીજી આદે બી કરાજીવ", થા. ૨ થાને ૬૯૮) આ કાપાને રથાને
 નીચે પ્રમાણે આ જાળવ જીવર લખે છે.

"એકાને તેમની થેરીએના જાળામાં કસા અને જુગ થીવા થીજુ કાઢ હેતાગું
 નથી એકથું તો ખર છે કે જાળી થેરીએ કસા કે ને એકથું સખત હોય છે કે થે-
 રીની શીક્ષા તથા તે શીક્ષા થેરી કરનાર થાને ને સાંજનું સજાડ છે તેના કરતા પછી થ-
 થારે જાસથાય હોય છે તેના કસાના કપાળને લીધે થાય છે, આ જીવરથી કાઢ રીલે
 એમ નીકળતું નથી કે તેને થેરીની શીક્ષા કરી એ બીથારથી કુર છે.

૮૧ સાત વરસથી એકા જીવરના જાળા, કરેલો કાઢ વસતુ યુનેઝાર
 જીવરથી એકા જીવરના જાળા કુતું નથી.
 જડે કરેથું કામ.

૮૨ સાત વરસથી વધારે અને ખાર વરસથી એકા જીવરનું જાળા જેની અક્ષ તે
 ૭ વરસથી વધારે અને ૧૨ થજતે પાત્રની થામ કેલેથી છે તથા તેમાં થું પરીક્ષા થો
 થી એકા જીવરનું જાળા થરો એ જાળવ થોથાર કરી શકે એકા થી પુખ્ત થઈ નથી
 કે જેની અક્ષ એકાએક તે તેણે કરેલી કાઢ પછી વસતુ યુનેઝાર છે એમ કમગનું નથી.
 ૮૩ કામ.

ટીકા.

જીવરની કામગીરી ના થે જીવરના યુનેઝારની જાળામાં તેની જીવર યુનેઝાર અક્ષ એ.

જેનું જાળક મિત્રી ઉપરના માણસ
એવા કાણુથી તેનો પતીવ

જે સંપત્તિ કાંઈ કામ કરતી વખતે રીવાજોના સમજથી કું કેવી રીતનું
સંપત્તિનું કામ કરે છે એ અથવા જે કામ કું કરે છે તે બેક
કાંઈકાં કાણુથી કોલક છે એનું જાણી શકતો નથી, તેનું કોલક તે કામ યુનોદશે
તેને સમજી શકે.

ટીકા.

જુનસે કરતી વખતે તેમજતર આંકે હશે કે નહી તેમજ એ જુનસે કરશે એ
બેક છે એનું તે જાણતો હશે કે નહી એ જાણતો નીચાવ્ય કરવા ગારે તે સાહેબન
ચક્રક રાજાના પાને રંગ ની જાણતો ધીજાનમા લેવા જોગશે.

૬૫ જે સંપત્તિ કાંઈ કામ કરતી વખતે કરના સમજથી કું કેવી રીતનું કામ
પેતાની પુત્રી ન છતાં } કરે છુ એ અથવા કું જે કામ કરે છુ તે બેક છે અથવા
અથવા કરના સમજથી જે } કાણુથી કોલક છે એનું જાણી શકતો નથી તેનું કોલક તે કા
સંપત્તિ વીચાર કરવાને એ } ન જુનો છે એમ સમજી નહી પણ જે વસતુથી તેને
શકત થશે તેનું કામ. } કરે થશે તે વસતુ તે ન જાણે એમ અથવા તેની પુત્રી ન
છતાં તેને ખર્ચી હોય તે.

૮૬ જે જે જાણતો કાંઈ કામ અથવા લાન અથવા કિસાથી કરક ન હોયતો
તે યુનોદ ન ગણાય એવો હોય તે જાણતો જે સંપત્તિ કે
જે યુનોદમાં અથવા } કરેની હાલતમા હોઈને તે કામ કરે તે સંપત્તિની કિંમત જાણે
કરો અથવા સા. જે છુ } તેને કરે ન થશે હોત તે જે લાન તેને હોત તે જ લાન તે
હોય તે યુનોદ જેને કરે } ન છુ } એમ સમજીને અમલ થવાને તે કાણુ થશે પણ
જે વસતુથી તેને કરે થશે તે વસતુ તે ન જાણે એમ અથવા તેની પુત્રી ન છતાં તેને
ખર્ચાથી ન હોય તે.

ટીકા.

આ કામ કોણ એ કેસસો એવો થયો છે કે તે જાણી જોઈને કરે કરી યુનો
કરવામાં આવે તેનો ખર્ચા શકતો નથી. ૧૧ થી. રી. ૫ ૮૬.

૮૭ જે વસતુથી જોત અથવા મહાબાથ મરહોના કિસા કરે થશે નથી અને જે
જે કામથી જોત અથવા } થી જોત અથવા મહાબાથ થશે એનો કામ છે એમ તે
મહાબાથ કરવાની કિસાક } ના કરે ન જાણતો નથી તે વસતુ કરવાથી, થતી હાની ખ
રશે નથી અથવા તે થશે } મવાની જે રાખસો, સંકર રીતે અથવા અન્ય સમજાય
હોવા સબ. જાણવામાં ન } એવી રીતે, સમજીને અથવા હોય એવા અધારે વસતુથી થ
થી તેનું કામ રાખસોથી } થારે કોમરના કાંઈ સંપત્તિને કાંઈ હાલી થાય અથવા કાંઈ
રેકુ.

કરવાનો તે વસતુ કરનારે ધરાયો કર્યો હોય, તે હાનીના સમજથી અથવા
જે સમજે તે હાનીનું જોખમ માથે લેવાની રજાગંદી આપી હોય તે રજાસને
વસતુથી કાંઈ હાની થશે એવો સંભવ છે એમ તે વસતુ કરનાર જાણતો હોય તે હાની
સમજથી તે વસતુ યુગોદ્ધ છે એમ સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત

અ તથા જ અમથા રમતને સાર એક બીજા સાથે પડે એવો વસતુ કપુર કરે, તે
એ કપુરતમાં અરખાંત હરએકની જેવી રજાગંદી સમજાય છે કે વગર રજાગંદીએ તે
રો એવતાં જે હાની થાય તે ખમવી હવે અ થી વાજાની રીતે એવતાં જાન કાંઈ અ
જા થાય, તો અ એ કાંઈ યુગોદ્ધ કર્યો એમ સમજવું નહીં.

ટીકા.

રજાગંદી કરવાથી કે રજાગંદી કે રજાગંદીના સમજથી કે રજાગંદીના સમજથી રજાગંદી
કરવાથી નથી જુઓ એવો સમજ કરવાથી નીચાવાના પુણ તત્ત્વોનું પુણતક ૫૮. ૧૧૭

૮૮ જે વસતુથી મોત થાય એવો ધર દો કર્યો નથી તે વસતુથી થતી હાની ખ

જે કામથી મોત થાય } મવાની અથવા તે હાનીનું જોખમ માથે લેવાની જે રજાસને
એવો ધરાયો કર્યો નથી. } કાંઈ રીતે અથવા અરખાંત સમજાય એવી રીતે, રજાગંદી
તે કામ રજાગંદીથી તો } આપી હોય તે સમજના રજાગંદી માટે સુવચીથી તે કરવાથી
સુવચીથી કાંઈ રજાસને } તે સમજને કાંઈ હાની થાય અથવા તેને કાંઈ હાની કરવાનો
રજાગંદી માટે કરેલું. } ધરાયો તે કરનારે કર્યો હોય, અથવા તેને તેથી કાંઈ હાની

થશે એવો સંભવ છે એમ તે કરનારે જાણતું હોય તે હાનીના સમજથી તે વસતુ યુગોદ્ધ
છે એમ સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત.

અમુક રજાસને કીરીયા કરવાથી જ નુ મોત થશે એવો સંભવ છે એમ જાણીને પછી
જ નુ મોત આણવાનો ધરાયો ન કરતાં અને જ કાંઈ કુખકારક રોગથી પીડા પામે છે.
તેને રજાસે થાય એવો ધરાયો સુવચીએ જ ની રજાગંદી લઈને જ ની કંપર તે રજાસ
કીરીયા, અ રજાસ કરે તો અ એ કાંઈ યુગોદ્ધ કર્યો એમ સમજવું નહીં.

૮૯ કાંઈ બાર વરસથી જોઈ કંપર અથવા રીવાના સમજના રજાગંદી માટે,

જે બાર અથવા રીવા } તે સમજને જે વાલી હોય અથવા જે બીજા સમજના કાંઈ
નાની રજાસ માટે તેના વા } સર હવામાના તે સમજ હોય તે, અથવા તેની રજાસ
લીએ અથવા વાલીની ર } અથવા અરખાંત સમજાય એવી રીતે રજાગંદી
રજાગંદીથી બીજા સમજ } બીજો સમજ, સુવચીથી કાંઈ વસતુ કરે અને તે
સુવચીથી કાંઈ કામ. } તે સમજને કાંઈ હાની થાય અથવા તેને કાંઈ હાની
સારતો. } ધરાયો તે કરનારે કર્યો હોય અથવા તેને તેથી કાંઈ હાની

થશે એવો સંભવ છે એમ તે કરનારે જાણતું હોય તો તે હાનીના સમજથી તે વસતુ
યુગોદ્ધ છે એમ સમજવું નહીં; ૧૧૭.

અવધા મેલત અમાણવાની કાગીત કરવાને આ

મસજિમ ભાણુનો હોય કે એવી મેલ અવધા એ
મહાવધા અમાણવાના અવધા કાઢ મેલે તેમ હોય
જીવનાં કારણ માટે તે સખમ કરે તેને આ અવધ

અવધા મેલત અમાણવાનાં, અવધા કાઢ મેલે હોય કે અમાણવા
અવધા, કારણ સીવાય બુધીપુરવઠ મહાવધા કરવાને, અવધા મહાવધા કરવાની
અવધામે આ અવધાકાંભાણુ પડશે નહીં.

અવધા—એ યુનોહ કરવાને આ અવધાકાંભાણુ પડશે નહીં તે યુનોહ કરવામાં મદ
કરવાને પણ એ ભાણુ પડશે નહીં.

કહાંન.

શુભપ્રીથી પાતાના પાળકના રૂપવાને સર પેતાના પાળકની રજામંદી સીવાય
કે કહાંનવાને તેની જાગૃતા એક કાકતર પામે ચીરાવે અને તે એમ ભાણુનો
હોય કે એ શરામ કીરીયાથી એ પાળકનું મેલ પરી એવે સળવણે પણ તે પાળકનો છ
વ અવધ એવા તેનો ધરાવે ન. હોય તે આ આ અવધામાં સખલ થાયછે કેમ કે તેની મત
સખ પાતાના પાળકનો હોય અવધ એ છે.

૬૦ કાંઈ નુકસાનની દેહસનથી અવધા દહીકનની પોદી સખજની કાંઈ રજામંદી
દેહસન અવધા પોદીસ } કાંઈ સખરાથી અવધા હોય અને તે રજામંદી તેવી દેહસન
મજાથી અવધાછે એવી જ } થી અવધા પોદી સખજની અવધા છે એમ તે કામ કરનાર
જિહી રજામંદી. } સખસ ભાણુ તો હોય, અવધા એમ માનવાનું તેને કારણ
હોય, અવધા,

જે સખરા રીવાનગી અવધા કેરના સખજથી જે કામ ગાખન પેતાથી રજામંદી આ
અવધ અવધા રીવાના સ } પતેલ હોય તે કામ કેવી વરેલનું છે તથા તેના પરીણામ કેવો
ખસની રજામંદી. } થશે એ સખજવાને અસંકત હોય હોવા રાખસે રજામંદી અવ
ધી હોય તો તે રજામંદીને આ કવચની કોઢપણુ કસમમા
મખેની રજામંદી જેવી સખજની નહીં.

૬૧ જે સખસ રજામંદી અવધને હોય અવધા જેની જતી રજામંદી અવધાની હોય
રજામંદી અવધર સખસ } તે સખસને જે હાની થાય અવધા જે હાની કરવાનો કરારો
ને ધનારી હાનીના સખધ } થયો હોય અવધા જે હાની થશે એવો સળવણે એમ
વીના પણ જે કામો યુનો } ભાણુવામાં આમું હોય અવધા જે હાનીના સખધ વીના પણ
છે તે કામોને ૮૭, ૮૮ } જે કામો યુનોહ છે તે કામોને ૮૭, ૮૮ તથા ૮૯ મી
તથા ૮૯ મી કસમો મા } કસમોના અવધારો ભાણુ પડવ, નથી.
હોવા અવધારો ભાણુ પડ }
વા નથી.

—ધો કાંઈ હાની થાપ અથવા કાંઈ હાની કરવાનો ધરાયો કરશે હોય તે હાનીના
ના પણ અરખાત કરવો એ યુનેસ્કો છે માટે તે હાનીના સંખ્યાથી કંઈ તે
અને તે અસતરી અથવા તેના વાલીની રજામદી લેઈને તેના ઝેરખાત કરશે.
તે રજામદીથી તે કામ નહીં યુનેસ્કો એમ થયું નથી.

જા એ મંગલવા શાપદાને સાર કાંઈ વસતુ કાપી છે તે એવી દુર્લભતાં આવી જા
કાંઈ સંખ્યાની વગર રજા } ડરો હોય કે નથી રજામદી પાડી વાકાની નીં હોય અને કા
મદીને તેના શાપદા સાર } ધ વાલી અથવા તેને કાંઈસર હવામાંમાં રાખનારો કાંઈ બી
શુધ્ધપીએ કરેલું કામ. } એ સંખ્યા ન હોય કે તે વસતુ કરેલો શાપદા થાય એ રીતે
સરતે. } વખાસર તેની રજામદી મેળવી શકાય તો તેવી વેળાએ શુ
ધ્ધપીથી તે શાપદા શાપદાને સાર તેની રજામદી વગર કાંઈ વસતુ કરી હોય તે તો
ધો તે સંખ્યાને કાંઈ હાની થાપ તે હાનીના સંખ્યાથી યુનેસ્કો એમ સમજવું નહીં પરંતુ.

પહેલી-ધારાથી થોડા આશુવાને અથવા મેંદા અશુભાને કોસીસ કરવાને આ અ.
પવાદ સાચું પડતો નહીં.

બીજી-કાંઈ વસતુને કરતર સંખ્યા એમ જાણવો હોય કે એવી. મેંદા અને એ
સાંખ્ય છે તે વસતુ મેંદા અથવા મહાભય અપાવવા માં અથવા 'કાંઈ' મેંદા રોમ' કે
અશાંતતા કુર કરવાના કારણથી કાંઈ બીજા કારણ માટે તે સંખ્યા કરે તેને અપવાદ મા
રૂ પડે નહીં.

બીજી-મેંદા અથવા અથવા અપાવવાનાં કારણથી કાંઈ બીજાં કારણ માટે કુરીકુર
કાંઈ કરવાને અથવા અથવા કરતરી કોસીસ કરવાને અપાવવા સાચું પડતો નહીં.

ત્રીજી-એ યુનેસ્કો કરવાને આ અપવાદ સાચું પડતો નથી તે યુનેસ્કો કરવામાં મહાગરી
કરવાને પણ એ સાચું પડતો નહીં. ડ્રાટા

(અ) જ પોતાના મેંદા પરથી પડીને બેઠેલ થઈ જાય અને તેમાં આ શાપ
ર તાંકાં આ ની પહેલે તે માં બીચરમા એમ આવે કે જ ની બેપરો કાપી જે હાથે પ
છી જ ને બીચર કરતરી શકતી પાછો આવતાં પહેલાં અગર આ જ તુ મેંદા આશુ
વા માં ધરાયો નહીં પણ શુધ્ધપીથી જ ના શાપદાને માટે જ ની બેપરો કાપે તો
કાંઈ તુ હા કરશે એમ સમજવું નહીં.

(અ) જ ને એ વાપ માર્ક જાય છે તે જોઈને આ તે વાપને તાડીને એ
વે; અને તે જોખીની ને એ હવ જાય એવો સંખ્ય છે એમ જાણવું ને પણ જ ને
સેવાના ધાકાની નહીં. અને શુધ્ધપીએ જ ને કાંઈ કરવાના રજામદી તે પ્રતી મરે
અને તે માં જોખીથી જ ને તેના હવ જાય એવું જાણવા સાચું તો આ એ કાંઈ યુનેસ્કો
કરશે એ. રજામદી નહીં.

[illegible]

(ક) એક ધરને અગ્નિ સાનો કે તે ધરમાં અ છે તથા જ બાળક છે, એવામ હો
ક નીચેથી એક માંદ પ હોળી કરીને પડી રહે અને અ તે બળકને તે ધરના ધાગરાપક
ધી નીચે નાચે, એવુ બાળીને કે નીચે પડી. એ બાળ તો છુ ના. એવા સંજ્ઞા છે.
પર તે બળકને છુ લેવો એવા તેના ધાગરા ન હે પ, અને મુકુટીએ તે બાળકને
કામરા કરાવતો ધાગરા તેણે કરવા હોય તો એ કઠાણી અગ્નિ પડવાથી તે બળકને
બળા તો પડુ. અ એ કાંઈ અતેક કરે એજ સંજ્ઞા નહી

પ્રશ્ન.—કૃત પદ્ધતિની તરતો કાપતો ઘોડો દે.૫ નેને ૮૮, ૯૪ તથા ૯૦ મી
કામમાં આગ પરામાણિનો કારો સંગળ્લો તરી.

૯૩ કાંઈ સખશાદ કાવ્યને સાર તેને સુવર્ણીએ કાંઈ કહેવામાં આવે અને તે સુવર્ણીએ કાંઈ કહેતું । શી તે સખશાને કાંઈ જાની યાવ તો તે જાનીના સખશો તે કહે છે અને જે એ સખશવત્ત નથી.

●●●●●

એક મંદા માણસને તેને શકર અથવા પુત્રીએ પાવાનો અધીકાર કહે કે જો
 છી સહાને પી અને તે હજારી તે મદા માણસ ખરી વાપ તે અર અ ને અપને
 હી કે એ પ્રમાણે કહેવાી તે મંદા માણસને એવા થાય એવો સંભાલે તે પક્ષ અ એ
 કાં યુનોહ કરશે એમ સમજવું નહી.

८३।

કુટુંબી જીવનમાં જીવનને એવી જગ્યાએ રાખી કે જ્યાં તેને શાંતિ મળે. આથી
જીવનમાં શાંતિ મળે. જો આવી જગ્યા નથી મળતી તો જીવનમાં શાંતિ મળે.

૬૪ જુના તા'માં રાજ્ય બીરપ ને સુવને માટે ખાતરી સીક્ષા કરાવેલી છે તે ગુના

જો કામ કોઈ રાખસને હોય તો કામ કોઈ રાખસને કંઈ મળીને બીજા ક
રતી કરવા પડે. રતી પડે અને તે ધમકી આપી હોય કે જો તો કામ કરતી એ

કે જો હું એ કામ નહી કરીશ તો મારું તાતકાળીક મેલ થશે તો તે કામ યુના છે એમ રામજી નહી પડતું તે કામ ક્યારે સમજાવે પેલાની પુણીથી અમરસ પોતાને તાતકાળીક મેલ કરતા કામ એની હાથીની કમગસ્ટ દેહગતની એવી હાલતના પોતે આપણા મોખે ને પોતની જીંદગી તે હામ થયે એમના ન થયું એકાંતે

પ્રશ્નનો ૧ ભાગ.—જે સમય પેલાનો ખુનોપી અથવા માર મરવાનો બમનોનો

આ અપવાદનો ફાવેલો મળી શકતો નથી.

પ્રુલાસો રમે — કંઈ શબ્દસને કાંઈ ધડાની એક ઠોળી પાડે.

અવાની ધમકી રખાડીને કાપલ મુજબ યુનોહોલ એવી કાંઈ નહીં.

કે કાંઈ બુદ્ધિયાર પાસે તેના હથોથ્યાર લેવાડીને પાતે ધર્મ ધરમાં પરાંતનત મુઠાં લેવાસાર
અરના પારખા ઘડાડેલો તે તેને આ અપવાદનો ફાવેલો મળી શકે છે. . . .

ટીકા.

મોતલા પંજામાંથી બચાવને કરવું પડેલું કરવોય યુને નથી પણ તે ન કરવાથી પાતલ
મોત થવાનો ખરેખર ભય હતો એમ શાબિત કરવું જોઈએ. ઇ.સ. મા. ૫. ૩૨૭

કા. કાંઈ વસતુથી કાંઈ હાની થાય, અથવા કંઈ હાની કરવાનો ઇરાદો કર્યા હોય
જુજુ હાની થાય એવું કામ | અથવા કંઈ હાની થશે એવો સંભવ ભાવનામાં હોય પણ
હાની એટલો જુજુ હોય કે સાધારણ સમજ તથા સમજાવનો કાંઈ સંબંધ તે હાની
નવ ફરીઆદ કરે નહીં, તે તે હાનોના સમજથી "તે વસતુ યુનોહ છે એમ સં-
બંધ" નહીં.

ટીકા.

"સાધારણ સમજ તથા શબ્દાવનો કાંઈ માનુસ" જે વચમાં ફરીઆદી હોય તે
અવાંથી લેવો જોઈએ સમજાવની કાંઈ અમુક વચમાં નહીં મોલવું અને શરીર ઊપર
આવકાર કરવો એટલો સાધારણ હોય છે કે એક બીજાની સાથે એ વચમાં વરતે.
જુજુ એવ નરા પશુ મનમાં આવે નહીં કે આથી ફરીઆદ કરવાનું કારણ આપવું છે.
આવાજ જેલ કામો ખોળ સીતીના લોકેમા અપમાન કારક અને ગુસ્સાન કારક
કાંઈ પડે.

આ કાપલાન મુજબ રથાસાઓ તેમની નોટમાં (પા. ૮૧) આ ફકરા વંચિ
એ વચમાં લખે છે.

આ ફકરાથી જે કામો બાપ નો આમીને લીધે ફોજદારી કાપલાન હરકમાં લા-
વવા થાય છે તે પશુ તે હરકનો તેમાં જુમે નથી અને જેને આખો દુનીઆં ઉપર
લોકો તેમજ ખજા અરો ઇતિહાસો નિર અપવાદો પાડે છે તેવા કામોને સાર "કાંઈ
કરવા ઇરાદો છે અ પછી વખીયાઓ વરમાણે તે ખોળ માણસનો સહીમાં કલમ મોળથી
એ મોતી છે તેનાં એક વેદર ભાગથી એ ખીજક છે. મોડા ઊપર ફડામાં તેની આગળ
પડી ધુળથી તેને ઢાંકી રહે એ દુખલો છે ગાડીના થડમાં તેને લાગી નાંખી પડેલ
રની એ વચા છે. એવા અવસ્થામાં કામો છે કે જે કરવા વીના માનુસે એવું
નહી જે કામો બંધ માણસો એક ખોળ ઊપર કરે છે અને કરવા રહે. એ
એ જથ્થા અને કરવા રથ એ ઠીક છે તે પશુ યુવાલથી તે દરબખામાં

નહીં માનવા જોઈએ એ ખુલ્લું છે એ ગેદાકચ્છ તોય શ્વાશીમની
સ કરવા અમે ઠીક ધરીએ છીએ તેનો દાખલો.

કેરે જરા તોહોં ગતવાયા સખસને સરારો જમીનના મેક ખાસો
જાણ્યાથી તરણ પાઈની મતાની તરણ શીંગે તોડી લેખને સાર
પીણા કરવાના આવી હતી તીયાં આ કમખ મુજબ મોરીનો યુનોહ
૧૧ કરયો (યુનિયાર્ડ કોઈકેરેક રીપારેસ કરવાનોય કેસોસ વા. ૫
કોઈકેરેક કોઈ બીજા માણસની જમીન કોપરના ઝાંડી પેંધરા લીધી હોય તે
પરમાણે ચાલ નહીં.

સરકાર જેનો કોપેંગ કરતા નથી એટલે ઉપજ લેતાં નથી તેમાં ઝાંડીની શીંગે તો
કોઈ યુનો થતો નથી વા. ૫ પા. ૩૫ તા. ૨૦ મેએ સને ૧૮૧૮.

ખાનગી ખચાવના હુકમ આમત
ખાનગી ખચાવનો હુકમ અમલમાં લાવતાં કરેલી કોઈ પણ વસ્તુ યુનાં છે એમ
ખચાવના રિલી સમજવું નહીં.
કોઈવસ્તુ વસ્તુ યુનોનથી.

ટીકા.

ધેગ હદમાં રહીને દરેક માણસે પોતાની અપાર, મીલકત અને સ્વાતંત્રતા
ને, ખચાવ કોઈ જોઈએ એ એવો નોંધાવે નીચમહે (જુએ વળેચસ કરવીય કાચદાની
કહેવતનુ પુસ્તક પા. ૩૧૫).

હજુ દરેક સખસને નીચે લખેલા ખચાવ કરવાનો હુક છે. પણ તે હક તે હક મી
શરીર તથા મીલકતનાખા કમખા સખેલી હરો લાગુ પડે છે.
નજાં ખચાવનો હક.

ચહેવા—શરીર સખધી કોઈ પણ યુનાદથી પોતાના અથવા ખીજા કોઈ પણ સખ
સના શરીરનો ખચાવ.

ખીજો.—એરી અપહરણ, ખીગા, અથવા સાપરાધ પરવેશ, એ યુનાઓના બક્ષ
છીગાં કાખસ થઈ શકે એવો યુનો જે કામ હોય અથવા જે કામ એરી અપહરણ ખીગા
ક અથવા સાપરાધ પરવેશ કરવાની કોશીશ હોય તે, કામથી પોતાની અથવા ખીજા કોઈ
જયુ સખદની સખપર કે જમખ મીલકતનો ખચાવ.

હટ જે કામ નીચે હાલતમાં થએથી અમુક યુનો ગણાય એવું હોય તે જો તે કામ
દીવાતા સખસ પરેવા કા ના કરવારની નાહાની કીમરના, ખુબીની કાચાઈના અથવા
મથી ખચાવનો હક. દીવાનગીના સખખાનો, અથવા તેને કદ મદી હોય અથવા તે
સખસની કોઈ એટી સખજ હોય તે સખખથી તે યુનોહ થઈ શકેના ન હોય તે પણ જ
હો તે કામ તે યુનોહ હેમ એવી રીતે તેથી ખાનગી ખચાવ કરવાનો દરેક સખ-
સનો તેવાજ હક છે.

દાખલ

(૪) દીવાનગીના જોરથી જ અનો છપ લેવાની કોશીશ કરે તો જ

મુનો કાગે એમ સમજવું નથી પણ જ રાહવો દોષ એવી રીતે ખનનમાં
આ નો હક છે.

(૫) જે ધરમાં પસાવે આ એ કાચા ધરમાં હક છે તે ધરમાં આ
ખખતે પોષે જ સુખપુષ્ટિ આ ને આ કોડનરો સમજાવે આ ની જોષ હુમલો હો
કોડાણે આ ખોડો સમજને કોષિ આ ની જોષ હુમલો કાચાથી આજે કાંઈ મુનો ક
મ સમજવું નહીં પણ જ તે ખોડો સમજાવો કામ ન કરતો દોષ એવી રીતે આ
મા ખાનની જમાવનો આ નો હક છે.

૬૬ પહેલો—જે કામથી મોત અથવા માહાત્મ્ય થવાનો કારણ આ બધા કામ
કોષ કામથી ખાનની જ પત થતો નથી એવું કાંઈ કામ કાંઈ સરકારી નોકર પોતા
આવ કરવાનો હક નથી; ના એવાની રીતથી સુખ પુષ્ટિ આજે કરતાં એ હે અથ
વા કર ની કોઈક હે તો પછી તે કામ ખાનના કાચા મુખ ન દોષ તો પછી તે કામથી
ખાનની જમાવનો હક નથી.

બીજા જે કામથી મોત અથવા માહાત્મ્ય થવાનો કારણ આ બધા કામ
એવું કાંઈ કામ કાંઈ સરકારી નોકર પોતાના હોદ્દાની રીતથી સુખપુષ્ટિ આજે કરતાં
કેવા કુલમ હવેથી એ કાંઈ કરે અથવા કાચાની કોઈક હે તો પછી તે કુલમ ખાનના
કાચા મુખ ન દોષ તો પછી તે કામથી ખાનની જમાવનો હક નથી.

ત્રીજા—સરકારી અધિકારીઓને આપેલા અમલ જવાની જેમ દોષ એવી ખાનનો
મા ખાનની જમાવનો હક નથી.

ચોથી—કાંઈ પણ જાનનાં જમાવ કરવાના કારણસર કરવી નહીં દોષ તે કરતાં
કેમની હક્કથી હક આ પધરે હાની કરવા સુધીના ખાનની જમાવનો હક નથી
મમલ સાવી શકાય

પ્રમાણ ૧ લે—આ કામ કરાવો સરકારી નોકર જે એવું જે સખસ બાણતો નથી
આજે એવું ખાનના જેને કામજ ની તે સખસનો તે સરકારી નોકર જે કામ કરે
અથવા કરવાની જોશીર કરે તે કામથી ખાનની જમાવનો હક જતો નથી.

પ્રમાણ ૧ જો—આ કામ કરવાનો માણસ કાંઈ સરકારી નોકરના હુકમથી જો કરે
જો હેવું જે સખસ બાણતો નથી અથવા એવું ખાનના જેને કારણ નથી અથવા હુ
રમાણ્ય અખતીયારથી જો કામ કરે જો એમ તે માણસ કહે નહીં અથવા અમર તે
અખતીયાર સમિતો દોષ તો, માણસી તે અખતીયાર ખાતે નહીં તો, તે સખસનો તે
સરકારી નોકરના હુકમથી તે માણસ જે કામ કરે અથવા કરવાની જોશીર કરે તે કામ
થી ખાનની જમાવનો હક જતો નથી.

૧૦૦ જે મુના જોશીર ખાનની જમાવનો હક અમલમાં સાવવો ૫૩ તે મુનો જો
શરતના ખાનની જમાવ } નોંધે લખેલા પ્રકરિતમાના કાંઈ જમુ પરકરમે દોષ તો હુમ
નો ૫૬ મોત કરનાં સુધી } લો કરનારને પુષ્ટિપુરવક મોત અથવા બીજા કાંઈ જમુ હાની
કપડે પે જે છે } લો કરનારને પુષ્ટિપુરવક મોત અથવા બીજા કાંઈ જમુ હાની
કરનાં મુના જોશીર ખાનની જમાવનો હક પેહોંએ, જમુ તે હકને કોણી કમમલ
મોજી હો લાગુ ૫૩ જે મુનાએના પરકરમે—

તેને કોઈની દેહ એટલે સુધી અમલમાં ન સમાવે તે
 કારણસર બધા જેથી કૃતવન થાય એવા કુમરો.
 તેને કોઈની દેહ એટલે સુધી અમલમાં ન સમાવે તે તેને
 કુમરો પણ, એવા કારણસર બધા જેથી કૃતવન થાય એવા કુમરો.
 તોલો—જળાતકાર સંભાળ કરવાના ધરાધારી કુમરો.
 એવા—શુદ્ધકરમ વિરૂપ મધુને ધંધા પુરણ કરવાના ધરાધારી કુમરો.
 પાંચમે—મનુષ્ય દરણ અથવા મનુષ્યવન કરવાના ધરાધારી કુમરો.
 • ઇન્દ્ર—કોઈ સમક્ષે જોવાકાળે રોતે કે કરવાના ધરાધારી કુમરો અને તે એવી
 કામતા હોય કે તેથી પેલા સમક્ષા કારણસર એવા બધા કૃતવન થાય કે પછી એ
 કામથી પુરવાને સાર સરકારી અધીકારીએને સ્વચ્છ કરવાનું મ હારાધારી બની રાકે નહીં.

ટીકા.

• ન્યાં મિત્ર યોગીસ અમલમાં જાડા લેવાના વારંદ સૌવાષ એરેલી મીનાતને સાથ
 એ તેલ એક બામાં કારણ કરી તીર્થ કરામ કરવામાં અભંગે હતો તેને અદકાવે
 કે કમ-કારણસર હલ, અને ખાનગી બધાવના કારણસર તે વાળગી નહેતું (પુનાઈ
 ભાગ ૧૦ પા. ૫૦).

૧૦૧ જો યુગે ઈશી કલમમાં સળેલા પરકારમાંના કોઈ પણ પરકારને નહીં હોય
 તે હક થોત ધોવાવના કાં } ૫ તે શરીરના ખાનગી બધાવનો હક કુમરો કરનારને પુષ્ટિ
 પીટ હાની કરતા કુ } પુરક થોત કરતા કુષી પેટકથો નથી; પણ
 કે કારે થોતે }
 કરને થોત ધોવાવના પુષ્ટિ પુરક કાંઈ પીટ હાની કરતા કુષી થાય છે.
 જો ની કલમમાં સળેલા હલો સાથ પડે છે

૧૦૨ અગર યુગે થયો નહીં હોય, તે પણ યુગે કરવાની કાંઈ કારણ
 શરીરના ખાનગી બધાવ } ધમકીથી શરીરને, એખમ થાયવાને કારણસર બધા કૃતવન
 હક રાખવાની અને } થાય કે તુરં શરીરના ખાનગી બધાવનો હક સુર થાય છે,
 જો ન્યાં સુધી શરીરને એખમને તે બધા બરો રહે તીર્થ સુધી તે હક ભરી રહે છે.

૧૦૩ જો યુગે કમ અથવા એવી કારણ કરવા હ રખી ખાનગી બધાવનો હક
 નિમકલના ખાનગી બધા } અમલમાં આવે પડે તે યુગે જો તીર્થ સળેલા પરકારમાં
 બને હક થોત કરતા કુ } ના કોઈ પણ પરકારને હોય, તે યુગે કરનારને પુષ્ટિ પુરક
 પા કારે થોતે, }
 જો અગા પીટ કાંઈ પણ હાની રવા સુધી નીમકલના ખાનગી બધાવનો હક થોતે
 તે હકને હલ મો કલમમાં સળેલા હલો સાથ પડે છે યુગે કરવા પરકાર.

પેટકો—અપરકાર.

પીટો—રાતને વખતે પરકાર.

પીટો અથવા વહાણ માલસા કર રાખેલ વપરાતુ હોય,
 કારણસર વપરાતુ હોય, તે જગ રત, તંત્ર અથવા થાટુ

આગથી ખીજાક કરી.

બોધો—બોરી, બેગાડ અથવા ગરહવેશ, અને તે બેવી હાલતમાં કરે
જ્યારે હોવા બધા કિતવન થાય કે જો ખાનગી બચાવનો તે હક અપામ્યું નથી
જો પરીણામ મેલ અથવા મહાવધા થશે.

૧૦૪ જે ગુનો કરવા અથવા જેની કારીસ કરવા ઉપરથી ખાનગી

તે હક મેલ 'રોવાયની' } અપભ્રમ લાવેલા પડે તે જો ઉપલી કસમમાં લે
બીજા કાર્પ હાંનો કરતાં } શાખાના કોઈપણ પરમ્પરી બોરી, બીગાડ અથવા
બીજી કપારે પોતાં છે. } રવેશ નહીં હોય તો તે હક પુધીગુરુક મેલ કરે
જો તે નથી પણ ગુનેગારને મેલ રોવાયની પુધીગુરુક

પણ હાની કરતાં પુધી પોતાં છે અને તે હકને હક મી કસમમાં લેવામાં હક
પડે છે.

ટીકા

એક માલસરદારે એક જમીનના દંડ બાબત તપાસ કરી એ જમીન
એક સખસના કપાળા છે. એણે કરાંબુ' પણ બેજી પક્ષકાર. જોઈ આ કાપાની કસમ
૧૪૦ પ્રમાણે નહોતી હતી તેથી તેમને બેઠેને સળ કરી તેમ કરાવવામાં આંબુ' કે જે
સખસનો કપાળો હતો તેને આ કસમ ૧૪૪ નો લાભ મળે અને તેથી તેને સળ પાપ
નહીં. ૧૦ થી. રી' પ્ર. ૧૪ (કોલકારી.)

૧૦૫ પહેલી-જ્યારથી કોઈ ખીસકતને જોખમનો કારણસર બધા કિતવન થાય
ખીસકતના ખાનગી બચાવ } તોયારથી તે ખીસકતના ખાનગી બચાવનો હક સર થાય છે
ના હક મેલ સરખાવ અને } તેનું ભરી રહેયું.

બીજી—બોરીથી ખીસકતના ખાનગી બચાવનો હક ખીસકત લઈને ગુનેગાર, બોરી
બધા અથવા સરકારી અધીકારીઓને આસરે મળે અથવા તે ખીસકત પાછી હાથ શાગે
તાંમાં પુધી ભરી રહે છે.

ત્રીજી—અપહરણથી ખીસકતના ખાનગી બચાવનો હક જ્યાં પુધી
ખાનગી મેલ અથવા બધા અથવા ગેરવાજાની અડકાવ કરે અથવા કરવાની
અથવા જ્યાં પુધી તાતકાલીક મેલનો અથવા તાતકાલીક બધાનો અથવા
તાતકાલીક અડકાવનો બધા ભરી રહે તાંમાં પુધી ભરી રહે છે

ચોથી—સાપરત પરવેસ અથવા બીજાકથી ખીસકતના ખાનગી બચાવનો હક જ્યાં
હાં પુધી ગુનેગાર સાપરત પરવેશ અથવા બીજા કરવામાં ભરી રહે તોય પુધી
ભરી રહે છે.

પાંચમી—રાતને વખતે ધર ફેડવાથી ખીસકતના ખાનગી બચાવનો
પાંચમી સુર થએલો ગરવેશ જ્યાં પુધી ભરી રહે તાંમાં પુધી ભરી રહે છે

ટીકા.

૧૨માંથી નાશી બધે હોય અને જે ધરમાંથી ચેરી કરી
તે તે પડકારને જાર હોય તે કરના વખતે ખેતી કરવી
માફી જોવાલાઈ. એ મા. રો. (સ્વેચ્છાગત નજર.) ૫ ૮
કુમરો એવા વાવ કે તેથી મોતને કારણેજ બધા ઉત્પન્ન
જાને તે કુમરોથી ખાનગી જમાવના હક અમલમાં
જોવાના જમાવ કરનાર સખસ હેની હાસતમાં આવે
જો હોય કે કોઈ એ ગુનાહ સખસને દાની કરવાના નો
રોવાય તેથી તે હક પારજી વાવ હેની રીતે અમલમાં
પડાય નહીં તે તે જોખમમાં પડતા ગુપ્તી ખાનગી જમાવના તેના હક પોદે એકે.

હજાન.

અ બી ઉપર એક ટોળીને કુમરો કર્યો છે અને તેજો તેજુ પુન કરનારી
છે છે તે દેખાની જાણ બંદુક છોડવા સોવાય ધરેજુ વાવ એવી રીતે ખાનગી જમાવના
હક અમલમાં માવી રાજ એજુ નથી અને તે દેખામાં કુલ્યાએક ખાળા છોડા. છે તે
મોને દાની કરવાના જોખમ સીવાય અ બંદુક છોડી રાકતો નથી હવે એજુ છતા બંદુક
છોડેથી નો અ-ધો તે છોડાએક માના કોઈ છોડાએક કાંઈ દાની વાવ તો અ એ કાં
ગુનાહ કરેયા એમ સમજુ નહી.

ટીકા.

ગુપ્તમાં એવો કરાવ થયો છે કે શીવાની કુટુમ્બમાં અથવા શીવાની કુટુમ્બમાંથી ૭૨
બી. એ દેખાદારી ગુનાહ નથી (રાણી વીરજ કોનવ, ગુપ્તાર્થ કરા. કે. વા. ૧ ૫૧૧૫)

જાણ ૫ મો.

મદદગારી આગત.

જે સખમાં નીચે લખવા જરમાણે જે માલુસ કરે તે માલુસી તે
જે ! જસતુ કરવામાં મદદગારી કરી એમ સમજવું.

જસતુ તે જસતુ કરવાને કોઈ સખસને કોઈકે; અથવા

જાણસ તે જસતુ કરવાને સાથ કોઈ સખસ અથવા સખસોની સા

જોઈ વાવ જમ તે ક્યારે ૧ તે મસવત મુજબ તથા તે જસતુ કર

જા કાપલ વીરજ કમુર કરવામાં આવે તો અથવા.

જો કોઈ કામ અથવા કાપલ વીરજ કમુર કરીને તે જસતુ કરવામાં

અથવા કોઈકાજસ બીજી જોઈને કોઈ વાવ કહીને

કરવાની પાનાની ફરજ હોય તે દરીકત જાણી જોઈને કુપી

પૂરીપર ૬ કંઈ વસતુ કરાવે અથવા કરાવવાની કાસીશ કરે તો તેણે તે
હક્કરણી કરી એમ સમજવું.

દકાન.

(અ) એક સરકારી અમલદાર છે તેને એક કમિસારની કારમાંથી પાર્ટ મળી
તે વરંદ મુજબ જ ને પકડાવે એ નો અખબાર છે હવે એ હકીકત જાણુ છતાં
ત્યાં કે તે જ નથી એ ખત્રી જાણુ છતાં જ એ ને જાણી નોંધતે એમ કહે કે કે
જ છે અને એમ કરીને ધરાવ્યા એ ની પાસે કે ને પકડાવે તો એ દેવ છે જ કે
હક્કરણીથી કે ને પકડાવ્યા મદદગારી કરી એમ સમજવું.

ખુમાસો - ૨ જો કાંઈ કામ કરતાં પહેલાં અથવા કાંઈ કામ કરી વખતે તે
કરતુ સેરેપ કરવા સાર ને માલુસ કંઈ વસતુ કરે અને તેમ કરીને તે કામ
દે તે માલુસે તે કામ કરવામાં સાદાવ કરતુ એમ સમજવું.

ટીકા.

આ કામને સરવા નીચે મુજબ ફરમાવેલા છે, તે ખાનગી
ની નીચે લખાયા છે.

જમ્મા આવી હતી અને પુરાવો એમ જાણવો
તેમાં એવો કરાવ કામ મા આવીને હતો કે મુખ્ય કે

એ કુમસો કરવા તે વખત પાસે લેવા હતા તે કરાવથી સાલ્ય કરવાથી મુખ્ય
પણ કામ ૧૧૪ મુજબ શીક્ષા કરવા સાથેક નહેતા (રેવનીજી પીલસ એડ કરીની
પાર્ટ ૧ કમલતા) કરીનીના રમીએક વા. ૪ પાને ૨૭)

સરકારી માલુસ શીખ ૬૬ ખાનગી માલુસે કાંઈ મુખ્ય વખતો નેચો હોય
અથવા આપવી એવો કાંઈ કામ નથી ૪ બે. સા. રી પ્ર ૭ (રે. આ.)

બોલ તે હોમવા ટેકામાં જુવની આપાથી મદદગારીના મુખ્ય કરવા એમ
નથી. ૪ બે. સા. રી. પ્ર. ૧૧

પાસીસના લેખા જુમમની તે હોમવાયોની કપુસત લેખે એની ખાનગી
રેવને ૧૨૫ છતાં તેણે તે બોરી હવણ કરાવી એ મુખ્ય છે ૨૧ બી. રી.

ખુન સાખત થયે બીના ખુનની મદદગારીના મુખ્ય સાખત કરી રી
હા. પ્ર. ૨૪૦.

તે હોમવાયો સહેલીને પાતાની વીરેપ હકીકત જાહેર ન કરવા
સહેલી આપવામાં મદદગારી કરાવો મુખ્ય થાય છે. ૪ હા. પ્ર. ૩૬૦.

એક કામથી વીરેપ મુખ્યમાં કદમ્મા સખતો વા. ૧ કદો હોય (આ
પાસે કાંઈ સાકની ન હોય પણ કાંઈ પાસે ની વાકડો લાગે વાપરે (બ) ને (અ) ને

ખો હોય તે મદદગારીના મદદગાર આપે તો (અ) એ કરેલા કુમસો (બ) એ
મુખ્યની હી એમ કહેવાય, કામથી વીરેપ તેમજ કદમ્મા. ૪ હા. પ્ર. ૨૪૦.

અનિ ધવાનો છે એવો ધરાનો પાછો જોઈ હોય અને એ
ધરાનો જાણી નાઈ. પુણ્યો હોય નો તેણે ધારાધીની
ધારી રાણી વાણ નેહનુર. ધ. ડ. પ્ર. ૩૪

ધુનો જતા નરી સજી 'ધ' હોય તેમને માણ રી નરી
ધુનો જતા જોયરા ધ. ડ. પ્ર. ૩૪૦

ધુલાસ પમાણે એક સત્તે કાંઈ એરી કરારી હોય અથવા
ધેવ તેજ વધ એ ધુનો જતા ન પાછળથી ખખર ગળો હોય તે
ધરાનો ધાર નહીં રાણી સમા કરીન, ધ. ડ. પ્ર. ૪૦

ધરાનો કોઈ પાછાન. ધુલાસ મન્દારી કરવાનો તેહોમતમાં તહો
ધરાનો ધરાનો એ ધુ નહોતો મુખ જાય છે—રાણી નીરધ બોસામુદત ધ. ડ. પ્ર. ૩૪૦

એક સખસુ પુત્ર થયુ તે વખતે પુત્ર ધરી એવુ તેના જાવવા નહોતુ તેથી તે
ત્યાં જીનો રહ્યો તે આ યાહો અડાવવાને બીકથી વધે પડ્યો નહીં એવું નહીં
પણ મુકુ પુત્રાવળા પુત્રીઓ બેઝો સામેલ થયો તેમાં જાવવામાં આનું કે તેની
દેવર પુત્રની મદદગારી કરવાનું તહોમત આવે નહીં પણ પેનકોડની કપમ ૨૦૧ ૫૨-
પણે પુરાવો પુત્રાવળાનું તહોમત આવે-રાણી નીરધ એવરન મેરા. ધ. ડ. પ્ર. ૩૪૦
જે યુનાક્ષત મે કરારી કરી હોય તે ધુનો જતા વોના મ દારાણીની સખ ધાવ ન.
હીં એમ નહીં એણે કે મદ કરેલો ધુનો ન થાય તે પણ મદદગારીની સખ ધાવ.
૧૮ વી. રી. પ્ર. ૨૨

(અ) એ (બ) અને (ક) ને (ક) ને પરાણે પકડી લાવવાનું, ૧૬૩ એ પ્રમણે
તેમને પકડી આપ્યા. (ક) ની દેવર સાગત માર પડ્યો તેમાં જાવવામાં આનું કે
(અ) પુત્રી પુત્રક મદદગારી કરવાના ધુનાનો મદદગાર છે રાણી નીરધ દુરેમર રાખા
ધ. ડ. પ્ર. ૨૪૦

એક કરીને એક મેરી કરવાની પારડો સામે રહેવાનું કપમ કરતું પછળની તેણે
તેનો એ વીગર ફેરવે પણ એનો થતી વખતે તે તમા હાજર હતો નેમાં જર વવામાં
આનું કે તેની દેવર આ કમની કમ ખોઈ પ્રમાણે તહોમત આવે નહીં પણ આ
કમની કમ નીંઈ પ્રમાણે અને કમ ૧૦૬ ૫૨માં તહોમત આવે. રાણી નીરધ પુ
ખખુસર ધ. ડ. પ્ર. ૩૪૦

કોઈ પારડો રાખમાં રહી પરીડીસ કોટમાં કરવાના ધુનાનો મદદગારી
તે મદદગારીને કમસાદ પરીડીસ કરાથી થાય નહિ રાણી નીરધ ૫૨માં ૧૦
૨૧. રી. પ્ર. ૩૫૧.

આ કમમાં " મરાજન " સખ છે તેનો અર્થ એ છે કે કોઈ સખમાં
દખતથી ધાન કરવાના વીચાર તે એ અથવા વખતે સખસો બેળા મળે રાણી નીરધ

ધ. ડ. પ્ર. ૩૫૧

કોઈ સખસે જોઈના નાગણી જાડી સહી પાવા આપે એ સખસ આપુક સખસ
એ ની કેઈ તારીજો સખસ ખતરી આપે તો એ ખતરી આપનાર મદદગાર કહેવાય.

૧૭. ૮ વી. રી. પ્ર. ૫

ખતરને મદદગાર અનુતી વખતે યુનિયન સાથે યુનિયન
એકત્રિય પાળવું જોઈએ જ્યાં મુંગી કાપણસર કામ થાય
એ જોઈએ રહે પણ નિરાપદ થતા તે તેમનાથી દુર રહે
હી ૨૦ વી. રી. પ્ર. ૪૧

એમ કહે કે મારે અમુક જાણને આરવા છે. અતી (ખ)
તે હથી મારે કરીને (ખ) કાંઈ યુનિયન બેસે કામ કરે

(ખ) એ મદદગારી કરી કહેવાય. ૧૨ વી. રી. પ્ર. ૫૨.

૧૦૮ ને સખસ કાંઈ યુનિયન કરવામાં મદદગારી કરે અથવા ને કામ

ખતરને
{ ખસના ધરાણ અથવા સાનથી યુનિયન કરવાને કામ
{ કોઈ શકતીમાન સખસે કરવું હોય તો યુનિયન થાય જાય
મદદગારી કરે તે શખરો યુનામાં મદદગારી કરી એમ સમજવું.

૧ લો - કાંઈ કામની કાપણ નીચે કશું કરવામાં મદદગારી કરવી
જોઈએ. પછી તે કામ કરવાની અગર તે મદદગારની પોતાની ફરજ નથી
કરવી જાય.

ખુલાસો બીજો. - મદદગારીના યુનિયન થવામાં હેતુ કાંઈ જરૂર નથી કે મદદગાર
કરે કામ જાય જોઈએ અથવા ને અસર તે યુનિયન થવામાં જરૂર છે. તે અસર
થવી જોઈએ.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) આ જ ને કે જુ પુન કરવાને હિસકરે જ તેમ કરવાની ના કહે તો જ ને
ન કરવામાં આ એ મદદગારી કરી એમ સમજવું.

(ખ) આ જ ને કે જુ પુન કરવાને હિસકરે તે હિસકરણી મુજબ જ કે ને એક
જરૂર મારે, તે જામળી ક સારો થાય તો પણ આ એ જ ને પુન કરવાની હિસકરણી
કરી એમ સમજવું.

ખુલાસો ૩ જો - હેતુ કાંઈ જરૂર નથી કે ને સખસને મદદગારી કરી હોય તે
ખસ કાંઈ યુનિયન કરવાને કાપણ જરૂરમાં શકતીમાન. જોઈએ અથવા તે મદદગારના
જો તે સખસનો સાપરાપ ધરાણ કે સાન જોઈએ, અથવા તે સખસનો કાંઈ પણ
જરૂર ધરાણ અથવા સાન જોઈએ.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) આ સાપરાપ ધરાણથી એક જાણકને અથવા જોડા જાણકને કાંઈ કામ કર
ને હિસકરે અને તે કામ એક જાણ કે યુનિયન કરવાને કાપણ જરૂરમાં શકતીમાન

હોય એવો કાંઈ શખસ આ ના જેવા ધરાદાથી તે કામ કરે તો તે યુનો ગણાય. તો
એ કાશિ આ એ યુનાના મદદગારી કરી એમ સમજવું પછી તે કામ કરવામાં આવે
કે નહીં તે પશુ.

(બ) જ નું ખુન કરવામાં ધરાદાથી આ સાત વરસથી ઓછી ઊંમરના એક મા
બાકે બ ને એવું કામ કરવાને ઊંચકે ક તેથી જ નું મોત થાય બ તે મદદગારી બેવર
થી તે કામ કરે અને તે કામથી જ નું મોત થાય તો એ કાણે બે બ યુનો કરવાને
કાપડા પરમાણે સહીમાન નથી તો પશુ બાણે બ યુનો કરવાને કાપડા પરમાણે
તીક્ષ્ણ હોય અને સીછું ખુન કરવું હોય તેજ મોરાલે આ શીક્ષા થવાને લાયક છે.
તેને મોતની શીક્ષા થઈ શકે.

(ક) આ એક ધરને આમ સજાવાને બ ને ઊંચકે આ ની ઊંચકેથી બેવર
બ તે ધરને આમ સજાકે અને રીવાજનીય સગવડથી તે કામ કેવી તરેવડ છે તે, અથ
• વી પાતે જે કામ કરે છે તે કામ બોડુ અથવા કાપડા વીરુ છે એવું બાણવાને આ
અસહ્ય હોય તો બ એ કાંઈ યુનો કરવા એમ સમજવું નહીં પશુ આ એ ધરને આ
મ સજાવાના યુનામાં મદદગારી ફરી, અને તે યુનાને માટે દરવેથી શીક્ષાને તે લાયક
છે એમ સમજવું.

(ડ) ચોરી કરવાના ધરાદાથી જ ના કબજામાંથી કાંઈ જ ની મીલકત લેવાને
આ બ ને ઊંચકે આ બ ના મનમાં એવો વીસવાસ બેવર કરે કે તે મીલકત આ ની છે
પછી મુખપ્રતિષ્ઠા 'તે મીલકત આ ની છે એમ માનીને બ તે મીલકત જ ના કબજામાં
થી લે તો એ બોરી સમજાવેથી કામ કરવું તેથી તેણે બદલાવતથી લીધી એમ કહેવાય નહીં
માટે તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું નહીં પણ આ એ ચોરામાં મદદગારી કરી અને બ
એ ચોરી કરી હોય ન જે શીક્ષા બ ને થાય તેજ શીક્ષાને આ લાયક છે એમ સમજવું.
પુમાસે ૪ થો—કાંઈ યુનાદમાં મદદગારી કરવી એ યુનોદછે માટે એવી મદદગારી
માં મદદગારી કરવી તે પશુ યુનોદછે એમ સમજવું.

ક્રમાંત

જ નું ખુન કરવાને કે ને ઉંચકવાને આ બ ને ઊંચકે તે બેવરથી જ નું ખુન કે
રવાને બ કે ને ઊંચકે, અને બ ઊંચકેથી બેવરથી કે તે યુનોદ કરે તો ચાતલા યુના
ને માટે બ ખુનની શીક્ષાને લાયક છે; અને તે યુનોદ કરવાને આ એ બ ને ઊંચકેથી
માટે આ પશુ તેજ શીક્ષા ને લાયક છે એમ સમજવું.

પુમાસે ૫ થો—મસજતથી મદદગારીના યુનો કરવામાં એવું કાંઈ ભર નથી
કે જે સખસ યુનોદ કરે તે સખસની સાથે તે મદદગારે તે યુનાદ બાબત મનશુબો કે
રવો નોઈએ જે મસજત મુજબ તે યુનોદ કરવામાં આવે તે મસજતમાં તે સા
પથી તે પસરે.

જે કંઈ એ જોઈને આપણું પછી તે આપણું જ કંઈ એ સમજાવે
 એ તો જો સખત જોઈને આપણો છે પણ એ જ નામ પડે નહીં કે જોઈને
 જીવન કરે અને સખતવેલી રીતે વાપરવા સારું તે જોઈને તે જ ને હવાલો
 તે જોઈને આપે અને તેના જોરથી જ મરી જાય તો એ કાણે એ તથા
 મળીને કંઈ મસખત કરી નથી તો પણ જે મસખત મુજબ જ નું ખુલે
 આખીસ થયો માટે કે એ આ કલમમાં ખોવાન કરેલા યુનાઈ કરવા અને જે
 જોઈને સાવકું એમ સમજવું.

ટીકા.

મદદ કરેલા યુનાઈ ખરેખરો ખોલ હોવા જોઈએ એવી કાંઈ જરૂર નથી ૪ ડ. ૧
 થી. (કલકત્તા) પા. ૭૬૬

૧૦૯ અગર કાંઈ માણસ કાંઈ યુનાઈ મદદગારી કરે અને તે મદદગારી જોઈને
 જે મદદગારી જોઈથી મ } તે મદદગારી કરેલું કામ કુરવાણ આપે અને તે મદદગારી
 મદદગારી કરેલું કામ કરવા } શીક્ષાને માટે આ કાપવામાં કાંઈ સારૂ રાખ કરેલા નહીં
 આપે અને તેની માદ } થ તો તે યુનાઈને માટે રાખેલી શીક્ષા તે માણસને કરવા
 જોઈને માટે ખોલે કાંઈ } આપવી.
 સારૂ શીક્ષા ન રાખી હોય }
 તેની શીક્ષા.

ખુલાસો--કાંઈ કામ અથવા યુનાઈ મદદગારી ઉપરથી કરવામાં આપે એમ કંઈ
 સમજવું કે જ્યારે તે કામ અથવા યુનાઈ તે મદદગારીમાં જે ઉત્કરણી અથવા મસખત
 થવા સાદાજ આપણે જોય તે ઉત્કરણી જોઈથી અથવા તે મસખત મુજબ અથવા
 જાહેરાતી કરવામાં આપે તોયારે.

દ્રશાંત.

(અ) જ એક સરકારી નોકર છે તેણે પોતાના આપણો અમલ અમાપવામાં આ
 ની ઉપર કાંઈ મદદગારી ખતાલવાના પદલામાં આ જ ને કાંઈ લાંચ આપવા માટે આ
 ને જ તે લાંચ છે તો ૧૬૧ મો કલમમાં ખાખન કરેલા યુનાઈ આ એ મદદગારી કરી
 એમ સમજવું.

(બ) પોલીસ શહેરી આપવાને આ જ ને ઉપર અને તે ઉત્કરણી ઉપરથી
 તે યુનાઈ કરે તો આ એ તે યુનાઈ મદદગારી કરી તથા જ ના જેવીજ શીક્ષાને તે લાખ
 છે એમ સમજવું.

(ક) આ તથા જ જ ને જોઈને આપવાની મસખત કરે. તે મસખત મુજબ
 જોઈને લાખેને જ ને હવાલો કરે એટલા સારૂ કે જ તે જોઈને જ ને આપે પછી તે મસખત
 મુજબ જ આ ની એ જાહેરાતી, તે જોઈને જ ને આપે અને તેણે જે

સને ૧૮૭૦ નો આદ્ય ૨૩ મુજબ યુદ્ધની વ્યાખ્યામાં લીરોશ અને સથાનીક કા
પદા બીરૂપ યુગ્મોનો હવે સમાવેશ થાય છે તોપણ તેમ જ લોભાવના કાવદા બીરૂપ યુગ્મ
ઓનો સમાવેશ થતો નથી એવા માટે જ્યાં મુખીય યુનેઝર માતર એજ કાવદા મુજબ
ખ સીસા, માલિક હોય ત્યાં જ એ યુનો કરવાને હીંદુસતાનમાં મસખત કરવાના યુનાને સદ
૩ આ કસમ મુજબ રીક્ષને લાયક નથી (મુખર્દ પ્રા કે. વા. ૭ પા. ૧૧૬)

મુખ યુનો ૬૭ પરને સળ થાય તોજ મદદગરને સળ થાય એજ નથી મુખી
ધુરી જાગ અને મદદગરને સળ થઈ શકે છે. ૧ ધંભારી (મુખર્દ) પા. ૧૫

કોઈએ કોઈ સખસ ઉપર ખોટી ફરીઆદ કરી હોય તેમજ એક સંસ્ક્રીમિ સા
જો આપીએય નો એ સંસ્ક્રી આપનાર સખસ ઉપર એ ખોટી ફરીઆદ કરવામાં મદદ
મારી કરવાનું તરોખન રખાય નથી. ૯ પે. મા. રી. એવનકોસ) પ્ર. ૯.

મદદગારીના તહેજામાં મુજબ યુનાદની કસમ લખસ કરવી જોઈએ તેમજ કે
વી રીતે મદદગારી કરી તે પણ ખતાવ્યું જોઈએ ૧ વી. રી પ્ર. ૯

૧૧૦ અગર કોઈ માણસ કોઈ યુનામાં મદદગારી કરે અને મદદગારી કરેલો સહ
અગર મદદગારી કરેલો } પસ મદદગારના ધરાય અથવા સાન કરવા જુદાજ ધરાય
સખસ તે કામ મદદગારના } કે સાનથી તે કામ કરે, તો બીજા ધરાયથી અથવા સાનથી
ધરાય કરતા જુદા ધરાય } નહીં પણ મદદગારના જેવાજ ધરાયથી અથવા સાનથી અગર
થી કરે તો તે મદદગારી } તે કામ કરતું હોય તો જે યુનો થાય તે યુનાને માટે ડરાકો
ની રીક્ષા. } હી રીક્ષા તે માણસને કરવામાં આવશે

૧૧૧ અગર એક કામમાં મદદગારી કુજામાં આવે અને બીજી કામ અને તે જ
એક કામમાં મદદગારી કે } જો તેજ કામમાં મદદગારી હોય હેવીજ રીતે તથા નેહલેજ દ
હી હોય અને જુદું કામ } રજાને તે મદદગાર તે બનેમાં કામને માટે જાતપદાર છે ૫
અને ત્રીયારે મદદગારીની } જો તે બનેજી કામ તે મદદગારીનું સંખાવ ૧૭ હોય જોઈએ
જાવવાનો. } તથા જે ઊપરોક્તી અથવા સાહાય અથવા મદદગાર તે મદદ
સરત.

ગારીમાં આવી હોય તે ઊપરોક્તીના જોરથી અથવા તે સાહાયથી, અથવા તે મસખત
મુજબ તે કામ થતું જોઈએ.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) બના ખોરાકમાં જોરે ધાલવાને એક ખાણને ઊસકરીને અ તે કારણસર
તે ખાણને કાઈ જોરે રીપ, પછી તે ઊપરોક્તી ઊપરથી, થ નો ખોરાક જ નો ખો-
રાકની પાસે છે તેટલા ચુપી તે જોરે ધાલે, તો એ ડકાણે, જો તે ખાણ કે તે ઊસકર
હીના જોરથી કામ કરતું હોય, અને સચોટ હાલ જોવા જે કામ થઈ તે મદદગારીનું

સંબંધ કુળ હોય, તો આજ આ એ તે બાળકને ય નાજ બોલકમાં જોડે મહાવાને બિસકેર્યા હોય એવીજ રીતે તથા તેજલેજ હજીએ આ જવાબદાર છે.

(૫) જાનું દર બાળીનાંપવાને આ બં ને બિસકેરે, અને બં તે બંને આંતર સમા હીને તેજ વખતે ત્યાં કાંઈ મીનકવની મેતી કરે; તો અગર તે દર બાળકાગ મહાગારી કરવાને આ તકાવાર છે, તો પણ તેણે તે મેતીમા મહાગારી કરી એમ સમજવું નહીં, કેમકે મેતી તે જુદુજ કામ છે. અને તે બાળકાનું સંભાળ કુળ નથી.

(૬) અપહરણના કારણસર મધર તે એક વાસેલું, મુર કોઈવાને આ બં તથા કે એમના બિસકેરે. અને તે કારણસર તે તેઓને શરતર આપે પછી બં તથા કે તે દર કોઈને આંતર ભાષ, અને તે દર માંદીસા એક મારસ જ તેઓની સાહામે યએથી તેઓ જ નું ખુન કરે, નો એ કોણે, જો તે ખુન તે મહાગારોનું સંભાળ કુળ હોય, તો આ ખુનને માટે કાવેલી શીક્ષાને લાયક છે એમ સમજવું.

૧૧૨ મહાગારી કરેલું કામ પણ કરવામાં આવે, અને બેવની કલમ મુજબ જે મહાગારને મદદગી કરે } કામને માટે મદદગર જવાબદાર છે, તે કામ પણ કરવામાં મા કામના તથા બનેલાં } આવે, અને તે કામ જુદેજ યુનોક થાય, તો તે મદદગર મની એ બંને શીક્ષા કરા } તે યુનાહોમાંના દર એક યુનાની શીક્ષાને લાયક છે, જે પણ શિકે.

દ્રશ્યો.

એક સાકારી ને કરે કરેલી જપતીના સામે થવાને આ બં ને હિસકેરે, પછી તે હિપ રથી બં તે જપતીની સામે થાય, અને સામે થકમાં બં ને જપતી કરનાર અમલદારને ખુબીપુરક માહાબધા કરે તો, તે જપતીની સામે થવાને યુનોક તથા ખુબીપુરક મા હાબધા કરવાને યુનોક, એ બંને યુના બં એ કરવા માટે બં એ બંને યુનાહની શીક્ષાને લાયક છે, અને આજ આ એ એમ ભાવુલ હોય કે તે જપતીની સામે થવામા બં ખુબીપુરક માહાબધા કરશે હોવા સભવ છે તો આ પણ એ યુનાઓના દર એક યુનાહની શીક્ષાને લાયક છે એમ સમજવું.

૧૧૩ એક મુકરર અગર પેદા કરવાના કામથી મદદગર સખસ કાંઈ કામમાં

મદદગારી કર્યા કામથી } મદદગારી કરે અને તે મદદગારી હ રથી જે કામને માટે તે મદદગરના વારવા કરના } મદદગર જવાબદાર હોજ એવું કાંઈ કામ ને મદદગરે પારેલી જી અગર પેદા થાય તે } હોય તે કરતા જુદીજ આગર પેદા કરે તો આગર તે મદદગર અગરને માટે તે મદદગર } તેજ અગર પેદા કરવાના કામથી તે કામમાં મદદગારી કરેલી જવાબદારી } ની હોય એવીજ રીતે તથા તેજલેજ હજીએ તે મદદગર તે

પેદા કરેલી અગરને માટે જવાબદાર છે પણ તે મદદગારી કરેલા કામથી તે અગર થવાને સંભવ છે એમ તેણે બાણ હોય તે.

សង្ខេប.

જે ન અહાલયા કરવને આ બે ને હાકો, પછી ને હાકોથી જાણી જા-
વે બધા કરે અને તેથી કરીને જ ગરીબ તો એ દેહો અગર આ એ એમના
કે તે અદ્યારી કરેથી અહાલયાથી જ નુ મોત થશે એવો સંભવ છે તે ખુદ
જાણેથી શીજા પામવાને ન હાવે છે એમ સમજવું.

૧૧૬ એ સખસ અગર જોડાજર હોય તો મદદગાર દાખલ શીક્ષા પામવાને મા
 યુનેક ધતી વખતે મદદગારને તે મદદગારને શીક્ષા ને કામ અથવા યુને
 અર હાજર હોય તો. { નાને માટે શીક્ષા ધર સર યોગ્ય હોય તે કામ અથવા યુને
 ધતી વખતે તે સખસ ને તાંમા હાજર હોય તો તેણે તે
 કામ અથવા યુને કામો યોગ્ય સમજવું.

உக.

કાંઈ સંખ્યાને મદદગર તરીકે ગેરફાળગીરીમાં જવાબદાર કરવાને એમ જતાવણું નો
ખાતે કે ખરેખર જાનેતો યુનોવાઈ કાગળ તોયે સહાય - રી હતી, હાલકર રી કરી હતી અ
વર મગસત કરી હતી (કા. ૧૯૭૦) એટલા સાર જ્યાં કેટલાક કેરીઓએ મહાન્યા કરી
હતી અને જોગ માતર પાસે ઉઠા રહ્યા હતા. અને પુરાવા ઉપર તે એમ મનાય પડ્યું
હતું કે એ કુમરો કુમીનીસીલીવ હતો તથા એમ કશા કયા અભાવે હતો કે જે એક
પાસે બેઠા હતા તેમને તે કામ ૧૦૦ તીજ કરા મુજબ એ કામમાં સહાય કરવાને
સાર મદદગર તરીકે શીક્ષા થાય પાડ્યું કામ ૧૯૪ મુજબ મુખીય માણુએને શીક્ષા થઈ
સકે નહી. કારણ કે તેઓ ગેરફાળ હોય તો તેમને મુજબમાં સોજા ન થઈ શકત (રેવ
નીય સાંબીલ એન્ડ કોમીલી શીપરરર કલકલા કરોગીનલ ક્લીડ થા ૪ પા ૨૭

મુસલમાન અસલરી જાણીતો ગીલકતની એ રી કરવામાં મદદ કરે તેને અથા હામ
પરવારો મુતલી રીત્તા થઈ સકે છે. (મુખર્ફ હાઈ કાર્ટ તા. ૪ માર્ચ સને ૧૮૯૯.)

કોઈ હીંદુ અસત્તારી પાનાનું અસત્તારી ધન માર્યાને કબજેગી તેવો રશ્મિ નગર સહ્યં જ
ય તો તેના ઉપર ચોરોનાં ગુનો સાબીત થતો નથી તેમ તેના ખતરજારીની શીક્ષા વધારા
ફર્મા ગઈ (ખુબઈ ફા. કો. તા. ૧૬ જાન્યવારી સને ૧૮૭૨ બા. ૮ પા ૧૧)

જે વખતે કોઈ માણસ એકાદ યુનિવર્સિટી કરવા માટે કહે ને યુનિવર્સિટી વખતે હાજર રહે છે તો તે વખતે તેની એકમી કરવાની તે મુશ્કેલી અપરાધ કરવા બદલ આ કસમ ખરાબી કરવી જોઈએ મુખર્જી હાઈકોર્ટ તા. ૬ જુલાઈ સને ૧૮૭૧ વાલીયમ ૮ પાન ૧૧૪.

બાદી પરતીલા કરવા સોખનાર કોર ન્યાં મુખી પરતીલાને ગુનેહ સાખીત થયો
 નથી ત્યાં મુખી સોખનાર કોર તહેગત બાજુ નથી રસમ અનકરાઈન * શાકી
 પાં ૫૧૭.

સાહેબ-દેવ મેલે કે અનાદ મલી વખતે અનાદ ખતીયાનો જોગ્યો હિયુ

કર્મ આવી રાઉ અરમખોલ્ડ પ્ર. ૮.

મેરો કરવા જવારમાના કેટલાક અદર મેરી કરતા જાવ અને કેટલાક ખાદાર હોય
તે તે બહાર ભીખા રહેવાર અદર જવાર જેટલાજ યુનેકમાં છે આરમખોલ્ડ ૫ ૧૦૧૮
કેઈ સખસ મોર સોડો મેરી કરી જે માથ આપ તે લઈ જવાનુ થાયે એ અને તે
જેમાણે તે પાતાના બર બહાર નીકળે પણ જ્યાં યુનેક બનીયા હોય ત્યાંથી એટલી નહી
કે ન હોય કે જેથી મુખીય યુનેક કરનારને કાર્મ મદદ કરી રાઉ તે તે આ કલમ ૫૨મા
જિના યુનેમા કરે નહી. આરમખોલ્ડ ૫. ૧૦૧૮

બેલા દસાવેજનો અમુક બાગ અમુક સખસે કરવો એવુ કરજુ હોય અને તે પ
માણે જુદે જુદે નખને દરેક સખસ પાતે પાતે થાયે લીધેજ કામ કરે તે તેમ્ને સખસ
મુખીય યુનેમા તરફે જવાબદાર છે અગર તે સખસએ બેમા થઈ આ ક.મ પુર કરજ
નથી તે પણ આરમખોલ્ડ પ્ર. ૧૦૧૮

આ કલમ ૫૨માણે મદદગારને મુખીય યુનેક કરનાર જેટલી જવાબદાર ગણવા મ
કે જરુર છે કે યુનેક સર થવાથી તે પુર થતાં સુધી સખસો નખત તે પાતે રહેશે હો
જોઈને. પુરો થતા દરમિયાન તે ખસી જાય તે આ કલમ ૫૨માણે જવાબદાર નથી
૧૦ મુ. હા. રી. ૫. ૪૮૦.

કેટલાક સખસો જેર જુનમથી પાક બીડાવી લઈ જાય તે સખસ એકે સરખા જવા
બહાર છે અગર એ કેટલાક સખસોએ તે માલ બીડાવે ન હોય તે પણ કેમકે સખસ
બેમા હતા એટલે સરખા એક સરખા જવાબદાર છે ૮ બી. રી. પ્ર. ૫૬

૧૧૫ મે.ત.વી અવધા છવનાં સુધી સમુ-૨૫૧૨ની શીક્ષા થઈ સકે એવો કંઈ યુનેક

માનની અવધા છવનાં	} કરવામાં કોઈ માયુસ મદદગારી કરે અને તે મદદગારી જો	
સમુદ્ર પારની શીક્ષા		રથી તે યુનેક કરવામા આવે નહી તથા તે મદદગારી મા
કાંઈ કાંઈ યુવામા		શીક્ષા સંપૂર્ણ આ કામમાં કોઈ સાર કરાવ નહી કરે
મદદગારી કરવામા આવે		હોય તે તે માયુસો સતત વરસની મુદત સુધીની
અને તે યુનેક તે મદ		અમે તે વરસારની કેવી શીક્ષા કરવામાં આવશે.
કોઈ કોઈ ન થાય તે		તે હંડને પણ લાપક થશે અને અગર તે મદદગાર
જો મદદગારની શીક્ષા		જે કામને માટે તે મદદગાર જવાબદાર હોય
અગર જેથી જાય થા		અથી કાંઈ મખસને વગવા થાય એવુ કંઈ
પ એવુ કાંઈ કામ તે મ		આવે તે તે મદદગારી અડેક વાસની મદદ
મદદગારી હોયથી કરવામા		ના અમે તે વરસારની કેવી શીક્ષા કરવામાં
આવે તે.		

૪૮૦ને પણ લાપક થશે.

દહાંત.

જાનુ મુન કરવાને આ જ ને ઉશકેરે પણ તે યુને કરવામા આવે નહી હોય અમ
જાનુ મુન કરે તો તે મેલની અવધા છાત્રા મુખો સમુદરવારની શીક્ષાને સાવ
સાવ એવુ છે માટે આ સાવધનસની મુદત સુધીની કેને તથા દંડને પણ લાગુ છે એમ
સમજવુ અને તે મદદગારી બિનાથી જો જ ને કાઈ બધા કરવામાં આવે તો તે માણસ
આ અર્થે વરસાનો મુદત સુધીની કેને તથા દંડને સાવક થશે એવ સમજવુ.

૧૧૬ કેની શીક્ષા થઈ શકે એવા કાઈ મુનામાં કાઈ માણસ મદદગારી કરે આ
ને તે મદદગારી ઉપરથી તે યુને કરવામાં આવે નહી તથા
કેની શીક્ષા થઈ શકે એ તથા તે મદદગારને માટે સીક્ષા સખથી આ કાયદામાં કાઈ
જા મુદતમાં મદદગારી કરે તથા તે મદદગારને માટે સીક્ષા સખથી આ કાયદામાં કાઈ
જા માટે આવે અને તે યુ સાથે દરાવ નહી કરેલો હોય તો તે માણસ યુનાને માટે દરાવેલા
જો તે મદદગારી ઉપરથી ને તે યુનાને માટે કેની બધુમા થયું જે મુદત દરાવી હોય તેની જા મુદત સુધીની કેની અવધા તે યુનાને
ની શીક્ષા માટે દરાવેલા દંડની અવધા એ જ નેની શીક્ષા કરવામા આવે
અમર તે મદદગારી અવધા તે મદદગાર અવધા જેને મદદગારી કરી હો
જા મદદગારી કરેલો સખ સે અને અમર તે મદદગાર અવધા જેને મદદગારી કરી હો
સ સગારી નોકર હોય અને તેની દરજ તે યુને થતો અટકાવવાનો હોય તો તે મદદગારને તે યુનાને માટે દ
અને તેની દરજ તે યુને રાવેલા જાકારની તથા તે યુનાને માટે કેની બધુમા થયું
જે મુદત દરાવી હોય તેની અધી મુદત સુધીની કેની અવધા તે યુનાને માટે દરાવેલા
દંડની અવધા એ જ નેની શીક્ષા કરવામા આવશે.

દહાંત.

(અ) જા એક સરકારી નોકર છે. તે પોતાના હોદાને આગલ અપાવવામા આની
ઉપર કાઈ મેહરમાની કરે તો જા બસામાં આ જ ને કાઈ સાથે આવે અને જા તેસાથ
લે નહીં તો આ ને આ કલમ મુજબ શીક્ષા થઈ શકે.

(બ) પોલીસ હોદો આપવાને આ જ ને ઉશકેરે તો એ કડાણે અમર જા પોલી
સ હોદો આવે નહીં તો પણ આ એ આ કલમમાં બધાન કરેલો યુનેલ કરશે અને તે
મુજબ તેને શીક્ષા થઈ શકે એવ સમજવું.

(ક) આ એક પોલીસ અમલદાર છે તેની દરજ અપહરણ અટકાવવાની છે તે
અપહરણ કરવામાં મદદગારી કરે તો એ કડાણે અમર તે અપહરણ ન થાય તો પણ તે
યુનાને માટે કેની બધુમા થયું જે મુદત દરાવી હોય તેની અધી મુદતની કેને તથા
દંડને પણ આ લાગુ છે, એવ સમજવું.

(ક) આ એક પોલીસ અમલદાર છે. તેની દરજ અપહરણ અટકાવવાની છે તેની
પાસે તે યુનેલ કરાવવામા જા મદદગારી કરે તો એ કડાણે અમર તે અપહરણ
તો પણ તે અપહરણના યુનાને માટે કેની બધુમા થયું જે મુદત દરાવી હોય

મુલતની કેળે, તથા રહેને પડું (૫) ભાવક છે, એમ સંગળુ'.

ટીકા.

એક તોહામવાર બિરત આ કથાની કથન ૧૬૧ પરમાણિયા યુનામં મ જોરી ક્રમ
તોહામવાર આ કથાના પોચા બાજુ પરમાણિ આ બધુ જે સખસને મહાગરી કરી હોતી
સખસ સીરીસ સરભન હતો આગી તે સરકારી નોકર નહેતે નેચો કાવવામાં આબુ
આ કથાના પોચા બાજુ પ્રમ છે તે મહાગરને વધુ સખ યાવ નહી રી સી
૧૧૭ કોઈ પાસે અથવા કોઈ પણ વરગત રસથી વધતે સખસી મારો

કોઈ પાસે અથવા રસથી કરાવવામાં જે માણુમ મહાગરી કરે, તેને તરફ
વધતે માણુસ પાસેથી યુ
નો કરાવવામાં મહાગરી. } ત સુધીના બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેળવી અથવા
થવા એ બને ની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કથાત

આ એક સરીઆમ જગામાં એક ભહેરન મુ મોડે, અને તે મધે સરી વધારે
માણસેના એક તકલનાએને એવી રીતે ઉગરે કે તપસા સમા તકલના માણસે ર-
માણી જખતે તથા કમાણે કમાણેથી એક વરગતે કાંઈ જગાના છે તેએની કાપર કુમ
હો કરવાના કારકુસર તમે તે જખતે તે કમાણે એકા થએ, તો આ એ આ કથામાં
મથાન કરેલો યુનો કાપો, એમ સંગળુ'.

ટીકા.

પણ મહાગરી કરેલા સખસીમાંનો રેક જુલો અને આભાદરો યુનો કરે એકેલે કે જ્યાં
કે એ પાર હેલકારીઓમાંના રેકને તેના કરાર તોડવા ઉસરવા તીર્થ આ કથન માણુ
નથી (રેવનીક) જુડીસીઆમ એક પોલીસજનરલ પા. ૫૮. ૧૦૫.

આ સખસ આ કરાર તોડવામાં મહાગરી કરે તો સપલ કાપર આ કથન પ્રમા
છે એક તોહામવાર રખામ નહી જુની જુલી મહાગરી કહેવાય (રી. પ્ર. ૭૧.)

૧૧૮ માતની આના કપવા સુધી સમુ રપારની રીક્ષા થઈ શકે એવો કાંઈ મનો

માતની અથવા કપવાનું કરવો સહેલ કાવાના કરાવથી અથવા તે પા
ની સમુરપાની શિક્ષા થ } થશે, એવો સંભવ છે એમ આજી ભર્તા અથ
કાંઈ એવો કાંઈ યુનો } સ, કાંઈ કામ અથવા કાપર વરખ કસુર કા
રવાની મારણા હુવારો. } કરવાની મારણા થઈ હોય તે મારણા હુવિરવ
અગર તે યુનો માથો } વા તે મારણા બાગત પાતે જેને પોટી અથ
અગર તે યુનો થાય તો } વા તે મારણા બાગત પાતે જેને પોટી અથ
કાંઈ વાત ભહેર કરે, તો તે માણસને જો તે યુનો થાય તો સત વરસ
ની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેળવી શિક્ષા કરવામાં આવશે; અથવા જો તે
થ તો તે માણસને તરણ વરસની મુલત સુધીના બેમાંના ગમે તે પ્રકારની
કરવામાં આવશે અને યુનો થાય તો પણ અને ન થાય તો પોણુ બેમાંની
કેળવી પડું તે માણસ ભાવક થશે.

કટાંત

કટાંતીનાં યુગે થયેલા છે. તે એમ બાણી છેતાં આ મહાભારતે
 ૧૧૯ જેને બિંદી બિંદી ખખર કરે કે તેથી સાચા રસાપર એક ક નામની જગા છે ત્યાં યુગે
 થયાના છે અને એમ કરીને તે માહિયનરેને છે તે એવા ધરાદાથી કે તે યુગે કરવો
 સહેલ કરવો અને તે પારણી મુજબ જા જગાપર તે યુગે કરવામાં આવે તો આ ને આ
 કલમમુજબ શીક્ષા થઈ શકે.

૧૧૯ કાંઈ માણસ સરકારી નોકર હોય, અને સરકારી નોકર થાખલ જે યુગે થતો
 જે યુગે આપણી પાતાની કલ્પનાથી તેનેની કલ્પ હોય એવો કાંઈ યુગે કરવો સહેલ
 પાતાની કલ્પ હોય એવો કરવાના ધરાદાથી અથવા પાતાથી તે સહેલ થશે એવો
 વેળા કાંઈ યુગે કરવાનીપાર સંભવ છે એમ બાણીન અગર તે સરકારી નોકર કાંઈ કામ
 જા કાંઈ સરકારી નોકર હોય કે કામના વીરુપ કમુર કરીને તે યુગે કરવાની પારણી થઈ હોય
 થાયવી. તે પારણી જુધી પુરવક જુધાવે, અથવા તે થાણા જાગત થા
 અપર તે યુગે માતવરે તે જેને બિંદી બાણી હોય. એવી કાંઈ વાત વ્યવહાર કરે તો
 ની શીક્ષા જોવા હોયતો. તે માણસના જો તે યુગે થાય તો તે યુગેના માટે કરાવેલા
 અગર તે યુગે ન થાયતો. પ્રકારની તથા તેને માટે કેવી જે બાણીમાં થાણી મુદત કરાવી
 હોય તેવી આપણી મુદત સુધીની કેવી, અથવા તે યુગેના માટે કરાવેલા ફંડની અથવા
 એ જ નેની શીક્ષા કરવામાં આવશે. અથવા જો તે યુગે માતની અથવા છતાં સુધી
 સમુદાય રતી શીક્ષા થઈ શકે એવો હોય તો તે માણસને કસ વરસની મુદત સુધીની જે
 માના અમે તે પ્રકારની કેવી શીક્ષા કરવામાં આવશે; અથવા જો તે યુગે ન થાય, તો
 તે માણસને તે યુગેના માટે કરાવેલા પ્રકારની તથા તેને માટે કેવી જે બાણીમાં થાણી મુ
 દત કરાવી હોય તેવી થા મુદત સુધીની કેવી, અથવા તે યુગેના માટે કરાવેલા ફંડની અ
 થવા એ બનેલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

કટાંત.

આ એક પાસાં અપસરાગે અને અપહરણ કરવાથી જે જે પારણા તે જા
 બાણીમાં આવે તે સંવેદની ખખર અપવાની કાપના મુજબ તેની કલ્પે. તેના બાણીમાં
 એમ હોય કે અપહરણ કરવાની જા પારણા કરે છે, અને તે તે યુગે કરવો સહેલ કરવા
 ના ધરાદાથી તે ખખર અપવામાં કમુર કરે. તો એ કટાંતી કામના વીરુપ કમુર કરીને.
 આ એ જ ની થાણા છે તે જુધાવી માટે તે આ કલમના કરાવ મુજબ રાંતોને માપક છે
 એમ સમજવું.

૧૨૦ કેવી શીક્ષા થઈ શકે એવો કાંઈ યુગે કરવો સહેલ કરવાના ધરાદાથી આ
 કેવી શીક્ષા થઈ શકે એવો કરવા તે પાતાથી સહેલ થશે એવો સંભવ છે એમ બાણીના છે
 વેળા કાંઈ યુગે કરવાની થા તો જ જા કાંઈ માણસ કાંઈ કામ અથવા કામના વીરુપ કમુર
 રણી જુધાવી. કરીને, તે યુગે કરવાની પારણા થઈ હોય તે પારણા જુધી પ્ર

અમર તે મુગદ થાય તે } રવક કુષાવે અથવા તે ધારણા પામત પેતે તેને
 અમર ન થાય તે. } તે હોય એવી કાઠ વાન બહેર કે તે તે
 એ મુને થાય તે તે મુને બાદે ઇરાવેલા પ્રકારની તથા તે મુને બહે કેની ન થાય
 માં બહુી મુદત ઇરાવે હોય તેવી પા મુદત મુખીની કેની અને એ તે મુને ન થાય તે
 તે બહુમાં બહુી મુદતની એક અજામાંસ મુદત મુખીની કેની અથવા તે મુને મા
 ઇરાવેલા કેની, અથવા એ જ નેની સીકા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

આ કસમમાં 'પ્રાપ્તિ' એ સમય જે લખીય છે તેને ઇરાવે બહુ કરીને કે
 કામિયા આવી જાતની કમુર કાએદાર થાય અને જે કામિયામાં ન થાય તે જમે એક મળી
 થવાના છે. એવામાંજ તકરાર કરાય છે મોરીને ઇરાવે કરવાની વાત જે રાખસના સાંબ
 થવામાં આવે તેવા હાથે દાહડે તકરારમાં અમર રાતરે અથવા અમર જરુર હોય પડ
 મુરી પે.મીસની સેખા નીકળવાની ફરજ છે તમજ કોઈ રાખસ મુને કરવા ઇરાવે કર
 ની વાત જેવી તેને કાવા થાવા જીવર ખખ્ખ મળી હોય તે વાત એકદમ બહેર
 થાવી પડ્યુ તેની ફરજ નથી આમુદે કોઈ મુકરર થાઈ ફરજ નહી પડ્યુ પુકુડે કે અમ
 રેકે ખસગે તે ખખ્ખની ખાતરી તેવા જીવર બેટલો બરોડા રાખીયું હોય તે તથા
 સામાન્ય જરૂરીઆત અને જે લોકો તે ઇરાવે આકાશી રાકે તે લોકોને બહેર કર
 સમયક બહુ ધીજામાં હેતુ જોઈએ કેવીયત બહુ કરીને એવી હોવી જોઈએ કે તેથી તે
 મતવાયો રાખસ મુખ મુનેમોરના મુનામાં મળીએ માલમ પડે કેટલાક કેલીએ જીવર
 નેને મુને રાખિય થયા હતા અને પાંચમે જી જે મરનારની એવત હતી તેના હાથ
 સમ ૧૧૮ મુજબ તહોખત રાખીયુ હતુ તે તે પાચડી પેતાવા ધળીને મારી નાખવા
 ઇરાવે પિતે જીવતી અને તેનુ મોત કરવાના ઇરાદાથી પોતે વાકમ છતાં તેને મોત
 આપી નહી એમ માલમ પડવાથી મરનાસ હાઈકારદે એ મુને સામિત થવાના કરાવને
 કે આપો (રાને ૧૮૬૮ નો ઇનસાફ કૉ જીવો.

ખાખ ૬ હો.

રાખસ વિરુદ્ધ ગુલામો પાખત.

૧૨૧ જે માલુસ રાખીની સામા લાકાઈ કરે અથવા લાકાઈ કરવાની
 રાખીની સામા લાકાઈ કે } થવા લાકાઈ કરવામાં મદદગારી કરે તેને મોતની
 રાખીની કાસીસ કરવી અથ } મુખી સમુદાયની રીકા કરવામાં અવગણ
 ના લાકાઈ કરવામાં મદદ } મીલકેત સરકાર જપત થતી.
 મારી કરવી.

ટીકા.

એ રીવાજો કોરટનું હુકમનામું બાબતમાં માટે પતનીવાદીનો મીલકત બંધ કરવામાં આવે જ્યાંથી થયે પછી પતનીવાદીને આ કલમ પરગાળી સજા થઈ અને તેના સરકારની હાંધે પાછું એ મીલકત ઉપર મર્દ તેમાં દરાવવામાં આવ્યું કે સરકારની જગતી સજા થવાની તારીખથી નહીં પણ ગુનોએ બંધાવી તારીખથી ગણાય અને તેથી સંપત્તિ મીલકત સરકાર જગતી થાય. ૮ એ. ભા. રી. પા. ૮૪ અને કલમ ત્રીજેના ગુનાદની તબવીબકોડે વર્ણવેલા. ગુનાનો હરકત નથી ૧૫ બી. રી. પા. ૨૫ (ફોજવારી.)

અને જે માણસે બરીટીસ ઇન્ડિયામાં અથવા બરીટીસ ઇન્ડિયા બહાર ૧૨૧ મી કલમ પ્રમાણે } મી કલમ પ્રમાણે સીક્ષા કરતાં બાંધે કાંઈ ગુનો કરવાનો અથવા બરીટીસ ઇન્ડિયામાં અથવા તેના કાંઈ બાંધે ગુનો રાખી રાખે કરવા માટે ગુનો કરે } સારું બનુ રાજ્ય છોડવી ક્ષેત્રનો સંપ કરશે અથવા ઇન્ડિયા રવાના સંપ કરશે. } સરકારને અથવા હરકોઈ ઇન્ડિયાની સરકારને સાપરાધ બનથી અથવા સાપરાધ બનના દેખાવથી દરાવવાનો સંપ કરશે તે માન્યને છતાં સુધી અથવા થોડો મુલત સુધી સમુદરપાર ગુ. કલમની સીક્ષા કરવી અથવા બંધુમાં બંધી રાશ વરસ સુધી બેમાના ગમે તે પરાકારની કેવી સીક્ષા કરવી.

પ્રમાણ—આ કલમ પ્રમાણે સંપ કરવાનો ગુનો થયા સાથે સંપ કરવાના કામમાં હાજર કામ બંધાવવામાં નિષેધ કમુર થવી જોઈએ એવું સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) રાણીના સામા એ બંધ થાય તેમાં આ રાખીલ થાય તે આ કલમમાં બંધાવ કરેલા ગુનો આ એ કરવા એમ સમજવું.

(બ) સીક્રિટ ખેતી બંધ પેરેને દબીઅરે થોડાંને તીખાં રાણીના રાખીલ સ્થા મા બંધ કરવામાં આ હાંકુશવાનમાં રોને મદદગારી કરે તે આ એ રાણીના સામા બંધ કરવામાં મદદગારી કરવાનો ગુનો કીધા એમ સમજવું.

ટીકા.

કોઈ મળતીઆની સાક્ષીને કાપવાની બાબત તરીકે પુસટીની જરૂર નથી (સને ૧૮૭૨ નો આક્ટ ૧ કલમ ૧૩૩) જે કે એવણી તરીકે તેની જરૂર છે (રેવન્યુ સીવીલ એન્ડ ક્રીમીનલ રીપોર્ટ કલકત્તા ક્રીમીનલ રીવીઝ વા. ૧ પાને ૭૮ મદરાસ હાઈકોર્ટ રીવીઝ વા. ૪ પાને ૮ મુખર્ક કલેક્ટ કોસ્ટ વા. ૩ પા. ૧૭ અને વા. ૧ કલમ ૭).

૧૨૨ જે સજા રાણીની સુધા લગાઈ કરવાના કારણે તે અથવા લગાઈ કરવાને તઈમાર થવાના કારણથી માણસે દબીઆરે અથવા રાજ રાણીની સામા લગાઈ કરે } એ જ એકા કરે અથવા લગાઈ કરવાની ખીટ રીતે અથવા રીવાજ ધરાવેથી લગાઈ કરે } કરે તે સખસને છતાં સુધી સમુદરપારનો અથવા રસ થઈએ એકા કરે. } વરસની મુલત સુધીની બેમાના ગમે તે પરાકારની કેવી સીક્ષા કરવામાં આવશે અને તેની સંપત્તિ મીલકત સરકાર જગતી થશે.

૧૧૫. રાજીવો સાથે મળતીર હોય અથવા સહાય હોય એવા એશીયાના કોઈ પણ રા
જાહોની પાસેથી રાજીવો સાથેના વાતચતી સાદામાં જે માયુસ સહાય કરે, અથવા
નારા એશીયાના કોઈ રાજા સાથે કાપાની કોઈસા કરે, અથવા મદદ કરવામાં મદદના
નીકર સહાય કરવી. | સહાય કરવાની કોઈસા કરે, અથવા મદદ કરવામાં મદદના
રી કરે, તે માયુસને જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની રીક્ષા કરવામાં આવશે. અને તેની સા
થે તેને બંદ પડુ થઈ રાજીવો અથવા સાંત વરસની મુલાકાત સુધીની જેમાંના ગમે તે વરસ
ની કંઈની જીવતાં કરવામાં આવશે અને તેની સાથે તેને બંદ પડુ થઈ રાજીવો બંદની
રીક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૨૬ રાગીની સાથે અર્ધતરી=અવધા સમાજ હોય એવા કોઈ પણ રાજ્યના મુમકપર જે રાણીની સાથે સમાજ રા | આલુસ લુઃ કહે અવધા લુઃ કરવાની તથાખારી કરે, તે મા અપારા કોઈ રાજ્યના મુમ | ખુસને સાગ વસતી મુલ સુધની બેમાંના ગમે તે પરકારની કે જા લુઃ કરે.

કેટલી શીક્ષા કરીથી અવધો, અને વળી તે દંડને તથા લુઃ કરવામાં વાપરેની અવધ વાપરવાને પારેલી. અવધા તે લુઃમાંથી મળેલી જે મીમકવ હોય તે મીમકવ સરકાર વગ તથાને જલ સાધક યેરી.

૧૨૭ ૧૨૫ મી તથા ૧૨૬ મી કક્ષાઓમાં ભળેલા ગુણધર્મો અહીં કોઈ ગુણધર્મ કરવામાં
 ૧૨૫ મી તથા ૧૨૬મી } બંનેની કાંઈ મિશ્રિત જો માણસ તે તે રીતે ચળવળિતો એ
 કક્ષામાં ભળવા પરમ છે } અભ્યાસિને છે તે મણુસને સાત વરસની મુતલ સુધીની યોગતા
 ભણત અભ્યાસ ગુણો મળે } અને તે પરકારની કહો રીતિ કદામાં અવધો, અને વળી તે
 મી મીલકત છે. * }
 ૬૩ને તથા તે સીધી મિશ્રિત સરકાર જાત થકાને પણ સાધક થશે

૧૨૮ જે માનુસ, સરકારી નોકર છતાં, પોતાના હવાલામાંના કાર્ડ રાખવાથી કેવી સરકારી નોકરપણી પુરતી અવધાનતા રાખીને, જે જગ્યામાં તે કેવીને કેર કરવા હોય તે કે પોતાના હવાલામાંના કાર્ડ જગ્યામાં જુઓપુરવઠા નહીં જમાવે, તે માનુસને દબાવા સુધી કે રાજકીય અવધાનતા રાખી સમુદાયનારો અવધાનતા રાખે વરસેનો મુદત સુધીની જગ્યામાં રખે તે અવધાનતા રાખે. (૧૨૮૨ની કેવી રીતે કરવામાં આવે, અને વધી તે હાંકે પછી વાંચક થશે.

૬૨૯ જે માણસ સરકારી નોકર હવે પેતાના દુશ્મનામંદા કાઢે સજાકે

અથવા સહાયના કૃતિને કદની જે જગ્યામાં તે કૃતિને
 સંસ્કૃતિથી હોય તે જગ્યામાંથી ગૃહસ્થની નાશો જવા દે તે
 રાજકીય અથવા સહાયના કૃતિ
 વરણ વરસની મુલત સુધીની આગલાન કદની સીસા
 રીને નાશો જવા દે તે જગ્યામાં
 આગરો અને વળી તે કદને પશુ લાવક થશે.

૧૩૦ કોઈ રાજકીય કૃતિને અથવા સહાયના કૃતિને કાયદેસર કેમમાંથી નાશ
 જે માલુસ સહાય અથવા મદદ કરે, અથવા એવા કૃતિ જાન
 તેવા કૃતિને નાશો જવા
 મા સહાય કરતું હોયવે
 અથવા કરમાં રાખવે.
 જે હોય, અથવા હરકત કરવાની કોઈસ કરે તે માલુસને છવત સુધી સમુદ્રપારની, અ
 થા દસ વરસની મુલત સુધીની બેમાંના ગમે તે જરૂરની કદની સીસા કરવામાં આવશે
 અને વળી તે કદને પશુ પાતર થશે.

પ્રમાણે જે રાજકીય કૃતિને અથવા સહાયના કૃતિને પાતાના વચન પરથી ખરીદીસ ધ
 નીચાની કેલીએક ખુકર કરેલી હદમાં છુટે રહેવા લીધે, હોય તે કદી જે હદમાં છુટે
 રહેવાની તેને રજા હોય તે હદમાંથી બાહાર અથવા તે કાયદેસર કેમમાંથી નાશો ગમે તે
 મા સમજતું.

ટીકા.

કલમ ૧૨૭ રીવાજ આ બાબ ખુબ યુનાઓ બાબતની ફરીઆદસરકારે અ
 થવા ગવરન જનરલે કોલિન્સીસમાં બાબી ફરીઆદ સાંભળવા હુકમ કરવા અથવા અધી
 કાર બાબત સવા અપેલી હોય તેવા અમલદારે હુકમ કરવા હોય જનર અધીકાર આ
 ખીએ હોય અથવા એડવોકેટ જનરલે તે ફરીઆદ માડી હોય તે રીવાજ કોર્ટ કેરટે લેવી
 નહીં સને ૧૮૭૧ નો આક્ટ ૧૦ કલમ ૪૬૫ સને ૧૮૭૫ નો અક્ટ ૧૦ કલમ ૨૩૧).

૧૨૧ આ તથા ૧૨૮ આ કલમોમાંનો હાકોઈ કલમ ૧૨માણે રીજીસ્ટ્ર કાવા લાવક
 પ્રકાર યુનાની ફરીવાદ લખાનીક સરકારવા હુકમ રીવાજ કોર્ટ કેરટે લેવી નહીં (સને
 ૧૮૭૦ નો આક્ટ ૨૭ કલમ ૧૪).

ભાગ ૭ મો,

જમીનપરની તથા ફરીઆદ કોજ સમયે યુનાઓ બાબત

૧૩૧ રાજ્યની જમીન પાલી અથવા ફરીઆદ ફાંખમાંના કોઈ આફીસરે, સેલજને

ખંડમાં મદદગારી કરવી
 અથવા કોઈ રોમજનને કે
 અસલિને પોતાની નોકરી
 થી જરૂર કરવાની કારી
 આ બધી,
 અથવા ખલાસીએ ખંડ કરવામાં જે માલુસ મદદગારી કરે
 અથવા તેના કોઈ આફીસર, સેલજર, અથવા ખલાસીને
 પોતાના વરણ ધરમથી અથવા પોતાના સેરા ધરમથી નાસ્ત
 કરવાની જે માલુસ કોઈસ કરે તેને છવતસુધી સમુદ્રપાર
 ની અથવા સેલજરની મુલત સુધીની બેમાંના ગમે તે પદ

આવશે, અને વળી તે દંડને પણ સાચક થશે
અર્થાત્ “આદીસર” અને “સોલસર” આ રાખશે એવો છે
આદીસરનો બધો સારો બંદોબસત રાખવા માનના લોકો આ
જુને ૧૮૬૯ ના ૧ માં આક્ટના લોકોની આદીસર જે માનુસો માનુ હોય તે
નો સમાવેશ થાય છે એવું સંગ્રહિત.

ટીકા.

જુને ૧૮૬૯ ના આક્ટ ૨૧ તથા ૨૨ મુજબ સજા થઈ શકે વળી તેની તમામ
જાતના થઈ શકે અને રાને ૧૮૨૭ ના કાયદા ૨૨ ની કલમ ૧૯-૨૪-૨૬ હાથમાં,
જુને કરાની પુરવેતર મુદતના બેપર મોકલત પારકા નામ બેપર કરવામાં આવી છે
એ તો જાણવું સાબીત થયે તે બેપર સરકારનો હોયો આમશે નહીં સને ૧૮૫૭નો આ
કે ૨૫, કલમ ૨-૪

મીલકત જુને કરવા પછી એક વરસ લીધાની અંદર નાશો જાનુ ૦૪/૧૧/૭૧ કા
રજુ ખતાયે તો મીલકત પાછી આપવા સને ૧૮૨૭ ના આક્ટ ૨૫ કલમ ૨.

૧૩૨ રાણીની જમીનપરની અવધા દરીઆઈ ફોજમાંના કોઈ આદીસરે એમજો અ
ખંડ કરવામાં, અદગારી } થવા ખસારીએ બંડ કરવામાં જે કોઈ માનુસ મદદગારી કરે
કેવધી હોય બંડ થાયતો } અને તે મદદગારી બેપર બંડ થાય તો તે માનુસને મેલની
તેની શોષા. } અથવા જુનાંસુપો સમુદાયરની અથવા સસ વરસની મુદત મુ
ધીની બેમાના અમે તે પરકારની કેની શોષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ
સાચક થશે.

૧૩૩ રાણીની જમીનપરની અથવા દરીઆઈ ફોજમાંના કોઈ આદીસરે એમજો અ
કેઈ બેપરી અમલદાર પો } શારીએ કોઈ બેપરી અમલદાર પોતાના હોયતુ કામ કરતો
તાનો હોયો અથવાતો હો } હોય તેવામાં તેને બેપર કુમલો કરવામાં જે માનુસ મદદગારી
૫ કે તેને તરજુ વરસની મુદત મુધીની બેમાના અમે તે પરકારની કેની શોષા
જો અથવા ખસારીએ } રની કેની શોષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ
કુમલો કરવામાં મદદગારી } સાચક થશે.

૧૩૪ રાણીની જમીન પરની અથવા દરીઆઈ ફોજમાંના કોઈ આદીસરે, એમજો
જો કુમલો થાયતો તે કુ } અથવા ખસારીએ કોઈ બેપરી અમલદાર પોતાના હોયતુ
મલામાં મદદગારીનીશોષા. } કામ કરતો હોય તેવામાં તેને બેપર કુમલો કરવામાં જે કોઈ
માનુસ મદદગારી કરે અને તે મદદગારી બેપરો તે કુમલો
થાય તો તે માનુસને સજા વરસની મુદત મુધીની બેમાના અમે તે પરકારની કેની શોષા
કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ સાચક થશે.

૧૩૫ રાણીની જમીનપરની અથવા દરોઆઈ ફોજમાંના કોઈ આદીસર, સોસલર કોઈ સોસલર અથવા ખેડે અથવા ખાલાસીએ નાસી જવામાં જે માલુસ મારવાઈ કરે તેને એ વતસીને મુલત સુધીની બેખાના ગમે તે મારણની આશી કરવી. કેવી અથવા દંડની અથવા એ ખેનની શીજા કરવાઈ અથવા

૧૩૬ રાણીની જમીનપરની અથવા દરોઆઈ ફોજમાંના ફોજાણા આદીસર સોસલર અથવા ખાલાસી નાશી અથવા છે એમ જાણીને અથવા એ નાગી આવેલાને ધરમાં મ ખાનવાતુ કારણુ છતાં નીચેના અપવાદ ન સાગતાં જે માલુસ તે અપીકારી, સોસલર અથવા ખાલાસીને ધરમાં જે એ તેને એ વતસીને મુલત સુધીની બેખાના ગમે તે પાસરની કેવી અથવા દંડની અથવા ખેનની શીજા કરવામાં આવશે

અપવાદ—કોઈ અસરથી પોતાના પરને ધરમાં રાખે તેને આ રાવ થાય

ટીકા.

સને ૧૮૧૫ ના આક્રમ ૨ કલમ ૩ પરમાણુ અપર.૨ ઉપરથી નાશી અપવાદ મદદ કરવાને સભા યદ્ય શાસ્ત્રી.

સારી ચામને જામીન ન મળવાથી કેટલાં હોય તેને નાશી જવામાં આસરો આપે તે તે આસરો આપનાર મુનેહજર થઈ શકેતા નથી કેમ કે એની રીતે કેટલાંથી નાશનારને પેનમકાક કલમ ૨૨૪ પરમાણુ સભાએથી હાઈકોર્ટ કે કરી (માફાસ વા. ૧૯ જાન્યુરી સને ૧૮૧૭ વા. ૩ બાજુ ૩ જાને ૨૩) જણુ સને ૧૮૧૭ ના આક્ર. ૪ ની કલમ ૩ ૫મ બેલે જેલ માંદીયા કેવીને કોઈ આસરો આપરો એવે બતાવે કરેલી કોઈ ચીજ કેવી ને મેળવી આપવાનો મદદ કરસે તેને સને ૧૮૧૫ ના આ. ૪ ૧. ૨૮ પ્રમાણુ સંભા થશે.

૧૩૭ જે વેહેવારી વાહાણમાં રાણીની જમીનપરની અથવા દરોઆઈ ફોજમાંથી કોઈ કોઈ પેપારી વહાણમાં આ નાશી જવાઈ સંતાયો હોય, તે વાહાણુને માસર અથવા રત્નની ગણતથી કામનાસી જે સખસના હવાલામાં તે વાહાણુ હોય તે સખસ આસર તે જ જવાઈ સંતાયો હોય. ના સંતાવાની વતથી અજાણી હોય તો પણ જો તે મસ્તકે અથવા જે સખસના હવાલામાં તે વાહાણુ હોય તે રાખી પોતાને હોદો ખજાણામાં કાંઈ ગરજ ન કરી હોય, અથવા વાહાણુ પર પાકો બદોખત રાખીયો હોય તો તેને આ હવામાં તે વાત જાવત એવું હોય તો તે માસર અથવા જે સખસના હવાલા હું હોય તે સખસ ખાંચસે શોખ સુધીના દંડને લાયક થશે.

૧૩૮ ફોજાણુ કામ ના કરમાનીતું કામ છે એમ જાણીને તે કામ રાજા કોઈ સોસલર અથવા ખેડે રી અથવા દરોઆઈ ફોજમાંના કોઈ આદીસર, આસાને ના કરમાનીતું કામ કરવામાં ન કરવામાં મ કરારી કરવી. તે માલુસ મદદ કરવામાં ન કરવામાં મ કરારી કરવી. તે માલુસ મદદ કરવામાં ન કરવામાં મ કરારી કરવી.

નું સુધીની બેમાના અમે તે પ્રકારની કેવી અથવા હંડની,
અને અપરો.

સંજોની જમીનની અથવા દરોઆઈ ફોજને સ્થાન અથવા રાજીની અંતરની
કાપવાને લાભેનાસ } અથવા દરોઆઈ ફોજના કાઈ ભાગને સાર કરેલા કાઈ ભાગ
અથવા કાપવા મુજબ } કરી કાપવાને લાભે હોય એવા કાઈ સખાસને અથવા કાપવા મુ
જબ શકે નહીં. }
જ્યાં જ્યાં જ્યાં કરેલા ગુનાદોષના કાઈ ગુને સાર રીક્ષા થઈ શકે નહીં.
સંજોની જમીનની અથવા દરોઆઈ ફોજનાં જે માન્ય રીતે થઈ નથી તે
જેના પાશ્વર્ય પહેલેથી માન્ય તેને સોલનર પહેલેથી હોય એવા કાઈ પાશ્વર્ય પહે
લેથી તેને સોલનર જે સિદ્ધિ વાપરતો હોય તે હ જેનું કાઈ સોલનર વાપરે એવા હ
રાઈ કે તેને સોલનર છે એવ માનવામાં આવે તે તે માનવાને ગણ મહોનાની મુદ
ત સુધીની બેમાના અમે તે પ્રકારની કેવી અથવા પાશ્વર્ય રીત સુધીની હંડની અથવા
જા ખંડેરી, સંજો કરવામાં આવે.

અથવા ૮ એ.

કેવી સખાસી વીર્ય ગુના હોય ખાતર.

૧૪૧ નોર્થ અથવા વધારે સખાસીની એક મંડળી મળે અને જે સખાસી તે મંડળી
કાપવા વીર્ય મંડળી] મા હોય તેમના સખાસીય હેતુ નીચે લખા પરામાણે હોય તે
તે મંડળીને 'કાપવા વીર્ય મંડળી' કહેવી.

પહેલો—હીડુસગનની કાપવા કરવાની અથવા હકુમત કરવાની સંકારને અથવા કો
ઈ પેસીડે સીની સંકારને, અથવા કાઈ લેક્ટીને હંડવારને અથવા પેલાના હોવાને કાઈ
કાપવાને અપાતીઅર, અપાતમા લખતા કાઈ સંકારો નોંધરને સાપરાય ગળ કરીને અથવા
સાપરાય ગળ રેખાડીને હંડવારે અથવા.

જે નો—કાઈ કાપવા કે કાઈ કાપવાને હંડવાર ગળવાને હંડવાર કરવી અથવા.

બીજો—કાઈ ખીત અથવા સપરાય પરાયે અથવા બીજો ગુના હંડવારે અથવા.

ત્રીજો—કાઈ સખાસી સેવર સાપરાય ગળ કરીને અથવા તેને સપરાય ગળ રેખા
ડીને, કાઈ મોલકતમે કપાને લેવા અથવા મેલેલે અથવા કાઈ સખાસી અથવા જ્યા
નો હોય, અથવા પાસી વ પરાયો હંડવાર અથવા બીજો જે નોંધરને વસંતુ સખાસી હંડવાર
સખાસી કપાવા કાઈ વધારા હોય તે તેની પાસેથી કાઈ લેવા, અથવા કાઈ હંડવાર
હોય હંડવારમાં લાવે, અથવા.

ચતુર્થો—સપરાય ગળ કરીને અથવા સપરાય ગળ રેખાડે તે જે કાપવાની જે
સખાસી કાપવા પ્રમાણે હંડવાર નહીં હોય તે કામ તે સપરાય પાસે હંડવાર, અથવા જે કરવા
નો તે જા પાસે પરાયો હંડવાર તે હંડવાર તે જા પાસે હંડવાર કરવા.

ખુમારિ-ને મંડળી પર્યાય મળતી વખતે કાપડા વીરધ ન હોય તે જાહેર
વીરધ મંડળી થઈ રહે.

ટીકા.

એક પામે જમીનના ખાલીકાનું લેણું ન હતાં તેને જમીનપરથી હાંકી કહાડવાની ન
કરવામાં આવે તેમાં એકું લેણું વચર કપડે સામા થાય તેા આ કસમ પરમણે
આર નથી. ૮ મ. હા. રી. પ્ર. ૧૧
એક વરધાકાને પરાણે અડકાવેા એ આ કસમની એવી રકમ પરમણે યુનેાછે.
હા. રી. પ્ર. ૩૫.

૧૪૧ ને હાકલોને કામે એક મંડળી કાપડા વીરધ મંડળીમાં જતી હોય તે હકી
કાપડા વીરધ મંડળીના કલે જાડાયા હતાં ને માણસ કરાવાથી તે મંડળીના સામલ
અંગતુત તે મું. થાય અથવા તેમાં જારી રહે તે માણસને કાપડા વીરધ મં
ડળીનો અંગતુત સગળવે.

ટીકા.

ને કહાણે ગ્રેસપરે મંડળી ખજેલી છે તે કહાણે કાંઈ માણસ જાવની ખીલકાને ૬
પાસ થાય નહીં માટે પ્રતિજ્ઞા કરવા સાથે ગયેા છે એવું પુરાવાથી જાનેલ જાવનો તે
જો કાપડે મંડળીમાં ખજેલા કીવા તેમાં રહેલોછે એવું જણી રાકાય નહીં (કલકલા હા. કોરડ
લા. ૨૬ અપરેલ સને ૧૮૭૩ વા. ૧૬ પ્ર. ૬૬ મું.)

૧૪૩ ને માણસ કાંઈ કાપડા વીરધ મંડળીનો અંગતુત હોય તેને છ મહીનાની મું
રૂકા. | ૯૮ મુખીના જેમાંના ગમે તે પાકારતી જેવી અથવા દંડની અ
એ જગની રીક્ષા કરવામાં આવશે

ટીકા.

સક્ષિા કરની વખતે તેણે કાપડા વીરધ કરતીયા જામ લીધા એવું સાખીય થવું
જિ.ઈ.મે. ૧ બી. રી. પ્ર. ૨૦

એક પોલીસ ફરિયાનને અમલદાર ખોલ પોલીસ ફરિયાનના અમલદારને તેની હદન
એક ખરનો ઝાડો લેવાનું જારૂં મોકલે, તે અમલદાર પેલાના લાખાના માણસને મોકલે
પણ તેને કાંઈ વારંટ આપે નહીં તેથીખરના મામીકા સામા થાય તેા એ ધરપણીએ કીપ
૨ આ કસમ પરમણે કે કસમ કપડે પરમ.ણે તહોખત આવે નહીં રાણી વીરધ નારાવણું
૭ મ. હા રી. પ્ર. ૩૦૬.

કાપડેસર મંડળી મળી હોય તેમાં માણસારી થયતો તેઓએ હંગામાને યુનેા કરયે
થાય. ૧ બી. રી પ્ર. ૧૬.

૧૪૪ એક લેણર કાંઈ હથીઆર આપના ને મારેથી સમા માણસને પરાણે જાય
એવો મંજવ હોય એવી કાંઈ વાતનું પામે હતાં ને માણસ કા
એવે એવું કાંઈ લથીઆર કાંઈ કાપડા વીરધ મંડળીનો અંગતુત થાય તેને જે વરસની મુલત
પાસે હતાં કાંઈ કાપડા વીરધ મંડળીનો અંગતુત થાય તેને જે વરસની મુલત
૧૫ મંડળીના સ.મેલ જુ.

ખનેલી શીકા કરવામાં આવશે.

૧૪૫ કાઈ કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળીને કાયદામાં ફરિયાદો રીને બીજાઈ જવાનું છે. કાઈ કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળી ને બીજાઈ જવાનો હુકમ થયો કે એમ જાણુવા છ ત સુધીની બેમાંના બેમાં ૧૧૩૨ની કદની અથવા હંડની અ. તા તેમાં મામીલ થયું અથવા એ બંનેની શીકા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળીને બીજાની નાખવા મા છસતરેટોને અપીલાર કરી. ૧૪૦. "કેમકે" ૪૮૦-૪૮૧.

પાતાની ખીલકત ખચાવવા રહેતું એથી કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળીમાં રજાખીલ થયો અથવા જારી રહ્યો અથવા નહી ૧૪૧. રી. ૩. ૬૧.

૧૪૬ કાઈ કાયદા વીરૂધ્ધ મંડળીને સમાવીય હેતુ પાર પાડવામાં તે કાયદા વીરૂધ્ધ સમાવે છે. ૧૨ પાડકમાં અંડળી અથવા તેને કાઈ અમુક બલ અથવા એ અમુકને વાપરેલું બળ વાપરે તો તે મંડળીના હરમેક અમુકને હંડામાંના કાયો એમ સમજતું.

૧૪૭ જે માણસ હંડામાંના યુને છે તેને બે વસતી યુદ સુધી બેમાંની અથવા હંડનો કરવાની શીકા. તે ૧૧૩૨ની કદની અથવા હંડની અથવા એ બંનેની શીકા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

સાખીય થાય તે શખસને પાતાને કંઈ અથવા અથવા યુને સમ થયો નહી જોઈએ રાગી વીરૂધ્ધ અજગર. મંડળીના અગ્રયુત હોવાનો એ બે ગુણવતી જુદી છે ૧ ની રી. ૩. ૭

યુને હાવવામાં આવે તે શખસને છ લે એમાં હોય, હંડામાં કરતા યુદ, મહાઅથવા યુદાઈયુ કરવા જોઈએ ૩ હા. રી. ૫૮. ૧૦૬.

જાણસ ધણેજ અખી થાય તે વખતે પહેલો હુમલો એવમ થઈ શકે. વચે ૧૬૫નો અપીલાર છે પામીય તે ન હોય તો પાલોસને કારદનો આશયે મળવો જોઈ ૮ ની. રી. ૫૮. ૨૧.

૧૪૮ છ લેવા કંઈ હસીઆર, અથવા જે મારેથી સાદાગા મજુરને પ્રા

છપ લેખેડું હોયવારપાસે / એવો સંભવ હોય એવી કાંઈ વસ્તુ પાસે જતાં છે
રાખાને હંઠાઓ કરશે. / જાઓ કરે તેને તરણ વ સની મુલત મુખીની
પ્રકાશની કેદની અવધા હંડની અવધા એ જાનેની સીસા કાચમાં આવશે.

ટીકા.

છા લેખા હથીઆર પાસે રાખી એ સંખરો હંઠાગ નો યુગો કરે તે યુને જે સખ
શના મકાન ઉર હ મ મો ધાવ તે સખસને ખંજર મારવાના યુનાથી જુદા છે અને આ
ખીલા યુનાની વંદિ ક. ૩૨૬ મુજબ જુદી ધાવ (રેવ તોયુ હોયીસ એજ કરમીનય રોપારક
(કમકતા, કરમોનય શીઝ વા. ૩ પા. ૩૪)

એક તડનાં માણસે નો માટે જ્યો આવી બીલા તડના માણસે ના રીતામાં આવી
અંડો નાખી એક તેથી કહ્યો સખરો. આ કહ્યોમાં પેહેના તડનાં એક માણસ જખ
મી થયું તેથી તે માણસ અખયુ જઈ ઉભું અને આ કહ્યોમાં કાંઈ જાગ મીધી નહીં
તે માણસે ખસી ગયા પછી ખીલા તડનાં એક માણસ મરણુ ગયું તેમાં કરવામાં આંખુ
કે માયમ અમેરો સખસ જખરથી અખયુ હોય તથારથી કાચા વીરખ મંડળીના અંખયુત
તરિકે જાંધ પડશે અને તેથી તે પછી જે કાત થયું તે માટે તે જખવાદાર નથી, રાણી
વીરખ કમીતકાલ ખં. ભા. રી. પ્ર. ૧ (કોચારી)

એક સખસની માને બજારી કાંઈ જવાના કામ મ.ટે એક કાપડા વીરખ મંડળી એ
ગી થઈ અને એ કામ પ.ર પાડતાં એ માનેા દીકંગ મરણુ ગયો તેમાં કાવવામાં
કે જોડા સખસે આ મંડળીના અંખયુત હોય તેહમ સખસે આંખુત માર
રહે યુમામ અરહીના કામમાં ૪ ખ. ભા. રી. પ્ર. ૪૦.

એક તકરારી જમીનના કડા ઉરથી કેહ્યાક સખસને હાંડી કાઢવાના હેતુના માંડ
કાપડા વીરખ મંડળી મળી, એ મંડળીમાંના એક અંખયુતે ખંડુક કોડી એમાં ૫ મિઠને
મારો ન.ખો તેમાં કરાવવામાં આંખુત કે આ કરા અકસમાત થયું છે આથી રખિયુ થયું
નથી માટે સખસ ખુલા નહીં પડ્યુ આ કલમ પ્રમાણેના યુનેકચાર છે સખી વીરખ સાખ
તખામો ૧૨ ખે ભા. રી. પ્ર. ૩૪૦.

આમાં હથીઆર પાસે રાખી કાંઈ યુનેક કરવામાં આવે તે અમે યુનાદની જવા
મદરી એ મંડળીના અંખયુત બેવર આવે છે ૭. વી રી. પ્ર. ૧૦.

૧૪૬. કાંઈ કાચા વીરખ મંડળીના સખાનીય હેતુ પાર પડવામ તે મંડળી મા કાંઈ અં
કાંઈ કાચાવીરખ મંડળીનાં | જ ખુવની કાંઈ યુનેક થાય અથવા એજ કાંઈ યુનેક થાય
સખાનીય હેતુ પ.ર પાડવા | કે તે હેતુ પાર પાડવામાં તે યુનેક થયો એવો સખવ તે મં
માં કાંઈ યુનાક થાય તેને | ડળી મા અંખયુતે ના બાહુવામાં હોય તે યુનેક થયો
મંડળીના પ્રતેક અંખયુતને ને | જે જે સખસ તેજ મંડળીના અંખયુત હોય તે
યુનાને કાગીરસખસ થશે. | ને જે સખસ તેજ મંડળીના અંખયુત હોય તે
તે યુનેક કરશે એજ સખજુ.

ટીકા.

અમ.એક સા.સો તકરારી નમીનના કકડામાંથી એક માણસને કહાડી મુલ્યા એક
 વા.તે જમીનો સાગ્રા થવાથી તેમાંના એક જમીની પાસે બહુક હતો તે બહુક છોડી સી
 મે થતર મજબુસદ પાણી લીધી આ કામમાં એમ દરાવ થયે કે તે ખુનો ગુનેગાર છે
 પણ તે કાવદા વીરધ મંડળીના ખીખ અંગમુનો આ કલમ મુજબ ખુનના ગુનેગાર નથી
 કાવદા કે મરો ન ખાવતું કાવદા અગુમીતંબુ હતું અને એટલા મટે તે મંડળીનો તે
 રાખાનીય રેતુ નહોતો તેમ તે એવું પણ કામ નહોતું કે જે તે મંડળીના ખીખ અંગમુ
 તેમ તે હતું પારપાડામાં ખાનાના સંભવ હોય એમ લાગુ હોય (ખગળ સા. રીવાઢ
 મા. ૧૧ પને ૩૪૦)

આજા સખસો કાંઈ ગુનહો કરવા નીકળે રતત મા તેમની વાસે પાઈસકા મણસે
 થય જેથી સધળા જુદે જુદે રતે ભાગે તેમાંના એકની વાસે પાઈસનું માણસ લામે તે
 થી તે પાઈસના માણસને તે તારી જનર મારી નાખે તે સળા અંગમુનો આ ખુનને
 મટે જાગવાર નથી. રાણી વીરધ વાહાઈટ આરમ પ્ર. ૧૦

કાવદા વીરધ મંડળીના અંગમુનો એ કાવદા વીરધ મંડળીની હવાની રહે ત્યાંથી મુ
 થી એ કાવદા વીરધ મંડળીના એક માણસે કાંઈ ગુનહો કરવા હોય તે રીક ગુનહ મા
 દે જાવના મજબુર નહીં જોઈએ પણ તેમના સાધવાણ હેતુ પારપાડાને માટે જે
 કરતું કરતામાં આંગ હોય તે મટે કોઈ તે સાધવાણ હેતુ પારપાડાં અમુક કરત
 થરી એવું તે અંગમુના લાગુનો હોય તેવા કરત મટે તેને જાગવાર મજબુર જોઈએ
 ર૦ થી. રી. પ્ર. ૫ (ફાજવાની)કુમળે થ.

એ પાઈટી જીવ હંજામે કરવાને ગુનહો સાગીત થયે હોય તેમાંની એક પારડી
 માં પાંચથી વધારેમાણસ હતા તેઓને કલમો થયે તે કાવાને માટે એજ થએલાં મલમ
 પડ્યાં હતાં અને એવું પણ મામમ પાંચ હતું કે તેઓને તેમના સમિવાળો લકારની તક
 આરીમા હોઈને સાકરીપ આંગા હતા અને લકાર હતા તેમાં દરાવવામાં આંગ હતું કે
 તેમને આ કલમ પરમોડી હજી કરવાના ગુનેગાર દરાંગા છે તે ખરીખર કરજી કે કમકે
 તેમની સાધવાણ મલમ તેના સમિવાળો જીવર કુમળો કરવાની હતી. ખીટ પારડીમા થા
 ર માણસ હતા પેની પારડી સથે લકારમાં તેમની શું મલમ હતી તે જણાવ હેતુ જે
 કલમો થયે તે બહેર જગામાં થયે નહોતો તમાં દરાવવામાં આંગ કે તેમને સળ થ
 ઇ છે તે જા.જો નથી અને વળી એવું પણ દરાવવામાં આંગ કે જે કલમો થયે
 તે બહેર જગામાં થયે હતા એ એક પારડીના સાધવાણ હેતુ કાંઈ કુલક કરવાને હતો
 એવું મણાવ. રાણી વીરધ મુલકર દુરોત ૫ અ. હા. રી. મા. ૨૦૮.

કેટલાએક માણસો (એ.ત્ર દુણ કરવાને જ્યા તેમાં એક રાખસનું ખુન થતુ તેથી
 કાવદામાં આંગ કે સધળા એ ખુ. માટે જાગવાર છે ૪ એ. હા. રી. પ્ર. ૪૦.

૧૧૦ જે માણસ કેઈ સામસને કેઈ કાપવાની રૂપ મંડળીમાં સામીલ થયો તે આ

કેઈ કાપવા વીરૂપ મંડળીમાં સામીલ થયે તે પછી તે સામે અથવા પછી આપવા કરીને અથવા કેઈ રીતે રાખવામાં મદદ કરે અથવા અસમર્થતાથી હુસને તે કાપવા વીરૂપ મંડળીના અગ્રણી થાય તે પછી આપવા કરીને અથવા બીજી રીતે રાખવા બીજા

કાપને કેઈ યુદ્ધે થાય તે યુદ્ધને માટે જાણી તે મહુસ તે કાપવા વીરૂપ મંડળીના અગ્રણી થાય તે પછી આપવા કરીને અથવા બીજી રીતે રાખવા બીજા

ટીકા.

૧૧૧ જેથી કોઈની મુદ્દામાં ગદગદ થાય એવા સંભવ હોય એવી ૧૨૫ અથવા ૧૨૬

પાયા અથવા વધારે સામસને કેઈ કાપવાની મંડળીમાં સામીલ થાય તે પછી તે સામે અથવા પછી આપવા કરીને અથવા કેઈ રીતે રાખવા બીજા

પ્રમાણ—અગર તે મંડળી ૧૪૧ મી કાપવા અથવા પ્રમાણે કાપવા વીરૂપ મંડળીના અગ્રણી થાય તે પછી આપવા કરીને અથવા બીજી રીતે રાખવા બીજા

ટીકા.

૧૧૨ જેથી કોઈની મુદ્દામાં ગદગદ થાય એવા સંભવ હોય એવી ૧૨૫ અથવા ૧૨૬

૧૧૨ જેથી કોઈની મુદ્દામાં ગદગદ થાય એવા સંભવ હોય એવી ૧૨૫ અથવા ૧૨૬

૧૧૩ જેથી કોઈની મુદ્દામાં ગદગદ થાય એવા સંભવ હોય એવી ૧૨૫ અથવા ૧૨૬

૧૧૪ જેથી કોઈની મુદ્દામાં ગદગદ થાય એવા સંભવ હોય એવી ૧૨૫ અથવા ૧૨૬

કાંઈ શખસના મનમાં કરે.પ બ્રિટિશ કરે અને તે એવા
 થી કે તે કરે.પ હંગામોનો યુનોહ કરાવે અથવા તે
 હંગામોનો યુને હ કરાવશે એવો સંભવ છે એમ બાબતોને તે
 એ પરમ-છે કરે તો અગા તે કરે.પ બ્રિટિશ વચાથી હંગા
 તે માણસને એક વરસની મુદત મુતીની બેઠવા અમે તે પરકારની
 હંગાની અથવા એ બનેની શીક્ષા કરવામાં અગાવશે અને હંગાનો
 કામ તે એ માણસને છ મહીનાની મુદતમુતીની બેઠવા અમે તે પરકારની હંગા
 હંગાની અથવા એ બનેની શીક્ષા કરવામાં અગાવશે.

૧૪ અગર કાંઈ કાપડી વીરુપ મંડળી મળે અથવા હંગામાં થાય તીયારે જે અગી
 નપર કાંઈ કાપડી } નપર તે કાપડ વીરુપ મંડળી મળે અથવા તે હંગામાં થાય
 કાંઈ હોય તે } તે અગીમાં માલિક અથવા કબજેદારને તથા તે અગીનમાં
 માલિક અથવા ક } એનો હક હોય અથવા જે હકનો થયો કરતો હોય એના કા
 ખજેદાર. } ખસને એક હજાર રૂપીઆ મુતીના હંગાની શીક્ષા કરવામાં અગા
 શે ખસુ તે કાગર કે જે તે અથવા તેનો મુખતીઆર કે કા

રખાવી, તે યુનોહ થાય છે અથવા થયો છે એમ બાબતોને અથવા એવો સંભવ છે એમ અ
 નપર કારણ છતાં પાંચમાં પાંચમી પાંચમી એકી પરના મુખ અગાવશને તે બાબતની
 પાંચમી બાંતી અગીમાં અગી અગર નહીં અગાવે તે; અને તે મુખક થવાને છે એમ
 માનવાનું તેને અથવા તેમને કરણ છતાં તે અથવા તેમને તે યુનોહ અગાવશને સર
 પાંચમી બાબત સમજા કાપડેસર હસાવે કામે નહીં લગાડે તો અને તે યુનોહ થવા પછી
 તે હંગામાં ને પાડવાને અથવા તે કાપડ વીરુપ મંડળીને વીરુપી નાખવને પાંચમી બા
 તા સમજા કે પરેસર કાંઈવો કામે નહીં લગાડે તે.

૧૫ જે કાંઈ શખસના કાપડને સર, અથવા તેની વગી, કાંઈ હંગામાં કે વામાં
 જે શખસના કાપડ સર } આપે અને જે અગીન બાબત તે હંગામાં થાય તે અગીનનો
 કાંઈ હંગામાં કાપડમાં આ } તે શખસ માલિક અથવા કબજેદાર હોય અથવા તે અગીન
 જે તે શખસની અગાવારી } માં અથવા જે કાંઈ તકરાર ઉપરથી તે હંગામાં થયો હોય તે
 તકરારમાં બાબતમાં, કાંઈ હકનો તે શખસ થયો કરતો હોય
 અથવા તેમથી તે શખસને કાંઈ કાપડો થયો હોય અથવા તેણે કાંઈ કાપડો કબુલ કરે
 હોય તે તે શખસને હંગાની શીક્ષા કરવામાં અગાવશે પણ કાગર કે જે તે અથવા તેનો
 મુખતીઆર કે કારભારી તે હંગામાં થવાનો સંમત અથવા તે હંગામાં જેથી થયો હોય
 તે કાપડ વીરુપ મંડળી મળવાને સંભવ છે એમ માનવાનું તેને કરણ છતાં તે મંડળી
 મળી અથવા હંગામાં થયો અગાવશને તથા તે હંગામાં ને પાડવાને અને તે મંડળી
 ને વીરુપી નાખવાને પાંચમી પાંચમી બાબત સમજા કાપડેસર હસાવે કામે નહીં લગાડે તે.

ટીકા.

કોઈ જમીનદારનો હક્ક કોઈ અવસરમાં અથવા અવ્યય કુલક થાય
યો એવુ માનવાને તને કાણુ નહીય તો અથવા એ કુલક યો એવુ સાધારણ રીતે
પારતો નહીય તો એ કુલક માટે તે જમીનદાર જવાબદાર નથી રાહી વો. હરિપરાયક વો
રી. પ્ર. ૪૪.

અમુક રાખરા અમુક જમીનનો મલો છે અને એ જમીનના સંબંધમાં અમર
જમીન ઉપર આ કલમ પ્રમાણિતો થુનો થાય તો તે થુના માટે એવાજ કારણથી તેને
માફ ગણવો નહી જોઈએ તે અથવા તેનો વહીવટદાર આ કલમ પ્રમાણિતો થુનો
થવાને છે એવુ જાણતા અથવા માનતા હોય તે છતાં એ થુનોક મતો અડકાય અને
થયો હોયતો એસારી કેવા ખતના કલમ સંધા નહિ એવુ થુનો રીતે સાબીત થવુ જોઈએ
૧૨ વી રી. પ્ર. ૭૩.

જમીનદારે અન્યક વહીવટદારી રાખવી હોય અને તેની ગેરજવાબદારી કાંઈ આવે
નોક થાય તો જમીનદાર પણ જવાબદાર થાય છે જમીનદાર થણે કુર પલે નહેતો હોય
અને હંગામો વગેરે એકાએક થાયતો તે જવાબદારીથી કુરો થઈ સહે છે (રી. પ્ર. ૧૦૫)
૧૫૬ જો કોઈ રાખસના કાયદાને સાથે અથવા તેની વતી, કુઈ હંગામો કરે

જો માલિક અથવા કમ
જો રના કાયદાને સહ કા
ઈ હંગામો કાવામાં આવે
તે રાખસના અખીયારની
જવાબદારી.

માં અથવા અને જમીન ખાખત તે હંગામો સાર તે જમીન
તે રાક્ષ માલિક અથવા કમજોર હેઠળ અથવા તે જમી
માં અથવા જે કોઈ તકરાર કીધરથી તે હંગામો પુરો હો
તે તકરારની ખાખતમાં કોઈ હકનો તે રાખસ થાય કાતે
અથવા તેમાંથી તે રાક્ષને કોઈ કાયદો થયો હોય અથવા
જો કોઈ કાયદો કબુલ કરેયો હોય તો તે રાક્ષ ખુખતીઅર અથવા કાર નરીને કંડની રા
કા કરાવવામાં આવેયો પણ કાયદે કે જો તે ખુખતીઅર અથવા કારભારી, તે હંગામો
થવાને સંબંધ, અથવા તે હંગામો જેવી થયો હોય તે કે થા વીર્ય મંડળી મળવાને સ
બરછે એમ માનવાનું તેને કાણુ છતાં તે મંડળી મળતી અથવા હંગામો થતો અકાવવા
ને તથા તે હંગામો પચ પાડવાને અને તે મંડળીને વીંધીરી નાખ અને પોતાથી ખતના સમ
થા કાયદેસર કલમો કામ નહી મનાડે તે.

૧૫૭ જો માણસ પોતાના કબજા કે હવાલા માલિક અથવા પોતાના અખતીઅર
તથાના કોઈ પર કે કમગા કોઈ રાખસને સમે, અથવા કે
કોઈ કાયદા વીર્ય મંડળી અથવા એકા કરે અને ને એવુ જાણીને કે કોઈ કાયદા વીર્ય
ને સાર પદસા અથવા કે થ મંડળીમાં સામીલ થવાને અથવા અગમ્યુત થવાને એ રા
રીને રાખસ સખરો ને થ ખસોને પદસા અથવા કરીને અંગા કોઈ ખોટરીને સમેલ
રાખ રાખત.

જો અથવા પદસા અથવા કરીને અથવા કેઈ ખીલ રીતે રાખસના છે તો તે રાખસને

૧૪૧ મો કલમમાં બંધેલા કાગો મહિલા કાર્ક પાછુ કામ કરવાને મળવા તે

જા મનીનાં મુદત સુધીની યેાજના અર્થે તે પ્રકારની ઠેઠની
મુમયના કુટુંબી અથવા એ પૂનેની શિક્ષક કરવામાં આવશે અને ઉપર લખ્યા પ્રમાણે પદ્ધતિ
લેવા કરતે અથવા કોઈ જાતી રીતે રહવા પછી, જે માણસ છાત્ર લેનાર કદાચ ધર્મીપાર
અથવા દર્શીઆદિ ના પા વધે } અથવા જે ભરેલો સામા માનુસનો પ્રાણુ વ્યવસાય એવી કંઈ
ને ફરજી } વસતી સારી લઈને ફરે અથવા ફરવાનું કંઈક કરે કે કંઈક ને

૧૯૮૬ ના પહેલાં બે વર્ષોમાં મધ્યસ્થ સમયે કોઈ જાહેર જગ્યામાં ગારા ખરી કરીને લેવામાં આવેલું છે. જે કોઈની સુવિધામાં અડચણ રહે, ત્રીજાએ તે એકાએક તે "બેઝી" કરીને એક સાતજૂતું.

ખાંડો, અડકાળા મહાસાહેબો અગીકાર બી. પ્રા. કો. ક્લબ પર.

સાચી નોકરીના અભાવે તેઓ કમનસૂવી ગુનાઓ બાબત,

होगा ने मजदूरों से पाना हाथ में कंधे पर रख कर
 करवा कर हाथ में रख कर पाना हाथ में रख कर
 हाथ में रख कर हाथ में रख कर हाथ में रख कर
 हाथ में रख कर हाथ में रख कर हाथ में रख कर
 हाथ में रख कर हाथ में रख कर हाथ में रख कर

કરનારી સરકારની જોડે, અથવા કોઈ પ્રોસીડીન્સીની સરકારની જોડે અર્થવા કોઈ લેક્સી
નેઈ અવરનરની જોડે, અથવા કોઈપણ સાકારી નોકરની જોડે, તેના મરકાસે હોય અથવા
કોઈ કોઈ રીજિનેન્સીને અર્થવા કોઈ રાજ્યની ગોરુષ કાથ વગ અથવા તેના અર્થવા વગ અથવા

માની કોસીસ કરવાની કાર્ય શખસ અથવા પરભાઈ કાંઈપણ સક્ષ પાસે
અથવા બીજા કાંઈ સખસને માટે કાપડેમાં મહેનતાણું સાંચા બીજો કાંઈ
અથવા મળે, અથવા લેવાને કમ્પ કરે, અથવા મેજરવાની કોસીસ કરે તે
તરણ વરસો મુરખ સુનીના મેમાના મને તે પરકારની કોની, અથવા
મનેની શીક્ષ કરવામાં આવશે.

ખુલાસો—“સરકારી નો ર વધારી કોમે રાખતો હોય” અથવા કાંઈ
રી નોકર વધારી કોમે રાખતો ન હોય અને તે બીજાઓને એમ સમજાવે
કારી નોકરી મળવાના છે અને તીવરે કુતખાર કાગ કરી અકબીશ અને એ
ઓને કોની કાંઈ અવેજ મેજા નો તે કાઢાઈને યુને નાર વધ રકે પણ તે
મા બીજાન કરેલા યુનાનો તકસીરવાર અજુક નહી.

“અવેજ” અવેજ રાખડ વડે એકલા પકરાઈ અથવા જેની કીમત પકરાઈ
કે એવા અવેજ સમજાય નહી.

“કાપડેમાં મહેનતાણું” કાપડેમાં મહેનતાણું” એ રાખડેમાં કાંઈ સરકારી નોકર
મહેનતાણું કાપડ મુજબ માગી રકે તે મહેનતાણું સમજાયું નહી પણ જે સરકારની તે
નોકરી કરતો હોય તે સરકારની તેને જે જે મહેનતાણું લેવાની પરવાનગી હોય તે સખસ
મેનતાણુનો તેઓમાં સમાવેશ થાય છે.

“કરવાનું કાર્ય” અથવા બ-લો” કાંઈ શખસ જે વસતુ કરાવે છે કાપડે રાખડે ન
તે વસતુ કરવાના કાર્ય શખસ અથવા જે વસતુ તેણે કરી ન હોય તે વસતુ કાપડે
પરભાઈ કાંઈ અવેજ લે, તો તે રાખડમાં રાખસ થાય છે.

કહ્યું.

(ખ) એક મુખ્યત્વે એ એક સરકાર જે ની તરફનું કુલમકમ્પ કરી આપવાના બાબત
માં પોતાના બાઈ ન જવા પાસે જે ની પહેડીમાં એક જગ્યા અપાવે તો એ એ આ કમમ
માં બીજાન કરેલા યુને કર્યો એમ સમજાયું.

(બ) એક કુલમ કરવા રાખડના કરવામાં રેસોડેકના હોદ્દા પર છતાં તે રાખડની
માફ પાસેથી એ એ- સાખ રખોઆ લે અને એમ નહી માલમ પડે કે પોતાના હોદ્દાનું
માફ મુકરે કામ કરવા અથવા ન કરવાના કારણે રાખડ અથવા પરભાઈ અથવા તે
માફ માટે જરીકી સરકારની સંધે કાંઈ મુકરે બજાવા વન થાવવા અથવા
વરની કોસીસ કરવાના કારણે રાખડ અથવા બાઈ મા એ એ કોસીસ રાખડ
એમ માલમ પડે કે પોતાના હોદ્દાનો અમલ બસાવવામાં તે રાખડની કોસર
માફ રાખડના કારણે રાખડ અથવા બાઈમાં એ એ તે રાખડ માફી તો એ એ
અમલ બીજાન કરેલા યુને કર્યો એમ સમજાયું.

(ક) કાંઈ સરકારી નોકર એ જેને એમ બાઈ સમજાયે કે સરકારની સાથે મારી

શ્રીમદ્ધી તને ખેલાય મઠવો અને એમ કરીને તે આકરીના પાલામાં જ નેને કંઈ નાહ્યું આવી એમ કહે, તે આ એ આ કલમના બીજાન કરેલો યુનો કરવો એમ સમજ્યું.

ટીકા.

આ કલમમાં બીજાન કરેલો યુનો લાગ્ય અગર જે લાંચ તરીકે આપવાનો કરારો હોય તે લેખી કરતો બને છે પણ એ તે તેને લખે કાપલ વીરુપ કાંઈ કામ ન કર્યું હોય કે કાંઈ કરવા કમુર ન કરી હોય, જે કરીને બીજે કોઈએ કાસા જેવાનો કુકમ હોય તે ના હાસનસરો પાસેથી લીધેલો નજરાણો પાડ્યો એ તે કાંઈ હોવાનું કામ જેને સારૂ કાપલસર કાંઈ ખરેખર ન હોવાય નેત્રુ કાંઈ કામ કરવાના અથવા ન કરવાના કરેલું કાપલ અથવા બદલામાં લીધેલો હોય તે તે યુનો છે. આવી સમજાવી તે લીધેલો હોયો નોંધાએ એમ જુદું નથી કે જે કામ બાબતવાને તે નજરાણો લીધેલો હોય તે કામ બાબતવું જ નોંધાએ જે તે લાચ આપવાના કરારોથી આપીધેલો હોય અને તે લેવાર કાપલ એવા કરારો હોવાથી છતાં તે મધને રાખેલો તે યુને થયો અને લાચ લીધાનું અનુમતન મેટલુ મેટલુ છે કે કાંઈ સરકારી નોકર જે કામવાને તેના ખાતાની સાથે વરેખડોએ કામ રહેલું હોય તેની પાસેથી કાંઈ નજરાણો લેવાની હાનતથી લેઈ રાકે એવા એક કાપલે બારી રાક્ષતો ન થી, કલમ ૧૬૫ મુજબ માતર નજરાણો લેવો એજ યુનો બને છે આપનાર ને લેનારનાં કારણની સાથે કાંઈ નીચળતા રાખતો નથી.

સરકારની મંજુરીઆત સીવ થ પોતાના હોલ કોપરથી ખસેડી ન રાક્ષ એવો કાંઈ સરકારી નોકર અથવા કાંઈ જડજની ઉપર સરકારી નોકર અથવા જડજ કાપલ કાંઈ યુનાઈટ્ડ તહેામત મુજબમાં આવે તો તે સરકારી નોકર અથવા જડજ ઉપર તે તહેામત બાબતની ફરીઆદ સાંભળવો નહીં પણ સંબંધીક સરકારની અથવા સંબંધીક સરકારે અખતીઆર આપેલા કાંઈ અમલદારની મંજુરીયાત હોય તે અથવા જે કારક અથવા બીજા અખીકારી તાએ તે જડજ અથવા બીજો સરકારી નોકર હોય અને તેની ફરીઆદ ચલાવવા બાબત મંજુરીઆત આપવાનો જેનો અખતીઆર હદમાં કાપવાને અથવા પછો કાપવાને સરકાર થાઓય બારે નહીં તેથી કાંઈ કારક અથવા બીજા અખીકારી મંજુરીઆત હોય તો તે તહેામત બાબતની ફરીઆદ સાંભળવી નહીં અને ૧૮૭૫ ને: આ ૧૦ ક. ૧૩૨.

“સરકારની મંજુરીયાત રીવાજ હોવા ઉપરથી ખસેડી ન રાક્ષ” એ કાપલો પાછળ લખેલા “સરકારી નોકર” એ કાપલેનું કરત લ.એ છે એટલા માટે રીવાજીક યુનસેક ઉપર જડજ તરીકે આ કલમ મુજબ મંજુરીઆત વગર કોઈ ફરીઆદ બાબત કામ ચલાવી રાક્ષ નહીં. (નજરસે હાઈ કોર્ટ ફાઈન વાલમે ૬ પાનુ ૨૧૦.)

જે કારક અથવા અખીકારીને એ જડજ અથવા ન ખસેડી રાક્ષ તેવો સરકારી નોકર તાએ છે તે કારકને તથા અખીકારીને આથી રીવાજી ફરીવાર ચલાવવાની મંજુરી આપવા અથવા કુકમ કરવા અખતીઆર આપે છે તેમાં એજ લખ્યું નથી કે, આ અખતીઆર આપવો નોંધાએ પણ તે અખતીઆર નો હદમાં રાખો ન હોય.

પાછો રાખો ન હોય તો તે છેલ્લે એટલા માટે

૧૫મી હોય તો તેવો અખતીઆર છે (અ)

આ કાંઈ કરાવ નથી કે એ મંજુરી આપ લખાવે

આ કુટુંબ અથવા મંજુરીઆપ લખાવવાર આપણે હવે અમને

જીવું સાર તો જણ એ વાત કાંઈ કાપવા પ્રમાણે કુટુંબી નથી

આ વાલ્યમ ૭ થા. ૫૮.)

રેવનીયુ કામદાર ભાંચ લે તો સને ૧૮૨૭ ના આક્ટ ૧૬ ની મુજબ
૪ તમારી તથા પહેલને સાર સને ૧૮૩૧નો આક્ટ ૧૫ મુજબ હોય છે તો સને ૧૮૨૭
ના કાપવા ૧૭ ની કલમ ૧૬ રકમ ૧-૧-૩-૫ મુજબ થયે છે તર પીટીશન તાબેદાર
સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૪૦ ઇલામ કમીટીવાળા ભાંચ લેતો સને ૧૮૧૩ નો મુખ્ય આક્ટ રને
શાત જુઓ તેમજ આવાના નોકરોને સને ૧૮૧૭ ના ૩૧ મા આક્ટની કલમ ૧-૨થી સ
રકારી નોકરે અણેલા છે તેથી પેનાલકોડ કલમ ૧૬૧ થી ૧૬૫ સુધી ભાગ પડી રાકે છે
સાકારી નોકરોની ફરીવારને સ્ટાપની ખાદી છે કોરડ હી આક્ટની કલમ ૧૯ ની રકમ ૧૮
મી જુઓ,

(ક) નામના એક પામીસ અમલદારને એક ફોલ્ડરી કોરડમાં પામીસે તપાસ કરે
જા કેમની કાપરો વાચવાને અને તબવીબ થવી વખતે તહેમતદારોને અને સાક્ષીઓને હા
જે રાખવા નીમિત્તે હતો, એક ચેલોના કેસમાં તહેમતદારોને યુનેક્સર કાવવામાં આવી
યા અને મુદામાલ ફરીઆદીને કોઈપણ દેવાનો કુટુંબ કરવામાં આગ્યો એ મુદાના માલમાંથી
એ પામીસ અમલદારે કાંઈ પકડેલા માગોને ભીષા લે કાંઈ અપ કવમ ૧૬૧ પ્રમાણે ધના
મ તરફે નહી જણ એક ફોલ્ડરી તરફે ભીષા તેમાં કાવવાના અગ્યુ કે (ક) અપ કલમ
પ્રમાણે યુનેક્સર નથી કલમ ૧૬૫ પ્રમાણે યુનેક્સર કેસરેલી ૬ વીરમ કાવતાપ્રસાર ૧ ઇ.
આ. રી. (અમલદાર) પ્ર. ૫૩૦.

એક કાન્ટેન્મેન અને બીજા શસો જુગારીને ૫૬૬વા એક ધરમાં પછી જુગારીને ૫
મી તેમની પાસેથી કાંઈ નાણાં લેઈ તેમને જુદા મુકે તે તેમણે નજરપરવેશ અને અપરા
કથી કાવવાનો યુનેક્સર કર્યો કહેવાય નહી. કાન્ટેન્મેન એ કલમ પ્રમાણે અને બીજા શ
ખસેએ તેમ મલકારીને યુનેક્સર કર્યો અણુપ. સરકાર વીરમ મલમલ કુસેન કો. ઇ.
પ્ર. ૩૪૧.

પ્રીન્સીપલ સરખામીન જે હાસલો કરે તેમાં પાતાના જવા અલાવવા માટે કોઈ સીરક
તેસર કાંઈ ભાગ લેતો આ કલમ પરમાણે યુને પુરણે થઈ મુકો ગણાય. થી
મ અપાગ્યો કે નહી તે અગત્ય નથી કેમકે આ કલમ ૧૬૧ માં ખુબી રીતે
કે—કોમ સખુસ કાંઈ કામ કરવાનો ધારદો રાખનો ન હોય તે કામ કરવા માટે
વીરમ મેલેનાણુ લે કીવ જે કામ પાને કર્યુ ન હોય તેગાટે કાંઈ ધનાનો
યુનેક્સર છે, રાખી વી. કામીપરજી સીરક્તેદાર કો. ઇ. ડી. પ્ર. ૩૪૧.

આ કલમ વીરૂધ્ધનો યુનો માલોગાલે મ હી વાળી રાકાય નહીં કા. ધ ઈ. ડ. પ્ર. ૩૪૨. સીપાઈને પત્રોરોસ ફીમાથી કાઢી દર પરગાણે પગાર હોય સરકાર તરફથી પગાર ન હોય તો, પણ જો તે સાંચ લે તો તેણે સરકારી નોકર તરફ સાંચ લોખંડી વાપ અને કલમ ૨૧ ની રૂકમ હ મી જરગાણે તે સરકારી નોકર કહેવાય રાણી વીરૂધ્ધ કરીશનલસ કા. ધ ઈ. પ્ર. ૩૪૨.

આ કલમ પરગાણેનો સાચનો યુનો સ જીત વાપ તીવારે ભીષિયા ૫૪/૨૫ પાછા આપવાનો કુદમ કુદમ માં આવે એ કાંઈ આ યુનાની મહતા પરગાણે યોગીય સભા નથી મેલિયામાં છે સાંચી રીયા કા. ધ ઈ. પ્ર. ૩૪૨.

જુરોના ગાયકુસને એક જણે સાચ આપવાનું કહ્યું તેથી તેના ૨૫૪/૨૫ ૧૦૦૦) હંડ કરવા તે વીવાળની ઝાલુગાળા આવીયું છે રાણી- વીરૂધ્ધ આવાસમાં ૧૨ બીલાબ, કા. ધ ઈ. ૧૫. ૩૪૧.

એક જોડા માટમતરેટ પોતાના તાખાના નોકરને આ કલમ પરગાણે સજા દરાવી હોય તેમજ તેને જરતરફ પણ કરવા હોયતો તે બધાજાણે એવું કર્યું છે. સરકાર વીરૂધ્ધ થઈ કુમારસેન કા. ધ ઈ. ૧૫. ૩૪૧.

એક પાસના ખાતાના નોકરે એક જણને પેનસન આપવાનો વીવાર ચાલતો હતો અને જે વીવારમાં તેને નોકર રાખીયા હતો તેણે એ પેનસન લેનારને યુપત આશામાં એવું કહ્યું કે મને કાંઈ આપો તો પેનસનનો આકાશ વધારે જાવી આવ્યું. આમ કરવા પેનસન લેનારે ના પાડી જેથી દરાવવામાં આવ્યું કે આ નોકરે સાચ લેવાની કોસીસ કે રી કહેવાય વળી એવું દરાવવામાં આવ્યું કે સાંચ લેવાની વાત ખુસા રાખે કરવાની આ મા નથી જુવત આશામાં થઈ હોય તો પણ યુનો સંપુરાણ થાય છે કેસેટીક વીરૂધ્ધ આમ રમેરો કાંઈ. ૨ ઈ. સા. રી. (અસલાખા) ૧૫. ૧૫૩.

૧૧૨. સાંચના અથવા કાચા વીરૂધ્ધ જીવાપથી કાંઈ સરકારી નોકરને પોતાના હોદાનું

કાંઈ સરકારી નોકરની સાંચે સાચના અથવા કાચા વીરૂધ્ધ ઉપાપથી વગર અથવા માટે કાંઈ અથવા લેવો. કાંઈ કામ કરવા અથવા ન કરવાને સમજાવવાના કારણે ધાન સ અથવા પદસામ; તે સરકારી નોકરને પોતાના હોદાને આ મલ ચલાવવામાં કાંઈ સખસની જીવ કહેરવાની અથવા કિત રાષ્ટ્ર કાચાને સમજાવવાના કારણે કાચા અથવા પદસામાં હીકુકાવની કાચા જાખવાનો કે કહેવત કરવાની સરકારની જોડે

અથવા કાંઈ પેરોડેનસીની સરકારની જોડે, અથવા કાંઈ લીફ્ટેનન્ટ ગવર્નરનો જોડે. આ થવા કાંઈ પણ સરકારી નોકરનો જોડે, નવા સરકારી હોય સંખી કાંઈ સખસને માટે અથવા કાંઈ સખસની વીરૂધ્ધ વગર ચલાવવાને અથવા વગર ચલાવવાની કેસો કરવાને સમ જાવવાના કારણે ધાન અથવા પદસામાં જે ગાયકુસ કાંઈ પણ સખસ પારો પોતાને માટે અથવા ખુબ કાંઈ પણ સખસને માટે કાંઈ પણ અથવા લે અથવા મેળને અથવા

પાને કબુલ જે અથવા મેળવવાને કોરસિ કહે તે માણસને

બી ખેંમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદનો, અથવા કંડની. અથવા
કરવામાં આવેથી

ટીકા.

જે અથવા બીખીનું કીંવા લેવાની કોરસિ કરવાનું તોહોમત હોય તે અથવા કીંવા સ
અથ કીંવા સખસો પાસેથી બીધા અને કીંવા સરકારી નોકર પાસે પણ ચલાવવા માટે તે
બીધા એવો પુરવો ન હોય તો તોહોમતદારને આ કસમ પ્રમાણે સભ્ય થઈ રહે નહીં.
ક બી. રી પ્ર. ૧૯

જે રાખસ પાતા માટે કીંવા બીજા કોઈ સખસો માટે કોઈ સરકારી નોકર
સરકારી કામ કરવા માટે ગેવાળખા કીંવા ખનામ કસાલોથી એ
કરને લલચાવવા માટે કોઈ અથવા લેતો તેણે આ કસમ ૧૯૧ પ્રમાણે સભ્ય થાય નહીં
પણ આ કસમ ૧૯૨ પ્રમાણે સભ્ય થાય. ક બી. રી. પ્ર. ૧૦

૧૯૩. પાતાનો ખાનગી વગ ચલાવવાને કોઈ સરકારી નોકરને પાતાના હોવાનું કોઈ કા

કોઈ સરકારી નોકરની } મ કરવા અથવા ન કરવાને લલચાવવામાં કોરણુ રાખસ અથવા
સાથે પોતાના વગ ચલાવવામાં } બદલામાં અથવા તે સરકારી નોકરને પાતાના હોવાને અમલ
વગ ચલાવવામાં કોઈ રાખસની કોઈ પ્રદેશવાની અથવા પ્રતિષ્ઠા
લેવા. } કરવાને લલચાવવામાં કોરણુ રાખસ અથવા બદલામાં અથવા

દિવસવાનની કાલકા બધવાની કે કબુલ કરવાની રાસકારની જોડે અથવા કોઈ પોસ્ટી
સીની સરકારી નોકરે અથવા કોઈ સેક્ટરીનું ગરવરની જોડે, અથવા કોઈ પણ સરકારી
નોકરની જોડે તેના સરકારી હોવા રાખેથી કોઈ રાખસને માટે અથવા કોઈ રાખસની
વગ ચલાવવાને અથવા વગ ચલાવવાની કોરસિ કરવાને લલચાવવામાં કોરણુ રાખસ અથવા
બદલામાં જે માણસ કોઈપણ સખસ પાસે પાતાને માટે અથવા બીજા કોઈ કા
કોઈપણ અથવા એ, અથવા મેળવે અથવા લેવાને કબુલ કરે અથવા મેળવે
કા કરે તે માણસને એક વરસની મુદત સુધેની આગળ કેટલી અથવા કંડની
ખાનગી રીક્ષા કરવામાં આવેથી.

કસમ.

કોઈ વધિસ કોઈ જગતની અથવા કોઈ મુકદમામાં તકરાર કરવાને કોઈ હી લે તે
સરકારને કોઈ અરજી કરવી હોય અને તેમાં અરજદારની બાકરી તથા તેના રાણાનું બી
ખાન કરણુ હોય તે અરજીની બીજા ખરાબર ગોઠવવા સાર તથા તે અરજી
સાર કોઈ માણસ કોઈ અથવા લે તે કોઈ તાસીરવાર કિંવા માણસના વધ
રાખિલો મુખતીઆર જે તે માણસને ગેવાળખા રાંતે નોકરીવાર કરાવે
તાવવાને સરકારની આગળ કોઈ ગળુકર મખીનું રજુ કરે તે, — એ રાખસ
માં રાખસ થતાં નથી કેમ કે તેને પાતાનો ખાનગી વગ ચલાવવા અથવા
લેવા નથી.

ક્રમશઃ,
અમ એક સરકારો નોકર છે તે અમ નો વડુ બા અમ ની પાસે કોઈ મુદ્દર રાખસને કાઢી જતાં અમને વાનું અમ ને કેલેવાના કારણ રાખસ કાંઈ નજરાણું લે અમને અમ બા ને તે લેવામા મદદમાની કરે તો બા ને એક વરસની મુદત સુધીની દની અથવા દંડની અથવા એ બાનેની શીક્ષા મળે શકે અને અમ ને તરણુ વરસની મુદત સુધીની કેદની અથવા દંડની અથવા એ બાનેની શીક્ષા મળે શકે.

૧૧૩ કોઈ સરકારી નોકર જે મુકદ્દમો અથવા માગણી ચલવતો હોય અથવા યમરા કોઈ સરકારી નોકરની આજ્ઞા કોઈ મુકદ્દમો અથવા માગણી ચલવતો હોય તે મંદી નીસંચય રાખનાર કોઈ અન્યાય પારોથી તે સરકારી નોકરને વગર કીમત આપે કોઈ કીમતપર ન સેવુ લેવું.

અથવા કોઈ મુકદ્દમો અથવા માગણી ચલવતો હોય તે મુકદ્દમો કે માગણી પાળના અથવા પાતે જે સરકારી નોકરને વાગે હોય એવા કોઈ સરકારી નોકરની હોનાની અપસતી સાથે નીસંચય રાખતો હોય એવા કે કોઈ મુકદ્દમો કે માગણી થયે જે રાખસનું કાંઈ લાગતું વળતું હતું અથવા છે અથવા થવાનો શંકાએ એમ તે બાબતો હોય હોવા કોઈ રાખસની પારોવા અથવા એ પરમાણી લાગતું વળતું હોય તેવા સખસની સાથે જે સખસનો કાંઈ સંબંધ નથી સંબંધ છે એમ તે બાબતો હોય એવા કોઈ રાખસ પાસેથી તે સરકારી નોકર કીમત આપીવા વગર અથવા પાતાના બાબતો મુજબ એકાદી કીમત આપીને પાતાને મારે અથવા બીજા કોઈ સખસને મારે કાંઈ કીમતી વસ્તુ લે અથવા મેળવે અથવા લેવાને કુતુહલ કે જે અથવા મેળવવાની ફરિયાદ કરે તે તેને વે વરસની મુદત સુધીની અપરાધ કુદની અથવા કુદની અથવા એ બન્નેની રીકાયા કરામત આપશે.

(અ) અમો કડકડ છે તેની આગળ જાણવાની બાબતનો એક જ નો મુદ્દા થી ચાલે છે. હવે જ નું એક ઘર અ બાઈ છે અને એવો પદાવસન થાય છે અમો ૬ ૨ મહાને પચાસ રૂપિયા આપવા, અને તે ઘર એવું હે વડે આવા તે સંકુ મુખપુત્રોએ ઘડુ હોવા નો અમો ૨૨ મહાને ખસે રૂપિયા આપવા પડે, તો અમો જ પ.સંથી પુરી કો માન આપા વીના કો માનો નસતુ મેળવી એમ સવળુ.

(બ) અમો જાણ છે તેનો કાટ મધે જ નો એક મુદ્દા થી ચાલે છે તે જાની પાછો જાણવા સરકારી પ્રાધીકાર નો દોષ વધારે બાવે વેવાય છે એવી વખતે એકે જા

1. *Chlorophyll a* (Chl *a*)

આ કાંઈ સરકારી કામીશી નોંદો ખરીદ કરે તો આ

આપાં બીના કોમનો વસ્તુ મળતાં એમ સમજવું.

(ક) જ ના બાઈને બોટી સહેતો આપવાનો તે હોય.

તેથીની આગળ કાંઈ પણ છે હવે કાંઈ એ કલા રોર બચાવમાં આવી.

તેથી વખતે આ તે બેકલા કાંઈ રો. જ ને વધરે બાવે વેચે અને તે બાવે

તે ન રોના ન છતાં ભરે તો આ એ એ રાંતે મળવેલા બાણને તેણે પુરી

ના ભીંમી કોમનો વસ્તુ સમજવી.

૧૬૬ કાંઈ માનુસ સરકારી નોકર હોય, અને તેણે પાતાના સરકારી

કાંઈ સખતને નુકસાન કે મથાણુ એ બ વતનો કાંઈ કરવાનો કુકમ

રવાના કે કાંઈ કાંઈ સખતને ન જાને, એવા કાંઈથી કે તે ન માને

સરકારી નોકરે કાંઈ કાંઈ સખતને નુકસાન કરવું, અથવા તેથી કાંઈ નુકસાન

નો કુકમ ન માનવો, સને કાંઈ નુકસાન કરવું, અથવા તેથી કાંઈ નુકસાન

વો સખત છે એમ બાણ છતાં તેને માણસને એક વરસના મુત સુવાનાં આપવાનાં

નો આપવા દહની અથવા એ બનેનો શીક્ષા કરવામાં આવશે.

દહાંત

જ નો તરફનું એક ધનસાદારની કારે કુકમનામું કરી આપુ હોય તે કુકમનામું

કરવા કારે તે બચાવમાં કાંઈ મોલકત ભવ કરવાનો કાવગ્યે આ અમલદારને

કમ કરશે હોય, તે કાવગ્યો કુકમ આ બાણ પુત્રીને ન માને અને તે એમ બાણ

જો હોય કે કુ એ કુકમ નહીં માનીશ તેથી જ ને નુકસાન વવાનો સખત છે તો આ

એ આ કસમમાં પાંચ કરેલા મુનો કરશે એમ સમજવું.

ટીકા.

કાવગ્ય આવારના કરેલા માણસ રેલા કુકમને આ કસમ મુલાયુ તથી (મુલાયુ કાંઈ

કારે નવિકા પુક પ્રેટ ૧૭૧-૧૭૩)

જે કાવગ્ય કીવા રૂબ ન માને તે તેહમતમાં બનાવવું જોઈએ ર વી, રી પ્રેટ

ધનસાદાર ખાતાના અમલદારો નીચ કપટ પછી જે કામ કરે તે માટે તેના બચ

અથ છે પણ તેમાં આવી જોઈતી સખત ભીંષા વગર કાંઈ કરા કરે તો તેના પરીણ

માટે તેમો અપમાદ છે. (કરી. પ્રેટ ૧૧૦૬)

૧૬૭ કાંઈ માનુસ સરકારી નોકર હોય અને તેને પોતાના સરકારી ઓદવાનો નોકર

નુકસાન કરવાના કાંઈથી કાંઈ લેખ નહાવ કરવાનું અથવા તેનો તરફનો કરવ

કાંઈ મતકારી નોકરે કાંઈ સોયુ હોય તે માણસ પોતે જેને બોલી બાણતો આ પા

બોટી લેખ માનવો, નતો હોય એવી રીતે ને લેખ બાવે અથવા તેના તરફ

કરે એવા ધરાની કે તેમ કરીને પોતે કાંઈ સખતનું નુકસાન કરવું અથવા તેમ કરવ

પોતાથી કાંઈ નુકસાન થાય એવો સખત છે એમ બાણ છતાં તેને માણસને અ

વરસની મુત મુખીનાં બેમાંનાં મંમે તે પ્રકારની દહની અથવા દહની અથવા

તેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

કારકના તરજુમો કરનારે એક કોલારી કરમાં ડેલી છુટી ભાષ તે ખાટે સ
ખણ રસતવિભવો પોઠાડે તરજુમો કરથો તેખા કરાવવ માં આગમ ક તેને અથ કલમ પ્રમા
છે સભા થાપ નહિ' પણ કલમ ૨૧૮ પ્રમાણે સભા થાપ ખરોખર તરજુમો કરવા તેણે
સોમન મીયા હોય તેા તેને કલમ ૧૯૮ પ્રમાણે સભા થાપ. (કરી પ્ર. ૧૧૦).

આવેા તરજુમો કરવથી નુકરાન રશે એવું એ કરકારી નોકર આગળથી ભાણુ
તો હતો નિ'વા એવેા તેણે કરારો હતો એવુ શાખીત થતા સુધી તે હોમવધારને આ ક
લમ પ્રમાણે સભા થાપ નહિ' પણ અ. હા. રી. પ્ર. ૧૧૫.

૧૧૮ જે માણસ સરકારી નોકર હોય અને પાતાના સરકારી હોવાને બંધિ કાપડા યુ
સરકારી નોકરે કાપડા વીરુધ્ધે કમ્ય લેની વેપાર નહીં કરવાની કરકાર હોય તે માણસ જો વે
પ વેપાર કરવો. / પણ કરે તેા તેને એક વરસની મુત સુધીની આશાન કેદની
અથવા કંદની આગવા એ ખતેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

નોકર હોયએ કોઈ પ્રકારનો વેપાર કરવો નહીં' અથવા તેમાં ભાગીદાર થવું નહીં'
એવું સને ૧૮૨૭ના કાયદા ૧૬ કલમ ૭—૧૧માં લખ્યું છે વળી સરકારને સારકુલર નં
બર ૪૦૫૪ તા. ૨૬. ૧૨. ૧૮૫૧ સને ૧૮૫૧ નીચે પે હીસ કમિશનરને તા. ૪ જાનેવારી
સને ૧૮૫૭ નંબર ૫ ને થયો છે.

ગામના પટેલને આ વાત સાચુ થતી નથી રક્ષિણુ પરાંતના રેવેન્યુ કમિશનરે સર
કારમાં કોમા નિષાદ ભિવરથી પુલાસે ૧૬ સરકુલર નંબર ૮૬૬ તારીખ ૮ સપ્ટેમ્બર
સને ૧૮૫૧ નો થયો છે.

૧૧૯ જે માણસ સરકારી નોકર હોય, અને પાતાના સરકારી હોવાને બંધિ કાપડા યુ
સરકારી નોકરે કાપડા વીરુધ્ધે કમ્ય લેની કહી મંજૂરતની ખરીદી અથવા મગજી નહો કર
કોઈ મોલકતની ખરીદીમાં { વાની કરુ હોય, તે માણસ જો પાતાને નામ અથવા બીજા
અણી કરવી. } ને નામે અથવા બીજાઓની સાથે રહીને કે બાગમાં તે મીલક
તની ખરીદી અથવા મગજી કરે' તેા તેને એ વંસતી મુદત સુધીની આશાન કેદની અથવા
કંદની અથવા એ ખતેની, શીક્ષા કરવામાં આવશે અને જો તે મંજૂર ખરીદ થઈ જ
શે તેા તે સરકારમાં કમ્ય કરવામાં આવશે.

૧૨૦ જે માણસ પાતે અમુક આધાર નથી એમ ભાણુ છતાં સરકારી નોકર માખસ
કોઈ સરકારી નોકરને વે { તે હોમવર હોવાનો હેતુ કરે અથવા તે આધાર પર હોય એ
વા કોઈ બીજા સખસને વેશ છે અને તે વેશ લઈને તે આ
ધારી કરતો હોય એવી રીતે કાઈ કમ કરે અથવા કમ્ય કરે

વાની કોરોસ કો તે સમયને બે વાસની ખુલ સુધીની ભિખાં અમે તે જાહેરની કોની અ
થવા કંઈની અથવા બે બનેલી રીક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૭૧ જે માણસ રાજકાર નોકરોના અથવા વરગતો નહીં છતાં તે વરગતો સરકારી
સરકારી નોકર જેવો } નોકરોના પાસે જેવો પોતાક પહેરે અથવા તેમની નીચા
સાક પહેરતો હોય અથવા } ની જેવી નીચાની સાથે રાખે એવા ધરાવતો કે તે માણસ
જેવો ન. સંખ્યા સાથે રા } રકારી નોકરોના તે વરગતોને છે એમ મનમાં આવે અ
જો હોય તેવો પાસકે } થવા એમ માનવામાં આવશે એવા સંખ્યા છે એમ જાણ્યું છે
અથવા તેવો ન. રાખી રાખ } તો તે માણસને તરત જ મહીનાની ખુલ સુધીની ભિખાં અમે તે
જેવો ધરાવતો પેરવો } જાહેરની કોની અથવા પસંદ શ્રીમા સુધીના કંઈની અથવા
અથવા સાથે રાખવી. }
બંનેની સીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

પાલીશ કમીસનનો નંબર ૭૩ તા. ૧૧ બનેલી સને ૧૮૬૫ નો સરકારી પત્ર
બંનેની અવગણના રાખવા બાબતે.

ખાજ ૧૦ મો.

સરકારી નોકરના કાબેસર અખતીયારના તીરસકાર બાબત.

૧૭૨. જે સરકારી નોકરને પાતાના સરકારી જોહોદાના જોગથી સખ અથવા નોટી
સરકારી નોકરની ત } સ. અથવા કુકમ કરવાનો કાબા ખુલ અખતીયાર હોય
રૂપી થયેલા સખ કે કુ } એટલા કાઢ સરકારી નોકરે કરેલા સખ; અથવા નોટીસ અ
કુકમ ન પાડે એ જો. મા } થવા કુકમ પાતાને ન પાડેલા કુકમ એટલા માટે જે માણસ
દે નાની કુકુ. } નાની અથ તે માણસને એક મહીનાની ખુલ સુધીની અથવા
ન કંઈની અથવા પાસકે } શ્રીમા સુધીના કંઈની અથવા બે બનેલી રીક્ષા કરવામાં આવ
શે. અથવા અગર તે સખ નોટીસ. અથવા કુકમ બંને અથવા અખતીયારની મારફત કાઢ
પાસકે રૂપી કોરમાં કાબર થવા બાબતનો અથવા કાઢ લેખ કાબર કરવા બાબતનો કોરો
તો તે માણસને ૭ મહીનાની ખુલ સુધીની અથવા કંઈની અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધી
કંઈની અથવા બે બંનેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

અંખાખાં એમ કાવ થયો છે કે કાઢ સખ તેના કાબર મારફતને કા
તેજુ વારં તેને નહીં પાસકાથ એટલા માટે નાની અથ તે તે રીક્ષાને માએક નથી (મ
સાસ કાઢકોર કમીસન તા. ૨૧ એપ્રિલ સને ૧૮૬૬) એ વારં સખ નથી તેમ
નોટીસ પણ નથી બંને તેમાં જે કુકમ થયેલો છે તે તે અખતીયારના અખતીયાર
જે સખસની કાનરીની કાબર છે તે સખસના નામનો નથી. આને પ્રસંગે સને

ની કમળ ૧૮૪-૧૮૪ મુળ્ય અભ્યાસુ' છે અને સારકુ કમળ મુળ્ય રહેલું નથી' ન મહાનગરને સાર કમળ ૧૪૦ મુળ્ય સોદા યદ્ય શરૂનો રેવન્યુસારીએ એનક નો રીપોર્ટ કમકતા કીમીનલ રમીગ્રિયા ૧ પાં ૧૧.)

કીડુમાનના કોન્ટ્રોલી કાપવાના રસમા બાબમાં કહેલા ગુનાઓને આ આકરની કમળ ૪૩૫ અથવા ૪૩૬ માગુ નહીં હોય (પીનસોડની કમળ ૧૭૫-૧૭૮-૧૭૯-૧૮૦ અથવા ૧૮૯ મુળ્ય સોદા ભાવક નથી) તેવ કોઈ પણ ગુન ની કોરોમ્બા કેઈ કોન્ટ્રોલી કોરમાં મંજુરીઅથવા અથવા તેની અંદર માનતા વળગતા સરકારી નોકરની અથવા તે નોકરના કોર્પોરેટરનો ફરીગાર સોવાય સાબળવી નહીં' આ કમળમાં કોર્મી મના સને ૧૮૧૦ ના આકર ૪૫ ની કમળ ૧૮૮૩ અને ૧૯૦ માં પીયાન કોર્મી ગુનાઓને માગુ નથી. (સને ૧૮૭૫ના આકર રસની કમળ ૪૬૭ તથા સને ૧૮૭૨ નો આકર ૧૦ ની કમળ ૧૩૩).

કમળ ૪૬૭-૪૬૮-૪૬૯ મી માં કોર્મી મંજુરીઅત સાધારણ રીતે ખતાવી સકાય તોમતવળાના નામની ૯૬૧ નથી (સને ૧૮૭૨ ના આકર રસની કમળ ૪૭૦ આ કમળ મુ ખાઈ કોઈ કોરક રીપોર્ટસ અમ્બેનલ કુસીસ વા. ૫ પાને ૭૮ માં આવેલ મુકદમાના કરા અને ૧૬ કરતી રેખાય છે.

મંજુરી અંબા વચ્ચે કામ અભ્યાસુ' નહીં તેની મતમય એજ છે કે ગુનહો અને છે કે નહીં તે મંજુરી આપવાવાળી કોરકે અથવા જે કોરક વીરુપ એવે ગુનહો થયો તે કોરક સારી પેટ વિચાર કરી જુએ અને એટલા મદે જ્યાં એ પ્રગણી સારી પેટ વિચાર થયો હોય પણ માત્ર મંજુરીના કુકમ કરયો ન હોય તો એટલા કોપરશીન એ મંજુરી આપી નથી એવું ગણાય નહીં' ૧૬ વી. રી પ્ર. ૮૭ મહમદ કુસેન એવી મંજુરી વચ્ચે કામ અભ્યાસુ' નહીં તેની ખીટ અને મુખ મતમય એજ છે કે લોકો તેમના કુરામને ખોટા તોડામત મુડી ફેસાન કરી કોરકમાં બસકે નહીં' મારસ રો. પ્ર. ૪૦૦ રાખ નાય એન ૧૮, આ કમળ પ્રમણી જે મંજુરી આપવી તેમાં કહી કોરક વીરુપ ક્યારે કોણી કયો ગુનહો કરયો તે ખતમવુ' જોઈએ. કયો ગુનહો થયો છે તેની સ્થપારનુ વ્યાખ્યા અપવી એવી વાખ્યા ન આપી હોય તો મંજુરી ઉર વ્યાખ્યા થતી નથી ૧૧ મુ. ૯, રો. પ્ર ૩૪ બાલા સીતામામના ફરી તથાસત કામખ. મંજુરી આપના પચેમાં તહેવારમાં વીરુપ તથા શે પ્રાધમદેરી આ કોરા સામીત થયો છે કે નહીં તે કોરકે જે' જોઈએ ૨ અ. ૬૧. રો. પ્ર ૩૧૮ નવરસ અદમદ અમ્બેનલના કામખ. આ કમળમાં આવેલો અધીકાર બ હીજ સાવચેતીથી વાચવો જે હવે તહેવારમાં જે કીકત કહે તે સ્થપી લેતા તેને ખ રી ગણુકમાં આવે તેખાની થોઈ ખોટી ગણવામાં આવે તો તેટલા માટે તેણે ગુનહો કરયો કહેવાય નહીં' ૬ વી' રી' પ્ર ૧૧ પુ'રામના કામખ. કોરક પેતાની મેળે ફરીઆદ ન કરેતો જે પક્ષકારને નુકસાન થયું હોય તે મંજુરી અથવા માટે અવરુ કરે અને મં

હરી મળી રહે ટ વી. રી. પ્ર. ૭૯ જિતમ નારાયણ શી ગંગા કામમાં. આ
 અમામંદરના હજાર ગુનદોષ થઈ ગયો હોય તેની ખાતરી થયા પછી તેની કમ
 અમલદાર આપી રહે છે ૭ મ. હા. રી. પ્ર ૧૨ એવનડીકસ. મંજુરી
 પછી એવી મંજુરી આપી ન હોયતો માત્ર મંજુરો અપવનો ધારણે
 સમીત કરી કરેલી ફરીઆદ મળ્યુત કરી રાક્ષા નહીં એટલે ફરીઆદ અને ચાલેલું
 ન ૨૬ થાય તાગરે છ અક્ટોબર સને ૧૮૭૭ ખુ. હા. રી. ૫૨ અમપાન બીમલના કામમાં
 અપિરડીનેટ અને મંજુરી આપવાનું ના મંજુર ૧૨૫૦ હેથ તે પછીકારની અમલ કોપર
 સિના કોપરી હાલા નજર એવી મંજુરી આપી રહે છે ૫૦ થી. રી. પ્ર. ૬ રીનિમંકુ
 કરમતના કામમાં. માલસતરેટ આવી કંઈ ફરીઆદ મંજુરીથી કરી હોય તો એવો ફરી
 આદ એથી લેવા રોશન નજર તેને હુકમ કરી રાક્ષા નથી. ૧૬ વી. રી. પ્ર ૧૯ ગોપા
 અમુદારના કામમાં બધી જુઓ ન એના ફાઈલીના કાઠે હુકમનામાની બધી
 થઈયા પ્રતીવાદીને પડવા માટે કંઈ વારંટ કાઢ્યું હોય તો તે આ કામમાં અધિક પ્ર
 યો નોડીસ, સમન, અથવા હુકમ નથી આ. રી. પ્ર. ૬૭. પકડાનું વારંટ એ
 કામમાં આથ પ્રમાણે સમન નોડીસ અથવા હુકમ નથી માટે કાંઈ તોહોમતવારને પક
 ડાનું વારંટ નીકળ્યું હોય તે તોહોમતદાર પોતે ન પકડ્યું એવા હેતુથી નાથી અથ તો તે
 આ કામ પ્રમાણે ગુનદોષ કરશે એવું અણુય નહીં રાણી બીરપ કુસિચર પીકમાં
 હા. પ્ર. ૪૪૭ (આથ થવાનું કરણ એટલું જ છે વારંટ કાઢેલું હોય છે. તે અ
 અમલદાર કોપર કંટું હોયછે તોહોમતદાર કોપર કાઢેલું હેતુ નથી વારંટ
 સમન નથી અથ તો કરી. પી. કોડની કામ ૧૮૩-૧૮૪ પ્રમાણે
 અને એમાંની કામ ૧૮૬ ૫૧માણે કાઢેલા અહેવાખાનો અમલદાર થાય
 થાની કામ ૧૪૭ ૫૧માણે તોહોમતવારને સમ થાય. (મેનપ્ર. ૧૪૧ આપરતો

૧૭૩ ને સરકારી નોકરને પોતાના સરકારી હોવાના જોરથી સમન અથવા નોડીસ
 સમન અથવા બિજોહુકમ } આ હુકમ રવાનો કાયદા મુજબ અખતીઆર હોય એવા
 બેદોષતો: અટકાવેલા થયા } ૪ સરકારી નોકરે કરેલો સમન નોડીસ અથવા હુકમ પોતા
 નો અહેર થતો અટકાવેલો } અથવા બીજા કાંઈ પણ સમને પોહોમતો ને માણસ કો
 પછી રીતે ધરણી અટકાવે અથવા કાયદા મુજબ તે સમન નોડીસ અથવા હુકમ કાંઈ
 અપર એહોડનાં ને માણસ કાંઈ પણ રીતે ધરણી અટકાવે અથવા ને અપર તે
 સન. નોડીસ, અથવા હુકમ કાયદા મુજબ એહોડથી હોય તેવી કંઈ અપરથી ને
 અથ કાંઈ પણ રીતે તેને કરાવી ખસેડે અથવા ને સરકારી નોકરને પોતાના સરકારી
 હોવાના જોરથી કાંઈ અહેર અપર અપવાનું ફરમવખતો કાયદા મુજબ અખતીઆર
 ને તેવા કાંઈ સરકારી નોકરના હુકમથી તેને કંઈ અહેર અપર કાયદા મુજબ અખતી
 માણસ કાંઈ પણ રીતે કરાવી અટકાવે તે માણસને એક મહીનાની મુદત

મહાત્મા ગાંધીની અધવા એ બનેલી શિક્ષા કરવા
 નોડીસ હુકમ કે બહાર બાબતે અધવાં મુખની
 હાથમાં લઈને આપતની અધવા કાંઈ લેખ લાગુ
 કરવામાં આવે છે મહાત્માની ખુદ સુધીની આસાન કેવી અધવા એ
 કેવી અધવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવે.

ટીકા.

નોડી કરી અધવા ના પાડવી એ આ કમમ મુખ્ય પોતાને પામતો ક
 ધરાણી અધવાવવાને મુને પતો નથી મુખાઈ હાઈ મેરડ શીપરકસ
 પ પાને કડ

નોડી અધવાની ના કહેવામાં આવે તો તે આ કમમ પરમણે મુને
 ના મુનેવતો ૧૮ ક ધ. મા. રી. (કમકવા પ્ર. ૧૧૧ શાહી વીરમ કાલીયા ફરી ૧ મુ
 હા. રી. ૫. ૪૬૪ હોજ)

ને સમન કીયા નોડીશ બલાવના અધીકાર હોય તે એ કમમ કીયા નોડીસ કોઈ
 ને બાણિ મોડનો હોય તેમ કોઈ ફરકત કરે તો એ એ -૧૬૮ કરવાની મતમમ ધનિમાઈ
 ને કાંઈ કરવાની હોય તો ફરકત કરનાર કોઈ આ કમમ પામણિ તહોમત આવે (ફરી
 ૧૧૨૪ ૧૧૫.)

૧. ૧૭૪ "એ નર કારી નોકરને પોતાના સરકારી હોદાના જોરથી સમન નોડીશ, હુકમ
 કોઈ સરકારી નોકરની બરકે અધવા બહાર બાબતે કાચા મુખ્ય અખત અધ
 થી ધરેલા હુકમ મુખ્ય હોજ હોય એવા કોઈ સરકારી નોકરે કેવા રામન, નોડીશ, હુકમ
 ને ન વધુ
 અધવા બહાર બાબત મુખ્ય કાણિ કેકાણિ તથા કાણી વપ તે બને અધવા મુખનીયા
 રની મારતે હાજર થાની એ માનસની કાચા મુખ્ય ફરક હોય તે માણસ અગર ધ
 રાણાથી તે કાણિ અધવા તે વખતે હાજર થવામાં કમુર કરે, અધવા એ કાણિ હાજર
 થવાની ફરક હોય તે કાણિની જાણની કાચેસા વખત થતા પહેલા તીયાથી અધ
 તે માણસને એક મહાત્માની ખુદ સુધીની આસાન કેવી અધવા પામશે રૂપીઆ સુધીના
 હુકમ અધવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવે અધવા અગર તે સમન, નોડીશ, હુકમ
 મ, કે બહાર બાબતે અધવા મુખનીયારની મારતે કોઈ ધનસરની કોરકમાં હાજર
 થવા બાબતની હોય તો તે માણસને કા મહાત્માની ખુદ સુધીની આસાન કેવી, અધવા એ

અધવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવે.

કહાંત

કોરકમાંથી કમિસા સમન મુખ્ય તે કોરક મધે હાજર
 હાજર થવામાં ધરાણી કસુર કેતો આ એ
 એમ સમજવું.

(૫) કોઈ એકા નહોતે કરેલા સમન મુજબ તે દરજ્જા નક્કરી હમુરખાં હામ
ધવાની કામદા મુજબ ફરજ હતા અમ હાકર ધવાળાં કરાદાધી હમુર કરેતો અમ એ આં ફરજ
અં બધાન કરેલો મુનોહ ફરજો એમ સમનવું.

உகா.

ને સાબરમતી નદી દ્વારા જોડાઈ છે જ્યારે બાકીનાં કાંઠાંને પોતાના પાણીથી તે આંધ્ર પ્રદેશ સાથે જોડાયેલ છે અને તેથી તે આંધ્ર પ્રદેશના પાણીથી જોડાયેલ છે.

પાઠશી જણાવે છે કે મુઘલ યુગે ધવાનો અપહાર સમન બેઠે કરનાર અમલદારોના કાપડા મુઘલ અમલદારોના કાપડા જે (મુઘલ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટસ કરીને લખેલા છે) ના. ૩૪ પા. ૩૪) એકમા ગાદે મરાઠાસ હાઈકોર્ટ એમ કરવે રહેલું કે વસુભાવ ખાતાના નોકર તરીકે તોષાસીમારે કરેલા રામન અવધા કાપડા જમના માલસતરેદે જે યુનાનો ધનસદ કરવા તેને હુકમ નથી તે યુના ખાતાના કરેલા રામન માનવાળી રીક્ષા પામવા કાપડા નોકરે (કમમ ૧૭૮ કીપર સને ૧૮૬૪ અને ૧૮૬૫ ના ફેસલ) પાસુ દવે રેવેન્યુ ખાતાના અપહારોને મરાઠા ધનિકોમાં એ પ્રમાણે સમન મોકલવાની સત્તા મળેલી છે (સને ૧૮૬૫ ના આક્ટ ક મરાઠાસ હાઈકોર્ટ ફર્મીંગ વા. ૭ પા. ૧૦-૧૧) પણ જે માલસતરેદે ને તે યુના કીપર હુકમ છે તે માલસતરેદેને પોતાની હક્કની જગ્યા પાદાર સાક્ષીમાં કીપર સમન કરવેના અમલદારો છે. (મરાઠાસ હાઈકોર્ટ ફર્મીંગ વા. ૭ પા. ૫ વળી કમમ ૧૭૪ મુઘલ વધારે એ કદરનું છે કે એ સમસની રામન માનવાળી જે.પદાં મુખાણે કમમ હોની નોકરે એ આ કરજતો જે સમન કરનાર માલસતરેદેને કાપડા પ્રમાણે તે સમન કરવાનો અમલદાર હોવા તેને હોવાજે પણ એવે એ પ્રસંગ બને છે કે જેમા મેલી કરજ રહેતી નથી જેમ કે એક સાક્ષી એક કોર્ટમાં હાજર રહેતા હોવા તેનેજે જુદી કરજી કોર્ટમાં હાજર થવાનો સમન આપે તે આ પહેલાની કોર્ટમાં તેના જુગાની લેખાર રહેવાં સુધી આ કરજી કોર્ટમાં જવાની તેની કરજ નથી.

કે.જી.વી.સી.ની કારદે કસેલો સમન નવી 'માનવાણુ' લેહોમત લામન ને અને ૧૯૫૪ ના
આગસ્ટ આવાની કમન ૧૫૧-૧૫૬ મુજબ તે સમન તે સજસને પતાને પાયાડેલો
સામેલ કરવુ જરૂર છે જેવળુ સીલેલ એન્ડ કરીમીલમ રીપોર્ટર કસકેપા કરમીલમ રમી'ગ
વા. ૩ પાને કહ અને એટલા મહે જ્યાં પ્રતીવારિને પા પાને સમન પાહોયાપો ન હો
તો પાવુ તેને પારણી મોડાપો હજી અને તેણી હાજર રહેના મુક કરી તપાં એમ કમાવ
કથા કે એરે કંઈ મુનો કસો નથી (મદરાસ હાઈકોર્ટ રમી ગજ વા ૬ પા. ૨૫.)

સીવાનો કોરટમાં કુદમતમાં બબલખમાં કદમથી નારી જાતને આ કદમ માગતી
થી મુખમાં કાંઈકોરટ રીપારસ વા ૧ પાને ૩૮ મદસસ કાંઈકોરટ રીપારસ વા. ૭
પાને ૪૩) જણ કોજારી મુકદમા જ્યાં એક પ્રતીતીએ હાલર જામીન આવવા હતા
એને વળી મુંગરો જણ મળી આવ્યા હતા તથા આ કુદમ થીયુ ફરોએ એમ દરાવામાં
આવ્યું હતું કે તેના હાલર ન થવાથી જામીનને ૧૪૬૫ આવવા પડ્યા તેથી તે સખસને

નિયમ મુજબ ગુનો ભાગના હરફત નથી (બાબા સાહેબ રીપોર્ટસ આર્ટિકલ ૬૨(૧)ના અનુચિત કોડસન વા. ૧ પાને ૧.)

સને ૧૮૫૦ ના આક્ટ ૧૬ મુજબ મુન્સીપાલ કમીસનરેનો ચેરમેન ઈલાને અધીકાર નો ફે સરકારી નોકર છે તે પાણી સરકારી નોકરીની રીતે પાતાની ફરજ કાઢી માં છુસને હાજર થવા વોરો કુકમ કરવાનો તેને અધીકાર નથી માટે તેણે કુકમ નહીં ખાતા થી ગુનો પતો નથી (મુન્સીપલ કોર્પોરેશન વા. ૫ પા. ૩૨ તા. ૧૧ એપ્રિલ સને ૧૮૫૮)

તે હોમન વાળને ફક્ત સમન બતાવવાથી પુરી જવાબદારી થતી નથી અક્ષમ સમન તેલે મળ્યાપણે અપીલે ફીલા અસલ સમન બતાવવો તેની નકલ અપવવી અથવા આપવા મહવી જોઈએ (મુન્સીપલ કોર્પોરેશન વા. ૫ પા. ૨૦ તા. ૨૨ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૬૮.)

સને ૧૮૫૭ ના કાયદા ૧૭ ની કલમ ૨૬-૨૯ પ્રમાણે રેવન્યુ કામમાં કમીટી આપવાને સમન કરેલા તે કંપર સગો કરવા છતાં તે પ્રમાણે કાનૂન ન થયેથી કમીટી પ્રમાણે સંજ્ઞા કરેલી બાકાત રહી (મુન્સીપલ કોર્પોરેશન તા. ૨૦ મી મે સને ૧૮૬૮)

તે હોમનવારને સમનની નકલ નહીં આપવાં ફક્ત સમન દેવાની સહી બીધી તે પ્રમાણે કાનૂન નહીં થવાથી રીક્ષા કરેલી તે ૨૬ કરો (મુન્સીપલ કોર્પોરેશન તા. ૨૨ ફેબ્રુઆરી સો ૧૮૬૮.)

કોર્પોરેશનના કમીટીને સેક્રેટરીએ સમન બાઈસ્ટરેનો અધીકાર મળેલો હોય તેને સને ૧૮૪૩ ના આક્ટ ૧૧ પ્રમાણે સમન આપવાનો અધીકાર નથી ને તે પ્રમાણે કરેલા સમન કોર્પોરેશનમાં અમાનીય કરો તે તેથી ન અપ કમમ પ્રમાણે ગુજાર નથી. (મુન્સીપલ કોર્પોરેશન તા. ૧૩ એપ્રિલ સને ૧૮૭૧ વા. ૮ પા. ૧૬.)

કોર્પોરેશનના માઈસ્ટરેનો કોર્ટ વીરુધ્ધ અપ કલમ પરમાણે ગુનો કરવામાં આવે તે તેનો તે ધનસર કરો શકે નહીં પણ ગુનો બાંધે છે એવી તેની ખાતરી થાય તે તેણે સને ૧૮૫૨ ના આક્ટ ૧૦ (કરીમીનલ પ્રોસીયર કોડ) ની કલમ ૧૭૧ પ્રમાણે જે માઈસ્ટરેનો હોનો ઈન્સાર કરવા, અથવા ઈન્સાર થવો માટે કમીટી કરવો અધીકાર હોય તેની જાણે મોકલી દેવા જોઈએ — શાણી નંદર ચાર સેપ્ટેમ્બર, ૫ એ. મા. રી. પ્ર. ૧૦૦ એક માઈસ્ટરે પાતાના ઇન્સામ સરકોટે ગયા હતા. એક કસની થી કી તળવીર એક મુકામે વસવાળી બાકી રહેલી તળવીર બીજા મુકામે રતીવારના પારખને વસાવવા કસોડા, સાક્ષીઓ ગણ કલાક મોકા આવ્યા તેથી માઈસ્ટરે તે સાક્ષીઓને જાણી જોઈને કાનૂન ન થવા એટલે અપ કલમ ૧૭૪ પ્રમાણે તે હોમન ગુનો સમન કરી તેમાં કરવામાં આવ્યું કે અપ પરમાણે રતીવાર જે ગંજુર થયેલ તહેવાર છે તે દીવસે વખતસર કાનૂન રહેવાથી ગુનો થતો નથી શાણી વીરુધ્ધ હરજોનો ૬ થવા સીરકાર. ૮ એ. મા. રી. પ્ર. ૧૨ એક કલમ ૧૭૪ પ્રમાણે અપ

હી સરકાર સ્થાપીત થઈ હોય, ત્યારે મતદારને આ કામ પ્રમાણે શીલ્પ થાય અને તે આવીમાં પદ્ધતિ રહે તો હાઈવરડ એ મીલકત સમગ્રી કાર્ડ કુટમ કરી રાંઠ નહીં, હ. એ. પ્ર. ૩૪૨ તહેામતદારને ગુનેગાર કરાવવા અથવા અમુક જગ્યાએ, અને અમુક વખતે તે જો હાજર રહેવું એવા કુટમ ને થયેા હતા અને તે તેણે માન્ય નહીં એ સમગ્રી જરૂર છે—સાહેબ પ્રસાદ ચંદ્રવર્મા કી. ઇ. ડા. પ્ર. ૩૪૪ જે સમસ હાજર હોય તે સમસની હાજર રહેવા કાવવા પરમાણે હાજર હતો અને એ પરમાણે જોવા તેણે ના પાડી આવા ઈલાજ પુરવઠા કમી કરી એવું સમીત પુરુ જોઈ જાય ની રી. પ્ર. ૩૩ હીવાની કોમટલા વારંદામાં પકડેલો સા નાશી અથ તોને આ કામ પરમાણે સમ થાય ની—રાણી વીરધ સરવા પાંડુ. ૧ મુ. ૬૧. રી. પ્ર. ૩૮ હાજર રહેવા મેહાનો કુટમ કરવો હોય તો તે પરમાણે હાજર નહીં થયેા અને આ કામ પરમાણે જોવા નહીં કરે છે ૧ મ. હા. રી. પ્ર. ૧૫ વળી એવું પાડુ કરવું છે કે મદરાસના આઈસતરેનો મેહાનો, કુટમ નહીં માનવાથી આ કામ પરમાણે સમ થાય, રી. એ. પ્ર. ૩ મુ. ૬૬ સપુરુ પાડ મદે સમસની નાથ તહેામતદારના ધરના કરે એ કામમાં આવી હતો એવું સમીત કરવું એ પુરવું નાં સમતસની અપર તેને જરૂર આવા હતો તે જ છતાં ઈલાજથી તે હાજર થયેા નહીં એવું સમીત થવું જોઈએ, ૩ મ. હા. રી. એ. પ્ર. ૨૬ કાર્ડ જગ્યાએ હાજર થવું એવું સમતસનાં પતા ૩ ન હોય તો તે સમતસ નહીં માનવા અદે શુલ્કો કરી રાંઠ નહીં, ૩ મ. હા. રી. એ. પ્ર. ૩૪ જાયા દંડના રીવાજને પરતીવાદને પકડવા પારંદા આપું હોય, કે પરતીવાદને પતા થી જતાની પાસે નાથો આવવા તેને કહે અને જરૂરવાદી નાશી અથ તો તેને આ કામ પરમાણે સમ થાય નહીં, ૩ મ. હા. રી. એ. પ્ર. ૪૬ જે અમતદારે કુટમ અમુક કરે હોય તેને તે કુટમ કાઢે અધીકાર હતા એવું મુખ્ય કીન સમીત થવું જોઈએ—૧ મ. હા. રી. એ. પ્ર. ૩૪૨ (સેન્ટરલ) રાણી વીરધ સરવા પાંડુ. ૧ મુ. ૬૧. રી. પ્ર. ૩૮ (સેન્ટરલ) રાણી વીરધ સરવા પાંડુ. ૧ મુ. ૬૧. રી. પ્ર. ૧૦૩ (સેન્ટરલ)

૧૦૫ સરકારી હોદ્દાના મોરબી કાર્ડ સરકારી ગાંઠની આગળ કાર્ડ લેખ હાજર કર

કેહ સરકારી નોકરની આગળ કાર્ડ લેખ હાજર કરવાની જે સમસની કા મયા મુખ્ય કામ હોય તે સમસને તે લેખ હાજર કરવામાં કમી કરવા.	વાની આવા તેને કાર્ડ લેખ સ્વધોન કરવામાં કાવવા મુખ્ય કરવું છતાં જે માયુસ તે ગ્રેખ હાજર કરવામાં અથવા કવાધીન કરવામાં ફરિયાદી સુર કરે તે માયુસને એક મહી નાની મુદત સુધીની આગળ કેવની અથવા પાંચેા મહી સુધીના દંડની અથવા એ પાંચેાની સાક્ષ કરવામાં અથવા અથવા તે લેખ કાર્ડ ઈલાજની કારંટમાં હાજર
--	--

અથવા કારંટને કવાધીન કરવાનો વારો તો તે માયુસ ૧ મહીનાની મુદત સુધી ન કેવની અથવા એક હજાર રૂપીઆ સુધીના દંડની અથવા એ પાંચેાની સાક્ષ અથવા

* "માર્ગ દ્વિતા કોઈ મને કાઢે સેજ દાખર કરવાની કાપડ મુજબ ફિરકા છતાં
 ૧ સેજ દાખર કરવામાં ધરાવાની કમુર કરે તો જ એ જ્યાં કમગમાં બીયન કરે
 નહીં કરે એમ સાચવવું."

એમ ૫૧૫૫૫ જોઈએ કે એ લેખ હાજર કરવાની એ સખસની કાવલ પ્રમાણે રૂ. ૫૦ હતી અને જે એ રૂ.૨૫ એ રાખસ લેખર બેસવાને યોગ્ય લેખાપ ન કરયો હોય તો તે રાખસ સ્થાનકમાં મુજબ ચુનેમાર થતો નથી કાંઈ રાખસી જે લેખ તેને ચાલમછે કે તે ની પાસે માગમ માગવાથી એમ છતાં ઇશ્વારી ધેર મુકેને આવે તો તે આ કસમ મુજબ શીક્ષા સાચક નથી પડ્યો તો હાજર કરવાને યોગ્ય નેહોસ અમયા સમન પહોંચાડયો હોય તો તે શીક્ષા સાચક છેકટાક લેખો એવા હોય છે કે સાક્ષી સાપીન કરવા ના પાડી સકે એમ કારણથી કે એવા લેખ સંપાદીન ન કરવા છુટ છે પડ્યો તો તે એવા તોવા હોય તો તે કારણમાં હાજર કરવા તેની રૂ.૨૫ છે અને કારક એ લેખ સંપાદીન કરવાની છુટ છે કે નહી તેનું નકી કરરી (એને ૧૮૭૨ નો અપ્રકટ ૧ ની કલમ ૧૧૨)

સરકારી નોકર શ્રીવાલ્ય વૈતરમ કાળમ છતાં કોઈ મંજૂરવા પ્રમણિ રજુ ન કરે તો તે મ્હા કલમ પ્રમણિ મુનેદાર છે (મુખર્જી હાઈકોર્ટ તા. ૧ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૯૧).

સે ક્રમાં પાસે ફોરે મ ગાયના દસનાલિની નામ રાખવા શાપ આપ્યું તોરશી; કરવે
કરકરને। નાચ રહ્યા પાં ૨૮ સપ્ટેમ્બર અને ૧૯૬૪ વેનિયુ કમીસનરને નાંખ રહ્યા

[illegible]

પર આપણાં } અપેક્ષા અમર તે આપણાની ને હોય આપણા ખાખ કાંઈ યુનોઈ
શાળા બાળાની હોય આપણા કાંઈ મોહ થતો અઠકાવાના કાંઈ નસર અપેક્ષા કેઈ રા

દેશરને પકડવા માટે આપવી જોઈતી હોય તો તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની આરામ કેદની અથવા એક હજાર રૂપીઆ સુધીના જંગની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

હી કુસ્તાના ક્રાન્દારો કયાની કમમ ૧૨૧-૧૨૧ થી ૧૨૧-૧૨૩-૧૨૪
 ૧૨૪ થી ૧૨૫-૧૨૫-૧૨૭-૨૦૨-૨૦૩-૨૦૪-૩૮૨-૨૮૧-૨૮૩-૨૮૪
 -૨૮૫-૨૮૬-૨૮૭-૨૮૮-૩૮૯-૪૮૨-૪૮૫-૪૮૬-૪૫૫-૪૫૬-૪૫૭
 ૪૫૮-૪૫૯-૪૬૦ મુકમલ મુદત થવા વીરોની ખખર જોઈ તરત પરીગઈ પાસેના પૈ
 કીસ અમલદારને અથવા માણસતરેને ખખર આપવી (સને ૧૮૦૨ નો આક્ટ ૧૦ ક.
 ૮૯) વળી એજ આક્ટની ક. ૬૦ થી ચોરીનો માલ જોનાર અથવા વેચનાર મરાહક આગ
 સનુ રહેવાનુ કોટણુ, કમ અથવા અપહરણ કરનારા માણસો અથવા જેમની પ
 રાક હોય તેવા માણસોની આગળ સખધી પોતાના અણુવામાં હોય તે હકીકત
 રાતી થનારછે એ વીરોની હકીકત તેમજ કાચકાથી જામીન ન સધ સકાય તેવા
 નાહો સખધી હકીકત અને અકાળ ગઈતીયુ વીરોની ખખર દરકોઈ કમીનરો
 જાણવામાં આવે કે તરત નહકના પોલીસ અમલદાર અથવા માણસતરેને
 રજા છે. રોકે ગમવા મુખી વીરો જીવ (સને ૧૮૦૧ નો આક્ટ ૨૦ થી
 માં આવે છે.

એક રાખરી હાથકીને મુનો કરવામાં જોલો અથવા ના પાડેથી પાતે એ મુનહો
 મુનુ અણુતો હતો એવા અર્થ થતો નથી તેમજ એ મુનો અકાળવાને માટે તેણે ખખર
 ન આપી એમુ પખુ કરનુ નથી જ ની રી. પ્ર. ૨૬. જે સખસ જીવર ખખર આપવાને
 કરવાએ ફરજ નાખ્યા હોય તે ફરજ પ્રમણે કોઈ ખખર ન આપે તેને સજા માટે આ ક
 મમછે ઇરાદા મુક કમ ખખર ન આપે તેને સજા થાયછે ૧૬ વી. રી. પ્ર ૩૫.

૧૭૦ સ કારી હોવાના જોતથી કાંઈ સરકારી નોરને કાંઈ જાપત સખધી કાંઈ

પોલી ખખર અપવો. { ખખર આપવાની કાગલ મુકમ ફરજ હતી તે ખખર
 થી જે ખખર પાતે પોટી છે એમ જાણુનો હોય
 જાનપતુ પોતાને કારણ હોય એવી કાંઈ ખખર ખરી રાખસ જે માણસ
 અને છ મહીનાની મુદત સુધીની આરામ કેદની અથવા એક હજાર રૂપીઆ
 થી અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવરી અથવા અગર જે ખખર
 જમા મુકમ ફરજ હોય તે ખખર કાંઈ મુનોહ થવા જાગતની હોય અથવા
 માટે અકાળવાના પ્રણસર અથવા કાંઈ મુનોહરને પકડવા માટે આપવી
 માણુને જે જે વસતી મુદત સુધીની મિમાંના એ તે ૧૨૩૨ની કેદની
 અથવા એ બંનેની શીક્ષા કર ૧૫ આવશે.

કર્તા.

જામીનર પાતાની જામીનદારીની દરમાં એક ખુબ વચ્ચેનું બાબત
જાણીને તેને જાણી નોંધને એવો ખોટી ખબર આપે કે એ ખબર

જાપના રાજાની આજ્ઞાપાત્ર વેચી છે તે એ એ આ કલમમાં જાપન કરેલો સુનેહો કરેલો
એમ સમજાવે.

(૨) એક પાસેની જગ્યામાં રહેવારા એક માતખર વેપારી એ ના ઘરમાં ડાકાઢી
નો યુનો કરવા માટે પાતાના જામમાંથી કણ્ઠાએક અબજના માણસો ગણ છે એમ જાણી
છતાં તેણે જાણના કાચગીના પુસ્તક માટેના સર્વે ૧૮૨૧ ના ૬ જી કલમમાં સાતમી કે
સાતમી ૫ કલમ મુજબ તે ફકીકતની જમરી તથા પશ્ચિમ ખબર પાસેમાં પાસેની પાસીસ
ની યોગીના અમલદારને આજ્ઞાની પાતાની ફરજ છતાં એ તે જાણના રખવાળ જાણી નો
ઈને તે જાણીસ અમલદારને એવી ખોટી ખબર આપે કે (ને માણસો ગણ છે એ તેથી
જુલો રીયા ખંવારીને) આગ્રીમર કાંઈ કુર જગા પર ડાકાઢીનો યુનેહ કરવાના વીચારથી
જેએના ઉપર યુવાન જામ એવા કેટલાએક રાખરોનું એક ટોણુ આ જામમાંથી ગણ તે એ
જાણી એ એ આ કલમમાં ખીજાન કરેલો યુનો કરેલો એમ સમજાવે.

ટીકા.

આ કલમ કોઈ રાખસ પાસીસ પાસે કાંઈ ખોટી ફકીકત કહે તેને માટે નથી થયું એ
જાણી. અને જામના મુખોએ જેએ કાચગી ખબર આપવાને બંધાયેલા છે તેએ
જાહે અને એવા બીજા કેટલા માટે છે—જાણી વીરુષ સહમીસીંગ ૧૨ વી. રી. પ્ર. ૧૬. કોઈ
ખાતરી રાખરો કાંઈ યુનેહો ખતતાં જોયો હોય તે ખાખતની ખબર આપવાને તે કોઈ
કાચગી, ખંવાએલો નથી ૪ બે. લા. રી. પ્ર. ૭. રીજી કાચગી, લાખ પાતાના કાચગી
તે ખોટો રીયાત કરેલો તેએ આ કલમ પ્રમાણે યુનો કરેલો ૬ મ. લા. રી. પ્ર. ૪૮.

૧૭૮ સાચુ ખાખવાને સોગંદ આપવાનો જે સરકારી નોંધને કાચગી મુજબ અખતરી
સરકારી નોંધે છે } આર હોય તેવા કોઈ સરકારી નોંધર સાચુ ખાખવાને બંધાયે
તે મુજબ કોઈ માણસને સોગંદ આપાનું ફરમાણ છતાં તે માણસ
જુ ફરમાણ છતાં કોઈ } અમાર તે વરમાણે સાચુ ખાખવાને જાપના સાર સોગંદ ખાખ
આવાની ના કહેવી } ની ના કહે તે તે માણસને જામીનની મુદત સુધીની અ
જાન કેવી, અથવા એક હબર રખાએ મુખીના દડનો અથવા એ ખંજોની રીકણ કર
વામાં આપવી.

ટીકા.

જે સાક્ષીને જે સવાલ પુછામાં આવે તે સવાલના જવાબ દેવાની કાંઈ યોગ્ય કાર
જુ વચર ના. કહે તે સાત રોવસથી યુલ સુધી કેટલાં મોકાણ માટેના તે મુખનીખર
જામમાં જોડી જામમાં જોડી મુખ સુધી કેટલાં મોકાણ માટેના તે મુખનીખર
જામમાં જોડી જામમાં જોડી મુખ સુધી કેટલાં મોકાણ માટેના તે મુખનીખર

તે દા કુરીને જગ્યા આપવાની નાજ કહેતો અને ૧૮૭૧ ના આક્ટ ૧૦ ની કસમ
 યંબા ૪૩૧ ના કસમે મુજબ તેની ઉપર અમલ થઈ શકે અને ૧૮૭૧ ના
 કસમ ૩૧૬ અને ૩૧૪) દસમીનો દા સાક્ષી આપવા ના પડવાનું વાતની
 સહી થઈ ચૂકીના સમયમાં પણ ફોજદારી કામમાં સાક્ષી આપવા ના કહેવો કો નાજ ની
 સહી નથી (અને ૧૮૭૨ નો આક્ટ ૧ કસમ ૧૨૦),
 અને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કસમ ૧૬૩ થી ફોજદારી, વીજી મુનકી તરફ
 ફોજી સભા કરી શકે છે અને સજ કાવતી હેતુ તોજ કમીટ કરે.

૧૭૯ ક્રમ સારકારી નોકર પાનાના સરકારી હોદ્દાના કાયદેસર અખતીઆરનો અમલ
 સજામ પુછવાનો અખતીઆર
 ૧ હોય એવા ક્રમ સારકારી
 નોકરને ક્રમ સજામને જ
 વામ રવાની ના કહેવી.

કરવામાં આવશે.
 ૧૮૦ ક્રમ મુજબ ક્રમ મુજબ કરવા હોય તે મુજબ ઉપર તેને સહી કરવાનું ફોજ
 ક્રમ મુજબ ઉપર સહી
 કરવા ના કહેવી.

દીકર.
 સરકારી નોકર ક્રમ મુજબ ઉપર સહી કરવાનું ફોજાવે તે સહી કરવાની ના કહેવો
 અને સજામ મારે આ કસમ છે પણ સહી લેનાર અખતીઆરને એવી સહી લેવા અખતીઆર હોવો
 નોકરને ક્રમ રેષીયુ એકસીમાં ક્રમ સજામને અપેક્ષા જુગની ઉપર સહી કરવા તે અપેક્ષા
 લે નથી અને તે ઉપર શકી કરવા ના કહેતો તેને આ કસમ મુજબ શિક્ષા થઈ શકે નહીં
 (મત્રાસ ૬૮ કો ફોજી ૧૮ થી અને ૧૨ી અને ૧૮૭૦)

૧૮૧ ક્રમ સરકારી નોકરને અમલ કાયદા મુજબ સોજાં આપવાનો અને અખતી
 ને સરકારી નોકર અમલ
 સજામને એકસી આપ
 અને અખતીઆર હોય તે
 અમલ સોજાં આપ
 જુગી મુજબ કહેવો.

સજા તે ખો છે એમ તે મુજબ માનવો ન હોય તો તે મુજબને તરફ વરસી મુજબ

અમને તે જરૂરની કંઈ શોધવા કરવામાં આવશે અને જો તે હંદે ૫ થઈ પડે.

ટીકા.

જ્યાં જે અમલદાર જોગન આપે તે અમલદાર જો તદન પેનાની હકુમાં પાલનના મેળે ઇનસાર કરતો હોતો તોઈ કોઈ સખસ સચી વત કહેવાને કાવલા મુજબ જ નથી (ખરારા હા કો. ફસમા વા ૨ પા. ૪૩૮) ખરારાસ હાઈકોર્ટ એમ કરાય કોઈ કોર્ટની મુકદમામાં જે શાક્ષી કોઈ માલુમ હોતો અવગણ જુદી જુદાની એને કે. ૧૮૧ મુજબ જુગેર કરાવવા મુજબીયારહે. પછી અમે તો તેના કોર્ટ કમગ મુજબ તોખત મુકદમામાં આવે અને જો તે પ્રમાણે થાયતો તેનો ઇનસાર ફક્ત કોર્ટને કરી શકે (ખરારાસ હાઈકોર્ટ એર હંદે વા ૪ પાને ૧૮) આનાથી કોઈ સહી મુખર્દી કોઈ મારફે કરવે. છે (વા. ૮ પા. ૨૧) અને કલકલા હાઈ કોર્ટે જોયું છે. (સપર હોનડરા વીઠમી રીપાઈસ કલકલા ફવીઝ કરમીનમ કોલીમ (વા. ૮ પા. ૨૦—૩૦) હાલમ દેક્ષ કરમીનમ પારો પોલી દલીલ કહે તો આ કમમ પ્રમાણે જોયું પણ ૧૯૬ કમમ જમાણું મુનો ખનીમી કહેવાય—શાહી વીરપ દવામલ હાઈકોર્ટ ૮ મુ. હા. રી. પા ૨૧ (કો. ૫).

૧૮૨ કોઈ જરૂરની નોકરનો પોતાના સારકારી હોવાનો કાપરેસર અખતીઆર વાપર કોઈ સરકારી નોકરપણે તે તો કોઈ સખસને નુકરાન અપવા કુખ થાય અવગણ સ. એસ નો કવરેસર અખતીઆર } તો કોઈ સખસને નુકરાન અપવા કુખ થાય અવગણ સ. એસ નો કવરેસર અખતીઆર } જો દલીલ તે સરકારી નોકરના ભાગમાં આવે હોય તો જે અખતમા અજાની ખીન } વળતુ તે સરકારી નોકરે ન કરવી જોઈએ અવગણ. જે વસતુ સખસને નુકરાનકાવવાનોઈ } કરવામાં તેજુ કમુર ન કરવી જોઈએ તે વસ્તુ તે કો અવગણવા તે કરવામાં તે કમુર કરે એવા ઇરાદાથી અવગણ તે એમ કરસે એવો સંજવળે એમ ભયુ છા જે માલુમ તે સરકારી નોકરને પાતે જે ખખરને પોલી ભાયુતો હોય અવગણ વા પોલી માનનો હોય એવી કંઈ ખખર આપે તે માલુમને છ મહોતાની ખુલત મુનીની એમામ અને તે પ્રકારની કંઈ અવગણ એક હવર ફવીઆ મુખોવા હંદો અવગણ એ ખ મેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

દર્શત.

(અ) આ કોઈ માલુમ હોતો એવી ખખર આપે કે તખારા હાલ તજોવા જ પો કોઈ અમલદારે નોકરીમા અક્લત કરી છે. અવગણ ૫૪ જાલ સલાવી છે અને તે ખખર પોલી છે એમ પાતે ભાયુતો હોય ને તો પોલી ખખર કોપરથી તે માલુમ હો જ ને ખ રતાર કરી એવો સખસ છે એમ પણ તે ભાયુતો હોય તો અમે આ કમમમાં ખીનન કરેલા મુનો કરવો એમ સખસ.

(ખ) આ કોઈ સારકારી દ્વારને એવી પોલી ખખર અવગણ મને કરેલું નીમક જ એ એક જાને કોઈ સનાહક છે અને તે ખખર પોલી છે એમ પાતે ભાયુતો હો

૧ તાલ ને યોદી ખખરનો પરીણામ એવો થયો કે જ ની જગાનો જ ને કુખ થતો એવો સબ છે એમ જણ તે બાણુને હોય તો અચ્ચે જાન કરેલાં યુનો કરેલાં એમ સમજવું.

ટીકા.

કલમ ૧૮૨ અને ૨૧૧ જુદી જુદી જે મારા હોવાને એર રહને માટે એવું કે તોહોખત મુખ્ય એવું કલમ ૨૧૧ માંથી માટે રોશન કોલેના અખતીવારનું એ કામ (કલમના હાઈકોર્ટ તાલુકા સપ્ટેમ્બર અને ૧૮૬૭)

આવી ફોર્મમાં સરકાર અમલદારનું ફોર્મ રોકે કે એ' હા. રી. પ્ર. ૬ સંપૂર્ણ થયા માટે તહેમતવારે જે ખખર આપાથી ખખર યોદી છે એવું હતો અથવા એવું મ નવાને કારણે હવે એવું સાબીત થયું નોંધાયે અને વળી એવું જ સાબીત થયું નોંધાયે કે તેણે એવા સાબીત એ ખખર આપી હ વી. રી. પ્ર. ૬ જેવી પાતાના અથવાનો ખખર જે હરીકાત જે તે યોદી પડે તો તે આ કલમ પ્રમાણે યોદી ખખર આપનાર હરતો નથી ર. અ. હા. રી. પ્ર. ૧૨૮ પાત્ર સ અમલદાર યોદી ખખર આપનારને આ કલમ પ્રમાણે નહીં પણ કલમ ૨૧૧ પ્રમાણે સગ થા. વી. રી. પ્ર. ૧૭.

૧૮૩ આ સમસ સરકારી ગોડા છે એમ બાણુને અથવા એમ મનવાનું કારણે કાંઈ સરકારી નોકરના કાં તો તે સરકારી નોકરના કારણે અખતીઆથી કાંઈ મરેસ અખતીઆથી કાંઈ સરકારી નોકર થતી હોય તેમાં જે માણસ સામે થાય, તે માં મીલકત જપ્ત થતી હોય તેમાં સામા થયું } હવેને કે મહીલાની એવાના એવે પ્રતારની કેવી અથવા કે હવે ફોર્મ ફોર્મ મુખીના ફોર્મ, અથવા એ બનેલી ફોર્મ કરવામાં આવે.

ટીકા.

જે સખસના કોપર કુકમનાથ થયું હોય તે સખસના કોપર કુકમનાથ નો કાંઈ નાજર નીજ સખસનાં બ રજા બાંહે અને તેમાં દેવદાર બને છે અને ન ના નીકળે તો તે નાજર બર પ્રવેશનો યુનો કરે છે એવા માટે કર્યાં બર માણસ પર નાજરને હરકત કરવાનું કલમ ૧૮૩ મુજબ તોમત સાખવામાં આવ્યું તીર્થ મુ હાઈકોર્ટ યુનો સખીત થયાનો કસપ રા કરેલાં કોર્ટ સીમાએનેનો કસ ને આ રાને મળુ હોય તે કલમ કે જે આ મુકમના તોમતારના બરમા દેવાદાર સખસ હતો એવું પુરાવા નથી અને પુરાવો ના પા અનુન તેમ જ કલમ તેના બરમા કાંઈ પણ એવી મીલકત નહોતી તેથી સરકારી નોકરના તીર્થથી કાંઈ મીલકત જપ્ત થી અટકાવી નથી જે યુનાની કલમ ૧૮૩ મતદાર ફોર્મ છે તેમ તેણીને કલમ ૧૮૬ મુજબ કાંઈ સરકારી નોકરને તેના કરવામાં જુનો પુરાવા અથવા કરવાની યુનેમાર જણ ન કરાવી શકાય.

આકાંક્ષા તે ડાંખ એ તેણે કર્યું હોતો તે નાનકેની સગા માલાર હતું. મુ
ઈ. ૧૮૨૬ સુધી રહ્યા કરાજિન કેસ સં. પા. ૭ પા. ૮૩.) નાનકેને કોરડોને હુકમ વળ
વધાર્યું. ડાંખે તોડવાની રજા નથી જેનીયુ સીપીસ એનડ કરમીનન સીપીસેસ અ
કરમીનસ રહી ડાંખ. ૭ પા. ૮ મુખાઈ હાઈકોર્ટ સીપીસેસ કરાજિન કેસ સં. પા. ૮૫

કોરડોનાં અપસાગને નાનકે મીલકતને કપલો અપવાને સાર હવા કોલ્ડારી મુ
કરમાએમાં હુકમ વળવળને સાર ન રહ્યા તોડવાની હવેલ રજા છે (મુખાઈ હાઈકોર્ટ
સીપીસેસ કરાજિન કરીયા પા. ૭ પા. ૮૫ અને ૧૮૧૧ ના આક્ટ ૧૦ ની કસમ ૧૮૦)

૧૮૪૬ કાઈ સંકારી નોકરના પાતાના સારસારી હોવાના કાપરસર અપતીપારથી વેચા
કાઈ સરસારી નોકરના અપતી } કાઈકોઈ કાઈ મીપકત વેચાણના જે માણસ ઇંગ્લીશીક ડાંખ
લી નોકરો વેચવા કાઈકોઈકો } કરવાને રૂસાણે સખસ કાવસ મુલ્ય અપકત છે એવ અ
કાઈ મીપકત વેચવાના અપડ } કાણુ કરે. તે માણસને એક મહીનાની મુલ સુધીની એમાં
અપડ કરડી } ના ગમે તે પ્રકરની કેવની અથવા પાંચસે રૂપીઆ સુધીના કંક
ની અથવા એ બંનેની રીક્ષા કરવામાં અપવરી

૧૮૫૬ કાઈ સરસારી નોકરના પાતાના સારસારી હોવાના કાપરસર અપતીપારથી કાઈ
કાઈ સરસારી નોકરના અપતી } કાઈકોઈકોઈ મીપકત વેચાણના જે માણસ ઇંગ્લીશીક ડાંખ
લી નોકરો વેચવા કાઈકોઈકો } કરવાને રૂસાણે સખસ કાવસ મુલ્ય અપકત છે એવ અ
કાઈ મીપકત વેચવાના અપડ } કાણુ કરે. તે માણસને એક મહીનાની મુલ સુધીની એમાં
અપડ કરડી } ના ગમે તે પ્રકરની કેવની અથવા પાંચસે રૂપીઆ સુધીના કંક
ની અથવા એ બંનેની રીક્ષા કરવામાં અપવરી

ટીકા.

૧૮૫૬ કાઈ સરસારી નોકરના પાતાના સારસારી હોવાના કાપરસર અપતીપારથી કાઈ
કાઈ સરસારી નોકરના અપતી } કાઈકોઈકોઈ મીપકત વેચાણના જે માણસ ઇંગ્લીશીક ડાંખ
લી નોકરો વેચવા કાઈકોઈકો } કરવાને રૂસાણે સખસ કાવસ મુલ્ય અપકત છે એવ અ
કાઈ મીપકત વેચવાના અપડ } કાણુ કરે. તે માણસને એક મહીનાની મુલ સુધીની એમાં
અપડ કરડી } ના ગમે તે પ્રકરની કેવની અથવા પાંચસે રૂપીઆ સુધીના કંક
ની અથવા એ બંનેની રીક્ષા કરવામાં અપવરી

ટીકા.

૧૮૬૫ ના આક્ટ ૧ ના પ્રમાણે નીમાએલા કાઈ સરસારી પાતાના
પાતાના હા માણસ ન દેવ તેણે આ કસમ પ્રમાણેને મુને કરશે
હા. રો. ૫૧ કોલ્ડારી કોઈ અપમતી આનની ધરણ-કોઈ પિ
નો વેચનાર કાઈ અપીકર પાતાને નહિ અને તેથી તે બર

સરખાં પાવાણું જે નહીં તે તેણે આ કમળ પ્રગણી મુરહો કર્યો ગણાય નહીં
 પ્રક. તા. રા. મી. મે. સને ૧૮૭૮ રીવાનો કોઠાનું કુકમનામુ પચ્ચવતાં મે.
 પચસનું ધર કુટ એ તીજી સન્નસા ધરમાં જતોવાઈની કાંઈ મોમકનું
 મીપીત થાય તે એ તીજી સન્નસા નાનની સાથે થાય તેને તેની જીવ
 માણે તે પાત આવે નહીં જ મુ. હા. રી. પ્ર. ૮૩ (કોળાપરી.) કરી કા
 મામેતો તેણે સરકારી નેઝરને સરકારી કામ કરતા હરકત કરી એવું આ
 તોરોમન આવે નહીં ૧ મુ. હા. રી. પ્ર. ૧૨૮. કાંઈ સરકારી નેઝરને કાંઈ ગણતર
 આડે આવવા ના હોતો તેથી તેણે આ કમળ પચમાણે સરકારી નેઝરને સરકારી કા
 હરકત કરી એવું તેહોમન આવે નહીં, જ મુ. હા. રી. પ્ર. ૧૬૫

[illegible]

૧૮૭ કાઠ સરકારી નોડરને તેની સરકારી નોડરની બાઈલપાયા મદદ કરવા માટે

કાપાળ મુખ્ય મઠ કરા
ની કરજ છતાં કેઈ વારક
વી નેકરને મઠ કરજમ
કમુર કરી.

મગધની જે માણસની કાલ પદમાણી કરજ હોય તે
જુમ મગધ હિરાધી તે પદમાણી મઠ માણવા કમુર
તે માગુરને એક મહીનાની મુલત સુધીની આશમ કરવી
યજા પત્રે રૂપીઆ સુધીના કાલની આશવા એ બને રી રા
કર આ આવી અને મઠ મગધનો કાલ પદમાણી જે

અખતીઆર હોય એવા કાઈ શાકાહારી નોડરે કોઈ ઈનશાફની કારકે કાપરા મુળ્ય હોય
કે કુકા બાબતના કારણરે અથવા કાઈ બુતો થતો અઠાવાવાના કારણરે અથવા
કોઈમા કો બપોરે બપો પાઠવાના કાણસર અથવા ને સખસી ઉપર કાઈ બુત બ
ખત મુદ્દા હોય કે ને કાઈ બુતોને તકીરેકર હોય કે કાપરા કોઈ થી નારી ગયો
એવા કોઈ સખસને પાઠવાના કારણરે તે પાઠ ગઈ હોય તો તે પાણસને ૭ મહીને
કુલ મુતીની ગણના કોની અથવા પાંચમે રૂપીઆ મુપીના રૂંદની અથવા એ બેની
કરવામાં આવશે.

॥३॥

શ્રી ૧૮૫૨ ના આકાંક્ષે ૧૦ ની કક્ષમ છે—૮૨ તથા શ્રી ૧૮૬૪ ના આકાંક્ષે ૧૦ ની કક્ષમ ૧૮ જુઓ. આને માનવા પે કૌંસ પહેલ પાંચીસે અગ્રાજીદારને મદદ આપવા પે ૧૮૬૪ ના આકાંક્ષે ૮ ની કક્ષમ ૬ આકાંક્ષે અર્જીયુત પંચાતનારુ કાવા પે કૌંસ મેલેસે આપા યેરાવાનુ કહે ને ન ગને તે શ્રી ૧૮૬૪ ના આકાંક્ષે ૮ ની કક્ષમ ૧૦ આપા મેગારના પાંચી પકડવા પે કૌંસ પહેલને મદદ ન આપે તે આ આકાંક્ષે ૧૦ ની કક્ષમ ૧૮ જુઓ.

અવધવા પે.વીસ અમલદાર સુલેહનો બંધ થતો અટકાવવાને કારણે
અખેડા બંધ પાડવા સારૂ અવધા જે બીજા માણસને પકડવાનો
જે હેતુ તે માણસને પકડવા સારૂ જે માણસની મદદ મળે તે સમજા અણસોએ
મદદ કરી જોઈએ (સને ૧૮૭૨ નો આક્ટ ૧૦ ક ૧૯૧).

૧૮૮૮ ડાઈ સરકારી નોટરને કાંઈ કુકમ બહેર કરવાનો કાયદો મુજબ અખાતીઆર
હોય તે પરમાણે કુકમ બહેર કરીને તે કાંઈ માણસને એ પ
જોઈ સગાઓ જોઈ કાય } રમાણે કરમાવે કે તમારે ફાણા કામથી કુર રહેવું અવધા
સ મુજબ બહેર કરેલા કુ } તમારા કમળમાં કે તમારા વહીવટમાં ફાણાથી ખસીકત છે તે
કમ ન માનવો. } બાબત ફાણાથી તરેલો અશ્વજન સમજા અને એ પ્રમાણે

તે સરકારી નોકરે કરમાવેલું છે એમ જાણી છતાં તે માણસ તે કુકમ ના માને અને તે
કુકમ તેણે ન માનવાથી અગર કાયદેસર કહેલા કાંઈ શખસોને કાંઈ અડચણ કુકમ કે કુ
કરણ થાય અવધા થશે એવું થાય અવધા કાંઈ અડચણ કુકમ કે કુકમનું જોખમ થાય
અવધા થશે એવું થાય તો તે માણસને એક મહીનાની મુદત સુધીની અપરાધકરની અવધ
વા બંધ રીતમાં સુધીના ડંડની અવધ એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને અગર તે
જો તે કુકમ ન માનવાથી માણસની જાંઠીને તનકુરગલીને અવધા સમાપત્તિને જોખમ
થાય અવધા થશે એવું થાય અવધા હંજામો કે અખેડા થાય અવધા થશે એવું થાય તો તે
માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાંના એમ તે પસંદગીની ડંડની અવધા એક હજાર
રૂપીઆ સુધીના ડંડની અવધા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

પ્રત્યક્ષ—તે યુનેહમાં હાની કરવાનો કસ્ટો કરવો જોઈએ અવધા તે કુકમ ન મા
નેથી હાની થવાનો સમજા એવો તેને લીધાર થવો જોઈએ એમ કાંઈ જરૂર નથી તે એ
મ જાણે કે કુ ફાણા કુકમ માનતો નથી તથા તે કુકમ તેણે ન માનવાથી હાની થાય
અવધા થશે એવો સંગપ હોય તો બરાબર.

કસ્ટો.

જે સરકારી ચોકાને કાયદા મુજબ કુકમ બહેર કરવાનો અખાતીઆર હોય એવો
કાંઈ સાકારી નોકર અગર એ પરમાણે એક કુકમ બહેર કરે કે ફાણા કામથી કુર રહેવું અવધા
વરઘોડા ફાણા રસતે ધકળે જાય નહીં અને જાણી જાણી પ્રતિને એ તે કુકમ ન માને
અને સગી હંજામો જોખમ થાય તો એ એ આ કલમમાં બાબત કરેલો યુનેહ કરેલો
એમ જાણવું.

ટીકા.

જ્યાં હોગી રકમ મુજબ તમારે શિક્ષા કરી હોય ત્યાં કસ્ટો હાકીત લખી મતા
વતુ જોઈએ કે એ યુનેહ બંધ રીતમાં જાણી (ગુપ્ત/ હાઈકોર્ટ રી. કરોબીલ કસ્ટો
સ વા. ૩ પી. ૩૧)

એ કુકમ ખોલે છે કે ખોલે તેવી ખાતરી કરવાની કાંઈ નહીં નથી તે કુકમ કરવાના અખતીઆરવાળા સરકારી નોકરો તે બહાર કરશે હોય તે બસ છે પણ એ કમલો મો પરાખાણું કુકમ કરવાનો અપીકાર નથી એ સહી કુકમ આપીએ હોય તે સહી કરે પરંતુ તે કુકમ આપીએ હોય તે સખસને તને રૂ. બાતલ બહુવાનો હક છે. (મુ. હા. ક. ની. કરામીનસ એ. વા. ૪ પા. ૧૧).

આ કસમ મુજબ મુનો વળને કાંઈ કુકમ ન માનવે જોઈએ એટલું નહીં પણ તે કુકમ ન માનવાથી તેમાં કરામીનસ કાંઈ નુકસાનકારક પરીણામ થતું જોઈએ અથવા થાય તેમ હોય જોઈએ એટલા માટે જ્યાં માલગતરે કુકમ કરશે કે ને જોઈ. પાસે થીબહાર રાખે તેઓએ સન ૧૮૬૦ ના આક્ટ ૩૧ મુજબ પરાવાના લેવા જોઈએ ત્યાં એમ રાખ કરામત આંબે કાંઈ કુકમ ન માનવાથી આ કસમ મુજબ મુનો થતો નથી કારણ કે એમ કરવાથી કાંઈ કુકમ કે અન્યથા બીજાં કાંઈ થશે કે થાય તેમ હોય એવો કાંઈ કુકમ નથી (મુ. હા. રી. અપેનડીસ વા. ૩ પા. ૧૪૪).

આ કસમના પાછલા બાજમાં અપેલા પરીણામોના કાંઈ પણ પરીણામ અટકાવવા આ કોરબુસર આ કસમનો અમલ થઈ શકે તે સીવાય કશી વધ સહ નહીં એટલા માટે જ્યાં એક માલગતરે કોર, થેટાં અને હકુમોના માલિકોને ફોરેમાં કરવા દેવાની નહીં કરી તોય એમ કાલવામાં આંબુ કે આ કસમથી તે પ્રખાણ કરવા અખતીઆર નથી (મુજબા સા. રીપોરટસ એપેનડીસ વા. ૬ પા. ૩૬) અને એવીજ રીતે જ્યાં એ સખસોને તેમની પુરણીથી કરીઆદીની પાસેની જમીન ઉપર રેસ આવે તેમ હતું તે વહી કાઢી નાંખવાને કુકમ કરવામાં આંબે હતો. તે કુકમ કાંઈ કોરે હકુમત બાદ બહી રૂ. કરશે અથવા કાંઈ કોરે ફોરે વાં ૪ પા. ૧૪) પણ બહાર મંદીર ની ખાતરમાં જ્યાં જ્યાં બાતરગુમોની અવજમ હતી તે મંદીરનું બારણું ચોડી કાઢવાને તે મંદીરનાં બંધારમપરાગત પુજારીઓને કુકમ કરવામાં આંબે હતો તોય એમ કુકમ મનુસ છ'ક બીને તથા સખમતીને જોખમ થતું અટકાવવાને નહીં અપાવના કસમના રાખ મુજબ છે એમ માનવામાં આંબુ હતું (મુજબ કાંઈ કોરે રીપોરટસ કરાઉન કેસીસ વાં ૬ પાં ૩૬.)

મંદી બાતરવા મુકરમ અસામીયાર ગુમ ગુમ કરવા મુજબ કાંઈ કોરે વાં અથવા સને ૧૮૬૨ નવેમ્બર પુ. ૨૬૮.

સારી આસથી આખવા માલગતરે કરેલો કુકમ ન માને તથા એક સને ૧૮ મા કાલદાની કસમ ૨૦ મુજબ સખ થશે.

મના કરશે જોઈ એસમ કાંઈ જવાનો કોસેસ કરનારને સને ૧૮૬૧ મા કસમ ૨૮ મુજબ સખ થશે. પામપાણા, ઘરે ની કુકમ, પસીમ, કુકમ વગેરે મના કરવામાં બીજી વહી કરવાને કુકમ થશે હોય અને તે ન માનેતો

કા ૧૨ ની કમળ ૧૬ રકમ ૬ તથા કાપડા ૧૪ની કમળ ૨૩ મુજબ સર્જી થયેલ પાણીસ અમલદાર પોતાને જે રીતે આશીને કામ કરવું જોઈએ તેથી હવેલો માસ અમલદારે કાનુન તોડશે, ગાયબ કરશે, અથવા રજા વગર આગળ બે મહીના અમલદાર આગળ વગર પોતાના હોવાનું કામ છેલ્લે પાણીસની ચાકરી હતા બીજી રીતે કરશે. બીજી મુખ્ય કરશે પોતાના તાબાના હોયને મારફત કરશે તેને સને ૧૮૬૭ માર્ચ ૭ કમળ ૨૬ મુજબ સજા થશે.

સારવજનીક રસ્તામાં તથા ગલીમાં તથા રાહદારીની બીજી જગ્યામાં યોજાએ એક કામનું મથાળાં રીતે જવું તથા વરબોડા વગેરે રીતે રીતે કાઢાડવા તથા વાળું, વગાડવાં અને નદીવાની જગ્યા સખધી અને હરમ સખધી જગ્યાઓ આખતી બંદોબસતી નીચે પાણી સ મુપરીને નહેન સહેલ તરફથી થયેલો કુકમ નહીં મળનારને સને ૧૮૬૭ના આકાંડ કમળ ૨૬ મુજબ સજા થશે.

સને ૧૮૨૭ ના ૧૨ મા કાપડાની કમળ ૧૬ મુજબ જાહેર નામુ નહીં થઈ હોય તે તે જાહેરનામાં પહોંચના કાંઈ મધ્યમને શીક્ષા થશે નહીં કેવી વાસ્તવિક રાખના કામ માં (મુખ્ય) હાથ કાર તા. ૦. ૬ આકાંડોગર સને ૧૮૬૮નો કે કમળ ૮૮ મુજબને કુકમ એક માન્યસને મામુ પડે છે મધ્યું જે કોને સાર સને ૧૮૨૭ ના ૧૨ મા કાપડાની ૧૬ મી. કમળ.

સમનુસી નામ કંઈપર સહી કરવા ના કહવા બાબ સજા કરેલી તે હાથ કારે ૨૬ કરી તા. ૦ ૧૫ મી અપરેલ સને ૧૮૬૮ પા. ૨૦૮ સમન પે હોવાની સહી કરવાનું કાપડામાં નથી સખધી રાખ ૨૬ કાપડાનાર કુકમ મળેલો જોઈએ.

સારવજનીક મુખને સાર હરકત કાઢાડવા કોંગ્રે કુકમ ન માને તે સને ૧૮૭૨ નેક આકાંડ ૧૦ ની કમળ ૫૨૫, ૫૨૦, મુજબ માણસને તે માલખુડીના ખરમે હરકત કાઢાડી રાકે છે અને સારકુ ખરમને હરકત કાઢાડવા નીકળેલાં મીસકતથી મથવા બંદો જગમ મીસકતથી મુજબ હરકત એ બાલ માણસને કંઈ દીવાનીમાં દાવે ચાલશે નહીં.

એક માણસને દેરિયા માંથી પોતાના હોર સંજાળમાં રાખવાની ચેતવણી આપી લેમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું કે એ પ્રમાણે સંજાળ રાખવામાં નહીં આવે તે તેમને કમલદાર પરાગણે સજા થશે એ પરાગણે તેમને નહીં ચાલવાથી તેણે અથવા કમળ પરાગણે તેમને સજા કરી તેમાં હરાવવામાં આવ્યું કે આ શિક્ષા એ કાપડે છે કબી મા. રી. પ્ર. ૪૫ (કા. બા) એક માણસને એવું જાહેરનામું કમળ કે જે સખસેને હમીઆર માખવાની ખરલ હોય તેમને સને ૧૮૬૦ના આકાંડ કાપડાની કમળ ૨૬ પ્રમાણે પરાગણે લેવા જોઈએ, કાઢાડ સખસેને આવે પરાગણે સીધા વગર હમીઆર રાખવાના તે હોમતથી પાણીસના રીપારને આપણે ૫૩ હાજા આગળ. પાણીસના અમલદારે કાંઈ સમન આપવા ખરલે મથાળું નહોતું તેમ તહેમલદારે ૫૩ હાજા આગળ માણસને આગળ કાંઈ કરશે પછી ૫૪ ને હોમતી કી. પ્રે. કાંડ કમળ ૨૫૦—૨૫૧ પ્રમાણે કાંઈ લખેલું તે હોમતી

કામમાં આપણું નોંધણું કાંઈ પુરાવા લેવામાં આપ્યો નહોતો, પણ તોફાન તરફથી આર રાખવાનું કામ કરવાથી માલસરેદે એક સરકારી નોકરના બહેન કરેલા કુકમનો અપમાનતા ગણી કલમ ૧૮૮ પ્રમાણે સજા કરી આ અપમાનતાથી માણસની છાંયો તને દુરસતી અપવા સજામતીને હરકત થાય એવા કાંઈ પુરાવા નહોતા તેમાં કાવવામાં આપણું કે રીક્ષ ૨૬ કરવી નોંધણી કરાવેલા પેરેશીનર કોડમાં જે રકમ ૧૫૦૦ થી છે તે ખાતામાં રાખવાની ભલામણ કામમાં આવી, કે જે. લા. રી. પ્ર. ૧૪૯ (એવેનડીકસ) આ કલમ પ્રમાણે તોફાન તરફથીને યુનેઆર કામમાં અવલ અમુક કામથી તોફાન તરફ દુર રહેવા એવા કુકમ પદાર ૧૪ થી છે એવું તોફાન તરફ ભાણુતો હતો એવું ક્ષામત થવું નોંધણી રાણી વીરધ રાખવાનું સીંગ કા. ધ. કા. પ્ર. ૩૪૩ આ કલમ ૧૫૫ માં યુનેઆર કાવવાની વખતે તોફાન તરફથીને જે કુકમ કરેલો તે અગેલો કરેલો હતો એ જરૂર નું છે કા. ધ. કા. પ્ર. ૩૪૩. જે સરકારી નોકરે કુકમ કાઢ્યો હોય તેને તેવા કુકમ કાઢવા અધિકાર ન હોય તો તે કુકમ ન માનવારા યુનેઆર નથી કે મુ. હા. રી. ૧૬ માણી રીક્ષ બિડા તાનાલ ૫ મુ. હા. રી. પ્ર. ૨૧ રાણી વીરધ બીલ મજાનણ ૫ મુ. હા. રી. પ્ર. ૧૩ (કોડ) કે સા કુકમ હવે આવીલ થઈ હોય તો અપીલનો કાવ પદાર ૧૪ થી મુખી તે કુકમ માનો એવું ગણી આ કલમ પ્રમાણે તોફાન લેવ નહીં ૨ મુ. હા. રી. પ્ર. ૩૮૪ અમુક કામ જે માલસરેદેનો કુકમ તોડ્યો હોય તે પાને અમાલી રાકે નહીં ૧૦ મુ. હા. રી. ૪૨૪ કી પ્રો. કોડ કલમ ૪૦૩ આવા કુકમ નહીં માનવાથી કાલસર રહેલા સખકને કુપ અપવાળ કે નુંકાન થવું નોંધણી અપવા થશે એવું નોંધણી નહીં તો યુનેઆર માનવ નથી. ૪ મ. હા. રી. પ્ર. ૬.

૧૮૯ કાંઈ સરકારી નોકરને પાતાના સરકારી ઓફીસના અવલ સખથી કાંઈ કામ કાંઈ સરકારી નોકરને નું કરવાને. અથવા કાંઈ કામ ન કરવાને અથવા કાંઈ કામમાં કરાવ કરવાને કર દેખાડ્યો કે કીસ કરવાને લાભવાળા કારણસર તે સરકારી નોકરને યુનેઆર અથવા જે સખસની સથે તે સરકારી નોકરને સખ થ છે એમ પાતે; માનતો હોય એવા કાંઈ સખસને, કાંઈ નુકસાન કરવાનો, જે માણસ કર દેખાડે તે માણસને જે વરસ મુલત મુખીની ગેમાંના ગણે તે ૧૨૬૨ની કાની અથવા ૬૬ની અથવા ૬૬ની અથવા ૬૬ની કરવામાં આવી.

૧૯૦ કાંઈ નુકસાનથી કોઈ રક્ષણ કરવાનો અથવા કરાવવાનો જે સરકારી કાંઈ સરકારી નોકરની પસે કાવવા મુલમ અખતીઆર હોય એવા કોઈ સરકારી મા અસરો માનવાની અથવા નો અગળ કોઈ સખસને કાંઈ નુકસાનથી પાતાનું રક્ષણ કરવાથી દુર રહેવાને મુખી વા માનવ કાલસર અથવા ન કરવાને અથવા અથવા કરે તે સખસને લાભવાળા કારણસર તેને અપવાળને લાભવાળા કારણસર, જે માણસ તે સખસને કાંઈ નુકસાન કરવાને કર દેખાડે તે માણસને એક વસ્તુની મુલત મુખીની મુલત મુખીની કાની. અથવા ૬૬ની અથવા ૬૬ની અથવા ૬૬ની રીક્ષ કરવામાં આવી.

બાબ ૧૧ માં,

કોઈ પુરાણ તથા સરકારી ધર્મસાર નીચે ગુલામ બાબત.

(ક) કોઈ સોગંદથી અથવા કાગડાના ખસ કરાવથી સહુ બોલવાને ને માણસ કાપદા સાહેબો આપતો. | મુજબ બાંધાએ હોય અથવા કોઈ પણ બાબત અપાવી સમાર કરવાને કાગડા બંધાએ હોય તે માણસ એવી કોઈ વાત કહે કે હોય અને ને બોલી છે એમ તે બાબતો કે માનતો હોય અથવા ખરી છે એ માનતો હોય તે માણસે બોલી સાહેબો આપી એમ સમજવું.

(ખ) કોઈ કોઈ વાત મોઢાંડેથી કહી હોય અથવા કોઈ બીજી રીતે કહી હોય તેને આ કલમના અરથ પ્રમાણેની વાત સમજવી.

(ગ) કોઈ કોઈ વાત મોઢાંડેથી આપનાર રાજ પોતાના માનવા બાબત ને બોલી વાત કે અથવા કલમના અરથ પ્રમાણેની વાત સમજવી અને જેમ ને વસતુ કોઈ કા માણસે ન હોય ને તે કહે કે કુ બાબતું તેથી ને વસતુ બોલી સાહેબો આપનાર ગુનેગાર વાત તેમજ ને વસતુ તે માનતો નહીં હોય તે વીસેને એમ કહે કે કુ એ માણસ તેથી વાત તે રાખસ બોલી સાહેબો આપનાર ગુનેગાર વધી સીકે.

ફરકાંત.

(૧) (બ) જ ની જોર ને નો હલાર ફરીઆનો એક વાતની રાવો છે તેની મળી મુતીમાં ફરિશારની વખતે એ આવીને એવા બોલી સોગંદ બાબત કે નો રાવો ની વાતની છે એમ જ ને કલમ કરતા ને સામજીમાં. નો એ બોલી સાહેબો આપી એ સમજવું.

(૨) કોઈ સોગંદથી સાચુ બોલવાને બાંધાએ છતાં એ બો પ્રમાણે કહે કે હ સાચી સહી જ ની લખેલી છે એમ કુ માણસ અને જ ની લખેલી છે એમ તે ન માન તો હોય તો એ કહાણી એ વાત પાતે બોલી બાણે છે તે કહે, માટે તેણે બોલી સાહેબો આપી એમ સમજવું.

(૩) જ ના અક્ષરનુ વાચ્ય એ બાણે છે અને તે એ પ્રમાણે કહે કે હ સાચી સહી જ ની લખેલી છે એમ કુ માણસ અને તેમજ તે સહી તેની લખેલી છે એમ એ સુપ્રધાણે માનતો હોય તો એ કહાણી એ ની વાત ફક્ત તેના માનવા વીસે છે અને તેના માનવા વીસે તે સાચું છે મટે અક્ષરને સહી જ ની લખેલી ન હોય તેવાજ એ એ બોલી સાહેબો આપી એમ સમજવું નહીં.

(૪) કોઈ સોગંદથી સાચુ બોલવાને બાંધાએ છતાં એ બો પ્રમાણે કહે કે હ સાચી સહી જ હાણી કહાણી ફક્ત એમ કુ માણસ અને તે બાબત એ કોઈ બાણે ન હોય તો અક્ષર તે કહાણી ફક્ત કે નહીં તેવાજ એ એ બોલી

૩

કાંઈ સમજાવનારો કે તરજુમે કરનારો છે અને તે જે વાત
કુરૂત સમજાવવા અથવા તેનો તરજુમે કરવાને સોંપેલી બંધાવેલો
અથવા એની એવી સમજાવ આપે અથવા એવો તરજુમે કરે અથવા તે
તરજુમે ખરોડે એમ શરતેલું આપે કે તે સમજાવ અથવા તરજુમે
અને તેને ખરો માનતો ન હોયતો એ એ પોટી સહેલી આવી એમ સમજાવે

૧૬૨ જે માણસ કાંઈ ખીવા બનાવે, અથવા કાંઈ ચોપડી કે દરેક મણે કાંઈ
પોટો પુરાવો બનાવે । પોટી રકમ લખે અથવા કાંઈ એમ કરે અને તેના કાંઈ બેલી
વાત લખે એવા ધરાદાથી કે કાંઈ ધનશાહી મુકદમામાં અથવા કાંઈ સરકારી નોકરની
આગળ તેના સરકારી હોદાથી કાવત મુજબ શાલતા મુકદમામાં, અથવા કાંઈ મગાદની અં
ગળ તે ખીવા પોટી રકમ અથવા પોટી વાત પુરાવા મા રજુ થાય તથા તે રજુ થનારો
ખીવા અથવા પોટી રકમ અથવા પોટી વાતમાં તે મુકદમામાં પુરાવા હાવરથી જે શખસ
કાંઈ અમીત્રાપ ગામનાર હોય તે શખસના મનમાં તે મુકદમાના ફેરામાને લગતી કાંઈ જ
૧૧ની બાબત સંબંધી પોટો અમીત્રાપ આવે તો તે માણસે પોટો પુરાવો બનાવે એ
મ સમજાવું.

દર્શાવ.

(અ) જ ની એક પેટીમાં એ કાંઈ હરેયાં મુક એવા ધરાદાથી કે તે હરેયાં તે
માંથી જુડે તથા એ ખીવાથી જે ની હાવર ચોરી અથવા વાપ તેહ એ એ પોટો પુરાવો
બનાવે એમ સમજાવું.

(ચ) એ પેટાની દુકાનના ચોપડામાં એક પોટી રકમ લખે એવા સજુ કે કાંઈ
ધનશાહીની કાઠમાં તે પુરીકર પ્રમાણુ લખાવ વાવરથી તો એ એ પોટો પુરાવો બના
વે એમ સમજાવું.

(ક) જ ની હાવર બદલકારતો અનોદ સમીત કરવાના ધરાદાથી એ જ ના જે
વા અક્ષરકારીને એક કાગળ લખે એવી રીતે કે અણે તે કાગળ તે બદલકારત માંદા
કાંઈ શેખાનીને લખેલો હોય અને પોલીસના અમલદારો ફસાણે ફસાણે બેગ કરશે એ
વો સંબંધ એમ અહોને તે કાગળને ફેસાણે મુકે તો એ એ પોટો પુરાવો બનાવે એ
એમ સમજાવું.

ટીકા.

પોટી વાત એવો હોયો નોંધામે કે જેથી કામના મુજબના વીરો એક અમલદારની
માખત હાવર ધનશાહી અમલદારનો પોટો અમીત્રાપ બંધાવ એટલા માટે જ્યારે એક
અમીત્રા કે જેના પાસે ખાસ વકીલાતનામુ હતુ તેણે તે હાવર માલસતવેલી સહી બનાવી બ
રે એમ રાઈ થયો કે આ તહેગત કલમ ૧૯૨ મુજબ ભાગ્ય નથી કારણ કે
ત્યામુ કાંઈ પુરાવો નહોતો અને જુડકના મતમાં તેવા ખરાબજી વીરો કાંઈ

તે તેથી એ મુકરમાનાં કરાવને કંઈ આગર થતી નથી (મદરાસ હાઈકોર્ટ નાણું પાને ૩૭૩.)

જ્યુ કોર્ટ રાખસના કિસ્સા જુદા જુદા ઇનસાફનો આગળ લીધેલા વાતો કહેવાને સાદું છે તેમાંની કોઈ વાતનું તહેામત મુકમા ઇનસાફ હોય તો એવી રીતે વાત કિસ્સા રીઅલ થાયવાને સાદું થાય મંજુરોત જોઈએ (મુ. હા. વા. ૧૧ પા. ૩૪.)

૧૯૩ જે મુકમા કોર્ટ ઇનસાફ મુકરમાના કોર્ટપણુ આગળ ઇરાદાથી ખોટી સાહેબી કહેતી તથા એક જણ એક કારણસર, ખોટા પુરાવા બતાવે તે બાબતને સારી તબક્કાની મુદત સુધીની ખેતનાં જમિ તે પ્રકારની કસી રાંધી કસી રાંધી આગળ આગળ અને વળી તે કંઈને પણ બાંધક થશે તથા ખોટા કોર્ટ ખાખતમાં જે મુકમા ઇરાદાથી ખોટા સાહેબી આપે અથવા ખોટા પુરાવા બતાવે તે બાબતને તથા મુકમાની મુદત સુધીની ખેતનાં જમિ તે પ્રકારની કસી રાંધી કસી રાંધી આગળ આગળ અને વળી તે કંઈને પણ બાંધક થશે.

ખુલાસો ૧લો—કોર્ટ કોર્ટ મારશલ અથવા મીમીસ્ટરી કોર્ટ અવરકેસરની અથવા તબક્કાની આગળ હોય તેને ઇનસાફ મુકમા સમજાશે.

ખુલાસો ૨લો—કોર્ટ ઇનસાફની કોર્ટની અથવા મુકમાનાં વાંચનાં જેમાં કોર્ટમાં કોર્ટમાં તબક્કાની આગળ હોય તેને ઇનસાફ મુકમાનાં એક બાજ સમજાશે પછી તે તબક્કાની કોર્ટ ઇનસાફની કોર્ટની અથવા નહીં થતી હોય તે બાબત.

ક્રમમાં.

જે તે તેની ઇનસાફ થવા સાદું કમીટ કરવો જોઈએ કે નહીં એ મારવા સાદું કોર્ટ મારશલની અથવા તબક્કાની આગળ હોય તેને ઇનસાફ મુકમાનાં એક બાજ સમજાશે પછી તે તબક્કાની કોર્ટ ઇનસાફની કોર્ટની અથવા નહીં થતી હોય તે બાબત.

ખુલાસો ૩ લો—કોર્ટ ઇનસાફની કોર્ટ કોર્ટ મુકમા કોર્ટ તબક્કાની કરવાનું રીત મારવા હોય અને તે તબક્કાની કોર્ટ ઇનસાફની કોર્ટના કુકમ મુકમા થતી હોય તો તે તબક્કાની કોર્ટ મુકમાનાં એક બાજ સમજાશે પછી તે તબક્કાની કોર્ટ ઇનસાફની કોર્ટની અથવા નહીં થતી હોય તે બાબત કોર્ટ મુકમા કરવા સાદું એક ઇનસાફની કોર્ટ કોર્ટ અમલદારને તે કોર્ટ મારશલ હોય તે અમલદારની અથવા થતી તબક્કાની આગળ હોય તેને ઇનસાફ મુકમાનાં એક બાજ સમજાશે પછી તે તબક્કાની કોર્ટ ઇનસાફની કોર્ટની અથવા નહીં થતી હોય તે બાબત.

સમજાશે.

કોર્ટ.

કોર્ટની આ કોર્ટમાં નાખીવા આગળ નથી આ કોર્ટમાં

મુજબ તેનો અર્થ એવો છે કે "આગતા કેસના સંધર્ભ ધનસાર આપવામાં
કોર્ટે મીથેલા જિવાય" (મહાસ હાઈકોર્ટ ફેસલા) જેો કે જે બાગમા પોસ્ટે

એવો હોય તે બાગ એવો હોય કે તેમાં કાંઈ ફેસલા આપી સત્તા નહીં

કેસને છેડા આવે અને પછી કમી ફેસલે અપવામાં આવેલું નહીં (સને ૧૮૭૨)

ની કસમ ૪ થી કનસારી મુકદમાની વાખીયા એવી છે કે કાંઈ કામ થયું હોય

કોઈ સેવામાં આવે છે અથવા લેવાનો અધિકાર છે અથવા દરેકમાં લાખ

માં કોપરથી જે કામમાં સીસાનો કસમ અથવા સીસાનો કુકમ અથવા આખર

માં આવે છે તે કામ સમજવું. (સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કસમ ૪ થી)

પ્રકરમાં કાસારી મુકદમા નથી પણ કસમ ૪ થી મુજબ કુકમ ધનસારી

પણ જ્યાં ધનસારી મુકદમાઓની કાચે બેલકુલ સંધર્ભ નહિ એવા કોઈ બીજા કામ

ને સાર તબીબી ચામતી હોય ના તેનું બીજી રીતે છે જ્યાં એક માલસતરેલા કુકમ

નામે કામળ આંધે જેના કેસાક રાખરો ઉતર પુનનું તહેામત મુકતું હતું. અને એ

માલસતરેલે એ પુન શોધી કાઢવાને નહીં પણ કામળને સખાર નહીં કરવાને પુરવો

શોધો તરફ એક કસમ ૪ થી કે એ તબીબી ધનસારી મુકદમાનો બાગ નથી અને મુક

સામેત થવાનો કસમ ૪ થી રાકતો નથી (રેનીયુ સીવીલ એક્ટ કોમીનલ રીપોર્ટર કલકત

કોમીનલ રીપોર્ટર વા. ૧ થા. ૨૧) અને એવી રીતે જ્યાં એ તબીબીની મતલમ

એક નીંદા બેલેલી અરજીના સંધર્ભ શોધી કાઢવાની હતી ત્યાં પણ તેવો કસમ ૪ થી

મુખ્ય હા. કો. રી. વા. ૧૧ થા. ૧૧ ફેબ્રુઆરી પોટી વાતો એકેજ જુવાનીમાં આવે

હોય તે તે એક જુનો કામ છે મહાસ હાઈ કોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૧ થા. ૧૦૧ સને

૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કસમ ૪ થી મુજબ હી કુસાવતના ફેસલારી કાચા મુજબ કસ

મ ૧૪૩-૧૪૬-૧૪૮-૧૦૦-૨૦૫-૧૧૧-અથવા ૨૨૮ થી કસમમાં ખતાવેલા

કસારી ધનસાર વીરધ કોઈ મુકો કોઈ ફેસલારી અથવા રીવાની કોરટ આગળ અથવા વીર

ધ કરવામાં આવેલો હોય તેલ મુકતી રીપોર્ટ સમરકુ રીવાની અથવા ફેસલારી કોરટ અથ

વા તેની કોરટ કોરટની મંજુરી સિવાય કોઈ ફેસલારી કોરટ સંબંધી રાક નહીં અને

એ મંજુરી કસમ ૪ થી ખતાવેલા પ્રવાલે આપતી લોઈએ આ કસમ મુજબ

રજીએ સાધારણ નીચમ મુજબ જે કોરટની આગળ પોસ્ટ સેમંદ આપવું કહેવાતું હોય

તે કોરટની આગળ પહેલ વેહેલી કરવી લોઈએ (મહાસ હાઈ કોર્ટ વા. ૧ થા. ૨૨)

મંજુરી વચ્ચે અથવા કુ કામ ખીલકુલ અખતીઆર હોય છે અને તે મુજબ કસ

કોઈ પણ મુકો સાધીત થવાનો કસમ ૨૪ કરવા લોઈએ (મહાસ હા. રીપોર્ટ વા. ૧

થા. ૨૧. પોસ્ટ પ્રવાને સાર ફેસલારી અથવા રીવાની મંજુરી અથવા ના પાડવાનું એ

કોઈ કાલજ નથી કે જે અખતીઆરની આગળ અરજી કરી છે તે અખતીઆરના પેસલા

અખતીઆરની આગળ પોસ્ટ પ્રવાને અથવા આંધે હતી કેમ કે તે અખતીઆરો મુકો

તે જણ કોટ તેની લેવું છે (મધરાસ દાખ કોટ રૂબીંગ્સ વા. ૭ પા. ૧૨. જે માલસ તરેલની આગળ બે રો પુરાવો અવધમાં આંખો હોય તે માલસતરે તે જ યુગે કલમ ૧૭૩-મુજબ કમી કરવાને સાર તેને કનસાર કરી શકે નહીં (પ્રુપર્ષ દાખકોટ રીપારટ. વા ૧૦ પા. ૭૩. જે સખગનાં બેસ પ્રથમ ૧૯૩-૧૯૪ અવધ ૧૯૫ મી કલમ મુજબ યુગેસાર થયો હોય તે બોલ વખત તે જ યુગને સાર કરવાને જમ્મ લાવક છે (સને ૧૮૬૪ નો આક્ટ ૧ કલમ ૪). કલમ ૧૯૩ પ્રમાણે યુવાની સાગી રી વધાં છતાં કલમ ૧૮૧ પ્રમાણે અવધમાં જામીત કરવા તે ગેરકાયદે (મુ. હા. કો. તા. ૨૫ અવધ સને ૧૮૭૧ વા. ૮ અ. ૨૬) પાસના બાધની જગ્યા ઉપર પાતે બેસી રહીસાસી આપી તેમાં આ કલમ પ્રમાણે બોલી પ્રતીગનાને ચરખ રાખવો જોઈએ અને કલમ ૪૧૬ ૫૨માણે વેરા લઈ લખાઈ કરવાનો ચારખ રહે નહીં (મુ. હા. કો. તા. ૫ નવેમ્બર સને ૧૮૬૩ વા. ૧ બા. ૧ પા. ૮૯). કલમ ૧૯૩-૧૯૪-૧૯૫ ૫૨માણે કમી કરવામાં અધિક હકીકતો જેવી યુગે વધે તે હકીકતો કોઈએ બોલેલા સવધમાં હમીયાં બતાવી છે આથી કોઈ જ રાખર તહોમત રાખજી સડી (પ્રુપર્ષ દાખકોટ તા. ૨૨ જુ. સને ૧૮૭૦ નંબર ૯૬૫). બોરો પુરવો અવધના કામમાં જે હકીકત તહોમતદાર પાતે બોલી બાધતો હતો તે જમ્મી જોઈને ખરા લખાઈ કહી એવું પ્રવાવું જોઈએ બે' સા. રી. એ. પા. ૬૬. જે કામમાં જુલાની આપી તે કનસારી કામ હતું અને તે કામ બાલવી વખતે જ તેણે બોલી હકીકત કહી એવું સાબીત થયું જોઈએ ૧ બે' સા. રી. પ્ર. ૧૭ (દો. અ.)

એક જોણે મુખી પુરવો રેલવેનો કોટીક સામાન મર્ષ સખસના હરમાં અને બેતરમાં છુ પાસનામાં જમ્મ કરા એક કરાસાથી કે એ હરના અને બેતરના પછીને શીક્ષા થાય તેમાં કરાવવામાં આવ્યું કે તહોમતદાર બેસ આ કલમ પ્રમાણે બોરો પુરાવો બતાવવાનું અને કલમ ૪૧૬ ૫૨માણે બેરોમી મોસકત બાધી જોઈને છુપાવવામાં માલ કરવાનું એવા બે તહોમત સાગી રાકાય ૧૭ સા. રી. પ્ર. ૨૭૪ (અલ્લાપાદ). આ કલમ ૫૨મા બેતર યુગે કરા, પ્રો. કોટનો કલમ ૪૭૩ ૫૨માણે કારાનો તીરસાર છે. તેથી એ કલમ ૫૨માણે જે માલસતરે જમ્મ જે યુગે કરવામાં આંખો હોય તે માલસતરે કનસાર કરી શકે નહીં ૧૭ સા. રી. (અલ્લાપાદ) પા. ૧૧૮. જે માલસતરે પાસે એ યુગે કરવામાં આંખો હોય તે માલસતરે તે યુગને કનસાર કરવાનો અધિકાર હોય તો સને ૧૮૭૨ ના અધિક ૧૦ માની કલમ ૪૭૧ ૫૨માણે તેને કાઢી હરકત નથી. આ કલમ ૫૨માણે યુગે બતાવે માટે તહોમતદારનો ધિરા અસાધ્ય હતો કે નહીં તેની જરૂર નથી જે કલમને ધિરા પુરવો કલમ જે હકીકત તેણે કહી તે બોરો બાધતો હતો એવું સાબીત થાય જમ્મ તેણે તે ધિરાયોજી કહી એમ જમ્મ જોઈએ ૩ અ. હા. રી. પ્ર. ૧૭૩ એક સખસ કોટમાં આંખો તરે એ લોસે જે જે કસમા તેની જુ બાનો લોખા આવે તેમાં તેણે કાચુ બોલવું એવાં પરતીગના તેને બોલક નખને આપી આપી બોલેલાં કસમા જે કેસ બધાવીઆ નહોતો તે કેસ પગ ને જ રીપાર

બધા તેમાં તે ખોટું બોલ્યો તેમાં દરાવવામાં આવ્યું કે તેણે આ કલમ પરમાણે ડુનોડ
 કર્યો ૧ મ. ૬૦. રી. ૫૦. ૪૩. આ કલમ પરમાણેના તહોમતમાં તહોમતદારે કપેલ ખોટો
 પુરાવો આપીયો તે ખસુસ ન પતાવતુ જોઈએ. બી. રી. ૫૦. ૭૧. એકે કડીએ આ
 લસતરેલ પાસે સાક્ષી તરફે જે જુવાની આપી તેથી રોજન જન્મ આજન જુનીક આપી.
 આ ખોટી જુવાની કંતો સેરાન જન્મ પારો આપી ખગર ક્રિના માલસતરેલ પાસે આપી
 એવા તહોમતથી જેને સભ્ય બઈ તેમાં દરાવવામાં આવ્યું કે એ રીક્ષા બરાબર થઈને ૧
 બી એવુ થયું દરાવ્યું કે સેસન જન્મ પાસે આપેલી જુવાની માલસતરેલ પાસે સામેલા
 કામમાં પુરાવામાં લીધી તે પચ ખસેબર થયું છે. બે. ૯૫. રી. ૧૧૫. ૧૫૩. પુસતક પાત્ર
 ૫૨૧. મોક્સીસમાં ખોટો પુરાવો આપવાના તહોમતથી એક સાક્ષીના બચર દેખાવાના
 પુરાવાથી રીક્ષા થઇ શકે નહીં બે. ૯૦. રી. ૧૫૩. ૧૫૪. રોજન જન્મ માલ
 સતરેલ પાસે ખોટો પુરાવો આપવાનો ડુનોડ કમીટ કરી શકે નહીં પણ પોતાનીક કારતમાં
 એવો ડુનોડ બનીયો હોય તો નેમ કરી શકે છે ૪ બ. ૯૦. રી. ૫૦૩. ૭૫. (બ. રી. ૧)
 એક સાક્ષીએ માલસતરેલ પારો કામ થઈયુ તેમાં અમુક કણે ખુબ કર્યુ એવી જુવા
 ની આપી અને સેસન જન્મ પાસે બીજા કણે ખુબ કર્યુ એવી જુવાની આપી તેમજ
 થવામાં આવ્યું કે તહોમતદારને આ કલમ ૧૯૩ પરમાણે સીક્ષા થાય પણ કલમ ૧
 પરમાણે સીક્ષા થાય નહીં કેમ કે પોતાની જુવાનીક પાસે કીને માતની સમથરી એવું
 સીક્ષી બાણીતો નથી ૪ બે. ૯૦. રી. ૫૦૩. ૭૫. એક માલસતરેલ પાસે નવમી અરલ આપી
 તેમાં અમુક કણે અમુક કણે ખુબ કર્યુ છે એવા ખગર લખા દવા એ અરલ લખ
 વાય જે કાણ છે તે નહીં કરવા માટે માલસતરેલ તરફીક થાપી તેમાં કોઈ ખોટું બો
 લ્યું તેથી દરાવવામાં આવ્યું કે આ તપાસ બનસાદી તપાસ કે તેને બાગ નહોતો જેથી
 સાક્ષી ઉપર ખોટો જુવાની આપવાનું તહોમત આપી શકે નહીં ૫ બી. રી. ૧૧૫. ૭૨. રાણી
 વીરધ લગાઈ વળ ૧૧ મુ. ૬૦. રી. ૧૧ જે જુવાનીમાં તહોમતદારે ખોટો મનકુર કહેવા
 નું કહેવામાં આવ્યું હોય તે જુવાની સાબીત થવાની બચર છે કા. ૫. ૬. પાત્ર ૩૫૧
 આ રેરામાં આવા યુવકાની સખત સભ્ય કરવી જોઈએ પણ જો તહોમતદાર ડુનુમ કર
 તો હોય અને કોરલ પાસે ૧૫ માગતો હોય તોજ એાછો રીક્ષા ફાપી રાણી વીરધ ગર
 બીન આહીર ૭ બી રી. ૫૦. ૬૭. ખોટું તહોમત મુકતુ અને બાણી નોંધને ખોટી જુવા
 ની આપવી એ બે યુવ એક બીજાના બાગ નથી માટે તેને જુવી જુવી રીક્ષા થવી જો
 ઈએ ૭ બી. રી. ૫૦૩. ૭૬. આ કલમ પરમાણેનું તહોમત સખીત કરવા માટે તહોમતદારે
 જે જુવાનો આપી હોય તે સ્વલ સેસન ઉપર નહીં પણ રોજન સેવાના કવલ પરમાણે ૫
 રમ ઇમાનવી સાચુ કહેવાને જરૂરીયા લીધેથી જેવી જોઈએ ૪ બી રી. ૫૦૩. ૨૬. બીજાને
 નામે જુવાનો આપવી તે આ કલમ પરમાણેના ડુનોડ થાય છે કલમ ૪૨૯ પરમાણે વેથ
 લખને કમીટ કાવાનો ડુનોડ થતો નથી ૧ મુ. ૬૦. રી. ૫૦૩. ૮૬. સમન પળગાનો ખોટો
 રીપોડ કરે તો કવમ ૧૮૧ પરમાણે નહીં ૧ મુ. ૬૦. આ કલમ પરમાણે ડુનોડ કરવા કહેવાય ૮

ખી રી. યાનુ ૨૭ બોહો પુરાવો આ વાતમાં જે ઈરાદાની વાત છે તેનું અનુપાત દર્શાવત
 વાપરી થઈ પડે છે ૨ ની રી. પ્ર. ૬૩. એક જુવાનોમાં એકની વધારે હકીકત જુદીજુદી
 હકી હોય તે રીકો માટે જુદું જુદું તહેામત નહીં આપવું જે ઇમિ એક જ તહેામત આ
 વડુ નોઈમિ એ. ઇ. ડા. યાનુ ૬૧૩, કમીશનર પાર્ટીએ મન સર્ધ ઈરાદામાં બોહો હકીક
 ત નહોતો કરે તો તહેામતવારે આ કસમ ચીરૂંધ યુનોહ કરવો અનુપા ૮ મુ. હા. રી. ૫૫,
 ૨૧ (ફીજી-સી). સોમત ૫૪ જે હકીકત બોહો કલ્યાણ તહેામત હોય તે હકીકત તહેામતવા
 ર હોય તો પોતે યુનામ આપો ભય બિનુ હવુ તો પશુ આ કસમ પરમાણિયા તહેામતમાં
 કાલકારે વાપર બોહો ઈ મ. હા. રી. ૫૦ ૩૯ કોઈ હોડુ વડાની કીસ્મત થયો હોય તે
 ને ખરજતી કસમ પરમાણિય જરતીયા ન આપી હોય તો તેણે કહેવા બોહો જલુડુર મટે તે
 હો આ યુનોહ કરવો અનુપા નહીં ૪ મ. હા. રી. ૧૮૫.) આ કસમ પરમાણિયા તહેા
 મતમાં એક શાક્ષી આપી કહે કે તહેામતવારે બોહો બોહયો છે તો તે પુરાવું નથી ૩૫૩
 તેના તહેામતવારે સોમત આઈ કલુડ કે આપછે તેની ચીરૂંધનો સાક્ષી કહે છે કે આપ છે એ
 તો સોમત સોમતમાં અવગણ્યા જેવું થયું યુડો. યાનુ ૩૦૪-૫ જે બોહો જુવાની આપી
 તે કરાને મગી નહોતી એવા કારણથી તહેામત કોડી ભય નહીં ૫ મુ. હા. રી. યાનુ ૬૮
 (ફીજી). એકના એક કેસમાં બે વઝી હાજર આ કસમ પરમાણિયો યુનો કરવાનું તહેામત
 હોય તો બેજાની જુદી જુદી તર્જનીય કરવી નોઈમિ ૫ મુ. હા. રી. યાનુ ૫૫ (ફી.) જે
 કેસમાં બોહો જુવાનો આપીયાનું તહેામત હોય તે મુજ કેસ ફરીઆરને ફરીઆર કરવા
 હક નોહોતો એવા કરવું ચીરૂંધો ના સાબોત થય તો પછી બોહો જુવાની આપવારને ૫
 હુ ડોરી યુડો નોઈમિ ૬૩ કે તેણે જે જુવાની આપી તે કામ ઇનસારી કામ અજાણ નહીં
 ૮ મુ. હા. રી. યાનુ ૩૭ (ફી.) કસમ આવાના અપીક રી તેમજ બીજા કોઈ અધીકારી
 જેમને કોઈ તર્જનીય કી કે રહ અરવાનો આપીકાર નથી તેમજ પાર્ટી કોઈ બોહો હકીક
 ત હોવામાં આવે તો તે આ કસમ પરમાણિય યુનો નથી ૧૨ મુ. હા. રી. યાનુ ૧, તહેા
 મતવારની સહીઆ મેળવી જે પુરાવો મેળવો હોય તે વપરથી આ કસમ પરમાણિય
 તહેામતજાણીત થઈ શકે ૫ બી. રી. પ્ર. ૬૯ (ફીજી-સી) (૫) નામના રાખયો જે નામના
 સખસને (૬) નામના સખસનું નામ લઈ સદાપ બોહોસમાની સજાવનો કામલ લઈ આવ
 વા કલુડુ તે પ્રમાણે ક ના નામને કામળ (જે) લાવ્યો આ કામળ કે ચીરૂંધ કનસારની
 કારકમા વાપરવો એવો (૫) નો ઇરાદો હતો તેમાં કારણવામાં આવ્યું કે આ યુનોહ બોહો
 પુરાવો નામના થયો ૧ હા. રી. (અમહ.) પ્ર. ૧૦૫.

૧૯૪ જે કોઈ મજુમ બોહો શાહેરી આવે અથવા બોહો પુરાવો બનાવે એવા
 દહાંત શોક્ષા બોમ યુવ
 હો કોઈની બિયર સાખી
 કામના ઇનસારી બોહો શા
 હો આપવી અથવા બોહો
 પુરાવો બનાવવો.

કારણથી કે તેમ કરવાથી કોઈ સખસનો બિયર આ કામના પ્ર
 જન (સને ૧૮૭૦ ના આકર ૨૦ મા પ્રમાણે અથવા ઇનસાર
 ૩ દરમિયાન કામળ મુજબ) દહાંત શોક્ષા બોમ હોય એવો
 કોઈ યુનોહ સાખાત થાય આવા તેમ કરવાથી સખીત થ

અચર તેમ કરવાની કાંઈ બિન સંભવિત ક્ષિપ્ર જાણા છતાં તે તે માનુસને અર્થાત્
 મિત્રાન્તર સખસની ઉપર યુ
 નો સાંખીત થઈ તેનો
 ક લેવામાં આવેતો
 યા શરી અને અચર તે ખેડી સહેરીને લઈ કાંઈ બે યુવકો સખસના ઉપર યુનિ સખસ
 થઈને તેનો અન લેવામાં આવે તે તે ખેડી સહેરી અચરના સખસને અચરનો મોત
 અથવા કોઈ બીજાન કોની શીક્ષા કરવામાં આવતો.

உதா.

એકે માણસ પુનઃના મુલા સાર અના હિસાબની વખતે એમ કહે છે કે એ પુનઃ
એ કરકશુ નથી પણ એ તુરંગમાં નથી નેહી કરકશુ છે તેમ જ એ કલમ ૧૯૪ મુજબ
ના કરશે નથી કારણ કે એ પુરાવાથી કોઈ સાબસના ઉપર દેહના સીકા નેગ મુજબ
સાબીત થતો નથી એ માણસ કલમ ૧૯૩ થી કલમ મુજબ સીકા નેગએ બં. થા
એવેલે કરોશી ના જુસીસોડસ ના. ૩ પા. ૩૫.

૧૯૫ ને માણસ બોલી રાહેલી જ્યાંપે જાયવા બોલે પુરાવો જવાબે એવા ધર્મ

[illegible]

在 2010 年。

એક બંધારણની કારની આગળ એ બોલી સારી આપે, એજ બંધારણની કારની
કારની જ ની કાર આગળનો મુનો સમીપ થાગ આગળની સોસા
આ આગળ હસે વરસની આગ સુધીની કાર આપે અથવા કાર બીગ, કાર
સાધક વારની અથવા કાર સાથે કે કાર બીગ કારની સોસાને સાધક છે

உதா.

પોતાનું ધર પોતે બાળીને તે બાપા પીળાની જિંદગી આરોપ મુલો તે કલમ ર
મુજબ મુનો છે કલમ ૧૬૫ સાબી નથી (કલકલા હાકારાત વાવરટ અગરાહ સને ૧૯૮૦)

૧૬૬ કાંઈ શહેરી ખાતોએ અથવા પુરાણે જનાવનારે એવું બાધીને એ :

पेठो पुज्यो. । स दुग्धभावणी ते साहेबी ग्रन्थवा पुरावाने ॥

આપણા ખર્ચા પુરાવાની માફક જાણે આપણા જાણવાની ડેરલીસ કરે તે માફક

શ્રી હોય અથવા બોલે પુરાનો બનાવે હોય એવી રીતે રાક્ષિ

ટીકા.

આ કાવ્ય મુજબ વૃદ્ધાવન રાખવા માં બે બાનો બનાવવાની છે એક તો એક પુરાનો બોલે અથવા બનાવે છે અને બીજી એ કે એ પુરા બોલે છે એમ બંન્નુ માં હવે એ પક્ષકારે બોલે પુરાના હાથ ૨૦૦ એકાદીક બાંતથી તે રાખાવી જી ર થ તે બે મુદ્દા છે એટલું જ બતાવવાનો બે તો રહેશે એમ કશા કરનામ આંખે છે કે રત્નકારે એવા રાક્ષો આપીથી કે તેને સંસ્કારને પછી આપવા બોલાવી બોલી વાત બખાવી તે વાત રવાવના હાથ ગીબને જુદા સોજંદમાં નાખવાનું તહેવાર સખી કરાને એકમ તે વે પુરાનો છે (મિત્રની સંકલ્પ લેજો એક ઇંગ્લેન્ડ કોલેસ વા. ૧ પા. ૧૨૨.)

અને એનોક રોતે બોલ કામગીર પહુ હવે કયાં તે પક્ષકારે વહીવી ગરત બોલે સાક્ષી કુળ (મિત્રની સંકલ્પ લેજો એક ઇંગ્લેન્ડ કોલેસ વા. ૧ પા. ૧૦૧) પહુ જ્યાં કેવી તેના કામગીર બુદ્ધા સોજંદ આપેલા તે વખત કોમર કાપક નહોતો અને જુદા સોજંદ લેવાવકામાં સોજેમ પહુ માલમ પડેલા બહી ને જો કે તે વખત તે કામ ૨ હવે અને પોતાને કામગીર પહુ થયાં તે પહુ તેને બોલી રીધા (મિત્રની સંકલ્પ લેજો એક ઇંગ્લેન્ડ કોલેસ વા. ૧ પા. ૧૦૩.)

૧૬૦૦ જે સરદીકેટ અથવાનું અથવા જે સારદીકેટ રાહી કરવાનું કામગીમાં બોલુ સારદીકેટ આપવું { ૧૬ માં બોલુ એક સરદીકેટ, અથવા જે હકીકતના પુરાના }
અથવા તે પુરા સહી કરવી. { મં જે સરદીકેટ કામગીર પરામાણુ મધ સકાય તેવી કાંઈ }
હકીકત વાખવાનું કાંઈ સરદીકેટ કાંઈ નરની બાબત મં બોલુ છે એમ બાબતને અથવા એમ માનીને જે માખસ તે સારદીકેટ અથવા અથવા તે ૫૨ સહી કરે તેને જાહેર તેણે બોલી સહી આપી હવે મોરી રીતે સીસા ૬ રાખા આપવો.

૧૬૮ એક કાંઈ સારદીકેટ કાંઈ નરની બાંતમાં બોલુ છે એમ બાબતને જે મા કાંઈ નરની બાંતમાં બોલુ { બસ કુલ બાબતી તે સરદીકેટને પણ સારદીકેટની મારક }
કે બોલુ બોલુ સારદીકેટ { બપરે અથવા બપરે કોસીસ કરે તેને બાબુ તેણે બોલી }
કે બરતી માં આપવું. { સહેને આપી હોય મિત્ર રીતે સોસા કરવામાં આપવો.

૧૬૯ જે એકરાર કાંઈ ઇંગ્લેન્ડ કોલેસ આપવા કાંઈ સરકારી ને કર અથવા બોલે { સખસ કાંઈ હકીકતના પુરાના રાખવા કનુસ કરવાને કામગીરી }
કામગીર પરામાણુ પુરાનામાં { બંધાએલો અથવા અખતીઆર પામેલો હોય એવા કાંઈ એ }
લેખ સકાય એવા કાંઈ { કરાર બની જે કામગીર તે એકરાર કરવામાં અથવા મા }
એકરારના મુદ્દામાં બોલી { મા આવે તેને સગવી કાંઈ નરની બાબત સુખી }
કેવીમાત્ર.

હોય એવી તથા બોરી છે એવું જાને બાકીના કામનાં હોય એવી અથવા ખાસ પોતે ન માનતા હોય એવી કંઈ કંઈના જે માનના તે ખેડાર કરે અથવા તેની હોડે તે માણસ કયો તો તે માણસને બાણી તેણે પોલી શાહેથી આપી હોય એવી રીતે શીક્ષા કરવામાં આવતી.

૨૦૦ એવો કાંઈ ખેડાર કાંઈ જરૂરની બાબતમાં બોરી છે એમ બાળીને જે મા બોય કાંઈ બોરી બાણી } ઘણા દુરાદ બાવણો તે ખેડારને ખરા ખેડારની મારક વાપ
તો ખેડાર ખરાની મારક } કે અથવા વાપવાની કાસીસ કરે તેને બાણી તેણે પોલી શાહેથી
કે વાપરે. } અથવા હોય એવી રીતે શીક્ષા કરવામાં આવે.

ખુદાસા—જે ખેડાર કરતાં કાંઈ જો શીક્ષણે વાત જાને હોય તે સમજી કીપરથી જુદાવામાં કબુલ નથી થઈ શકતો હોય તેને પણ ૧૯૯ મી તથા ૨૦૦ મી કસબોને અર મુદ્રાણીને ખેડાર સમજાવે.

૨૦૧ કાંઈ યુનોદ થયે છે એવું બાણીને અથવા એવું માનવાનું કારણ હતું જે મા } યુસ તે યુનેઝારને કાપવા મુજબ થતી શીક્ષણી બચાવવાના
કાંઈ યુનો કરનારને જ } કસાથી તે યુનો થવાના કંઈ ખુદાસા કીકરને અથવા એમ
માવવાના કસાથી તે યુનો } ખુદાસા જે માણસ પોતે બોરી બાણીને અથવા માનતા
કે થવાના ખુદાસા કીકરને } હોય એવી કાંઈ ખજાર તે યુનોદ માપવા આપી તે માણસ
અથવા તે જ ખજાર એવી } ને અગર જે યુનોદ થયો, એવું તે બાણીને અથવા માનતા
ખજાર અથવા. } તે અગર જે યુનોદ થયો, એવું તે બાણીને અથવા માનતા

હોય તે યુનોદને માટે માનવી શીક્ષા થઈ શકતી હોય તો, જાત વરસની મુદ્રા સુધીની બેઠાના અને તે ખજારની કંઈની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને જણી તે માણસ કંઈને પણ કાપક થશે અને જો તે યુનોદને માટે જાત સુધી સમુદાયારની અથવા કમ નીસ સુધીની કંઈની શીક્ષા થઈ શકતી હોય તો તે માણસને તરણ વાસની મુદ્રા સુધીની એ માંના ગમે તે જરૂરની કંઈની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને જણી તે માણસ કંઈને જાત કાપક થશે અને જો તે યુનોદને માટે કસ વરસથી એણે મુદ્રા સુધીની કંઈની શીક્ષા થઈ શકતી હોય તો તે ખજારને તે યુનોદને માટે કસથી જરૂરની તથા તે યુનોદને માટે કંઈની થણામાં થણી જે મુદ્રા કરતી હોય તેની જા મુદ્રા સુધીની કંઈની અથવા કંઈની અથવા એ જાનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

દ્રષ્ટાંત.

જ એ જ નુ ખુ કરણ છે એવું બાણીને જ ને શીક્ષણી બચાવવાના ખરા સંજ્ઞામાં જ ને જા માર કરે તો જાત વરસની બેઠાના અને તે જરૂરની કંઈને કંઈને પણ એ કાપક છે.

ટીકા.

ખજારની કાંઈકરે એમ માનવું છે કે આ કપમ બીજાએ કરેલા યુનાનો ખુદાસા છે.

કાંઈ દેવાને કાચુ છે પાતે કહેલા ધુનાનો પુરાવો જિલ્લાની દેવાને કાચુ નથી (રેવન્યુ)

અંદાજ કરીગીતન રીવાજ કસતવા સમક્રમર અંદાજ લેવસ) ને રાખત યુનો કરીને

— ને પુરાવો સંતાડ તેને પે યુનાની શીક્ષા થઈ સકે નેહી રેવન્યુ રીવાજ અંદાજ

કરી. કમ. કરી. રીવાજ ના. ડ પા ડ.

૨૦૨ ને યુના પાવતની કાંઈ ખખર આપવાની ને માલુમની કમલ પરમાણી ૨૨
 કાંઈ યુનાઈ પાવત ખખર } ન હોય ને માલુમ તે યુનાઈ થયોછે એવુ જાણીને અથવા
 ૨ આપવાની નેની ૨૨૦ } એવુ માનવાનુ તેને કારણુ છતા ઈરાદાથી તે ખખર આપવા
 નોય તે સમયે ઈરાદાથી } મા કમુર કરે તો તે માલુમને છ મહીનાની મુદત સુધીની
 ખખર આપવામાં કમુર કે } જમાના અમે તે પ્રકારની કેની અથવા દેંડની અથવા એ
 રીતે. } ખનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

પાલિકા અમલદાર ને ખખર પાતાના ઉપરિંત કરવાની રૂબરૂ તે ન કરેતો સને
 ૧૯૭ ના અગસ્ટ ૭ ની કલમ ૨૬-૩૫ પાવોમ પડેન અથવા અમ પાલિકાને માલુમ
 ખખર આપવા મા કમુર કરે તેમને ૧૮૬૭ ના અગસ્ટ ૮ ની કલમ ૯.

અવગણત કરે તે યુનો નથી વાસતે મહકુ વગેરે કરવારને આ કલમ કાચુ નથી યુ.
 હા. કે. તા. ૦ મે સને ૧૮૬૨.

૨૦૩ કાંઈ યુનાઈ થયોછે એવુ જાણીને અથવા એવુ માનવાનુ કારણુ છતા તે યુ
 કાંઈ યુનો થયો હોય તે } ના જાણત પાતે ખોટી જાણતો અથવા માનતો હોય એવો
 ના ખોટી ખખર આપવી. } કાંઈ ખખર ને માલુમ અથવા તેને પે વરસની મુદત સુધીની
 } જમાના અમે તે પ્રકારની કેની અથવા દેંડની અથવા એ
 ખેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૦૪ કાંઈ ઇનસ્ટાન્સની કોરટમાં અથવા કાંઈ સરકારી નોકરની આગળ તેના જોશ
 કાંઈ લેખને પુરાણ રાખ } ના નોરથી કાજા પરમાણી વાસતા કાંઈ મુકદમામાં ને લેખ
 સ હાજર થતો અપરાધવા } કાંઈ માલુમ પારી કમલ પ્રમાણી પુરાણ રાખલ હાજર કરા
 ને તેનો નશ કરવો. } ની રજાથ એવો કાંઈ લેખ તે માલુમ કુસાવે અથવા તેનો ના
 } સ કરે અથવા જીવર લખા મુજબની કોરટ કે સરકારી જોશ

ની આગળ પુરાણ રાખલ તે લેખ હાજર થતો અથવા જાવરતો અપરાધવાના ઈરાદાથી
 અથવા તે કારણુસર તે લેખ હાજર કરવાનો તેને કામલ પ્રમાણી સગમ અથવા કુકમ
 થવા પછી તે માલુમ તે આખા લેખને અથવા તેમાંના કાંઈ ભાગને ચેરી નામે અથવા
 જાણ નહી, એવા કરે તો તેને પે વરસની મુદત સુધીની જમાના અમે તે પ્રકારની કેની
 ખેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

રીતે કાંઈ ખખરો વેગ લે, અને તે વેગ લખને કાંઈ કે

મુશ્કત કરે અથવા કાંઈ મજબૂર કરે અથવા કોઈ કરાવે. અથવા કાંઈ હુકમ કરાવે અથવા કોઈ વીલ તરેહનો ભયની વાત અથવા કાંઈ દીવની કોઈ મુશ્કરનામાં કાંઈ ખોલુ કામ કરે તે માણસને પણ વરસની મુલત સુધીની જેમાના મ તે પ્રકારની કેવની અથવા કંઈની અથવા એ બને ની શીક્ષા કરાવ્યા અથવો.

ટીકા.

તહેામતવાળા સખસને હજનવાલથી ધમ્મેય નહો કે હજરો આમુદ ત તતવ નથી એવા માટે જ્યાં પહેલી કેવીશ કીયા એવા કેવીનો વેશ મુણુ દુનુઅને એવા કીયા પહેલાને વેશ એવામાં મદદગારી કરવાનું તહેામત મુકુદ હુ તાંવા યુનો સાખીત થવાનો કામ જાહાલ રાખીએ હતો ' મદદાત હાઈકેરે વા. ૧ પાનુ ૪૫૦) પણ મ-શસ હાઈકેરે હમણા એ કરાને અનુમરીને અથવા ના પાડી તેઓ કહેલે કે જે જ્યારી કાપવાની કામ ૨૦૫ મુજબ એટલે વેશ એવાનો યુનો થવાને એક જો દુ નામ પારણુ કાપુડે એટલુ જ બનાવવાનું ખસ નથી હમે પારીએ એએ કે તેમાં એ પજુ દેખાણુ એએએ કે એ પારણુ કરેલુ નામ કાંઈ ખોલ રાખસામાં એટલી રીને ખપ ના સાપના તરકે થપરાણુ એએએ કેક મ રણુ કોલા નાગનો હરીએએ બાણુ કાંઈ ૫૫ ન હોવાનો યુનો નથી એ યુનો કયારે થાપ કે જ્યારે બીજા કાંઈ કામ અથવા આમની થે સામે તાને તેજ સપમ હોપ નીયારે અને ૨૦૫ મી કમ મુજબ એટલે વેશ એવાના નાની મતનજ દમરી પારણુ પ્રમાણે બીજો જલુએએ સખસલુ એવા હેંએ કરવો (મ હા. કો. ૪. ૪ ૫૧, ૧૮).

૨૦૧ જો કાંઈ માણસ કાંઈ ચીસકત અથવા તે મહેનો કાંઈ હક કમમ પુલ કાંઈ ચીસકત સારંગી જુ ટુવે ખમેડે કે જુવે અથવા કાંઈ સખસલ નામ કીયર પત યની અથવા કુકમના કાવે કે કાકને સનમીન કરે એવા ધરાવણે કે તેજ કરવાથી જુ ખાલવ ના નાગો અ જુ કાસકેનો કારે અથવા જાલુ મુખનીઆર અપીકાની દેખવા સર તે ચીસકત કાંઈ શીક્ષે નો હુકમ કરવો હોય અથવા કાંઈ હુકમ તે કર નમ માલથી ખમેડી અ એવા સખસલુ એએ તે માણસ અણુનો હોય તે હુકમ મુજબ તે મીકત અથવા તે મહેલો હક સરકાર કમત થતો અથવા કંઈ પહે વસુલ થતો અકે અથવા કાંઈ ધનસાકુની કારે કાંઈ દીવાની મુશ્કરનામાં કાંઈ દુગનામુ અથવા હુકમ કરવો હોય અથવા કાંઈ હુકમનામુ કે હુકમ તે કરશે એવા સખસલુ એએ તે માણસ અણુનો હોય તે હુકમનામુ બનાવનામાં તે ચીસકત અથવા તે મહેલો ને રક હોતો અકે તે તે જાણસને એ વસની મુલત સુધી તે જેમાના અને તે પ્રકારની કેવની અથવા કંઈની અથવા એ બને ની શીક્ષા કરવા મા અથવો.

ટીકા

૧૮ થી ૨૧. ૨૧. દુકમનાનુ ન પાજે એવા હેતુથી મીલકત ધુપાવવામાં આવે તેા મુ નેહો શાયકે તુલ્ય સંદરનકરનુનો વીરુપ કરીશન મેહનસાંજ ૨ બે. લા. રી. ૫. ૪ (કવેશીએન નંબર.)

૨૦૭ દલાણી મીલકત અથવા તે માહેલા દલાણા હક ઉપર અરે કાંઈ હક અથ

<p>કાંઈ મીલકત સરકારના પત થતી અથવા દુકમના મુ પાજાવવામા લેવાની અ દકમના સાર દગમપાટ થી તે મીલકતપર દાવો કરવો.</p>	<p>વા વાજાની દાવો નથી એવુ ભાણુને જે માણસ દગમપાટ થી તે મીલકત અથવા તે માહેલા તે હક કમુલ કરે અથવા લે, અથવા તેનો દાવો કરે અથવા જે માણસ કાંઈ મીલકત અથવા તે માહેલા કાંઈ હકપરના કાંઈ હક પામત કાંઈ તરફની દગમપાટ જે, એવા ધરિદાથી કે તેમ કરવાથી કાંઈ ઇનસારની કારે અથવા બીજા મુખતીઆર અધીકારીએ કાં</p>
--	--

કરીશાનો દુકમ કરવો હોય અથવા કાંઈ દુકમ તે કરી એવો સંભવ છે એમ તે માણસ ભાણુને હોય તે દુકમ મુજબ તે મીલકત અથવા તે માહેલા તે હક સરકાર જાત થતો અથવા હંડને પેટે વસુલ થતો અટકે અથવા કાંઈ ઇનસારની કારે કાંઈ રીવાની મુકમમાં કાંઈ દુકમનાનુ અથવા દુકમ કરવો હોય અથવા કાંઈ દુકમનાનુ કે દુકમ તે કરી એવો સંભવ છે એમ તે માણસ ભાણુને હોય તે દુકમનાનુ અથવા દુકમ પાજાવવામાં તે મીલકત અથવા તે માહેલા તે હક લેવાતો અટકે તે તે માણસને જે વરસ ની મુલત મુખતી બેમાંનાં ગમે તે પરકારની કાની અથવા હંડની અથવા એ જ નેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૦૮ કાંઈ રાખસે કરીઆરી કરવા ઉપરથી જે રકમ લેણી ન હોય તે રકમને મા

<p>જે રકમ લેણી નથી તે ને સર દગમપાટથી દુકમનાનુ થવા રહુ.</p>	<p>૩ અથવા તે રાખસને જેટલી રકમ રવી હોય તે કરતાં વધારે રકમને સાર અથવા જે મીલકત પર કે તેના જે હકપર તે રાખસનુ કાંઈ પહોંચતુ ન હોય એવી મીલકતને સર અથવા એવા હકને સર જે માણસ દગમપાટથી</p>
--	---

પાતાની ઉપર કાંઈ દુકમનાનુ કે દુકમ કરાવે અથવા થતા કે અથવા કાંઈ દુકમનાનુ કે દુકમ પુરો થવા પછી અથવા જે વસતુ સંપત્તિ તે પુરો થયો હોય તે વસતુ સંપત્તિ જે માણસ દગમપાટથી પાતાની ઉપર તે દુકમનાનુ કે દુકમ પાજાવે અથવા પાજાવે તે માણસને જે વરસની મુલત મુખતી બેમાંનાં ગમે તે પરકારની કાની અથવા હંડની અથવા એ જ નેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

કટાત.

અ જ ની ઉપર એક કગીચારી કરે અ નુ ગારી ઉપર દુકમનાનુ થશે એવો સંભવ છે એમ ભાણુને ન જોના જ ની ઉપર કાંઈ વાજાની દાવો નથી તેણે કરીયારી કરે

થી વધારે રકમનું હુકમનામું જ દગલખાણથી પાતાની ઉપર થવા દે એ
ના હુકમનામાનો રૂબિયે જ નો મોલકતનું જે વેચાણ થાય તેમાંથી જે
જે તેમાં થ પાતાને હીસબે અથવા જ ના રૂપિયાને સર બેસે બળે તે આ
પુનઃ જ એ યુનોઈ કરશે એમ સમજવું.

ટીકા.

કોઈ લેણદારને હરકત કરવા નહીં પણ નીચકપદપણે કોઈ હીંદુ પાતાની મીલકત
કોઈને પક્ષીસ કરી દે તે આ કલમ પરમાણે તેણે યુનોઈ કરશે કહેવા નહીં જ ન.
હા. રી. ૪. ૮૪.

૨૦૬ ને માણસ દગલખાણથી અથવા પવદાનથી અથવા કોઈ રાખસને નુક
શાન કરવાનો કે કુખ આપવાના હિસાબે કઈ હાથે એ
કોઈ હિસાસની કારદમાં છે એમ બાણીને કોઈ હિસાસની કારદમાં તે હાથે
પવદાનથી બેઠો હાથે કે } માણસને એ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના રૂબ તે
રવે.

રનો કદનો શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ બાક થશે.

ટીકા.

ખલ ગમેતું હુકમનામું કરી બળવવા અર્થ કરે તે કલમ ૨૧૦ પરમાણે
થાય આ કલમ ને કોઈ હિસાસી કારદમાં બેઠો અથવા કપડવાળો હાથે કરે તેને
યુ ૫૬ છે અને તે હોવાનો કારદ બધા ખુબ હાથે દાખલ થયા હોય તેને ના
રાણી બી. બેગમ મહેતુમ કો.ઈ. ડા. પા. ૩૩૭.

૨૧૦ ને રકમ લેણી ન હોય તે રકમને સર અથવા લેણી હોય તે
વધારે રકમને સર અથવા ને મોલકત ઉપર કે તેમાંના
ને રકમ લેણી ન હોય } હક ઉપર પાતાનું કઈ પેઢાવતું ન હોય એવી મોલકતને
ય તેને સાર ફતખાણથી } સર અથવા એવા હકને સર ને માણસ દગલખાણથી કો
હુકમનામું કરાવી લેણી. }
કો રાખસનો ઉપર કોઈ હુકમનામું કે હુકમ કરાવી લે અથવા કોઈ હુકમનામું કે હુકમ
પુરા થવા પછી અથવા ને વસતુ સમયે તે પુરા થયા હોય તે સમયે ને માણસ
દગલખાણથી કોઈ રાખસનો ઉપર તે હુકમનામું કે હુકમ બળવાથે અથવા દગલખાણ
થી એવું કઈ કામ પાતાને નામિ થવા દે અથવા કરવાનો રજા આપે તે માણસને એ
વસતુનો મુદત સુધીની બેમાંના રૂબ તે પરદારની કદનો અથવા દંડનો અથવા એ બન્ને
નો સંજ્ઞા કરવામાં આવશે.

૨૧૧ નો કોઈ માણસ કોઈ રાખસને નુકશાન કરવાના હિસાબે તે રાખસની
ઉપર કોઈ શીખદારી કરે અથવા કરાવે, અથવા કોઈ રાખસ
ની ઉપર કોઈ યુનોઈ કરવાનું બોલું નહોતમ નુક અને તે
કેતુ બાણીને કે તે રાખસની ઉપર તે, કોજગરી કરવા અથ

વા તે તહોમત મુકવાનું કંઈ વાળ્યો. અથવા કાચા મુજબ કારણ નથી તે તે માણ અને એ વરસની મુદત મુખીની બેમાંના ગમે તે વરસરની કેતની અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં અપૂરવે અને અગર તે ફાળવારો કરે તેવા કુઠોઈ યુનાહનાં ખોટાં તહોમતવંશથી કરે છે તે યુનાહને માટે એ તનો અથવા છતાં મુખી સમુદ્રપાર ની અથવા સાત વરસની કે તેથી વધારે મુદતની કેતની શીક્ષા અપાડતો હોય તો તે માણસને સાત વરસની મુદત મુખીની બેમાંના ગમે તે વરસરની કેતની શીક્ષા કરવામાં અપૂરવે અને વળી તે દંડને પણ લાગત થશે.

દીકા.

એ તહોમત ખોટું છે એ બ વાનું ભાણુપાણુ માણસે અલખન દરેક મુકદમાની બી ના ઉપરથી અનુમાન કરતુ જોઈએ પણ એ અનુમાન તહોમત પ્રતી વખતે જે દીકા ત ભણુવેલો હોય અથવા ધરાએલાં હોય તે ઉપરથી બ થકું જોઈએ પુરો તજવીજ કરવાથી જે ભાણુવના આવે તે ઉપરથી થકુ ન જોઈએ અને એ કસમ છે એ કું તહો મત મુકવાના તહોમતવાળા રાખસને જે ખાસ ઉપરથી તેણે તેમ કર્યું હોય તે ખાસ તથા તહોમતવાળા રાખસ વીરૂપ. જે વખતે અથવા વહેત મલતો હોય તે ખાસવા દેવે જોઈએ અલખત એ કાઈ એનાં યુનાં સાખોત કરવાને નહીં પણ પોતે જાણી પુરવડ થા જોઈએ એમ ખતાખતાનું (પુ. હા. વા. ૩ પા. ૧૬). જે રાક્ષસ ઉપર ચારદી કરમ વીરૂપ યુનાં કરવાનું તહોમત સાખોત થકુ હોય તે માણસને જો તે પહેલાં તેના તેજ યુનાં સાખીત થયા હોય તો રહકાની પણ સમ થઈ સકે (સને ૧૮૧૪ નો આક્ર ૬ ક. ૪). આ કસમમાં કે તથા દંડ બ ને છે વાસતે એકલો દંડ કરશે તેથી રૂંડો તજવીજને પો કહું. મુ. હા. તા. ૫ અગમઃ સને ૧૮૧૭.) એ.દી રીઆદ કેવી રીતની હતી તે કાપમાં તથા અંબલી કેલેનકરમાં લખણુ જોઈએ (પુ. હા. તા. ૪ નવેમ્બર સને ૧૮૭૭ અવંજીલ) પોય ઉપર દોડીત એકો આપતો નથી તેથી પોતકેડ પરમાણુ યુનાં ન થો ને ને માર દોડીત એકો રસી. આપવા ના કસમ કરે તેને વાસતે એ દો રીઆદ કે રી તે ખાસત કસમ રૂ.૧૧ પરમ છેનું તહોમત ચાલે નહીં (પુ. હા. તા. ૧૩ નવેમ્બર સને ૧૮૧૭). જે માણસના ઉપર કદોએ તહોમત મુકવું છે તેમાં ફરી જે ખાસત જી પર ચાલીએ હોય તે તેને ખાસત ફરી જે કદોએ વળી જવારે તેણે તહોમત મુકવું તા રે તે ખેડું અને અપુરણું છે એવું કેલો બાણુતો દતો એમ સા ખેન થકુ જોઈએ ર કત કોએ મુકવા તહોમતની વાતજ ખોટી અને અપુરણું છે એકજીન કલ્યાણી યુનાં સાખીત ગઝાલ નહીં મુ. હા. કે. તા. ૨૦ જુન સને ૧૮૧૬ વા. ૩ પા. ૧૬). આ યુનાં રથાપત થયા માં કારકમા આવી ખેડું તહોમત મુકવું એ પુરણું. કરેલો રી આદ ઉપરથી તે ખાસતનુ કામ ચાલેલું ન હોય તે માટે દરજત નથી ૧ ઈ. લા. રી. (અલહાબાદ). પા. ૪૪૭. તહોમતવિરે જે કારણથી રીઆદ કો તે કારણ વાળ્યો નથી એવું તે ભાણુતો દતો એ પુરણું રાણી વા. ચંડા કા. ૪. પા. ૩૫૦ પોતે જા

વાનુ થર બાળી બીજ ગામસ ઉપર ને જાળવાનુ તહોમત લાવે તો તેણે આ કલમ
 ૧૧માંથી યુનો કર્યો કહેવાય. કો. ઈ. ડા. ૧. ૨૧૦. પોલીસથી તપાસ થઈ શકે
 યુનાઈતેડેડે કર્યો ન હોય એવુ જણાય તો ફરીઆદી ઉપર આ કલમ
 તહોમત આપે કો. ઈ. ડા. ૩૫૦. આ કલમની બીજી રકમ ૧૨માંથી
 તહોમતવારને એકલા દંડની સજા થાય નહી. ૧ મુ. હા. રી. ૧ા. ૨૪. કો.
 અમલદાર કાઢીને ધલ્લ કરવા માટે એ કુ તહોમત મુકે તો તેને પણ આ કલમ ૧૨માં
 સજા થાય. ૧૧ બી. રી. ૧ા. ૨. ફરિયાદી ફરીઆદ પોલીસી ફરી યુનેઝરને છોડી મુકવા
 આપે એકલા ઉપરથી ફરીઆદીએ પોલીસી અપર આપી એવુ થવુ નથી આ કલમ
 અરથ ૧૨માંથી એ તહોમત ખાદાનતથી મુકકુ હોય. ધલ્લ કરવા મુકકુ હોય એવુ તહો
 ત મુકવા કાંઈ વાજબી કે કાયદેગર કરણ નહોતુ એવુ સાબીત થાય તીયારે પોલીસી ફરી
 ૬ કરી કહેવાય (ફરી. ૫. ૧૫૫) માત્ર અરજી આપે પણ ફેજદારી રોતે કામ
 થવામાટે તેમાં અરજ કરવામા ન આવે તો એ અરજીમા એકુ તહોમત મુકવા ને
 ફરીકેત હોવાથી પોલીસી ફરીઆદફરી એમ થવુ નથી ક. અ. હા. રી. ૫. સને ૧૮૫૧
 એક પોલીસ અમલદારે માલસતરેટને એવા રીપોર્ટ કર્યો કે મારી પાસે
 કે જણે મારી થવાની ફરીઆદ કરી પણ તે ફરીઆદ પોલીસી આપી માલસતરે
 પોલીસી ફરીઆદ કરવાનુ કામ સલામત કર્યાનુ તેમા કસબમાં આપ્યું કે ૧૨મમ
 લસતરેટ મારીનું કામ સલામતુ નોંધ્યે ૧૧ બી. રી. ૧ા. ૭૦. મુજ પોલીસ તહો
 મુકતી વખતે તેણે સાક્ષી આપી હોય તેને એ પોલીસ તહોમતમા કામમાં મદદગાર
 નહી નોંધ્યે (મેન પા. ૧૮૦). કમુ એકુ તહોમત મુકકુ તે ફેસલામાં જણાવે
 નોંધ્યે તથા કપાલંડરમાં પણ તે આપ્યું નોંધ્યે ૧ મુ. હા. રી. ૧ા. ૮૦. મને
 અપર ઉપરથી ફરીઆદ કરી હોય તે ના રાખીત થાય તેથી પોલીસ તહોમત મુકકુ થ
 નથી. મળેથી અપર ખરી માનવાને તેને કારણ હોયતો પછી ફરીઆદ નોંધાય
 તો હરકત નથી. આ કલમમા યુનાઈટેડેડે પોલીસ અપર છૂતા ફરીઆદ ફરે
 યુનેઝર ગણે છે. ૩ મ. ૧. રી. ૧ા. ૧૧ (ફેજ). ને કામમા એકુ તહોમત મુકવાનુ
 હવામાં આપ્યુ હોય તે કામ પોલીસ અપર આપવાનુ કામ આલે તીયારે માલુ હોય
 નોંધ્યે. ફેસલો થઈ ગયેલો હોય નોંધ્યે. ૧ ઈ. હા. રી. (અલહાવાદ) ૧ા. ૧૨

૧૨૨. કે ઈ યુનાઈટેડેડે થયો હોય, અને ફેસલો રાખસ તે યુનાઈતેડેડે કરનાર છે, એ

કાંઈ યુનેઝરને થરમા } ને પાણસ જાણતો હોય, અથવા એવુ માનાવાનુ જેને
 રાખવો. } હુ હોય, તે માણસ જો તે સખસને કાપસ ૧૨માંથી

શીક્ષણી બચાવવાને થરમા રાખે અથવા ક્યાં રાંતડે, તો અગર તે યુનાઈતેડેડે
 માનવી ગીફા થઈ શકતી હોય, તો તે અગરને પાંચ વરસની મુત મુકીનો

આમ તે પરકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે. અને તે દંડને પણ લાગુ થશે; અને અગર તે યુનાહને છૂટાં મુકવામાં આવે તો તે આજુસને તરફ વરસની મુલત સુધીની બેમાના એમ તે પરકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાગુ થશે; અને અગર

યુનાહને માટે દસ સરસ સુધીની નહીં પણ એક વરસ સુધીની કેદની શીક્ષા થતી હોય તો તે આજુસને તે યુનાહને માટે દસવેલા પ્રકરની તથા તે યુનાહને કેદની ધણીમાં ધણી જે મુલત દરાવી હોય તેનો પા મુલત સુધીની કેદની, અથવા કેદની અથવા એ બંનેનો શીક્ષા કરવામાં આવશે.

અથવા—યુનેહર રના વરથી અથવા યુનેહરની વધુથી યુનેહરને ધરમ રાખવા કે સંતાકવાનું કામ થયું હોય, તો તે બાબતમાં આ દસ માત્ર પડશે નહીં.

કહ્યું.

અ એ કાકાઈડીને યુનાહ કહ્યું છે એમ જાણીને કાવલા પરમાણે થતી શીક્ષા થી વ ને બચાવવાના હેતુથી એ ને જાણી પુત્રીને સંતડે તો એ કહ્યું ને છૂટાં મુકી સમુદ્રપર પુચને લાગુ છે માટે અ તરફ વરસની મુલત સુધીની બેમાના એમ તે પરકારની કેદને લાગુ છે અને વળી તે દંડને પણ લાગુ છે.

શીક્ષા.

આ કમનના અવવાદથી જાણવામાં આવશે કે યુનેહરની પાવડી ઉપર આ કમન પ્રમાણેનું તહેબત લાવી રાકાય નહીં. કેમકે બે થડો થાણીનો બોંકે છુપાવે છે એવું કાવશે અને છે. પાવડીને લાભ મળે પણ થાણીને, છે.કરાને અને બોલ કાઢને લાભ મળતો નથી. આ. પ્ર. ૧૦૨૮. બાઈડીને આ અવવાદને લાભ મળે એટલા માટે તે તહેબતદારનો કાચેસર ચોરત છે એવું સાબીત થયું જોઈએ, મી. માર્શન કહે છે કે આ પુરુષ સઘે રહેતા હોય તો આ અવવાદને લાભ આંતરે મળે (જુએ પૂતના કોષ દારી પુરાવનું પુસ્તક પ્ર. ૧૭).

૧૧૬. પાંતે કાઈ યુનાહ છુપાવવાના, અથવા કાઈ યુનાહની કાચેસર શીક્ષાથી કેઈ

કાઈ યુનેહરને શીક્ષા } સખસને પાંતે બચાવવાના અથવા કાચેસર શીક્ષાએ પાંતે
થી બચાવવાને પાંતેસ વ } બાઈડીને કાઈ સખસની ઉપર પાંતે કાઈ મુદરમાં નહીં ન
ગેરે હોય. } લાવવાના બદલામાં જે મજુસ પાંતેને વાસતે અથવા કાઈ

બોલ રાખવાને વાસતે કાઈ અથવા કમન કરે, અથવા મેળવવાની કોઈકા કરે અથવા કમન કરવાની હા કહે, અથવા કાઈ મીલકત પાંતે અથવા બીજાની વતી પાંતે લે, પા પાંતે મેળવવાની કોઈકા કરે, અથવા પાંતે લેવાની હા કહે તે આજુસને

એ માટે માનની શીક્ષા થઈ સારી હોય તે સાત વરસનો મુદત સુધીની
 તે યુનાદ જો દેહાત રો } ના ગમે તે વરસની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે.
 જો જોગ હોય તે. } વળી તે દંડને પણ લાગક થશે; અને અગર તે યુનાદને
 તે યુનાદ જો છૂટા સુધીસ } મટે છૂટા સુધી સમુદરપરનો અથવા દગ વરસ સુધીનો
 મુદરપરનો અથવા કેદનો } કેદની શીક્ષા થઈ શકતી હોય, તે તે માણસને તરજુ વરસ
 શીક્ષા જોગ હોય તે. } ની મુદત સુધીનો બિમાના ગમે તે વરસની કેદની શીખસા
 કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાગક થશે. અને અગર તે યુનાદને માટે
 દસ વરસ સુધીની કેદની શીક્ષા નહીં થઈ શકતી હોય તે તે માણસને તે યુનાદને માટે
 દસવિઠા વરસની તથા તે યુનાદને માટે કેદની બાણામાં બાણી જે મુદત કરાવી હોય
 ની પા મુદત સુધીની કેદની અથવા દંડની અથવા જે બનેલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૧૪ કાંઈ સાખસ કંઈ યુનાદ છુપાવે તેના અથવા તે કંઈ યુનાદનો મુદરપર
 કાંઈ યુનાદને બચાવવાના } કાંઈ સાખસને બચાવે તેના અથવા કાંઈ વરસ શીખસા
 માંનામાં કાંઈ બાણી } મહેલાડવાને કાંઈ સાખસની બિષર તે કંઈ મુકામે નહીં
 અથવા અથવા મોલકત } લાવે તેના માંનામાં જે માણસ તે સાખસને કાંઈ અ
 માણી આપવી. } અથવા અથવા બાણી અથવા અથવા આપવાનું કે
 લો બાણાનું કહે અથવા કમુલ કરે અથવા કાંઈ મોલકત તે સાખસને પા
 આપવાનું અથવા આપવાનું કહે અથવા કમુલ કરે તે માણસને અગર તે યુનાદને માટે
 તે યુનાદ જો દેહાત શીક્ષા } કે માનની શીક્ષા જો થઈ શકતી હોય તે સાત વરસની
 જોગ હોય તે. } કે સુધીનો બિમાના ગમે તે વરસની કેદની શીખસા કરવામાં
 આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાગક થશે અને અગર તે યુનાદને માટે છૂટા સુધી
 તે યુનાદ જો છૂટા } સમુદરપરનો અથવા દગ વરસ સુધીનો કેદની શીખસા થઈ
 સુધી સમુદરપરનો અથવા } શકતી હોય તે તે માણસને તરજુ વરસની મુદત સુધીનો
 કેદની શીખસા જોગ હોય તે. } થઈ શકતી હોય તે તે માણસને તરજુ વરસની મુદત સુધીનો
 મા ના ગમે તે વરસની કેદની શીખસા કરવામાં આવશે અને વળી દંડને પણ લાગક
 થશે અને અગર તે યુનાદને માટે દસ વરસનો મુદત સુધીનો કેદની શીખસા નહીં થઈ શ
 કતી હોય તે તે માણસને તે યુનાદને માટે દસવિઠા વરસની તથા તે યુનાદને માટે
 કેદની બાણામાં બાણી જે મુદત કરાવી હોય તેની પા મુદત સુધીની કેદની અથવા દંડની
 અથવા જે બનેલી શીખસા કરવામાં આવશે.

અથવા—જે પાખતમાં થએલા યુનાદ યુનાદના ધરિયા સાથે નીરાખત નરાખત
 કાત તેનું કાંઈ કામ કાળ હોય અને જે કામને માટે તેને નુકસાન થયું હોય તે સાખસ
 રોવાનીમાં ફરીવાર કરી શકતો હોય તે એવો કે.ઈ.પુ. પાખતને ૨૧૩ ૨૧૪ માં કામને
 કરાવેને લાગુ પડતા નથી.

કપાલ.

(૩) યુનાદ કરવામાં ધરિયાથી કે ની નીચર દુબલો કરે ના એ કે.ઈ.પુ.

... સાથે નીસખત નહીં રાખતો ફક્ત હુમલો નથી મારે
... થતો નથી અને તે કારણને લ.પે તે માડી વળાય નહીં.
... ની બેર હુમલો કરેતો એ ઉકાળે ગુનાહ જેણે તે ગુનેગારનો
... નીસખત ન રાખતુ ફક્ત કામજો અને તે હુમલાને માટે જ લીધાનોમા ફરીઆ
... શરૂકે માટે તે આ અપવાદમા લખાય થાયજો અને તે માડી વળાયજો.
(ક) જો પોતાનો પર કે પોતાની વહુ હથાલ છતાં બોલુ વહુ કે, બોલો પર કે
... ગુનાહ કરે તે એ ગુનાહ ખાખત લીધાનીમા ફરીઆદ થઈ શકતી નથી માટે તે
... વળાય નહીં.

(ડ) જો એક ધણીવાળી અસતરીની ભેડે છીનાણુ કરે તે તે ગુનાહ માંડી
... ફરીઆદ.

૧૪૩. ૧૫૧. ૧૫૩ નો બોલો બ.ગ. ૧૫૪, ૧૫૫,
... ૧૫૨, ૧૭૩, ૧૭૪, ૧૭૫, ૧૭૬, ૧૭૭ નો પહેલો
... ૧૮૩, ૧૮૪, ૧૮૫, ૧૮૬, ૧૮૭, ૧૮૮, ૨૦૨, ૨૨૮,
... ૨૦૩, ૨૦૪, ૨૦૫, ૨૦૬, ૨૦૭, ૨૦૮, ૨૦૯, ૨૧૨, ૨૧૩, ૨૧૪,
... ૨૮૮, ૨૮૯, ૨૯૦, ૨૯૧, ૨૯૨, ૨૯૩, ૨૯૪, ૩૩૪, ૩૩૫,
... ૩૫૮, ૪૨૬, ૪૮૭, ૪૯૦, ૪૯૧, ૪૯૨, ૫૧૦, બાખતના કામમા રહે
... છે. ફી. ક. ૪ અને ૧૪૮. જુધી પુરવક મહાબળા કરવાની
... માટે મહો માટે માંડી વળાય નહીં. જ.અ. હા. રી. પ્ર. ૩૦૨ જુધી પુરવક
... કરવાનો ગુનાહો માટેમાટે મંડીવાળી શકાય ૧૦ સુ. હા. રી. પ્ર.
... મનુષ્ય હરણુ ગુનાહ માટે પેન્વી - લઈ શકાય છે. ૨૨ બી. રી. પ્ર.
... છીનાણુનો ગુનાહ મહો મહો માંડી વાળી શકાય છે એવું આ કલમમા
... ૧૨૨૬૧થી લખાય છે. પરંતુ હાલ એવો ફરાવ થયો છે કે છીનાણુનો કોઈ સેખત
... થાય ત્યા સગલ થાય તો પછી અપીલ વખતે મહો માંડી માંડી વાળી શકાવ નહીં
... હા. રી. (અલાહવાદ) પ્ર. ૩૮૯. "મુખો પુરવક," ફરીઆદ પુરવક," "કપાથી"
... "મદદવાનથી" એ અવધ એવી વાખ્યા જે ગુનાહનો હોય તે જ વાતની ફરીઆ
... માંડી વાળી શકાય નહીં અને તેથી જુધી પુરવક મહાબળા કરવાનું નહિ મળ માહો
... માંડી વાળી શકાય નહીં. ૧૪, હા. રી. (પુર્વ) પ્ર. ૧૪૭.

રાખશનો વાસ્તે તે રાખસનો કંઈ જગમ મીલકત આ કામમાથી
... શરૂકે થઈ શકે એવા કંઈ ગુનાથી મહો હોય તે રાખસને
... પાછી } તે મીલકત પાછી મળવામા મદદ કરવામા ખાતાથી અવધ
... વા રસ } મદદ કરવા સર જે માણસ કંઈ અવેજ છે અવધ લેવા
... ની વા } ને હા કહે અપાગ કાનુ ફે તે ભે તે ગુનેગારને પડાય

ને તથા તેની જીવર તે યુનાઇ સાખીત કરવાને પોતાથી ખનના સમળા

નકાદે તે તે માણસને જે વરસની મુલત મુખીની યેખાનાં જયેતે પરકારની

પણ દંડની અથવા એ ખંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૧૬ કાંઈ રાખસની જીવર કાંઈ યુના સાખીત થયે હોય અથવા કાંઈ યુનાનું

જે યુનાનું કદમ થી ના } તદ્દામત મુકલુ હોય અને તે યુનાને સાર તે રાખસ કાંઈ
જે હોય અથવા એને } દશર કેદમાં હોય તે રાખસ જે તે કેદમાંથી નારી જાય
કેવળો કુકમ થયેલો હો } અથવા કાંઈ સરકારી નોકર પોતાના સરકારી હોવાને કાપડે
ને યુનાનને પરમા રા } સર અખતીઆર અમલમાં લાવતાં કાંઈ સખસને કાંઈ યુ
નના.

નાને માટે પકડવાનો કુકમ કરે તારે જે માણસ તે નારી જવાનો અથવા પકડવાનો કુ
કમની વાત બાહ્યા છતાં તે રાખસને પકડાતો અકાવવાના કરાદાથી તેને વરમાં રાખે

અથવા ક્યાં સંતાડે તે માણસને નીચે મુજબ શીક્ષા કરવામાં આવશે:— એટલે જે

યુનાનને માટે તે રાખસ કેદમાં હતો અથવા તેને પકડવાનો કુકમ કર્યો હોય જે યુના

ને માટે જે ચાલતી શીક્ષા થઈ શકતી હોય તે તે માણસને ચાલ વરસની મુલત મુખી

તે યુના જે રહાત રી } ની યેખાનાં જયે તે પરકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે

ક્ષા જેગ હોય તે. } અને વળી તે દંડને પડ્યુ લાયક થશે અને તે યુનાનને માટે

જે છવતા મુખી સખસરકારની અથવા રા વરસ મુખી કેદની શીક્ષા થઈ શકતી હોય

જે છવતાં મુખી સખસ } તે તે માણસને તરણ વરસની મુલત મુખીની

મારની અથવા કેદની શી } તે પરકારની કેદની શીક્ષા દંડ સાથે અથવા દંડ

જાએગ હોયતો. } વામાં આવશે અને તે યુનાને માટે રા વરસ

પડ્યુ એક વરસ મુખીનો સોક્ષા થઈ શકતી હોય તે તે માણસને તે યુના

વેગ પરકારની તથા તે યુનાને માટે કેદની બાહ્યાખાણી જે મુલત કરાવેલો

થા મુલત મુખીનો કેદનો અથવા દંડની અથવા એ ખંનેની સોક્ષા કરવામાં

અથવા દંડ—જે માણસને પકડ્યું હોય તેના વરથી અથવા તેની વધુથી

ને વરસ રાખવા કે સંતાડવાનું કામ થઈ હોય તે તે માણસને આ કરા

વશે નથા.

૨૧૭ કાંઈ માણસ સરકારી ને કર હોય તેણે પોતાના સરકારી હોવાના જે

કાંઈ સખસને શીક્ષાથી અ } બાહ્યા એ બામતને કાંઈ કાવના કુકમ અથવા તે માણસ

થવા કાંઈ મંલકને સરકાર } બાહ્યા બુકને ન માને એક કરાદાથી કે તેમ કરવાથી કાંઈ

ર અખત થતી અથવાના } સખસ કાવેસર શીક્ષાથી જયે અથવા જે શીક્ષાને તે લા

કરદાથી જે સરકારી નો } વડ તેથી તેને એકો શીક્ષા થાય અથવા તાહારા તેમ

કર કાવના કુકમ ન થા } વાથી તે શીક્ષાથી જયશે. અથવા તેને એકો

ને તેને શીક્ષા. } એકો સંભર છે એમ બાહ્યા છતાં તે અથવા એક કરાદાથી કે તેમ કરાદા

લકમનારકાર અખત થતી અથવા કુકમ રીપોઆ તેમથી કાવના મુજબ આ

કેરનો અથવા હાંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામા આગરો.

२१० डाई भाजुभना ज्योबा ज्योरा तरेहना होय उ तेथो डाई सज्जसेने तेज्योबा
ते सज्जसेने ज्जपलीवार होय ते सज्जस कुं ज्जप
थो वीरध वज्जु ज्योबा
ज्जुनि डाईने तेना डिनमा
इ यथा स इ कमाठ करि,
अथवा इडमा माकसे ते
ज्जपय.

પ કે આમ કરવામાં કું કાલદાથી ઉપદેશ ચાલુ પુ' તો તે માણસને 'સાર' વ્યવસ્થા પ્રદા
સ્ત્રીની યોજના ગમી તે પરકારની કેદની અથવા હંડની અથવા એ જાનેની શિક્ષા મે
જાણમાં આવશે.

181.

દીવની કામદાર ઇસેનો અને ૧૮૨૭ નો કાયદો એ કલમ ૨૬ રકમ ૧ ની જુઓ.

યોગીશ્વર અને બાળજીવી કરીઆદ કોના રાક કહેને ગણુવો તે દરેક કસની કહીઅત
 હર આપાર રાખે છે પકડેલા સાખસ ઉકર રાક આણે એવા કાંઈ બાળજીવી આપાર
 કહેવો જોઈએ કાંઈ યોગીશ્વર અમલદાર પાતાની મરજી પ્રમાણે કાંઈ સાખસને પકડી કમી
 કે કોરેતો આ કામ પચમાણે સળા થાય. ૭. વી. રી ધ. ૩. કાપડા વીરૂષ કેડ કરવાથી
 પુરાવથી તે હામતવારનો દવેશ સાખીત થતો નથી અને તેડા મદિજ કહેને આ કામ
 મ પ્રમાણે સળા થાય નહીં આ કામ અધીકારનો પિટો ઉપયોગ કરી લાગ્યો જોઈએ
 કાંઈ કાપડા વીરૂષ કરત કરતું હોય તેને લાગુ પડે છે જ. જા. રી. ધ. ૩૨૪.

૨૨૧ કોઈ માણુમ સરકારી નોકર હોય, અને કોઈ સમ્પત્તિનો ઉપર કોઈ યુનાઇટેડ સરકારી નોકરનો કામ તેહિદમત મુકામિલ હોય તેને અથવા કંઈ યુન.ને માટે પક મુજબ કોઈને પકડવા ઉપા જોગ હોય એવા કોઈ સમ્પત્તિને પકડવા અથવા ફરમા કરજ હોય તે સરકારી સમ્પત્તિની તે માણુસનો પાવાના સરકારી એહદને બી નોકર તેને પકડવામાં ફરિ કાવદા મુજબ કરજ હોય તે માણુશ અમર તે સમ્પત્તિને પક ધાધી કમુર કરિને, બાગવ કાવદા મુજબ કરજ હોય તે સમ્પત્તિને નારી જવા ર અથવા તે અવામા ફરિદાધી કમુર કરે, અથવા ફરિદાધી તે સમ્પત્તિને નારી જવા ર અથવા તે સમ્પત્તિને કેદમ થી નારી જવામાં અથવા નારી જવાની કોરડીસ કરવામા ફરિદાધી સદાય કરે, તે માણુસને નીચે પ્રમાણે શીક્ષા કરવામા આવશે એવું છે:—

अमर है करेखा अथवा जेने पडवेंगे जेव्हा हने ते सभारानी जेपर मैतनी
 शीसा । शीसा कड रडि जेवा सुभासुं तेहिभात मुकवाभा आठ
 होय, अथवा जेवा सुभासुं भाटे ते पडवेंगे जेज घषो होय तो ते भाषुभने सात
 रसनी मुत सुपांनी जेभांना जमे ते परभरनी, दंड आषे अथवा दंड वीणा जेनी
 करवाभा अथवा अथवा

આગા કેદ કરેલા અથવા જેને પકડવો જોઈતો હતો તે સભ્યસભી

પરખાવની અથવા દસ વરસની મુદત સુધીની કેટલી શીક્ષા થઈ શકે એવા યુ-
વોદ્ધેશના મુકવામાં આગળું હોય અથવા એવા યુનાને માટે તે પકડવા જોગ થયે
હોય તો તે માણસને તરણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારનો દંડ
સાથે અથવા દંડ વીના કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે; અથવા.

અગર કેદ કરેલા અથવા જેને પકડવો જોઈતો હતો તે સખસની ઉપર દસ વર-
સથી ઓછો મુકતબી કેટલી શીક્ષા થઈ શકે એવા યુનાનું તેહોમત મુકવામાં આગળું
હોય, અથવા એવા યુનાને માટે તે પકડવા જોગ થયે હોય, તો તે માણસને બે વર-
સની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારનો દંડ સાથે અથવા દંડ વીના કેટલી શી-
ક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

અમુ કલામ પ્રમાણેના તેહોમતમાં તેહોમતદાર કયો હોયો બળવે છે ને તથા કયા
તેહોમતદારને તેણે નાસી જવા દીધો તે બતાવવું જોઈએ (કરી પ્ર. ૧૬૬.)

૨૨૨. કોઈ માણસ સરકારી નોકર હોય, અને કોઈ સખસની ઉપર કોઈ યુનાને મા-
ને સખસની ઉપર કોઈ ટે કોઈ ધનસાદો કોરડે સીકાનેા દુકમ કરવો હોય તે સખસ
ધનસાદો કોરડે શીક્ષા નો-
કરકમ કરવો હોય તેસખ
સને પકડવાનો જે સરકાર
રો નોકરની વચ્ચે હોય
તેને સખસને પકડવામાં
ધરાધારી કમુરકરે તેના
ખત.

કેમાંથી નાશી જવામાં અથવા નાશી જવાની કોરોશ કરવામાં ધરાધારી સહાય કરે.
(સને ૧૮૦૦ના આક્ટ ૨૭ મા પ્રમાણે) “અથવા જો તે સખસને કાયદેસર રીતે કે
દમાં રાખી હોય તો તે માણસને નીચે પ્રમાણે શીક્ષા કરવામાં આવશે એકલે:—”

અગર કેદ કરેલા અથવા જેને પકડવો જોઈતો હતો તે સખસની ઉપર બેતબી
શીક્ષા.
• | શીક્ષાનેા દુકમ થએલા હોય તો તે માણસને વડે વરસની
મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારનો દંડ સાથે અથવા દંડ વીના કેટલી શીક્ષા
કરવામાં આવશે, અથવા.

અગર કેદ કરેલા અથવા જેને પકડવો જોઈતો હતો તે સખસ કોઈ ધનસાદોની
કોરડે કરેલા શીક્ષાના દુકમથી અપત્ર તેને બહો બોલ શીક્ષા કરવાના કોઈ દુકમથી
જાતાં મુખી સમુદરપાર અથવા જાતાં મુખી સખસનીક ઘસતવને, અથવા દસ વરસકે
તેથી વધારે મુદત સુધી મમુદરપાર અથવા શાસનીક ઘસતવ અથવા કેને લાગે હોય
તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારનો દંડ સાથે અથ-
વા દંડ વીના કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૯૪૮ વા. ૬ થા. ૧૫. કોઈ સંખ્યને ગડપણના સંખ્યથી કોઈ તફાવત
 યોજના દ્વારા હોય અને સરકારના, કુકમથી તેને ભેલમાં રાખીને હોય તે સ
 કોઈ કોઈનાથી નારી જુવ અને નારી જવી વખતે તે સારો હોય તો પાણી તે સ
 મુજબ શિક્ષા આપેક નથી (મદદારા હાઈકોર્ટ તારીખ ૨૫ નવેમ્બર રાને ૧૯૬૨,
 નારી જવાના તોફાનવતી તજવીજ ઇનિશારીનો આગળ તે, હોમત મુકતો વ
 હોમતવતી રાખરા હોય તો ઘઈ રાઈ (રાને ૧૯૭૨ નો આકટ ૧૦ ની કસમ
 રાઈ ૬. કોઈ નારી જનાર ગુનેગાર ઊપર નારી જવાને રાઈ ૬ કોઈ બીજા
 ને રાઈ કરેલી રાજ તરતજ અમલમાં આવવા ધિયા તેવી પરચમની રાજ પુરી
 રાજ પછી અમલમાં આવવા કુકમ ઘઈ રાઈ (રાને ૧૯૭૨નો આકટ ૧૦ની ક
 સમ ૬૧૬ અને રાને ૧૯૭૫ નો આકટ ૧૦ કસમ ૨૧૦) એક તોફાનવતાર ઊપર કાપ
 કારાર, કોઈમાં લેતા અડધાણ કરવાનું તથા, કસમ ૨૨૫માંથી કોઈમાં લેતાં સાથે ઘવાનું
 અને કસમ ૬૬૭ પરમાણે સરકારી નોકર ઊપર કાપકાસર કસમ કરતાં કુમલો કરવાનું
 એવો રીતે તરણ તફાવત લગાડવામાં આવ્યાં અને તરણની જુદી જુદી સળ કરવામાં
 આવ્યો તેમાં કરાવવામાં આવ્યું કે તોફાનવતાર ઊપર તરણ તફાવત રહી રાઈ ની કાં
 તો કસમ ૨૨૬ પ્રમાણે કાંતો કસમ ૨૨૫ પરમાણે શિક્ષા કરી નોકરમે ૨. બે. લા.

• ૨૨૫ જે રાખરા કોઈ બીજા રાખરને કઈ ગુનાહને માટે કારદાર પકડવામાં ધરા
 કોઈ રાખરને કાપકામુખ્ય રાખો રાખો થાય અથવા કાપક વીરુધ્ધ કઈ અડધાણ કરે,
 પકડા હોય તેમાં કોઈની અથવા કોઈ બીજા રાખરને કઈ ગુનાહને માટે કારદાર
 ન રાખરે રાખાયું અને જે કોઈમાં રાખે હોય તે કોઈમાં તેને છોડાવી મુકે અથવા
 ઘવા કરકર કરવી.

છોડાવી મુકવાની કારદાર કરે, તે રાખરને બે તરફનો મુદત મુકોની બેમાના ગમે તે
 પુરકારની કોઈની અથવા કોઈની અથવા બે નેનો શોધ કરવામાં આવશે.

અથવા અગર પકડવામાં અથવા છોડાવી મુકેલા અથવા બેને છોડાવી મુકવાની
 શીખરા { કારદાર ઘઈ હોય તે રાખરની કપર લખતા મુકો સમુદર
 પારની અથવા લસ વરણની મુદત મુકોની કોઈની શીખરા

ઘઈ રાઈ એવા ગુનાહન તફાવત મુકનું હોય અથવા એવા ગુનાહને માટે તે પકડવા લા
 થક થયે હોયતો પેલા રાખરને તરણ વરસની મુદત મુકોની બેમાના ગમે તે પરકાર
 ની કોઈની શીખરા કરવામાં આવશે અને વળી તે કોઈને પણ લાયક થશે.

અથવા અગર પકડવામાં અથવા છોડાવી મુકેલા અથવા બેને છોડાવી મુકવાની
 કોઈની ઘઈ હોય તે રાખરની કપર માવતની શીખરા ઘઈ રાઈ એવા ગુનાહન તફાવત
 મુકનું હોય અથવા એવા ગુનાને માટે તે પકડવા લાયક થયે હોયતો પેલા રાખરને સા
 ત વરસને મુકામુકોની બેમાના ગમે તે પરકારની કોઈની શીખરા કરવામાં આવશે અને વ
 તેને પણ લાયક થશે.

૫૬૬વાનાં અથવા છોડી મુકેલાં રાખસે કોઈ ઇનસારનો કારકનાં મુદ્દા કરાનાં મુદ્દા મુજબ અથવા તેને બદલે બોલ રીકરા કરવાના કંઈ હુકમ મુજબ હુકમ ત. મુખી સમુદરપારની અથવા દસ વરસની કે તેથી વધારે મુદત મુખીની સમુદરપાર અથવા શાશનોક દાસતવ અથવા કંઈની શીક્ષાને લાગક હોય તો જેલા રાખસને સાત, વરસની મુદત મુખીનો બેમાના ગમે તે પરકારનો કંઈની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને જાો તે દંડને પણ લાગક થશે,

અથવા અગર ૫૬૬વાનાં, અથવા છોડાવી મુકેલા અથવા જેને છોડાવી મુકવાની કોશીસ થઈ હોય તે રાખસનો કંઈર મોતની શીક્ષાનાં હુકમ થશે હોય તો જેલા રાખસને છવ્વતા મુખી સમુદરપારની અથવા દસ વરસની મુદત મુખીનો બેમાના ગમે તે પરકારનો કંઈની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાગક થશે.

“૨૨૫ અ. ફાળદારી ઇનસારનું કામ આપવાની રીત બાબતના કારણ પ્રમાણે
 { સારી રીતે ચાલવા બાબતનાં જામીન આપવાને શુક્રવાના સ
 જામીન આપવા શુક્રવા } બાબતો જે માણસને કંઈમાં રાખી મુકે હોય, તે તાંદાથી નારી
 ના સખવાથી કંઈમાં રાખ } જરી અથવા નારી જામીન કોશીસ કરશે તેને માણમાં પછી
 મુકે હોવાના કારણે નાસી જાય } એક વરસ મુખી બેમાના ગમે તે પરકારની કંઈની શીક્ષા
 અથવા દંડ અથવા એ એક શીક્ષા કરશે (સને ૧૮૭૦ ના આક્ટ ૩૭ મેા પ્રમાણે) ક
 ટીકા.

મીઠા અગરના કામદારને ઝુનેગર ૫૬૬વામાં હુકમ કરેલો સને ૧૮૩૭ ના આક્ટ ૨૭ મુજબ થશે.

૨૨૬ જે માણસને કાચા મુજબ સમુદરપાર કરવા હોય તે માણસ પાતાની રાખદર સમુદરપારથી કાચા વેરે } પારની મુદત વીતીયાં પહેલાં તથા સીકસા માર ન થયક છ
 ૫ પછી અવરુ. } તા અગર સમુદરપારથી પાછો આવે તો તેને છવ્વતાં મુખી સમુદરપારની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને તથા પાછો સમુદરપાર થતા પહેલાં તરણ વરસની મુદત મુખીની રાકત કંઈની શીક્ષા પામવાને લાગક થશે.

ટીકા.

આ યુના થવાને એ જરૂર છે કે ઝુનેગરને ખરેખર કોઈ સ.સતીકે કોણે મોકલેલો હોયો જોઈએ અને એ રાખસ પાતાની સભા પુરી થઈ રહેલા અથવા માર કર તા પહેલાં પાછો આવેલો જોઈએ જ્યાં કંઈ સમુદરપારની સભા બેઠાવા જ્યાં રસતેથી કંઈમાં નાસી આવીએ તાં એવો હાથ થયો કે તે યુના કસમ જમ સીકસા જોગણે અને ૨૨૬ મુજબ નથી (મ. હા. ના. ૪ પા. ૧૬૬) કો. પ્ર. ૩૭૬. આ કસમ પરમાણેના યુના સંધાપોત કરવા અર્થે તો આપવાને

મુદ્રપત્ર કરવામાં આવ્યો હતો અને તાંબાથી તેની સમગ્ર પુરો થવા અવધ નાશી આ
વેળે એ હકીકત સાબીત થવી જોઈએ કે મ. હા. રી- પા. ૧૫૨.

૨૨૭ કોઈ માણસ સીખવાની કામ સરતી મારી કાઢતો કરી હોય તે માણસ અગ્ર
સીકસાની ખાતરીની સરવ } કે જે સરતથી તેને મારી મળી હોય તે સરત બાણી પુલ
તોડવી. } ને તોડે તે તે માણસને અગર તેણે અસલ રીખસામની
કામ બોગરી નહીં હોય તે જે રીકસાને અસલ કુકમ થયો હોય તે સીકસા કરવામાં
આવશે અને તે સીખસામની કામ તેણે બોગરી હોય તે તે સીકસામની જેટલી નહીં બો
ગરી હોય તેટલી સીકસા કરવામાં આવશે.

૨૨૮ કોઈ સરકારી નોકર કાંઈ ધનસાધી પ્રકારના કાંઈપણ બજારમાં બેઠો હોય
કોઈ સરકારી નોકર કાંઈ ધનસાધી પ્રકારના કાંઈપણ બજારમાં બેઠો હોય } તે બેઠાએ તે સરકારી નોકરનું જે માણસ ધરિયાથી અપમા
ન કરે અથવા તેને હરકત કરે તે માણસને છ મહીનાની પ્રુ
ત સુધીની આરામ કેડનો અથવા એક હજાર રૂપીઆ સુધી
ના દંડનો અથવા એ બંનેનો રીક્ષા કરવામાં આવશે.

• દીકા.

સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૩૬ પ્રુઅલ કેરેન્સા કામને પરીણામ જવારે
આ કલમ પ્રુઅલ રીક્ષા જોગ થાય તીવારે સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમના અ
રુપ પરમ છે. ધનસાધી યુનિટ કર્યો એમ છે જેના ઉપર અધીસ ચાલે છે. (મ. હા. કો.
પા. ૪ પા. ૧૪૬). જે રાખસે ધનસાધી કારક આગળ પુરાવો આપવામાં સવાલના કરી
યા જવાબ આપવા ના પાડવાના અથવા અસલ કરવાના યુનિટ રો હોય તે એમને જો તે
મની આમ ધરિયાથી હરકત થતો હોય તે આ કલમ પ્રુઅલ રીક્ષા જોગ થશે. (પ્ર. હા.
પા. ૧૦ પા. ૬૯). જવારે કારકમાં રહેતા કુકમ કર્યો હોય તારે કારક છોડવી અ
થવા કેડના ધનસાધી થતો હોય તે વખતે તેને બહારથી ધનસારતો કરવી એ આ કલમ
પરમાણિયા યુનિટ નથી (મ. હા. તા. ૧૭ બનેવારી અને તા. ૨૬ અક્ટોબર સને
૧૮૭૦). પોલીસ સીપાઈએ પોલીસ નહીં પહેરવાથી આ કલમ પરમાણે અપમાન કી
યા કલમ ૭૩ પરમાણે યુનિટ થતો નથી માટે રીક્ષા ૨૬ કરી (પ્ર. હા. કો. તા. ૨૩
જુલાઈ સને ૧૮૬૭). કારકના સવાલને જવાબ બરાબર નહીં આપવાથી કી'વા નહીં કે
પ્રુઅલ કરવાથી આ કલમ પરમાણે એઅરથી કી'વા હરકત કરવાનો યુનિટ નથી (પ્ર. હા.
કો. તા. ૨૪ જુલાઈ સને ૧૮૬૭) વા. ૪ પા. ૬-૭). જવાબ આપવા ના કાઢતો કે
રેલી તે કાઢતો કરેથી કારક સને ૧૮૭૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૬૪ થી માર કરી રાકે
સરકારી સમક્ષ યુનિટ થયો હોયતો સમન વારંટ કાઢવાની જરૂર નથી સને ૧૮૭૦ના
૧૦ કલમ ૨૦૬ રીક્ષા કરી કરી દરે તો કરાવ કરા રીખાકાર ૫૫.

નહી. સહેલે શાક્ષી આપના ફરિયાદ બિલ્લે તેથી કોઈ સરકારી નોકર
 તેમજ કામ ચાલતા તેને હરકત કરવાનો ઝુનો પાતો નથી મુ. હા. કોરટ તા.
 ૧૮૯૭ વા. ૪ પા. ૬). રેટીસેટરના આકરના કલમ ૮૨ પરમાણે
 સેટરને એ સરકારો નોકર છે અને તેનો આગળ જે કામ જુલે તે આ. કલમ ૨૧૮ પર
 માણે કનિસાફો કામ કહેવાય અને પુરાણ લેવાનો તેને કામ આપણે અધીકાર છે. તે
 થો પુરાવાના કલમની કલમ ૩ મં બનાવેથી વાખીયા પરમાણે તેની પછી એક કોરટ છે.
 ૧૩ મં. બા. રો. પા. ૪૦. સપરસેટરને ૧૮૭૨ ના આ. કલમ ૧૦ ની કલમ ૪૩૫
 ૪૩૬ પરમાણે પોતે કનિસાફ કરેલા હોય તો ખાસતરે અધીકાર તમામ કામ આ
 માન્ય માટે તેના કુલમ ૨૬ કરવામાં આવીએ (જુલે બિપરનોઈ ફેસે). પુછેલા સવા
 કોનો કોષી જવાબ ન હે અથવા જવાબ દેવાની ગઈલત કરવામાં આવે તો તે આ કલમ
 ૩ પરમાણે ઝુનો થતો નથી. કો. ઈ. ડા. પા. ૩૪૩. એક જુલે કોરટમાં ખારીસટરને ઝુનો
 ભાગે એવું કહીએ તેના ખુલાસો માગવા એ ખારીસટરે કોઈ શખ્તને એ. જુલે આ
 નહીં થેર મોકલે તો એ ખારીસટરે તથા ખુલાસો પુછવા જવારે કોરટમાં અપમાન કરવું
 કહેવાય. કો. ઈ. ડા. પ્ર. ૭૪૩. આ કલમ પરમાણેનો ઝુનો કરાવતી વખતે કોરટને
 શું તિરસકાર થયો તે અને તેના કારણે તોહિતકારે જે બચાવ કરેલા હોય તે અને
 કોરટમાં કાનૂનીય અને કારણ એ સમગ્ર સખ્ત નોઈએ. જો એ પરમાણે કરવામાં ન
 આવે તો કોઈ શોક્ષા ૨૬ વા. કો. ઈ. ડા. પ્ર. ૩૩૪. આ કલમ પરમાણેનો
 સમાવીત કરતાં પહેલાં અપમાન કરવાનો ફરિયાદ હોય, એવું સમાવીત થવું ન
 વી. રો. પ્ર. ૧૨. શાક્ષી હજવે હજવે જોયો કોરટને વખત થઈ શકે તેથી
 કલમ પ્રમાણે ઝુનો કરેલા કહેવાય નહી. ૧૫ વી. રો. પ્ર. ૫.

૨૨૬. ફાણી બાબતમાં જુલે અથવા ખારીસટર કાબલ થઈ નામ લખી મોકલે
 જુલે અથવા આસેસર } ૫. અથવા દીપમાં લખાય, અને એ રો ગઈ અપાય એવો
 નો વેપ લેવો. } કામદા ઝુલ્મ ખારો હક નથી એવું જે માણસ જાણતો હોય
 તે માણસ વેપ બધવે અથવા ખોટી રીતે, અગર તે બાબતમાં જુલે અથવા આસેસર
 કાબલ ફરિયાદી પોતાનું નામ લખી મોકલાવે! અથવા દીપમાં લખાયે અથવા સેગ
 ખાય, અથવા પોતે જાણુયા છતાં તેમ થવા દે અથવા કામદા વીરુપ માફ નામ લખી
 મોકલ્યું છે, અથવા દીપમાં લખ્યું છે, અથવા સેગઈ અપાય છે, એમ પોતે જાણુયા
 છતાં જે માણસ જુલે પુરવઠે તે જુલેમાં જોઈને અથવા તે આસેસર કાબલ કામ કરે
 તે માણસને જે વરસનો ઝુલત સુધીની બેમાના ગમે તે પરકારની ફેલો, અથવા ફેલો
 અથવા એ બંનેની, શોખશ કરવામાં આવશે.

[૧૭૭].

બાજ ૧૨ મો.

શીકા તથા સરકારી રદાંધરા અર્થથી યુનાય્તે વાપન.

જે ને ધાતુ નાણાં દાખલ વપરાયો હોય, તેવા ને જર હાપ મારી
 } ને નાણાં દાખલ વાપરવા માટે તેને કોઈ સરકારના કુકમથી
 } બહાર પાડયો હોય તે ધાતુ.

જો સરકાર હાપ મારીને તેને રાણીના કુકમથી, અથવા હીંદુ સત્તાની સરકારનાં
 અણીનાં શીકાં. } અથવા કોઈ પણ પરેસીડનરીની સરકારના, અથવા રાણીના
 } રાજ્ય મલિકી કોઈ પણ સરકારનાં, કુકમથી નાણાં દાખલ
 વાપરવા માટે બહાર પાડયો હોય, તે શીકા તે રાણીના શીકાં.

દરસદાંત (અ) કોડીઓ શીકા નથી.

(ખ.) જર હાપેના તરાખના ગઢા. અગર નાણાં દાખલ વપરાય તોપણ

શીકા નથી.

(ક.) ચાર કઃઈ શીકા ન ગણાય. કેમ કે તે નાણાં દાખલ વાપરવાના હરિદા
 થી ધમ્મના નથી.

(ડ.) જે શીકાનું નામ કંપનીના રૂપીઆ પડ્યું છે તે રાણીના શીકાં છે.

ટીકા.

અગ્રણી પાદશાના વખતનો શીકા બોલે બનાવેલો જે આ કલમ પરમાણુ બોલે
 બનાવેલો થતો નથી. તીજીં વીરે પાણુ ભવપ ૧૧ મુ. હા. રો. પા. ૧૭૨.

૨૩૧ જે માણસ શીકા બોલે બનાવે, અથવા બાણીકાને સીકા બોલે બના
 શીકા બોલે બનાવેલો. } જવાનાં કોરોમાંને કઃઈપણ બાજ કરે તે માણસને રાત વર
 } સની પ્રદત મુરોની બેમાંના ગમે તે પરકારની કદની શીખ
 રત કરવામાં આપશે અને જ્યો તે કંઈને પણ ભવક થશે.

પ્રુલાસો—જે રાખસ કમળ છ કરવાના હરિદાથે અથવા એમ કરવાથી કમળા
 થશે એવો સંભવછે એમ બાણી છતાં કંઈ ખરા શીકાને બીજા શીકા સરખો કમળા
 કરે તે સખસે આ યુનેદ કરશે એમ સમજવું.

ટીકા.

ફક્ત બંદન હોય તો તે બનાવના શીકા નથી જો કે તે કમળાપાણી કોઈ અ
 જાન રાખસને એ નાણું છે એમ સમજવોયુ તોય. પણ (મદરાસ હાઈકોર્ટના સને
 ૧૮૬૮ ના ૬૪૦ કંપર કેસમાં. અને કલકત્તા ધાતુ કંપર બનાવટ કંપર હોય તે પા
 તુ જે શીકા બનાવેલો હોય તેની ધાતુથી તદન જુદો હોય તોપણ એ એક વહીવટના સ
 વાલ થઈ પડશે કે આ તરાખનું કમળ બનાવવાનું કામ વહેજુ બંધ પાડવાથી તો પડશે
 નથી? (મ. હા. તા. ૧૦ નવેમ્બર સને ૧૮૬૩).

શીકા પેટો બનાવેલા છે એમ ભણીને અથવા એમ માનવાનું
 પોટો સીકા આ દેશમાં } કારણ છતાં જે માણસ તે શીકા બગેરીશ ઇંડોઆ મધે મા
 નાવેલા અથવા આ દેશ } ની ખુદશર લઈ ભાષ તે માણસને તરણ વરણની મુલત સુ
 મથી બહાર લઈ જશે. } શીના એમનાં અને તે પરકારની કંઈની સીકા કરવામાં આવશે
 અને વળી તે દંડને પણ લાવડ થશે.

૧૩૮ ફમણ પોટો સીકા રાણીને શીકા પેટો બનાવેલા છે એમ ભણીને અમ
 રાણીને શીકા પોટો બ } આ એમ માનવાનું કારણ છતાં જે માણસ તે શીકા બગેરીશ
 નાવેલા આ દેશમાં લાવશે } ઇંડોઆ મધે લાવે અથવા બગેરીશ ઇંડોઆ મધેથી બહાર
 અથવા આ દેશમાંથી બ } લઈ ભાષ તે માણસને ટપવાંસુધી સમુદ્રપારની અથવા દશ
 હાર લઈ જશે. } પરસની મુલત સુધીની એમાંના અને તે પરકારની કંઈની શી
 કા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાવડ થશે.

૧૩૯ કાઈ માણસની પાસે કાઈ પોટો શીકા હોય અને તેની પાસે તે શીકા
 કાઈ શીકા પોટો છે એમ } આપણે તો શરે તેણે એમ ભણીયું હોય કે આ શીકા પોટો
 ભણીને રાખીથી હોય તે } છે તે માણસ અગર દગલપાટથી અથવા રંગે થાય એવ
 બહાને આપણે } ધરાણી તે શીકા કાઈ રાખસને આપે અથવા કાઈ સખસ
 ને તે લેવાને લખવાવળની કારણે કરે તો તે માણસને પાંચ
 વરણની મુલત સુધીની એમાંના અને તે પરકારની કંઈની શીકા કરવામાં આવશે અને વળી
 તે દંડને પણ લાવડ થશે.

ટીકા.

આ કલમ શીકા પોટો બનાવનારને માથુ પડતી નથી પણ જે પોટો શીકા મેળવે
 અને તે ને નાદે છે. કા. ઇ. ડ. પ્ર. ૩૪૪.

૧૪૦ કાઈ માણસની પાસે કાઈ પોટો શીકા હોય અને તે શીકા રાણીને શીકા
 રાણીને કાઈ શીકા પો } પોટો બનાવશે હોય અને તેની પાસે તે શીકા આપણે તા
 દે છે એમ ભણીને રાખી } ર તેણે એમ ભણીયું હોય કે આ રાણીને શીકા પોટો બ
 પોટો હોય તે બાળને આ } નાવેલા છે તે માણસ અગર દગલપાટથી અથવા રંગે થાય
 પશે. } એવા ધરાણી તે શીકા કાઈ રાખસને આપે અથવા કાઈ
 સખસને તે લેવાને લખવાવળની કારણે કરે તે માણસને દશ વરણની મુલત સુધીની એ
 માંના અને તે પરકારની કંઈની શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાવડ થશે.

ટીકા.

આ કલમ જમણી ભુરીએ અબીપરાય આપોઆ કે કેવી ઝુનિગર નથી તાર પણ
 ૬. ૨૪૧ જમણી પોટો બનાવનાર રાખી તેજ મુકરદમી સેરાન જડન કરો થતાની રાત્રા ન
 થી (પ્ર. ૬૬. ૧ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૧૮).

૨૪૧ કાંઈ ખોટા શીકા ખોટા છે એમ જે શખસ માણુતો હોય

કાંઈ માણુસની પાસે કા
શીકા પહેલા આવેતે
વખતે એમ માણુતો ન
હોય કે આ શીકા ખોટા
છે તે શીકા તે માણુસે
કાંઈને ખરા શખસ આ
પરે.

કમળમાં લેતો વખતે તે ખેટા છે એમ જે શખ
ન હોય તે શખસ અગર તે શીકા ખરા શીકા
જોઈ શખસને આપે અથવા કાંઈ ખોલ
ખરાં શીકા શખસ લેવાને સજાવાવાની કારો
સને જે વરસતી મુલત સુધીની જેમનાં ગમે
કેની અથવા તે જેના જેવા ખોટા બનાવેલો

કેની કીમતની રસ ગણી રકમ સુધીના રંડની અથવા જે ખતેની શી
માં આવશે.

ફરત.

એક શીકા પાડનારો એ ખોટા કંઈનીના રૂપીઆ પાતળા સેવની વ
એક સાફ કે તે તે રૂપીઆ ચલાવે થ તે રૂપીઆ એક બોલ ચલાવ
જાતો આપે અને ક તે ખોટા છે એમ માણીને તે રૂપીઆ વેચતા લે પછી
માફને તેની કીમતના તે રૂપીઆ ક કે ને આપે અને કે તે ખોટા છે એમ ન માણુ
છે પાછળથી તે રૂપીઆ લીધા પછી તે ખોટા છે એમ કે ને ખખર પડે અને કે તા
પછી તે ખરા હોય એવી રીતે તે રૂપીઆ કાંઈને આપે તો કે ને કમ આ કમ
શીકા થઈ શકે પછી, વ તથા ક એએને મુકદ્દાની કોઈ અમુ મુકમ પંડેહની
૨૪૦ કમમ વરખાણે શીકા થઈ શકે.

ટીકા.

આ કમમ પ્રમાણે યુને સંપુરણ થવા માટે તહેમતગર જે શીકા ખોટા મા
તો હોય તે ખરા શખસ લેવાનું કાંઈને સજાવાવાનું પ્રવતન કરે અથવા આપે એ
ખાખીત થવુ નોઈએ ૪ અ. હા. રી. પ્ર. ૧૨.

૨૪૨ કાંઈ ખોટા શીકા પાતાના કમળમાં આંધો હે થ તે વખતે તે ખેટા છે એ
કાંઈ શીકા કાંઈ શખસ
ની પાસે આવતી વખતે
તેણે એમ માણુતો હોય
કે આ શીકા ખેટા છે તે
શખસે તે ખોટા સં.કા
જોઈ શખસે.

કમળમાં લેતાં જે માણુસ કમળમાંથી અથવા રંગે થ
એવા પ્રશાસના તે ખોટા શીકા પાતાના કમળમાં રાખે
માણુસને તરણ વરસની મુલત સુધીની જેમનાં ગમે તે
કેની કેની શીકા કરવાના આવશે અને વળી તે રંડને
પણ લાચક થશે.

૨૪૩ રાણીના શીકા જેવા ખોટા બનાવેલો કાંઈ સીકા પાતાના કમળમાં આ
રાણીના કાંઈ શીકા કે
શખસની પાસે આવ
તી વખતે તેણે એમ મા
ણુતો હોય તે વખતે તે શીકા ખોટા બનાવેલો છે એમ
જણા છતાં જે માણુસ કમળમાંથી અથવા રંગે થય
વા પ્રશાસના તે શીકા પાતાના કમળમાં રાખે તે માણુસને

સુધુ હોય કે આ શીકા } સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની
બેઠા છે તે સંખરો તે } શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક ધરો,
બેઠા શીકડા પુરો રાખવો.

૨૪૪ પરીટીસ ઈંગ્લીશમાં મધે કાપડા મુજબ સ્થાપેલી કોર્ટ પાંચ દંડરાજમાં જે

દંડરાજમાં નોકર રહેલા } માણસ નોકર રહેલા હોય તે માણસ તે દંડરાજમાંથી નીક
માણસે કાપડામાં કાપેલા } જતો કોર્ટ શીકા તે શીકાનું વળતર અથવા મેળવણી કાપ
વળતર મેળવણીથી જુદો } થાયો કરા હોય તેથી જુદા વળતર અથવા મેળવણીમાં કાપ
વળતર અથવા મેળવણીના } એવા કિસ્સાથી અગર કોર્ટ કામ કરે અથવા જે કામ કર
શીકા ખતાવે. }
બાની તેને કાપડા મુજબ ફરજ હોય તે કામ કરવામાં કમીર કરે તે તે માણસને સાત વર
સની મુદત સુધીના બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે
દંડને પણ લાયક ધરો.

ટીકા.

આ કલમ જરમાણિના તફાતમાં એકસા દંડ લાયક નહોતું ૧ મુખર્દાઈ કોરડ
રી. ૫૫૩ ૩૨

૨૪૫ પરીટીસ ઈંગ્લીશમાં મધે કાપડા મુજબ સ્થાપેલી કોર્ટ પાંચ દંડરાજ મધેથી જી

શીકા પાડવાનું કોર્ટ હોય } કાપડેસર અખતીઆર નીના જે માણસ કોર્ટ શીકા પાડવા
આર કોર્ટ દંડરાજમાંથી } નું હથોઆર અથવા એ વાર મુજબ તે માણસને સાત
કાપડા વીરુધ્ધ સર્જન. } વરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારનો કેદની શી
કા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક ધરો.

ટીકા.

જ્યાં કોર્ટ ટાપકનેના ગુનો કરવાનો આ (કલમ મુજબ દંડરાજમાંથી શીકા પાડવા
નો એ વાર મુજબ નવાનો) ફરિદા માલમ પડશે હોય અને એ અખતીઆર આ પ્ર
માણે ભાજી છતાં તેને પકડવાના કારણે સાર તે ગુનો કરવા દેતા તે કોર્ટ કેવીની એ વર
માણે શીકા કરવાનો કાપડેસર આધાર નથી (સા. રી. કસ્ટોડિયનસિસ વાદખમ ૧
પાનુ ૨૮૪).

૨૪૬ કોર્ટ પણ શીકા કીપર જે માણસ દગતપાછો અથવા જલદાનવો એવી
દગત પાછો અથવા } કોર્ટ કીરીયા કરે કે તેથી તે શીકાનું વળતર એ છુ લાયક અ
જલદાનવો કોર્ટ શીકાનું } થવા તેના મેળવણી જલદાન તે માણસને તરણ વરસનો મુ
વળતર એ છુ કરવું અથવા } દગતપાછો બેમાના ગમે તે પ્રકારનો કેદની શીકા કરવામાં
કેવીની મેળવણીમાં ફરિદા } આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક ધરો.

ખુલાસે—કાંઈ રાખસ એક શીકાનો કાંઈ અંશ કારો કહાડે અને તે એક
ખોલ વસતુ મુક તે તેણે તે શીકાની મેળવણી પાતી એમ સમજવું.

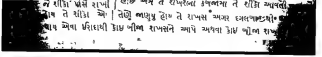
૨૪૭ રાણીના શીકાઓમાંના કાંઈપણ શીકા બેપર ને. માણસ દગલપાટથી
દગલપાટથી અથવા બે
દાનતથી રાણીના શીકાનું }
વળત એણે થાય અથવા તેની મેળવણી બદલાય તે માણસ
વળત એણે કરવું અથવા } સને સાત વરસની મુદત મુખીની બેમાના ગમે તે પરકારની
તેની મેળવણી બદલાય. } કેટલી શીખસા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ
લાગત થશે.

૨૪૮ કાંઈપણ શીકા બેપર ને. કાંઈ માણસ એવી કાંઈ કીરીયા કરે કે તેથી તે
કાંઈ શીકા બીજા શીકા } શીકા કાંઈ બીજા પરકારના શીકાને દગલણે ચાલે તે
ને દગલણે ચાલે એવા કાંઈ } બુમને તરણ વરસની મુદત મુખીની બેમાના ગમે તે
રાધાથી તે શીકાનું ૨૫૫૯ } ની કેટલી શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે
મવું. } લાગત થશે.

૨૪૯ રાણીના શીકાઓમાંના કાંઈપણ શીકા બેપર ને. કાંઈ માણસ એવી કાંઈ
કીરીયા કરે કે તેથી શીકાનું ૨૫ } કીરીયા કરે કે તેથી શીકાનું ૨૫ માણસ અને તે એવા કાંઈ
રાધાથી તે શીકા કાંઈ બીજા પરકારના શીકાને, દગલણે ચાલે }
તે તે માણસને સાત વરસની મુદત મુખીની બેમાના ગમે તે
તે પરકારની કેટલી શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે દં
ડને પણ લાગત થશે.

૨૫૦ કાંઈ રાખસના કમળમાં કાંઈ શીકા હોય અને તે શીકા પાપન ૨૪૬ મી
અથવા ૨૪૮ મી કમળમાં જવાન કરેલાં યુના કરવામાં આવે
હોય અને તે શીકા પાપન તે યુના કરવામાં આવેલાં
એમ તે રાખસના કમળમાં તે શીકા આવતી વખતે તેણે
આણું હોય તે રાખસ આગર દગલપાટથી અથવા જો થાય
એવા ધરાધાથી તે શીકા કાંઈ બીજા રાખસને આપે અથવા કાંઈ બીજા રાખસને તે
શીકા હોય તે લામવાવવાની કાસીસ કરે તો તેને પાંચ વરસની મુદત મુખીની બેમાના
ગમે તે પરકારની કેટલી શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાગત થશે.

૨૫૧ કાંઈ રાખસના કમળમાં કાંઈ શીકા હોય અને તે શીકા પાપન ૨૪૭ મી
અથવા ૨૪૯ મી કમળમાં જવાન કરેલાં યુના કરવામાં આવે
વીએ હોય અને તે શીકા પાપન તે યુના કરવામાં આવે
હોય એમ તે રાખસના કમળમાં તે શીકા આવતી વખતે તેણે
આણું હોય તે રાખસ આગર દગલપાટથી અથવા જો થાય
એવા ધરાધાથી કાંઈ બીજા રાખસને આપે અથવા કાંઈ બીજા રાખસને તે

કલમચાલવાની કારીસ કરી ને તેને દસ વરસની મુદત મુદતોનો બેખાત્ર અમે તે
રની નેનો મેં કા કરવામા આવશે અને વળી દંડને પચ્ચ લાગ્યું થશે.

૨૧૨ ને. શીકા બાબત ૨૮૬ તથા ૨૪૮ મી એ બે કલમે માંથી એમ તે કલમ

કોઈ રાખસની પાસે કંઈ
ફેરફાર થયેલો, શીકા આવ
તાં વખતે તેમ ફેરફાર થ
યેલો, એમ તેણે બાણી

મા બીજાન કરેલો યુનાં કરવામાં આવ્યો હોય તે શીકા
દગલખ છપી અથવા દોઢ થાય એવા ધરિદાથી કોઈ મળુ
સના કપભગા હોય અને શીકા બાબત તે યુનાં કરવામાં
આવેલા છે એમ તે માણસના કપભગમાં તે શીકા આવ
તો માણસને તરણ વરસની મુદત મુદતોનો બેખાત્ર અમે તે
આવશે અને વળી તે દંડને પચ્ચ લાગ્યું થશે.

૨૪૭ તથા ૨૪૮ મી એ બે કલમે માંથી એમ તે કલમમાં

જાન કરેલો યુનાં કરવામા આવ્યો હોય તે શીકા દગલખ
છપી અથવા દોઢ થાય એવા ધરિદાથી કોઈ માણસના કપ
ભગમાં હોય અને તે શીકા બાબત તે યુનાં કરવામા આવેલો
છે એમ તે માણસના કપભગમાં તે શીકા આવતો વખતે
તેણે કાણું હોય તે તે માણસને પચ્ચ વરસની મુદત મુ
દતોનો બેખાત્ર અમે તે પ્રકારની કલમી શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પચ્ચ
લાગ્યું થશે.

૨૪૮ ને શીકા, બાબત કોઈ એમ બાણી હોય કે એની ઉપર સ્થમ ૨૪૬, ૨૪૭

ને શીકા કોઈ માણસની પા
સે પહેલાં આવતાં વખતે
તેમાં ફેરફાર થયેલો છે એમ
તેણે બાણી ન હોય તે
તે શીકા તેણે બોલને બ
રા શીકા રાખસ આવશે

૨૪૮ અથવા ૨૪૯ મી માં લખી છે તેવી કંઈ કીરીશ કરવા
માં આવે છે પચ્ચ ને શીકા તે સખમના કપભગમાં આવતો
વખતે તે બાબત તેવી કંઈ કીરીશ કરવામાં આવેલી છે એ
મ તેણે બાણીયુ ન હોય તે રાખસ અગર કોઈ બીજા શ
ખરને તે શીકા ખરા શીકા રાખસ અથવા તે શીકા ને

પ્રકારનો હોય તેમાં જુદા પ્રકારના શીકા રાખસ અથવા અથવા કોઈ રાખસને તે શીકા
ખરા શીકા રાખસ અથવા તે શીકા ને ને પ્રકારનો હોય તેથી જુદા પ્રકારના શીકા
રાખસ લેવાને લલચાવવાની કારીશ કરે તે તે રાખસને બે વરસની મુદત મુદતોનો એ
માંના એમ તે પ્રકારની કલમી અથવા તે બાણીથી શીકા ને શીકાને કોણે બાણીયો હો
ય અથવા લલચાવવાની કારીસ કરી હોય તે શીકાની કલમ કરતા દસ માણી રકમ મુદતો
ના દંડની શીકા કરવામાં આવશે.

૨૫૫ મહેમુલના કારણસર શરકરે બહાર પડેલો કાઠિય મુ સદાપ ને માણસ બે
શરકરો સદાપ મોઢો બે હોય પનાવે અથવા બાણી પ્રકારને તે મોઢો, પનાવવાની કીરી
શાવશે. જો કાઠિય બાણ કરે, તે માણસને છવ્ઠા મુદતો સમુદર

ની અથવા દસ વરસનો મુદતસુધીની યોજના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીખાવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ખુદ એ — કે હાખસ એક વરસના અથવા સદાંપને ખીજા વરસના આ દખતો કરાને બેઠા સદાંપ બનાવે, તેણે આ યુનો કરવે એમ સમજવું.

કીકા.

કાકની કીકા બેઠી બનાવવાને સાર અને ૧૮૧૬ નો આકર ૧૪ જાન ૬—૭ સરકારી સદાંપ ખાતે એક આનાનો સદાંપ થયો તે એક રૂપઆનો સદાંપ અને સો રાણી વીરુપ સરકારી સદાંપ કા. ૪. કા. ૬. ૨૪૪. સરકારે બહાર પાડેલા કાઠિ સદાંપ બેઠો બનાવવાના કારણસર વાપરવાને વાસતે અથવા તે કારણસર વાપરવાની કારણસર સદાંપ ખાતે બેઠો કરેલા છે એમ બાણીને અથવા એમ માનવાનું કારણ છે તો જે માણસ પોતાના કમળમાં કાઠિ હથોટી આર અથવા, સા માન રાખે તે માણસને સાત વરસનો મુદત સુધી યોજના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીખા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૫૭ મેહસુલનાં કારણસર સરકારે બહાર પાડેલા કાઠિ સદાંપ બેઠો બનાવવાના કારણસર સદાંપ ખાતે બેઠો કરેલા છે એમ બાણીને અથવા એમ માનવાનું કારણ છે તો જે માણસ કાઠિ હથોટી આર અથવા તે બનાવના ની કીરવાનો કાઠિ પણ બાળ કરે અથવા તે ખાતે કરે જે કે કાઠિને અથ, તે માણસને સાત વરસનો મુદત સુધીની યોજના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીખા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૫૮ રાણી સદાંપ મેહસુલના કારણસર સરકારે બહાર પાડેલા કાઠિ સદાંપ ખાતે બેઠો બનાવવાના કારણસર સરકારે બહાર પાડેલા કાઠિ સદાંપ ખાતે બેઠો કરેલા છે એમ બાણીને અથવા એમ માનવાનું કારણ છે તો જે માણસ તે સદાંપને લેખે અથવા લેખવાનું કે તે માણસને સાત વરસનો મુદત સુધીની યોજના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીખા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૫૯ રાણી સદાંપ મેહસુલના કારણસર સરકારે બહાર પાડેલા કાઠિ સદાંપ ખાતે બેઠો બનાવવાના કારણસર સરકારે બહાર પાડેલા કાઠિ સદાંપ ખાતે બેઠો કરેલા છે એમ બાણીને અથવા એમ માનવાનું કારણ છે તો જે માણસ તે સદાંપને લેખે અથવા લેખવાનું કે તે માણસને સાત વરસનો મુદત સુધીની યોજના ગમે તે પ્રકારની કેદની શીખા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

અહીં સરકારે મહેસુલના કારણસર સરકારે બાહાર પાડેલા કોઈ પણ

સરકારી શાંપ પેા) એ પેટા બનવેલો છે એમ જાણીને જે માણસ તે
શાંપ છે એમ જાણીને ખરા શાંપ લખાણ વાપરે તે માણસને સાત વર્ષ
જાતે ને ખરા લખાણ મુલત સુધીની જેમના અને તે પરકારની કેદની અથવા ફરિયાદી
જાતે ને અથવા એ બંનેની સીસા કરવામા આવશે.

૨૧. જે વધાર્ય મહેસુલના કારણસર સરકારે બાહાર પાડેલો શાંપ ભગડેલો

જોરે હાની કરવાના
શાંપની જે ૧૨ વર્ષકારી
શાંપ હોય એવા કોઈ
ધાર્ય કોઈથી કઈ લખાણ
જોરો નાખતું અથવા
કઈ લેખને માટે કોઈ
શાંપ વાપરેલો હોય તે
શાંપ તે લેખ પગથી કા
ઢાડો નાખવા.

હોય તે વધાર્ય કોઈથી જે લખાણ અથવા લેખને માટે તે
શાંપ વાપરેલો હોય તે લખાણ અથવા લેખ જે માણસ
અથવા કોઈથી અથવા સરકારને હાની કરવાના ફરિયાદી કાઢા
કો અથવા જોરો નાખે અથવા કોઈ શાંપ કોઈ બીજા લખા
ણ અથવા લેખને માટે વાપરવામા આવે એટલા મટે જે
લખાણ અથવા લેખને મટે તે સદ.૫ વાપરેલો હોય તે
લખાણ અથવા લેખ પરથી જે માણસ તે શાંપને કાઢાડી
નાખે તે માણસને તરણ વગરની મુલત સુધીની જેમના અને

તે પરકારની કેદની અથવા ફરિયાદી અથવા એ બંનેની સીસા કરવામા આવશે.

૨૨. મહેસુલના કારણસર સરકારે બાહાર પાડેલો કોઈ પણ શાંપ આગળ ૫૫

કોઈ સરકારી શાંપ આ
ગળ વાપરેલો છે એમ જા
ણી છતાં તે પછી ૫૫
વે.

શાંપ છે એમ જાણી છતાં અથવા કોઈથી અથવા સર
કારને હાની કરવાના ફરિયાદી જે માણસ કોઈ પણ કારણ
સર તે સદ.૫ વાપરે તે માણસને જે વરસની મુલત સુધીની
જેમના અને તે પરકારની કેદની અથવા ફરિયાદી અથવા એ
બંનેની સીસા કરવામા આવશે.

૨૩. મહેસુલના કારણસર સરકારે બાહાર પાડેલો કોઈ પણ શાંપ ૫૫ વાપરેલો છે

વાપરેલો છે એ
મની કઈ નીચાની
નાખવા.

એમ જાણી સર તે શાંપ ૫૫ ફરિયાદી અથવા ફરિયાદી
કઈ નીચાની અથવા ૫૫થી અથવા સરકારને હાની કરવા
ના ફરિયાદી જે માણસ છે એ અથવા કાઢાડી નખે અથ

જોરો કઈ નીચાની ફરિયાદી અથવા કાઢાડી નાખી હોય એવા કોઈ
ફરિયાદી જોરો પાતળા કપડામાં રાખે અથવા વેચે અથવા કોઈને
કોઈ શાંપ ૫૫ વાપરેલો જાણી છતાં જે માણસ તે શાંપ વેચે અ
થવા સરકારને તરણ વરસની મુલત સુધીની જેમના અને તે પરકારની
કેદની સીસા કરવામા આવશે.

૨૪. ૧૩ મે.

કોઈના જેવા માંપ સમયો મુલત પામત.
તે જવાબુ કોઈ માણસ પાંત પાંતુ છે એવું જાણીને જે માણસ અથવા કોઈથી

તોળવાનું ખોટું મંતર } વાપરે, તેને એક વરસની મુદત સુધીની એમના ગમે તે રીતે
કારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ જ નેની રીતે
દગલપાટથી વાપરવું. } કરવામાં આવશે.

દંડની અથવા એ જ નેની રીતે કરવામાં આવશે.

ટીકા.

ધર્મીને પકડવાનો પાલીસને સને ૧૮૭૨ ના

કસમ ૩૮૧ થી અખતીયાર છે.

૨૧૧. તોળવાનું કંઈ પણ મંતર અથવા કંઈ કાઠણું અથવા મંત્રાઈનું કે ભરત
ખાટા કાઠલાં અથવા મા | લનું કંઈ માપ ખોટું છે એવું જાણીને, તથા તે દગલપા
ટથી વાપરવામાં આવે એવા હિસાબી, જે માણસ પોલી
સની પાસે રાખે તેને એક વરસની મુદત સુધીની એમના ગમે તે પરકારની કેદની અથવા
દંડ અથવા એ જ નેની રીતે કરવામાં આવશે.

ટીકા.

વધારે જગ્યાનાં કાઠલાં કાપવામાં રાખવાના તે હોમનમાં દગલીપાટનો હિસાબ સા
જિત નથી વાસતે રીક્ષા ૨૬ કી (પ્રુપર્ક હાઈકોર્ટ તારીખ ૨૭ જાનેવારી ૧૮૬૪
વા. ૧ જાગ ૨ પ્ર૫૪ ૧૮૧. કુલાપાને સાર સને ૧૮૬૫ નો પ્રુપર્કનો આર્કાઈ છે તે પ્રુ
પર્ક ૧૬૦. મંજુર કરેલા માપ કરતા વધારે માપનાં કાઠલાં કાઢના કબજામાં હોય તેટલા
જાપરથી આ કસમ મુજબ ગુનો થતો નથી. તેમજતવામાં દગલપાટ બરેલા હિસાબ
નો જોઈએ, અને તે સાબિત પણ થવો જોઈએ. (પ્રુપર્ક હાઈકોર્ટ તારીખ ૨૭ જાનેવારી
૧૮૬૪ વા. ૧ પા. ૧૮૧) પકડવા માટે પોલીસના આધીકાર માટે જુલો. કી. પ્રો.
કસમ ૩૮૧ મંજુર કરેલાં કાઠલાં સીવાય વધારે જગ્યાનાં કાઠલાં કંઈ સખસ કબજા
માં રાખે તો તેટલાજ જાપરથી તેણે આ કલમ વીરૂપ ગુનેહો કરેલા અનુયાય નહી. તેના
કપડ બરેલા હિસાબ હવે એવું સાબીત થવું જોઈએ. રાણી વીરૂપ, થામર દયાળજી.

૧ પ્રુ. કા. રી. પ્ર. ૧૮૮૧

૨૧૦. તોળવાનું કંઈ પણ મંતર, અથવા કંઈ કાઠણું અથવા મંત્રાઈનું કે ભરત
ખાટા કાઠલાં અથવા મા | નું કંઈ માપ ખોટું છે એવું જાણીને જે માણસ પોલી
સમાં પનાવવાં લેવાઈ. } વેચે અથવા કાઢને આપે એટલા સાર કે તે ખરો દગ
લપાટ અથવા એવું જાણીને કે તે ખરો દગલપાટ અથવા એવું જાણીને કે તે
એક વરસની મુદત સુધીની એમના ગમે તે પરકારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ જ નેની રીતે કરવામાં આવશે.

જે પતેની સંજ્ઞા કરવામાં આવશે.

બાબ ૧૪ માં.

જો કેની નિર્દેશની, સમાપ્તિ: અનુક્રમણા મળે.

અથવા, જો એવું કમચમી તાંત્રી પાડેલામાં કંઈ મીલકત હોય તે સરવ માણે
સામારણ નુકસાન. પણ, અથવા દુઃખ થાય અથવા જેથી જે રાખસેને કંઈ
નીકે હક પાવવાની જરૂર પડે તે સખસેને નુકસાન, અડચણ. બધા, અથવા
મા, થીના રહેજ નહીં તે રાખસે લેવાકાગ કાપ કરવું એમ સમજવું.

કોઈ સરવોપકારક કરવાથી કંઈ અનુક્રમણા અથવા સાધ થતા હોય, તો તે કંઈ
થી તે યુનેનક આર ધર્મ રાકતો નથી.

ટીકા.

જોન્દારી કાવડા મુજબ રીક્ષા જોગ અપકારક કરતીથી જોન્દારી રોઆદ પહે
માં અગર જોન્દારી રોઆદ વગર હીવાનીમાં ચાલે (યુ'બ'ઈ હાઈકોર્ટ વા. ૧ પા. ૨)
સને ૧૮૭૨ ના આર્કટ ૧૦ બાબ ૨૦ પરમાણે કમ ચમાવવા રીવાજ આ કમમ પર
માણે કમ ચમાવવું તે કાવડા વીરૂધ નથી (યુ'બ'ઈ હાઈકોર્ટ) તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર સ
ને ૧૮૬૯ નંબર ૧૪૨. જુગાર રમવાને કે રમવાનરને આ કમમ પરમાણે લોકપરકાર
કરત કાઈ એમ ચણી શક્ષિ કલેલાં તે ૨૬ કરી દરાબુ કે સને ૧૮૬૬ ના આર્કટ ૬
પરમાણે કમ ચમાવવું, જુગાર રમવાના સાધન હથીઆર નહીં કરી લેવા ભીધુ હરી તે
થી સરવજનીકે પીડા ઊતપન થાયછે પણ લોકોને ખરેખરી પીડા થવના પુરાવા ન હો
વાથી ફક્ત કોઈને પેતાના ધરમાં જુગાર રમવાને બોલાવાથી રોકે માણસથી આ કમમ
પરમાણે સારવજનીકે પીડા કરવાને યુનેગર કરી શકતો નથી (ડ્રુ' હા. વા. ૧ ભી ડી
સમખર સને ૧૮૬૦ વા. ૭ પાત્ર ૭૪, ખાનમી રમવાનું રોકાણ એ લોકપરકાર કરતી
ય નથી ૨ વી. રી. પા. ૩૫ (જોન્દારી) પેતાના પે.ડા છુટી જતો રામે નહીં એ
લોકપરકારક કરતીય નથી કે વી. રો. પા. ૭૨ આ કમમ પરમાણેના યુનેગ પાનવા
ગાટે એવું સાબીત કરવું જોઈએ કે કંઈ બધા અગર હેરાન ગતી અગર ધનિ સરવ લોક
ના કોઈ જમા અથવા એક જાનના કે વરમના લોકોના વીરોસ બાગને મીલકતને ઉપજે.અ
કરતાં ધનિ થઈ છે અથવા કોઈ સારવજનીકે હકને બે.ગવડો કરના ધનિ પછે હ વી.
રી. પા. ૭૦ (જોન્દારી).

૨૬૯. જે માણસ કાવડા વીરૂધ અથવા જાલનથી એવું કંઈ કામ કરે, કે જેથી

છાંડોને નોખમ પાંચે ઇંડોને નોખમવાળા કાંઈ રોગનો એવ પસારો એવું
 હોય એવો રોગનો એવ પસારો એવો સંભવ હોય, અને એવો સંભવ છે એમ તે બાણુતો હોય
 પસરે એવું બેલીતો } અથવા એમ માનવાનું તેને કારણ હોય તે, માણુસને છ મ

ની મુલત મુખોની એમના ગમે તે પરકારની કંદની, અથવા, ઇંડની અથવા એ બંને
 શીક્ષા કરવામાં આવશે.

દીક્ર—એવ ભાનિ શીતળા કાહાડવાનું કામ અઘરાવવા તરફે મુખ પુણીથી કરક
 હોય તો તે આ કામ મુજબ શીક્ષા ભાગ્યે થશે નહીં (મદરાસ હાઈકોર્ટ તા. ૧૦
 મુલ.ઈ સને ૧૮૬૭).

૨૭૦ જે માણુસ દેવસ પુણીથી એવું કાંઈ કામ કરે કે તેથી છાંડોને નોખમ
 વાળા કાંઈ રોગનો એવ પસરે એવો સંભવ હોય અને એ
 છાંડોને નોખમ પહેાં વે એવો રોગનો એવ પસરે એવો દેવસ પુણી
 કામ. } વે સંભવ છે એમ તે બાણુતો અથવા એમ માનવાનું તેને
 કારણ હોય તે માણુસને એ વરસની મુલત મુખોની એમના
 ગમે તે પરકારની કંદની અથવા ઇંડની અથવા એ બંનેની

શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૭૧ કાંઈ વહાણને રોગના સંભવથી દુર.રાખવા બાબતમાં અથવા ને સંખમ
 રોગના સંખમથી દુર રહે } થી દુર રાખેલા વહાણોને કીનારા સાથેથી અથવા બીજા વ
 વા સંખમથી કાંઈ કાનુન હાણી સંધેને વહેવાર કેમ થાશે તેનો ખરોખસત કરવા મા
 ન માનવી. } બંની અથવા જે જગ્યામાં કાંઈ મેથી રોગ થાતો હોય તે
 જગ્યા તથા બીજી જગ્યાની વચ્ચે વહેવાર કેમ થાશે તેનો ખરોખસત કરવા માનવની
 હીંકુસતાનની સરકારે અથવા કાંઈપણ સરકારે કરાને બહાર કરેલી કાંઈ કાનુન જે મા
 ણુસ બાણુ પુણીને ન મને તે માણુસને છ મહીનાની મુલત મુખોની એમના ગમે તે
 પ્રકારની કંદની અથવા ઇંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૭૨ કાંઈ માણુસ કાંઈ ખાસની અથવા પોતાની વસતુમાં બેળ કરે
 વેચવાનો છોડા રાખેવી } કે તેથી જે વસ્તુ ખાવાથી અથવા પીવાથી અથવા
 ખાવાની અથવા પીવાની અથવા વેચવાની વસતુમાં કાંઈ બેળ અને એવા ધરાશયો કે તે વસ્તુ ખાવાને અથવા પીવાને
 કરેવી. } વેચવી અથવા તે ખાવાને અથવા પીવાને વેચાણે એવો રા
 બખે એમ બાણુ છતાં નો તે માણુસને છ મહીનાની મુલત મુખોની એમના ગમે તે પ્ર
 કારની કંદની અથવા એ કંદનાર રૂપીઆ મુખોના ઇંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કે
 રવામાં આવશે.

૨૭૩ જે વસતુ અવગુણ કાગ્ક કરેલો અથવા અચોક્કસ અથવા ખરા અથવા
 અવાની અથવા પીવાની } પીવા જેવ સધીલીમાં ન હોય તેવો કાંઈ વસ્તુ ખાવા અથ
 અવગુણ કાગ્ક વસતુ વે } વા પીવાની વસતુ રાખવા કાંઈ માણુસ વેચે અથવા વેચવાનું
 કરે અથવા વેચવાનું કાગ્ક અને તે વસ્તુ ખાવાથી અથવા પીવા

છે એમ માણીને અથવા એમ મનાવુ કે રજુ છતાં એ પરમ જો
મહીનાની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારનો ફેરનો અ
સુધીના દંડની અથવા એ બેનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

આમાં અથવા તદ્દિઆર ફરિયા અઢિરાધમાં કાંઈ એ
જો ૨૧ કે તેથી તે વસાણાનો અથવા તદ્દિઆર
ફરિયાનો ગુણુ યોછો થાય અથવા તેની અરાર બ
ફરિયા થાય અને તેમાં તેથી કાંઈ એ બાધ હોય એ પ્રમા
સાથે વેચવી અથવા પાપાનો એવા ફરિયાથી અથવા તેથી કા
વપરાશે એવો શબ્દરજો એમ જાણી છતાં તે એ પરમાણુ ફરિ
મહીનાની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારનો ફેરનો અથવા એ
સુધીના દંડની અથવા એ બેનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

આમાં કાંઈ વસાણામાં અથવા તદ્દિઆર ફરિયા અઢિરાધમાં તેના ગુણુ યોછો થાય
અથવા તેની અરાર વદલાય અથવા તે અવગુણુકારક થાય
અથવા તેથી કાંઈ એ બાધ થયેલી છે એમ જાણીને એ માણસ તે
અથવા તદ્દિઆર ફરિયા અઢિરાધ તેમાં ભેળ ન થઈ હોય એ પરમાણુ કાંઈ કે
અથવા સહ વેચે અથવા વેચવાનું કહે અથવા વેચવા મુકે અથવા કોઈ દવાખાનામાંથી
વેચવા જે રાખસરો તેમાં ભેળ થયેલી અથવા ન હોય એવા કાંઈ રાખસ પાસે તે કે
વપરાવે તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકાર
અથવા એક હજાર રૂપોઆ સુધીના દંડનો અથવા એ બેનેની શીક્ષા કર
વશે.

કાંઈ વસાણા અથવા તદ્દિઆર ફરિયા અઢિરાધ તે જુદુ વસાણા અથવા તદ્દિ
પાર ફરિયા અઢિરાધ હોય એવી રીતે કાંઈ દવાના કામને સા
માણુને તે જુદુ કે જે માણસ જાણી જુદુને વચે અથવા વેચવાનું કહે અ
તદ્દિઆર ફરિયા અઢિરાધ } થવા વેચવા મુકે અથવા કોઈ દવાખાનામાંથી વેચવા તે મા
માણુને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકાર
અથવા એક હજાર રૂપોઆ સુધીના દંડનો અથવા એ બેનેની શીક્ષા કર
વશે.

કાંઈ જુદુ રાખસનો કે ગરી અથવા જાણીયત પાણી જે માણસ જુદી પુર
વડે પાંચડે અથવા મેલુ કાંઈ એવી રીતે કે તેથી તે પાણી
ગરી અથવા } રાખ જે કામમાં વપરાવું હોય તે કામને શાથ ને યોગ્ય
પાણી નેવું કે } લાગર થાય તે તે માણસને તરજુ મહીનાની મુદત સુધીની
મુદત.

જો માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારનો ફેરનો અથવા એ
બેમાના ગમે તે પ્રકારનો ફેરનો અથવા એ બેનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

શ્રી શક્તિ કરવામાં આવશે.

આ કામમાં નથી એ સમજામાં સરવજનને સમાવવાનું છે.
 ૪૬ કોર્ટ તાબે જુલાઈ સને ૧૮૬૬ કર મેનલ રીપોર્ટ
 ૨૭૮ કોર્ટ જાની હવા જે મધ્યસ પુષ્કોપુરવકે બીજા કે
 હવાને તનુરસનીમાંથી જાની 'રડોસમા' ધણું કરીને રહેનારો
 ૭ કરે એવી કરવી } અથવા કોર્ટ સરીઆમ રસતા બીજર કરનારા સખસે ની
 તનુરસનીમાં બીજાડ થાય તે મધ્યસને પાચસે રૂપીઆ સુધેના 'દંડ'ની રીતિમાં કર-
 વામાં આવશે.

ટીકા.

સને ૧૮૬૭ ના આક્ટ ૭ કલમ ૨૩ મુજબ થઈ સહિ.
 ૨૪૯ કોર્ટ સરીઆમ રસતા બીજર જે સખસ કોર્ટ આડી એવો જે 'રીડર' અથવા
 શરીઆમ રસતાપર બેસી } ગઈલો બેસી રીને હાકે અથવા સપારો કરે કે તેથી માણ
 કરાધિ હાકે } સની ૭૬૭ી જેનામાં આવે અથવા કોર્ટ બોલ સખસે
 કરવી.
 જે અથવા અથવા નુકશાન થશે એવો સંભવ હોય તે સખસને ૭ મહીનાની મુતલ
 મુખીની યોમાંના અને તે પરકરની કેદની અથવા એક હજાર રૂપીઆ સુધેના 'દંડ'ની અ-
 થવા એ બનેલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

(૨૭૯-૨૮૯)કલમો જે નુકશાન થયું હોય તે જુદુ રાખી તેમાં કુમેલી ગઈલત
 શીક્ષા જોગ કરે છે. એ પુણુ છે કે મુનાનુ તત્વ ફક્ત નુકસાન થવાના સંભવમાં રહેલું
 છે અને તે મુના ખરેખર ખતનામાં રહેલું નથી કારણ કે બધી કલમોમાં અથવા અ-
 થવા નુકશાન થશે એવો સંભવ હોય એવા અથવા એવા જેવા રાખરે આવેલા છે અ-
 ને ખરેખર થએલા નુકશાનને વાસતે કલમો ૩૩૭ અને ૩૩૮ મુજબ શીક્ષા થાય છે જે
 એ ધણું બીજીવર છે કે ખરેખર થએલી અથવા જો એ અથવા ન બનેલી હોય તે
 અથવા કરવાના કરતને જેટલી શીક્ષા થાય તેના કરતા કલમ ૩૩૭ મુજબ ઓછી.
 શીક્ષાને માલક છે તેમજ જો તે નુકશાન ખરેખર ત્રતીવારની માલ મીલકતને ફેરવે
 હોયતે તે નુકસાન કરવાનો કોઈ પણ હંદાદો હોયો જોઈએ અથવા જે અ-
 થાય તે નુકશાન થશે એમ માનવાનું કારણ છે કે જોઈએ એમ પણ જરૂર
 ની એલ, એનક, એસ. વીરાઅ કંપની લા. રીપોર્ટ મહિમાન પત્રીક કેસ
 ૧૪)જો બેસીકરાઈથી નુકશાન થાય અથવા નુકશાન થશે એવો સંભવ હોયતે
 ગઈલતને સાદ કોર્ટ સખસ કોર્ટનારીમાં જવાબદાર થય રાદ તે કરતી
 શરીઆત થએલી હોય તે તેનો જવાબ નાખવ અથવા તેનો ખતાનો વાકે

- જોઈએ શીવાનીમાં આણસ પાતાના નોકરના કરતને રાફ જ્યાંવધાર છે પણ જોઈદારી માં તે નથી એક હાથા પનેલા મુકામામાં કંઈ દરખાવાનો લેખાર હતો. તેનો લેખા જનીમાં તેના ધરખા આગી સાગી અને તેથી એક હવાઈ હતી અને બીજા આણસ ના પરાણુ બીધા આમાં દુરાવ થયો કે તે જોઈદારીમાં જ્યાંવધાર નથી. સ્ત્રી જસડોસ કાકપરને સહેબ કહે છે કે "કરીએ તેના ધરખા કાકુ" કદાશખાનુ" રખા જયુ તે રાખવા થી કાંઈ આગ સાગી નથી કે જેથી મોત થયુ" એમાં કઈ જાણતી જાણત થયાથોજ એ મોત થયુ" જો મોત કદાશખાનુ" રાખવાના રાખવાથી જરીજામથીજ થયુ" જોય તો એકલે કે" જો" એ કદાશખાનુ" કદીએ જાણત બરેકો રીતે રાખવાથી હવાઈએની મોતે શહો જોતને યુનો સંજોત થવાનો કરાવખાલ રહે તો પણ અહો"આ મોત પાંજ કઈ ના કરતીપથી થયેલુ" હવુ" (રાણી વરેખ પેનેકલા જનરખ આલસવરેકલા મુકામાએ પા. ૧૮ પા. ૨૦) જાણત સામિત કરવાનો બોજો હમેશ હરોઆલોના ઉપર રહે છે થ
- એજુ" નુકશાન જો જરતીવારી ફલણી બીજી રીતે થાલો જોત તો ન થાત માતર એક લોજ વાત જો ને તેજુ કઈ" અથવા કયા વજાનુ" રાખોજુ" તેમ તે બેકી રીતે અને જાણતથી જુલે હોય તે શીવાજ જાણતનો પુરવો થયો નહી" એક મુકામામાં એક પાઈ રી ઉપર આમનોસખ ફરી ગઈ હતી તા" બોર જસડ"શ સહેબે મુકામ નો હકીકત કહીને નીચે પશ્ચિએ કુકુ હવુ", આ મુકામામાં એમ જણાવ છે કે રાત અંધારી હતી અને ખરેખર તોહન હવુ" અને પગે ચલન રાખેને રસને એલગતાં જેટલી ગાડીવાનોની ગડો હકીકતો રાખવાજ રાખવાને ફરજ છે તેટલોજ રાખવાજ રાખવાનો તેમનો પણ ફર
 - જ હતી એમ માથમ પડતુ નથી કે જરતીવારીની ગાડો રાંત ઉપર ત હોડતી આવતી હતી એમ એલગતાં પણ તેથી જીલટુ" જેટલે છેડે ગાડવાન ગડો હકીકતો હતો તે જરખા જો પગે ચાલનારાએને તેના આવવાનો ખખર જોય તો આધાપ જા ખરી જઈ થોડા ના. રુપાડામાંથી નીકળી જવાનો પુરાકળ વખત હતો ગડીવાને પોતાની ગડો જીબી રા ખી તે જોડાન રસતામાંથી નીકળી જવાનો જેટલો વખત હતો તેટલો વખત તે જોડાને ગડીના રાપાડામાંથી નીકળી જવાનો હતો અને ગડીવાને પોતાનો ફરજ ન વખતથી એમ કહેવાનુ" ફકત એજુ જાંરણુ જાતવવામાં આ વુ છે કે એ અકસમાંત જાવતોવખતે ગડીવાનાં ગડ કરના સાથે વાત જવાઆપતેમ જોતો હતો પણ એમતેક ધિવરેસરકામનેચાસને કરી શકે અને તે જરખાજો તેકરતોહતો તે વખતેતે પેતાન રસતા ઉપરનીહાકાનીવાજુએરાંતસર હોડતી ગડી હકીકતો હતો તેથી કઈ પોતાની ફરજ તોડી એમ થયુ" નથી જરતીવારી થોડા તે સોડા જીપર જાણતથી રોડગળા એમ કહેને જેટલું ફરજુ છે તેજુજ ફરજુ એ જાઈ મોડા ઉપર હોડી એમ કહેવાને છે અને જોતેએએ થોડાને કે આમનીપસને" નુકશાન કડ" જોય તો તેને સરકાર ધિગાઈથી કડી રાકા કેતેએએ નુકશાનના જ્યાંવધાર હતાનથી થારો મોટા છે કે ગાડાએ હકીકતની પગે ચાલનારાએનો જેટલો તથાજ રાખવાની ફર જ છે તેટલોજ ફરજ રસને એ પંચગ" ગડીએ ની તપસ રાખવાનો પગે ચાલનારાએ

ની છે કરાડોશ બીલોઅમે કહું કે હું એમાં મળતા હું અને ફક્ત એ
 હિવાનો ઈલા શાસુ હું કે જુરનો આગળ પુરવો મુકામમાં એક બાલો
 ને આગીએ છે. તે એ છે કે જો બને તરફની ગણતર અથવા અંતર

સાવથી શયેત થવું હોય તો અડધે બેમાંથી એ. શેધી કાળા જુરોને
 નીચાર નથી પણ એથી કરાએ પુરવો થતો નથી એમ માનવું જોઈએ.

૧ ગુડલા કરનામ કામન પેલેડ કેસીસ થા. ૬ ૫'. ૨૩૩ મારાસ હાઈકારડ

૬ ૫'. ૩૨ મોર્ટ વીરુ પેડ અંદલાદ રીપારડશ ડીવીકેન્ડસીથ થા ૩ ૫'. ૧૧૩

કા વીરેને નાથ થાલા વગર ગાડીએ જોડવાથી પુરવાન થવું નથી તથા બળને નાથ
 થાલા વગર ગાડી જોડાને હાંકી જતો હોતો તેને આ કામ ૧૨મણે બે રોકરડાને રૂ

નેહ લાગે નહીં મુખાઈ હાઈકારડ થા. ૧૨ આગાર સને ૧૮૫૮ કમીનમ રીપ રાસ
 નં. ૧૦૨ નીવેડા પુડ ૩૨૪ ૨૭૮ સને ૧૮૫૦ નં એકાડ ૭ ની કમમ ૩૨ ૨૩૩ ૩ મ
 ૭૫ ૫૭૫ થાઈ રોક.

૨૮૦ જે સખરા કાઈ વાહાણુ એવી બે રોકો અથવા મારની બરેલી રોકે થાથે
 બે રોકાઈવાહાણુ થાથે વગર | કે તેવો માયુસ થી છ ઘો જોખમન અથવા અથવા કાઈ
 સખરને બધા અથવા પુરવાન થશે એવે રાખવ રખાવ તે સખરને છ મહીનાનો
 થાથ મુ લીના એમ ના ગમે તે ૧૨૩૨નો કેવનો અથવા એક હજાર રૂપામા સુધીના
 રૂડી અથવા એ બનેનો શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૮૧ કાઈ માયુસ કાઈએ હું અથવા જુ અથવા નીચાની અથવા બે પુ રખાઈ
 એક અથવા જુ નીચા | એવા ઈગિદાથા કે તે રખાઈપો કાઈ વાહાણુ મહાવતુરો કામ
 અથવા બે પુ રખાઈપુ. | અથવા કાઈ એવે સખર છે એવું બાથુ ને તો તે માયુસ
 સાત વરસનો મુદત મુધની એમાંના ગમે તે ૧૨૩૨નો કેવનો અથવા રૂડી
 બનેનો શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૮૨. જે વાહાણુ એવી હાથામા અથવા એકાણુ બરેલુ હોય કે તે
 કાણુ બરેલુ બરેલા અ | સખરનો છ ઘો જોખમન રહે તેવા કેઈ વાહા
 થા રેસતવમાં વાહાણુમા | એને બાકને સર જે માયુસ કાણુ જુડીને
 કરાને કાઈ સખરને | કાઈ માયુસને કળમારને કાઈ બરેલુ
 માયુસને છ મહીનાનો મુદત મુધની એમાંના ગમે તે ૧૨૩૨નો કેવનો
 અથવા રૂપામા સુધીના રૂડી અથવા એ બનેના શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

સને ૧૮૫૮ નો આક્ટ ૨૬ કમમ ૧૫ થાથ છે.
 આરજાએ સવામવે વગરના વાહાણુ હાકે તેને આ કમમ કાણુ પડે છે. ૧ મુ. હા.
 ૩. ૧૩૦.

૧૯૩. જે માણસ કંઈ કરવાથી અથવા પાતાના કૃપા અથવા હવામા માહેલી કંઈ
 સુરીયાથી રસતા-અથવા } ઈ મીસકતનો પશિવરત રાખવામાં કરુર કરવાથી પુરાહીના
 વાલીગુમ રસતામાં બધ } અથવા તરોના રહીઆમ રસતામાં કોઈ સખસને બર અડ
 અથવા અડવાયુ કરવી. } બાણ અથવા ગુફાન કરે તે માણસને બસે રૂપીયા સુધે
 ના દંડની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

એ રીતે એક મિહિલા રસતાની નજીકની પથરની ખાણમાંથી પથર ફાડવા (રાણી
 થીય) માટે સમાજના અન્ય ભાગના મુકદ્દમા ૧૦ ૩૬ ૫૦ ૨૨) અથવા એવા મો
 હોડા તારવા થાળિયા-ઠોકવા કે જેથી રસના પહેલા કરતાં થોડા સુખ થાય એ મોકાપરેસ
 ૨ કામ અને લોકોપકરક કરતીય કરાવવામાં આવેલું હતું (રાણી વીરધ પુનાઈટક
 કીમકમ ઇન્ફેક્ટરીક ટેસોગર કે કંપની સાબનરમ માલસારેટના મુકદ્દમા ના. ૩૧ પાને.
 ૧૬૬.) જ્યા કાઈ કાયરેસર કામ યોગીય રીતે કરતાં ગુફાન થાય તે યુનોલ થશે ન
 હી. થાળિયા કે જ્યા પ્રતીવાદીને યોગીય રીતે અખતીઆર પામેલી કરપરેસને એક મો
 ઠા રસતામાં નીક બાધવા રાખેલો અને તે સખસે તે નીક યોગીય રીતે પુરી અને ફેલા
 કે મહીના પછી પુરાણી સળખવીક રીતે નીચે બેસી જવાથી એ જગ્યામાં એક ખાડો ૫
 ડગે તીમાં જેવો કાચ થયો કે વારીએ ખાડામાં પડી જવાથી થયેલા ગુફાનને માટે
 પ્રતીવાદી જોયર જેવાળધરી રહેતી નથી (હીયામમ વીરધ લેખાટર ના રોષે ૨૬મ ફેન
 થોનમેય ના. ૬ પા. ૧૩૮) પણ જે પરીવાદીએ એ નીક અખતીઆર પાના કરી હો
 ન અથવા માનન બેસી રીતે પુરી ફેલ તેા જુલો થાન હતી રાજ મરમમા નાત જમ
 વા એસએ મુકદ્દમે જ્યા આવવાને હરકન થપાને પુરાવા ન હોવાથી શીક્ષા ૨૬ કરો (પુ
 માઈ કોંગ્રેડ રીપોરટમ નાં ૨૬ જુન ૧૮ અને ૧૮૧૮ પાને ૧૮૬.) કેરેને બહેર
 ૧૯૫૨ હરી કકયા હોય પણ સ પે તેમા મલોક નહોત તેા માલ'ક જોયર આ
 થ આવે નહી ૮ મ. હા. રી ૫. ૯.

૧૯૪ કાઈ જેહેરી પદારથો જે માણસ કંઈ કામ એરી એ રીકરી અથવા ગૃપ
 જેરી પદારથયોગસ } તો બેરેતી રીતે કે કે તેથી માણસની ઇંગી ભોખમમાં
 બેરેતી થલ. } આવે અથવા કાઈ જોગ સખસને વધવા અથવા ગુફાન થ
 થો સંભવ દેખાય અથવા જે માણસ પાતાના કૃપા મહેતા કંઈ જેહેરી પદારથ
 થો તે જેહેરી પદારથો માણસની ઇંગીને સંભવ જોખન થતુ આડે એવે ખ
 મા રાખવામાં જાણી ગુજને અથવા ગપ્પનીથી કરુર કે તે માણસને છ મહીનાની ગુફ
 યોની બેમાના અને તે પગાની કેની અથવા એક હજાર રૂપીઆ સુરોન દંડની
 ને બનેતી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

અથવા કાઈ સોગરજવાળગરાહી પદારથો જે માણસ કંઈ કામ એરી

અની અથવા શીઝરજવા
અરહી પદારથ સખધી
અરહી બરેલી થાલ.

બે ફીકરી અથવા અરહતી બરેલી રીતે કરે કે તેથી
છ'ંદની જોખમમાં આવે અથવા કાંઈ ખોળ સખ
થા અથવા નુકરાન થશે એવો સંભવ દેખાય અથવા જોખ
પાતાના કપળ મહેના કાંઈ અમતી અથવા કાંઈ સીઝરજવાગરાહી પદારથ સખ
કે અમતી અથવા સીઝરજવાગરાહી પદારથથી માણસની છ'ંદની કાંઈ સંભાવ
જોખ થતું અટકે એવો બદાલસત રાખવામાં ભણી જુઝીને અથવા અરહતીથી કમુર
કે, તે માણસને છ મહીનાની ખુદત સુધીની બેનાના ગમે તે પ્રકારની કેદની
ક હવર રૂપીઆ સુધીના કંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે."

ટીકા.

આ કલમ બેપર ૩૨૫ થયા છે કે "કાંઈ સખસને નુકરાન એ સખદોમાં લેતી
મીલકત તેમજ તેની ભાગને નુકરાનના સમાવેશ થાય છે." (ખુબઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ
૮૨ કરાઈન કેસીય થા. ૫ પાને ૧૦.) ખુબઈ હાઈકોર્ટ ૩૨૦૫ છે કે મીલકત જોખ
મખા અથવા પદારથથી રહેતો તેનેપણ આ કલમ માન્ય થાયછે. ૪ ખુ. હા. રી. ૫.
૬૭ (ફોન્સારી.)

૨૮૧. અથવા સાથે કુટે એવા કાંઈ પદારથથી જે માણસ કાંઈ કામ એવી પરીકરી
અથવા સાથે કુટે એવા } અથવા અરહતી બરેલી રીતે કરે કે તેથી માણસની છ'ંદની
કાંઈ પદારથ સખધી અથવા } જોખમમાં આવે, અથવા કાંઈ ખોળ સખસને
અરહતી બરેલી થાલ. } વા નુકરાનથશે એવો સંભવ દેખાય, અથવા જે
તાના કપળ મહેના અથવા સાથે કુટે એવા કાંઈ પદારથ સખધી તે પદાર
ની છ'ંદની કાંઈ સંભાવ જોખ થતું અટકે એવો બદાલસત રાખવામાં
જીને અથવા અરહતીથી કમુર છે, તે માણસને છ મહીનાની ખુદત સુધીની
કે તે પ્રકારની કેદની અથવા એક હવર રૂપીઆ સુધીના કંડની અથવા
શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

કેટલા તથા વંસની ટી બરવાની મનાઈખાત અમદાવાદમાં તા. ૮ બનેજરી
સને ૧૮૫૫ ને રોજ નંબર ૧૫ ખુ બહાર નાખુ થયું છે. પચી છત્તા તથા વાહ'દીએ
પાટીઆ તથા ખપેદાની કરવાને હરકત નથી. એમ મગલ મુળછતો અરહ જીવરથી વા
આગસ્ટ સને ૧૮૬૨ ના રોજ અમદાવાદ છત્તા મજસતકે સારેવે કુકમ.

૨૮૭ કાંઈ સાચાથી જે માણસ કાંઈ કામ એવી જે ફીકરી અથવા
ખુનેગરના કપળ અથવા } રીતે કરે કે તેથી માણસની છ'ંદની જોખમમાં
વા હવાસામહેના કાંઈ સખ } થવા કાંઈ ખોળ સખસને વથા અથવા નુકરાન
થા રાખધી અરહતી બરે } સંભવ દેખાય અથવા જે માણસ પેતાના કપળ અથવા
અરહતી થાલ } અથવા મહેના કાંઈ સાચા સખધી તે સાચાથી માણસની છ'ંદની કાંઈ સંભાવ ને

ખામધનું અટકે, એવો બંદોબસત રાખવામાં ભણી પુણીને અથવાગૃહસ્તીથી કમુર કરે, તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાં ગમે તે પરકારની કેદની અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૮૮ કંઈ ધર્માત્મક તોડી પાડવામાં અથવા તેને મરામત કરવામાં જે માણસ તે ધર્માત્મક તોડી પાડવાઅથવા મરામત કરવામાં ભણત બાબત, તે ધર્માત્મક અથવા તેના કોઈ ભાગ ના થાય તેમજ મરામત કરવા કયાથી માણસની છ'દ્ગીને કોઈ સંભાળ જોખમ થતું અટકાવવામાં આવશે.

૨૮૯ એવો બંદોબસત રાખવામાં ભણી પુણીને અથવા ગૃહસ્તીથી કમુર કરે તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની કેદની, અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૯૦ જે માણસ પોતાના કમળ માંહેના કોઈ જાતવર સખથી તે જાતવરથી માણસ

કાંઈ જાતવર સખથી ગૃહસ્તીની છ'દ્ગીને કોઈ સંભાળ જોખમ થતું અટકે, અથવા મહત્તમ કોઈ સંભાળ જોખમ થતું અટકે એવો બંદોબસત રાખવામાં ભણી પુણીને અથવા ગૃહસ્તીથી કમુર કરે, તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાં ગમે તે પરકારની કેદની અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

અરજદારે પાઠાનું દરૂ ગૃહસ્તી પાંચવાથી તે છુટી જઈ લોકોના હાથ પડેને ધર્મ કરી તે બાબત માણસને આ કમળ મુજબ સજા કરી તે બાબત કોઈ કોરેટ દરાવી પુ' કે સારું કમળ જગમળ જનાંવરને લાગુ છે એમ કુ'જ નહીં પણ બીજા કોઈ પણ જનાંવરને લાગુ છે. (કલકત્તા કોર્ટ કોરટ વા. ૨૯ નવંબર સને ૧૮૭૨ વા. ૧૬ પા. ૧.)

અમુક જગમળી અરજદારે કોઈ રખડતાં નહીં મુકવાં એવો માણસને મનાઈ કુકમ કોઈ હોય તે તે કુકમ કરી. પ્રો. કોડ. કમળ ૧૧૮ પરમાણીને યુનાઈ કહેવાય નહીં આ કમળ પરમાણી એ કુકમ બોલે આ એ યુનાઈ નથી. હવે. મા. રી. એ. પ્ર. ૩૧. તહે મન સામેન કરવા માટે ગામતી હતી એમ કુ'જ નહીં પણ એ ગૃહસ્તી એવી હતી કે એથી માણસની છ'દ્ગીને હરકત પેઢિયરી એવો સંભવ છે એવું તે ગૃહસ્તી કરનાર સખસ જાણીને અથવા માનતો હોયો જેમ. રૂ. મ. હા. રી. પ્ર. ૩૩ આ કમળ જગમળી જનાંવરો છુટાં મુકે તેને મટે નથી. પણ કોઈ સખસ પોતાનો દરૂ ખીસાખીસ જ રેલી જગમળમાં ફાડતો મુકે અન્યેતેથી માણસની છ'દ્ગી જોખમમાં આવે તે તે સખસે આ કમળ પરમાણી યુનાઈ કરશે કહેવાય ૧૬ વી. રી. પ્ર. ૧

૨૯૦ જે બાબતને સાર બીજી રીતે શીક્ષા કરવાનું આ કથામાં દરાવી પુ' નથી સોમકારકરતની શીક્ષા. | એવી બાબતમાં જે માણસ કોઈ લોકપ્રકારકરત કરે તેને ખસે રૂપિયા સુધીના દંડની સંક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

મીન અધીકાર મળે. હોયના તે સને ૧૮૬૧ ના આક્ટ ૮ મી
કરી શકે. ફરીથી લોકાપકારક કરતીય કરવું નહીં એવા માલસતરેક કુકમ કરી
છે સને ૧૮૭૨ નો આક્ટ ૧૦ કમમ ૧૨-૧૩-૩૦૮ બ્રિટિશનામુ પરગટ કરીએ
કરવા કુકમ કરવા છતાં તે કરત કરનારને કમમ ૩૦ મુજબ સભ્ય કરવા સાર
સાર અપાસતવું પેરોરીશટ ના. ૧ અમમ: સને ૧૮૬૨ નું છે. સને ૧૮૭૩ ના મુખ્ય
ઈ આક્ટ ૧ ની કમમ ૪૨ થી મીયુનરીયપ કમેટી લોકાપકારક કરતીય ન કરવહી નો
ડીસ કરી રહિ છે. અને તેનેડીસ ન માનનારને સ રફુ આક્ટની કમમ ૮૮ મુજબ કો
ઈપણ માલસતરેક દંડની સભ્ય કરી રહિ છે અને તે દંડ સને ૧૮૭૨ ના ૧૦ મા
આક્ટની કમમ ૨૦૭ મુજબ વશ્યમ થઈ રહિ છે. એક મેલેમાના ધણા રહેવાશીઓએ જા
રણ્યાં આગળ ગમીવી રાખી લોકાપકારક કરતીય કહી તે તે ખાખત દરેક અણસ શીપર
જુદી જુદી ફરીઆદ થવી જોઈએ. નિવેડા પુક થા. ૨૧૧ સને ૧૮૬૨ બ્રિટિશ સાર નર્ડ
રાખતાપી પડામી વેરેરેને તરાસ ઉત્તપન ની થવા છતાં પેપીસે તેના ધરની પરગણમાં
વેરાવું કરમીનમ કમમ ૧૩૩ વંદિય તથા ફરીઆદ કરવા બીના કુખવવરને કા ૧૬ ૫૨મા
છે રામન કરવાનો અધીકાર નથી ને ગદ્દો ખાખત સને ૧૮૬૭નો આક્ટ ૭-૮ ૫૨મા
છે પોમોસને અધીકાર છે વાસને રીજા ૨૬ કરી (મુખાઈ) હાઈ કેરફ તારીખ ૧૭ મી
ડીસેમ્બર સને ૧૮૬૬) આ કમમ વંદિય યુનહો કરનારને દંડને બદલે જે કા કરવામાં
આવે તે સખતનહીં આસાન હોવી જોઈએ. ૫ મુ. હા. ગે. ૪૮ (ફોર્મારી)

૨૬૧ હમાણુ લોકાપકારક કરત વુ ફરીથી ફરીસ અથવા બારી રાખીરાખા એવી તા
ખંધ કરવાની તારીફ થવા } કોઈ કરવાને જે સરકારી નોકરોને કાપરેસર અખતીસાર હો
પછી અપકારક કરત બા } ૫ તે મરકારી નોકરે તેવી તારોફ કીધા છતાં જે માણસ તે
રી રાખવું. }
લોકાપકારક કરત ફરીથી કરે અથવા બારી રાખે તે માણસને છ મહિનાની મુદત મુખીની
આસાન કેદની અથવા દંડની અથવા એ બંનેનો રીજા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

અંકડી નહીં કરવા બ્રિટિશનામુ કરવા છતાં ફરી કરે તેને આ કમમ ૫૨માજી તહોમ
ત મારે શરફુ પેરોરીશને તા. ૧ અમમસ: સને ૧૮૫૨ પુનને સને ૧૮૨૭ ના કવલા
૧૨ ની કમમ ૧૬ની રકમ ૬ તા. સને ૧૮૨૭ ના કારવા ૧૮ ની કમમ ૨૩ માણુ છે
ત. સને ૧૮૫૦ નો આક્ટ ૨૬ મા જ્યા મીયુનરીયપ-આક્ટ થાણુ છે તોમાં ભાણુ છે.
સામાનિક અપકારક વસતુ ખરોડવા માટેનો કુકમ કરવા વરેરેના અધીકાર માટે જુવે
કરમીનમ પેરોરીશટ કોડ કમમ ૫૧૮-૫૨૧

૨૬૨ કાઈ ખીમસત પુસતક મોખાનીકુ કાગળ ચીતર, તરાનર, પરતીમા, અથવા
ખીમસત પુસતકોનું લેવા (આકાર, જે માણસ લેએ અથવા વેદેએ. અથવા વેચવાને ક
ણુ બીગરે.) બંડાને સ ર પરરેગમો આ રેગમા આણે અથવા બપે આ

જિવી રીતે ભણી ને, અને દેખાડે અથવા નેમ કાપતી કાશીશ ૪
 કહે, તે માણસને તરણ મહોત્તાની મુદત સુધીનો બેમનાં ગમેતે,
 કહેડની અથવા એ બનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

જેને જે રાખસ બેપર તોહોમત આપ્યું હોય તે સખસે કયાં બીજ
 સામાં અને તે કવી રીતે બીજસત છે તે ખસુસ જતાવવું નોઈએ
 તેજી તેજી તોહોમતદાર છુટી ભવ છે ૧ ઈ ભા. રી કમકતા ૫. ૩૧૫ બીજ
 વગેરે સાદ રશતે મુકવા હોય ૫ થુ તે માતર એક સખસના જોવામાં આવે
 તે તે આ કમમ પરમાણેનાં ગુનકો નથી. આમ. પ્ર. ૬૮૮. કોઈ આપનીબર
 માણસ બેધો રકે તેરી ગડી)મા અવાં ચીનરો વગેરે રાખામાં આવે
 જોઈ અણુપ કમઝ એમાં માણાં માણુય બેમે છે અને તેમનો નજરે એ દેખાવ
 આમ પ્ર. ૬૮૮ જ્યાં માણુ લોક ભાનાં આવતાં હોય ત્યાં આપું પુસતક વગેરે
 કે ગુનકો છે. આમ પ્ર. ૬૮૮

વખાડ.—કોઈ દેવગ્યાન મહે અપરા મુરનીએને બેસાડવા સર વપરાતા કોઈ
 કોરેમી અથવા નકથી ૫ ડેમો, અથવા ચીનરેમી અથવા ખેંછ રીતે કાઢેમી
 સખ માં કઈ કાશુસર રાખેડી કે વપરાતો કોઈ જણ પરતીમાને આ ક
 પડતી નથી.

કેમમાં કમમમા લખોયું છે તેવું જોમસર પુસતક અથવા તેવી બીજી કંઈ વ
 અથવા દેખડામાં સગુ લેવવા સાર અથવા લે હેવવા સર અથવા રાખા લો
 પુસતક કયાં કને દેખાડવા સાર જે માણુગતા કમજમ હોય તેને તરણ
 ખવુ.

મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કહેની અથવા કહેડની અથવા એ બને
 કરવામાં આવશે.

જેજ કોઈ જાહેર જગામાં અથવા જાહેર જગની પામે જે માણુય કંઈ બીજસત
 બીજસત ગીતો. | જોત અથવા લાવણી અથવા રખદો ગઈ બે સી અથવા
 આરોને બીજએને ૬૫૫ આવે તે માણુરને તરણ મહોત્તાની મુદત સુધીનો બેમાના ગ
 મે તે પરકારની કહેડની અથવા કહેડની અથવા એ બનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

દરમમાં તમરો કાપમાં ભાવણી ગાય તેને આ કમમ પરમાણે બીજીસત ગીતો
 મપાનો ગુના પતો નથી ભાવણી માણી જાનની હોયછે કેટલોક બીજીશના દોરા રશીત
 હોયછે ને કેટલોક બીજીસત હોયછે માટે પુરાવા વીના શીક્ષા રર કરો (પ્ર. ભા. તા. ૨૬
 મારચ સને ૧૮૬૭ જા. ૪ જાને ૨૫) કયા બીજીસત ગીતો વગેરે તોહોમતદારે ગાયાં અ
 ને તે કવી રીતે જોબીસતછે તે ખસુસ જતાવવું નોઈએ એમ થયું ન હોયતો તોહોમત

૨ છુટો વ્યય ૧ ઈ. ભા. રી. (કલકત્તા) પા. ૩૫૬. જે માવણી બહુઈ કરીને વધારાથી શીશ હોતી નથી તે મટે આ કલમ પરમ છે સાબ થાય નહીં ૪ પ્ર. ઘા. રી. ૫. (શિખારી).

૨૪૪ અ. સરકારે કુકમ આપીયો નહીં હોય તેની સેરદી કઢાડવી સાજ કમી સેરદીની ઓશીસ રા } આશીસ (એટલે ઠમેરી) અથવા જગા જે માણસ રાખે છે
અથવા } તેને ધણામાં ધણા ૭ મહીના સુધી બિમાના બુમે તે પરમ

ની કેવની શીક્ષા અથવા ૬૦ એ બેઠ શીક્ષા કરવી.

અને સરકાર પરકારની હરકાઈ સેરદીમાં હરકાઈ દોઢિ અથવા ૬૦ અથવા નવર અથવા ૨૦૦ કઢાડના બાબત અથવા તેને સગની વળગની ફલાણી વાત બનશે તો કમી માણસના કાયા સાજ ફલાણી રકમ અથવા માસ આપવામાં આવશે અથવા ત કરવામાં આવશે અથવા કરવામાં આવશે નહીં એવો હર કાઈ કાણ જે શીષ કરશે તેને એક હજાર રૂપીઆ સુધી ૬૦ કરશે (સને ૧૮૭૭ ના મા ૫૨ માણે.)

ટીકા.

“કલમ ૨૪૪ અ. પરમણે શીક્ષા કરવા લાયક હરકાઈ યુનાની ફરો આંક સપાનો ૨૪૪૨ના કુકમથી અથવા કુકમના આંકારથી કરવા વગર કાઈ ફરો લેવી નહીં” (સને ૧૮૭૦નો આંક ૨૦ ક. ૧૮; સને ૧૮૭૫નો આંક ૧૦ ક. ૧૩૧).

ખાખ ૧૫ એ.

ધરમ સંબંધી યુનિયો બા. નત.

૨૪૫ એ કાઈ માણસ કાઈ પુલના કેકાણાના અથવા જે વધારે કાઈ પણ કાઈ પણ ભત્રીના લોકોના ધરમને અપમાન કરવાના ધરમને અપમાન કરવાના કાઈ પુલના કેકાણાના લોકો પત્રોતર ગણતા હોય તે વધારે નારા કરે અથવા તેને નુકસાન કરે કે બરણ કરે એવા ધરાવશે કે તેમ કરીને કાઈ પણ ભત્રીના લોકોના ધરમને અપમાન કરે હોય તેને કાઈ પણ અથવા એક વ્યક્તિને કે એ પરમાણે નથી અથવા તેને બરણ કરવું. હોય તેને અથવા બરણ કરવામાં કાઈ પણ ભત્રીના લોકો પોતાના ધરમને અપમાન પહોંચવું એમ શમજશે એવો સંબંધે તે તે માણસને જે વરણની મુલ સુધોની બિમાની ગમે તે પરકારની કેવની અથવા ૬૦નો અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં

૨૪૬ કાઈ પણ મંડળી દેવ પુજન અથવા ધરમ સંબંધી કોરોવા કરવામાં } મુજબ રોકાયેલી હોય તેને જે માણસ પુરી }
કાઈ ધરમ સંબંધી મંડ } કરે તે માણસને એક વરણની મુલ સુધોની બિમાની }
ની અડચણ કરવી. }
૨૪૭ કાઈ પણ અથવા ૬૦નો અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં કરવામાં આવશે.

૨૪૮ કાઈ પણ સમસનુ રીત ધુખાવવાના ધરાવશે અથવા કાઈ પણ શમજના ધ

રમને અપમાન પહોંચાડવાના હિતકાંક્ષી અથવા એ કરવાથી
 કોઈ રાખસનું રીલ કુખરી અથવા કોઈ રાખસના ઘરમને અ
 પમાન પહોંચાડી એવા અંગત છે એમ જાણીને કોઈ પુખ્તની
 સીતાનમ્માં અથવા પરેલ શંસકાર કરવા સાથે અથવા મુઠ્ઠા મુઠ્ઠા
 વગેરે જે માણસ વગર રજાએ પગલે કરે અથવા કોઈ પરેલનું અ
 રિત શંસકાર કરવા સાથે મળેલા કોઈ રાખસને અકરોગ્ય કરે તે
 ની મુદત મુધની બેઠ ના અમે તે પરકારની કંઠની અથવા કંઠની અથ
 કરવાની આવશે.

કોઈ કોઈ જણ રાખસનું રીલ કુખાવવાના પાકા ધરાદાથી જે માણસ
 અરમ રાખથી કોઈપણ રા } તે રાખરા સાબળે એમ કોઈ રાખરા બોલે અથવા અવાજ
 ખસનું રીલ કુખાવવાના } કરે અથવા તે રાખસના રૂખાં કંઈ બાળા કરે અથવા તે
 પાકા ધરાદાથી કંઈ રાખ } રાખસની વરસાદી પડે એમ કંઈ પદારથ મુકે તે તે માણસને
 કે બોલવા લીઝે. } એક વરસની મુદત સુધીની બેઠના અમે તે પરકારની કંઠની
 અથવા કંઠની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ખાખ ૧૧ મે.

માણસના સરોર સંબંધી યુનાએ બાબત.
 જીવો સંબંધી યુનાએ બાબત.
 ૧૪૬ મોત આણુપના ધરાદાથી અથવા જેથી મોત થવનો સંબંધ હોય એવું કાં
 શીક્ષણીય મનુષ્ય વન. | કં શરીરનું નુકશાન કરવાના ધરાદાથી કંઈ કામ કરોને અથ
 વા રૂબાઈ કામ કરીથી મોત થશે એવા સંબંધે એમ જાણવા છતાં તે કામ કરોને જે
 અવગુણ મોત આણુ તે માણસ સીક્ષણીય મનુષ્યભવેના યુના કયો એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) મોત આણુવાના ધરાદાથી અથવા તેથી મોત થશે એવા સંબંધ છે, એમ
 જાણીને અ એક ખડાનો ઢંધર સાકડીઓ ઝેડાની ધાસ પાથરે અને તે જમીન મજ
 પુન છે એમ માનીને જ તે પર ચલતાં અંદર પડેને તેનો જીવ જાય તે અ એ શી
 ક્ષણીય મનુષ્યભવેના યુના કયો એમ સમજવું.

(બ) જ એક ઝાડી પાછળ છે એવું અ જાણે છે પણ એ જાતની ખખર
 નથી હવે જ નુ મોત આણુવાના ધરાદાથી અથવા એથી જ નુ મોત થશે એવા સંબ
 વ છે એમ જાણીને અ પણ તે ઝાડીમાં બહુ બરોને મારવાને લલચાવે અને તે
 પરમાણુ બે બહુક મારીને ઝ નો પ્રાણુ લે તે એ કોણે બે કંઈ યુનાહનો તકરીરવાર
 તકરી પાવ એમ બતા રાં છે અથવા અ એ શીક્ષણીય મનુષ્યભવેના યુના કયો
 એમ સમજવું.

(ક) એક પક્ષીને મારીને તે એકો ઘાઈ બપાના ઇંગાયા તેને ગેળી મારવા
અમ એક ડાહી પછા જોવા બ નો છપ તે અને બ તાહાં બેઠો છે એમ અમ
તો ન હોય તો એ ઠંડો અમર અ એ, કાંઈ પીંચ કમ કાતે હતો તે પશુ
શીશ્વરીય મનુષ્યવંશના મુનાનો તંકસીરવર નથી કેમકે તેણે બ નો ઠંડા લેગો
વા ને કમથી મોત થવાનો સબબ તેના જન્મ માં હોય-એવું કામ કરીને મોત આણ્યું
નો ધરારો કરેલો નહી હતો.

પુત્રાસો ૧ જો ને રાખસને કઈ રોગ, વધો કે શરીરનો અરાકતતા થઈ હો
એવા કાઈ સખસને એ માણસ સરોરનુ નુકશાન કરે અને તેથી કરીને પેલા સખસનુ
ત થોડુ થાય તો તે માણસો તે રાખસનુ મોત આણ્યું એમ સમજવું.

પુત્રાસો ૨ જો-એ ઠંડો કઈ શરીરના નુકશાનથી મોત થાય તે ઠંડો
રાખસો તે શરીરનુ નુકશાન કરવું હોય તેણે તે મોત આણ્યું એમ સમજવું પણો અ
ર પારપર ઈલાજ કરેથી તથા દુશાઆર હકાંનનો દવા કરેથી તે મોત થતું નથી
અ હોય તેવું.

પુત્રાસો ૩ જો-મના પેટ મ'હલા બચતું મોત આણ્યું તે મનુષ્યવંશનો મુને
તથી પશુ કાઈ છવના બપનો કંઈ પશુ જામ પાહાર નીકળે હોય પછી તે પાયાથી
સી રાખસ ન લેવાયા હોય અથવા તે પુરે પુરે જનમનુ ન હોય તો પશુ તે છવના
પેટ મોત આણ્યું તે શીશ્વરીય મનુષ્યવંશનો મુનોદ થઈ રહે.

ટીકા.

શીશ્વરીય મનુષ્યવંશ નો કે તે પુત્ર થતું હોય અમર ન થતું હોય તેવા તે હોય
તમાં ધરારો કરવા લા ન જેનો કાંઈ પરમણે એ મુનો થવામા જરૂર છે તેમજ તે
લાન સ, એન કરવાં એ શ્રોત્રીય કામ છે (રેલીટુ સોરીય એડ કરમોનસ શીપી
દર (સાન) કરમોનસ ર્જાંગ વા. ૧ પા. ૧ અને જ્યાં એ સ, એન કરવામાં ન આવે
અથવા તેથી કમનુ સ, એન કરવામાં આવે તો શ્રોત્રીય ૨૬ જરી નેકરખે. (રેવનીયુ એ
ગુડીશીઅલ પેગીની. જનરલ વા. ૧ પા. ૧૧૭) આ કામ રૂક કરેલા કામો પારી કરે
છે પશુ કામ કરથી કરેલા કામને લાગે છે તે રાખસો કાંઈ પીંચ કમ કાતે મુશીને પશુ મ
પશુ ને ઠંડો તે રાખસો લખા હોય તે ઠંડો મનમન જોતાં એથી કલારો અમર થવા
તો હોય તો ત્યાં એમ અમર કરવા આ કાવરો પેટોના બનાવતા (૧. ૨૬૨)માં શીશ્વ
રીય મનુષ્યવંશની વાખમા જે રાખસો એ કાઈ કાવરો પ્રમણે કરવાને બાંધેલો છે
તે કરવામાં કમુર કરવો. એ બાખનો રાખસ કરેલો હતો દગલાન તરફ નીકળે
મિલા રાખસ આપો હતા.

(૧) બાટલ પાંગ બે ન જે મુ પારને જગુનમા મુકો જોતો રહે
પર મરણ પામે છે.

કેળવવાની જગ્યાએ, જે પણ બાળક મરણ પામે છે.

॥ ५ ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

જાનકીને કહેલા આ કમ્પો કહે જાને આ કમ્પોથી ઝગુ જુગી પુરવકે મોત કહે.

કાશી બેલાડોને એક સપાઈ હોય ને। આ છુત છે, તેપર અ જ ને લેઈ જ

॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ कर्णः कुरु न ह्येष तोऽप्ये पुन नरोः ॥

એક જાતના કુતરો જ ને વળગી પડે છે એ કુતરને વચ્ચે નહીં ખામાવો એ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

मेरी मनुष्य भाषा वीरान छे (३. १/४) प्रज जे। मे मम. हार्द रसते कनी

८५५

[illegible]

જાનકાની (કે. ૧૩૩) ના કાગળ છે કે— '૩૪ પે બોસનો એ કી જે અમદાવાદ

एक भा होय ते समय एते ईश राजमन. समयन वी, समय. साकसभीक भा

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

[illegible]

एडि म्माभाह्दर रेहेनाराप्पे ना हम्पुसभा तय्यार करुने मे तना देप्पता काऽप्येति रा

સરકારે આગળ તે રૂપિયો મળે તે માટેના ઉપર જોર મુકવવાની કાંઈ નોંધણી જણાવી

सम्पत्ती तब भी होने व्यवसाय के बा एषो व्यवसायी के सम्बन्ध पडे ने भीशानी , एम्मे

મુ.વ.છે.તે.લખતુ.તે.ગોપાલ.ઉપર.તે.પંડીરા.અમરાધરે.તથા.બોળ.રાખરો.એ.

तस्मैमानां कर्मणामा वाञ्छा नाना लभ्या यमार्थाद् हे य तैरवा कर्मणाम्पि सदा

સાંજના સમયે પડો સાંજી રવિ, નેત્રના કાચા મગધો કમી શરૂઆત ના લે છે

મહડ પાસેમાં પારોના સીવેલ સરખન પારો

જે સધાનોક મરકરે જે બીજા વહિંકીય 'અમલ'

અમલદાર માસે તપસવા યાર મોકલી રહુ પણ એ પરમાણે ક્યારે કરણ કે હવા નોતાં નથા કેહલે દુર મોકલણુ કે તેના વીચાર કરતાં નો એમ કહ્યાવ કે રસતમાં સડો જવાનો ભવ નથો એમ હોયને મોકલણુ મદરાશ તથા મુજબ પરિશાંકોસોમો મધે જીપર સખવા પગમાં તપાસ કરવાને ઘોણ રોતે અમલીકર મળેલો માલસનેક પારોમાં પાસે હોય તેને રીપોઝ કરવાનો અખતીયાર બ મના મુખ્યને છે.

૩૦૦ નીચે બાતલ કરેલી બાવતો મુડો દબને ખોલુ રાવ ખાખતે મા રોડાનું મ પુન. | ગુરુવધને પુન સમજણુ પણ ક્યારે કે નો જે કમનો મીત થાય તે કમ મીત આણવાના ધરાધાથી કરણ હોય તો અથવા.

૨ છ—કાંઈ રાખસને જેથી તે સખમનુ મીત થવાનો રાખન તકરીરવા નાણતો હોય એવું કાંઈ રાખરનું ગુકશાન કરવાના ધરાધાથી તે કમ કરણ અથવા.

૩ છ—કાંઈ રાખસને કાંઈ રાખરનું ગુકશાન કરવાના ધરાધાથી તે કમ નો ધરાધો કરેણુ મ નું ગુજાન એવી રીતનું હોય કે ચાલતાં સરસડી કરે કરવાને તે સમરય હોય અથવા.

૪ થી—તે કમ એવુ તરન નવ કર છે કે તેથી એવસા મીત અથવા જેથી મીત થ વનો સંભવ છે એવુ રાખરનું ગુકશાન ધરોજ એમ તે કમ કરનાર સખસ નાણતો હોય અને મીત આણવાના અથવા ઊપલા પ્રકરના ગુકશાનના જોખમના પડવા કાંઈ કારણથી તે રાખસ તે કમ કરે તો.

ક્રમ:૧.

(અ) જ ને મારો નાખવાના ધરાધાથી અ તેને જેવો મારે અને તેથી જ મહો. તો અ એ પુન કરણ એમ સમજણુ.

(મ) જ ને એવા રોજ થએલો છે કે એક રાખરો મરેથી તેનું મીત થવાનો સંભ વડે એમ નાણા છતા અ તેને રાખરનું ગુકશાન કરવાના ધરાધાથી મપાદો મારે અને તે સપાટાથી અ મરો નવતો અગર ચાલતા સરસડીકરમ પ્રમાણે રાખો તબદુરસતીવાળા રા ખગનુ મીત આણવાને તે સપાટો સમરય ન હોય તોપણ અ પુનનો તકરીરવાર છે પણ જને કાંઈ રોજ થયો છે એમ ન નાણાથી અગર અ તેને એક એવા સપાટો મારે કે તેમાં ચાલતા સરસડી કરમ પગમાં સારો તબદુરસતીવાળા રાખસનુ મીત ન થાય તો એ કાંઈ છે અગર તેનો ધરિદો રાખરનું ગુકશાન કરવાનો હોય તોપણ નો મીત આણવાનો અ જેથી ચાલતા સરસડીકરમ પગમાં મીત થાય એવુ રાખરનું ગુકશાન કરવાનો ધરાધો નહોતો હોય તો અ પુનનો તકરીરવાર છે એમ સમજણુ નહી.

(ન) અ ધરાધાથી જ ને એક નવપાર અથવા રાખો અગર

તા સરકારી કામ વગરના આગુસનુ મેલ થય અને જ તે અખમથી મળે
કેમણે અગર તેને જ નુ મેલ આગુવાનો કરાદો ન કરવો હોય તોપણ અ
રવાર છે એમ સમજવું.

(૬) લોકાનુ એક દેગુ મળેજુ છે તેમા વગર કાગણે જ એક બેરો તોય છે
તેથી તેઓમાંના એક જણને એક જામ તો અગર રાખણ સખમને એક લે
એવો તેને આગળથી વોચર પુરવક કરાદો ન કરવો હોય તોપણ અ પુનનો તક
રવાર છે એમ સમજવું.

અવધા ૧ લો—બરે તથા આકાશમીક કરાધ ઉતપન થવાથી જેની પાતાનો એ
સીસાગીય મનુસવ વધે માણુમા તે કરાધ ઉતપન કરનાર રાખણનુ મેલ આણે અથ
વા પુન થાય }
તે સીસાગીય મનુસવ વધે પુન નથી.

બરે તથા આકાશમીક કરાધ ઉતપન થવાથી જેની પાતાનો એ
સીસાગીય મનુસવ વધે માણુમા તે કરાધ ઉતપન કરનાર રાખણનુ મેલ આણે અથ
વા પુન થાય }
તે સીસાગીય મનુસવ વધે પુન નથી.

બરે તથા આકાશમીક કરાધ ઉતપન થવાથી જેની પાતાનો એ
સીસાગીય મનુસવ વધે માણુમા તે કરાધ ઉતપન કરનાર રાખણનુ મેલ આણે અથ
વા પુન થાય }
તે સીસાગીય મનુસવ વધે પુન નથી.

બરે તથા આકાશમીક કરાધ ઉતપન થવાથી જેની પાતાનો એ
સીસાગીય મનુસવ વધે માણુમા તે કરાધ ઉતપન કરનાર રાખણનુ મેલ આણે અથ
વા પુન થાય }
તે સીસાગીય મનુસવ વધે પુન નથી.

પુન સમજવું કે

અમલમાં લાવનાં હોય

જો લેખક થયો.

(૬) એક જ માહિતીકરની આગળ એક સાહેબ સાંપડે હાજર થાય અને જુએ
જુએ જોઈ કે “અં ની જુવાનીમાં એક સમયે પણ કુ માનતા નહીં તથા એ
સાહેબો પુરીએ અને એ સાચા સંજોગોને આકર્ષક કહેવાઈ અને જુને એ
જાણે તો એ પુન સમજવું.

(૭) જુ નાક પેચવાની એક ડાહ્યાઈ કરે અને તેને તેમ કરનાં
માનની પચાવનાં હક અમલમાં લાવોને જ એ નો હાથ પડે તેથી આ
જોઈ કહેવાઈ અને જુ ને મારી નાખે તો એ પુન સમજવું કેમ? કહેવાઈ જો લેખ
જોઈ તે ખાનગી પચાવનાં હક અમલમાં લાવનાં કહેલી વસતુથી ઉત્પત્ત થયો.

(૮) જુ ને મારે તેથી જુ ને જોઈ કહેવાઈ અને તે કો ધના શાકો એ
કાશાથી તથા તેની પસંદ ને મરી નાખવાનાં કાશાથી એક જોઈ ઉભો
તે કાશાથી જ નહીં હાથમાં એક કરી આપે અને તે કરીએ વની જુ ને
તો એ કાશાથી જ એ માતર શોક્ષણીય મનુશય કરનાં એક થઈ શકે પણ
તારીરવાર છે એમ સમજવું.

અમલમાં રજો—કેઈ મુજબ સુસુખીએ સરોર અથવા મોહકતા
જોઈ એક અમલમાં લાવનાં કાશાએ તેને અપેક્ષા આપતીઆરની હતી
તે આગળ વીચાર કર્યાં પોતા તથા તે પચાવ કરનાં જુને કરનાં વધરે
જોઈ વગર જે રાખનાં સાદામાં તે પચાવનાં હક અમલમાં લાવનાં
મોત આજી તો તે શોક્ષણીય મનુશય પુન નથી.

કાશા.

જુ ને મહાવચા ન શાય એવી રીતે ધેડાની જાણથી તેને મરવાનો
કરે એ એક પીગતોસ પેચી કહાડે જ હુમલામાં જોઈ રહે અને જુને મારે પડે
જુ કાશા હાજરથી અકાશથી નહીં એવું સુસુખીએ જાન ને જુ ને જોઈ અને જુ નો
શાક હો તો એ પુન નહીં પણ માતર મનુશય કરશે એમ અમલમાં.

અમલમાં ૭ જો—કેઈ મુજબ સરકારી નોકરો દ્વારા અથવા મરકારે મનમારનાં
જોઈ કરનાં કામ કરનાં કાઈ પરકારી નોકરને એક કાશા કરનાં હોય તે આજી કાશા
એ તેને અપેક્ષા આપનાં અરની હતી જુને જુને સરકારી નોકર દ્વારા પો
નો કાશા કરનાં એક પચાવનાં જુ ને પાને જે કાશાને જુને જુને કાશાથી તથા
જુ માનનાં હોય એવું કાશા કાશા કરનાં તે એક આજી પણ જે રાખનાં મોત થ
તે સુખસુના બેપર તેનો કાશા દ્વારા જુ ને હોય તો તે શોક્ષણીય મનુશય પુન નથી.

કરનાર કાઠિયાવરના રાજા

કેવી રીતે કહ્યો ન હોય તે ને શી

ખુવાએ—એવી જ નવેનામાં

નાર કાણ એ વાતનો કાઠિયાવર નથી

અપવાદ ૫ એ—જે રાખનાર માત થયું હોય તે રાખસ અ

મરના ઉતાં મરે પાંનાની રાખનાંદોયો પોતાનું માત થવા દંડુ હોય

ખમ માથે લીધું હોય નો તે કાણે સોક્ષ્ણીય મનુરાવધ ખુન નથી

૬૪૧.

જો હમણે વરણથી એકી કમરનો એક સખાળે તેને જીગડેગીને અ ગુપ્તી

ની પછી આનમવાળ કરાવે ને એ કાણે જ નો નાની ડામગા સખાવથી જ થ

ત થવા બાજુ પોતાની રાખનાંદો આપવાને અમકત માટે અ એ ખુન કરવામાં

કરો કરી એમ સમજવું.

• ૬૪૨.

જો સોક્ષ્ણીય મનુરાવધમાં છે તેવીજ રીતે ખુનના તહેજનમાં પણ એ ડુંગે થવા
નાં વરણો, તથા ભાગ્યપણ સાબોત કરી આપવું એ ફગોઆરીના ઉપર છે (રેખનીય સોવી
અ એક કરોમીનસ સીપોટ કમકતા કરોમીનસ રહોજ વા. ૪ પા. ૧૨) પણ જે કાંઈને
એમ બહુશો હોય અથવા હોવાથી કાઠિયાણુ અપવાદ તેના ડુંગે એકો કરેલા છે તો ૬
લખા. અપવાદો મારા કામમ ભાગુ પડે છે એમ તેણે ખતાવા આપવું લોકાએ (રેખીન
યુ જુડાંસી અમ એક પેલ'સ કનગલ વા. ૫ પા ૪૦ રેખનીય સીપીસ એક કરોમીનસ
મુપેક (કમકતા) કરોમીનસ રહોજ વા. ૧ પા. ૫).

અપવાદ ૧—એમ નથી સમજવાનું કે એ તેવો કહે થ ચડયો હોય તોપણ તેથી
ખુનનો ડુંગે સોક્ષ્ણીય મનુરાવધ થાય કહેવ જોઈએ થવાના કારણ અને ફેરવની
કઈ વરણણ હોવું જોઈએ (જાં થા: લા રાપોટ એપેકેટ કરોમીનસ જુડે
વા. ૧ ૫ પુ ૧૧)

અપવાદ ૨—ફક્ત આપદે જુડેગાન કરવાની આમાં મણુમને થમદી અપ
તો તેજી કાઠિયાવર રીતે પોતાનો જવાજ કરવાનો તક નથી કે આ માણસ આ કમમના
ખવાય નીચે બોલને મારો થકે (૧૫ ગળા લા રાપોટમ આપેનકોસ વા. ૪ પાને ૧૦૧).

અપવાદ ૫—જ્યાં એક જુવનાંદો પુરુષના પુરીપુગક નાગ કરતાં મરણ પામી
જોઈએ તેના એ કમ કરનાર સખાળ ખુનનો નહીં પણ કાંત સોક્ષ્ણીય મનુરાવધનો ત
કાંત કરોમીનસ ૨ પોટ (૪૫૫) કરોમીનસ રહોજ

શ્રી હુન્દઈ ગણધુ પ ને તેના ઉપર ખુનનો આજીવન વધાર
વળાવ્યો. (પ્રાચીન હા. નીચડા પુ. ૫. ૨૬૮).

૩૦૧ ને વસતુથી મેલ આવતું હતો ધરિદે કર્યો હોય અથવા તેથી મેલ થયો

ને રાખરાખ મેલ આ
ધુધુ વાગુદોય તેથી કાઢ
શુધા રાખસનુ મેલ થાય
તો તે શિક્ષણીય મનુરામય
વીરો.

સંભવ છે એમ પોતાના જાણામાજીવ એવી કંઈ વસ્તુ
વધો અગર કાઢ સખા જેનુ મેલ આવતુ નો તેજો
હો નહીં કર્યો હોય અને જેનુ મેલ પોતાથી
તેના જાણામા પાણુ ન હોય એના કાઢ રાખરા
ધુને શિક્ષણીય મનુરામય કરે તો ને રાખરા

થાનો તેને ધરિદે કર્યો હોય અથવા જેનુ મેલ પોતાથી થવાનો સંભવ તે
થ તે રાખરા અગર તેજી મેલ આવતુ હોત તો તે ને પરકારનો શી
મેલ તેજ પરકારનો તે યુનેયરે કરેલા મનુરામય છે એમ સમજવું.

ટીકા.

ક ને મારવા ધારેલો જોળો ખ ને વગો અને તે મુખે તેથી ખ મારવા
ધરિદે ન હતો એમ ખ્યાલ થઇ સડનો નથી (કલાના હાઈકોરટ તા. ૨૭ માર્ચ
સને ૧૮૯૭).

૩૦૨ ને માણસ ખુન કરે તેને મેલનો અથવા છાવતાં સુધી સમુદર પારની
ખુનની શિક્ષા । જો કરવામા આવશે અને વળી તે રહેને પણ બાકાં થશે.

ટીકા.

ખુનના નહે મનના કામમા આઠ વાગ્યતી હમરના બાળકની વગર પતંગીના કે
શીધેલી સાખસાં મજુર મહી રહાય તા. ૧૫ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૯૬ કેહી જાઉં પે
ના કામમાં. એક હે. શીવાળ એ બે લાકડાનો માર મારો વાગ્યમા જણા પછી પે ન
શીધો તેનો હાથ મુખો કંઈ બ તમા મળે નથી તરે તે છાવે છે એમ સમજવું
વાસતે કેહી ઉપર છાવતાં સુધી સમુદર પારની શીક્ષા કામ રહી (પ્ર. હા. તા. ૨૧
મારી સને ૧૮૯૭). તહેમતદાર ગરમદરી હોય તે પમુ તેને મેલનો સ ૫૦ રી ને
તો પ્રસવ થતાં સુધી તેના અમત કરવા નહીં જેઠાએ ૧૫ વી. ૨૧. ૫૫ ૧૬. ૫૫
૧૬૬ મહાબળા કરવાથી ખુન થયુ હોય એવા કામમા જે મેલ થયુ છે તે ખુન પુરક
અથવા થી થયેલ કામ થયુ છે એમ સાબીત થયુ જોઈએ. કા. હ. ડ. ૫. ૩૫૮.
ક રાખરા એક અશતરીના ગરબ ત કરવા તેને કાજેરી પદાવ્ય આપેલો તેથી તે
શતરી મરી ગઈ એ જેરો પદાવ્ય આપતી વખતે એ અસારનુ મેલ થશે એવું તે
ખસ જાણુતો નહોતો તેમાં કાવવામા આવ્યુ કે તહેમતદારે આ કલમ પુરુ
નહીં પમુ કામ ૩૨૪ પરમાણેના યુને કરવા કહેવાય. જી. વી. રો. પાટી
આરથી (૫) ને મારો નાખવાનો ધરે મારીલો હતો તે હવે આરથી (૫)

પીક કે (અ) નુ તેજી પુન કરતુ (૧૦ જી ૫. ૭૮) એક શખ્સો પોતાની મેળે
 હો હોઈને કાઢી પુન કરતુ તેમા ૧૨૫૦૦ આંબુ કે જે ૬ પેત ની જેલે રેલા
 રાખો કેઈને રેલા કુનીયની જ્યાપારોથી મુક્ત થતો નથી તોપણ આ પુન કરવા
 નેના ઇંગ્રો નહોતો એ હકીકત પીવાનમા લેવા જેવીછે કા. ઇ. ૪. ૩૬૨. કલ્યા
 ઘઠ ૨૪૫૧ પછી પરસપરની જુસો તરમ પડયો હોય તે વખતે એક જણ પીગને મારે
 તો પુનછે આરમ. પા. ૧૮૪. એ જણ અકગમાલ કલ્યા ઇપર આવી પડે તેમના
 એક વધારે કલ્યા ન થાય તે માટે બાએ પીગો શખ્સ તેની વસે રહે બાગનારને રો
 હતાં આગળે કાઈ પાઈ વીઝરે આવવાથી બાગનાર રસનો ન મળે અને પાતાની જાન
 ખચાવવા માટે પીગો કાઢ રસનો ન રહે તેથી વસે આવ થગને મારો નાખે તો એ
 મારો નાખતુ પુન નથી. ખાનગી ખચાવના હકમા નેણે પુન કરતુ કહેવાય. આરમ.
 પાનુ ૧૮૧.

• ૯૭૩. ૯૭૫. સુધો સમુદ્રપારની શીશાને હુકમ જે માણસનો ઇપર થએલો હોય
 જનમ દીપના યનેઝરે } તે માણસ અગર પુન કરે તો તેને મોતની શીકમા કરવા
 રેલા પુનનીશીકા; } મા આવશે.

૯૭૪. • પુનથી ઉતરતા દરબાનો શીક્ષણીય મનુશવથ જે માણસ કરે તે માણસને
 પુનથી ઉતરતા દરબાનો } અગર જે કામથી મોત થયુ હોય તે કામ તેણે મોત આણ
 શીક્ષણીય મનુશવથ વધની } વાના હિસાબો અથવા જોયો મોત થયોના સબર હોય એવુ
 શીક્ષણીય. • • • • •

કાં શારીરનુ નુકસાન કરવાના હિસાબો કરતુ હોય તો ૯૭૫તાં સુધી સમુદ્રપારની અ
 થા રસ પરસની મુક્ત સુધીનો બેમાના ગમે તે પ્રકારના કેદની શીક્ષા કરવામા આવશે
 અને વળી તે બંને પાણ લાવક થશે અને અગર તે કામથી મોત થાનો સબર હોય
 એવુ કાં શારીરનુ નુકસાન કરવાના હિસાબ વગર તે કામ તેણે કરતુ હોય તો તે
 માણસને જસ પરસની મુક્ત સુધીનો બેમાના ગમે તે પ્રકારના કેદની અથવા કેદની અ
 થવા જે બનીની શીક્ષા કરવામા આવશે.

ટીકા.

૯૭૩. ૯૭૫. સુધો સમુદ્રપારની શીશાને હુકમ જે માણસને ધડો દીધે તેથી તે રસના ઇપર
 ધડો પાચમે દીવસે તે મરો ગયો તેમા ૧૨૫૦૦ આંબુ કે તહો
 ૯૭૪. • પુનથી ઉતરતા દરબાનો શીક્ષણીય મનુશવથ જે માણસ કરે તે માણસને
 પુનથી ઉતરતા દરબાનો } અગર જે કામથી મોત થયુ હોય તે કામ તેણે મોત આણ
 શીક્ષણીય મનુશવથ વધની } વાના હિસાબો અથવા જોયો મોત થયોના સબર હોય એવુ
 શીક્ષણીય. • • • • •
 રી. (મદરાશ) પા. ૨૨૮. કેટલાક સખ્સોએ મેરને એવા મળના રાતે મારયો કે તેથી
 તેનુ મોત થયુ તેના શરોજ ઇપર મરના ૧૪૧ ઝડક દવા અને તેમાં કેટલાક પાણમાં
 બાગી ગયાં હતા તેમા કશા તમા આવીશુ કે તે શખ્સે એ શીક્ષણીય મનુશવથ કર
 અ. હા. રી. પા. ૨૩૫. એક મેરને મણુજી માવકો રોતે ડમ દેવામા આવ્યો

૯૭૫. સુધો સમુદ્રપારની શીશાને હુકમ જે માણસને ધડો દીધે તેથી તે રસના ઇપર

હજીતા હતા તેમ છતાં એવા કામ હંધા તેના દરાવવામાં આવવું કે તેઓએ મનુષ્યને
 યુનો કર્યો ૭ વી. રી. પા. ૧૪. અસાધારીની સાથે છીનકુ કરતાં અસાધારીને પાણી
 ને તેના રાસત અને તેના બણી છીનકુ કરવારને મારી નાખે તો તેણે સૌકશ્યોષ
 વધ કપુ' કહેવાય, ૧ વી. રી. પા. ૧૭ એવની સાથે કાઠને મુલેસે કુલેવામાં અને
 મારી નાખવામાં આવે તો તે પણ સૌકશ્યોષ મનુષ્ય વધ કર્યો કહેવાય, ૪ વી.
 પાનુ ૩૮.

“૩૦૪ અ—સૌકશ્યોષ મનુષ્યવધ કરતાં છિતરતાં ૬૨૦૦નું ૬૨૦૦૬ અવધિરનું
 ખરેખરો મોત થાય | થવા માલની બરેણુ કામ કરીને કાઠ માણસ કાઠનું મોત
 હતા તેને મણામાં મણા એ વરસ મુધી એમાના ગમે તે વરકારની કેદની શકશા કર
 અથવા દંડ કરવો અથવા એ એક ગોખસા કરવી”. (સને ૧૮૦૦ ના આક્ટ ૧૭
 ૧૨માણે.)

૩૦૪.

૩૦૪ અ નવા યુનો ખરેખર એક તદન છુદી બાતનુ મનુષ્યવધ હોય ત્યાં પ
 મીઠાએ આ કલમ મુજબ તફોમન મુકુ' ન જોઈએ અને જાહેરા તથા જમુર
 એ આ કલમ મુજબ યુનાની દરાવ ન કરવો જોઈએ આ બાબત હમણા એક મુક
 મા મદરાસ કોર્ટ-રફે બતાવે પુલુ' (મદરાસ હાઈકોર્ટના ફે સલા માલુમ ૭ પા. ૧૬
 મગા કામના કોર્ટમાં પાનાની માને માર મર ને અને માનો મુરોને મારી નાખી
 શનજીને એમ માલમ પડે છે કે એ મોત નીરદવ માર મારવાથી અને માનો માર ના
 થયું પણ તે સૌકશ્યોષ મનુષ્યવધ થી તેને યેજુન' કગવહે કમણુ કે બળાકુડુ મોર
 પધા નહોતો કે કેઈને એમ માલમ પડ્યું હોય કે તેથી મોત થવાનો અ'બપછે એ પુલુ
 કે પુનથી ઊતરતા કરવના મનુષ્યવધનો તેને યુનો કરવાનો આ કઈ અ'બપ નથી એ
 મણે જે બાણાણુ હોતતો તે ખુદ થત. (વી.કે.કે. ૩૦૦ ૨૬મ ૨) જાડજનો અ'ગળ
 હશે જ સવાલ હતો કે જેથી મોત થવાનો અ'બપછે એવુ સરોરનુ નુકાન જાણ
 પુલુ કમ ને કામ તેણે કરેણુ હણુ કે કેમ જાડજને માલમ પડે છે એ રાક વાસનો
 રકા કોસીને એ મજબુત બવાના માણસે જરાપણુ કરેય જોતપન કમ્પા વચર નીરદવ મા
 મગ્યે માતે મારી અને તેના મારત પળ એ વા માન અને કુમ્મલાની વમે છે તેમારી
 મપછે એમખાની પુરવક માલમ પડયુ છે પણ રોગ' જાડજે કદને અવરોધારી કામથી એ
 થવા બાબતની આ નવી કલમ મુજબ યુનેદગ. રીવીવાછે. અમારા અબીમ્રાવમા
 કલમ તદન આ કલમની હકાકતને લાગુ નથી માણુગીય અવીચ રીવાયુ' એ બાણા
 એ એવો રંતે બાલવુ' કે તેથી નુકરજન કરના અને કાયદા વંદેય પરોણામા નોક
 એ આગરો કે તેણે પરોણુ નોકજો નહિ અને મણુવાર એમ માર
 કરનાર તેણે પરોણામા થવા અદકાવવાને પુરો સાવ પેલીથી બાંધ્યો છે
 એથી છે કે એ પરમાણે બાણા છતાં એમ અ'બપ' રીવાયુ' નુકરજન

કંઈ કાપડા વીરધ અને નુશાન કરતાં અસર થશે એમ જાણી શીવાય કે જે પાણી એવી કેરી અતમા કે જે એમ બતાવે કે એ કામ કરાશે પાતે જોઈએ તે કામ બાળવિતી બળવી નથી અને જો બળવી હોત તો એ પ્રમાણે તેના જાણવામાં આવી જાય કે પુત્રવાળું કારણ શાથી છે કે આગળ પાછળ નજર રાખવાની રીતે માણસની જાણવાવામાં તેણે અંતર કરી એ બુધ્ધ છે કે જાતને જાણી જોઈને અને ધિરાણે બુધ્ધ નુકસાન આપે વરજામ થી એક વરજામાં આવવું નથી જો કે જે કામ અતમારે ધરાવથી કરેલાં હોય અને જે એકદમ જાતલ છે તેવી જાતને મગતા નથી એ નુકસાન કરનારાની અભીપ્રાય પરમાણી આરખનાર મોત થયા શીવાય જ નહીં કુખ લેમાં રાકત એમ હતું તે બીજરથી એમ કહેવું કે એ કામ ફક્ત અમીચારીય જાણ છે કારણ કે એ અજાણ્ય એ જરા વધારે કાળ ગયો, આ કહેવું એક કે

ખીતા, અને ભય બેસા જોડા વીચારવું પરિણામ છે આ કંઈ અમીચારીય જાણો તેજ અંતરનો કેસ નથી તે તેથી જ્યાં અમીચારીયનું અથવા અંતર શીક્ષણીય મનુસંસ્થ થવું હોય ત્યાં આ કામ મુજબ યુનાઇ થઈ ગઈ કે કેમ તેના વીચાર કરવાની જરૂર થતી નથી તો પછી એ અપમદ છે કે "જો શીક્ષણીય મનુસંસ્થની ઉત્તરતા દર્શાવે તે યુનાઇ એ રાખે એ વાળવાનો ભય હોય તે આ કામમાં જવાન કે રેસા યુનાઇ જોડેલા આ કામમાં મોત થવાની જરૂરી અથવા પુરી જાણમાં બને છે તે જોઈ તે જાણના ન આવનાં અમીચારી અને અંતર બેસા કામનો બને છે," એવા જ સમયથી પાતાનો અપાવ કરવાનો હવે ઉપરાંત અપાવના પુરી પુરવડે કરેલા નુકસાનથી થઈને મોત સૌંદર્યીય મનુસંસ્થ તરીકે તહામત અડવું જોઈએ અને કામ ૨૦૪ અ. મુજબ અમીચારી અંતર અંતર બેસા કામ તરફ અડવું જોઈએ (૨૧ની કુ સી વીલ એક કરોમીનસ રીપાટ (કેકેલા) કરોમીનસ રીપાટ ૧. ૨ પાને ૪૦) જે કરતે તે જોડે તેનું પરીણામ અપકર નીવડશે એવો અંતર છે તેમ જાણ સાધારણ સંભાળ શાખા વના એ કરી કરે અને તેથી ખુબ નીવડે તે તે આ કામ ૧૨મ છું યુનાઇ છે ૪ છ. લા. ૨. (કેકેલા) પાન ૭૫૪. ૭ મદરામ હઈ કારક રીપોર્ટ પાન ૧૧૬.

૨૦૫ જે દરમિયાન વરસથી જોઈને અંતરનો કેઈ શાખસ અથવા ઉત્ક્રિયાનો સમય કોઈ માણસ અથવા રીવાજો } સ, અથવા કોઈ થઈને રાખે અથવા જાતને જાણનાં કેઈ માણસ અથવા રીવાજો } કેઈ માણસ અથવા કેઈની હાલતમાં હોય એવો કોઈ ૧ શાખસ અથવા રીવાજો કરવા } પસ અથવા અથવા કરે તે તે અથવા અથવા કરવા જે માણસ મદદગારી કરવી. } અને તે પગારની કેઈની જોખમા કરવામાં આવે

ની મુલત સુધીની કેઈની શીખસા કરવામાં આવે અને વળી તે દંડને પાણી માપ કરો ૨૦૬ જે કોઈ માણસ અથવા અથવા કરે તે તે અથવા અથવા કરવામાં જે માણસ ૧ અથવા અથવા કરે તે માણસને ૨૨ વરસની મુલત સુધીની મુલત મારી. } અને તે પગારની કેઈની જોખમા કરવામાં આવે

જો તે દંડને પાણી માપ કરે,

ટીકા.

એક સતી આપતના કામમાં કેટલાએક કેરીઓએ બરાબર બેઠને દાદ બગાડીઓ પાછું તેમાંથી એક બહુ એ વીધવાનું મેલ કરવામાં સામીલ ન રહ્યો. માણુ જ્યારે તે થોડી બળવા પછી એકેમાંથી નીકળી તીવરે તેને પાછો મોકલવામાં ને બગાડી થયો. મુજા બા કાઈકારદે કરાવ કર્યો કે પહેલા કેરીઓ સંજ્ઞાથી જ મનુરતબના તકસીરવાર છે અને ખીબા કેરી ફક્ત આતમપાત કરવામાં મદદગારી કરવાના તકસીરવાર છે (રેવ. જુડી. એક પાલીસ જનરલ વા. ૧ પા. ૧૭૪).

૩૦૭ એ કાઈ માણુસ એવા હરિદા અથવા સ્તનથી તથા એવી હાંમતમાં કંઈ પુનતી કોરીસ | કામ કરે કે અગર તે કામથી તે મેલ આણે તો તે માણુસ પુનનો તકસીરવાર થાય તો તે માણુસને કસ વરસની મુલત સુધીની બેમાંના ગમે તે પરી રની કેદની કૌશા કરવામાં આવશે અને વળી તે હંડને પાછુ લાવક થશે અને તે કામ થી અગર કાઈ સખસને બધા થાય તો તે સુનેહગર અગર તો અવતાસુધી સમુદરપારની સીક્ષાને અથવા ઉપર લખેલી છે તે શીક્ષાને લાવક થશે,

“એ માણુસના જીવર અવતા સુધી સમુદરપારની શીક્ષાને કલમ થઈ પુરેલો જનમ દીવના સુનેહગર | હોય તે માણુસ આ કલમ પ્રમણે સુનો કરશે અને તેના તે એ કોરીસ કરવી. | જુ સુનથી બધા થઈ હોય તો તેને મેલતી શીક્ષા થઈ શકશે.” (સને ૧૮૦૦ના આક્ટ ૨૭ માં પ્રમાણે).

ફટાત.

(અ) જ ને મારી નાખવાના હિરાદાથી આ જ ને જોળો મરે. એવી હાલતમાં કે અગર જ નુ મેલ થાય તો આ પુનો તકસીરવાર થાય તો આ આ કલમ નુજા સીક્ષાને લાવક છે.

(ખ) એક કુમળી વયનાં બહુનું મેલ આણવાના હિરાદાથી આ તે બચવાને એક જનમમાં પુણુ મુકે તો પછી તે બચવાનું મેલ ન થાય તો પાછું આ એ આ કલમમાં ખવાન કરેલો સુનો કરશે એમ સમજવું.

(ક) જ નું પુન કરવાના હિરાદાથી આ એક ખંડુક વેચાતી લઈને તેને બરી સુધી આ એ જીવર લખેલો સુનો કરશે નથી આ તે ખંડુક જ ની જીવર છોડે તેણે આ કલમમાં ખવાન કરેલો સુનો કરશે એમ સમજવું અને અગર તે ખંડુક હવાથી જ ને જનમ થાય તો આ કલમના પાછલા ભાગમાં દરાવેલી શીખસાને તે લાવક છે.

(ક) જેર ખવરાવ્યાને જ નું પુન કરવાના હિરાદાથી આ કઈ જેર ને જેર કઈ ખોરાકમાં મેળવે. અને તે ખેરાક આ ના કલમમાં સુધી આ એ આ કલમમાં ખવાન કરેલો સુનો કરશે નથી પણ આ તે જેમજ જીવર મરે, અથવા જ ની દેખવ ઉપર મેલવા સાદુ તે ખોરાક

તેથી તે એ એ આ કલમમાં બધાન કરેલો ઝુનો કર્યો એમ સમજવું.

૮૧૬૧.

આ કલમ મુજબ ઝુનો થવાને માત્ર શીબાથ પુનનો ઝુનો અથવા પુનથી દરબાદુ શીશીયીય મનુશાધીનો ઝુનો લેવો બની શકે એવી દરેક ચાજનો તે ઝુનોગર સા ખીત થવો જોઈએ એથી માત્ર થાય એવું કંઈ કામ કરેલું હોય જોઈએ અને તે કામ મા ત કરે હોય હિરાદથી અથવા જરૂર સવળાવીક રીતે અગર સવળાવ્ય રીતે તે માત્ર કરશે હોય સાનુકો તે કરેલું હોય જોઈએ એટલા માટે જ્યાં ફરીએ પાતાના હાલીસર ઉપર રા વેળા છોડી પાછુ પોકો જે થતાં પહેલજ તે બધે થઈ થઈ હતી અને એ ધરાવા ભરે લી માત્રમ પડી પાછુ તેવું મ'કુ મંકેલું નહોતું' તાં મુખઈ હાઈકોરટ દ્વારા કર્યો 'કે જો કે જ્યારે એ કામ કર્યું' તે વખત ફરીના માનવામાં એમ હતું કે એ બકુનું માથુ મંકેલું હતું તો પાછુ કલમ ૨૦૦ મુજબ તે ઝુનોગર થઈ શકતો નથી બીજે જસ્ટીસ કરા હઈ મોક્ષકા કે—'આ કલમના દ્વારો તથા તેના દરદાતો જોતા અને હેખાય છે કે આ કલમ મુજબ ઝુનો થવાને એમ જરૂર છે કે એવા હાલતમાં કામ થયેલું હોય જોઈએ કે એ કામની અગર થઈ હોત તો માત્ર થાત એ કામ ચીજોના સવળાવીક અને ચાલુ નીચમ મુજબ માત્ર કરે તેવું હોય જોઈએ અને જે કામની ફરીઆદ કરી હોય તે એથ પરકારનું ન હોય તો ફરી પુન કરવાની કોશીસ કરવાનો આ કલમ મુજબ ઝુનોગર થઈ શકે નહીં' 'આપણા દરદાતો આ બીચારને ટેકો આપે છે એક તો ભરેલી બકુનું છે કનાર માથુસનું છે અને બીજુ બીજાના ટેમ્પલ ઉપર જોર મેળવેલો એ શક મુકબર મા યાસનું છે આ બંને કામ માત્ર કરે તેવા છે પણ આ કામમાં જોઈ એ કામ માત્ર કરવા ના હિરાદથી કરેલું હતું અને ફરીના માનવામાં તેથી માત્ર થાય તેવું હતું તોપણ બધે જોતાં તેથી માત્ર થઈ શકત નહીં અને તેટલા માટે તે કામ એ કલમમાં આવતું ન થો' (રાણી બીજે કારીડી મુખઈ હાઈકોરટ રીપોરટ કરી મીનસ કરીશ વાજવમ ૪ થાનુ ૧૦).

૪૦૮ જો કોઈ માથુસ એવા હિરાદ અથવા સાનથી અથવા એવી હાલતમાં કંઈ શીક્ષત્રીય મનુશાધી કે કામ કરે કે અગર તે કામથી તે માત્ર અછો તે તે માથુસ રથાનાં કારીશ. પુનથી કિતરતા દરબાદા મનુશાધીનો તકમીરવાર થાય તો તે માથુસને તરણ વરસનો મુદત મુતીનો બેમાના અમે ને પરકારનો કેદનો અથવા હંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવે એમ તે કામથી અગર કોઈ રાખરને વધાર થાય તો તે માથુસને સાત વરસનો મુદત મુતીનો બેમાના અમે તે પરકારનો કેદનો અથવા હંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે

ક્રાદત.

જો તથા આકસમીક કરાધ કિતપન થવાથી આ બં ની ઉપર એક ખીરતોલ છે બી હાલતમાં કે અગર તેમ કરવાથી માત્ર થાય તો પુનથી કિતરતા દરબાદા મનુશાધીનો તકમીરવાર થાય તો તે માથુસને તરણ વરસનો મુદત મુતીનો બેમાના અમે ને પરકારનો કેદનો અથવા હંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે

નુશીયદ્રમનો તે તકરીરવાર થાય તો આ એ આ કસમના બીપાન કરેલો એમ સમજવું.

૪૦૯ ને માણસ આતમણત કરવાની કારીશ કરે તથા તે યુનેઈ કરવા આતમ બાન કરવાની કા | કાંઈ કામ કરે તે માણસને એક વરસની મુદત સુધીની રીક્ષા આપવાનું કરેલી અથવા ૬૦૦ની અથવા એ બનેલી રીક્ષા રવામાં આવે.

ટીકા.

આ કસમનાં યુના મધે કે તથા હાંડ બંને વધ રહેલું. વાસતે એકથી ૬૦ કરેલો રીક્ષા તકરીરનો સાથે મોકલ્યું. ઘા. તા. ૧૪ જુલાઈ સને ૧૮૬૩ તા. ૧૨ આ ૧૦૦૦ થી. ૧ બાગ ૧ મા. ૩૯.

આકે પસાર થયા પછી કાંઈ પણ વખતે ને માણસ યુનના બિપાન | અથવા યુનની સાથે અપહરણ અથવા છોડા ચેરવાનો યુનેઈ નીત કાંઈ બીજા માણસ અથવા માણસોની જોડે મળેલા રહેલું તે માણસને કસ સમજવો.

૩૧૧ ને કા હોય તે માણસને છવતાં સુધી સમુદર પારની રીક્ષા કરવાગા આ રીક્ષા | રો અને વળી તે ૬૦ને પણ લાયક થશે.

અરબપાત કરના બાબત નહી જનમેલા ખચાએને નુકસાન બધવ. અચાએને ખુલા મુકવા બાબત તથા જનમ ખુલાવવા બાબત.

૩૧૨ ને માણસ પુધી પુરવક કોઈ અરબપાતો અસતરોની અરબપાત કરે તે અરબપાત કરે. | છુસને અગર તે અરબપાત સુખપુધાએ તે અસતરોની અરબપાત કરે.

અરબપાત કરવાના કારણસર ન કરેલો હોય તો તરણ વરસની મુદત સુધીની એમનાં ગમે વરકારની કદની અથવા ૬૦ની અથવા એ બનેલી રીક્ષા કરવામાં આવશે અને

૬૦ તે અસતરી જળીતગરબા હોય તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની એમનાં ગમે ને વરકારની કદની રીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે ૬૦ને પણ લાયક થશે.

ખુલાસે—જે અસતરી પાટે પાટાના અરબપાત કરે તે ૧૩ આ કસમના અરબપાત બાબત થાય.

ટીકા.

આ કસમ ૧૨૩ જેના યુનેા તે ખરેખર અરબપાતો હોય તોયેર બનેછે ૧૫ થી ૨૧. ૫૪ ને ૫૪૨૫ તહેામતદરે આપોઆપે તેથી અરબપાત થાય એવો હતો એવું ખીત થવું નેહાએ આરમ. પા. ૪૦૨.

જે અસતરોની રજામંદો વગર ને માણસ બિપુલી કસમના વચાને રજામંદો | કરે તે માણસને પછી તે અસતરી અસતરોની રજામંદો કરે. | તો પણ છવતા સુધી સમુદર પારની અથવા

માં જો ૭૭૧૧ જમીન હોય તેનું તે કામથી મોત થાય તે ૭૭ ૭૭૧ કામમાં જમીન
નાદનો તકરીર રહે એવ સમજવું.

૨૧૭ ને માણસ કોઈ ખાર વરસથી ઓછો ઉમરનાં જવાનો બાળ અથવા મહિલા કોઈ ખાર વરસથી ઓછો ઉમરનાં જવાનો તેના મા, બાપ અથવા ને રાખસ ના દવાસામાં તે બધું હોય ના જાણે પુત્રુ પુત્રી અ તથા.

પ્રમાણ—અગર તે પરમાણુ તે પુણુ મુગધથી પચુ મરી જાય તો તે મુગધાની કે
જા મુગધ તે કુનેઝારની પુન અથવા શીક્ષણીય અનુરાધને માટે તજવીજ થાય
જે પરવાની આ કામની મદદ નથી.

உதா.

એક હાલના કામમાં નીચે પ્રમાણે હકીકત માલમ પડી હતી એક નવા કમરોસા પુ
સ્થાની મા આ પોતે જાતે હાલવાને ઘણી અવગત હતી તેથી તેણીએ એ બાબને ધુણુ
કાપને જ ને એ કહ્યો થીર જસ્ટીસ સમક્ષમાં એમ કાવ કર્યો કે એ ને આ કલમ
અનુસાર કાવ રાખવું નહીં કારણ કે તેણીએ એ બાબને ધુણુ ધુણું નહોતું તેમ
કાવ કાવ રાખવું નહીં કેમકે તે કહીતેની મા નહોતાં વળી એ કે જે બાબો એ
બીજાને મદદગારી કર્યા હા અનુસાર કાવ રાખવું નહીં કેમ કે બાબો એ એ રીતે
કરી રહે એમ નહોતું તેપણી મદદગારીએક બીજાની ધાવ નહીં (રાણી વી. જી. ૧૯૦૧
મદદગારી સને ૧૮૯૬), એ જાણે પોતાના છેકરાને રખડુ મુકુલ તે છેકર મરી
ગયુ આ મેલ થવાનું તરતનું કારણ તેને રખડુ મુકુલ એ નહોતું તેથી તેની બીજા ધુણુ
તહે મત નહીં પણ આ કેમ પ્રમાણેનું તહે મા આરે એમ કાવ ૧૦ વી. રી. ૫૧. ૫૨
૫૨ સમજો આરે આરે એક સમસને જોયો માર આરે તેથી તે મરી જાય તો આ
આરે સમસને તેણે પુત્ર કાવ કહેવા જ વી. રી. ૫૩. ૩૩ આ કલમ નાના છેકરાંના મા
બાબને માણુ પડે છે છેકરાં મોઢાં અને પોતાની સબાબ મારી શકે એવા થવા હોય તેમના
માબાબને માણુ પડતી નથી ૧૧ વી. રી. ૫૩. ૧૨.

૨૯૮ જે માણસે કંઈ બધાનું મુલ્ય જાની રીતે જાણે તે અથવા બીજી રીતે વચે કરી
જે જાની રીતે વચે કરે તે તે બંધાનો જનમ કરિયાથી જુદાવે અથવા જુદાવવાની કો
દબને જનમ જુદાવે। સોસ કરે તે માણસને પછી અમર તે વધુ જનમતા પહેલ
થવા જનમતા પછી અથવા જનમતા, જનમતાજ મરી ગયું હોય તો પછી એ
જ સુધીનો ખિયાંના અમે તે પછારની કંઈની અથવા કંઈની અથવા એ બ
મા અપરો.

ટીકા.

આ કલમ મુજબ યુનેા કરાવવા સારૂ એ જવને એટલા મહીના થવા જોઈએ કે તે ૭૨નું જનની રહે (મ. હા. કા. રૂલીંગ વા. ૫૫ા. ૬૩) આ કલમ પરમાણેનું તથો મત કે.ઈ. રામસને માતર ચાર મહીનાના ગરબના છોકરાનો જન્મ થયો છુપાવયો હોય તે વા સંખસ જીવર આવી શકું નથી. ૪ મ. હા. રી. ૫ા. ૬૩ આ કલમ પરમાણેના યુ નાની કારીસ કરવાના તથોમતમાં છોકરાનું મુટક હાથ આલેલું હોય જોઈએ અને તે તથો મતસર આગતરીએ જણેલું છે એવું જોવાખાતુ જોઈએ આરમ ૫ા. ૭૭૫

વ્યથા.

૩૧૯ જે માણસ કોઈ રાખસને કોઈ રસોરનું કુખ રોજ અથવા અરાકતતા કરે તથો તેણે “વ્યથા” કરી એમ સમજવું.

ટીકા.

મહારી પાકુધો મારા મારી કરી તેની આ કલમ પરમાણે તાત્કાલીક કરી અને સા પાળના હેઠમા આલે તથો (મુ. હા. કોરટ તા. ૨૫ અપરેલ સને ૧૮૬૬ નંબર ૫૭૫થી.) એવરતને તેના ઘણું એ કામ દીધો તેમાં કલમ ૩૨૩ પરમ છે રેલી કામ ૨૬૬ કારણ જે વીસ દીવસ મુખી કુખ જોગવવું પડયું તથો (મુ. હા. તા. ૧૧ સને ૧૮૬૩. લોકુ ગરમ કરીને સરોરને કુખખાત કરવું તેને કલમ ૩૨૩ પરમાણે કરી તે પાતલ કુરીમીનલ ક. ૪૩૪ પરમાણે હાઈકોર્ટમા મોકલવા જીવરથી કારણ મુકરમે આગવો કોરટની નજરમા પરાખર નથી તેથી કોરટે પાછા મોકલવા હા. તા. ૧૨ જુન સને ૧૮૬૭ વા. ૪૫નું ૬૩) કારીયથા | ૩૦૦ નીએ લખેલા પરકોરની વચવાને “મહાવાયથા” એવું નામ આપેલું છે.

પરિજ્ઞા—પરિજ્ઞાનો નાસ.

ખોજો—ખોજાની કોઈપણ આખની જોવાની શકતો જ મુ જવી.

તોજો—જોવાના કોઈપણ કાનની સંજ્ઞાસની શકતા જવું જવી.

અથવા અથવા સ. થો જવા.

અથવા અથવા સ. પાની શકતો નારા થવા અથવા તેની જવું

કડો—કોઈની અથવા અથવાની જવું ખસીકલ થવી.

સ તથો—કેઈ હાડકાનું અથવા કાતનું જાગવું અથવા ખસી જવું.

આડમે—જે વચવાથી કંઈગો જોખમમાં આવે અથવા જેથી વીસ દીવસની મુદત

મુખી વીવથા થવામાં માણસને સુરોરનું બારે કુખ ખમવું પડે અથવા તે પોતાનો હમેશ ના પ થો કરવને અરાકત રહે એનો કેઈ જવું વચવા.

ટીકા.

આ કલમ મુજબનો યુનો શા. મા. ના. અધીકાર બહાર છે શેરાઈ કરવો જોઈએ. (પ્ર. હા. વા. ૧ પા. ૧૦૧ તા. ૨૧ નવેમ્બર. સને ૧૮૨૧ ને માણસ કાઈ રાખસને વધવા કરવાના હિસાબે અથવા તેની પુરવઠ વધવા કરવી] અસને પોતાથી વધવા થવાનો સંભવ છે એમ કામ કરે અને તે કામથી કાઈ રાખસને વધવા કરે તો તે માણસી થા કરી એમ સમજવું.

ટીકા.

ફરીઆદીને સદરકુ યુનાથી કાઈ હરકત થઈ નથી અથવા તેને ખસી શકન પડે નથી તો તદ્દામલવાળાના કંઠ મધિયા ફરીઆદીને કાઈ રકમ આપવી નથી (પ્ર. વા. ૧ પા. ૫૩ તા. ૧ મેએ સને ૧૮૬૭)

૨૨૨ કાઈ માણસ જુદીપુરવઠ વીધવા કરે અને વધવા કરવાને તેને જુદી પુરવઠ મહાવધવા } અથવા જે વધવા પોતાથી થવનો સંભવ તેના કરવી. } પતે વધવા અગર મહાવધવા હોય તથા જે વધવા તેને વધવા મહાવધવા હોય તો તે માણસે "જુદીપુરવઠ મહાવીધવા કરો" એમ સમજવું.

ખુલ ફે—કાઈ રાખસ આ બંને વાત કરે એટલે મહાવીધવા કરે તુલા મહાવીધવા કરવાનો હિસાબ કરે અથવા મહાવીધવા પોતાથી થવાનો સંભવ તેના જાણના હોય તો તેને જુદીપુરવઠ મહાવીધવા કરી એમ સમજવું નહીં તો તરી, પછી અગર એક પરકની મહાવીધવા કરવાનો હિસાબ કરેને અથવા એક પરકરની મહાવીધવા પોતાથી થવાનો સંભવ જાણી છતાં તે અરેબરે બીજા પરકરની મહાવીધવા કરે તો તેણે જુદીપુરવઠ મહાવીધવા કરી એમ સમજવું.

ટીકા.

જ નો ચેરો જાણુ બારીકસ કરનાના હિસાબો અથવા તે પોતાથી બારીકસ થવાનો સંભવ જાણી છતાં જ ને એક સપાટો મારે અને તે સપાટીથી જ ને બારીકસ નહીં થાય પછી તેથી બીસ રીવરાની મુદત સુધી જ ને સરોરનું મનુ પડે તો આ એ જુદીપુરવઠ મહાવીધવા કરી એમ સમજવું.

૨૨૩ ૨૨૪ મો કલમમાં સંખેરી બાબત રીવાજ બાબત કાઈપિયુ બાબત જુદી પુરવઠ વીધવા કરવા } હુસ જુદી પુરવઠ વીધવા કરે તેને એક વરસની રીક્ષા. } ના એમ ના ગમે તે પરકરની કેટલી અથવા આ સુધીના કંઠની અથવા એ બંનેની રીક્ષા કરવાના આવશે.

ટીકા.

જે વીધવા થઈ તે બહારમાં રખાડી રાકાવ તેવી બધી હરો તો તેના નીસબે કે રીક્ષાની રાખી પ્રતીસા દિવર લેવી સાર અથવાતવું પરમોસા ના. ૪૭૬ તુ. ૭

સને ૧૮૫૨ તા. અમદાવાદ છાત્રા મહાસભાએ "સરકારને સને ૧૮૫૧ માં છે.) રૂઠી ગામને એકદાર છતાં એક છેડાને ધર ફોડનાર અમલદાર મારણે તેને આ કસમ પરમાણે પૂર્વમાપર માલસતરે ભાણી નેહનિ બીજના શરણે કુખ લીધાનું બારજ ૨૧ બી ૩૬ની શીક્ષા કરાવી તેમ કયાપંડર બિજરથી કામ મંગાવી કરીમનસ કસમ ૪૦૪૫ પરમાણે નવાશા શીક્ષા ૨૬ કરી એ મુકદ્દમા રોસન કમીટ કરવાનો હુકમ કર્યો (મુ. હા. કોર્ટ તા. ૧૨ મેએ સને ૧૮૫૭). સને ૧૮૫૨ તા. આકેટ ૧૭ ની ૨૬ કરનારી કસમ ૬ પરથી સને ૧૮૫૭ના આકેટ ૩ ની ક. ૧૩ મુજબ સ. મા. નો અપ્પીલાર ૨૬ થતો નથી. (મુ. હા. ૧ પા. ૧૦૦ તા. ૨૫ નવેમ્બર સને ૧૮૫૩).

એક કદીએ તેનો બાપડીએ ધણેા ગુસે વ્યાપવાથી બે હાથે કરોને જોરથી ભીન બીખર ફેરી પડી ગયા પછી તેને બિપાડે હાથે મારો એ બાપડી મરી ગઈ. શરીર તપાસ તાં તેના સંશોર કંપર જોર જીવનની કાઈ કંઈકો નીરાણી જણાઈ નહીં પણ તેની ત મીમા કાઢ તેજ હોય એવું જણાયું અને તે તમી કાઢવાથી એવું મોત થયું એમ કહ્યું તેમા કાવવામા આવેલા કે તેણે શાંકણીય મનુષ્ય વધેના યુનોદ નહીં પણ વધવાનો યુનોદ કર્યો કા. ધ. કા. પ્ર. ૩૧૬ એક જણે એક સખસને કાનની પાસે ઝડપા માર્યો, અને પછી મરેલા સખસને ઝડ સાથે બાપડો ગયો અવ કામમા કાવવા મા આગળ કે માલસતરે આ કસ પોતે નહીં જીવવા શરણ કમીટ કર્યો જોઈતો હતો ૧ બી. જ. ૧૫ આ કસમ વિધેના યુનોદ મહોમાદે મારીવાળો રકાવ છે ૧૦ મુ. હા. રી. પ્ર. ૬૪

કરક કકક મી કસમમા સમેલો બાબત શીવાય બીજ કાઈ પણ બાબતમાં જાણી બપંડર શરણે અથવા અથવા તોર મારવાના બોધી હાલવાનાં અથવા કાવવાનાં સાધન વડે પુરીપુરવક વો કાઈ હયાંઆર વડે અથવા જે હયાંઆર મારેથી સામાનુ પથા કરનાં. માત થવાનો સંભવ હોય એવા કાઈ હયાંઆર વડે અથવા અગતી કે કાઈ ગરમ કરેલા પદારથ વડે અથવા કાઈ જોરે કે બાઈ ભાવ એવા કાઈ પદારથ વડે અથવા અથવા સાથે કુટે એવા કાઈ પદારથ વડે અથવા હમ કોઈથી ગળી જવાગી અથવા કોઈમા જપાથી જે પદારથ માણુમના શરીરનો નારકારક હોય એવા કાઈ પદારથ વડે અથવા કાઈ ભાવરની મારફતે જે માણુસ પુધોપુરવક વીવથા કરે તે માણુસને તરણ વરસનો ખુદત મુખોની બેમાંના ગયે તે પરકારની કેદની અથવા કંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

આ કસમ મુજબ યુનો થવાને એમ જરૂર નથી કે જે રીતે હયાંઆર વાપરેજુ હોય તેથી મોત થવાનો સંભવ હોવો જોઈએ (મ. હા. ફોર્મ વા. ૭ પા. ૧૧) પુરી પુર વક થવા કરનારને આ કલમ લાગુ પડેછે, પરંતુ બારે આકસમીક કરોથ કોતવન કરવાથી વધુ તેને પીનલકોડ ક. ૨૩૪ મી લાગુ છે (મુખાઈ હા. વા. ૨૯ મુખાઈ

અને ૧૮૧૭). નાની ઊંચરની શીખામણ રૂબા ગાલ ઊપર ડામ દીધા તેને સખાણી શીખા કરી પરંતુ હમેશા ગાલ ઊપર ડામ રહે તેવું હોય તેા મહાબળાને કહે તેને સેસન કપાટ કરવો (પુ. ઇ. ઇ. તા. ૧૨ જુન ૧૮૧૭). પરમાણીના મુઠ્ઠામાં એકલો દંડની સળ થઈ શકે નહીં કાઢી દેવા કિંવા સાન, કીંવા કુમલો કરતાં જો ઇન થઈ હોય તેથી મોટા હોય તોથી શીખામણ મનુશયન નહીં પણ પુર્વપુરવઠ મહા વચ્ચે કાઢી સખાણે મળીને એક સખસ ઊપર હુમલો કરે અને તેમાં તેને મોટા પુર્વપુરવઠ વચ્ચાણે હુમલો નથી પડેલા મારણો હાડકાં બાગે તો પણ મહાવચ્ચા છે ૫ વી. રી. પ્ર. ૧૨ એક સખસ મધરાતે બેળ સખાણે સાથે આડા વેંદેવાર ચલાવવા માટે તેના ધરમાં રેસલો હતો તેથી એક બચકર સખાણે એ વચ્ચાર સખસને મારી નાખ્યો તેમ જાણવામાં આવ્યું કે એ સખસે ૨૫૧૩ સમિત મળી કોઈ ચડી જવાથી એ કરતવ કરવું છે અને તેથી તેણે મહાવચ્ચા કરી છે જા. ૫, ડા. ૩૫૭. વીસ દીવસ સુધી કામ કરવાની અસકલતા થાય તો તે મહાવચ્ચા કહે વાચ—૨ જી વીરધ બીગ્નો રામરામના છુપ લે એમાં હમીઆર પસે રાખી દંડમેા કરવાડું તે હોમત અને વળી આ કામ પરમાણીનું તહોમત એવે એ તે હોમત માવી શકાય નહીં એમ તે એક કામનું તહોમત આવે ૧૦ પી. રી. પ્ર. ૧૩.

૩૨૫. ૩૩૫ બી કામનું કામની બાગી સોવાર પાછા કાઢેલું બાગતમાં જે પુર્વપુરવઠ મહાબળા કરવા માણસ પુર્વો પુરવઠ મહાબળા કરે તેને સાત વરસન. પુ ની શાસા. ૧૮૧૭ મુખીની બિમાના એમ તે વરસની કલન. શીખા કરવા. આ આવસે. અને વળી તે દંડને પણ લાયક થસે.

૬૬૬.

ઓરતના ધણીએ ડામ દીધાથી નગરના રોડન કલાસ સખ માછસારેડે સુળ થી હાઈકારેડે કરાવીડું કે ઓરતને વોસ દીવસ સુધી કુખ ખખડુ પડવું નથી માટે કામ મુજબ સળ મહાલ રાખા તા. ૧૧ જુન, ૧૮૧૭. મહાબળામાં દંડને કારને કામળ પસ નથી તેની પરતોડા ઊપર સાક્ષી લેવી સારવું જ. નં. ૪૦૫ તા. જુન સને ૧૮૧૨ તે ઉપરથી અમદાવાદ રોસન જડબને રાસકુસર ૧૮૧૧માં છે. આ કામ પરમાણીના તહોમતમાં એકલા દંડની સળ થઈ શકે નહીં ૨ વી. રી. પ્ર. ૩૨ કો કરતાં કંઈ વચ્ચા કરવામાં આવો હોય તે કારણ, સાન. કિંવા રાખવતા કરવામાં આવી હોય તે તે વચ્ચાથી થયેલું મોત મનુશય વન નથી પણ પુર્વપુરવઠ મહાવચ્ચા છે વી. રી. પ્ર. ૨૯ એક માનુશ ઊપર થડા સખસે મળી કુમલો અને તેથી તેના કામ બાગી પડે તો તે કુમલો નથી પણ પુર્વપુરવઠ મહાવચ્ચા ૫ વી. રી. પ્ર. ૧૨ બીજા મારની સાથે જો કંઈ હાડકાં બાગે હોય તો તે પુર્વપુરવઠ મહાવચ્ચા છે ૫ વી. રી. પ્ર. ૧૩ ૨૦ દીવસ સુધી અસકલતા થાય તો તે પુર્વપુરવઠ

મહાવપદા છે અને વખવાડીઆ સુદી આગાન થાય તો પુષ્યપુરવડ બધા છે ૧ વી.
રી, ૫. ૬

૩૨૫. ૩૨૫ ની કવચમાં લખેલી બાબત શોવાય બીજી કાંઈ પણ બાબતમાં ગો.

અર્થ સસદર અથવા } બી અથવા તોર મારવાના બેસી ધાલવાનાં અથવા કાપવાનાં
સાધન વડે પુષી પુરવડે } કાંઈ વધારાવડે અથવા જે વધારા મરેલી સામાનુ મેત
મહત્વમયા કરવી. } થવાના સંભવ હોય એવા કાંઈ વધારા વડે અથવા અગ

ની કે કાંઈ અગ કરેલા પદાર્થ વડે અથવા કાંઈ જેટલ કે ખાઈ અથ એવા કાંઈ પદાર
થ વડે મુજબા અથવા સાથે, કુદે એવા કાંઈ પદાર્થ વડે અથવા દમ લેવાથી, અગી જ
વાથી, અથવા ચોઈના જવાથી જે પદાર્થ માણુમના સરીરની નાશકરક હોય એવા
કાંઈ પદાર્થ વડે અથવા કાંઈ જાનવરની મારફતે જે માણુસ પુષી પુરવડે મહત્વમયા કરે,
તો તે માણુસને છવતા સુધી સમુદરપારની અથવા દસ વરસનો મુગન સુધીની બેમાના
અમે તે મરકારની કેદની સીધા કરવામા આવરી અને વળો તે દંડને પણ લાપક થયે.

ટીકા.

જેલમાં ખણી માણુસો બેસાડેલાં તે તજાનમાં પીનલકાડ કલમ ૩૮૧ પરમાણે
તજનીજ કરીને આ કલમ લાગુ નથી, (પ્રમાણ હા. તા ૮ અનેવારી સને ૧૮૫૪ વા.
૧ બાગ ૧ થા. ૧૩૦). પુનાના જમસેદના ખંદર ઉપર રખેલાની મનકાઈમાં ગયે
તેને આ કલમ પરમાણે રાજા કરી તે ૨૬ કરી કરાંબુ ૬ આ કલમ સદરકુ કામને
લાગુ નથી (પ્ર. હા. તા. ૧૦ અનેવારી અને ૧૮૧૦).

૩૨૭ કાંઈ રાજાને વધવા કર ને તે રાખમ જારો અથવા તેની સાથે સંબંધ રાખ
જામરકાંઈ કાંઈ મલકત } નારા કાંઈ રાખસ જાસે જામરકાંઈ કાંઈ મલકત અથવા
કલકાવવા સાથે અથવા કા } કામનો વસન વેળ કલકાવવાના કારણુપર, અથવા વધવા કાં
કા હા વીરુધ કામ કરા } લા સખમ જારો, કે તેની સાથે સંબંધ રાખના કાંઈ સજ
વા અથ પુષી પુરવડે વ } જાસ જામરકાંઈ કાંઈ કામસ વીરુધ કામ, અથવા જે
થા કરવો. } જાસ જામરકાંઈ કાંઈ કામસ વીરુધ કામ, અથવા જે

કામથી કાંઈ યુનિલ કરવો સેદિસ થાય એવુ કામ કરવાના કારણુસર જે માણુસ પુષીપુરવડે
વધવા કરે તે માણુસને દસ વરસની મુગનમુગીની બેમાના અમે તે. પરકારની કેદની થો
જા કરવામા આવરી અને વળો તે દંડને પણ લાપક થયે.

૩૨૮ કાંઈ રાજાને વધવા કરવાના હિરાદાવો, અથવા કાંઈ યુનિલ કરવાના કે કાંઈ યુ

કાંઈ યુનિલ કરવાના ધ } નો કરવો સેદિસ કરવાના હિરાદાવો, અથવા તેથી પાતાથી જ
રાદાથી જેટલે વધારે પદાર } થા થશે એવો સંભવજે એમ બાણા છવા જે માણુસ તે
મા વડે વધવા કરવી. } રાખસને કાંઈ જેર અથવા બેદેરા કરે કે કરે અથવા અવચુમ્મ કરે એવુ કાંઈ જ
સાણુ અથવા બીજી વસતુ આપે અથવા લેવડવે તે માણુસને દસ વરસની મુગન મુગી
ની બેમાના અમે તે પરકારની કેદની રાજા કરવામા આવરી અને વળો તે દંડને પણ
લાપક થયે.

ટીકા.

એક રાખરો તેના તાડીના વાસણોમાં દુધવાળી એક ડાળીનો રસ નાંખીયે.
 * જાણી છતાં કે એ કાંઈ માણસ તે પીએ તો તેને નુકસાન થાય અને એવા ધરિયાળા
 એક છુપા ચોર જેને તેની તાડી ચોરી જવાની દેવ પડી હતી તેને સોપી કહાડવામાં આ
 વે એ તાડી એ છુપા ચેચનાર પાસેથી કહાડક સીપાઈઓએ લેખને પંથો કરાવ થયો કે
 તેને “અવગુણુ કરે તેવો જીજ્ઞાસુવશનો” આ કલમ પ્રુજ્ય વીવાજ્યો રીતે યુનેજાર
 કરાવીયા હતો. (પુ. હા. રી. કરાજીન કેસીસ વા. ૫ જાને ૫૯). “ખીંછ વરાવુ” એ
 જાણદો “ખીંછ અવગુણુ કરે તેવી વસતુ” સમજવી એટલા માટે જ્યાં હેંધા પંદરથ આ
 વચમાં આવીઓ હતો પણ તે કવી જાતનો હતો તે વીસે કાંઈ પુરાવો નહોતો અને જે
 એક ખુદી તરીકે અસર કરવા આપવાનો ધરિદા હતો ત્યાં એ યુને નથી એમ કરાવ,
 જામાં આવીયું” (સપરલેંડ ગુહકસી રીપોટરસ કમકલા ર્લીંગલ કરીમીનસ કેસીસ વા.
 ૧ જાન. ૭). આ કસમમાં “એવો કાંઈ ખીંછ જીજ્ઞા” એવો અરથ કાંઈ અવગુણુ
 કરે એવો જીજ્ઞા એવો અરથ થાય છે ૧ વી રી. ૫. ૭ છુદ્ડોને જોખમ વાહોએ એવો
 કાંઈ ખેહોશ કરે એવો જારથ આપે તો તેને આ કલમ પરમાણુ સજા થાય કલમ ૨૨૬
 પરમાણુ સજા ન થાય—રાજી વીરથ જોખોપાળ ૪ વી. રી. ૫૪૮ ૪. એક તાડીના
 જાની તાડી જીપરના કામમાંથી કાંઈ અજાણ્યો ચોર તાડી ચોરી જતો, તેને પકડવા મા
 દે તેણે એક તાડીના કામમાં કાંઈ ખેચેની થાય તેવો પદારથ પ્રુકર્ષી ચોરે ને કાંઈ ચો
 રી કાંઈ સેસજરને વેચુ સેસજર તે પીવાથી ખેહોશ થયો તેમાં કરાવવામાં આવ્યું કે
 તાડીવાળા જીપર આ કલમ પરમાણુ તહેખત આવે તેને કલમ ૮૧ નો જાજ મળી રાકે
 નહીં” ૫ પુ. હા. રી. પ્ર. ૫૯. (ફોજદારી)

“ખીંછ વસતુ” એ જાણદો “ખીંછ અવગુણુ કરે તેવી વસતુ” સમજવી એટલા
 માટે જ્યાં હેંધા પંદરથ આપવામાં આવ્યો હતો, પણ તે કવી જાતનો હતો. તે વીસે
 કાંઈ પુરાવો નહોતો અને જે એક ખુદી તરીકે અસર કરવા આપવાનો ધરિદા હતો
 ત્યાં એ યુને નથી એમ કરાવામાં આવીયું” (સપરલેંડ ગુહકસી રીપોટરસ કમકલા ર્લીંગલ
 કરીમીન કેસીસ વા. ૧ જા. ૭.)

કરક કાંઈ રાખરોને મહાવથા કરીને તે રાખસ પસે અથવા તેની મ થયે સંજંધ
 જમરજસનીથી કાંઈ મી રાખનારા કાંઈ રાખસ પાસે જમરજાથી કાંઈ મીમકન અથ
 કાંઈ કાંઈ વીરથ કામ કરા વા કીમતી કમતાવેજ કહેડાવવાના કારણસર અથવા મહાવ
 થાય સાક ખુધી પ્રુવક મ થા કિસા સખસ પાસે કે તેની સાથે સખધે રાખનારા કાંઈ
 રાખસ પાસે જમરજસનીથી કાંઈ કાંઈ વ રથ કામ અથવા
 જે કામથી કાંઈ યુનેજાર કરવા સેહલ થાય એવુ કામ કરાવવાના કારણસર જે માણસ ૭
 કી ૭૨૬ મહાવથા કરે તે માણસને ૭૫૫૫ સુધી રાખરારની અથવા ૬૬૬ વરસની

અથવા કીમતી રસતાવેજ પાછો અથવા અથવા અથવા અથવા અથવા અથવા અથવા તે
 હોયું કે માગ્યું પતાવે અથવા જેથી કાંઈ મેકલ કે કીમતી રસતાવેજ પાછો
 રાકે એવી કાંઈ અપર અથવા, એમ કરવાના કારણસર જે માણસ ખુદીપુરવક મેકલ
 કરે, તે માણસને હસ વરસની, મુદત સુધીની જેમ ના ગમેને એ રનાં કેદની રી
 કરવામાં આવશે, અને વળી તે કેદને પણ સાચક થશે.

કેડક કાંઈ સખસ સરકારો નોકર હોય અને પોતાના મરકરી હોવાનો અમલ ચલાવ
 કાંઈ સરકરી નોકરને કે તે હોય તેવામાં તે સખસને જે માણસ ખુદીપુરવક
 રાજીને તેનો અમલ કરતો કે અથવા તે સખસને અથવા કાંઈ ખીલો સેવક
 અથવા સખસને ખુદીપુરવક થયા કર્યા. પોતાના સરકારો હોય નો અમલ ચલાવતાં અટકાવ

થા કરાવોને અમલ ચલાવતો અથવા સખસના કિરાદારી, અથવા તે સખસને વોલન્ટરી
 કરી હોવાનો કાવદા મુજબ અમલ ચલાવતાં કેડ વસતુ કરી હોય અથવા કરવાની કે
 રીક કરી હોય તેટલા વાસને જે માણસ તે સખસને ખુદીપુરવક વધવા કરે તે માણસને
 મજબૂરની મુદત સુધીની જેમના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા કેદની અથવા એ ખ
 નેની રીકા કરવામાં આવશે.

કેડક કાંઈ સખસ સરકારો નોકર હોય, અને પોતાના સરકારો હોવાનો અમલ ચ
 કાંઈ સરકારો નોકરને કરા માવતો હોય તેવામાં તે સખસને જે માણસ ખુદીપુરવક મ
 વોને તેનો અમલ કરતો કેડ વધવા કરે, અથવા તે સખસને અથવા કાંઈ ખીલો સેવક
 અથવા સખસને ખુદીપુરવક થયા કર્યા. પોતાના સરકારો હોય નો અમલ ચલાવતાં અટકાવ

અથવા અથવા કરાજીને અમલ ચલાવતો અથવા સખસના કિરાદારી, અથવા તે સ
 પોતાના સરકારો હોવાનો કાવદા મુજબ અમલ ચલાવતાં કેડ વસતુ કરી હોય અથવા કરવાની કોશીસ કરી હોય તેટલા વાસને જે માણસ તે સખસને ખુદીપુર
 માણસ કરે તે માણસને હસ વરસની મુદત સુધીના જેમના ગમે તે પ્રકારના કરવા
 કરવામાં આવશે, અને વળી તે કેદને પણ સાચક થશે.

કેડક બારે તથા આઠમીક કરીય અથવા કાંઈ માણસ ખુદીપુરવક થયા કરે અને તે
 ઉત્પન થયેથી ખુદી કરીય ઉત્પન કરનાર રીવાજ નાળ કાંઈ સખસને વધવા કર
 વક વધવા કરવી. વાને તેણે કરીય કરીય ન હોય, તથા તે સાંવાય નાળ કે

સખસને પોતાથી વધવા થવાને સંભવ પણ તેના જાણમાં ન હોય તો તે માણસને
 મહોબની મુદત સુધીની જેમના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા પાંચ
 વીની કેદની અથવા એ ખનેની રીકા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

આ કામનો અમલ હવે છે કે જે સખસને કરીય ઉત્પન કર્યો હોય તે
 કરીય ઉત્પન કરનાર સખસને વધવા કરતો તેને દલકા સેવક થાય. પણ કરે
 ખીલાઈ જતો રહે હોય અને થયા કરતો પ્રથમના કરીય ખુદીપુરવક થાય.

સાચી રીતે

માટે પાઠ્ય આ કામ

૩૩૫ અરેતથા અસમાપ્ત

કોઈ ઉત્તરન સંબંધીત | ઉત્તરન
કાંઈપણ કરવી. | વાનિ

સંપત્તિને પાતાથી માલિકા સંબંધ

જીવને કાર કરવાની મુત્ત સુધીની જોખના ગમે તે પરકારની કાની, અથવા અદ્યક્ષ

• રીયાં સુધીની દંડની અથવા જે બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

પ્રમાણ—જે કોઈની જે કાંઈને પણ ૩૦૦ મી. કલમના ૧ થી અપનાવે તે
જરતો ભાગ્ય પડે છે તે સરતો ભાગ્ય પડે છે.

ટીકા.

• • • • • એક સંપત્તિના ધરમ' તે સંપત્તિના, પાછી સાથે બીજો સંપત્તિ મોકી રાખીએ જે
દા. માટે એક ૭૫ જે એવું હથીઆર મારફ' તેથી તે મરી ગયા એ કામના તજીમ
તા ૨૦ હેક્ટર આ કામ કરવાથી તજીમન આગળ 'હવું' ૩ વી. રી. પ્ર. ૫૫.

૩૩૬ જે માણસ કોઈ કામ એવું બિંદીકર, અથવા ગ્રહણી બરેલી રીતે જે કે તેથી
જે કામના ૭૫ થી. જે માણસના ૭૫ થી અથવા બીજા સંપત્તિના રાહીરની સલા
ખમના પાકે ખમના બી માં નોખમના આવે, તે માણસને તરણ મહીનાની મુક
ભાગીના રાહ રની સલા ખતા નોખમના અંતરે તે ત સુધ ની જોખના ગમે તે પરકારની કાની, અથવા દંડની
કામને માટે શીક્ષા. અથવા જે બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

• • • • • કોઈ સારી હાલતના નહો' છતાં તથા તેમા એક બીજો હાથા છતા તે કોઈના
માણસી બેસારવાને આ કામ ભાગ્ય નથી કા. ૨૮૨ ૫૬૫થી સુના થાય છે (પ્રમાણ કા
કારક વા. ૩૦ તા. ૮ બનેવારે સને ૧૮૫૪). આરવા સલામતી વગરના વહાણ કા
કે તેને આ કામ નહી પાડુ કામ ૨૮૨ ભાગ્ય પડે ૧ મુ. હા. રી. પ્ર. ૧૩૭.

૩૩૭ જેથી માણસની ૭૫ થી અથવા બીજા સંપત્તિના રાહીરની સલામતી નોખ
૭૫ થી અથવા બીજા એક માં ખમ આવે એવ જે રીકરે અથવા ગ્રહણી બરેલી રીતે
ના સારીરની સલામતીને કા કામ કરને જે માણસ કોઈ સંપત્તિને વીરવા કરે તેમા
ખમ આવે એવ કામ છુસને ૭ મહીનાની મુકત સુધીની જોખના ગમે તે પરકારની
કરને વીરવા કરી.

કાની અથવા બીજો રીયાં સુધીના દંડની અથવા જે બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૩૩૮ જેથી માણસની ૭૫ થી અથવા બીજા સંપત્તિના રાહીરની સલામતી નોખ
૭૫ થી અથવા બીજા એક માં ખમ આવે એવો એક કરો અથવા ગ્રહણી બરેલી રીતે કા
ના રાહીરની સલામતીને કા કામ કરને જે માણસ કોઈ સંપત્તિને મહાવીરવા કરે તે
ખમ આવે એવ કામ માણસને જે વરસની મુકત સુધીની જોખના ગમે તે પરકારની
રીતે મહાવીરવા કરવી.

સેની કેવી અથવા એક દલાર રૂપિયા સુધીના કેવી અથવા એ ખેતની
ધારા આવશે.

ટીકા.

આવી અવગણનાથી મોત થાય તો તે મોત નહોતમતવાનું અસતીથી કરેલા
સીકરીના કરતના પરીણામ તરફે થયું એવું સામાન્ય રૂઢી જોઈએ ૬ મ દોર.

ઝેરવાળાની અટકાય તથા ઝેર વાળાની કેલ પામત.

૨૨૯ કોઈ સખસના જોણીમેર જ્યાનો હક હોય તેણીમેર જતો તે સખસ અટકે
ઝેરવાળાની અટકાય । એવા રીતે જો મણસ તે સખસને ખુદીપુરક હક કલ હરે તે
જણાયે તે સખસને ઝેરવાળાની અટકાય કરશે એમ સમજવું.

અપવાદ—જમોન અથવા પાણી કીપરથી જપા આવવાનો કંઈ ખાનગી રસતો હો
જ અને તે રસતો બધ કરવાનો મારો કાયદા મુજબ હક છે એમ જો રાખસ રૂપરુપી
એ ખાનગી હોય તે રાખસે તે રસતો બધ કરશે એ આ રસમના અરથ પરમાણે
કુનોદ નથી.

ફર્કાલ.

જે રસતો કીપરથી જ ને જવાનો હક છે એવા એક રસતો આ બધ કરે અને શુ
ખુદીપુરક એ એ પરમાણે ખાનગી ન હોય કે રસતો બધ કરવાનો મારો હક છે અને
સે રસતો બધ થવાથી જ તે કીપરથી જતો અટકે તો એ એ જ ને ઝેરવાળાની અટકા
વ કરશે એમ સમજવું.

ટીકા.

જુગાર રમવાને આ કસમ સાચુ નથી રાને ૧૮૧૬ ના આક્ટ ૮ પરમાણે કામ
અમાવવું જોઈએ (ખુદાઈ હાઈ કોર્ટ નવેકા પ્રકે પ્ર. ૪૦૮એક પાલીસા સખસધરે
એક સખસને જમોન લેવા જેવુ કામ નહીં છતા જમોન આવતા સુધી મેર જ્યા નહ
પાડી તેમા તેણે ઝેરવાળાની અટકાય કાય એવુ મણુાય છે. ૧૦ વી. રો. પ્ર ૨૦ એક
ખાઈડી પેતાનો ખુદીપો નહોતમતવારને મેર અમેસ નહીં ને તથા તે રહી તે પેતાને ન

જોડું રહેવું તે છતા રાખો તેમા કસમવામા આપવું કે તહોમાદરે ઝેરવાળાની અટકાય
કરશે કહેવાય ૪ થી રી. પ્ર. ૩. (કોલવારી). જમોન નહીં સહી રાકાય તેવા અને કા
ખીડીખામ ગુનહા કોઈ સખસના દેખતાં કરવામાં તે કરનારને ખાનગી સખસ પછી
કહી રહે છે તો તે પકડનાર કીપર નહોતમત સાચો રાકાય નહીં જુમો કી.પો કે.ક ૩.૧૦૫.

૪૪૦. કોઈ સખસ પ્રકર કરેલી મોતરથી હાની પાહાર જતો અટકે એવી જે
ઝેરવાળાની કેલ. । માણસ તે રાખસને ઝેરવાળાની અટકાય કરે તે માણસે તે
રાખસને “ઝેરવાળાની કેલ” કરશે એમ સમજવું.

ફર્કાલ.

(અ) એકરીવાળ માંથી કીધેલો જમામાં જ ને કાકોને આ પાહારથી તાણ મા
ને જ ને અંદર બધ કરે અને તેમ કરવાથી તે હક વળી દેવારની પાહાર કોઈ
વસ્તુ જ થી જઈ રાકાય નહીં તો એ એ જ ને ઝેરવાળાની કેલ કરશે એમ સમજવું.

•(૧) એક ઈમારતના દરવાજામાં આગળ એ જાડું વાળા માણસો રાખે અને તે એ પરમણે કહે કે જો તું એ ઈમારતમાંથી પાહાર જવાની કામીશ કરશે તો એ આ માણસો એ જો મારશે તો એ એ જ ને મેરઠવાળાની કલ કરશે એમ રાખજુ.”

ટીકા.

કોઈ માણસને તેની મરજી વીરુદ્ધ અમુક જગીયાએ રાખી મુકયા કીંવા અમુક દીશ તરફ જવારમાંથી લેઈ જશે એ તેને કલ કરવા જોજુ છે (મદરાસ હાઈકોર્ટ ના રીપ્પ ક્રમ નં. ૧૮૧૫, ૨૬ ગ્રેગ્રીસર અપીલ ના ૧૨ સને ૧૮૬૧ વા' ૨ ભાગ ક. ૫. ૪, ૪૯૬ ૪૪૧ જે માણસ કોઈ સમસને મેરઠવાળા અલકાવ કરે તે માણસને એક મહોના મેરઠવાળા અલકાવની ની મુદત સુધીની આરામ કંદની અથવા પાંચે રૂપીઆ સુ રીક્ષા. } ૫૦-૧૬૬ની અથવા એ જ નેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

કે એ માણસ કોઈ સમસને મેરઠવાળાની કલ કરે તે માણસને એક વરસની મુદત મેરઠવાળાની કંદની રીક્ષા ની મુદતની જિમાના ગમે તે પરકરની કંદની અથવા એક હજાર રૂપીયા મુદતના કંદની અથવા એ જ નેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

કે માણસ કોઈ સમસને તરજુ અથવા વધારે હીવસ મેરઠવાળાની કલ તરજુ અથવા વધારે હીવસ કરે તે માણસને એ વરસની મુદત સુધીની જિમાના ગમે તે વસ મેરઠવાળાની કંદની પરકરની કંદની અથવા કંદની અથવા એ જ નેની રીક્ષા રીક્ષા.

કે વામાં આવશે.

કે માણસ કોઈ રાખરને કલ અથવા વધારે હીવસ મેરઠવાળાની કલ કરે કલ અથવા વધારે હીવસ કરે તે માણસને તરજુ વરસની મુદત સુધીની જિમાના ગમે મેરઠવાળાની કંદની રીક્ષા. } તે પરકરની કંદની રીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે ક ને પછી લાગક થશે.

ટીકા.

એકથી કંદની રીક્ષા કરવી એ કલકરાર નથી. (પ્રમાઈ હાઈકોર્ટ વા. ૧ પા. ૪૯ તા. ૧૨ અગસ્ટ સને ૧૮૬૩.) આ કલમ પરમણેની સિસ્ટામાં એકલો કંદ વા ૫ નહી ૧ મુ. હા. રી. વ. ૪૯ રાણી વીરુદ્ધ પદીરજ કીયાનાં.

કે માણસ સમસને જોડવાના કાપડા મુજબ કુકમ સાદર થઈ મુકયા છે એમ જે સમસને જોડવાના કુ } માણસ હતાં જે માણસ તે સમસને મેરઠવાળાની કલમાં કમ સાદર થયા હોય તે સ } રાખે તે માણસને આ કલમાંની કોઈ ખંજી કલમ પરમણે સમસને મેરઠવાળાની કલ } નેટલી મુદતની કંદને તે માણસ લાગક હોય તેથી હવરત આ રાખશે.

સની મુદત સુધીની જિમાના ગમે તે પરકરની ખંજી કલ કરવામાં આવશે.

કોઈ માણસ અગર કોઈ સમસને એવી રીતે મેરઠવાળાની કલ કરે કે તેથી તે મેરઠવાળાની કલ સમસનેની કંદની વાત તે કલ થએલા સમસનેની સાથે સમપ

અધવા તો કદનુ કદાપુ જાપર સગવળા પરકારના કાષ્ટ સંખ્યા અધવા સરકારી ગામ
રેલ-વળાણમાં ન આવે અધવા તેને જડ નહીં એવો ધરિશા ને કહ કરનારા માણસના
દીકામાં આવે તો તે માણસને જેરબદાખી કહેને માટે બીજી જે કહ શીલાને તે
માણસ ભાવક જેવે તેથી કિપરાંત એ વરમની ખુલ સુધ'ની યિમાના અવેતે પરકારની કે
ફેની બીજી રીતિ કરવામાં આવ્યો.

૩૭ કોઈ સમસ્યને કદ કરે તે તે સમસ્ય પાસે અથવા તેની સાથે સુખ્ય રૂપાંતરણ જન્યરશનીથી કાઢ મેં બક કે હું સમસ્ય પામે જન્યરશથી કાઢું મીઠકત અથવા હીમતી સ કહાડવાના અથવા કોઈ દસતલેજ કહાડવાના કારણસર અથવા કદ કરેલા સમસ્ય કાપણ વીરેષ કામ કરવા પાસે કે તેની સાથે સમ્ય રૂપાંતરણ કોઈ સમસ્ય પાસે જ ના કારણ સર રેરવાજ ખો કદ. જન્યરશનીથી કાઢ કાપણ વીરેષ કામ કરાવવાના અથવા જે થી કાઢી યુને કરવા મેંહ તથા એરે કાઢી જન્યર મેળવવાના કારણસર જે માણસ તે સમસ્યને રેરવાજખી કદ કરે તે માણસને તરણ વરસની મુદત મુધીની યિત્રાના અમે તે પ્રકારની કદની રીક્ષા કરવામાં આપેરો અને વળી તે હંમે જણ સોંકે ધરો.

૨૪૮. કાંઈ સખસને દેદ કરી તે સખસ પાસે અથવા તે સખસની સાથે, સખસ
અખરદસનીથી કુલ્લભાતરો રાખનારા કાંઈ સખસ પાસે જેથી કાંઈ યુનાદ અથવા બહ
જિવાના અથવા કાંઈનીસક બલ પકડાય જેથી કાંઈ અખર અથવા કુલ્લભાતર અખરદસની
પાછી અપાવવાનાકાર થો જિવાના કારણસર અથવા દે કરેલા સખસ પાસે કે તેની
સર ગેરબાબતી દેદ.
જે સખસ રાખનારા કાંઈ સખસ પાસે અખરદસનીથી કાંઈ મેલાત અથવા કીમતી દ
થાવે પાછો અપાવવા અથવા અપાવવાના કારણસર અથવા તે કાંઈ કીમતી કે માન
પાવે અથવા જેથી કાંઈ મેલાત કે કીમતી દસતાવે પાછો મળી શકે એવી કા
અખર આપે એમ કરવાના કારણસર જે મણસ તે સખસને ગેરબાબતી દે કરે
આણસને તરણ વરગની મુકત સુધીની બેખાના ગમેતે પરકારને, કેવની શીસા, કે
આધરી અલે વળી તે દાંડે પાલ લાવક થશે.

સાપનાં વળ તથા હંમના બાળક,

[illegible]

તારા પરાકરમના કોઈ પરકરે તે જની આપને અથવા અન્યોમાં ફેરફાર કરવો અથવા
ગતી બદલવો જોઈએ.

પેલેસા—ખેતના સરોરની શકતીથી.

ખોજી—કોઈ પદારથ એવો રહેતો હોય કે પછી પાતળી તરફથી અથવા ખોલ
કોઈ રાખસની તરફથી કંઈ જોણુ કામ થવા સીવાય તે જનો થાય અથવા અન્યોમાં ફેર
ફાર થાય અથવા ગતી બદલ થાય એમ કંઈ રચના કરાને.

તરીનો—કોઈ જાનવરને ગતી બદલ કરાને, તેની અન્યોમાં ફેરફાર કરાને અથવા
અતીબધ કરાને.

કેવળ જો કોઈ રાખસ કોઈ ખોલ રાખસની રજામંદી સીવાય તે બીજા રાખસની
સાપરાય બળ. | જીવર કંઈ હરાદથી બળ વાપરે અને તે કંઈ મુશ્કેલી કરવા
સાર અથવા તે બળ જો રાખસની જીવર વાપરે તે રાખસને તે બળથી કંઈ મુશ્કેલી બ
થ અથવા કુખ કરવાના હરાદથી અથવા તેને તે બળ વાપરવાથી પાતાથી કંઈ મુશ્કેલી
ન બધ અથવા કુખ થવાને અંબલે એમ બાણુ થતા તો તે રાખસે તે બીજા રા
ખસની જીવર સાપરાય બળ વાપરવું એમ સમજવું.

ફેરવો.

(અ) એક નદીમાં બધેલી હોડીમાં જો કોઈ હાથ અને અ તેના દારકાં છોડી
ન પૈ અથો એ પ્રમાણે હરાદથી તે હોડને પ્રવાહથી બેસાડી જવા દે તો એ હોડી
બળ એ હરાદથી જ ને જની આપી અને ને વડાવેને એવી રીતે મુશ્કેલી કે પછી કો
ઈ રાખસની તરફથી બળુ કામ થવા સીવાય તે ગતી બદલવું પણ મારે અ એ હરા
દથી જ નો જીવર બળ વાપરવું એમ સમજવું અને અગર કંઈ મુશ્કેલી કરવા સાર
અથવા જ ને કંઈ મુશ્કેલી બધ અથવા કુખ કરવાના હરાદથી કે એ પરમાણુ બળ
થ પરથી કંઈ મુશ્કેલી બધ, કે કુખ થશે એવો સંભવ બાણુ થતા તેણે એ કામ
જ ની રજામંદી સીવાય કરવું હોય તે અ એ જ ની જીવર સાપરાય બળ વાપરવું
એમ સમજવું.

(૧) જ એક સીમારમમ બેસાને બધ છે તેના પેડાએને અ આખર મારાને તે
ની આગ ઉત્તપાવી કરે તો એ હોડી બાતવે પાસે પાતાના ગતી બદલવાને અ એ
જ ની અન્યોમાં ફેરફાર કરવા મટે અ એ જ ની જીવર બળ વાપરવું એમ સમજવું
અને અગર બળે કંઈ મુશ્કેલી બધ, અથવા કુખ કરવાના હરાદથી કે તેથી અ ને
કંઈ મુશ્કેલી બધ, અથવા કુખ થાય એવો સંભવ બાણુ થતા તેણે એ કામ જ ની
રજામંદી સીવાય કરવું હોય તે અ એ જ ની જીવર સાપરાય બળ વાપરવું એમ સમજવું.

(૨) જ એક કાલખોમ બેસાને બધ છે તેની પાછી આપડરણુ કરવાના
થી અગર એ અગરને તે પાછીને અગરવે તો એ હોડી બળ એ જ ની ગતી
કો અને તેણે પાતાના સરોરની શકતીથી કરવું મટે જ ને જ નો જીવર બળ

એમ સમજવું અને એ પામણું એ એ હિરાદાથી જ ની રત્નમંદી શી થયું હોય એ સાર કરવું માટે એ એ જ ની જીવર સાપરાધન વાપરવું એમ સમજવું.

(૬) રસતામાં એ હિરાદાથી જ ને કાંઈ મારે તો એ ટકાણું-એ એ પાતા ના શરીરનો સકનીય પોતાના સરોરને એવી રીતે ગતી આપે કે તે એને અડકી માટે તેને હિરાદાથી જ ની જીવર બળ વાપરવું એમ સમજવું અને અગર જ ને કાંઈ નુકસાન બધ અથવા દુખ કરવાના હિરાદાથી અથવા તેથી જ ને કાંઈ નુકસાન બધ કે દુખ થાય એવો સંભવ જાણવા છતાં તેણે જ ની રત્નમંદી શીવાય એ પરમાણે કે રત્ન હોય તો તેણે જ ની ઉપર સાપરાધ બળ વાપરવું એમ સમજવું.

(૬) એ એક વધર કે જે એવા હિરાદાથી અથવા એવો સંભવ જાણીને કે તે વધર જ ને અડકી અથવા જ ના કપડાને અડકી અથવા જ કાંઈ વસ્તુ લઈ જાય છે તેને અડકી અથવા તે વધર પાછીને મારીને તે પાછી જ ના કપડા અથવા જ કાંઈ વસ્તુ લઈ જાય છે તે ઉઠાસે તો એ ટકાણું અગર તે વધર કે કપડાથી કે જે વધર અથવા જ ને અથવા જ ના કપડાને અડકે તો એ એ જ ની જીવર બળ વાપરવું અને અગર જ ને કાંઈ નુકસાન બધ કે દુખ કરવાના હિરાદાથી તેને જ ની રત્નમંદી શીવાય એ પરમાણે કરવું હોય તો તેણે જ ની ઉપર સાપરાધ એમ સમજવું.

(૬) એ હિરાદાથી કાંઈ અસતરીનો પ્રતિષ્ઠા એ એ તે એ ટકાણું તરીની ઉપર હિરાદાથી બળ વાપરવું એમ સમજવું અને અગર તે તે એ કાંઈ નુકસાન, બધ કે દુખ કરવાના હિરાદાથી અથવા તેથી નુકસાન બધ કે દુખ થાય એવો સંભવ જાણીને તેણે તે અસતરીનો રત્નમંદી શીવાય એ પરમાણે કરવું હોય તો તેણે અસતરીના ઉપર સાપરાધ બળ વાપરવું એમ સમજવું.

(૬) જ નહાવા એક છે તેવામાં પાંતે એકજીવ જાણતો હોય એવું જાણખાતમાં રહે તો એ કે જે એ હિરાદાથી પોતાના શરીરની રક્તમાં જાતાં પાછીને એવો ગતી આપે કે તે પાછી જ ને અડકે અથવા બીજા કોઈ અને તે એવી રીતે કે તે અડકવાથી જ ની સપરશેરીય અસર થાય એ હિરાદાથી જ ની જીવર બળ વાપરવું એમ સમજવું અને અગર જ ને અથવા કે દુખ કરવાના હિરાદાથી અથવા તેથી નુકસાન બધ કે દુખ થાય એવો સંભવ જાણીને તેણે જ ની રત્નમંદી શીવાય એ પરમાણે કરવું હોય તો એ એ જ સાપરાધન વધરવું એમ સમજવું.

(૬) જ ની રત્નમંદી શીવાય એ એક કુતરાને જ ની ઉપર કુતરાને અગર જ ને કાંઈ નુકસાન બધ કે દુખ કરવાના એ નો હિરાદા હોય તો જ ની ઉપર સાપરાધન વાપરવું એમ સમજવું.

કોઈ ચાજા અથવા કોઈ તક આપી કરે એવા ધરાણી અથવા
 | એવો સંબંધ જાણીને કે તે ચાજા અથવા તક આપી કોઈ
 હોય તેને એવો બધા ઉત્પન્ન થશે કે એ ચાજા અથવા તક આપી કરનારો
 મારી ઉપર હમણા સાપરાધ બધા વાપરવાનો છે તે તે માણસે કુમરો કરે
 સમજુ'.

આમથી આતર સમજાવી કુમરો થતો નથી પણ કોઈ રાખત કંઈ રાખે માટે
 તેના ચાજા અથવા તક આપીને એવો અરથ ઉત્પન્ન કરી શકે તેથી તે ચાજા
 તક આપી કુમરો ગણાય.

કહાતો.

(અ) એ મુદ્દી વાલીને જ ની તરફ થઈને દલાવે એવા ધરાણી અથવા એવો
 જાણીને કે તેથી જ એમ માનશે કે અમને હમણા મારશે તે અમે કુમ
 રો કરીએ એમ સમજુ'.

(મ) એ એક બધાંને કુતરાનું મુખ છોડવા માટે એવા ધરાણી અથવા એવો
 સંબંધ જાણીને કે તેથી જ એમ માનશે કે એ હમણા તે કુતરા પાસે મને કરાવશે
 એ જ ની ઉપર કુમરો કરે એમ સમજુ'.

(૬) આ એક લાડી લઈને જ ને એમ કહે કે કુ તારી વલે કરજુ તે એ કહ
 જી અમે વાપરેલા કુમરો કોઈપણ જ અવગત કુમરો ગણાય નહીં તથા આતર નીચુ વ
 લે ને લાડી લેતી એ બોલ કંઈ બોના સીધા કુમરો ગણી ન શકાય એવું હોય તે પણ
 તે લાડી લેવાના ચાજાનો અરથ તે રાખણી સમજાઈને તે કુમરો થઈ શકે.

કીકા.

બેકત રાખણી કુમરો થતો નથી પરંતુ તેના ચાજા તથા રાખણીનો અરથ એ એ
 મળીને યુનો પા. ૭ (મુ. લ. રી. પા. ૧ પા. ૨૫) જે લાડી વચ્ચેથી મારવનું કરે
 તે મા નીચેજ જાણ થાય કુમરો કરે એ એમ કહેવ જ આવ. પા. ૭૧૫.

ઉપર કે હરાખસે બારે તથા આક્રમીક કરામ ઉત્પન્ન ન કરવા છતાં તે સખસ
 બારે કરામ ઉત્પન્ન ન કરવા છતાં કે હની ઉપર
 સાપરાધ બધા વાપરવાની
 સીધા, | ની ઉપર જે માણસ કુમરો કરે અથવા સાપરાધબધ વાપરે
 તે માણસને તરજી મહીનાની મુદત મુખેની જે માના ગમે તે
 પ્રકારની કેટલી અથવા પાંચરી રૂપિયા મુખેના કંડની અ
 થવા એ જ નેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

પુત્રસો—અમર તે યુનો કરવાના બહાના થાપલ તે કરામ યુનેહગારે માગી આણેલો
 અથવા પ્રાપી પુરવડ ઉત્પન્ન કરેલા હોય અથવા.

અમર કથમ મુખ્ય કે સરકારી નોકરનો અખતીઆર અમલમાં લાવતાં કોઈ
 સરકારી નોકરે કરેલી કંઈ વચનુથા તે કરામ ઉત્પન્ન થશે હોય અથવા,

કેવળ કાલના મુજબ અમલમાં લાગતા કરેલી કંઈ વસતુથી
સારા હોવાથી પણ હાથમાં તે બારે તથા આકસમીક કરોધના સમયથી આ કસમ મુ
કેઈ ગુનાની સીક્ષા મોઢી થશે નહીં.
તે દિશા ભિન્ન બારે તથા આકસમીક દેના કે તેથી તે મુને એછા થઈ રહે ; એ
કેલની બાબત છે.

૨૫૩ કોઈ રાખરા સરકારી નોકર હોય અને પોતાના સરકારી હોદાને અમલ
સરકારી નોકરને કરા
તેને અમલ કરતો
પ રાખરાને સાપરાધ
વારુડુ.
અમલ પોતાના સરકારી મોદાને કાચકા મુજબ અમલ ચલાવતા કોઈ વસ્તુ કરી હોય
અથવા કરવાની કોસીસ કરી હોય તેના વાસને જે માણસ તે રાખસને કોઈ મુમલો
અથવા સાપરાધ બળ વાપરે તે માણસને જે વરસની મુદત મુરાની બેમાના અમે
પરકારની કદની અથવા દંડની અથવા એ બનેલી સીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

કોઈ કામ બજાવવાને સાર કોઈ રાખરા નોકરે પોતાના તાજાબ માણસને કંઈ
કુકમ આપીએ હોય તે કુકમ તેની પાસેથી પછાપી લેવાને તહોમતમાંથી પરખતન કરતો તે
તેને આ કસમ પરમાણે અબ થા:પ ૧૩ વો. રી. પાનુ ૨૯.

૨૫૪ કોઈ અસતરની લાજ લેવાના ધરાધથી અથવા પ તે નેમ કરવાથી તેની

કોઈ અસતરની લાજ	} લાજ જવાને સંબંધ છે એમ જાણીયા છતાં જે માણસ તે અસતરની કોઈ કુમલો કરે અથવા સાપરાધ બળ વાપ રે તે માણસને એ વરસનો મુદત મુપી હો બેમાના અમે તે. પ રાપ બળ.
લેવાના ધરાધથી તેની બી	
પર કુમલો અથવા સાપ	
રાપ બળ.	

૨૫૫ આપરી.

ટીકા.

જ્યારાધથી જાણે જ કરવાના કામમાં આ કસમ તથા કસમ ૨૭૫ પરમાણે રહે કે
લાસ સજ માહુસતવરને અધીકાર નથી રીગતકારને અવધીકરકે (મુ. હા. લા.
મુપાઈ સને ૧૮૬૮) આ કસમમાં જાણ કરેલા મુકેનો જે રાખસ બોલ્યા
થાય તે કદકાની રાક્ષાને પણ લાગડ છે (અને ૧૮૬૪ નો આકક ૬ કસમ
અથવા સાપરાધ બળ એ બેમથી એક થવાને રખમંદી નથી એમ પુરાણથી બતાવવ
જેઈએ (ગોણી બીરુષ કલેશ લા રીપેર કરાકેન કેરકેલ વા. ૧ પૃ. ૨૯). કેહ વહર પ
મર જરૂરીઆને કોઈ અસતરો રરકેને નાની કરે એવા બાનાથી કે એમ કૃપા વગર ને
૨૨૬ આપરી રીગતેમ નહીં જે કસમ જે કસમ પોતાને કોઈ કામ કરવાને માટે

મુનિ કહે છે કે હાલ આ. ૫ નું ૭૧૬, ૭૮૧ નો ૬૨૬ થયેલ શબ્દ
 વરસનાં છોકરો સાથે સંબંધ કરે છોકરોને એવું બાળપણ મળે કે જે ૬૨૬
 થયે શબ્દો આ કથન પરમાણુ નીચ સારાંશ પણ વાપરવું છેલ્લાં આ. ૩,
 ૧૦૮ નો ૭૮૧ નો આસપાસ નો શબ્દો આ સાથે તેનાં સમતાં વગર અથવા છુટક
 આં તે શાખી ન થાય તે પણ તે કુમરો છે શાણી વંદ્ય નો કથન આ. ૫ નું ૭૧૫,
 ૭૫૫ કાઠી સખસે ભારે તથા આકાશમીક ક્રોધ ઉત્પન્ન ન કરવાં છતાં તે સખસ
 ભારે ક્રોધ ન ઉત્પન્ન કે ને જે આપણ કરવાના ક્રિયાઓ જે માણસ તે સખસની
 રૂપા ઇની કાઠી સખસને ક્રોધ કુમરો કરે. અથવા સાપરાંશ પણ વાપરે, તે માણસ
 જે આપણ કરવાના ક્રિયા ક્રોધ કુમરો અથવા સાપરાંશ ને જે વરસની મુલત મુખીની બેઠાના ગમે તે વરસની કે
 રાખવળ. ઇની, અથવા ઇંડની, અથવા એ બનેલી શીકા કરવામાં
 આવશે.

• ૭૫૫ કાઠી શખસે કાઠી નશા પહેરી હોય અથવા તે કાઠી કતો હોય તેની ચોરી
 કાઠી શખસ કાઠી વસતુ કરવાની કાસ સ કરવામાં તે શખસની ઉપર જે માણસ કુ
 મરો કરે અથવા સાપરાંશ પણ વાપરે તે માણસને જે વરસ
 ની મુલત મુખીની બેઠાના ગમે તે વરસની કે ઇની અથવા
 ઇંડની અથવા એ બનેલી શીકા કરવામાં આવશે.

• ૭૫૬ કાઠી શખસને ગેરબાળમી કાઠી કરવાની કાસ સ કરવામાં જે માણસ તે શ
 કાઠી સખસને ગેરબાળમી અસની ઉપર કુમરો કરે અથવા સાપરાંશ પણ વાપરે જે
 માણસને એક વરસની મુલત મુખીની બેઠાના ગમે તે પ્રકાર
 કુમરો અથવા સાપરાંશ પણ નો કેની અથવા એક હજાર રૂપીઆ મુખીના ઇંડની અ
 થવા એ બનેલી શીકા કરવામાં આવશે.

૭૫૮ કાઠી શખસે ભારે તથા આકાશમીક ક્રોધ ઉત્પન્ન કરવા ઉપરથી જે માણસ
 કાઠી ભારે તથા આકાશ તે સખસની ઉપર કુમરો કરે અથવા સાપરાંશ પણ વાપરે તે
 સખસી ક્રોધ ઉત્પન્ન કરે માણસને એક મહાનાની મુલત મુખીની બેઠાના ઇંડની અથવા
 આ ઉપરથી તેના ઉપર કુ મરો કરવા માટે રૂપીઆ મુખીના ઇંડની અથવા એ બનેલી શીકા કર
 મરો કરવા અથવા સાપરાંશ વાપરવળ વામાં આવશે.

પ્રશ્ન એ—૭૫૨ અ. કથનનો જે ખુલાસો લખેલા છે તે આ છેવટી કથનને પણ આ

ટીકા.

છોકરી રીપરેટમાં અપેલી દલીલત એ કે તે જમીન એવ
 તે પછી તે કથન ૧૯૮ ના અર્થ પરમાણુ બદલાવા
 કે અર્થ (મોજીનલ પરીસીકર કાઠ ૧૨૨-૧૮૧૪) અને પસાડને હજાર કરવા સ
 મન મેલવળ પણ કાઠી આવા પરમારનો પ્રતિષ્ઠા નથી કે તેથી માણસને કથન
 કુમરો કરે સંકેત કુમરો કરે સંકેત ઇનમાણી તપાસ થયા પછી પણ

અને તહેામતધારની રૂપર સોમિલા પુરાવા ઊપરથી તેને રાક્ષીએને સામા રવાલ મુજબની તક આપીયા પછી (૧, લા રીપારટ, કુલ જે'ચ રસો'જ વા, ૪ પાને ૪૬) મુખર્દ, કોર્ટ હાઈક રીપારટશ કરાવેન કોરીયા વાં ૧ પાને ૧ કરોમીનમ પેરેશી નર કોઠની કલમ ૧૫૧ મુલ સો ૧, કરે. ૫ ઊતપન કરવ થી માર મારથો એમ સાખીત થાયતો નુકરાનને લેવા લેવાનેમાં આથી રાકનાર નહી વામમ ૬ પુક રજ પાનુ ૬૫ તાં ૧૭ મી જુલ. ૪ અને ૧૮૬૬, ૩૬૬૪ ૫૬ મારવાથી થોડ કુખ થાય તેરા કરતીય વ્યવામાં ગણવા. હાઈકો કોઠની નંબર ૫૫૨ તાં ૫ મી અપરેલ સને ૧૮૬૬ નો કરાવછે.

મનુશહરજી, મનુશનરન, મુલામી તથા વેંક બાવત.

૩૫૪ મનુશહરજી જે પરકરનુ છે એક ખરોડીસ ઇંડીઆમ થો અને જોજી કાપકે

મનુશહરજી | સર વાલીના હવાલામાંથી.

૩૬૦ જે માણસ કોઈ રાખસને તે રાખસની રલમ'દી સીવાય અથવા તે. સખસ

ખરોડીસ ઇંડીઆમાંથી } ની વતી રલમ'દી આપવાનો જેને કાપકા મુજબ અખતી-
મનુશનુ હરજી } આર હોય એવા કોઈ રાખસની રલમ'દી સીવાય ખરોડી
} ઇંડીઆની હદની બાહાર લઈ આવ તે માણસને ખરોડી

ઈંડીઆમાંથી તે રાખસનુ હરજી કરજી એમ સમજનુ.

૩૬૧ ચર્કે વરસથી એાછી ઉમરના કોઈ છોકરાને અથવા સેજ વરસથી એ

કાપકેશર વાલીના હવાલા } લીમરની કોઈ છોકરીને અથવા કોઈ દીવાના રાખસને
મામ મનુશહરજી. } બાળક અથવા દીવાના સખસના કાપકેશર વાલીના હવાલા

માંથી તે વાલીની રલમ'દી સીવાય જે માણસ લઈ આવ અથવા કોસણાને, તે
અથ તેણે તે બાળક અથવા તે રાખસનુ કાપકેશર વાલીના હવાલામાં હાજુ કર
એમ સમજનુ.

ખુલાસે—આ કલમ મધે “કાપકેશર વાલી” એ રાખદો લખવાછે તે રાખદો

તે બાળક અથવા તે બીજા સખસને રાખવાનુ અથવા તેની સંભાળ કરવાનુ કામ
કોઈ મુજબ જે રાખસને રીપીયુ હોય એવા કોઈ પણ રાખસનો રાખકેશ થાયછે.

અવવા—કોઈ રાખરા શુધ્ધપીએ એમ માનતો હોય કે લગન સંખ'ધ વૈના
પન ધમેલા હાથા પચનો કું બાપજી અથવા શુધ્ધપીએ એમ માનતો હોય કે
પચને કાપકેશર હવાલામાં રાખવને મારે હક છે અને તે રાખસ અગર કોઈ અનીત
ના અથવા કોઈ કાપકા વીરુધ કારણસર એવુ કામ ન કરે તો તેના કામને આ કલમ
સાચુ પડતી નથી.

ટીકા,

આ કલમ પરમાણે છોકરીની રલમ'દી કંઈ કામની નથી અને

જેમ કપમ ૩૬૨ મા છે તેમ બાળ અથવા દેખાની વર નથી સંપરલેંક

કે કમલતા રમીને કરીમીનલ કરીસ વા. ૨ પા. ૫. કાપડે મા બાપના હાને એક
માન આપણે કે તેથી કાપડે. બ વસતી અંદરની છેકાને તેની રબામાંથી કાપડો
ના માપને ઘેર પાછી આપવા ફરજ પાડી શકો પણ એ માપવાનું કારણ હોય કે
તેના માપાંપ તેના કાપડે થોડા સત્તા ચલાવશે નહીં તે કાપડ પરમાણુ થઈ રહે
(રાણી વીરપ હાથે ક્રમા જનરમ માણસનરિંદ કરીસ વા. ૩૦ અને ૪૦ માલીનરન વીર
પ માણા રીપાલસ પ્રોપિડ એક કાપડે. રસ કારક વા. ૧ અને ૨૨૧) અને મદરાસના મુ
પરીમસરકાનું કુલ નાણાંનું રૂ. ૫ મીના કામમા સરસી રોલીનરન અને સરપીડસ સને
(રાપડેમપર સને ૧૮૫૮) એક મારણુને અનુસરી ચલાવ હતા. અહીંયાં તેવેએ એવે
કરાવ કર્યા કે જાણ વરણની હારને એક હીંડુના છેકરો જેને કે સમકીસમીસમરીમાં
નાસી ગયા હતા અને જે કરીચીવન થઈ ગયા હતા. અને તેના નવા યુરએની સાથે
રૂપાદાણી આપુર હતા તેવાણુ તે છેકરને તેના બાપને શવાબેન કરવા કરાવ કર્યા
અને એવેએ કે સતે એક પંદર વરસ અને એ મહીનાની ઉમરના છેકરાની બાબતમાં
કમલતા. મા. સરપાડેડ વેકેએ આપે એ હતા (હિમનાથ એસાના કામમાં કાપડકાર ૧૫૦૧
પને ૧૩૧ અને આપી તલન ઉસડા કરાવ યુગપ્રમા એક પંદર વરસ અને ૭ સાલ
મહીનાના છેકરાની બાબતમાં સર જે. એ. આર. લેંડે આપી એ મદરાસની મુશ્રીમ કારક
ને કરાવ તેવા જાણવામાં આંખે હોય એમ જણાવુ નથી) વીડુના કામમા વા. ૬ મી
પ્રિએ સને ૧૮૧૫. સને ૧૮૧૪ ના આકર ૨૦ પરમાણુ પરણેલ છેકરાને વાલી તેના પ
ણી માઠી કામરના હોય તે તે વાચે માટે તે છેકરાને તેના બાપના કામમા માંદેથી
કેડ જાયતો તે યુને નથી પરણી છેકરાના વાલીપણુને હક તેના મા બાપને નથી
તેથી પણું તે યુને થયો નથી. તદ્દામતદારે છેકરાને કાપ વામળવી ન હોય વસમારી
ન હોય તેમ છતાં છેકરી મનુર તેના બાપને ઘેરથી નીકળો પાણુ દુર હોય એવા તદ્દા
મતદારને ઘેર જાય તે તદ્દામતદાર ઉપર આ તદ્દામત આવે નહીં અસખત નીતી પર
નથી. છેકરાને તેણે પાછી બાળપાં જોડાએ પણુ તેમ કરે નહીં તે તેથી યુનામા
રોગે નહીં આનું કારણ એક યુને છે તે કાપડાસર વાલીના હવામામાંથી કાપ જ
વાનો છે આર. ૫. ૭૫૮. થેડા વખત માટે એ છેકરી કાપડ પાદાર ગઈ હોય એ
એ વખતે તેના બાપને કામમા છે એવું જણાવે અને તેથી રસતેથી તેને કાપ જવામાં
આવે તો યુનેાડ બને છે આ. પ્ર. ૭૫૮. કાપ જતી વખતે છેકરી મનુર કાપડના કાપડ
શર વાલી પણુ નીચે છે એવું તદ્દામતદાર જાણુતો ન હોય અથવા એવું માનવાને તેને
કાપડ કારણ પણુ ન હોય તે તેણે આ યુનેાડ કર્યા નથી આ. પાનુ ૭૫૮-૫૬. એક તદ્દા
મતદાર એક છેકરાને રોરોમાં પ્રથમ અને તેને વસવાળીને પારીના એક ગામડામાં કાપ
ગયા અને જ્યાં કાપડાવાની તેઓએ ગામડેથી પાછા ફર્યા એટલે તદ્દામતદારે રોરો
ના જે બાજમાંથી તેને લાચી હતી ત્યાં તેને પુકી છેકરી તેના બાપને ઘેર ગઈ એ છેકરી
કેવી હતી એની તદ્દામતદારે તજવીજ પણુ કરી નહીં તેને કેવી રીતે એવું જાણુતો

કે માનતો નહોતો તેમા કશુ કે તેણે બગચી લઈ જવાનો યુને કર્યો નથી. આ. ૫૦, ૭૫૬
 ઊંડરોના મા ખાપને કાઢી બિંદી હકીકત કહોને અથવા કપર કરોને પાતાલી
 તહોમતદારને આપે. એવુ તહેમતદાર કરે અને માખ પ પાતાના બોળપ વુ થો
 ને આપે પાછળથી એમ કરવાનુ કારણ ઊંડરોને લઈ જવી એવુ-જણાય તે
 રે આ યુને કર્યો કહેવાય. આ. ૫૦, ૭૫૬. પાતાનાં ઊંડરોને લઈ જવા મા
 થમ ૨૯૯ આપે પાછળથી ના પાડે તો પછી આ યુનો ખને છે કે તહી એ રાક બરુ
 છે ૫૨નુ એવુ તો ખરુ છે કે ન પાડય પછી લઈ જાય તો આ યુને ખનુ છે આ. ૫૦,
 ૭૫૬ એક ઊંડરોના મા ને ઊંડરોને રાતર એ એ. લાં નાચમાં વેરાંએને ઘેર નીચરેમાં
 જવાની રજા આપે તે ખરાખ ચાલે ચાલે તેમ તેની મંજુરી હોય એવુ દરખાવે તો પ
 છી એવી જ્યે એવી તેને કાઢી બગચી જાય તો તે કાલેદાર વાલીના હવ. સામાંથી બગ
 ચી મમ જવાનુ જણાય નહી. આ. ૫૦, ૭૫૬ જે ઊંડરોને બગચા લઈ જવામાં આવે તે
 ની બીમર ૧૫ વારાની અંદર હતી એવુ કુ જાણુતો નહોતો એવો બગચા તહોમતદાર કે
 રો રાકે નહી. આ. ૫, ૭૫૬. બગચો લઈ જવામાં મારે ખરાખ હેતુ નહી હતો એવો
 ખમાય તહોમતદાર કરો રાકે નહી આ. ૫૦, ૭૫૬. તહોમતદારે નીચરણી મુકી, તેણે કે
 હીને બીતરી કાઢી ઊંડરો તેના ખાપને ઘેરથી નાચી જાય તો તહોમતદાર બીમર આ તહોમ
 ત આપે. આ. ૫૦, ૭૫૬ આ કલમ ૫૨મ. જોને યુને રાંપુરણ થવા મટે જે ઊંડરો
 અથવા ઊંડરોને લઈ જવામાં આવ્યુ. હવુ કે નહી તે કઈ જરૂરની પાખ નથી. કા. ૫.
 ૫૦, ૭૫૬ તેણે નયન અથવા હરણ કરવામાં આવ્યુ હોય તેની તેમ કરવામાં સમ
 તી હતી એ જરૂરનુ નથી કા. ૫. ૫૦, ૭૫૬. આ કલમ ૫૨મ. જોને યુને રાંપુરણ
 થવા માટે કાલેદાર વાલીના હવ. સામાંથી તેની મંજુરી વગર એ ઊંડરોનુ હરણ કરેલુ હો
 વુ નોખએ કા. ૫. ૫૦, ૭૫૬ એક ઊંડરોનુ કાઢી રાખ્યા રાખે લગત કરવુ એવુ
 કરવુ હોય પણ પાછળથી એ ઊંડરોના બ. ૫૦ મન કરવુ હોય તેમ છતાં તેનો પણો તેને
 બીતરી લઈ જાય તો તેણે આ કલમ ૫૨મ. જોને યુને કર્યો કહેવાય કા. ૫. ૭૫૬
 ૭૫૬ કાઢી ઊંડરો બહાર રાખામાં રમવુ હોય અને તેને તથો લઈ જવામાં આવ્યુ હો
 તો તે કાલેદાર વાલીના હવ. સામાંથી લીધુ કહેવાય કા. ૫. ૫૦, ૭૫૬ હરણ કરેલી ઊં
 કરો લાઈ બીમરની હોય અને બગચો લઈ જવામાં તેની સમગ્રી હોય તે બગચી
 ર બીમર પારકી અસતરી કોસલાની લઈ જવાનુ તહોમત આપે આ કલમ ૫૨મ
 મન આવે નહી કા. ૫. ૫૦, ૭૫૬ જે વખતે ઊંડરોનુ હરણ કરવામાં
 વખતે તે ઊંડરો તેના ખાપના કમળમાં ન હોય કપાઈ નાચી ગઈ હોય તે
 હી જ્યાર ઉપર આ કલમ ૫૨મ. જોને તહોમત આપે નહી (મિત ૫૦, ૭૫૬)
 ની ઊંડરો વાલી વગર હેવાજ નહી એવુ ૫૨૫ સાખીત થતા સુધી. માનવુ નોખ
 ઊંડરોના કાઢી વાલી છે કે નહી તેના તપાસ કરવામાં જે ભુલ કરી એવો બગચા
 ખાલસર કરી થકે નહી કે કા. ૫. ૭૫૬ (મુખ્ય) માન ૧૭૮૧

જાણીને છેક જોયો જાણે ને માણુજ બળયો કરી પાડે અથવા
 નથા | કાઢ કરી બીજોયો સમયે તે માણુસે ને માણસુ ન
 એ સમયે.

જે માણુસ જાણીને છેક જોયો અથવા કાચેસર વાસીયુ હવે બીજો
 કરીયો સીક. | કાઢ સમયે કરીયુ કરે ને માણુસે રાત વસરી મુકત મુખી
 માં અથવા તે પસારની ડેરી સીક કરવામાં આવે અને બીજો ને કરીયુ.

ટીકા.

તથાજાણી રાખત છેકરીને વેચે અને તે છેકરીને વીંચાલ વધે હોય પણ જ
 જન વધુ ન હોય અથવા જાણે પાડુ તેને હાથ ન મળે હોય તે તે કાઢ તદેખતે ને જ
 જાણ નથી પણ તેથી જુનાનુ મદતવ એક પાડુ રાંડ (રેવનીયુ જુદી રીતે અલગ એક પામી
 સ જાણવા. ૧ પા. ૧૪૪) એક જાણ છેકરી તેના માણાવની પસારની ૧
 મર અને કાઢ બીજા રાખસનો રાખવણીયે પાતાનુ ર છેકરી છે એવો હોતોપતકારને
 ખાતર નહીં હોવામાં તેને કાઢ મુખી લઈ જવાનુ મ થે લેખુ તેને રમતે પકડવામાં આ
 વીધા અને ખુસા કરીયુ કરવાની મદદગરીના તથાજાણી યુનેમર કરાવવામાં આવીયો
 મુખ યુનેમર એ આ મદદગર વધે એ છેકરીનુ કરીયુ કરવા જાત કાઢ મસમત
 થઈ નહીં એવા કારણથી સેગતજાને આ શીક્ષા રા કરી તેમાં કારણમાં આંખુ કે
 કારણકારના સીના હવાલ મ થી કેક જાણને લઈ જવાનુ કરવ જ્યાં મુખી બરી રહે ત મુ
 ખી એ હકાર કરવાના યુનામાં મદદગરી કરી કદાચ આ આ હાથુ જાણીને કાઢ અથ
 વાથી વધુ હતુ માટે કલમ ૨૬૩ અને ૧૧૬ લગાવતી ને કામે ૧ ઈ.સા. ૨૯ પા. ૧૦૭
 મુદદા. સે જ પસારની અંદરને કાઢ છેકરીને તેના કાઢગર વાસીના પસારની વગર પા
 ધુના માટે મહ જવામ આવે તે તેણે આ કલમ ૨૬૩ અને ૨૬૬ મુજબ યુનેમર કે
 રીયુ કરવા આવા કામમાં છેકરીની મંજુરી હવે એ જાણ નથી તેમ તેને જાણી
 કે કરીયો લઈ જાત. આ જ હતી એ પણ કરીયુ નથી રાણી વીંચ કરાવસીયુ અ
 ને પાંદડસીયુ. આ કલમ ૧ કારણસર વાસી એવા રાખ સમયે તેને આપ નાતાં
 છેકરી જેનો સંજાળ અને તાણેદારી નીમે રાખવામાં આવ્યુ હોય તે રાખસ તેના કા
 થાસરવાસી સમયે ૧, ઈ. ડ. ૧. ૨૫૮ આ કલમ પસારનુ તદેખત મ હોતો
 માં પણ ૧ ૧૦ જુનાનુ ૧૮૦૬ કલકાતા હાઈકોર્ટ.

જે માણુસ જાણીને છેક જોયો અથવા કાચેસર વાસીયુ હવે બીજો
 કરીયો સીક. | કાઢ સમયે કરીયુ કરે ને માણુસે રાત વસરી મુકત મુખી
 માં અથવા તે પસારની ડેરી સીક કરવામાં આવે અને બીજો ને કરીયુ.

આ દસ વાસનો મુદત સુધીની સખન કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને ચાલક પરી.

ફરજીત.

(અ) બરીદીસ ઇંડીઆમ થી જ નુ દરાણુ કરે એવા હિરાદાથી અથવા "એવા" સ

જાણીને કે એક મુશતરીને ને ને બે મ અવવામાં આવે તેો જ એ અ કમમમાં જો સમજવું.

આવે એટલા માટે જ ને તેને ધરથી આ બજુથી અ એ આ કમમમાં બીજાન કરેલો યુનેઃ કરવા એમ

રોતે ગ્રવાજીની કે કરવાના હિરાદાથી જે માણસ તે અ

અસનુ દરાણુ અથવા નવન કરે તે માણસને કાત વરસાની

મુદતસુધીની એમ ના વખે તે વરસાતની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને ચાલુ લાવક પરી.

૨૧૧ કે.ઈ. અસતરીને તે અસતરીની મરણ નવી જ્યાં કોઈ પ્રુગની સાથે જુ

સમથી વરણાવવામાં આવે એવા હિરાદાથી અથવા જુમમથી

કોઈ અસતરીના જુમમ } વરણાવવામાં આવશે એવા સ બવછે એમ જાણીને અથવા

સમન કરવાના વખે કે } જુમમમાં ફેસલાવાને તે અસતરીની નોકે ભરકમ કરવા

દરાણુ અથવા નવન કરવું. } માં આવે એટલા માટે અથવા જુમમમાં કે ફેસલાવાને તે

નોકે ભરકમ કરવામાં આવશે એવા સ બવછે એમ જાણીને જે માણસ તે અસ

તરીનુ દરાણુ અથવા નવન કરે તે માણસને દસ વરસની મુદત સુધીની એમના અમે તે

કેદની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને ચાલુ લાવક પરી.

૨૧૨ કે.ઈ. સખરને મહાબધા કરવ મ આવેછે અથવા તેને યુમામ કરવામાં

અથવા તેનો બીવર કેઈ કાઈમખસતી રાજાદો કરમ વીર } અથવા વધેરે કરણસર તેનુ } એ પરમાણુ યુગ્મરના નેખમમાં તે આવે એનો રોતે તે

દરાણુ અથવા નવન કરવું. } નો વજ કરવામાં આવે એટલા માટે અથવા તે સખસની ફ

પર એ પરમાણુ યુગ્મરો અથવા તેનો એ પરમાણુ વજ કરવામાં આવશે એવા સ બવછે

દરજી થયેલ રાખસને } બ્રુસ તે સખસને ગેરવાળની રીતે સંતાડે અથવા કે કો
ગેરવાળનો રાખસને } તે માણસને જે હિર હો કે સ્થાનથી અથવા જે કારણસર તે મા
વે અથવા કેમ રાખસે. } બ્રુસ તે રાખસને સંતાડે અથવા કેમ રાખે તેજ હિર. કે
રાખસે અથવા તેજ કારણસર ભણો તે માણસે તે સખસને
દરજી અથવા નવન કરજી હોય એવી રીતે શોકરણ કરવામાં આવશે.

ટીકા.

દરજી કોમી કોમીને જુલાવામાં જે રાખસે મહ કરે તેમને માટે આ કલમ છે
દરજી કરનારને માટે નથી કાં ૦ ધિ કાં ૦ પાનુ કપલ,

કલમ ૬૫ વર થી એ.છો ભીમના કાઈ બાપીયાના સરોર ભીમથી કંઈ બાપ
દસ વરથી એ ડી કમ } ભીમજી બલદાનમાં ગેરનાં હિરથી જે માણસ તે બાપનું
૧ જે હિરથી બાપ સર ૨ જે } દરજી અથવા નવન કરે તે માણસને સાત વરસની મુદત મુ
૧ વરથી ૭ મુદત નીમ ન એ } દરજી અથવા નવન કરે તે માણસને સાત વરસની મુદત મુ
૨ વરથી ૭ મુદત નીમ ન એ } દરજી અથવા નવન કરે તે માણસને સાત વરસની મુદત મુ
૩ વરથી ૭ મુદત નીમ ન એ } દરજી અથવા નવન કરે તે માણસને સાત વરસની મુદત મુ

ટીકા.

આ કલમ પરમણી ૧૧ તથામતમાં આ કપદાની કલમ ૩૬૩ પરમાણી ૧૧ તથામત
નો સમાવેશ થઈ જાય છે. ૮ વી, રી. ૫. ૭૫.

૩૦૦ જે હિર રાખસને ગુલામ રાખસ જે માણસ આ દરમાં લાવે અથવા આ દર
કાઈ રાખસને ગુલામ રાખસ } માથી બહાર મોકલે અથવા ખસેડે અથવા ખસેડે કરે અથવા
ખસ વેચવે. અથવા અથ } લેએ અથવા કાઈને આપે અથવા તે ગામમાં મરણ નહી
વે. } છતાં તેને ગુલામ રાખસ રજીરે અથવા રાખે તે માણસને સા
ત વરથી મુદત મુદતની ગેરનાં અથ તે પરકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને ૫
બી તે હિરે ૫ મુદત ૫ વર થશે.

૩૦૧ જે માણસ નવ ગુલામને આ દરમાં લાવે અથવા આ દરમાંથી બહાર
નીતે ગુલામને લેવાર } પ્રકરે અથવા ખસેડે અથવા ખસેડે કરે અ. લેએ અથવા
કેવે. } તેઓને લેવામાં થશે કરે તે માણસને છ વરથી મુદત મુદતની
રતી અથવા ૬ વરથી મુદત મુદતની ગેરનાં અથ તે પરકારની કેદની શીક્ષા કરવા
માં આવશે અને ૫બી તે હિરે ૫ મુદત ૫ વર થશે.

૩૦૨ જે જ વરમાં એ.છો ભીમનું કાઈ બાપક ભરકરમના કારણસર અથવા કો
ભરકરમને માટે કે હિર } કાપવા વીરધ તથા નીતીના કારણસર રાખસમાં કેવા
લાને વેચવું. } રાખસ આપે એ હિર. થા અથવા ને બાપક તેવાં કાઈ
કારણસર રાખસમાં કે વાપરવામાં આવશે એવો સંજોગે એમ ભાણુવા છતાં જે માણસ તે
જાણકો લેએ અથવા ભાઈ આપે અથવા ખોટી રીતે કાઈને આપે તે માણસને ૬ વરથી

જે કુલ મુખોની એમના ગમે તે પરકારની કંઠની શીક્ષા કરવામાં આવતી અને પાણી મળે શરૂ થયું.

ટીકા.

નાની છોકરીને બપોળીઆ કરવાના ઇરાદાથી કાઢી દેવામાં આવેલા પાણી જે પરામાણુ યુગે છે એટલા માટે શીક્ષા કામ થઈ મુખમાં ઘાંઘાટ તા. ૦ ૨૧ સને ૧૮૧૪.

૨૦૩ એળ વરસથી એ જી હંમરનું કાઢી બાળક ભર કરવામાં મરુણુસર અથવા અરુણને માટે કાઢવામાં કાઢી કયા વીરુષ તથા અનિર્ણીત કરવામાં રાખવામાં કે વાપરવામાં આવે એવા ઇરાદાથી અથવા તે બાળક તેના કાં રાણુ સર રાખવામાં કે વાપરવામાં આવતી એવા સંભવે એ આજી છતાં જે માણસ તે બાળકને ખરા કે બાઈ લે અથવા ખીણ, રતે પ્રાતાના અથવા એ તે માણસને ૬૫ વરસથી મુલ મુખોની એમ ન ગમે તે પરકારની કંઠની શીક્ષા કરવામાં આવતી અને વળી તે કંઠને પાણી મળે શરૂ થયું.

ટીકા.

રાણી વીરુષ સૌમ્યલીના કામમાં આ જે કસવો વેરો સાર સાર કરવામાં આવે છે આજી કાઢી રહના કે સવા વાગમ પ પાને કાઢ તો મન આ કામ ૨૧૨ માં મુખ, ૬૫ કામમાં એમ માલમ પડતુ વળુ કે કોઈએ પડ્યાં આવવાનું કહી કે એક વરસની છોકરી એક એકલ જાતમાં એક વાપરવાસને ૫ કરવા રવા સલામતી હતી તે કાઢી તે કાઢી કંઠની શીક્ષાથી એક કે મ કરતી વખતે એ બધું કામમાં અને તે કાઢીને એક વરસની કાઢી મળે ગયા મો. સકાલ કે એક મળે કામ કરવામાં જડે એવા આજી ૧૨૫ માં એક કે યુગે સાબોન થતો નથી જેમ બહેનુ તો તેમણે બધા એ એવા અબુ ૧૨૫ માં એક કે કોઈએ આ કામમાં અથવા પરામાણુ તે છે કરને કામમાં સાર નહોત મીરુ સકાલ કે એકલા કે પાણુ કે કામને આ કામમાં સાર કરવાને ખરા અબુ ૧૨૫ માં એક બધા વળુ જડે કે એ નાહવા બાળકને કામમાં અને ૧૨૫ માં એક એવા કામમાં કામમાં એક રતે સારી હોય કે એ નાનું બાળક કેટલો વખત તાલ જે સખી તેને કામમાં સાર હોય તેના કામમાં અબુ ૧૨૫ માં એક અને કામમાં રહે પડી રહીત મેગ કામને સાર નહોત મે ના બાળકને બોલકા કામમાં અને મુખની આથી જે ખરી કરને બાકે સધને અથવા ખીણ રતે એમ બાળકને અથવા એવા ઇરાદાથી મેળવી હોય કે આ ૧૨૫ માં કામમાં આ મુખની વારી રાખોને ૧૨૫ માં એક બાળકને સારક કામમાં કાઢવાનું કામને સાર કામમાં એક અથવા વાપરવામાં એક કામમાં એવા અથવા વાપરવામાં એક (૧૨૫ માં ૧૨૫ માં ૧૨૫) મુખ તરીકે શીક્ષા કરવા આ કામમાં કાઢવામાં કામમાં એક વાપરવામાં કરવા રવામાં જે એક એકને કામમાં એક વાપરવામાં ૧૨૫ માં એક નથી કાઢી એક નાની

આમક-છોકરીને નાથ કરનારી છોકરી તરીકે ઉછેરવાના કારણસર અથવા નામનારી છોકરી તરીકે ઉછેરવાના અવસરો કરવાના કારણસર અથવા ખોટી રીતે આપો જીવીએ કામ કરનાર પાસેથી યુનેાઉ અને આવા કામને સાથે કાઢી છોકરીને ખરીદ કરવી માટે તે એ કામ કરનાર યુનેાઉએ એ કારણ યુનેાઉ કે અરકરમ એ નાના કામના એક ભાગે (ખા. હા. હેસલા વા. ૪ થાને ૪૧૫ મુ. હા. રીપ્રિસ્ટ કોર્ટન કોરીશ પાને ૧૦).

કાંઈ કાંઈ શાખસની મરણ નહીં છતાં જે માણસ તેની પાસે કામના વીરુદ્ધ જન કામના વીરુદ્ધ અથવા મીઠા રોષાં મળુરી કરાવે તે માણસને એક વરસની મુદત દુધીયા મુરી કરાવશે. } એમના બધે તે ખરકારની કેની અથવા કંડની અથવા એ ખતેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

કીડા.

કારકારી સામાન ખરીદીને માથે કાપાડી મંગલે તેને દર કાસે પાઈ ૭ થામાણી જ મુરી આપવો પોતાના કામના રતો કામના નાંખા ૧૪ તા. ૧૮ થી નવેમ્બર સને ૧૮૬૧ જુનર ધર્મી એ કા પકડવાં એક કામના નથી રાને ૧૮૨૭ ના કામના ૨૨ થી કામના ૪૨ થી એક મુ. ૪૧૮.

જો આપના ના કાંઈ કાંઈ કાંઈ મંગલે તેને પકડી આપવામાં મદદ કરવા સર કરાવે કામના નાંખા ૧૯૧ તા. ૫ થી બને વરો રાને ૧૮૬૨ આપવામાં કરે તે કાંઈ યુનેાઉ નથી પાસે તે મુરી આપનાર કાંઈ યુનેાઉ નથી મુખર્ કાંઈ કારક નવેમ્બર મુ. ૪૨૪.

ખાતકાર સંજોગ ખાતક.

કાંઈ નીચે ખાતક કરેલી ખાતક કાંઈ ૫ થી ૧૦ થી ખાતકમાં જે પુરસ નીચે ખાતકાર સંજોગ | પાંચાલ કરેલી પાંચ પાસે માની કાંઈ પાંચ હાલતમાં કાંઈ અપનારી ની સાથે કાંઈ કરે તેણે ખાતકાર સંજોગ કરશે એમ શામજી.

પહેલો—તે અપનારીની મરણ નહીં છતાં;

ખોટો—તે અપનારીની રજામાંથી વળા;

કરીશ—તે અપનારને પાતેની અથવા બધાના બધા કીડાવ કરાવે તેની રજામાં થી કાંઈ કાંઈ તે તે રજામાંથી છતાં પાંચ;

મોથી—તે પુરસ એમ આપના કાંઈ કે કુ એ અપનારીના વર નથી અને તે અપનારી જે ખોટા પુરસમાં રાથે કાંઈ કાંઈ મુખર્ પાંચથી કે અથવા પાંચને પાંચથી માને છે તે પુરસ કુ કુ એમ માને તેણે પાંચનો રજામાંથી આપી છે તે તે રજામાંથી છતાં પાંચ;

પાંચમાં—તે અપનારી રજામાંથી કાંઈ કાંઈ કાંઈ તે પાંચ તેની રજામાંથી કાંઈ કે નહીં તે પાંચ.

ખુદાશી—જળાતકાર સંભોજના મુલામાં જે મંત્ર થયો ૧૧૨ છે તેમાં
 શી તો બસ છે.

અપવાદ—કોઈ પુરુષ પોતાની વહુની સાથે સંજ કરે અને તે અપરાધ
 શી બિાછી કામરની નહોત તે તે જળાતકાર ભોજ નહીં ગણાય.

ટીકા.

પ્રીતભટ્ટાક કલમ ૮૬ માં બાર વરસ ઉપરાંતનાને હરેક યુગે કરવાને લાયક ગણાયેલ
 ૧૨'૬ મંત્રીસ લા તથા રાજાનરમાં ચડેલ વરગની ઉમરનો પક્ષા વગર ન્યા યુગે કરી શકે
 કતો નથી એમ કહેયું. નગરના ચોત્તન ૧૩૯૭ ઉપર ઇલેવનકે વાં ૨૧ મી અમલકા અને
 ૧૮૫૨નો સદર અદાલતે કર્યો છે.

૭૭ જે માણસ જળાતકાર સંભોજ કરે તે માણસને ૭૫૦ મુધી સપુરવાર
 જળાતકાર સંભોજનો સો ની અપવાદ ૨૪ વરસની મુદત મુધી એમ ના ગણે કતો ૧૨
 કલા.

જલ્લ માયક થયો.

ટીકા.

જે રાખસ આવ્યો યુગે બીજી જખત કરે તેને દરકાની પજી સીજા થશે અને
 ૧૮૪૪ નો આરટ ૬ કલમ ૪.

જેની સાથે જળાતકાર સંભોજ કરવામાં આવ્યો છે તે હરીઆદી અપાવ થસની
 છે એવો પુરાવો આપી શકાય છે. પુરાવના આકારની કલમ ૧૫૫ નીંકમ (૨). જે
 ઊકરી સાથે કાઢ થઈ સંભોજ કરે એવું બનું બતાવેલું છે એમ કરવા વગર તેનું કા
 ૬ મદરી નહીં ઊકરી આવા કારણથી સંભોજ કરવા રેનો વધારે જળાતકાર સંભોજ
 કર્યો કહેવન આવે ૫. ૭૧૬ દસ વરસથી ઉપરની ઊકરી સાથે તેનો મંત્રી સંભોજ
 કરે તો તે જળાકાર નથી પણ તેનો એરતનો મરજી લીધે પાસે ઉભી કરી બીજી
 રીતે મદદગરી કરી તેની સાથે જળાતકાર સંભોજ કરાવે તો તે થડી મદદગારના મ
 નેગાર થાય છે આરવ ૫. ૬૬૦ કંઈ પાઈ જીને બેખાન કરી સંભોજ કરવામાં આવે
 તે તે જળાતકાર સંભોજ છે, આરવ ૫. ૭૬૩ કોઈ જો બરકોજમાં પકી હોય તથા
 ૧૬ નીંકમમાં તેની સાથે સંભોજ કરવામાં આવે તો તે જળાતકાર સંભોજ છે આ
 ૫. ૭૬૬ ગડી અસતરી સાથે પણ તેની મરજી વગરનો સંભોજ તે જળા
 ૭ છે આ. ૫૬૭ સંભોજ કરવા વરસ ૬ પાંડી હોય પણ સંભોજ
 વખતે ના પાડે તો પણ સંભોજ કરે તો જળાતકાર સંભોજ કર્યો કહેવાય
 અસતરી પુરુષ વધે માણી પાઠાપાટ થાય પછી એ અસતરાએ પોતાની પ
 થી હોય તો તેથી તહેખતદાર આ કલમની શીજાથી ૫૫૦ નજો નથી ૬
 ૨. એક નાનો વધનાં ઊકરી જળાતકાર સંભોજ થવાથી યુગની અપ

આ જાણના કંઈ જણને નોંધાતી દેખાય નહીં એ કુરુતના સાંપરણ કરી
 આસાંભવીતછે ૧ વી. રો. પા. ૨૬. આ કસમ પરસાણે તહેમતદારને સોં
 કરતાં પમતે જેનો કોપર જળાતકાર થયો હોય તેનો રહેતી કરાણી કોપર આપાર રાખત
 કરવો નહોતો એ પશુ તે યુનોદ કરતાં તહેમતદારે જે માલકીપાણું ચમાળુ છે તે ૫
 ધું ચમાળુ છે કે ચોડુ ચમાળુ છે તે કોપર તહેમતદારની ચાલ કોપર ચાલે એ અસત
 રીની નોંધાવાર સાબોતી કોપર વીચાર કરી સીસા કરવો નોંધાવે ૧ વી. રી. ૦
 પાનુ ૫૬. આ કસમ પરમાણેના યુનોદ કરવાની કારીશ કરવામાં આવી હોય તો પાં
 વ પરસાંથી વીધારે સજા નહોતી કરવી નહોતો નોંધાવે ૧ યે. મા. રો. પાનુ ૧૦ વી. રો.
 પાનુ ૧૦ આ કસમ પરમાણે જળાતકાર સંબંધિત તહેમત સાબીત થાય નહીં પશુ છી
 ન છ કરવાનો યુનોદ સાબીત થાય તેવું હોય તો પશુ છીનાણાની સજા તેને થાય નહીં
 ૧ મેરમીકાફિશાદ પાનુ ૧૨૩ કાયદો એવું માને છે કે સાત વરસથી વધારે વરસની છો
 કરી સાથે જળાતકાર સંબંધિત થાય વીરધ સાબીત કરવું એ તહેમતદારનું કામ છે (પ
 ૬ મ ભી. ચે. પા. ૩૧૨).

૬૦૦ જે માણસ ગુનોપુરવક કોઈ પુરસ અસતરી અથવા ભાવર સથે સરસ
 સરસી કરમ વીરધ યુનો. / ડી કરમ વીરધ મધ્યુ. કરે તે માણસને છપ્પા સુધી સ
 મુરવારની અથવા દસ વરસની મુલતસુધોની મેમના અને તે પરકરની કેદની સીકસ
 ફરખમાં આપરી અને જ્યાં તે કેદને પશુ લાપક થયો.

ખુલાસે—આ કસમમાં જોવાન કરેલા ગુરાહમ જે મધ્યુત થવું જરૂર છે. તેમાં ૫
 રવેશ થયો તો ખસછે.

ટીકા.

જે રાખસ આવે યુનોદ બીજી વખત કરે તેને ફરકની પશુ સજા થશે અને
 નો આકર ૧ કસમ ૪.

ખાજ ૧૭ મી.

મીમકન વીરધ યુનામો પાપત ચોરી પાપત.

જે માણસ કોઈ રાખસ કમ ગમથી તે સખરાનો રખામી રીજાય કંઈ
 / જમમ મીમકત પાદાતતથી લેવાનો હરાદા કરોને તે પરમાણે
 લેવા સદ તે મીમકતને ખરોડે તે માણસે ચોરી કરી એમ સમજવું.

ખુલાસે ૧ લો—કંઈ વસતુ જ્યાં સુધી જમીનમાં ચોટેલી હોય ત્યાં સુધી તે
 જમમ મીમકત નથી માટે તેની ચોરી થઈ સજા નહોતી પશુ જમીનથી તે જુદી પાડવામાં
 આવે કે પછી તેનો ખોરી થઈ શકે

ખુલાસે ૨ નજો—જે કામથી જુદુ પાડવું હોય તેજ કામથી જે ખસતુ થાય તે પુ
 સેડતુ ચોરી થઈ શકે.

ખુદાશી ૩ એ—કાંઈ ગામત ખરેખર કંઈ વસતુને ખસેડે તારે અને
તે સ્થળ ધરમાં અડકાવ કરનારી કાંઈ અડચણ દુર કરે અથવા તે વસતુને કાંઈ
વસતુથી જુદી પાડે તીજારે પણ તે રાખશે તે વસતુ ખસેડી એમ સમજવું.

ખુદાશી ૪ એ—કાંઈ સખસ કંઈ પણ ઉપાવણા કાંઈ જનવરને ગતિમાલ કરે તો તે
જો તે જનવર ખસેડ્ય તથા તે જનવરને ગતી વધાવો તે જનવરે જે જે વસતુ ખસેડી
હોય તે વસતુ ખસેડી એમ સમજવું.

ખુદાશી ૫ એ—કેવલા બજાણમાં રજામંદી જામી છે તે સારૂ રજામંદી હોય કે
અરજાત સમજાય એવી રજામંદી હોય અને તે કબજેદાર સખસ અથવા તે કારણસર
જેને સારૂ કે અરજાત સમજાય એવો અખતીઆર હોય તેવા કાંઈ પણ સખસ આવી શકે.

ફકલાત.

(અ) જ ની જમીનપરતુ એક ટાક જ ના કખજામાંથી પદ્ધતિથી લઈ જવાના
ધરાણથી જ ની રજામંદી સીવાય અ કાપીડુનામે નો એ કાણે તે પરમાણે કાંઈ જવા
સારૂ એ એ તે ટાક જુદુ પાડ્ય કે તેણે મિતરી કરી એમ સમજવું.

(બ) કુતરાએને બલવાવવાની કાંઈ વસતુ એ પાતાના ખીસામાં રાખે અને તેથી
જ ના કુતરાને તેની પાછળ ચાલેલા જવાને સહાય જે તે એ કાણે અગર એ નો ધરા
દો તે કુતરાને જ ના કખજામાંથી જ ની રજામંદી સીવાય પદ્ધતિથી લઈ જવાનો હો
ય તો જ ના કુતરાએ એ ની પાછળ ચાલવા માંડ્યું કે અ એ મિતરી કરી એમ સમજવું.

(ક) એક જળને નગરી બેરેલી એક પેટી લઈ જતો જોઈને તે નગરી પદ્ધતિ
થી લેવા સરૂ તે જળને એક તરફ જો એ હાંકી જાય તો તે જળને ચાલવા માંડ્યું
કે અ એ તે નગરીની મિતરી કરી એમ સમજવું.

(દ) અ જ નો આકર છે તે જ એ પાતાની રજાની તખકડીએ રાખવાને થી પછે
તે તખકડીએ લઈને જ ની રજામંદી સીવાય જો તે પદ્ધતિથી નારી જાય તે જ
એ મિતરી કરી એમ સમજવું.

(ઈ) અ એક ખુસારીપર જાય છે તે એક વખાણવાળા અને પાતાની રજાની ત
ખકડીએ થીય અને એમ કહે છે કે હું પાછો આવું તીજા મુખી એ તમે રાખજો અ કાંઈ
એકસીને ઘેર જઈને તે તખકડીએ લેમે તો એ કાણે તે તખકડીએ જ ના કખજામાં ત
હતો માટે તે જ ના કખજામાંથી લઈ રાખાય નહીં અને અગર એ એ સાવર, પ વીસવાસ
માત કર્યા હોય તોપણ અ એ કાંઈ મિતરી કરી એમ સમજવું નહીં.

(ઉ) જે ઘરમાં જ રહે છે તે ઘરમાં એક મેજીર જ ની વીટી પડેલી એ જોય
તો એ કાણે તે વીટી જ ના કખજામાં છે અને જો એ પદ્ધતિથી તે ખસેડે તો એ એ
મિતરી કરી એમ સમજવું.

(૧) એક મિતરી રસના ઉપર કાંઈ સખમના કખજામાં નહીં એની
કુચી એ જોય તો તે વીટી લેવાથી અગર એ તે મ.લકતના સાવરથી જોય

મુનેઝાર થાય તોપણ આ એ કાંઈ ચેરી કરી એમ સમજવું નહીં.

(૬) જ ના બરાબર જ ની એક વીડી એક વેળપર પડેલી આ જોય અને તબવી જ થઇ ને પછાવાના ભયથી તરત તે પીડોના બેટા ભિષગેન કરવાની હીમત નહોતી થી તે એક એવો જગે તે વીડી સંતાડે કે તાંથી કાઢવું વખતે તે ઝ ને પાછી જડવા નો પ્રયત્ન આસાન હોય અને તે વેળાએ તેના ધરિયા એવા હોય કે એ વીડીનું બિલા ધી જુવુ સમી ભુમી જસી તીવરે એ સંતાડે છે ઠાણેથી તે વીડી કાઢીને કુ ધીથી તે એ ઠાણે તે વીડી પહેલી ખસેડતી વેળાએ આ એ ચેરી કરી એમ સમજવું.

(૭) જ બડીઆણ ને આ પોતાનું બડીઆણ રીક કરવા સાથે આપે જ તે પોતાની કુકાને લઈ જાય પછી આ ની પાછી તે બડીઆણનું કાંઈ એવું લેણું નહોતું કે તેના આ-વેળમા તે બડીઆણ કાપડા મુજબ આટકાવી રહી એમ છતાં આ ખુસી રીતે કુકાનમાં પે રી જ ના કાપડામાંથી બહારથી પોતાનું બડીઆણ છોડતી લઈ ને તે લઈ જાય તો એ કે કણ આ એ સાપડામાં વરવેગ તથા કુમરો કરવા હોય તો પછી આ એ ચેરી કરી એમ સમજવું. બડી કેમકે તેણે જે જે કાંઈ તે જલ્દાનતથી કીધું નહીં.

(૮) આગર તે બડીઆણ રાગરામણીના કાંઈ પછરા જ ના આ ની પછી લેણે ભુલોય અને તે લેણેના આવેળમા આગર જ તે બડીઆણ કાપડા મુજબ આટકાવી રા એ અને પછી ઝ ને પોતાના મિત્રોના આવેળમા રહેનો મીલકતથી રહીત કરવાના ધરિયાથી આ તે બડીઆણ ઝ ના કાપડામાંથી લઈ લે તો તેણે ચેરી કરી એમ સમજવું કે તેણે તે બડીઆણ ખાદ્યનતથી લેવું.

(૯) વળી આગર એ પોતાનું બડીઆણ ઝને લેણે આપીયું હોય અને પછી જ ની રાગરામી રીવાજ તથા જ ની પાછીથી તે બડીઆણ કપર કરજી લેવા રૂપીઆ પક ઠા ને આ પકા છતાં તે ને બડીઆણ જ ના કાપડામાંથી લઈ લે તો તે બડીઆણ તેની પોતાની મીલકત છે ખરી તો પછી તેણે ચેરી કરી એમ સમજવું કે તેણે ખરીયા નતથી લેવું.

(૧૦) આ જ ના કાપડામાંથી જ ની રાગરામી સંવાપ જ ની કાંઈ વસતુ જે એ વા ધરાવી કે તે વસતુ પછી આપવાના બદલામાં જ કાંઈ પડ્યા આપે તાલા મુખી તે રાગરામી તો એ ઠાણે આ એ ને વાગતું પાડી રાગરામી લીંટી મ દે તેણે ચેરી કરી એ મ સમજવું.

(૧૧) આ જ ને લેણેના ઠાણે ને જ નહીં છતાં જ ના કીડાપાનામાં જાય અને માતર ગાંધાપ સ કે તથા પાછી આપવાના વીચારમાં જ એ સદે રાગરામી આપીયા રીવાજ કાંઈ મોવડો તેમાંથી લઈ જાય તે એ ઠાણે જ ની એ પડી વાપરતી એથી અરથત સમજાય એવી અને જ રાગરામી છે એમ આ ના માનમાં હેય એવા સંજોગો છે એ એ પ

જે આવી કુલ નહીં મળ્યા હોય તેણે ચેરી કરી એમ સમજવું નહીં.

(૧) જો જ નો અસતરી પારો બીખ માત્રે અને તે અસતરી અને કઈ પદાર્થ બીજાનું તથા કંઈક આપે અને તે રાખણ તેના પર જ પુ છે એમ જાણીતો હોય તો તે કંઈક અને અસતરીને બીખ આપવાનો અપતી આર છે એમ એના મનમાં હોય એવું જાણ છે જો એ પરમાણુ એ ના મનમાં હોય તો તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું નહીં.

(બી) જો જ નો અસતરીનો પાર છે તે અસતરી અને કંઈ કોમતી મીલકત આ અને તે મીલકત તેના પર જ ની છે તથા તે ચોરી છે કે જે આપવાનો જ એ તેને અપતી આર આપેલા નથી એમ આ જાણીતો હોય તો અગર આ તે મીલકત પાસાનું હોય તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું.

મીલકત જ ની હોય તે મીલકત મારી પાતાની છે એમ સુખ પુખી તે મીલકત બ ના કળલામાં સ્થિત છે. તો એ કંઈક આ એ બદલાતલો તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું નહીં.

હીકા.

ચોરીના તે હેમના કામમાં કોની મલાત ચેરક છે તે સાર જતાનું જોઈએ એક હાથ કૌરુ તારીખ ૧૮ મી નવેમ્બર સને ૧૮૬૩ વાલમ ૧ પાને ૬૫. વગર ૨ એક જાડ કાપણ તેથી આ કલમ પરમાણુ ચોરી તથા કલમ ૪૨૫ પરમાણુ બીજા ક કલમ એનાં બે તહેામત મુકાં તેના કસોચું કે આ કલમના પહેલાં મુજબનાં જાડ ક કલમ એકલે ચોરી થઈ શકે છે પાસતે મુકલ તહેામત બ હાલ રાજ્ય મુખ્ય હાથ કૌરુ ૧૦ ૨૪મી જુન રાને ૧૮૬૨ વાળ ૨ પાને ૮૧૫. કલમ ૩૭૮ તથા ૩૮૦ પરમાણુ કે કલમ ૩૮૩ની શીક્ષા કરવાની તેના કસોચું કે જે યુનને સર પત્રકોમાં શીક્ષા છે તે બાલે ૩૮૩ની શીક્ષા કરવાની છે કેવ તથા ૩૮૩ની ચેરકો નથી મટે બને શીક્ષા કરવી નહીં મુખ્ય હાથ કૌરુ તાળ ૬ બનેવરો સને ૧૮૬૭. પર કૌરુ અને પર ૧૧ અર્ધને ચોરી એ એકલ યુનેા છે મટે કલમ કાપમ રાખો (મુખ્ય હાથ કૌરુ તારીખ ૪મી નવેમ્બર સને ૧૮૬૩ તથા તાળ ૮મી બનેવરો સને ૧૮૬૪ વા. ૮ પાને ૧૦૫. ૨ પાને ૧૩૨.) વળી કસોચું કે કલમે કરોયો એવો યુનેા કરવો હોતો તેને સલામ કમંદ કરવો હતો તારીખ સાર કોઈ મીલકત બિપરના હકના કાપાની તારાર મીલકતી હોય ને તે કાવો બિદો હોયતો પણ તે મીલકત ખરોડે તેને ચેરકું તહેામત એકે નહીં મુખ્ય હાથ કૌરુ તાળ ૧૬મી સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૬૯. મુસલમાન સી તે આ પાણીની મીલકતમાંથી ચોરી કરવાના કરાકાથી મદદ કરે તેને મદદગરો બાબત કલમ ૨૧૪ પરમાણુ શીક્ષા કાપમ રાખી કલમીશ લાલ પરમાણુ મણી મણી આણી એકલ પણ મુસલમાની સાસતર પરમાણુ એકલર મણા નહીં (મુખ્ય હાથ કૌરુ તાળ ૪મી ૫ અને ૧૮૬૫ નેટાંવ બોપોનોબન પાને ૧૫.) અરુચી છલામાં એ કસોચર મધે ક કલમીએ પતાની એકલર બાકી લખી ઉપર મંદાથી ચોરી એકલે કઈ રીતે જરાઈ બાકી વગેરે સ્થિત નઈ પાતાના વાર સાથે ચોરી કરી તે વંતે બદલના રોગન જાડે શીક્ષા કરી અપીવાના કસોચું કે હીંકુ સી પાતાજી પણ અપર અસતરી બન પાણી

કમનેથી તેની રાજ વગર કાંઈ જાણ તો તેના કિયર ચોરીનું તહોમત લગે નહીં અને
નું પાતળા પદા કિયર ચોરક મણીપણું છે ને રૂપીઆ કાંઈ ગણાને ખાતરો સાધક પુરી
વો નથી માટે એ રત યુનેઝગર નથી અને ચિરત યુનહેંગર નથી તાકે તેનો વાર મળ
ઘરોની યુનેઝગર થતો નથી. મુ'બઈ હાઈ કોર્ટ તા. ૧૬મી જાનેવારી સને ૧૮૭૧,
વા. ૮ અને ૧૧. મદદરા કાંઈ કોર્ટ રીપોર્ટ કપ પાને, ૧૦૦.

- (ક) એક (અ) અને બીજા બાજબીનો નોકર હતો ને બાગદારના કલકાક
ચોપડા સાથે કોર્ટમાંથી આવેલો હતો એકલામાં એ ચોપડા મારા છે એવું કહી (અ)
એ એ ચોપડા પાતાના કપજામાં લીધા અને તે આવવાની ના પાડી માટ્ટરનારે એ
કપડા ચોરીનો યુનહેંગર સાબીત કરાવેલો તેમાં કરાવવામાં આવ્યું કે
(અ) કિયર એ તહેમત રહી રહી નહીં કમકે (અ)નો તેમજ બીજા બાજબી
• રોનો નોકર હતો તેથી (ક)નો કમકે તે (અ)નો પણ કમકે હતો ૧૩. એ. લા.
૨. ૫. ૪૧૦ (નોટ) સરકારના જાગી ખાતાના ધનરેપોઝીટના કપજામાં જે લાકડાં હો
ય તે સુકેરના પાતાના કપજામાં છે એવું ચલુલુ લેખએ અને તેથી તે ધનસંપેદાર
ના કપજામાંથી તેની મજુરોથી કાંઈ કાંઈ લેખતી હી આપા વગર કાંઈ જાણમાં આ
વે તો એ ચે રી છે પલુ જે એ મજુરો અપીકાર વગર આપી હોય કિયા તે મજુ
રી કપડો મેળવી હેય તેજ. ૧૪. લા. રી (મુ'બઈ) ૫. ૧૧૨. કાંઈ કોપરીએ કાંઈ
મીલકત કાંઈને સેવી હોય તે લખને તે નાશી જાય તો તેણે બીજાના સહાનૌ યુનેઝગર
• કહેવાય ચે રોનો યુનેઝગર કેવાય નહીં ૧ વી. રી. ૫૨૪. (ફિજદારી) આ કલમમાં " મદ
દારનાત" એ શબ્દ છે તેનો અર્થ જે સખસ કાંઈ ગેરજમી લાખ અપવા ગેર બ્યા
જમી હાની કરવાના ધરિશથી કાંઈ કરત હે તેવો અર્થ થાય છે જી. ૫ વી રી. ૫૨૪
૧૬ (ફિજદારી) કાંઈ સખસનો કાંઈ મીલકતમાં હક હોય ને હક મણુજ કાયા પાયા હ
યર હોય તો પણ તે મીલકત તે લે તો ચોરી કરતી નથી ૭ વી. રી ૫. ૫૭ એક સ
ખસે એક રોના તો કરતો મદદ કાંઈ એક યુનહેંગર કરે એ ચે રી ચોરી કરવા આવનાર
છે એવું એ ને કરે રોને કહ્યું હવું પણ ચોરને સખ થાય એવા હેતુથી ચોરી કરવા
આવવાનું કહ્યું થવું તેમાં કરાવવામાં આવ્યું કે આ ચે રી થઈ નથી કમકે તે મજુ
રીથી ચે રી કરવા આવેલો હતો ને કરને કલમ ૧૦૮ ના ખુલાસા એ અને ચાર મુજબ
સખ થાય ૪. ૪. લા. રી. (કપકવા) ૫. ૨૧૬ કાંઈ કાપી જાઈ જવામાં આવેતો ચોરી અ
ને ખોજક એવા એ તહોમત આવે ૨ મુ. લા. રી. ૫. ૪૦૨ કાંઈ કોર્ટ અસતરી તેના પ
છીના કપજામાંથી તેની રજામાંથી વગર પાતાના પલાનો ચીજ કાંઈ જાય તો તેને તેમજ
તે કરત કાવા જેમણે મદદ કરી તેમને પણ સજા થાય નહીં ૮. મુ. લા. રી. ૫૨૧/૬૧૧
(ફિજદારી) મુસલમાની કાવા પજાણે જે મીલકત મણીની પાતાની લેખવામાં આવી છે
તે મીલકત તેની અસતરી કાંઈ જાય તો તેણે આ કલમ ૫૨માંથી ચોર નો યુનહેંગર

કેવું રી. ચાલુલુ ૫ મુ. લા. રી. ૫૨૬ ૧૬ (ફિજદારી) કાંઈને કાપાં હોય પણ તે કાંઈ

તેમ ને પાણી તે ચેરી થાય છે ૫ મ. હા રી. એ ૨૧. ને મા
તાં યુનહો કરાવે હોય તો તે ચેરીવાળી છે ૫ મુ. હા ૦ રી ૦ એ ૦ ૦ જે વૃક્ષવૃક્ષ
કામાં રખડતાં દૂરતાં હોય જેમકે સાવજ દીપડી. હરણ તેની ચેરી ઘડ શકે નહીં આરય
પ્ર. ૩૫૨. આવા જ્ઞાનવેરને જમીનના માલીક અથવા કાઠિયારકા ધણી માગે તો પછી
જે જમીન ઉપરથી લઈ જનાર સખસ ઉપર ચેરીનું તહોમત આપે આરય પ્ર. ૩૫૨
જાગી જ્ઞાનવેરને પણ પાંજરા વીઝેરેમા રાખી કમજો હોય એવું કમ્યુ હોયતો પછી
તે ચેરી જનાર જિપર ચેરીનું તહોમત આપે તેમજ તળાવમા મહા હોય તે પણ
ધણીના કમજમાં છે એવું ગણાયછે અને તે ચેરી જનાર જિપર પણ ચેરીનું તહોમત
આપે આરય. પ્ર. ૩૫૨. માલ ધણીના ધરથી છેટે જગીયા હોય તા કુકડી તેના ઈંડા
રોત્તો હોય તે ઈંડા રોત્તો પચા થાય તરે જાગી કુકડા તરીકે નેન જાગી પડી
મુને દાનના માલીકના ઈરાદા દેતાં પણ જ્યાં મુખી કુકડી ઈંડાં રોત્તો હોય ત્યાં મુખી
તે માલીકના કમજા છે અને તેથી તે ચેરી જનાર ઉપર ચેરીનું તહોમત આપે છે.
આરય પ્ર. ૩૫૨ આ કસમા દહાક લેકા ધેળાં ખાનુતર પાણે છે અને તેમને માલ
સામાં કે પુલી પેલીમાં રાખવાનું કરાવેલું હોય છે તથાં તે ચેરી જાગ્યાં આપે તે તે
ચેરીના યુનહો થાય છે આરય ૫૨૪ ૨૫૨. કાઈ ચેરી રકાબી ચેરવં માટે પેલીમાં
થી તે રકાબી જહાર કાઢે એટલામાં તે પકડાઈ જાય તો તેણે તે રકાબી ખરીદી કહેવાય
આરય. ૫૨૪ ૩૮૧ જાડામાં કાઈ માલ ચેરવને કરાઈ કાઢા તરફ ખસેડી લાવવામાં આ
વે તો તેણે ચેરી કરી કહેવાય. આરય. ૫૨૪. ૩૮૧ એક ચેરી ફરીઆદીનું ડગલાનું
મહિલા જાગમાંથી એક પુક ચેરી લેવા માટે જહાર ખેંચી આસરે એક ઈંડા આકાર
કરી ત્યાં ફરીઆદીના હાથ અકસમાત તે પાણી ઉપર પડે અને તેથી પુક પાણીમાં
પાછી પડી ગઈ તેમા કરાવવામા આનું કે તહોમતથાં તે પુક ખરીદી માટે તે તદામ
તકાર જણાય આરય ૫૨૪ ૩૮૨ એક કાગળ વેચવાવાળો સખસ એક કાગળની ચેરી
કરવાને કરાઈ કાગળ વેચવાની કામળીમાંથી એક કાગળ પાતાના ડગલાના ખોસમાં મૂકે
તો તેણે તે કાગળ ખરીદે કહેવાય આરય. ૫ ૩૮૨

૩૮૬ જે માણસ ચેરી કરે તેને તરાણ વરગાની મુદત મુખીની યેમાંના ગમિ તે ૫
ચેરીની રીક્ષા / રકારની કેવની અથવા કેવની અથવા એ બને તે
જામાં આપવો,

ટીકા.

૩૭૮, ૩૭૫, ૩૮૦, ૩૮૧ કસમા થા કસમ ૩૮૨. મુજબ કે ઈ યુનના
હેમા તે હોમને રાઈ પીનલકેડમા કાવેની ગીડ ને મહત્તે યુનગર ફેડડની સોસાને આ
ય છે ખાંડ ૫૫૫ના યુન ને રાઈ ફેડડ તમા કરાવેલો વિક્ષા બનેને લાયક છે અને
૧૮૫૪ નો આકા ૧ કસમ ૨-૩ જે માણસની ચેરી ઘડ કહેવાતી હોય તે મોલકત તે

ના મૌલિક અથવા કમ્પેન્સેશન કમિશનમાં જારી હોવી જોઈએ એટલા માટે જ્યાં એક
 બળકા નૌલિક તેના બળકાનું મુદ્દુ ઘટના પછી કરીએએ તે પોલી કમ્પેન્સેશન તરીકે એક
 કમ્પેન્સેશનમાં આપવાનું કે એ એરી થઈ શકતી નથી કારણ કે એ કહેલી એરોની વસતુમાં
 તેના માર્ગીક પોતાનું અભિકલપણ તથા કમ્પેન્સેશન બીજાકુલ છેડી રીધા કુતો (મદરાસ હાઈ
 કોર્ટના હેસના વાલીકમ ૪ અપેનડીસ પાને ૩૦ જ્યાં સીપી બીજા કમ્પેન્સેશન માલ પીના
 ની હોય તીયાં એક કમ્પેન્સેશન મુજબ કમ્પેન્સેશન યુને એરો નથી મુવાઈ હાઈ કોર્ટ રીપોર્ટ
 ટસ કમ્પેન્સેશન કમ્પેન્સેશન વા. ૩૫ ૩૫ જણુ જ્યાં એલીજા વાત હોય કે એ મીલકતમાં
 કોઈએ કમ્પેન્સેશન હોય કે હોના સામા તેને કમ્પેન્સેશન રાખવાનો હક હોય એટલે કે
 ફરીઆદના કમ્પેન્સેશન હોય કે હોના સામા તેને કમ્પેન્સેશન રાખવાનો હક હોય એટલે કે
 એ ફરી ફરીઆદની રજીસ્ટ્રી રીપોર્ટ એ મીલકત કમ્પેન્સેશન નહીં એવું હોય તીયાં જે
 ફરી એ મીલકત આઈ જવાના કમ્પેન્સેશન તે બદલનથી કમ્પેન્સેશન કરો એક હોય તે તે
 એરી થાન" રાખી બીજા અભિકલ પોલી મદરાસ સેસન રાને ૧૮૬૨) અને વળી આ
 એવી જણુ છે એવું થઈ શકે કે તહોમતવાળો એક બીજાની કીમત, માગેલા હોના
 કે જે બીજા પાછળથી તીજા રાખસને વેચી હતી અને તે પછી તીજા સખમના કમ્પેન્સેશન
 યાઈ હતી [રાણી બીજા છેલ્લે થી કમ્પેન્સેશન રાખસના કમ્પેન્સેશન એરી મદરાસ સેસન ૧૮૬૨
 અગર ફરીઆદ તેનો ૫ સે કમ્પેન્સેશન હતું તેને પેરે સીપી હતી (રેજીસ્ટ્રી રીપોર્ટ એક કે
 રીપોર્ટના રીપોર્ટ કમ્પેન્સેશન કરીમાંનલ રીપોર્ટ વા. ૧ પાનુ ૬૦ જે માલના પોલીસ પેરે
 અને અપીકાર મળ્યાં હોય તે સને ૧૮૬૭ ના આઈડ ૮ કમ્પેન્સેશન ૧૫ મુજબ એ ફરીઆ
 ના માલની એરી બદલ ૬૫) ૬૬ અગર ૮૪ કમ્પેન્સેશન મુવી ફરીઆ રાખ કરી શકે છે. એરોના
 યુને મુખજમી થયે હતો તે સને ૧૮૪૧ ના આઈડ ૩ ની કમ્પેન્સેશન ૪-૫ મુજબ પોલી
 સ માલસતરેટ સખ કરી શકે છે. જે આમમાં માલ ગયા હશે તે, માલ લોક પોલીસ ત્રુક
 રાખ અગર હોવા સરકમ્પેન્સેશન નંબર ૪૩૦ ના ૨ રાપટેમ્પેન્સેશન સને ૧૮૫૦ પોલીસ કમ્પેન્સેશન
 ૪૦ કીયા યુનેનર પકડી આપ, એ નહીં કે એરો મા મુલેસ માલની કીમતના આધારે
 સને ૧૮૨૭ ના કમ્પેન્સેશન પાંચની કમ્પેન્સેશન ૩૦ મુજબ ૬૬ કરી ફરીઆદને અપાવી રાખાય છે
 એ પરમાણુ મુખજમી થયું હશે તે સને ૧૮૫૫ ના આઈડ ૧૩ ફરીઆદના આડ રાખનરે
 ફરીઆદ મંજુર થઈ રાખ મળવા વગર આડ કાપીયાં તે બદલ અભિકલકાના સખ માલગત
 રેટે એરી તથા પીનાડનું તહોમત રાખી સખ કરી તે હાઈકોર્ટે બદલા રાખી તા. ૨૭
 મી જુન અને સને ૧૮૬૬ વા. ૨ જાગ ૨ પાને ૪૧૬. પીનાડકા કમ્પેન્સેશન ૪૪૫ ના પુ
 સામાથી એટલે મરની સ. મે વળેડા છે તેવી એટલા કમ્પેન્સેશન એરો મરની અંદરની
 એરી સખમની. હાઈકોર્ટના કમ્પેન્સેશન તા. ૨૬ અગસ્ટ સને ૧૮૬૨ નંબર ૬૦૫.

એક સખસને બળકા મરી જ્યાંથી તેને દારી આપેલા તહોમતદાર તે પોલીસ
 થયા એવું જણુ પી તેની કીપર આ કમ્પેન્સેશન પરમાણુ એરોનું તહોમત લખવામાં
 તેના કમ્પેન્સેશનમાં આપવાનું કે બળકાના મૌલિક તેનું મુદ્દુ ઘટી અપાવેલા તથા રીપોર્ટ

તેના કપડો છોડ્યો ગયો તો એ અને તેથી મોરોનું તહેામત આ
 ૧૯૧૦ રી. પ્ર. ૩૦ એક સખસ છાંડ્યો યદ રસતામાં પડ્યો હોય તેનાં કપડાં
 મોરો નથી એવી કથા ખાઈ તેનાં કપડાં વીંચેરે કાઢી લઈ લે અને પછી નીકળે
 પછાં આપે તો તેણે મોરો કરી ગણાય નહી. (મ. દે, અ. રી. પ્ર. ૧૬૮.
 ૩૮૦ જે ધમારત તંબુ અથવા વહાણ માણસના રહેવામાં આવતું હોય અથવા
 રહેવાના ધરમથી મોરો જેમાં કંઈ મીસડત રાખવામાં આવતો હોય એવી કંઈ
 કરવો.) મારત તંબુ અથવા વહાણમાંથી જે માણસ મોરો કરે તેને
 જાત પરસની મુલત મુધીની એમના અંગે તે પરસરની કલની સીકા કરવામાં આવે
 ને વળી તે કંડને પણ સાવક ધરો.

હીદા.

જ્યાં એક છાપરા ઊપર મુકવા મુકેલું કપડું કેવી બીંત ઊપર નીસાણી મુરો
 હીને મોરી અથા હતો તાં એમ કરાવવામાં આવ્યું હતું કે કંઈ ધરમાં પેસતું થયું નથી
 અને તેહલા માટે કંઈ ધર ફાડતું કે ધરની અંદર મોરો થઈ નથી અને છાપરા જુદા
 જુદા ધર કામ સહ વપરાય છે એવી કંઈ ફેર યતો નથી (મ. હા, કારક તા. ૧૭ મી
 માર્ચ સને ૧૮૧૧) તેવીજ રીતે ઓસરોમથી (ધર) કામથી મોરો એ ધરની અંદર
 મોરો નથી (મ. હા. ફોર્મ તા. ૨૮ મી અક્ટોબર સને ૧૮૭૦) ફેર વધવાનું જુદા
 જુદા એ આ કલમ મુજબ જેમાં મીસડત રાખવામાં આવતો હોય એવું મકાન છે માર્ચ
 તા. ૧૦ તા. ૨૪ નવેમ્બર સને ૧૮૧૧ આ કામવાનો કલમ ૧૩ તથા ૭૫ ઊપરના ફેસ
 આ કલમને લાગુ પડે છે.

પોતાના ધરમાં કંઈ મુસાફર આવી રહેલો હોય અને તેના મલકારમાં મુકે
 હોય તેમાંથી તે અધણી કંઈ મ.મ. એ રે તો તેની ઊપર આ કલમ પરમાણે તહેામત
 આવે નહી પણ કલમ ૩૮૯ પરમાણે તહેામત આવે, તેમજ જેનું વહાણ હોય તે
 હાણવાળો મુસાફરના મલકતો મોરો કરે તે ઉપર પણ આ કલમ પરમાણે તહેામત
 આવે નહી; માત્ર મોરો કરવાનું તહેામત આવે એક હથિઆરવધ દેણું ધરની મલક
 ર આવેલું જેણું જોઈને ધરખણી બાંનિ અને તેથી ધરમાંથી કંઈ મલક મળે એ કે
 જાને આવેલો તેમા કરાવવામાં આવ્યું કે તે રહેવાના ધરમથી મોરો રહેવાય નહી, આ
 ૧૨. પ્ર. ૧૭૧ ધરમાં પેશી કંઈ મલક હીલે એટલા માં પકડી જવાથી ધરના તેજ ભાર
 માં કંઈ માલ મોરો રે તો પણ તેણે રહેવાના ધરમથી મોરો કરી રહેવાય આરક
 પ્ર ૪૩૭—૪૩૯ કોઈ માણસતરે કાઢીને આ કલમ અને કલમ ૪૫૧ પરમાણે જે
 માર કરાવી બેઠે કલમ પરમાણે રીસા કરો હોય ઉપરની કારકને આ કલમ સાથે કલમ
 ૪૫૧ નહીં પણ ૪૫૭ લગવળી જોઈએ એવું બહુાય તો તેણે એ પાળત નથી તમ
 જ કરવા ફરસાવવું નહી જોઈએ પણ કલમ ૩૮૦ પરમાણેની સભા ૨૧
 મે. હા. રી. વધારાનું પ્રેરતકે પ્ર. ૪૮૮ આ કપમ અને કલમ ૪૫૦ મ

રાતર બેર શુદ્ધતાના ફક્તના કાલાં એ પહેલું યુનિટ મેટ્રિક સ્થળે કરવા
પણ તે શીક્ષણને એકંદરે સરવાળો એ જે યુનિટમાં જે મેટ્રો યુનિટ હોય તેમાં
શીક્ષણ કરવી જોઈએ તેથી બધેરે થવી નહીં જોઈએ ૧૪. વા. રી. (પ્ર) ૫
૨૪. કાનરેખણો તેમને એ પેળા પરમાથી ચોરી કરે તે તેઓને આ કસમ
સજા થાય તેઓને કસમ ૨૦૯ પરમ જી સજા થાય નહીં. ૩ જી. રી. પ્ર. ૨૯
૬૫૨થી ચોરી કરે તે આ કસમ પરમ જી રહેવાના પરમાથી ચોરી કરી કહેવાય
મ. જી પ્ર. ૨૮૨ જંગમથી ચોરી કરવી એ પણ આ કસમ પરમાણેનિય યુનિટ
નહીં કસમ નહીં પરમાણે યુનિટ છે. મ. હા. રી. કેરોને બધા ડાચો કરવો હોય
તો તે આ કસમના અરથ પરમાણે માલ બરવાનું સજાનક ગણાય મ. હા. રી. જો
કાઠા સખસ એક ક્રિયારતમાંથી જે જુદા જુદા સખસની મોસકતની ચોરી કરે તે એ
તહોમત ન આવે, એકજ આવે; ૧૧ વી રી. પ્ર. ૩૮ (કોબાઈ).

૩૮૧ કોઈ માણસ મહેતો અથવા ચાકર હોય અથવા મહેતા હાખલ કે ચાકર હાખ
સ રાખેલા હોય તે માણસ અથર પેતાના શેડ અથવા રા
શીના કપડા મહેતો મી
અથવા આ ખનારના કસમ માહિતી કેંઈ મોસકતની ચોરી કરે તે તેને
સજા વરસની યુનિટ મુધોનો બેમાંના બમે તે વરસની કેક
ની શીક્ષ કરવામાં આવશે અને બીજો તે દડને પણ શાષક થશે.

કોઈકા.

આ કસમ તથા કસમ ૨૮૦ પરમ જી તે હોમતમાં સખ મ છતવેડને અધીકાર
નથી, રોપાન કે. ૨૬ ક્રિયાર કરવો. (મદરાસ કોડિક ૨૮ ક્રીમિય તા. ૯ અક્ટ. ૧૨ સ
ને ૧૮૧૫ ડા. નંબર ૧૨૨ તા. ૧૯ માર્ચ સને ૧૮૧૨).

એક હોમને મેટ્રિક સખસને મજુરી કરાવી નોકર રાખેલા હોય તે તે કસમ
પરમાણેના અરથ સેના નોકર કહેવાય નહીં, આર. ૫૦ ૫૦ ૨૮૪ એક ને કરને તેના બ
હુએ જાય જગડનો તોઃ વડાથી આવવા મે કહેવો ને કરે ને ૩ વડ વી રોકડા રૂપાંઆને
માસે રૂપ લીધુ અને પછે નથી ગયા તેમા દરાવામા આગળ કે નેતની હેપર નોકર
થાનિ ચોરી કરવાનું તહોમત આવે નહીં કેમ કે જે રૂપ લઈ તે નથી ગયા હતા તે રૂપ
સેના બહુના કસમનાથી લઈ જવામાં આગળ નહોતું આ. ૫૫ ૩૮૮ એક પાંખીસના
મદરાસ મજુરી તેમને સવધોનની ગરડમા એઃ નાણાની ફોડા મુત્રા લનો તેમમાં ના
હા એ રવાથી તેનો હેપર માલમ સખ રજી ચોરીનું તહોમત મુકત હવુ તેમા દરાવામા
અ. ૦૫૬ કે તેમની હેપર આ કસમ પરમાણે મહેતા અથવા ચાકર કરેલા ચોરીનું તહોમત
લગડાનું જોઈએ કે. ૪૦ કા. ૫૦ ૩૪૬ કોઈ જાડ રાખેલા ચોરીને તહોમતો તે આ કસમ
પરમાણેના મહેતા અથવા ચાકર કહેવાય નહીં આવા જે હોમને ચોરી કરી હોય તે કસ
મ ૨૮૦ પરમાણે શીક્ષા થાય ૬ વી. ૨૦ ૨૦ ૨૨ કેલસાક માલમ પકડવું વાળાએએ
પાતાના ધણી ની માહલા પકડવાની જગા હેપર બે. ૫૫ મા. ૦૫૫ પકડવું વળાએએ

નાખ્યોથી તે બાળ સહિષ્ણુતાના કાળજીમાં રાખી નેમા કમળાગા આગળુ કે તરૂંમતે
એ ચોરીના યુને કર્યો નથી ૬ થી ૦ રાં ૦ ૫ તુ ૫૯.

૩૮૧. જે માણસ ચોરી કરે તેણે અગર તે ચોરી કરવા માટે અથવા તે ચોરી
કરવા પાછી નાસી જવા સારૂ અથવા તે ચોરીથી ખોલી મી
ચોરી કરવા સારૂ મોત
થવા વચલા કરવાની
ચોરી કરીને ચોરી

કરવા પાછી નાસી જવા સારૂ અથવા તે ચોરીથી ખોલી મી
લકન રાખવા સાથે કેઈ સખસનું મોત અથવા પાછી છાંડે
છે નવથા કે અટકાવેના જાન ઉત્તપન કરવાની કાંઈ તથા
રી કરો હોય તો તે માણસને ૧૪ વરસની મુલત સુધીની

અથવા પાછો અને વળી લે દંડને પાંચુ લાવેકે વરસે

દ્રશત.

મદિની કાંઈ મોલતની અ ચોરી કરે અને એ ચોરી
પાછો આવે તો કવડામાં રાખેલી એક બગીચી પીસતેલ હોય અને તે પીસતેલ
જે જ સામો થાય તો જ ને વચલા કરવાના ઇરાદાથી રાખી હોયતો એ
સખાં જવાન કરેલો યુને કર્યો એમ સમજવું.

(ખ) અ જ તુ ખોસુ કાતરે અને તેના પાતાના કલકાએક સે વરીએ
જે રાખીએ હોય એટલા સારૂ કે અગર સુ' અને છે તે જ ના જાણમાં આવે અને
જે સામો થાય અથવા અ ને પકડવાની કારોગ કરે તો તેમો જ ને અટકાવે તો અ
આ કલમમાં જવાન કરેલો યુને કર્યો એમ સમજવું.

જખરધી કલકાવા જાખન

૩૮૨ જે માણસ ઇરાદાથી કેઈ રાખસને તે રાખસને પોતાને અથવા
અથવા ઇથી કલકાવું. / અને તુકશાન કરવાનો બધ ઉત્તપન કરે અને તે
અથવા પાનેસો રાખરો કાંઈ મોલકન અથવા કીમતી દસતાવેજ ખતાની રાકાય
સતુ કેઈ રાખસને આપે એમ ખતાનતથી કરે તો તે માણસે જખર ઇથી કલકાવવાને
યુને કર્યો એમ સમજવું.

દ્રસટત.

(અ) તુ અને પછિઆ આપ નહીતો તારો આખરૂ અથ એવુ કું કાંઈ ડાખીય
અને કહીને અ જ ને ધમકાવે અને એમ કર ને જ તેને પછિઆ આપે એમ અ કરેલો
અ એ જખરધીથી કલકાવવાનો યુને કર્યો એમ સમજવું.

(બ) તુ આટલા રૂપીઆ અને અથવા પાંચી એક ચીડી લખી તે ૫૨ સહી કરી અ
નહીતો કું તારા જખરને ચેરવાજી કદમા રાખીસ એવી રીતે અ જ ને ધમકાવે
અને જ તેવી ચીડી લખી તે ઉપર સહી કરી આપેલો અ એ જખરધીથી કલકાવવાને
યુને કર્યો એમ સમજવું.

(૩) મરા ખોતખાના પાકનો આટલો જ જ કું અ ને આપીએ અને તે
સો ૬૦ આડીગ એવી સખતુ એક પાત ડીન તે ૫૨

ખ મેં આ ની તો તારા પિતર મધિના પાકનો નાસ કરવાને હું ડંચિરાવાળો

મેં કસીંગ નાની રીતે આ જ ને ધમકાવે અને તેથી કરીને જ તેણે આ બળી તે

હી કરી આપે એમ કહેતો આ એ જાણી ધણી કડાવનાં યુનોદ કરવા એમ સમજી

(૨) જ ને મહાભયનાં બર પમાડને આ પદાલતથી એવું કરે કે એક

બળ ઉપર પોતાની સદી અવધા મહેર કરને તે કાગળ જ આ ને આપે અને

માણે જ તે કાગળ પર સદી કરને તે કાગળ આ ને આપે તો એ કાગળે તે

જો કાગળનો કાંઈ સ્ત્રીલક્ષી રસતાવેજ બનાવી શકાય માટે આ એ જાણી ધણી કર

સમજાવું.

ટીકા.

કાગળનાં તોળાનાં કાગળ એક બરાબર પાંચ અને બીજાએ મધ

સાંભળીને મદદગાર ની સેતુ થશે જે હાથે મેલી તરફ ગયા કાગળ કે યુનો

કાંઈ રીતે સીધા એક સારખીજ છે વાસતે રાજ બકાલ રસી (પુનઃ ૧૦ તા. ૧૨

ને ૧૮૧૧. આ કોઈએ યાજી લગામ જાનના શાકડાને પાકે રાખેલો તેની

પે સીસના અંધારો બહારી શાકડા લેઈ જતા હતા તેને આકાશી કીમત

માગ્યા મેથી ખીનકાંડ કામ ૮૮૪ પરમાણે કરીઆદ કરવાથી કુલવાવર મા

કરે સીસા કુનો તે રક કરી હાકારે કરાવું કે આ કામ મુજબ યુનો કરવાને કે

કરાર નહીં હતો ને ગડી આકાશી પધરિા મગ્યા તે પોતાના લીવાની હત્યા બ

સાથે માગ્યા વાગે સીસા રક કરી મુ હા. તા. ૨૧ આકાશી અને ૧૮૧૧ વા.

જાણી નહીં આપે તો તારી બપર ફેજાસી મહેતુ સાવીયા એમ કહી પધરિા

તો તે આ કામ પરમાણે યુનો છે જે તહેામતની ધમકી આપી તે તહેામત બર

કે એક તે જોવાનો જરૂર નથી કો હાં ૧૦ ૫૦ ૩૪૬ આ કામ પરમાણેના યુનો

સાંભળું થવા માટે જે રાખશે બધા પાકા હોય તે સખસેજ મીનકાત લંધેની હોયો

જોઈએ એવું જરૂર નથી એવા જાણી રાખે બધા આપક બહુ દેવડો અને મીનક

ત આપક બહુ લેની એવી ગ્રેહવાળુ કરેલી હોય અને તે ગ્રેહવાળુ પરમાણે બંધાએ ને

મીનકાત લીધે હોય તે સાળા જાણી જાણીથી કાગળના આપકે ૨ મુ. ૬૦. રી. ૦

૫૫ ૩૪૬ એક રાખે એક જાનના થો લાકડા સેરનાં ૬૨ રાકડા પારોથી ખરીદ કરી

લીધે એ જાનના થો કે હા બીજા ગામના લાકડા ગ્રેવને હક હતો તેથી તે બીજા

ખસે થયું લાકડા ના જા બરો લઈ અને હતો ને જાં નેવાયે રખા સખસે કાંઈ પધ

રા લીધે સરકાર ગાયેલા પેલા સખસેજ કરારમાં આ બીજા સખસેના કાંઈ હક રાખ

વામા આપકે હતો તેથી ૨૨ તાગાં આપકે ૨ રાકડા જરેનિ ખરીદાર કે હાં બીજા

સખસે ખરીથી જાડી રોહાથી નુખા લેતા તેણે આ કામ પર મહેાના યુનો કરવા મહેાવા

નહીં ૨ મુ. ૮૦. રી. ૫૫ ૪૫ ફેજાસી આ કામ પરમાણેના યુનો સખાપી

મહે એક રાખાને હાગાં ૫૫ ૫૫ હાં કાગળો ૬૦ રાખક ને અને એમ

આદાનતથી તેની પાંચેથી મીલકત કદાવથી એ જરૂરનું છે ૪ વીં. રીં. ૪' ૫" ૫. આ
પદ્ધતિ આજ નહીંતો તારી નોકરી બે વરતીયા એમ કહી પદ્ધતિ કદાવે તેણે આ કદાવ
આણિના યુના કરવા કહેવાય ૧૮ વીં. રીં. ૪' ૫" ૧૫.

૮૮૪ જે માણસ જમરાઈથી કદાવવાનો યુનાદ કરે તેને તરણે વરસની મુદત
જમરાઈથી કદાવવાની ની એમના ગમે તે પરકારની કદની અથવા કદની અથવા
શીક્ષા. જમરાઈ શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

કલમ ૮૮૩ મુજબ જમરાઈથી કદાવવાના યુનામાં આ બે વરસના કેસોના શાખા
થતો દીરી છે પહેલું આગળ નુકસાન કરવાની થમકો પછી ગમે તે પરકારની અને
જુ પુરત નુકસાન કરવાની થમકો પાંચ જે ને થમકો મેંત કરવા અથવા ગેરવા
અકસાય ન હોય ફક્ત આવી તકો કરી કેઈને એમ કરેલું કે તમારા જીવર કરેલું
કદાવ થયા છે એમ કહી તેમની પાંચેથી પદ્ધતિ એકા કરવા એ જમરાઈથી ૪૬ વરસની

મીલકત જમરાઈ વાંટ પાને ૧૪ પછી જમરાઈ એક વરસીયારી
જમરાઈ કરાવેલા હશે અને એમ માન્ય પદ્ધતિ કે તેને જમરાઈ
થશે અને તેના શીનીઅર જેણે તેને કામ મુતવથી રાખવા
કેલું કદાવ હવે તમા ગરહાજરમાં તેણે પાતાના અથવા પાંચેથી બીજા જમરાઈ
કદાવ જમરાઈ તાં કરવા એમ થયા કે યુના સાચીત થવાનો રૂવ પેટો છે કારણ કે
પાંચેથી જમરાઈ વધીલ હશે તેની કારણે કદાવ કે તે પાંચેથી એકા કરવા અથવા
નથી એકા માટે તેણે વધારે શી બંધો તેમાં કદાવ યુના કરવા નથી તેમ જાણમાં બના
કરેલી થઈ જમરાઈ કદાવરી નથી મ. હા. રી. ૪ પાને ૧૫. વળી તે કામ આદાનતથી કે
જેણે તેણે એકા એ કલમ ૨૪ અને એકા માટે જો કે, જમરાઈ મુખ્યતરીથી એમ માન
તો હવે કે એ મ કલમ ઉપર મારો હક છે તે યુના પુરો કરી નહીં મું હાં. રીપાટ કે
શાબીન કરીસ-૨૦. ૩ પાને ૪૫ જમરાઈ એ, સાચીતનો અંદર જમરાઈ જે એકાવમુ
કે કલમ ૫૫માં આવી હોય અને એ પાંચેથી જમરાઈ મીલકત બંને લેવો એમ
જમરાઈ રીતે જમરાઈ કદાવવાના યુનાનારે મુખ્ય હાં. રીં. ૪૫ પાને ૧૭. જે

રાખસને ભવ ઊત્પન્ન કરેલા હોય તે રાખસો માથ આપી રહે એ આ મુનામ' ને
એવડા માટે નો એ પરમાણુ આપવામાં ન આવતા તે રાખસને ભવ ઊત્પન્ન
હોય તે રાખસો મુનેજરોને કાઢી કશ વજર મળ લઈ જવા રહેતો નો આ ધમકી
૨૯૦ મા આગાં હોય નો એ આપહરણુ થય પણુ જખરાઈથી કઠાવવાનો મુને પેતા ન
થો રેવનીયુ શીવીય એક કરીમીનલ શીયક કમકતા કરીમીનમ રમોજ વાળ ૧ પાનુ ૨૦
ધમકી આપનારેજ પછગા મેળવના જોઈએ એમ કહી જર નથી સહાય કરવા પરમાણુ
એકધમકી. આપી ને બીજાએ પછગા કઠાવવા તો તે રાખસને આ કલમ મુજબ તદ્દામત
ભાગે છે પછિય મેળવનારે માદ કરી ગણાય અને તે બની રાકે તો પણુ તે કરવુ જરૂર
જોએ એમ નથી મુ. હા. કો. ૧૨ મી જુલઈ સન ૧૮૬૬ વાળ ૧ પાને ૨૯૨,

૨૯૫ જખરાઈથી કઠાવવાનો મુને કરવા સહ જે માણસ કેઈ રાખસને કાં
જખરાઈથી કઠાવવાનો } કેઈ પુકારી નેતા ભવ ઊત્પન્ન કરે અથવા ભવ ઊત્પન્ન કરવાની
મુને કરવા સહ કેઈ મા } કઠાવવાનો મુને કરે તે માણસને જે વરસની મુલત મુખીનો એમ ના
જખરાઈથી કઠાવવાનો ભવ કે } અને તે વરસની કેટલી અથવા હંડને અથવા એ બનેલી
શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૯૬ કેઈ સખસને તે સખસને પાતાને અથવા બીજા કાઢને મેલ અથવા મહા
મેલ અથવા મહાભય } ભય કરવ નો ભવ ઊત્પન્ન કર ને જે માણસ જખરાઈથી
નો ભવ કેઈ રાખસને } કઠાવવાનો મુને કરે તે માણસને ૬૫ વરસની મુલત મુખી
માડને જખરાઈથી કઠાઈ } ની મેમાંના ગમે તે વરસની કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે
વપનો મુને કરશે. } અને વળી તે હંડને પણુ લાયક થશે.

૨૯૭ જે માણસ જખરાઈથી કઠાવવાનો મુને કરવા સહ કેઈ જખસને તે સ
જખરાઈથી કઠાવવાનો } ખસને પાતાને અથવા બીજા કાઢને મેલ અથવા મહાભ
મુલત કરવા સહ કેઈ સ } વા કરવાનો ભવ ઊત્પન્ન કરે અથવા ભવ ઊત્પન્ન કરવાની
ખસને મેલ અથવા મહા } કાસ'ય કરે તે માણસને અત વરસની મુલત મુખીનો એમાં
ભયથાને ભવ ઊત્પન્ન કે } ના ગમે તે વરસની કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે. અને વ
થો તે હંડને પણુ લાયક થશે.

ટીકા.

એક જખરાઈ જખરાઈમાં લાકડાનો જખરાઈ રખેલો તેમાંના લાકડાં બીજો સખ
શ જડી ભરી લઈ જતો જખરાઈ જડી આકાંથી પછસા મ.વધા જલમ અવકુશ કાર
ને થ લાના કુલપવર માણસનેકે જખરાઈથી હક કઠાવવા ના મુલત મુખીનો એમ ના
રેલી તે હકકારે ૧૬ કરી ૨૫૦૫ કે પાતાના લોગાની હકતા જખરાઈ સાર કખરાઈ આ
ડી આકાંથી પછસા મ.વધા તેથી તારીરવાન થતો નથી. હાથ પાડી ધરનાં પ રણુ કે
હાડી લઈ જવા એ જખરાઈથી કઠાવવાનો મુને લાયકે હાં કાં જેસેલો નં ૭૮૫ નાં
૨૧ મી જાનસેટ સને ૧૮૬૨ વરસે પછગા કઠાવવાનો હરિર કેઈ આપવાત કરવાનો

શ્રી કલમ પરમાણે ગુનેગાર થાય છે શરૂ થાય છે

ગોત્રની અવધાનતા હવતા સુધી સમુદ્રપારની અવધાનતા દમ થાય છે
 માલિકા સમુદ્રપારની પોતી કંઠની શોધ થઈ રાહતી હોય એવો કેઈ ગુનેગાર
 વગેરેની શોધ થઈ રાહતી એ ગુ અવધાન કરવાની કે શોધ કરવાનું અવધાન એવો ગુનેગાર
 વા ગુનાનું તદ્દામત મુકવા બીજા કેઈ સમય પછી કરાવતો તેને બખતવાની કે શોધ
 નો બધા ઉત્પત્ત કરીને જ કરવાનું તદ્દામત કેઈ રાખસની પાતાની ઉપર અવધાન કે
 મારાધર્મો કહાવવાનો ગુનેગાર પોતની ઉપર મુકાનો બધા તે રાખસને જીતવના

ગુનેગાર કહાવવાનો ગુનેગાર કે તે માણસને દસ વરસની મુદત
 ગમે તે વરસની કંઠની શોધ કરવામાં આવે અને વળી તે દંડને પાછું
 આ રજા મો કલમ મુજબ શોધ થઈ સંત એવો તે ગુનેગાર હોય તે ને માર
 ગુનેગાર સમુદ્રપારની શોધ થઈ રહી છે.

ટીકા.

કલમ ૩૮૮ નથા ૩૮૯ મો મુજબ જેણે ગુનેગારને પંચગાહમાં કરાવેલી શોધમાં
 ને બધે કંઠની શોધ થઈ રાહતી અને એવો ગુનેગાર બધા વખત કરે તે કલમ અને કંઠ
 કંઠની પાને સળ થાય થાય કે પાચ વરસ કરતા વધારે નહોતી ને. (સને ૧૯૫૪ ને
 આક્ર ૬ કલમ ૨-૩).

૩૮૯ જગરાધર્મો કહાવવાનો ગુનેગાર સાર મોતની અવધાનતા હવતા સુધી સમુદ્ર
 જગરાધર્મો કહાવવાનો કરવાની અવધાનતા દસ વરસનો મુદત સુધીની કંઠની શોધ થઈ
 ગુનેગાર કેઈ રાખસને બધા સંતી હોય એવો કેઈ ગુનેગાર કરવાનું અવધાન કરવાની કે શોધ
 કેઈ ગુનેગાર તદ્દામતે શ કરવાનું તદ્દામત કેઈ રાખસની પાતાની ઉપર અવધાન કે
 બધા ઉત્પત્ત કરવા. પોતની ઉપર મુકાનો બધા તે રાખસને જે માણસ જીતવના કરે અવધાન કરવા
 જોસીરા કરે તે માણસને દસ વરસની મુદત સુધીની પેમાના ગમે તે વરસની કંઠની
 શોધ કરવામાં આવે અને વળી તે દંડને પાછું લાયક થશે અને આજ રજા મો કલમ
 મુજબ શોધ થઈ રાહતી એવો તે ગુનેગાર હોય તે તે માણસને હવતા સુધી સમુદ્ર
 પારની શોધ થઈ રાહતી.

અવધાનતા નથા ૩૮૯ થી બાબત.

૩૯૦ સારે અવધાનતા આજ તે એ મો અવધાન જગરાધર્મો કહાવવાનો
 અવધાન હોય છે.

આજ રજા મો કલમ માર અવધાન એ મો કરવામાં અવધાન એ
 મો કલમ અવધાનતા અવધાન એ મો કરવામાં અવધાન એ
 મો કલમ અવધાનતા અવધાન એ મો કરવામાં અવધાન એ
 મો કલમ અવધાનતા અવધાન એ મો કરવામાં અવધાન એ

શો જણ પોતાની જાણીનું તાત્કાલિક ચેતવણો બધા જ ને યાતનથી
નહી તે એ કાંઈ અપહરણ ગણાય નહી.

ટીકા.

હાથ પકડી ધરના કમાડ લઈ ગયા તેને ધરની અંદરની ઘોરી તથા બળ વાપર
તહેામત સામે નહી અને અપહરણ થયુ એમ ગણવુ જોઈએ (મુ. હા. ૦ ત. ૦ ૨૧ અને
૧૮ અને ૧૮૧૩ નં. ૯૪૫).

૨૬૨ અગર ૧૫ અથવા વધારે સખરી એકઠા મળાને કાંઈ અપહરણ કરે અથ
કાકાઈડી | જ કરવાની કોરીસ કરે અથવા જે રાખરી એવા ગળ ને અ
પહરણ કરતાં અથવા કરવાની કોરીસ કરતા હોય તથા જે સખરી હાજર હોય અને
તે અપહરણ તથા કોરીસ કરવામાં સહાય કરતા હોય તે એ બંને મળને તેઓની
આખો સંખીયા પાંચ અથવા વધારે થાય ને એ પરમણે અપહરણ કરનાર કોરીસ
કરનાર અથવા સહાય કરનાર હરએક સખરી "કાકાઈડી કરી" એમ સમજવું.

ટીકા.

જ્યાં અપહરણ અથવા કાકાઈડી કરવામાં વળણ કરતામાં આવેતો તેનું જુદા
નહી તરફે તહેામત મુકતાનો જરૂર નથી કારણ કે એ ગુનહારી વાખવામાં તેનો સમા
જા કરેલો છે. (ચેન મુ. જુદોગોઅલ એડ પેલીસ જનરલ ચ. ૧ થા. ૬૫. ગાથાવ
ના મુલકમાં કાંઈ કોઈકાઈને ગુનહો થયો હોય તે કાંઈકાઈ કરતો તેનો કાંતસ કે
વાડ નહીં જણ કે કાંઈકાઈ કરત જે મીલકત લેઈ હોય તે કાંઈકાઈ સરકારના કાંઈકાઈ
જો હાથ આવે તે કાંઈકાઈ મધી ગમેલ મીલકત રાખવાના ગુનહોનો કાંતસ
શી ગડ છે ૧ ઈ. લા. ૨. (મુ. ૫૪) પ્ર. ૫૦ આ કસમ પરમણેના ગુનહો
નો સળ થય નહીં કે. ઈ. ડા. પ્ર. ૩૭૮ આ કસમ પરમણે ગુનહોનો
જો કાંઈકાઈ કાંઈકાઈનો મીલકત રાખવું તહેામત આવે નહીં કા. ઈ.
કાંઈકાઈ થયા જહો છ કમાડના કાંઈ વખતમાં કાંઈ સખર એ કાંઈકાઈ મ ગમેલ મીલક
ત થે મ જુમ પડે તે ગોરૂપ સ.એત થતા મુખી તમેા કાંઈકાઈ મા ગમેલ મીલકત કપ
માં રાખત ર નહીં જણ તે કાંઈકાઈ કરનાર છે એમ કાથાસર અનુમત થાય કા. ઈ.
કા. પ્ર. ૨૪૮; ૫.૫ જણ હાથીઆર માંથ એક ૨૨ ફેડો મેરી કરવા ગયા એક કા
કાંતમ બ કેર પાડવા મંચો બીબા ગાડ તરકે કીબા ૨૮૫ ધરના લોકે બાજો જવા
ગાડ પાડી તેથી ગામના લોક ફેડો આવ્યા આ પાસ જણમ ના એકે એકે ગામડીઆ
કાર માર્યો તેમા કર વખામા આવ્યુ કે તેમની કીપર કાંઈકાઈ તહેામત આવે નહીં
કારે થર ફેડજનું તહેામત આવે કા. ઈ. ડા. પ્ર. ૨૪૮

૨૬૨ જે મણસ અપહરણ કરે, તેને રાજ વામનો મુત્ત સુધીની સખ
અપહરણની રીક્ષા. | જા કરવામાં આવશે. અને જણી તે રાંડને
અને અગર તે અપહરણ થી રી રસાપર, મુગેવઅરજ તથા મુગે રૂપની
આવે, તે કેડ જાહેરમ મુખાની થઈ રાડ.

રોજી.

જે સખસો ખોલ વાર અપહરણ કે કાંડાઈલિના મુનહો કયો હોય અથવા કસમ
 ૨૪૨-૨૪૪માં બચાવ કરેલા મુલા કરવા હોય તેને પીત્તકાંડમાં કરાવેલી ગીફા ઉપર
 તે કુરકની ગીફા થઈ શકે પણ ક્યારે કે જો તેને પાંચ વારસ કરતા વતીમુલતરી કેદનીયા
 સનુદરપરની સખ ઘડી ન હોય તો (સને ૧૮૬૪ નો આક્ટ ૬ કસમ ૪-૭) આ કસ
 મ પરમાણેના તહેામતની તપાસ કરવા છતાં માંછસતરેદને કે રોગાન કોરને અપીકાર
 છે કેપુડી માંછસતરેદને નથી આવા કામનુ દલકુ કરત હોય તોપણ કાપવાથી અખનીયા
 ર નથી મઠે તેની ચીકણી કરી શકવા નથી જેને કમીટ કરવાનો અપીકાર છે તેનેજ માત
 ર કામ તપાસી કમી પુરાય હોય તો કેદને ઊંડી રીઆવ કાઢી નાખવાનો અપીકાર છે
 (મુખર્કિયા. તા. ૨ જાનેવારી સને ૧૮૬૭ નીવાય સર્વિષ તા. ૧૪ જાનેવારી સને ૧૮૬૭
 પેપી). એક માણસ ખીલા રાખરને હેઠ પાડે તેથી તે યેમુપ થઈ જાય એ અરશામાં
 સિની પુસેથી કઈ માલ છે તો તે અપહરણ કરત કહેવાય. આ. ૦ પાને ૪૫૧ એક માંડી
 ને અમુક રથતા ઊપર વારંવર છુડી લેવામાં આવતી તેથી તે છુડનારને પકડી લેવા
 એક રાખર તે માંડી રાખે જ્યાં છુડનારે માંડી પારો આંગળે અને એક પીસતેલ રે
 ખાંડી માંડીમા યેમલગ પસેથી પકડા માગ્યા, જે રાખસ પકડવા સધે જ્યાં હતો તે
 છુડ ત્યાં નાંડામાં યેમલગાએ તેને પળિયા અપવાય પણ પછો તે છુડનારને પકડી લેવામાં
 આવે. તેમાં રથાવામાં આંગળુ કે છુડનારે અપહરણુનો મુલ કરશે આ. ૦ પાને ૪૫૧
 એક અસતરીરી વાળો બે થી લેવા મઠે તહેામતવારે એક અસતરેરોનો કાન તોડશે તેમાં
 રાખવામાં આંગળુ કે તહેામતવારે અપહરણુ કરત આ. ૦ પાને ૪૫૧ તહેામતવારે રોઆરીનો
 માંડીઆંગળે સ. ૭નો અને ફીલ પકડી મુઁજની આંદરથી વધાર મુઁથી કલાતુ કરત થ
 કીઆંગળે સ. ૭નો રોઆરીના ગળા આશપાશ હતો તેથી નીકળી રાવી નહી પણ તેને
 પાડી તે સ. ૭નો લઈ ગયો તો તે અપહરણુ થત કહેવાય આ. ૦ પાને ૪૫૧ એક ખીસકત
 યે સખસોમાંથી કાનો છે તે માટે વાધો હોય અને તેથી બનેને બ. ૪ માંડી વાય કસ
 જો હોય તે તપાસા પસેથી બધો ખીસકત લઈ જાય તો તેણે અપહરણુ કરત કહેવાય.
 આ. ૦ પાને ૪૫૧ એક રાખરને ખમર ન પડે મિની રોતે કાઈ તે રી પસેડો કઈ માલ
 બે થી મઈ જાય તો તેણે અપહરણુ કરત કહેવાય નહી આ. ૦ પાને ૪૫૧ અપહરણુમાં
 જે મેન અથવા મહારવા થતો જે કાંઈ કાંઈ તેમ પવાની કાગીયા થતો જે કાંઈ એ અ
 પહરણુ થતો વખતે કીવા અપહરણુ થતા પહેલાની હોવી જે કાંઈ અપહરણુ થતા પછી થા
 ય તો અપહરણુ કહેવાય નહી આ. ૦ પાને ૪૫૧ તુ મને આઠવા પદશ આપ નહી તો
 તારા ઉપર સરગાકરન પોરે મહામુનની છાતુ તહેામત સાચો એમ કહી તે નાણા કે
 દાવે તો તેણે અપહરણુ કરત કહેવાય એમ થણા કેમે જા રો મુકુ છે આ. ૦ પાને ૪૫૨
 કેઈ રાખર પોતાની ખીસકત કેઈ લઈ જતો કામ તેમાં ખોડથી કઈ સામે ન થાય પણ
 તેની ખીસકત તે પોતાની મેળે આપ નહી તો એ મુઁધ અપહરણુ ને કાપવાને નહી.

અવકાશ મધ્યસ્થ અવહરણ કરવાની કસીયા કરે તેને

અવહરણ કરવાની કાં સખત કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે
પણ સાબક થશે.

૭૯૪ અગર કોઈ રાખરા અવહરણ કરવામાં અથવા અવહરણ
અવહરણ કરવામાં સુધી કરવામાં સુધીપુરવક વ્યથા કરે તો, તે સખતને
વ્યથા થયેલા કરવી. કોઈ રાખરા તેનો સાથે તે અવહરણ કરવામાં

અવહરણ કરવાની કાશીગ કરવામાં સામીસ હોય તે સખતને છવતા સુધી સમુદાય
વ્યા ૬૭ વરસનો મુત સુધીની રાખત કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળા ત
ને પણ સાબક થશે.

ટીકા:

કમમ ૭૯૪ માં ખીયાન કરેલા મુનામે ૭૯૪ મીમાં સમાવેશ કોલો છે અને એ
મા મટે બધા કોઈ રાખરા એ કરવામાં બાજ તરીકે ખને મુનામે કરવા હોય તેને
કમમ ૭૯૪ મુજબ સજા કરવી જોઈએ શાકરલેક વીકલી રીપોર્ટર કરામોનલ રીપોર્ટ
૧. ૨ પાને ૧.

૭૯૫ જે માલુમ ડાકઈડી કરે તેને છવતાં સુધી સમુદાયની અથવા ૬૭ વરસ
ડાકઈડીની શીક્ષા. નો મુદત સુધીની સખત કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને
વળી તે દંડને પણ સાબક થશે.

૭૯૬ અગર જાંબ અથવા જાંબે સખતે સાથે મળાને ડાકઈડી કરતા હોય તેઓમાં
ડાકઈડી નો કોઈ તે મમ છુ ડાકઈડી કરવામાં ખુન કરે તો તે રાખરા
સખતની અથવા છવતા સુધી સમુદાયની અથવા ૬૭ વરસની મુદત નુ
કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ સાબક થશે.

ટીકા:

ડાકઈડીની રોળીના કોઈ માલુમ ડાકઈડી સથે અભ્યાસનાં કોઈનુ ખુન કરે તો
ખુન અને ડાકઈડી એ બે તલોમત આવે આ કથમ પરમાણે તલોમત આ વે ગણી
૧૨૫ રપુ કા. ઇ. ડા. પાને ૭૯૮

૭૯૭ અગર અવહરણ અથવા ડાકઈડી કરવી જખતે તે મુનેગર કઈ ભવર રા
ખુનનાં અથવા મહાંબ રાતર વાપરે અથવા કોઈ રાખરાને મહાંબ કરે અથવા કે
મા કાપાની કોરીશની સા કાપાસનું મેત આલુચાની કે તેને મહાંબ કરવાનો કોર
અવહરણ અથવા ડાકઈડી કરે તો તે મુનેગરને કેદની જે શીક્ષા કરવામાં
આવી થશે નહીં.

જાતી કારીસ કરવી વખતે તે યુનેઝરે
કારણ કર્યુ હોવાનો તે યુનેઝરને કેદની
આપશે તે સાત વરસથી ઓછી થશે
જાતીકારીસ. . . નહીં.

૨૪૯ જે માણસ ડાકાઢી કરવાની કાંઈ તખ્તખારી કરે તેને ૬૪૫ વરસની મુદત
કેદની તખ્તખારી | સુધીનો સખત કેદની સીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી
તે ૬૬ને પાણી લાયક થશે
૪૦૦ આ આકેટ પસાર થવા પછી કોઈ પણ વખતે નીત ડાકાઢી કરવાના કારણ
કેદની ટોળીમાં હોવા તે સર મળેલા સખતોની કોઈ ટોળીમાં જે માણસ હોશે તે
સીક્ષા. | તે છવવા સુધી રામુદરવારની અથવા ૬૪૫ વરસની મુદત
કેદની સખત કેદની સીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે ૬૬ને પાણી લાયક થશે

ટીકા.

આવા યુનેઝરોની તબવીબ તહીમન અવારે મુક્યુ હોય તોવારે તહીમનસાર અવાં હોય
જોઈ શકે જુઓ કીં ૫૨૦ કલમ ૬૭ નુ ૬૨૪૨૦ (૬).
૪૦૧ આ આકેટ પસાર થવા પછી કોઈપણ વખતે નીત ચોરી અથવા અપહરણ
કેદની ટોળી | કરવાના કારણસર મળેલા સખતોની કોઈ ભાગનો અથવા
કોઈના સીક્ષા. | બીજા ટોળીમાં જે માણસ હોશે અને તે ટોળી ૬૪૫ અથવા
કેદની ટોળી નહીં હોશે તો તે માણસને સાત વરસની મુદતથી વીની સખત કેદની રશે
કરવામાં આવશે અને વળી તે ૬૬ને પાણી લાયક થશે.

ટીકા.

આ કલમ મુજબના કામમાં પહેલે મેળાપ સમયે કરવો જરૂર છે બીજુ એ બ
જે, અને કે એ મેળાપ નીત મેરી કરવાના કારણસર થમ્સેસ છે ને એ નીત એ
જવાની રેવ કલમ કરતીવેળો સામેત કરવાની છે (મં ૬૧૦ કોર્ટ ૫૦ ૬ રાને
) આ કલમ ૫૨ મળેલો યુનેઝર સખતોત થવા માટે નીત ડાકાઢી કરવાની ટોળી
સખતો અને એ ટોળીના હેતુ હમેસા એવા યુના કરવાનો હશે એજુ સાખોત
જોઈએ. મં ૬૧૦ રીં ૫૦ ૧૨૦)

૪૦૨ આ આકેટ પસાર થવા પછી કોઈ પણ વખતે ડાકાઢી કરવાના કારણ સાર
કેદની કરવાના કારણ | એજુ થમ્સેસ પાચ અથવા વધારે સખતોમાંનો જે માણસ
સર એજુ. થયું. | હોશે તેને સાત વરસનો મુદત થુનીની સખત કેદની રશે
કરવામાં આવશે અને વળી તે ૬૬ને પાણી લાયક થશે.

ટીકા.

આ કામ પરમાણુના યુના કરનાર સખમ જ્યાં પડ્યા તાં તેના કમરમાં જોઈએ જુએ કરીમીનલ પરાસીજરકાડ કલમ ૬૦ દરસદાંત (ક) આવી મડેળોના રૂઠાં માણુશના સારી ચાલના જમાન લેવા માટે માણુશનરેદોને ક્રેડો આપીકરે છે તે જોઈએ કરી ૦ પરાં કાડ કપમ ૫૦૫—૫૦૬—૫૧૦ કરીમીનલ પરાસીજર કાડ ૬૦ પરાંમાં આવી મડેળી પાતાની હકમાં જોળી પાઈ હોય અથવા જોળી પચાની હોય તેની ખબર લાણુતાં તુરત પસેવા પાસીસ પાણુમાં અથવા માણુસરેદોને તે પામત થયે આપવી જોઈએ એવી જમીનના માસીક વગર કાપર કરજી.

મીલકતના સાપરાય ખોટા જીપયાગ બાબત.

૪૦૮ જે માણુશ પદ્ધાનતથી કંઈપણ જગમ મીલકતનો ખોટો જીપયાગ એ પદ્ધાનતથી મીલકતનો થવા તે પાતાને કામ લગાડે તે માણુશને એ વરસની મુજબ ડેપેઝ. સુધીની યેમાના ગમે તે પરકારની કંઈની અથવા કંઈની થવા એ બનેલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ક્રમંત.

(અ) જ્યાં મીલકત જ ના કપમમાંથી હોય અને તે જોતી વખતે શુધ્ધપીથી તે જો માનને હોય કે એ મીલકત ખારીછે તો એ એ ચેરના તકરીરવર નથી પણ પાતાની મુજબ મલમ પડ્યા પછી અગર એ પદ્ધાનતથી તે મીલકત પાતાને કામ લગાડે તો તે આ કલમ મુજબ યુના કરવો એમ સમજવું.

(બ) એ તે જ ની રાષે હોસરીછે અને તે જ ના કંતાવખાનમાં જ નહીં હોય વી યેજાએ જ્યાં જ ની સાફ રજમ દી શીવણ તેમાંથી એક ચોપડી લેઈ જાય છે તે હોય અગર એ ના મનમાં એમ હોય કે તે ચોપડી વાંચવાના કારણુગર ક્રેડની અને ની અરયાત જમજમ એવી રજમ હો છે તો એ એ ચોરી કરી નથી પણ અગર પાળી એ પેનાના કાપડાને સાફ તે ચોપડી જેએ તો તેણે આ કલમ મુજબ યુના કરવો એમ સમજવું.

(ક) એ તથા બ એ બંને એક જોડાના એકા માસીક છે અને એ વાવરવા નો કરાદો કરીને તે ચેડાને બ ના કપમમાંથી લઈ લાય તો એ હોય તે ચોડા વાવરવાનો એ નો હક છે માટે તેણે પદ્ધાનતથી તે ચોડાનો ખોટો જીપયાગ કરવો એમ સમજવું નહીં પણ અગર એ તે ચોડા લેએ અને તેની કીમત જીપને તે સારી રીતે કામે લગાડે તો તેણે આ કલમ મુજબ યુના કરવો એમ સમજવું.

પુલાસી ન લે. —ક્રમંત ચોડીવાર સુધી ખોટો જીપયાગ કરવા હોય તોપણ આ કલમના માર્ય મુજબનો ખોટો જીપયાગ છે એમ સમજવું.

ક્રમંત.

જ ની ને. સરકારે ગ્રામીસરો નોટ બાવા ચેરવાળી એ ને જડે. અને તે નોટ જ

ત્રી છે એમ જાણા છતાં આ એક સરારને જીતવાંથી કંઈ રૂપીઆ કાઢાડ તે તે
જમા તે નેજા નીચે મુકે, એવા ધરિયાથી કે પછી તે ઊઘાડીને કું જે ને આ
એ એ આ એમ મુજબ યુનિટ કરે એ સમજવું.

પુધારે ૨ જે—જે મીલકત કાંઈ ખીલા સંપત્તિના કળામાં ન હોય
મીલકત કાંઈ જામસને નહે અને તે મીલકત સાચા પાના અથવા હોના માલિકને પ
પાના કારણે તે સંપત્તિ તે મીલકત છે તો તે સંપત્તિ તે મીલકત બદલાવતો
અથવા તેના બેટા કોપણે કરે નથી, અને તેણે યુનિટ કરે એ સમજવું
પછી તે મીલકતને માલિક કાંઈ છે એ વાતની તેને ખબર હોય, અથવા કોઈ કાંઈ
વાનો તેની પાસે કિલ્લો હોય તે છતાં અથવા માલિકને કોઈ કાંઈ તેને ખબર આ
પાના થતા કિલ્લો વાપરવા પહેલાં તથા માલિક આવીને તે મીલકતને કાંઈ કરે એક
લા સરકાર થતી મુદત સુધી તે મીલકત રાખા પહેલાં અગર તે સંપત્તિ તે મીલકત પા
તાને કમી લગાડે, તો તેણે કોપર ખર્ચા કરે એ યુનિટ કરે એ સમજવું.

એવો ખાતરના થતા કોપર તે કલ્યા, અથવા થતી મુદત તે કલ્યા, એ કે
કીકતની જાણ છે

મીલકત જેને નહે તે સંપત્તિ તે મીલકતને પછી કાંઈ છે અથવા તેના પછી
કાંઈ અમુક સંપત્તિ છે એમ જાણવું જોઈએ એવું કંઈ નહીં અગર તે મીલકત
કોઈ લગાડતી વખતે તે મીલકત વાતની છે એમ તે માનતો ન હોય, અથવા તે
નો ખરો માલિક નહીં એમ જોતે સુધ પુધીથી માનતો ન હોય તો જાણે.

દ્રશ્ય.

(૪) ધારી રસવાર પડે એ એક રૂપીઆ જ જાય, તે કાને છે તે જ ને જ
ખર નહીં હોય, અને આ જે રૂપીઆ કચકી છે, તો આ એ આ કલમના ખ્યાન કરે એ
યુનિટ કરે એ સમજવું નહીં.

(૫) ધારી રગત પર પડે એ એક કાગળ આ ને નહે તે કાગળમાં એક બેંગ્નોડ
હોય, અને તે કાગળના સૌરનામા પરથી તથા તેમાં લખેલી ખીના પરથી તે નોડ કાનો
છે એ વાત તેના જાણના આવે, અને પછી તે નોડ તે વાપરે; તો તેણે આ કલમ
મુજબ યુનિટ કરે એ સમજવું.

(૬) આ કાવે તેને નામ આપજો એવી તરિકનો આ ને એક એક નહે તે
એ કાને ગણે છે એ વાતની તેને અટકાય થઈ રહે નહીં પછી જે સંપત્તિ તે એક જ
ખીલા હોય તે સંપત્તિ નામ તે એકમાં લખેવું હોય, અને આ એમ જાણતો હોય કે
તે સંપત્તિ અને પાવથી સરકારે કલ્યાણ માલિકને આદે એ એક લખીએ હોય તેવું છતાં
તે માલિકને કોઈ કાંઈ લગાડતી કારણ ન કરતા આ તે એક જાણે, તો તેણે આ કલ
મ મુજબ યુનિટ કરે એ સમજવું.

(૭) જો ની પડે એ એક એક જે ની જ ના હાથમાંથી નીકળી પડતી આ જો

(૧૪) એ ને એક ખર્ચા બેલી જડ, તે પેલી

પેલી નહીં હોય જણ પાછળથી તેને ખાતર પડે કે તે જ

પોતાને કમિ લગાડે, તો એ એ આ કલમ મુજબ યુનિટ

(૧) એ ને એક કીમતી પોટી જડ તે પોટી જાની છે એ વાત એ જાણુ

નહીં હોય જણ તેના માલિક શોધી કાઢવાની કારીવા કરવા શીખવ જુદા એ તે પો

તેથી તે એ એ આ કલમ મુજબ યુનિટ કરશે એમ સમજવું.

ટીકા.

જડવું પત્ર સરકારમાં જાહેર નહીં કરવા છતાં સંધુ તેને આ કલમ પરમાણુ

થી સીધા ખાતામાં રાખી કરાવવું કે જડતા પત્ર જડી રાજ્ય ખાતર સરકારમાં ગણવેલું

જુદા (પ્રા.પા.ઈ. હાઈકોર્ટ તા. ૨૧ નવેમ્બર સને ૧૮૯૯) કેવીને જણવે છે. પેલી તે તે

જાણી જાણી તેને આ કલમ લાગુ નથી. ને કલમ ૪૦૫ પરમાણુ વીસવામાં ખાતર

જામન રાખવું જોઈએ (પ્રા.પા.ઈ. હાઈકોર્ટ તારીખ ૧૧ જુલાઈ સને ૧૮૯૭) જડે

આમની ૦૫૧૨ થી કરવા જોઈએ જાહેર નામ તા. ૨૭ જુલાઈ રાને ૧૮૨૨ તથા

જાણે ૧૧મી નવેમ્બર ૧૮૯૨ તા. ૧૭ મી નવેમ્બર સને ૧૮૯૧ ને એ આમની

જોઈ પેંદા થવા તરફ મહીનાના જાહેર નામ કરવાં ને તે ખાતર ખાતર ને ને મળે તે

આવડું જોને જડવું હોય તેને આવી આવડું સરકારમાં લેવું ને પાછળથી માલિક પેંદા

થેવતા સરકારમાંથી તેને પાછું આવવું. પોતાની જમીન પરણે ખુદવા છતાં હસન વેળ

શો આપો નહીં તે જાણ કનેકાના માલિકતરે જાહેર વચ્ચેને રાખ કરેલી તે હાઈકોર્ટ

૨૬ કરી તા. ૭ મી ડીસેમ્બર રાને ૧૮૯૪ નવેમ્બર ૧૮૯૩) એક ને એ પોતાના

તારીખી ઉપરાણી કરી શોને નાણાં નહીં આવતાં શોની પાસે પોતાનો ખાતર લેણું હો

તે માટે તે નાણાં રાખે તો તેણે આ કલમ પરમાણુ યુનિટ કરશે જાણુ. કો. ઈ. ડા.

પ્ર. ૩૪૫ આ કલમ પરમાણુ તહેામન સાખીત કરતી વખતે મોખાન મજૂરને

થોડા તહેામતધર પેતે કરશે એવું સાખીત થવું જોઈએ. મીલકત જડે અને કલમમાં

રાખે એવા ઉપરાણી આ યુનિટ સંપૂર્ણ થયે નથી. કો. ઈ. ડા. ૩૪૫ કે.ઈ. સાખ

સાની જુલથી કાંઈ નાણાં વધારે આવવામાં આવે તે સખત તે લેવી વખતે કો.ઈ. ડા.

અથવા આમુક નાણાં વધારે આવ્યા છે એવું જાણુ પગુ ને પાછાં નહીં આવ

જોપેજમાં લે તો તેણે આ કલમ પરમાણુ યુનિટ કરશે કહેવાય. કલમની

કહેવાય નહીં કો.ઈ. ડા. ૩૪૫ પાને ૩૪૬ તહેામતધર અને કરીઆરી જે

તેમાં આવડું જમડાની કિંમત ન આવતા એ જાણડાં પોતાના કોપણ

ખતધરે આ કલમ પરમાણુ યુનિટ કરશે કહેવાય નહીં ૧૭ વી ૧૦ ૫

ખતધર નાણાંની જુની જુની રકમના ખેટા ઉપણાંની યુનિટ કરે તો તે

અપે એ મીલકત તેના કમ
કમળમાં લેવાને કાષ્ઠ મુજબ જે
કમળ જેના હક હોય એવા
પર રજા તો તે માણસ તરફ વરસી મુત્ત રુપીની એમના
દેવી શીશા કરવામાં આવશે અને વળી તે દેવને પણ સાવ
અનાદ કરનારને તે રાખશે તે મુખે તારે મહેલા અથવા ચાકર
દેવ તે કહ સાવ વરસ રુપીની પદ રાજ.

ક્રમિકા.

આ કમળમાં કલોએક ધરના સામાન તથા નાણું છતાં જુગરી જલ પછે તે
કમળમાં લેવાને દેવે હક હોય એવા કાષ્ઠ રાખસના કમળમાં તે આવતાં જેવા જ
પદાનતવી તેના પોદો ઉપયોગ કરે તો એ એ કમળ મુજબ યુનોદ કરવા
અમળુ.

ટીકા.

આ કમળ કમળ જામ મીલકતને લાગુ છે મુજબ હાઈ રક રીં કર ઉનોગીરા વાં ૬
રક. બીન વરસ મરી નવેલાની મીલકત તેનાં આકરના કમળમાં હશે તે નેવરાતરે
અ ની ૪૩૨ નથી આકર મેનર તે અવધા કરે તો સાળ વશે (સાલ અવાલતને
વાં ૬ હા હેમર રી રને ૧૮૪૦ નં ૦ ૩૪૫ ને) (અકરનો ૧૧૨ તાં ૧૬ અમ
ને ૧૮૫૧ નં ૦ ૪૬૩) અને ૧૮ ૨૦ ના કાવસ આકર કમળ હા રીપર હિંદર પદે
વાં ૧ લો જુલઈ અને ૧૮૩૧ મુજે. બીનવરસ મરન રનો રાવ વર મીલકત કમ
નારને આ કમળ મુજબ સાળ થઈ રાકની નથી અમલવાદ છતાં એ દના રહે
એક કમળો મરી ગયા તેમ ધર કમળે કરી ઉપયોગ કરશે મહે રંગાહ કલાસ રાખ
અવરે સાળ કરેલી હાઈકારે (વાં ૫ મારસ રાને ૧૮૬૯ ના રાજ) રક કરી રા
સાવર મીલકતને આ કમળ લાગતી નથી મહે યુનોદ ગણુ થ નહો અસારી પો
અસાર. થન પીમને આપોદે તે કહ મારી નથી મહે તે માલ લેનાર પણ યુને
પો રાકતો નથી (મુજબ હાઈકારે વાં ૮ પાને ૧૧ તાં ૧૬મી જાને રાશે સને
). આ કમળ જ માણે યુનરેલા સખરાનો મીલકતનો ઉપયોગ તોડાનતરે પોતે
દોવો નેહમિ એવી કહ ૪૩૨ નથી કાં ૬૦ ૬૦ પાને ૩૪ ૫ આ કમળ રાખવર
નો પોદો ઉપયોગ કરે તેને લાગુ રાગી નથી ૬ મુ. હાં ૦ રીં ૦ પાને ૬૩ આ કમ
માણે યુનોદ ગ હો માહ ગ હો વળી રામ થ નહો ૭ મદગા હાઈકારે

૪૦૫ એ આજુરને કાઢવડુ રીતે ક.ઈ મીલકત અથવા મીલકત પડેનો આપણીમાં સાપરાધ વીશવાસવાન. ૨ સોંપથો હોય તે માણસ અગર બાલકનથી તે મીલકતને એ દે. ઉપગમ કરે અથવા તે પોતાને કામે લગાડે અથવા તે કો.પણ રા. રીતે બળવથી એ વીશ કાવડાએ કાંઈ કુકમ કરનારો હોય તે કુકમ તેડાને અથવા કો.પણ બળવવા વીશ તેડો સાદે અથવા અરથાત સમજાય એવા ક.ઈ કાચરેશર કરાર કરાવે. હોય તે કરાર તેડીને બદલાવથી તે મીલકત વાપરે અથવા તેનો કુલ કરે. અથવા કાંઈ નો. એ ને કાંઈ બીજા માણસને તેમ કરવા જે તે માણસે સાપરાધ વીસવ શ માત કરે એ સમજવું.

ફાંત.

(અ) એક મર. ૧૨ શખસના વીશમા અ ને વડીલ કરાવેલો છે તે અગર તે મર.ની મીલકતની વહેંચણુ તે વીલ શખસો કરવાને બદલાય કુકમ બચીવાનતથી વીશ માનીને તે મીલકત પોતાને કામે લગાડે તો અ એ સાપરાધ વીશવાસવાન કરે એ સમજવું.

(બ) અ એક વખારનાજો છે અને બ કુલા જામ જાય છે તે પોતાનો સામાન અ એ પ એવો કરાર કરાને કે એ સમાન શખસ મારે કુ.તમને આપણુ વખારનુ બાક માણુ તારે તમરે એ સમાન મને પાછો આપે. અ બાલકનથી તે મર. વેચા નો. અ એ સાપરાધ વીશવાસવાન કરે એ સમજવું.

(ક) અ કલકતમાં રહીને જ રી.તોમ રહે છે તેના આડનીઆ શખસ કામ કરે એ અ તો જ ની વચે શાદ કે અરથાત સમજાય એવો એક રોતનો કરાર થએલો છે એ મોકલે તેડુ શખસુ અ એ જ તો કુકમ મુજબ વાપરવ પછી જ એક વીશ માનીને મોકલે અને એવ લખી મે. તે કે અ એ ને રી.તોમની ક પતીનો ને બદલાવથી તે કુકમ નહો મને અને તે રી.તો પોતાના બંધામાં વાપરે તો અ એ સાપરાધ વીશવાસવાન કે એ સમજવું.

(દ) પણ બેપલા કરવા તમા અગર એમ બને કે બદલાવથી નહીં પણ જમણ ની મે કલા શેર શખસમાં જ ને વપરે ગુણુ થયે એવુ માનીને શુધ પુષીયો કંપને નોડો નહીં ખરીદ કરના જ ને મારે તે જમણની મે કલા શેર અ ખરીદ કરે તે એ કાગે અગર જ ને હાની વાપ અને તે હાનીને મટિ અ ની કીપર દીવાનીમા કરીઆ કરવાનો તેનો દડ હોય નો.પણુ અ એ બદલાવથી કામ કરવુ નથી મારે તેડુ શાપરાધ વીશવાસવાન કરે એ સમજવું.

(ઈ) અ એ: મેટુથી અમલ પડે તેને સરદારી નાણુ મે પડુ છે એ લુ તે બદલાવ મારે તેને રી.તોમની બાકુ એ. તેને

અવધા એમ કવને તે શરદરની સાથેના સાક્ર અથવા અરથાંત સમજાવ એવી રીતે કરે
તા કાઈકરારથી બંધાએલો છે એમ છતાં એ પાદાનતથી તે નાણું વાપરે તો એ એ સા
પરાધ વીરાવારામાં કરે એ સમજવું.

(૧) એ એક જાર વાક્ય છે તેને ખુલાશ કે તરીને રસને બદલવાને કાંઈ મીઠાત
જ એ રી પાછે તે મીઠાતને ને પાદાનતથી બેટો કવચોમ ફરે તો તેણે સાપરાધ વીરા
વારામાં કરે એ સમજવું.

ટીકા.

જ્યાં પરતીવાદીએ એક વાક્ય કરાણે મુકો હતી ત્યાં એમ કવવામાં આનંદ કે
ધરેણી રાખાવે તે પહેલે તેથી આ કલમ મુજબ પાદાનતથી બેટો કવચોમ કરે એ એમ
થવું નથી એ જણાવ વાપરવાથી યમ્મોજા મગાડ વાદીની મંજૂરતને એવી હાતી પહોતી એ
થવાં એ ગેરવાજવી શબ્દકારકે કવચોમથી એવો કાંઈ લાભ નહોતો થયો કે તે પાદાન
તથી કરવાની વાર્તાવામાં આવી શકે (મ. હાઈકોર્ટના જે સલા વાલમ ટ અપેનડીક્ષ પાનું
૬/ ૫૫) જો પ્રતીવાદીને ત્યાં ધરાણી મુકીથી ચીજ તે બીજને તા ધરાણી મુકને જો એ
મ માલમ પડે કે પહેલું જ કરારથી કેવળુ તે કરાર ને કવે છે અને પાદાનતથી એમ ફરે
જુ છે તો તે સાપરાધ વીસવામાં કરે એ એમ થઈ શકે. (મ. હા. ફીલિંગ વા. ૬ પા
૫૨૮) જ્યાં ધરેણી મુકી છતાં દરનાવેજ કરો આપતો નથી તેથી આ કલમ પરમાણી
તરોતર નહોતો નહીં. મ. હા. ફીલિંગ ૨૬ કરોને કરારજુ કે એ કામ દેવાની કોરડજુ છે (પ્ર.
હા. તા. ૧૦) કમી ડંસ જર સને ૧૮૬૪ વા. ૨ પાને ૧૩૪) શાંતો ૧૩૫ આપેલા તેના ત્યાં
જુ બેજુડી તેને સારૂ આ કલમ પરમાણી કાઢવું તહોમત ખરોખર નથી (પ્ર. હા. તા.
૮ માં આક્ટે વર સને ૧૮૬૭ વલમ ૪ પાને ૧૬) ફરોને સેપની જણુસ તે તેણે વાપ
રા. પા થો તેને સારૂ તેના ઉપર વીરાધ સારાતનું તહોમત રાખવું ખરાખર છે ને કલમ ૪૦૬
પરમાણી તહોમત રાખવું નહીં (પ્રખર્ષ હા. તા. ૧૧ માં જુખર્ષ મને ૧૮૬૦).

૪૦૬ જે મામુમ સાપરાધ વીરાવારામાં કરે તેને તરણ વરસનો મુલત મુધીની જે
સાપરાધ વરાવારામાં કરે મના એ તે પરકારની કમી અથવા કમી અથવા એ બં
સીકા.

ટીકા.

મુધુપીથી કરેલો હકને કાવો સાપરાધ વીરાવારામાં ત્યાં તહોમતને એક જ્યામ
છે જ્યાં એમ કહેજુ હવું કે કાવો સાપરાધ ત્યાં જ્યાં મુ. લહે અને તે સાપરાધ તે
જ્યાં મુકમાની વાત ના પાડી ત્યાં એમ કવવ થયો કે દાતાવેજોની આપતમાં સાપ
રાધ વીસવામાં પાત કરવાનું તહોમત એને લાગે નહીં (પ્રખર્ષ હા. તા. ૧૧ ફીલિંગ રીપોરટ
૧૮૬૦).

જ્યાં એમ કવવે તાર વાક્ય કાવવે અથવા કાંઈ વાગા કે વાજરવાળા સાપરાધ

મુલત સુધીની યેમના ઝમે તે પ્રકારની કેળી રીતે
 આપસે અને વળી તે કંડને પણ લાયક થશે.
 ૪૦૮ ઠાંઠા માણસ મહેતા અથવા વાકર હોય અથવા કંઈને મહેતા }
 મહેતા અથવા વાકર } ખસ રાખીએ હોય અને તે દરજ્જાથી તેને કંઈ માવજત
 રાખરાખ વીસવાસવાત } ઊપર અખતીઆર ઠાંઠા પણ રીતે સેવીએ હોય તે માણસ
 હશે. } તે મીસકત ખાખત રાખરાખ વીસવ અથવા કરે તો તે સખમને
 વરસની મુલત સુધીની યેમના ઝમે તે પ્રકારની કેળી રીતે કરવામાં આવશે અને
 તે તે કંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા.

એક રીતનો રીકરો કંઈ પણ જગર વગર આવી મીસકત હોવાનું કામ છે.
 આ કલમના અર્થ પરમાણે નોકર કહેવાય અગર જો એવું કરવા તેની સ.થે
 સહકામ થયા નથી તોપણ આ. જાણુ ૪૮૪ એક નોકરને જો કામ માટે પદમાં આ
 થીઆ હોય તે કામમાં તે ન વાજે તે માટે તેને પુછવામાં આવે તારે તે પછી એ
 જ કામમાં વાપરાય છે એમ એ કહે છે તેણે આ કલમ પરમાણેના ક્રમે કરશે કહેવા
 ૪૦૭ કાં ૩૩૦ થાને ૩૪૪ થો પેલા પછીના સર્ક નાગી વાચ તો તે આ કલમ પરમાણે વીધ
 થાતનો યુને હ છે કા. ઈ. ૩૪, ૪૧ ૩૪૫.

૪૦૮ ઠાંઠા માણસને તેના દરજ્જાથી સરકારી નોકર લખત અથવા તેના પંધાસર
 સરકારી નોકરે આ } તેને સરકાર વેપારી કાંઈકર કલમ વગર કે આ કલમના કામ
 થવા રીતે વેપારીએ } ન કંઈ મીસકત અથવા કંઈ મ.લકત ઊપર અ
 અરતીઆએ સાપરાધ } ઠાં ધણુ રીતે સેવીયે હોય તે માણસને તે મા
 વીસવાસવાત કરશે. } ૪૦૯ પણ રીતે સેવીયે હોય તે માણસને તે મા
 સ.પરાધ વીસવાસવાત કરે તે તેને ૮૦૭ મુરો સમુરપારતી અથવા કલમ
 વીની યેમના ઝમે તે પ્રકારની કેળી રીતે કરવામાં આવશે અને વળી તે
 થશે.

ટીકા.

આ કલમ મુજબ યુના થાને સરકારી નોકરને સેવીયે અલગ એવો હોય તો
 તે એને પેલાના જેવો થી એના અખતીઆર છે એટલા મદે કામ ઉપર
 નોકરો કે જેમ રીત સરકારી મહેસુલના પછીના કલમ નેમણે મદઅન પાસેથી
 જેમ એકી ખાનગી સમજુતીથી કે આટલા પછીના કલમ મા આવશે
 એમ કરાવું કે આ કલમ પરમાણે યુનેમતી થઈ શકતી
 ૪૦૯ આપણે ૩૩૦) તથા ૪૦૮) કોઈ પાસેથી કાંઈક ના

આ છે તે તમારી રોકડા નાચુને ખાલે ઘણા લે અને સરકારમાં
જી બરે તો તેમણે આ કલમ પરમાણુ મુનહો કરેલા કહેવાય નહીં
જો કોઈ મુખતીઆરને તેને રાખનાર સખત પાસેથી તેનું મહે
જોઈતું તેને રાખનારની ખાદેની જગર પકોમ પાસેથી ક.ઈ તે કોતે
ક પરમાણુ તહેામત આવી રોક પેરી મોદન ધોસ હ એ, લા. રી.
જો કોઈ સખતેજસ તેના ઘણાના માણસોના પગર પદરવાનતવી વાપરી ખાપ
જો કોઈ સખત કલમ પરમાણુ તહેામત આવી રાખક, કા. ઈ. ડા. પ. ૨૪૫
જો વખારમાંથી કાઢું મીઠું મીઠું ઘઉં ઘઉં હોય પણ જ્યાં મુખી એ મીઠું બહ
જો મીઠાના રોગો લઈ ગયા એવું સાખીત થાય નહીં તોમાં મુખી તેની કપર
જો પરમાણુનું તહેામત આવી રોક નહીં કા. ઈ. ડા. પ. ૨૪૫ નાવખનાર
જો કોઈના સખતમાં નાજરના લાય નીચેનું માણસ છે તેનું ખાનગી માણસ
કર. અ. હ. રી. ૫. ૨૪૮ જે સખસ કપર કલમ ૪૦૯ પરમાણુ તેહેામ
જો સખ વધ હોય તે સખસ કપર વળી એ કલમ ૪૧૧ સાથે કલમ પરમાણુ
જો મંલકત એવા નીચેનું તહેામત આવે નહીં ૨. અ. હા. રી. ૫.
જો કોઈએજસો તેમને રો.પેશા ધરમાંથી ચોરી કરે તો તેઓને આ કલમ
જો સખ થાય તેઓને કલમ ૪૦૯ પરમાણુ સખ થાય નહીં ૩ બી.
જો ૧૬ કોઈ ચોરીસના હેઠ કલારકનું કામ સટાપ વેચાણુ હોય પણ તેના કપરો
જો મુખી મેળવને કીવા તેના કપરને બાણુ કરને પાતાના આગીસાઢને તે સટાપ
જો કામ સેવે આગીસાઢ તે સટાપ લઈ નાશી જાય તો હેઠ કલારક પીરખાસ
જો મુનહો કરેલા કહેવાય નહીં પણ આસારકાઢ કરેલા કહેવાય ૧૩ વો. રી. ૫. ૭૭
જો જગતચીના કાખના કપરો છે અને તે જે રીપોરક કરે કીવા ધાખસ કરે
સચાઈ વીરી ને જવાબદાર છે મારા તાખાના માણસે અને કમોલ એવું કહી તે પા
જો જવાબદારીથી મુક્ત થઈ રોક નહીં ૭ બી. રી. ૫. ૧૦૯ આ કલમ પરમાણુના
જો પરમાણુ નાવખનાર એ સગડારી નોકર ને નાજરનો ખનગી નોકર નથી
જો પરાન હા. રી. ૫. ૨૪૮ ૬. સાખમા મીઠું જોઈ સલીક નીચેનું જોઈએ તે
જો સલીકના ઘેડું મીઠું હોય પણ તે મીઠું ૬૨ જો આઈ ગયા એવું પુરાવ ન હા
જો સખા તેજો વીસખસવાત કરેલા કહેવાય નહીં ૭ બી. રી. ૫. ૨૧

ચેરોની મીઠકત હેવા પાપત.

૧૦ જે મીલકતનો કમજોર મોરોથી અથવા જનરાઈના કંઠાડાથી અથવા અન્ય
ની મીલકત । હરણથી એકની પાસેથી બીજાની પાસે ગયા હોય તે મીલકત
જે મીલકતનો સાપરાય ખોટો ઉપયોગ થયો હોય અથવા જે નાખત સાપરાય
કેસ થાય તથા હોય તે મીલકતનું નામ મોરોનો મીલકત પાડું" છે પણ તે
મોરોમાંના બહુ અથવા બહાર તે કમજોર એકની પાસેથી બીજાની પાસે ગયા હોય
અથવા તે સાપરાય ખોટો ઉપયોગ અથવા કેસ થાય તથા હોય તે પણ

ખચર તે મીલકત જે સંપત્તિને તે કમળામાં લેવાને કપડા મુજબ હક તે કાઢી સંપત્તિના કમળામાં પાછળથી આવે તો પછી તે ચોરીની મીલકત સમજાય.

૪૧૧. કાઢી માણસ પદ્ધતિનથી કાઢી ચોરીની મીલકત લે અથવા રાખે

ચોરીની મીલકત બદલે ચોરીની મીલકત છે એમ તે જાણતો હોય અથવા એમ માનતા હોય. નવાનું તેને કારણ હોય તો તે માણસને તરણ પરસાની મુજબ જુદીની જુદીનાં જામે તે જરૂરની કાઢી અથવા કાઢી અથવા જે બંનેની સોજા કરે.

ટીકા.

જોને પદ્ધતિ કાઢીની સીધા ધર્મ રાકે (સને ૧૮૧૪ વખત એવો યુનોહ કરે તો ૩૬ તથા ૩૭) જો કાઢી રાકે (સને ૧૮૧૪ નો આક્ટ ૬ કલમ ૩) જ્યાં કાઢી ઉપર પદ્ધતિનથી ચોરીની મીલકત રાખવાનું તેજોમત મુકું હોય તોજા એમ બનાવવાનો ખચર નથી કે તેજો લીધી ને વખતે તે ચોરીની મીલકત છે. એમ તે જાણતો હતો કેત એજુ ન સંખોત કરુ હેય તો જમ છે કે—એ પરમાણુ જાણુ પછી તેજો પદ્ધતિનથી એ મીલકત રાખી (મદરાસ હાઈકોર્ટના ફેસ લા વાં ૪ આર્પિનકેસ ૪૨) ચોરીની મીલકતનું પદ્ધતિનથી રાખવાને યુનોહ અને ચોરીની મીલકત પદ્ધતિનથી લેવાને એ જે યુનહ જુલ છે પહેલો યુનોહ થવાને ને મીલકત લેવા વખત તરીકે રવાન જાણુ પછીની જરૂર નથી. (મદરાસ હાઈકોર્ટ ફેસ લાં ૬ આર્પિનકેસ ૪૨) ૧૮૧૪) મુખ્યમાં ચોરીના માલ જાણી પુલને રાખેલા હશે તો (સને ૧૮૧૬ આક્ટ ૮ ૧૩) ચોરીના માલ રાખવાના કમળા માલના માલેકની જરૂર નથી એવા કામમાં મુખ્યના માલ અમુક માણસો છે (હાઈકોર્ટના ફેસ લાં ૧૮ માં નવેમ્બર ૧૮૧૬ ચોરીના માલ લેવા પીરોના યુનોહ પરીકોશ રાજ્યની આદાર થયે હશે તો તે યુનાની એકથી કરવા માલસતરેકને અધીકાર નથી, (મુખ્ય હાઈકોર્ટ લા. ૫ કીસમ્બર સને ૧૮૧૭ વા. ૪ પા. ૩૮.) પદ્ધતિનથી ચોરીના માલ રાખવાનું તેજોમત કાઢી સંપત્તિ બિપર કરાવવામાં આવે તો ને તેજોમતનામાં લખવું કે તેજોમતનામાં કમળામાં જે થીજો મંતમ પરી તે થીજો ફાણા માણસની ચોરીએ અમીલી મીલકત હતી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ લાં ૧૮ માં નવેમ્બર સને ૧૮૧૩ વા. ૧ પા. ૪૫. તજોમ તજોએ એ માલ લેવાને ધરાવો કરવા હોય પણ ચોરે જ્યાં શુરી એ માલ તેને આપે નથી તોજાં શુધી તેજો ચોરીના માલ રાખવાને યુનોહ કરવા નથી આદર પ. ૪૦૪ ચોરીના માલને અડવાથી કાંવા મજુર તરીકે બીજો કાણે સહ જ્યાં તેના કમળો લેવાથી ચોરીના માલ રાખવાનું તેજોમત આવવું નથી એ માલ તેજોમતકરે અથવા તેજો તરફથી. બીજા કાંજે કમળામાં લેવા જોઈએ આદર પ. ૪૦૫. સી ચોરી કરી એ અને તે ચોરી લાવેલા માલ ધણી રાખે તો ધણી ઉપર ચોરીના માલ રાખવા તેજોમત આવે આદર પ. ૪૦૫ એક એ એ તેના બાઈકાની ગેરહાજરીમાં તેન

બોલ્યું જાહેર કે.ડી.કે. ચોરોના માલ લોધો અને તે ઘટે ચોરને કાંઈક નાણાં આપશો
 મેર અને મધી પાછળથી જોવા થયા તે સ્ત્રીના ધણીને ખપાર રતી કે જે માલ એ
 ૧૩ આપી ગયા છે તે ચોરોના છે અને જોઈલા માટે પાડેના પડસા તે ચોરને રાને
 આપ્યા તેમાં કસા. મા. આ.વુ. કે તે ધણી પણ ચોરોના માલ રાખવાના તકરીરવા
 ન છે આર.ય. ૪૭૫. એક છોકરે તેના ધણીના કપડામાંથી એક પેટું ચોરશું તે ઘટે તે
 ના ધણીએ પાછો લઈ લીધો છોકરોને પુઝવું કે આલો માલ તુ કોને તીમાં વેચી આવે છે
 છોકરાએ કમચુ. સંજસતું. ત્રામ લીધું તીવરે તહોમનદારને ૫૬૬૫૨ માટે એક પેટું તેને
 તીમાં વેચી આવવાનું તેના ધણીએ કહ્યું એ ૫૨મણે તે વેચી આવેલા તેથી તહોમન
 દાર ૭૧૨ ચોરોના માલ રાખવાનું તહોમત આંબુ તેમાં કસાવવામાં આંબુ કે જે ૧
 ખતે એ પેટું વેચોયું તે વખત તે ચોરનું નહોતું તેથી તહોમતદાર ૬૫૨ ચોરોના
 માલ રાખવાનું તહોમત આવે નહી આર.ય. ૫. ૪૫૬ એક સખસે રોપી ૫ ઈંડની એક
 એક નોટ નહાય છે એવી છે ને ઠની ચે રી કરી અને ૬૬૬ નોટ ૨૦ રીસ ૫.૬૬ની લોધો
 તેમાંથી ફેરશીક (૫) નામના રાખ સને ખાપી તેમાં કસાવા મા આંબુ કે (૫) ૭૧૨
 ચોરોના માલ રાખવાનું તહોમત આવે નહી કેમકે તેણે જે ને ઠા લોધો તે ચોરોએ ગમે
 લી નહોતી આર.ય. ૫. ૪૦૬ ચે રોની મોલકત પદરવાનતથી રાખવાના તહોમનમા તહો
 મનદારના ઇરાદા ચે રોની મોલકત છે એવું તે સ. ૫૨૫. બાણુતો હતો એ જરૂરનું છે રા
 ધણી ૬૧૫. ૨૦ વામનીલીર અને જીજો આ કલમ ૫૨મણે તહોમત જે સખસ ૭૧
 ૨ આંબુ હોય તે સખસે ચોરોમાં ગમેલી રકમ ગુનહા કરેલો રંતે રાખી એવું ખુસી
 રંતે સાખીન થયું જે.ઈ.એ ૧૩ બી. રી. ૫. ૭૦ આ કલમ ૫૨મણે તહોમતના લા. ૬
 લી મીડાનની ૫૬૬૨ તહોમનદારના કપડામાં તે મોલકત આવે તેનો વખત જગ્યા
 અને રોની અને તે ચોરો લઈ જવામા આપો એ હરીકત થોમનના લેખે જોઈએ તુ
 નહો કસાર સખસ કે.ઈ. સખસ છે તે નહી ન થાય તો તેમને ચોરોની મોલકત
 લેવાના ગુનાથી છઠ્ઠી વર્ષ ગઈ નહી ર મું. હા. રી. ૫. ૧૩૦ આ કલમના વાત વેચી
 ચે રોની મોલકત રોની વખતે તે મોલકત ચોરોની છે એવું તે હોમનદાર બાણુતો ન હોય
 પણુ તેવું બાણુવામા આંબુ પછી રાખે તો તેણે આ કલમ ૫૨મણે ગુનો ૬ કરેય
 ફેવાય ૪ મ. હા. રી. એ. ૦૨

૪૧૨. કોઈ માણસ પદ્ધતનથી કોઈ ચોરોની મોલકત લે અથવા રાખે અને તે
 કાઢાઈ કરના ચોરોની મોલકતના કપડા કાઢાઈ કરવા થો એકનો પસોથો મોલકત
 મોલકત પદ્ધતનથી લેયો. પારો આવેલો છે એમ તે માણસ બાણુતો હોય અથવા એ
 ૫ માનવાનું તેને કારણુ હોય અથવા જે રાખસ કાઢાઈનો લેવામાં છે અથવા તેમો
 ની દોખોમાં હતો એવું બાણુને અથવા એમ માનવાનું કારણુ છતાં એણે કોઈ રાખ
 મા પસોથો કાઢાઈ સખસ પસોથો કોઈ માણસ પદ્ધતનથી કોઈ મોલકત લે અને તે મો
 લકત ચોરોની છે એમ તે બાણુતો હોય અથવા એમ માનવાનું તેને કારણુ હોય નો

માણ્યમને ઇજ્જતા સુધી સમુદરપારની અવધાઈ વરાસની ખુદત સુધીની સ
કરવામાં આવે અને વળી તે દેને પણ લાચક થશે.

ટીકા.

આ કલમ પ્રમાણિત તહેામત સ્થાપીત કરવા માટે જે સમિતી ડક ફી
મીન સીધાં હોય તે રાખરા એ ડકાઈથી થઈ છે એવું બાણુને હતો. કી
ય, કીયા જે રાખસ પાસેથી તેણે એ મીલકત મળી છે તેમજ ડકાઈ-
એવું તે બાણુને હતો કીયા માનતો હતો એવું સાબોત વધુ નોંધ
પ્ર. ૧૦૯ જે સખસ ઉપર કલમ ૪૦૯ પરમાણે તહેામત આપી સંભ
સખસ ઉપર વળી એ કલમ સાથે આ કલમ પરમાણે મેરોની મીલકત
તહેામત આવે નહીં ૨ અ. હા. રી પ્ર ૩૪૩.

૪૧૩. જે મીલકત મેરોની મીલકત છે એમ બાણુને અવધાઈ એમ માનવાનું પિતે
નીતય મેરોની મીલકત ને કરામ છતાં જે માણસ નીત તેથી મીલકત એ અવધાઈ
નો ધંધો કરવા. તેમજ મધો કરે તે માણ્યમને ઇજ્જતા સુધી સમુદરપારની
અવધાઈ વરાસની ખુદત સુધીની મેખાના અમે તે પ્રકારની કેદની રીતે
આવશે અને વળી તે દેને પણ લાચક થશે.

૪૧૪. કઈ મીલકત મેરોની મીલકત છે એમ બાણુને અવધાઈ એમ
મેરોની મીલકત સંતાક પતને કારણે છતાં તે મીલકત સંતાકવામાં
મામ મદદ કરવી. વળ કરવામાં કે તે અસંતાકવામાં જે માણસ કુધો પુરવક મા
તે માણ્યમને તરણ વરાસની ખુદત સુધીની મેખાના અમે તે પ્રકારની કેદની અવધાઈ
કેદની અવધાઈ એ બંનેની રીતે કરવામાં આવશે.

ટીકા.

ઈસ્ટેશન ઉપર કાપડની ગણાઈ મેરાઈ તે બાખાત આ કલમ તથા કલમ ૩૦૯
પરમાણે સળ કરી તેમાં કેદની તરફથી તકરાર કે એ એ કો કુલમ પરમાણે કામ કરનાર
હતા મદદ રીતે ૨૬ કરે. હાઈકોર્ટે અરજ ના મળુર કાપી રીતે માહાલ
માખી (મુખાઈ) હાઈકોર્ટે તા. ૧૯ મી આગસ્ટ ૧૮૯૫ વા. ૨
મેરોની મુનાઈ બીજા માણસો કીપર રાખેત થઈ રાકતો નથી આ
મેરોની મામ રાખનાર કેદાએને શપથ થતો નથી (મુખાઈ) હાઈકોર્ટે તા.
સન ૧૮૯૫ વા. ૨ પાનું ૧૨૦). કાં મેર પાસેથી એ મીલકત મળી એવું સાબોત
ન થાય તે કલમ ૪૧૧ ના પાણિત તહેામત ન આવે પણ આ કલમનું તહેામત આવે
૨ અ. હા. રી. પ્ર. ૧૩૦. એક સખસે કેદસીક મેરોની મીલકત એક સખસના થરમાં
અને મેરમાં કુપાવી એવા ઈરાદાથી કે એથી એ થર અને મેરના માલિક કીપર
મેરોનું તહેામત આવે તેમાં કરાવવામાં આવે કે કુપાકનાર ઉપર કલમ ૧૯૩ પરમા
મેરો પુરાવો બનાવવાનું તથા આ કલમ પરમાણે મેરોની મીલકત કુપાવવા

નહીં આપણે કંઈ વસતુ તે ફરિયાદીના રાખ
 જવાને ધરાઈ લલચાવે અને તે કામ આપણે ક
 રી મન આપણે ક મોલકત તરફની કંઈ તુરુશ
 જાવ હોય તો તે આપણે જાણ કરી એમ સમજવું.
 જોઈ કંઈ હકીકતને જાણનાતથી છુ ગતવો તે પણ આ કલમના અરથ પરમા
 છે એમ સમજવું.

ફરિયાદી.

(૧) જુ શીબીસ રાવવીરામાં છુ એવો ખોટો દાંત કરીને આ ધરાવાથી જ ને ફરિ
 એ પરમાણુ જાણનાતથી એમ કરે કે જ તેને કંઈ માલ ગિરિયર તાઈ જવા દ
 તે માલના નહીં આપણને ધરાઈ રાખવો નહીં હોય તો આ એ કલમ
 સમજવું.

(૨) આ કલમ ૧૨ તુ કિપુ એક ખોટો નીશાની કરીને ધરાવાથી જ ને ફરિયાદી આ
 મનમા એવો ખોટો દાંત કરે કે એ વસતુ કસાણા નામાવા કરીએ ખા
 અને એમ કરીને તે વસતુ ખરીદ કરીને તેની કીમત આપવાને ઝ ને જાણનાત
 થી લલચાવે તો આ એ કલમ કરી એમ સમજવું.

(૩) આ કલમ ૩ લેને. ખોટો નમુનો જાતવારને ધરાવાથી ને ફરિયાદી આને
 તેના મનમા એવો ખોટો દાંત કરે કે તે માલ નમુના લેવાનું છે અને એમ કરીને
 તે માલ ખરીદ કરીને તેની કીમત આપવાને ઝ ને જાણનાતથી લલચાવે તો આ એ કલમ
 કરી એમ સમજવું.

(૪) આ એ કંઈ માલ ખરીદ કરીએ છે તેની કીમત આપવાને જાણે આ એક થ
 હુડી ઉપર તુડી સખી આપે અને તે ખોટીમા આ તુ કંઈ નાણું હોય નહીં અને તે
 થી આ ને ઉમરા હોય કે હુ ને તુડી આપણે તે મોકરાવાની નથી તેમ છતાં તે હુડી આ
 પાને આ ધરાવાથી જ ને ફરિયાદી આને એમ કરીને તે માલ આપવાને જ ને જાણનાતથી
 લલચાવે અને તેને નાણું આપવાનો થે તાનો ધર દો હોય નહીં તો આ એ કલમ કરી એ
 મ સમજવું.

(૫) કલમ ૫૨ તુ હીરા નથી એમ આ વાતનો હેતુ ને વસતુ હીરા છે એમ કરીને આ
 તે ધીરા તુડી અને ધરાવાથી ઝ ને ફરિયાદી આને એમ કરીને તે ઉપર ફરીયાદી ગીરિયાને

ને પાલનથી એ સહવાસે અને તે ફરીયાદો આપવાનો પાત નો
 એ એ કાઢી કરી એમ સમજવું

(૩) એ ફરીયાદો ફરિયાદોને જ ના મનમાં એવો બરોડો ઊતરવો
 આપણા ગળોના છેડવા આપવાનો ફરીયાદો રાખે છે અને એ નો કાઢ આપવાનો
 હોય અને એમ કરીને તે આપવાના બરોડા જોય કાઢી નીકળે આપવાનો આપવાને
 ને પાલનથી સહવાસે તો એ એ કાઢી કરી એમ સમજવું. પણ અગર તે ફરીયાદો
 ની વખતે એ નો ફરીયાદો તે છેડવા આપવાનો છેડા અને પછી પાલન કરાર તેડને તે
 છેડવા નહીં આપે તો તેણે કાઢી કરી એમ સમજવું નહીં. પણ તેની જોય કરાર તેડ
 ની ધીમાનીમા ફેલ ફરીયાદો વધી રાહો.

(૪) એ એ જ ની સાથે કાઢી કરાર કર્યો છે તે કરાર નો એટલો બાજુ એ એ
 તેટલો એ બાજુની વ્યવસ્થા એ પરમાણુ એ ફરિયાદોને જ ની મનમાં
 અને એમ કરીને ફરીયાદો આપવાને જ પાલનથી સહવાસે તો એ એ
 સમજવું.

એક રાજ્યને મોકલ એ ને વેચીને તેના નામનું ખત કરી આપે પછી
 માટે હવે મારો તે પર કાઢી દે રહો નથી એમ જાણી છતાં આપણ
 ખતની જ ને ખત નહીં આપતા તે મોકલ એ જ ને વેચાતી એ
 અને જ ની પારોથી તેની કીમતનાં કે અંશે બાબતના નાણાં છે તે
 કાઢી કરી એમ સમજવું

ટીકા.

પીત્તલક કાંઈ થતા પહેલાં એકને ધેર જોશે આપણા છતાં ખીજાને આપીયું તેમ
 આ કલમ તથા સને ૧૮૨૭ ના ડાયના ૧૨ કલમ ૧ ની પેઠા ૨૩મ ૭ કલમનો
 બીજાને કારણે લગતો નથી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ તા. ૧૩ મી નવેમ્બર
 થ. ૧ પા. ૬૩). આગળનીમા એસનારે જે કલાસની ટીકોટ લીધી તે
 મા એક તેને કાઢીને કારણે લગતો નથી (સન ૧૮૫૪ નો આક્ટ ૧૮
 ૫૨મ જો) તજવીજ કરવી. (મુખ્ય હાઈકોર્ટ તા. ૧૬ બનેશારો સને ૧૮
 ૫૧ ને ૧૪૦). રસતો બાંધે આપવાને ફરિયાદો કરાર નોડવા બાબત આગળ
 થો (સન ૧૮૫૦ ના આક્ટ ૧૩ માં પરમાણુ તજવીજ કરી અને તે
 સળગ છસરેને અપીકાર નથી માટે રીક્ષા ૨૬ મી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ તા.
 ૧૨ મન ૧૮૬૬). ૦.૬૫ સંજસવાનના વચ્ચે ટીકોટ બાંધી આ કલમ ૫૨મજો કલમ
 ધનો યુને થનો નર તેમ પરવેગો ૫૫ થાય નહીં (મુખ્ય હાઈકોર્ટ તા. ૧૨ મી. ફે

...પરેખર જે હોય તેથી જુદોજ સંખ્યાએ એવું જતાવતો અગર
...તો તણિ પેરા લઈને ડગાઈ કરી એમ સમજવું..

...સુનો વેરા લીધા હોય તે સખરા ખરેખર કોઈ હોય અથવા નહીં
...એ સુનો વેરા એમ સમજવું.

દેખાવો.

(મ) કું આ નામનો રજાણો માનવર સરાંરણુ એમ કંઈ હોંગ કરીને ડગાઈ કરે તો
...તેસ મહાને ડગાઈ કરી એમ સમજવું.

(ન) કું બા પુ એમ હોંગ કરીને આ ડગાઈ કરે અને બ તો ખરી મથેલો સખસ
...આ એ વેરા લઈને ડગાઈ કરી એમ સમજવું.

ટીકા.

પૌતાના બાઈની જગે લીવર જે તે હોયે રહી સાક્ષી આપી તેને આ કલમ પર
મણિ વેરા લઈ ડગાઈ કરવાનો ચારજ રહે નહીં ખેડી પરતીજનો ચારજ રાખવો જોઈ
જે (મુ. હા. ઘા. ૫ નવેમ્બર સને ૧૮૬૮ વાં ૧ ભાગ ૧ પાને ૮૬). પાતાની છોક
ને નેપી એવું જાણી જતા તે પતાની છે ન છે એવું કહીને તેને કોઈ શયે પરાણાવ
વાનું કરે તો તેણિ આ કલમ પરમાણિ સુનોહ કરવો કહેવાય. ૭ વી. રી. પાને ૫૧, ખીજ
ને તથે જુગની આપવી તે આ કલમ પરમાણિનો વેરા લઈ ડગાઈને સુનો નથી કલમ
૧૯૩ પરમાણિ ખેડી જુગનો આપીવાનો સુનો થાયછે ૧ મુ. હા. રી પાને ૮૬ કું અમુ
ક પેલીશ અમલક જે જુગની મામક ના લેકો પારોથી પદત કહેવે તો તેજુ ડગા
ઈ એમ સમજવું નહીં વેરા લીધાને સુનોહ કરવો કહેવાય. ૨ વી. રી. પાને ૨૬.

૪૮૭ જે માણસ કનક કરે તેને એ, વારાની મુલત સુધીનો એમાના અને તે
ડગાઈ હો જીલ્લા | ૧૨૩૨નો કલની અથવા ૬૬ની અથવા એ બનેનો શીક્ષા
૩૨ મા આપી

ટીકા.

માતર કસાર તેડવો એ મુખ વચાવળ છ બરેલા ધરાવાને લીસનો પ્રગવો નથી (૨)
જી બંધન બધા બાંછ મારાસ સેમાન સન ૧૮૭૦ મુજબ હ ધરમક વાં ૬ પાને ૪૪૮
કે.ઈ મેગસાં અમલદારન કસાણા જમીન ૫૬૫૨ છે એવ બ કું સમજવા લેતી પાસેયા
એ જમીન લેવો એ સુનોછે (મ. હા. રજાંય વા. ૬ પાને ૩૩) કોઈ આગગાડીમાં
અગર સગમવાનામાં મારો પારી દાકાછે એમ ખેડો કોંગ કરી રાખય થવુ એ પજુ
નોડે પામુ જો દાખલ થતાર રાખય કહેવો હા. ૧-૨ તેવને એમ પેરી નવે હોય

તે કમળના ઝુનોદ થી નહીં (મુ. કા. રીપોરટ-અંગ્રીજી)

સાચું સ્થળ તો જોઈ આવેલાં મોતમાં તબીબોને જોય કરવાથી

૧૯૫૧ માં અક્ટોબર સને ૧૯૫૦ વા. ૪ પાને ૧૧) રેલવેમાં

મોત અથવા પહેલા કલાકમાં પેસનારને આ કામ મુજબ હાથ ધરે

૧૯૫૮ ના આકર ૧૮ મુજબ ધનરજી થવો જોઈએ (મુ. કા. તા. ૧૯૫૮ ના ૨ પાને ૧૮૦) કોઈ સખસ કુ જે લીજ આમલદારનું એવું

ખાલી કોઈ અમલીઆ પસંદથી કઈ પદમાં હોતો તેણે આ કામ પરમાણે હાથ ધરે

ને શરકારી નોકરનો વશ લીધાનો ઝુનો કરવો કહેવાય કો. ઈ. ડા. પા. ૩૬૧. કોઈ

લીજાર કોઈ રાખસને ફરેમ રાઈ અથવા તેને કુખ દેવાની ખીક દેખાડી અથવા કપડથી

રાખસ પારોથી કાઢી નાખા હોતો તેણે આ કામ પરમાણે હાથ ધરે અને કામ ૪૮૩

ને ૪૮૪ પરમાણે અમલમાં કલાવવાનો ઝુનો કરવો કહેવાય શરકારી નાણાનો ખાતા

થી લેતો ખેટો કલેક્ટર કરવો એવું તહેમતદારને થાણુ ૧૩ નહો કાં ૪૦ પાને ૪

એક રૂપે ખાસ લઈ ખાસ રીવસે તે પુરિયા કોઈને આવીવા વગર કપડથી કોઈ રા

નારી અથ તો એકલા જ કાપરથી તેણે હાથ ધરે કરવો કહેવાય નહીં ગુલ્દા

અખને કાઢી કલેક્ટર અથવા ફરેમ દેવાનો તેનો ધરારો હતો એવું સાબીત થવું જોઈ

આ ધરારો સાબીત કરતી વખતે નાણાં લઈ બાજી અથવા વરતણે પુરવામાં

શકાય કો. ઈ. ડા. પા. ૩૬૧. તારા બાજી અથ તુ કાજ છે તે તુ અં પ નહો તો તે

આપા આપા પગીલામ રીએ એવી કાઢી છોડારને ફરેમ દેવામાં આવે તે ને કાઢ

થી જે પરોળામ થવાનું હોય તે કાજી શરકારનાં કલુ દોર તો ને કાઢ છે જલુ એક

તેલામાં કઈ અરજી ધર દો તહેમતદારનો ન કાજીય તો તે કાઢ નહીં કોઈ ડા.

કેદર કોઈ રાખસ પોતાને ઘેર લગત છે નહીં એવું બાણુ છત પતને ઘેર લગત છે

તુ એક કોઈ કોઈક મંત્ર બીજા રાખસ પારોથી બાંડે કાઢ બાજ પે ક બાણુ આપે પો

બાણુ અને એ માલ પાડળયાં આપવાની લખેલી વાપવા સોડી સખી આપે પાડળયાં

તુ કાજીય કે એ મંત્રન પોતાના એક રૂપની ધાગરા કપડીમાં લેવા તે રાખસનો

કાંડ હતો આથી તેણે કાઢનો ઝુનો કરવો ફરેમ કાં ૪૦ ૪૦ ૫ ૩૬૧ એક

શ પારોથી તહેમતદારને પોતાને તા મુકતા જવે ત તેમને પાછા આવે એવા

લીધેલી રકમની એ. શરકારી પગેનેરાલને નેટ લીધો પલુ એ પગેનેરાલને નોટ

મા જવેરાન પછા આપવા તેમને ધરારો નહોતો અને તેથી એનેટ એ સખસ પસે

હામતદારેતુ બીજા લોગુ હવુ તે માટે રાખસ કહુ તેમા કલાવવામાં આવ્યું કે તેમને

કમળના ઝુનોદ કરવાછે કો. ઈ. ડા. પ. ૩૬૧. કોઈ વગર પરરેરાલમાં છાણુ જવુ

આ કામ પરમાણે હાથ ધરે ઝુનોદ નથી ૧ મુ. કા. રી. પાણુ ૧૮ (ફેબ્રુઆરી) એક

કોઈ પાનમાંથી છે એવું કહી કોઈ રાખસ કોઈ પસંદથી પદમાં હાથ પરમાણે અને પાછા

પરમાણુ નહો એક રી તે તેણે આ કામ પરમાણે ઝુનોદ કરવો કહેવાય

માણુ સ્વયં કાઢી કરવાની યુનહો કરવા કહેવાય છે. ૪૨૦

૪૨૦ કાઢી માણુસ કાઢી કરે અને તેથી કરને ખદવાય

કાઢી કરીને ખદવાનતથી } દરિયા રાખમ કાઢી મીલકત કાઢી
કાઢી મીલકત અપાવવી. } કાઢી કીમતી દસતાવેળ અથવા

વસતુ જેનો કીમતી દસતાવેળ પની રાકે તે આખી કે થોડી બાણી

તેનો નાશ કરે તે તે માણુસને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાના ગમે

કેદની શીક્ષા કરવામાં આવરી અને વળી તે કેદને પણ લાવક થયે

દયાના ખતો તથા મીલકતની વ્યવસ્થા પામત.

૪૨૧. જે માણુસ ખદવાનતથી કે ગમળાણથી કાઢી મીલકત ખરીદે, અથવા છુપા
માનનારોમા વેહેલાયુ } જે અથવા પુરેપુરી કીમત લીધા પીના કાઢી રાખરને અપે
ધતી અટકવાને માટે કાઢી } કે તેને નામે કરી આપે કે કરાવી આપે એવા કરિયાલો કે તે
કાઢી મીલકતનુ ખદવાનતથી } કે તેને નામે કરી આપે કે કરાવી આપે એવા કરિયાલો કે તે
અથવા ગમળાણથી ખા } મ કરને પેતાના કે કાઢી બીજા રાખરના માનનારોમા
સોડતુ અથવા છુપાવતુ } મીલકત કાવડા મુજબ વેંચાતી અટકે અથવા તેમ કરવાથી
વેંચાતી અટકે એવો સંભવે એમ જાણી છતાં તે તે માણુસને જે વરસની મુદત
કેદની જેમના ગમે તે વરસની કેદની અથવા કેદની અથવા એ બનિતી શીક્ષા કર
મા આવરી.

૪૨૨ પાતાનુ અથવા કાઢી મીલ સપસનુ કાઢી લેહેણુ કે માગણુ હોય તે પેતાનુ
કાઢીનુ કે કાઢી લેહેણુ કે મા } અથવા તે રાખરનુ કરવ અથ કરનામા કાવડા 'મુજબ કા
ગણુ હોય તે પાતાના મા } અથવા જે માણુસ ખદવાનતથી અથવા ગમળાણથી અટ
ગનારોમાને મળતુ તે મા } અથવા જે માણુસ ખદવાનતથી અથવા ગમળાણથી અટ
ણુસને ખદવાનતથી અથ } કાવે તે માણુસને જે વરસની મુદત સુધીની જેમાના ગમે તે
વા ગમળાણથી અટકા } વરસની કેદની અથવા કેદની અથવા એ બનિતી શીક્ષા કર
વામા આવશે.

૪૨૩ જે ખત કે દગતાવેળ કાઢી મીલકત અથવા તે માટેના કાઢી હક કાઢી રાખમ
કાઢીના નામની કાઢી મા } ના નામપર કરી આપવાનો મતલબનો અથવા કાઢી મીલકત
લકત કરી આપવાના જે } માથી કે તે માટેના કાઢી હકમાંથી કાઢી રકમ અપાતી થાય
અતમાં કીમતનો છકરે } એવી મતલબનો હોય અને એમા તે નામ પર કરી
પેટા લખીશો હોય એવા } અથવા તે રકમ અપાતી થવાની કીમત પામલ
અતપર ખદવાનતથી કે } સ અથવા સખસેનો લિપેવેગ અથવા સાખમક
ગમળાણથી સહી કરશે. } ના દસતાવેળનો અગમ જાણે ખરેખર કરિયો કરવો હોય તે રાખર અથવા
મા દસતાવેળનો અગમ જાણે ખરેખર કરિયો કરવો હોય તે રાખર અથવા
મા કાઢી પેટા છકરે લખીશો હોય એવા કાઢી ખત કે દગતાવેળ પર જે મા
અથવા ગમળાણથી સહી કરે અથવા એવુ ખત કે દસતાવેળ લખી

તે માણસને જે વરસની મુદત સુધીની બિમંત
 સ્થિતિ અથવા એ બંનેની શીકા કરવામાં આવશે.
 રાખસની કાઠી મીલકત જે માણસ બદલાતથી
 અથવા છુપાવે કે ખસેડે અથવા તે છુપાવામાં
 આમાં જે માણસ બદલાતથી અથવા અન્ય છુપી મ
 અથવા કંઈ મ ગણી કે લેહેણ પર પાળાને હક હોય
 માણસના અથવા અન્ય છુપી મુદત તે માણસને જે વરસની મુદત જે
 માણસને તે શરૂ કરની કદની અથવા કદની અથવા એ બંનેની શીકા કર
 રી.

ટીકા.

માઝીફરિને દરેક દેશને કાઠી બાઝીફર ૨.૨ ખાતના એપડા છુપાવેને તે આ
 કીમ મુદત યુનેસ્કો થઈ શકે (ખં. લા રં પેટ વાલમ ૧૩ પાને ૨૦૮ કાઠી બાઝીફર
 બાઝીફરનો કાઠી મીલકત કપટથી બધી અથવા તેની કોપર આ કલમ પર માણે તહોમત
 બાબો શીકા ૧૩ ખં ૧૦ બા ૨૦ પાને ૩૦૮ (નેટ)
 ખીગાડ વાગત

૪૨૫ લેકેને અથવા કાઠી રાખસને ગેરવાળી હાની અથવા નુકશાની કરવાના ધ
 ખીગાડ * * | રાધાથી અથવા તેથી હાની કે નુકશાની કરવાથી થવાના સભવ છે
 એમ બાણીને જે માણસ કંઈ મીલકતનો નાશ કરે અથવા કંઈ મીલકતમાં કે તેને સ
 થોનીમા એવા કંઈ ફેરફાર કરે કે તેથી તે મીલકતની કીમતને અથવા ઉપીએગો પાણી
 નો નાશ થઈ અથવા તેની કીમત કે ઉપીએગો પાણી એ છુપાવ અથવા તેથી તે કોપર
 નુકશાન બીજી અથવા થાય તો તે માણસે ખીગાડ કરવો એમ સમજવું.

ખુનાસો ૧ હો. જે મીલકતને નુકશાન કરવું હોય અથવા જેનો નાશ કરવો હોય
 તે મીલકતના પાણીને કંઈ હાની અથવા નુકશાની કરવો છારાદો તે યુનેસ્કો કરનારે કર
 વો જેમએ એવું કાઠી ખીગાડના યુનામા જરૂર નથી અથવા મીલકતને નુકશાન કરવો કે
 ધપણ રાખસને ગેરવાળી હાની અથવા નુકશાની કરવો તેના છારાદો હોય અથવા તે
 થી હાની કે નુકશાની પેતાથી થવાનો શંકાવે એમ તેના બાણીયામાં હોય તો બસશે,
 પછી તે મીલકત તે સમસની હોય કે નહીં તોપણ

ખીગાડો ૨ જો. પેતાની અથવા પોતાની સાથે બીજા રાખસના રાસ ખાતાની
 કીમતે તે કીમ કરનાર તે કમથી ખીગાડ કરો શકે,
 કપટાત.

કરવાના છારાદાથી જ નો એક કીમતી દસતાવેજ
 ખીગાડ નામ હો એ એ ખીગાડ કાયો એમ સમજવું.
 જ નો ગેર વાળી હાની કરવાના છારાદાથી જ નો એક વરસની વખત

ખેલતા અઠસાવવાના નીચા એમ કરેલા ને નુકસાની કરવાના ધરાદાથી
આ બાબી નામે તો આ એ બોલાડ કર્યો એમ સમજવું.

(ધ) આ એ એક વહાણનો વીમા ઉતરાવયે છે હવે વીમાવાળાઓને નુકસાન
વાના ધરાદાથી અગર આ તે વાદાણને પુષીપુરવડ ખરાબાવર ચઢાવી દે તો તેણે બીજા
કર્યો એમ સમજવું.

(ક) જ એ એક વેદવેદના જોખમી નાણા પીરમા છે તેને નુકસાની કરવ ની
ધારાથી અગર આ તે વહાણને બિરોબી બિપર ચઢાવી દે તે. આ એ બોગાડ કર્યો
એમ સમજવું.

(ગ) એક ઘોડો આ નશા જ એ ખતરી રામ ખાતાની મીઠાનછે ને ઘોડાને આ
બાબી મારે એના ધરાદાથી કે તેમ કરેને જ ને ગેરવાજાની હાની કર્યા તો આ એ બોગાડ
કર્યો એમ સમજવું.

(ઙ) આ જ ના બિરમાં કોણાએક દોરને ઘોડાએ એના ધરાદાથી
સંભળ બાણીને કે તેથી કોનો પાકને નુકસાની થાય તો આ એ બોગાડ
કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા.

દોરના માત્રિકે પાતાના બેતરની વાક બે ધવામાં ગોઠવત કરવાના સખખથી એ દોર
સાસેના બેતરમાં પેરી આવે તો તે (ક) દરસઠાવ જમણેનો બગાડ નથી નુકસાન થ
શે એમ બાણી છતાં દોરને નોકલવાનું ક.છ કામ કરેશુ હેતુ જોધએ બંં ભાર
૧ એવેનકાંક પાને ૭ મ. હા. કોરક ૧૫.૧ જા. ૧ પા. ૩૦) તેમ ઉચક
૨ સરકારનો શી ભરવા વગર દોર ચસાવવા એ પણ બોગાડ નથી (મ. હા. ૧
બંં ૧ પા. ૩૦) દોરના માત્રિકે દોરને બેતરમાં રખડવા નુકસાન જ માગર ગરમ કર
તો તે આ કલમ પરમાણે ઝુનેગર કરાવતા પહેલા દોરે એ પરમાણે મરવાથી નીજાન
થએ એવું બાણી છતાં તેણે તે દોર અરેખર મુકવા એવું સાચો થતુ ને. ૪ મે. ૧ પા. ૩૦
હાં ૨૦ પાને ૭. જાક કાંથી લાઈ જન્મમાં આવે તો બીગડ અને મેરાં એકના તદ્દમ
ત માગી રકે ૨ મુ. હાં ૨૦ પાને ૩૬૨ સરકારી જમીન જેણે બાકેરાખી
રાયેલો ૨૨ અધીવા સોવાય કોઈ પેતાના દોર ચસાવે તો તેણે આ કલમ
નો કર્યો કહેવાય નહીં. ૧ મુ. હાં ૨૦ પા. ૩૬. નથીમા બિરાની છાકા

કે પુલને દરરોજ કરવાનું ફેરવ્યો સંપત્તિ પર તહે મત આપ્યું તેમજ
ના માપાંએને પણ મુનેજર કરવા મા આપ્યા જેથી કરવામાં આવે
તેના કરવામાં ફરિયાદ કરી શકે અને પુરાવા નથી તેથી તેમની સામે
ફરી શકે નહીં ૧ મળે હાલ ૨૦ થી ૩૦ થી ૪૦.

૪૨૬ જે માણસ ખોજાડ કરે તેને તરણ મહીનાની મુળ શુભોની બે મના
ખોજાડ કરવાની સીધા । પરમરની કેવળ, અથવા ૬૬ની અથવા એ બેને તો
કરવામાં આવશે.

ટીકા.

૪૨૬ જે માણસની અંદરની કીમતના એ ઘેરાની એકી કરી મારી નાખવાનો
ને સાથે કરીને આ કલમ મુજબ ઈસકુ થઈ શકે (૧૦ સદર અથવા હાલ ના ફરીજત
તાલુકા માં જે સને ૧૮૫૩) ગુરોપખડમાં જોઈએ રહ્યાન બેપર આ કલમ પરમાણેના
બેહામતની સાંજા કુલપાવર આજીવનરે કરેલાં તે અંગે કરાવ્યું કે કામોતપ પછી
કે કલમ ૨૭૧ પરમાણુ કરીઆરી ફરીઆદ કરીએને નકેય તો એ કામ હાથકારકર્તા
આકાણુ કરીએ મુળ હાલ તાલુકા ૨૬ માર્ચ સને ૧૮૭૦ વ. ૭ પાને ૧) જાડના કાળા તો
કી થશે સાંજે તે લખતર બેપર બગાડનું તકામત રાખવા સરકારને સરકારુમર નં. ૩૦૨૧
તાલુકા ૨૧ જુન સને ૧૮૫૮).

૪૨૭ જે માણસ ખોજાડ કરે અને તેથી ૫૦ ફરીઆની કે તેથી વધારેની ફરી
ખોજાડ કરે તે ૫૦ ફરીઆ અથવા મુકાતની કરે તે વાગતો એ બગાડની મુલત
નો મુકાતની કરે । એ વાતો એવે તે પરમરની ૬૬ની અથવા ૬૬ની અથવા
બેનેનાં ફરીઆ કરવામાં આવશે.

ટીકા.

ખોજાડના ઢેર બાગાનું એકાંતુ બગાડ અને આ કલમ મુજબ અથવા દરવા હાલ
તાલુકા ૩૦ અકાલપર સને ૧૮૬૭ આપ્યા બોલુ વગરના કામમાં કરાય કરે છે.

૪૨૮ જે માણસની અથવા તેના વધાર કીમતના ફાંદા બંધતર અથવા

૪૨૯ ફરીઆ (કીમતના) મારી નાખાને અથવા જેહરે હેઠને અથવા લાંબકા મુળ
કે હાલ બંધતરને મારી નાખી જેને જે માણસ ખોજાડ કરે તેને એ પરસાની મુકાત
ને અથવા લાંબકા મુકાત કરે । માતા એવે તે પરમરની કેવળ અથવા ૬૬ની અથવા
બેનેનાં ફરીઆ કરવામાં આવશે.

ટીકા.

૪૩૦ સને ૧૮૬૭ ના અકાલ ૭ની કલમ ૩૧ લાગુ થઈ હશે તાં બંધતરને
મારવા બગાડની તેજા આ કામ મુજબ શાલ્લ થશે બગાડ મુખ્યને અમીકર
તે સને ૧૮૬૭ના આકાલ ૮ ની કલમ ૧૬ મુજબ અમલ કરી શકે બંધતરને
નં. ૬૫૫૬ કરવા થોડા અમીકર. મારવા ૨૬ની નાખીય નથી તેથી વાદરને એથી મા

રી નાખીશું તેને આ કસમ મુજબ તહે મળે
મઈ સને ૧૮૬૮ થાં ૧૩)

* ૪૨૬ કોઈ હાથે, હીટ, થોડો ખચર, એસ અથવા થડો ત્રે થી આમ અથવા ખજ
કોરો વચરને અથવા ૫૦) ૬ એ જાનરની પછી ગમે તે કોમલ હે થ તેા પ્રાપ્ત તેને અ
રૂપીઆની કીમતના કેઈ થવા ૫૦ રૂપીઆની કે તેથી વધરે કોમતના કોઈ ખોળા જાન
જાનરને મજી નાખે } અને ગરી નાખેને જેર હાને અથવા લંગડ લુટુ કરેને,
મે લગ લુટુ-રને ૧૧ થવા માલમુ કરેને જે માલમુ ખોગાડ કરે તેને પાંચ ૫૦ સુ
આડ ક.થે. થવા માલમુ કરેને જે માલમુ ખોગાડ કરે તેને પાંચ ૫૦ સુ
મુદત મુખોના એમના ગમે ને ૫૨ કરની કેદની અથવા હંડનો અથવા એ જાનેથી રી
કેરવામાં આવશે.

ટીકા.

વ છતાંનો "એકા ગ વ કે બજારમ" રામવેગ થતો નથી અને એકાવા માટે ને
તેની કીમત વચાર રૂપીઆ ન હોયતો તેના નાગ કરવાને સર કસમ ૪૨૬ કે ૪૨૮ મુ
ખ તેની કીમત ૫૨ માલમુ જનસાર થવા જોઈએ (રાજ્યો નીરૂ કેલેપોરે જાડજ સડાં ૬૫ ક
મદરાસ રોશન સને ૧૮૧૪).

૪૨૦ ખેડાવાડીના કરણ સર અથવા માલમુના અથવા જે જાનરને કે હાંની મી
પાણી રી થવાના કોમી ત હોય એવા જાનરના ખાવા પીવાના કરણસર અથવા
ને નુકસાન કરેને અથવા નજાના કરણસર અથવા કોઈ જાનરના કામ થવાવચ
જેરવાજી રીને પાણીને કરણસર, જેલવા પાણી જેવાં એણે થાય અથવા જે
રસતો પાણી ખોગાડ તે એણે થવાનો સળવ થે તાને મલમ હોય તેણે ક હાં
કર ને જે માલમુ ખોગાડ કરે તે માલમુને ૫૫ વરસની મુદત મુખોની એમના ગમે તે
કેરની કેદની અથવા હંડનો અથવા એ જાનેથી રીકા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

જ્યાં એક સખરો પાનાની જમીન ઉપરને એક પાણી જાને રસતો જેમકી
આદોની જમીનને પાણી પડાયલુ હવુ તે રમીને પરી નાખા જમીન પરિવર કરી તે
જેવર જેવાલુ કરવું ત થા એવા કરાવ કરવામાં આવયે કે જે પ્રવારિને આમ માનમ તે
થ કે એ પાણી ઉપર બારીના હાં હનો અને આવા કમથી તેના હાંને ૪૨૬ ૧ રો તે
આ કામ કસમ ૪૨૫ મુજબ ખીગ કછે. (રેવનીયુ રીવેલ મોંડ કમીનલ ર.પી. (કા.તા)
કરોમનય રૂપી ગ થાં ૨ પાને ૪૦ ખીજ રીને મદરાસમાં એમ કરાવયે છે કે જે રા
શ આ કામ મુજબ ગુનો કરે તેના જિપર આ કસમ મુજબ તહે મળ રાખલુ જે
અને સ માનીવ કસમ ૪૨૫ મુજબ તહે મળ રાખલુ ન જોઈએ (૫૦ હાંકર ૨૬
તાં ૧૧ માં બજારમ રાને ૧૮૦૧ મદરાસ જજરે સડીકશન થ ૦ ૫, ૪૫૨) આ કસ
૫૨મ હોને ગુનો ક તહેમલસર માગર પાણી તેની કેળે વચા ૫૫૫૫ જુવા રીધુ હોય
મંજા થતો નથી કેલુ કરન કેઈ પાણી હાં પીના કાણુ હોઈ એવાની હાંકન આ ગુનોહમ
પુરવઠે છેડુ ક. લા. રી. (૫૫) જુને ૧૬૨.

[illegible][illegible]

And

આ કામ મુજબ થુને હર કશુ હોત તે કામ કરતી રખતેજ
કયા મહેત્તુના એક નાના પાસાર મેક કરાવ થો અને
વનવડતિના નશ થયો નહ અથવા મોલકતમા અગર તેની સાપીતીના અથ
ફેડાર થયો મીની કે જેથી નીની કીમન અથવા કીપે અને નારા થયો નહ કે જો
થો નહીં કે તેના શીય ગુફાન અગર તે તે અસર થઈ નહીં તેના મે સાખપ
મ હજર મુજબ મોઝા સયક નાના એવા ર ન થયો જે કે મહસનરને ખરી પાત
કે એમ મહુમ પટ્ટુ કે એ કડાથી પસેસ અમકાએ ના. રલ અ.વ.રનો સંભવ
અર સહઈ ફરક ન હોવા પાક હ આપેનઈ કા પા ૧૫.)

૪૬૩ કહી દાડોને હવે અપરા બીજી રોગચાળા દરમ્યાનની નીચાની દાખલ કરવામાં
 કરી દાડોને હવે અપરા ૧મા નાની ને: ૧૦ અપરા કહી કરી અપરા નાની અપરા બો
 દની પાનું ન સતી હો તે ૫ અપરા નાની અપરા જન રાજ્ય ને મુલક દાખલ મુલકી
 ને નામ અપરા તેને સિદ્ધ ૫ અપરા નાની અપરા જન રાજ્ય ને મુલક દાખલ મુલકી
 ને અપરા બે અપરા દાડોની ૫ અપરા કહી વસા હો વસા ના કરીને અપરા તેને પરીકા
 કરી ને અપરા કરીને ૫ અપરા નાની અપરા ને અપરા કરીને તે દાડો દીવે દરમ્યાની નીચાની બે ૫

અવધા ઉપર લખે ॥ ૧૨૬૨૯ અવધા ગણુ વધાણુ ॥ ૧૨૬૩૦ અવધા જાણે તે સુખના શાખલ એ
 બી ઉલ્લેખી યદ પડે એવું કહ કલ કાંતે જે આગસ ખ ગાઠ કરે તે મણસને
 શાન વરમી મુખ મુખેનાં બાધના નમે તે ॥ ૧૨૬૩૧ ઉલ્લેખી કલ કાંતે જે આગસ ખ
 ઉલ્લેખી વીઠા ઉલ્લેખી અવધા

と 記す。

• ૧૮૫૫ના અગસ્ટ ૨૨ ની કલમ ૧૧—૧૦—૨૨૭.

અવધા તને અસહ્ય નીવડે નીવડે
મીનની નીરવાનો શાખલો ખેલીએ
કામ કરાને જે માણસ ગોઝાડે
પરસની મુલ્ય મુધીનો અમેતે પરકારની ફેર
નિષ્કાંડના અવધાને પાનનાં શાકાં કેરવામાં આપશે

જામીનનો ખર્ચ હજી પાંચે હાંકી ના બાગાડ કરે તો તેને મંદ સુને ૧૮/૬/૪૧ના રજીસ્ટ્રાર દ્વારા મરજી નાં. ૪૨૩૫ તા. ૨૪માં અપરેલેશન કરી સુને ૧૮/૬/૪૧થી રેવન્યુ અધીકારી આમલતદાર, પઠાણકો જિલ્લા કારકુને અર્પીકરે છે.

જે રામનાં કે રાને વાંધવાના મોઝાણા આમ મુઠ્ઠી બિતરનો માલ લેવા
રખના તે હોમતમા લે રહેવાના થર માફક છે તેથી બીજા કલાસના સખ માણસતરે
ને અપીકાર નહીં મારે શીક્ષા રદ કરી. (મુંબઈ હાઈ કોર્ટ તારીખ ૩૦ મી અક
ટેમ્બર સને ૧૮૯૦) કાઈ ઈનારતને નુકસાન કરવામા આગ્ય તે આ કલમ પ્રમાણિના
તહોમતમા પતાવવુ જોઈએ ૮ મી. રી. પ્ર. ૩૦ જે ઈનારતને નુકસાન કરવામા આ
ગ્ય હેતુ તે ઇમારત પૂર્ગ થયેલાં હોયો જોઈએ એમાં કાંઈ બદર નથી તેના કાઈમા
૬ મી થયો હાય અને તેને નુકસાન કરવામા આગ્ય હોયતો આ કલમ પ્રમાણિ તહે
આયે ૦ મ. જી. પ્ર. ૩૦૦.

૪૭૭. કાઠ યુનિ.વાળા વાહાણને અથવા વીસ દળનાં કે તેથી વધારે ભારનાં વાહાણુ ને જે કાઠ માણસ ખીસાડ કરે. 'અને તેથી તે વાહાણુના નારા કર નિર અથવા તેને નોખમ ભરવું કરવાનો તે માણસને ધરાઈ હોય અથવા તેથી તે વાહાણુના નારા વેરો અથવા તે નોખમ ભરવું' યેરો એવો અભય છે એમ તે બહુલો હોય તો તે માણસને દસ વરસની મુદત સુધીની જે માના અંગે તે પરકારની કંદનીશીક્ષા કરવામાં આવશે અને યેરો.

૪૭૮. કપાળી કલમમાં જે ખીસાડવું બાંધ કરવું છે એવો ખીસાડ જે માણસ અંદરની કલમમાં બાંધ કરે અને વડે કે અથવા સાથે કુટ્ટે એવા કાંઈ પદારથ વડે કરે હોય ખીસાડઅંગની વડે અથવા કરવાની કાંઈશ કરે. તે માણસને છતાં સુધી સમુદાયમાં સંચે કુટ્ટે એવો કાંઈ પદારથ વડે કરવાની શીક્ષા. જે પરકારની કંદની શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને જ્યાં તે કંડ ને પાંચ હાથક થશે.

૪૭૯. કાઠ વાહાણમાં જે કાંઈ મન હોય તે માનની ચોરી કરવાના ધરાણી અથવા ચોરી વગેરે કરવાના કાંઈ અથવા તે માનની ચોરી કે ખોટો કપિયા કરવાના ધરાણી વાહાણુને જમીન' થી અથવા તે માનની ચોરી કે ખોટો કપિયા કરવામાં આવે તે કોનારા પર કુહાણી જે એવા ધરાણી જે માણસ ભણી નોખને તે વાહાણુને જ રેવું તેની શીક્ષા. જે પર અથવા કોનારા પર ચલકવા દે, તે માણસને દસ વરસની મુદત સુધીની જેમ ના અંગે તે પરકારની કંદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને જ્યાં તે કંડને પાંચ હાથક થશે.

૪૮૦. કાઠ સખસનુ મોત આણવાની અથવા કાઠને બંધ કરવાની કે ગેરબાજની મોત અથવા બંધ કરવા અટકાવ કરવાની અથવા મોતની બંધાનો કે ગેરબાજની નિર્ધારી કરીને પાંચ અટકાવને બંધ કીલવન કરવાની તકવારી કરીને જે માણસ કરે. તે માણસને પાંચ વરસની મુદત સુધીની જેમ ના અંગે તે પરકારની કંદની શીક્ષા કરવામાં આવશે. અને જ્યાં તે કંડને પાંચ હાથક થશે.

આવાય પ્રવેશ બાંધવ.

૪૮૧. જે સખસન કપાળમાં કાંઈ મીસકત હોય તે સખસને ધમકી દેવાના, તેને સાપરાય પ્રવેશ. તોરસકર કરવાના, અથવા તેને કુખ્ય આપવાના ધરાણી અથવા કાંઈ યુનો કરવાના ધરાણી, તે મીસકત અથવા અથવા તે બિપર જે માણસ પર વેરા કરે, અથવા જે મીસકત અથવા કે તે ઉપર કાપા યુખ્ય પરવેશ કરવન જણી તેવા કાંઈ સખસને ધમકી દેવાના, તો તોરસકર કરવાના, અથવા તેને કુખ્ય આપવાના ધરાણી અથવા કાંઈ યુનો કરવાના ધરાણી જે માણસ કાપા વીરથ તથા રહે તે માણસે આપવામાં આવશે અને સખસનુ.

ટીકા.

પ્રથમ વીર્ય છે અને જે કામ મુનો છે તે વચે ભેડ છે એવું
 ક રીપતી કેવો અટકવરો અથવા જે કામને સારું રીપતી કાપટો રીક્ષા કરતા.
 કામ કરવાના ધરિદાથી જમીન પર વરવેરા કરવાથી સાપરાપ વરવેરા થતો નથી.
 સો વરવાનગી વગર સરકારો પડતર જમીન ખેડવી (મરણા જમીન) વા. ૪ પાનું
 ૭૫) અથવા જે જમીન ઉપરથી જે રાખસને કંઈ દીરની કરતા કુખથી કાઢી મુકયે
 રાય ને જમીન ઉપર કરીથી વરવેરા કરવો. (મુંગાઈકગાજી નકશાં વા. ૬ પાનું ૭) એ
 વધા કામો કંઈ વધારે ધરિદાનો પુરાવો મળ્યા રીવાજ કલમ ૪૧૧ મુજબ રીક્ષા ભા
 નથી કુકમનામું જાળવવામાં જાળ કરવાને કોરડના કોરડુનની સાથે રેણુદારની મી
 ખતાવવાને વાર્દિને જવાનો દક છે તેથી આ કલમ પરમાણે મુનો થતો નથી જ્યાં
 નો કરવાના ધરિદાથી કે થમડી કે તરસકાર કરવાના ધરિદાથી કંઈ મલ બીજાની ક
 જામાંથી હોવા જાળ તરેજા મુને પાવણે (પુ.કા. તા. ૭ મી ફેબ્રુઆરી મન ૧૮૯૧). એ
 વશાય પરવેરાજાનો ઉપર કરેલો બેગાઠ અને રાતરે બર કેડવું એ તરણે મુનાજો એ
 બાગણે જેમકે જમીન ઉપર ગા વગરનીગાઠ થઈ રાતરો નથ (કલકલા વા. ૮ પાનું ૧૩
 અકટે વર સન ૧૮૬૭) નીવેકો તા. ૦૨૧ જુલઈ સન ૧૮૬૭ કેલો બાપુસાંન પચેરિનાકામખ
 એક એકા રહેવાવાળા હી કુવા થમડા કુડ ખેનો કેઈ માણસ પચે તો તેણે પરવેરનો
 નહો કરવો એમ કહેવાય નહો તેમ કેઈ ખરડા સખસ એવા કુક બિના રમ્મ અને પરે
 નગીથી થયે તો તે પગ મુનહો નથી ૧ બે. લા. રી. ૫૨૪ ૧/૦ આ કલમ પરમા
 નો મુનહો ખનતો માટે જે રાખસનો ખરેખરો કમજો હોય તેને થમડી રવાન. તેને
 તીરસકાર કરવા ના, અથવા તેને કુખ આપવાના ધરિદાથી તહેામતવારે તે પરવેરા કરે
 હોવા ને.કમે. થરન મલેાને કમજો ખરેખરો ન હોય તો આ મુકો ખનતો નથી
 કે બે. લા. રી. પ્ર ૧૨ આ કલમ પરમાણે મુનહો તહેામતવાર કેઈ મુનહો કરવા
 થારે થોડા હોવા ને.કમે. અથવા કેઈ સખસને થમડી ગાપવાને, તીરસકાર કરવા
 નવા કામ આપવાને ધરિદા પછી હોવા નો.કમે. તેમ સખત થવા મુખી મુનહો ખ
 મુતીવરપુક બે. લા. રી. પ્ર. ૧૯ ૨ બે. લા. રી. (અસાદવાદ
 ની જમીન ઉપર જા કપજાવાળા રાખસને તરેાકાર કરવા
 કમરન ખાપતા બહેર રસનાની કેઈ જમીન લખાવતો તે લખાવવાર ઉપર આ કલ
 મું તહેામત લાગે નહી. કો. બે. લા. પ્ર. ૩૮૧. બે. ૬ ૧૨૮ લઈ થરમાં પસી કેઈ પ
 લીસ અમલદાર કાઢીને પકડે તો તેની ઉપર આ કલમ પરમાણે પ.વેગનું પાવું તહેામ
 આવે. કો. બે. લા. પ્ર. ૩૮૧ બે. ૬ ૧૨૮ લઈ થરમાં પસી કાઢી સેલીસ અમલદાર
 બને પકડે તો તેની ઉપર આ કલમ પરમાણે પરવેગનું પાવું તહેામત
 લા. પ્ર. ૩૮૧ કેઈ જાળવાની જગ્યા કેઈ રાખસ ખેડાનાથે અને તે વ

તેની હાથે મોઢાં એ બેઠવાર શખસ એક ન હોય તો તેની ડાબ આ કસમ

હો વહામત આવે. ૬ મ. ૬. રો. એ. ૨૫.

૪૨. કાંઈ ઇમારત, તાંબુ, અથવા પાટાણુ, જે મનુષ્યને વહેંચનાં કેટલાય મર
મહત્તરવેગ. * | જપરાતું હોય તેમાં અથવા કાંઈ ઇમારત, પુલ્લ સંપાન અ
થવા માત્ર રીખવાના કેટલાય ઇમાલ વપર તી હોય તેમાં પસાને અથવા એ મધે રહીને
જે મહુમ સા વરાધ પરવેગ કરે, તેને ગરહ પરવેગ કરવો" એમ સમજવું.

અહીં પેઅથમાં તે સાપરામ પરવેગ કરનારના શરીરના કાંઈ પાણુ જાગતો પર
વેશ થયો, તો ગરહ પરવેગ થવામા નેટકો પરવગ બરા છે.

ટીકા.

કેવની મુતલ પુરી થતા તેની પસેરી સારી ચાપના જામીન લેવા હાજર કરવો
જોએ છદ્ધમાં માલસનેટે કુગમ કરયો છે તેમ કરવા આબીકાર નથી કેદમાંથી કેરી છુટે
તે નાંવો તેનો જામીન લેવાનો જરૂરજ હોય તો કસમ રહ૬ મુલુમ પરમમની જરૂરી ત
જોજી કરકી લેતાંયે (જાંબ લા. ૩ પાનું ૩: તા. ૭ મો બનેવારી સન ૧૮૩૬)
જ્યા મક્કેમાં જ રોડેશો બેસતા હતા જાણુ યુનો કેવની વખતે અને થોડોકવાર પહે
લા તે ખાતી હતા તોયો એમ કાવચમાં આવીયું હતું કે તેણે માણસના રહેવાના
કોઠામાં તરોફ બેરે પુર રોને જાણીતાં હતા (રાણી વીરપ અથોથી વીરજરડોસ રજામંડ
તા. ૪ વી મહાસા રોમ સન ૧૮૬૨.) એક આપલીયું રાણી ભરથાનું બરદાન બેપરથી
મા જાણુ અને પછકડેલા વાડામાં મુકેયું હતું તે આ કસમના અરથ મુલુમ મીમકન
રાખતાનું કુદાણું નથી એમ કાવચીયું હતું એવા મઠે તે ઘર હોડખના યુનો ઘડી શકે
નહી પડુ ખરેખર એ યુનો માલ જરેણુ બધ કોયું બારદાન બદલાનથી કોપાડવાનો યુ
નો આ કસમ મુજબ થયો (કસમ ૪૫૭ બેપર મહાસા હકકેરડતા ફેસલા સન
૧૮૬૩) કેમ શખસ હોન જી કરવને કરારે કોઈના થરમા પસે તો તેણે આ
કસમ પરમાણે ગરહ પરોશ કર્યો એમ કહેવાય, જો કોઈ કુપરી ઓરત સાર,
આડો વહેવાર અથવાય તેનો કનડો હોય તો. ૮ મ. ૬. રો. એ. ૨૫.

૪૪૮. કાંઈ માણસ મર પરવેશ કરે, અને આગળથી તેણે તાપીર કરી જે
યુવન જરકરવેશ. | કે જે ઇમારત, તાંબુ, અથવા પાટાણુ તે પરવેશ
રથાન હોય તે મધ્યે તે પરવેશકનારને જોતો પધ કરવાનો અથવા તે મધ્યેથી તે
જવાર કકાડી મુકાને તેનો હક હોય એવા કાંઈ શખસો તે ગરહ પરવેશ જાં
રહે તો તે માણસ "યુવન જરકરવેશ" કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા.

જે શખસ કસમ ૪૪૮ અને ૪૪૫ મા ખીયાન કરેલા યુનાઓમાંનો ફરકા
શીસા લાવક યુનડા કરે (સન ૧૮૬૮ તા આઠ ૬ કલમ ૨) તેને એકલી ફરકાની ૪
જા થક છો અને બીજી વર તેવને તેવા યુનાદને સાંચ ફરકાની ને કાવેલી શીસ

જાને યાદ રાહ પાછું કાઢામ ૪ મુજબ રહાને સાચક કરેલો ડુનો ફરીથી કરેલો" કહ્યું.
૪૪૩-૪૪૫ તોડવાને સાથે ડરાવેલી શીશા અને રહાની રાક્ષા બંને યાદ રાકો (૧૯૧૪ આકાશ ૧ કાળમ ૪)

૪૪૪ સુરખનો અસર થયા પછી તથા સુરખનો કાચ થતાં પહેલાં જે માણસ ડુનો રાતે ડુપત્ત અરહપરવેશ, | પાત અરહપરવેશ કરે "તેણે રાતે ડુપત્ત અરહપરવેશ કર્યો" એમ સમજવું.

૪૪૫. કોઈ સખસ અરહપરવેશ કરે, તે અગર તે ઘર મુખે અથવા તેના કોઈ ધર હોય. બાગ મધ્યે પોતાનો પરવેશ નીચે જવાન કરેલા છ પરવેશ કોઈ પાતુ પરકારે અથવા તથા કોઈ ડુનોહ કરવાના કારણસર તે ઘર મધ્યે અથવા તેના કોઈ પાતુ બાગ મધ્યે અથવા પછી, અથવા તે મધ્યે કોઈ ડુનોહ કરી રહ્યા પછી, અથવા તે રાખસે તે ઘર મધ્યે અથવા તેના કોઈ પાતુ બાગ મધ્યે તે છ પરકારે કોઈ પાતુ પરકારે બહાર નીકળે, તો તે રાખસે "ધર હોવાનો ડુનોહ" કર્યો એમ સમજવું પરકારોની બીજાત:-

પહેલો-તે અરહ પરવેશ કર્યા સાથે પોતેજ જે રસતો કર્યો હોય અથવા તે અરહ પરવેશ મધ્યે મદદગરી કરનારા કોઈ માણસે જે રસતો કર્યો હોય એવે કોઈ રસતો બંને અગર તે મહે પેરી અગર બહાર નીકળે.

બીજો-પોતે અથવા તે ડુનામાં મદદગરી કરનાર કોઈ માણસ એ નીચાના કોઈ સખસને માણસને પસવા માટે કર્યો નહીં હોય એવે કોઈ રસતે ધરને અથવા તે મહે પેરી અગર બહાર નીકળે અથવા કોઈ બીજા અથવા મદદગરી કરીથી અથવા બીજા રીતે થકી બંને જે રસતો હાથ માગે એવે કોઈ રસતો બંને અગર તે મહે પેરી અથવા બહાર નીકળે.

ત્રીજો-અરહ પરવેશ કર્યા માટે તે ઘર મધ્યે રહેનારા માણસો જે સાધન વડે કોઈ રસતો કાઢવાનો ધરાશિ રાખીએ નહીં હોય એવા કોઈ સખસ વડે પોતે અથવા અરહ પરવેશમાં મદદગરી કરનારા કોઈ રાખસો જે રસતો કાઢાયો હોય એવે કોઈ રસતો બંને અગર તે મહે પેરી અથવા બહાર નીકળે.

ચોથો-તે અરહ પરવેશ કર્યા માટે અથવા કોઈ અરહ પરવેશ કર્યા પછી તે ધરમાંથી બહાર નીકળ્યા માટે અગર તે કોઈ કળ કાઢવાને મહો જાણ અથવા બહાર નીકળે, તો,

પાંચમો-સાપરાય બળ વાપરીને અથવા કુખસો કરીને અથવા કોઈ સખસને કાઢવાને દર દેખાડીને અગર તે મહે જાણ અથવા બહાર નીકળે, તો.

છઠ્ઠો-જે રસતેથી કોઈ એ પરમાણુ અથવા જાણ નહીં એકાદ માટે તે જાણ કરે છે એમ તે જાણુનો હોય તથા જે રસતાને પોતેજ અથવા તે અરહ પરવેશમાં મદદગરી કરનાર કોઈ રાખસો કાઢાડે છે એમ તે જાણુનો હોય એવે કોઈ રસતે ધરને અગર તે મહે જાણ અથવા બહાર નીકળે.

મુલાશી. કોઈ કંપનરૂઢ અથવા ધિમારન કોઈ ધરની સાથેજ કંબોજનમાં આપ
તી હોય અને તે કંપનરૂઢ તથા ધર એકબીની વચ્ચે બીજા કોઈ ન જતા એકબીની બી
જામાં જાયને રસતો હોય તો તે કંપનરૂઢને તે ધરનો આ કલમના અરથ પરમ હોવો
બાજી સમજવો.

કલમ.

(અ) જ નાં ધરની બીજામાં એક આતર પાડીને તે બાંકા મધે પાતળો દાથ પાડીને
અમર આ ગરદપરવેશ કરે તો તે ધર ફેડવાનો હોવો સમજવો.

(બ) અમર કોઈ જમણા એ ગુનડાની વચ્ચેની એક બારીમ થી કુસીને આ ગરદપ
રવેશ કરે તો તે ધર ફેડવાનો હોવો સમજવો.

(ક) અમર એક બારીમ થી જ ના ધરમાં વેશીને આ ગરદપરવેશ કરે તો તે ધ
ર ફેડવાનો હોવો સમજવો.

(દ) અમર કોઈ દરવાજો મધે એકો દાથ તે કીવાડીને જ ના ધરના દરવાજામાં
થી જ ના ધરમાં વેશીને આ ગરદપરવેશ કરે તો તે ધર ફેડવાનો હોવો સમજવો.

(ઇ) એક દરવાજા મધે કાઢી છે તે કાણા મધે એક તાર પાડીને તે દરવાજાની
આગલી કીણાડી નાખીને અમર તે દરવાજામાંથી જ ના ધરમાં વેશીને આ ગરદપરવેશ
કરે તો તે ધર ફેડવાનો હોવો સમજવો.

(ઃ) જ થી કીવાડી ધરના દરવાજાની કુચી બો ઘડી મઢે તે અમર આ ને જ
અને તે કુચી થકે દરવાજો ઉઘડીને જ ના ધરમાં વેશીને આ ગરદપરવેશ કરે તો તે
ધર ફેડવાનો હોવો સમજવો.

(ગ) જ પેતાના દરવાજામાં કીણે છે તેને નીચે પાડી નાખીને અમર ધરો આ ર
સતો કરે અને ધરમાં વેશીને ગરદપરવેશ કરે તો તે ધર ફેડવાનો હોવો સમજવો.

(ઘ) જ થ નો દરવાજા છે તે જ ના દરવાજામાં કીણે છે તેને મારવાનો કર દેખા
ડીને સતો કરે અને અમર આ ને તે ધરમાં વેશીને મરદારવેશ કરે તો તે ધર ફે
ડવાનો હોવો સમજવો.

ટીકા.

ધરની અંદર ગરદપરવેશ થયો જરૂર છે છાપરા ઉપર પરવેશ થયો બસ નથી (મ.
હા રૂબીજ તા. ૧૭ માર્ચ સને ૧૮૯૬) ઝડ કાપીને અંદર વેશુ એ આ કલમ પ્ર
માણીને પરવેશ કરે કાઢી ડા. ૫ને ૨૪૫ આ કલમમાં જે સરનો બતાવી છે તેની સર
તે થી નહીં જરૂર ૫ને ૨૪૫ તે પરોક્ષ કરવા હોય તો તે આ કલમ પરમ હોવો હોવો ન
થી કાઢી ડા. ૫ને ૪૮૬

૪૮૬ જે મહુસ મુજબનો અગત થયા પછી તથા સુઝનો ઉદય થતાં પહેલાં
રાતે ૫૨ ફેડવું.] ધર ફેડવાનો હોવો કરે તેમ ૧ને ધર ફેડવાનો હોવો કર
રોએમ સમજવો.

ટીકા.

૨૧ની વખતે ધર હેતુને તે ગણેથી એગી કરવી એ એજા યુનિઠક્ટે માટે જી.
વી જીવી બોકસા કરવી નહીં (જુલઈ હાઈકોર્ટ તા. ૪-૧૦ નવેમ્બર સને ૧૮૬૩ નં.
૧૪૦૪ તા. ૧ અને ૮૦

૪૪૦ જે માણસ સાપરાય પગેગ કરે તેને તમણુ મહીનાને મુલત સુધીનો યેમના
સાપરાય પરવેગની સીકમા | ગમે તે પાકરનો કેદની અથવા પાવસે રૂપાંચા સુધીના દંડ
ની અથવા એ બનેલી સીકમા કરવામાં આપશે.

ટીકા.

એક કઠોડરે કેઈ ગામડાની ઉજાડ જમીન નહીં બેડવાને એક રાખસને કુકમ કરશે
હતો તે નહીં માનતા તે જમન જીવર તે ગણે તેથી તેને આ કપમ પરમાણુ મળ પછ
તે હાઈકોર્ટે મંજુર રાખાછે કા. ૪૦ યા. ૭૦ અને ૩૩૬ જાહેર નરીનો એક જામ કાઈ
એ માંડા પકડવા સારૂ મળ્યા હીલસથી રાખીઆ હુમ તેના હકમા બંધ કરેલા એ આ
કમ પરમાણુ પરવેરાનો યુનિ નથી ૧ હાઈ કા. ૨૦ (કમકતા) અને ૩૫૫.

૪૪૮ જે માણસ ગરપગેગ કરે તેને એક વરસથી મુલત સુધીનો યેમના ગમે તે પ
ગરપવેરાનો સીકમા | પાકરની કેદની અથવા એક હજાર રૂપીઆ સુધીના દંડનો અથ
વા એ બનેલી સીકમા કરવામાં આપશે.

ટીકા.

લેણાગ રેગુરની ખુશી કીંયા પરવા માં વગર તે હી મીમન જમન કાવા તે
ના ધરમા પગે તે કહ યુનિ નથી (જુલઈ હાઈકોર્ટ તા. ૭) એ ફેરખારી સને
૧૮૬૩), પર હેતુ અને ધરની અદરનો એ રો એ બને એજા યુનિ મહુવા જેઈ
એ (હાઈકોર્ટનો ફેસથે તા. ૮ મો જાનેવરી સન ૧૮૬૬ તા. ૧ જા. ૧૫, ૧૩૨).

૪૪૯. મે. ૧ની રીક્ષ થઈ રા. એથે કાઈ યુનિ હ કરવા સાક જે માણસ મરુદ પર
માવની રીક્ષ થઈ રા. } વેગ કરે તે માણસને છુરવા સુધી સાપરાયન અથવા દગ
એથે કેઈ યુનિ કરવા } વરસની મુલત સુધીનો સાખા ડાની ગીડા કરામ. આપસે.
સારૂ ગરપર ૧૧૧. } અને વળી તે દંડને પચુ બાપક થશે.

૪૫૦. છુપવા સુધી સમુદરપરની રીક્ષ થઈ રા. એથે કાઈ યુનિ હ કરવા સાક જે
છુપવા સુધી સમુદરપર } માણસ ગરપગેગ કરે તે માણસને દગ વગમન મુલત સુધી
ની રીક્ષ થઈ રા. એથે } ની એમના ગમે તે પાકરની કેદની રીક્ષ કરવામાં આપશે
કાઈ યુનિ હ કરવા સાક } અને વળી તે દંડને પચુ બાપક થશે
ગરપર ૧૧૧ કરવે.

૪૫૧. કેદની રીક્ષ થઈ રા. એથે કાઈ યુનિ હ કરવા સાક જે માણસ ગરપગેગ
કેદની રીક્ષ થઈ રા. એથે } દર તે માણસને જે વગમન મુલત સુધીનો એમના ગમે
તે કાઈ યુનિ હ કરવા સાક } ને પાકરની કેદની રીક્ષ કરવામાં આપશે અને વળી તે
દંડને પચુ બાપક થશે. અને આજ નરી હ યુનિ હ કરવાનો

દારિદ્ર્ય કરવું હોય, તે તે કેવળી મુલત સાથે વરસ સુધીની યજ્ઞ શકે.

૪૫૨. કોઈ રાખસને બધા કરવાની, અથવા કોઈ રાખસની કીપર દુખવે કરવાની

કોઈ રાખસને બધા કરે } અથવા કોઈ રાખસને ગેરવાળખી રીતે અટકાવવાની અથવા
વાનો તઈવારી કરવા પછી } કોઈ રાખસને બધા, દુખલા અથવા ગેરવાળખી રીતે અટ
ગરહપરવેગ કરવો. } કાવના બધ જીતવન કરવાની તઈવારી કરવે જે માણસ
ગરહપરવેગ કરે તે માણસને સાત વરસની મુલત સુધીની યેગના અને તે પરકારની કેવળી
શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે હંડને પણ ભાગ્ય થશે.

ટીકા,

જે 'પુ' વારંદ મહ કોઈ રાખસને તેના ધરમથી પકડવામાં આવે તે તેની કીપર
આ કમમ પરગણું તહેમત આવે. ૧૨ બી. ૨. પ્ર. ૩૩.

૪૫૩. જે માણસ યુપત ગરહપરવેગ કરે અથવા ધર હેડવાનો યુગલ કરે તે મા-
નુષ્ટ ગરહપરવેગ કરવો અથવા યુસને જે વરસની મુલત સુધીની યેગના અને તે પરકાર
વા ધર હેડુ તેની શીક્ષા. ના કેવળી શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે હંડને
પણ ભાગ્ય થશે.

૪૫૪. કેવળી શીક્ષા થઈ શકતી હોય એવો કોઈ યુગલ કરવા સહ જે માણસ યુ

કેવળી શીક્ષા થઈ શકતી } નો કરે, તે માણસને પણ વરસની મુલત સુધીની યેગના
હોય એવો કોઈ યુગલ કરે } અને તે પરકારની કેવળી શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી
વા સહ યુપત ગરહપરવેગ કરે } તે હંડને પણ ભાગ્ય થશે, અને અગર યે રોના યુગલ કર
કરવો અથવા ધર હેડુ. } વાનો ધર દો કરવો હોય તે. તે કેવળી મુલત ૧૨ વરસ
સુધીની યજ્ઞ શકે.

ટીકા,

મેરો સાથે ૧૨૬ પદેશના તહેમતમાં માણસને કેવળી અધીકાર પાઠાર ૧૪ યુ.
કેવળી, જુરો જુરો નજીની કરી જરૂરની નથી. જે ચેટી સળ હોય તેમાં નાની સળ
સળિયાળ છે ૨ મુ. ઘા. રી. પ્ર. ૧૨૧.)

૪૫૫. કોઈ રાખસને બધા કરવાની, અથવા કોઈ રાખસની કીપર દુખવે કરવાની

કોઈ રાખસને બધા કરે } અથવા કોઈ રાખસને ગેરવાળખી રીતે અટકાવવાની અથ
વાનો તઈવારી કરીને યુપ } વા કોઈ રાખસને બધા દુખલા, અથવા ગેરવાળખી અટ
ત ગરહપરવેગ કરવા અથવા } કાવના બધ જીતવન કરવાની તઈવારી કરવે જે માણસ
વા ધર હેડુ. } યુપત ગરહપરવેગ અથવા ધર હેડવાનો યુગલ કરે, તે માણ
સને ૧૨ વરસની મુલત સુધીની યેગના અને તે પરકારની કેવળી શીક્ષા કરવામાં આવ
શે, અને વળી તે હંડને પણ ભાગ્ય થશે.

૪૫૬. જે માણસ રીતે યુપત પરવેગ કરે, અથવા રીતે પર હેડવાનો યુગલ કરે તે
રાતરે યુપત ગરહપરવેગ } માણસને પણ વરસની મુલત સુધીની યેગના અને તે પરકાર
કરવો અથવા ધર હેડુ. } અને કેવળી શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે હંડને પણ
તેના શીક્ષા. } પણ ભાગ્ય થશે.

તે માણસને પાંચ વરસની મુદત સુધીની જામાંના ગર્ભ પરીકરની કલ્પિત શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વહી તે જ પક્ષ સાથે થશે, અને અગર ચોરસિને સુને કરવાને બંધ

કરપે હોય તો તે કોઈની મુલત સ્થિતિ પર સ્પર્ધાની યજ્ઞ શરૂ કરે.

૪૫૮. ડાઈ સમ્પરને વધ્યા ક્રવાની અથવા ડાઈ સમ્પરની વૃષ્ટિ

કોઈ રાજાસને બધા કરવાની તકાવારી કરાને રા તે ગુપ્ત ગરહ પરવેશ કરેલો અથવા બર હોડગુ.

કોઈ તે આજીસને બધા વરસની, ગુપ્ત સુધીની એવાના ગમે તે પરકારની કાવની રા કરવાના અથવા, અને વળી તે હડને પાણ વાવક વધી.

2181.

આ કલમ તથા કલમ ૫૧૧ પરામાંથી ચોરી કરવાના કિસ્સા સાથે બર ફાંસી ફાંસી તમારું હાથ કલમ કલમ તો કલમની શીક્ષા કરવામાં નહીં હોવાની રહે, કલમની શીક્ષા કલમ રાખો (પુખ્ત) હાથકર તો રહે ખી નવુંમર સન ૧૯૫૬ તો રહે કલમ ૧૯૫૭) કલમ ચોરી ચોરી ચોરી ચોરી કરતાં બરબાલુને ચોરી ચોરી ચોરી કરવાની ફાંસી કરે તો તેને આ કલમ ૪૫૦-૪૫૧ પરામાંથી ચોરી ચોરી નહીં, કલમ ૪૫૦ પરામાંથી સજા થાય ર. ની. રી. પ્ર. ૫૪.

૪૫૭ કોઈ માણસ ડુંગળી પર વેચવા આવ્યા ત્યારે હાથમાં ડુંગળી કરતાં જોય
ડુંગળી પર વેચવા આવ્યા ત્યાં જોય તે કોઈ રાખસને મહાબળથી કરે અથવા કોઈ
મારે કોઈકના ડુંગળી કે ખસતુ મેલત આપણાની કે જેને મહાબળથી કરવાની કે
રતા કોઈને મહાબળથી કે સ કરે નો તે માણસને ડુંગળી સુધી સમજાવવાની અથવા
શ્રી.

અરસાની મુઠલ સુધીની બેમાતા ભમે તે પરકરની કંઠની ગોઠા કરવામાં આવશે અને
બી તે કંઠને પગ સાથે થશે.

૪૬૦ અગર રાતે યુગત ગરહપરવેશ કરતી વખતે અથવા રાતે ધર ફેડવાનો
 ધણા સખસી મરફેડવા } નોંદ કરતી વખતે તે યુગલનો તકીરીવાર કાઢી સખસી યુ
 ગત્રેરમા સમાસ હોય } પુરવકે કાઢીનું ચોત આખું અથવા કાઢીને મહાઅથવા કરે
 અને તેમને માનો કાઢી } થવા ચોત આખીયાની કે મહાઅથવા કરતની કાસીસ કરે
 એક ચોત અથવા મહાઅ } થવા ચોત આખીયાની કે મહાઅથવા કરતની કાસીસ કરે
 થા કરે તેની સખણા સ } જે જે સખસ રાતે તે યુગત ગરહપરવેશ કરવામાં અથવા
 પાસે તેની કાઢી યુગ } થવા ચોત આખીયાની કે મહાઅથવા કરતની કાસીસ કરે
 તે ધર ફેડવાનો ધરફેડ કરવામાં જોડે સામિલ હોય તે હુએકે સખસને જો રાતે

કમુદરમારની અથવા કસ વરસની ખુદત સુધીની યેમનાં ગમે તે પરકારની કંઈ
 આ કરવામાં આવશે અને વળી તે કંઈને પણ સાવક થશે.

ટીકા.

આ કામ મુજબ જવાબદારી ધર દેવામાં અથવા ગરહપરવેશ કરવામાં સામેલ
 હોય તેવા આ સંખ્યાથી બેર અરખી રહેશે પણ તેના અથવા મહાવચાકરવાનો તેમ
 નો સાધારણ હેતુ ન હોય અથવા એમ ધરો એમ શંક્ય છે એમ પણ તેમના કારણમાં
 ન આવડે હોય (ખ', ભા. રી. વા. ૧૧ પાને ૩૪૫).

૪૧૧ જે નીધાન મેં કંઈ મીલકત રહેલી હોય અથવા જે મેં કંઈ મીલકત ર
 કંઈ ખર્ચ કર્યાં નીધાન } હોય છે એમ પ.તે માનતો હોય એવાં કંઈ ખર્ચ કર્યા ની
 માં કંઈ મીલકત હોય અ } ધાનને જે માણસ પદ્ધતિથી અથવા બચાક કરવાના કરા
 થયા કંઈ મીલકત છે એ } શયો દોડીને કાઢે અથવા તેના ખર્ચ ઉપર તે માણસને જે
 મૂં ધારી હોય હોયતે ની } વરસની ખુદત સુધીની યેમનાં ગમે તે પરકારની કંઈ અથ
 ધાનને પદ્ધતિથી દોડીને } વા કંઈ અથવા એ બંનેની શંકા કરવામાં આવશે.

૪૧૨ જે નીધાન મેં કંઈ મીલકત રહેલી હોય અથવા જે મેં કંઈ મીલકત રહે
 તેના સુના, નીધાન અથવા } મી છે એમ પ.તે માનતો હોય એવું ખર્ચ કરેલું કંઈ નીધા
 કે તે, જેને શો પીટુ હોય તે } ન કંઈ માણસને શો પીટુ હોય અને તે માણસને તે કાપડવા
 માણસ કંઈ તપાસેલી શી } ના અખાલીઆર નહીં જતા અગર તે માણસ પદ્ધતિથી
 શા. } અથવા બીચાક કરવાના કિસ્સાથી તે નીધાનને કંઈને કાપ
 ર. અથવા તેના ખર્ચ ઉપર તે માણસને તરણ વરસની ખુદત સુધીની યેમનાં ગમે
 તે પરકારની કંઈ અથવા કંઈની અથવા એ બંનેની શંકા કરવામાં આવશે.

બાબ ૧૮ એ.

જે સખાથી તથા વેપારની અથવા મીલકતની
 નિશાનીઓ સંબંધી યુનાઓ નાખત
 કંઈ માણસ કંઈ લેખ અથવા લેખને કંઈ બચાવે એવા
 બાંહે લેખ બનાવવાનો યુના. / કિસ્સાથી કે લોકને અથવા કંઈ સખાને કંઈ કંઈ કે
 યુનાન કાણ અથવા કંઈ શાને કે કંઈને મળ્યુતી આપવી અથવા કંઈ રાખત પાસે કંઈ
 મીલકત કોડવાની અથવા તેની પાસે કંઈ સ્થાને કે અરથાત સમજાવ એવા કરાર કરાવ
 વો અથવા એવા કિસ્સાથી કે કંઈ કરવા અથવા કંઈ કરવામાં આવે તો તે માણસે બા
 કે લેખ બનાવવાનો યુનાન કરશે એમ સમજવું.

ટીકા.

ખ ના બાંહે પાસેથી બહુ વધુ કરવામાં મામલતદારની સંકેતો મળે લેવા કે એ
 આપેલી અરજીઓ બેર અ એ ખ ના નામની સહી કરી એ બાંહે લેખ બનાવવાનો
 યુના નથી એમ કરાર કરશે. (યુ. કા. રી. વા. ૧૧ પાન ૩)

૪૧૪ જે માણસ નીચે લખીયા પરગણું જે તેને બોદા લેખ બનાવે
લેખ બોદા બનાવવો એ સમજવું.
હો શું ?

પહેલું—જે માણસ બાદાનતથી અથવા હજમબાદથી કંઈ લેખ અથવા
ભાગ બનાવે તે જાણ સહી કરે મહોર કરે અથવા તે લખી આપે અથવા તે
લખી આપીએ છે એવું બનાવવાની કંઈ નીશાનો કરે એવા હિસાબી કે જે
જો તેના અખતીઆરથી તે લેખ અથવા તેના તે ભાગ બનીએ નથી અથવા
હી કે મહોર થઈ નથી અથવા તે લખી આપીએ નથી એવું તે-માણસ જે
હોય તે સખસી અથવા તેના અખતીઆરથી તે લેખ અથવા તેના તે ભાગ
અથવા તે પર સહી કે મહોર થઈ છે અથવા તે લખી આપીએ છે એવા
બનાવે અથવા જે વખતે તે જાણી નથી તે પર સહી કે મહોર થઈ નથી અથવા
લખી આપીએ નથી એવું તે માણસ જાણતો હોય તે એવે વખતે તે બનીએ
તે પર સહી કે મહોર થઈ છે અથવા તે લખી આપીએ છે એવા વીસવાસ ઉતપ
કરવો અથવા.

બીજું—જે માણસ કંઈ લેખ પાતે ખુદ કે બીજા કોઈ રાખસી કરવા અથવા લખી
રાખવા પછી ચેરની અથવા બીજી રીતે કંઈ કવરના ભાગમાં તે લેખને કાપરેશર અ
તીઆર સીવાય બાદાનતથી અથવા હજમબાદથી ફેરવે પછે તે ફેરવતી વખતે તે જી
સખસ હવાત હોય કે મરી ગયા હોય તોપણ.

ત્રીજું—જે માણસ બાદાનતથી અથવા હજમબાદથી, કોઈ રાખસ પાસે કંઈ
અથવા જીપર સહી કે મહોર કરાવે અથવા કંઈ લેખ તે સખસ લખી આપે એમ કરે
અથવા તેની પાસે કંઈ લેખને ફેરવાવે એવું જાણુ હતા કે તે લેખમાં શું લખીયું છે,
અથવા કું શો ફેરફાર કરે છું. એ વાત તે રાખસ દીવાનગી અથવા ફેરના સખસથી
અથવા સજિત નથી, અથવા તેને ફેરબ દીધા છે તે રાખસથી તે વાત તે રાખસ
જાણતે નથી.

કુટ તો.

(અ) અ ની પામે જ ને લખેલો બ નો ઉતરનો ૧૦૦૦૦ રૂપીયાનો એક ભાગ
તે કાગળ છે હવે બ ને એ રેવા સહ અગર અ તે ૧૦૦૦૦ પર એક મોક વધારીને
કુટમને ૧૦૦૦૦૦ કરે એવા હિસાબી કે તે કાગળ જ એ તેની રકમનો લખીએ છે
બ ને માને તો અ એ બોદા લેખ બનાવવાનો યુગ કરવો એમ સમજવું.

(બ) કંઈ-સમયે મીસકત જ એ અ ને લખી આપો હોય એવી મતભાવના એક
જો પર જ ના અખતીઆર સીવાય અ જ ની મહોર કરે એવા હિસાબી કે તે ખી
કુટ બ ને ચેરની તેની કીમતના રૂપીઆ બ પાસેથી લેખ તો અ એ બોદા લેખ બ
બનાવના યુગલ કરવો એમ સમજવું.

(ક) એક એક પર બ ની સહી છે અને તે એક જોડામાં આવેલો.
 મળે એવી ભરેલો છે પણ તે મળે કદ દકમ ભરેલી નથી તે એક જોડામાં
 જોડામાં તે મળે દરદ દકમર દ પીઆની રકમ ભરે તો આ એ પાટો જેવો
 નો કારણ એક જોડામાં.

(૬) આ યોજનાના માધ્યમથી બને એક સરારી ક્ષેત્રમાં એક બપોરે તે મદ સહી કરીને આપે પાણી તેમજ આપવાની કંઈ રકમ લખે નહીં અને બને એવા આપનાઆર આપે કે કાણા કાણા બોલોના કૃપીઆ આપવા છે ખાટરેશ દસ હજાર કૃપીઆ કુપીની રકમ તુ એ એકમાત્ર ભરજે પડી બે દગલખાણથી તે એકમાત્ર વારા હજાર કૃપીઆની રકમ બે છે તે બે એ બોલો લેખ બનેવાનો શુંનાં કરશે એ સમજાવું.

(ક) ખ ના અપભ્રંશમાર શોધાય અ ખ ના નામથી પાત,ની જૈર એક કુડી સ
એ એવા હરિદ્વાથી કે તે કુડીને ખરી કુડી શખસ કાઢે શરાશને તરફ વધાયથી તથા તે કુ
ડી પાંચથી તે શરાશ જાણેથી તે સહને તેનું નાણું અપાયવા તે એ કાઢે ખ ની અ
મીતણે એવે। પોતાના મનમાં વીચાર કૃતવન ધર્મને તે સરાશ તે કુડીના નાણા અપ એ
શને તેનું કૃતવન સાદુ અ એ તે કુડી સખી માટે અ એ વોટા લેખ ખનાયવ,તે।
શુને કરાય એમ શમજવુ.

(૩) જા ત્યાં વીતના આ રાખ્યા રાખ્યા છે કે કું કરાવુ છું કે મારી સારણી પાડી રહેતો મિત્રકામ આ બંને કે એકે તો વધે શરૂએ હોયે વેદ્યાય આ બંને નાચો વીસ મધ્યો બાબુ નામ છીસો નામે એવે ધરિયાપો કે તેથી એમ મોંનવામા આવે કે રાખણી

જો મિત્રકામ ને તથા કે માટે જા સખી ગયે છે તે આ એ બે રો લેખ બનાવવાનો સુ નો કરશે એમ સમજવું.

(ગ) “જ ન અથવા તે ફરમવે તેને આપજો” એ પરમાણુ એક સરકારી પરમ શરીર-નેટની પાછળ શોંઠે કરાનિ તે સરકાર સહી કરાનિ તેના નાણા. જ ન અથવા જ ફરમાવે તેને મળે એવું આ ફરે પછી “જ ને અથવા તે ફરમાવે તેને આપજો” એ શખદો ન બદલાવતણી છીંકી નાખે અને એ જીંદગી તે ખસ શરીરને ખાલી શોરે ફરે તે! ન એ પાટો લેખ જાળવવાને ઝુલે કરશે એમ સમજવું.

(૬) અમ એક સધાર મીસકલ જ ને વેચીને તેનું ખત કરી આપિ પછી જ ને કરી
 હવે તેના પાસથી તે મીસકલ લાય એવું કરવા સાથે તેજ મીસકલનું અ એક ખત ખ
 ને સખો આપિ અને તે ખત ઉપર જ ને કરી આપિલા ખતની તારાખી છે મહીના
 ની પહેલાની તારીખ સખે એના કરાદારી કે તે મીસકલનું ખત જ ને કરી આપીયા પહેલાં
 તેણે તે મીસકલનું ખત જ ને કરી આપણે એમ માનવ. માં આપે તો અ એ ખોટો લેખ
 ખતાવવાનો એનો કરેલો એમ સમજવું.

(૪) જ.એ.એમ.સ. બોલીને પોતાના વીસ એક જરૂરી સમયે તેના વરીઅન્ટ આપે
ને જેનું નામ સમજાવતું જ એ કમ્પ્યુટરે તેનું નામ ત્રણે સમયે એ ધરાવે છે.

જોમ લખે અને તમારા કલ્પા મુજબ આ વીલ લખી પુરે એમ ન સમજવાનું તે વીલ પર જ ની પાસે રાહી કરાવે તો અ એ બે ટો લેખ બનાવી દે કરશે એમ સમજવું.

(૪) અ એક કાગળ લખીને બ ના અખતીઆર શરવાત તે પર બ ના સહી કરે અને તેમાં એમ લખે કે અ સારી આખરનો માણસ છું અને નહીં અનર્થી બિધી આદી હાલતમાં આવી પડેલો છું અને તેનો ધરારો એવો હોય કે જો બનાવોને જ પાસે તથા બીજા રાખસો પારો બીજા મેળવશે તો એ દુકાળની મીલકત છોડાવાને લલવાવાને સારુ અ એ લેખ બે ટો બનાવશે મારે હોય બનાવવાનો યુનો કરશે એમ સમજવું.

(૬) બ ના અખતીઆર શરવાત અ એક કાગળ લખીને તે પર બ ના નામની સહી કરે અને તે કામળ મધે એમ લખે કે અ ની આખર શારો છે અને તેનો ધરારો એવો હોય કે તે કામળ બનાવોને જ ના હાથ તળે કંઈ નોકરી મેળવશે તો અ એ બે ટો લેખ બનાવવાનો યુનો કરશે એમ સમજવું કેમ કે તે બનાવકના શરટીફિકેટથી જ ને છેતરોને જ ની પાસે નોકરી બનાવવાનો કાઈ શાર કે અરથાત રાખલ્ય તેવો કરાર કરવાનો અ તે ધરારો છે.

પ્રકારી ૧ લો—કે હી માણસ પોતાના નામની સહી કરે તો તે પાસે બે ટો લેખ બનાવવાનો યુનો થઈ રાહે.

ફરિયાત.

(અ) એક કુંડી પર અ પોતાના નામની સહી કરે. એલા ધરાદાથી કે તેજ નામના એક બીજા સખસે તે કુંડી લખી છે એમ માનવાના આગે, તો અ બનાવવાનો યુનો કરશે એમ સમજવું.

(ખ) એક કાગળના કડકા પર “સરકારો” એટલો શખસ લખીને બ ના નામની સહી કરે એટલા સારુ કે પછી તે કાગળ પર જ ની સહી કરે અ લખે, અને તે કુંડી બાંધી જ એ સીધારી હોય એ રોતે બબરમા જ એ બે ટો લેખ બનાવવાનો યુનો કરશે એમ સમજવું અને અગર તે કુંડી અ ના ધરાદા મુજબ બ તે કાગળ પર કુંડી લખે, તો બ એ પાસે બે ટો લેખ બનાવવાનો યુનો કરશે એમ સમજવું.

(ક) અ ના નામનો કાઈ બીજો સખસ ફરમાવે તે ધણીને એવી એક કુંડી અ ને જુડે, અને તેની પાછળ અ પોતાના નામનો જ ધરાદાથી કે જો સખસ ફરમાવે તે ધણીને, નાણાં આપવાની એ કુંડી પાસે એ મેરો કરશે છે એમ માનવામાં આગે, તો એ દુકાળે રમ એ બનાવવાનો યુનો કરશે એમ સમજવું.

(૫) ની બીજર એક કુંડીમાં “વચ્ચે” બને, તેમાં એક રથાર

મ, તે અ ખરીફ કરે, હવે તે મીસત કપત થયા પછી બ ઝ ની સ મે મળી જઈને કંઈ જુગળ ખાઈએ આવે તે મીસતની યાંત્રી મુલતજી મેક બાકા નામુ ઝ ને લખી આપે અને તે બાકાનામા તે બપતીનો તારીખથી છ મહીના આગળનો તારીખ બદલે. એવા હરિદાથી કે અ ને હોય કરવો તથા બપતી થતાં પહેલા તે બાકાનામું લખી આપુ છે એમ માનવામાં આવે તે અગર બ એ તે બાકાનામા થર પેતાના નામદી સહી કરો છે તે જણુ તેણે આગળની તારીખ લખી લેથી તેણે બેઠો લેખ બનાવવાનો હુનો કરવો એમ સમજવું.

(૫) દેવાણુ કહાડવાનો આગળથી તીથાર કરીને અ વેપારી પેતાના કાલદાને રાજ તથા પેતાના માગદ રાએને હોય દેવાના હરિદાથી કંઈ મીસત બ ની પાસે રાખે અને તે કામ બાદથી બાજબી જણાય એકલા સદ્ તે બ ને એક ચીઠી લખી આપે કે તમારે પાસે આવેજ ચીધો છે તે બ બતની મારે તમને આદશી રકમ રૂપી અને તે ચીઠી પર આગળની તારીખ નબ્બે એવા હરિદાથી કે અ દેવાણુ કહાડવાની તથા તારીખાં હોય તીથાર પહેલાં એ ચીઠી તેણે લખી છે એમ માનવામાં આવે, તો અ એ હ પર લખેલાં લક્ષણના પહેલા પરકર પરમાણે બેઠો લેખ બનાવવાનો હુનો કરવો એમ સમજવું.

ખુલાસો કે જો કાંઈ માણુમ કાંઈ બેઠા સખસના ન મથી કંઈ બેઠો લેખ કરે, એવા હરિદાથી કે તે લેખ કંઈ ખરા સખસે કરેલો છે એવું માનવામાં આવે, અથવા કાંઈ પુરેલા સખસના ન મથી કરે, એવા હરિદાથી કે તે સખસે પેતાની હથાલીમાં તે લેખ કરેલો છે એવું માનવામાં આવે તો ને જણુ બેઠો લેખ બનાવવાનો હુનો કરવો જ રાઈ છે.

કહાંત.

• (અ) એક બેઠા સખસની હાર એક કુડી લખે, અને તે ચલાવવાના હરિદાથી તે બેઠા સખસને તમે તે કુડી કમલપાણી સીકારે તો અ એ બેઠો લેખ બનાવવાનો હુનો કરવો એમ સમજવું.

દીક્ષા.

જો લેખ ખરે ખર બેઠો હોય અને તહોમતબ બ સખસે કમમ ૫૬૩ માં કહેલા કામિયાનું કાંઈ જણુ કામ સાધવાનું હરિદાથી પાઠાનથી અથવા કમલપાણી તે બનાવેલા હોય તો હુનો કરવો થશે. પુત્રી-અમે તો તેના કંઈ બેઠોય કરવો ન હોય, અથવા કમલપાણી કરવા કહોય કરી ન હોય તો જણુ (પ્રોસેડીંગ મદરારા હાઈ કોર્ટ ત ૭ ૭ મી એપ્રિલ અને ૧૮૯૬) અને જો કે એ લખત તેમા બનાવેલો બાબતો કમલ પરમાણુ પુરાવ નથી તો જણુ એ બનાવના સખસે એ એવી બાબતને પુરુષા તરીકે બા પરાવાનું હોય અથવા તેમનો દીકરા હોય તો કમમ ૨૬ મી પરમાણુ તે લેખ થસે (બગા બા હો પ્રોસેડીંગ કુલ બેંચ રૂબીંગ એપ્રિલ ૮ કરમીનલ બપુરોશ ડ ક્લુન થ ૨ પાટીર)

કોઈ મુખેમાં સંખ્યાનું પત્રસન મળવાના કારણસર કોઈએ ફાળીને સંખ્યા ૭૫ જે
 છે એવી મતઘખતી બેડો હકીકત વાળી કાઢી નોંધ કરી હોય તે સંખ્યા ૭૫ જે
 બીજાએ અથવા ક્યાના કિશાનો પુરાવો થઈ શકે પણ તે બોલો લેખ બનાવવાનો હેતુ
 થતો નથી. (બોલ જડજ રકોટકાંડ અને જડજ કાલેડ. તારીખ ૨૧ ફેબ્રુઆરી ૧૯૨૦
 ૧૮૦૭) આ કસમ પરાખોનો યુદ્ધો સંખ્યાની થવા માટે જેના નામનું બેડું દસાવેજ
 બનાવ્યું હોય તે એ દસતવેજની વાત ન બાજી એવું ક.ઈ ૬૫૩ તહેામતારે કર્યું એ
 સંખ્યાની થતું બેડાંએ હ. વી. રી. ૫૨. ૨૦
 ૪૬૫ જે માણસ બોલો લેખ બનાવવા નો યુદ્ધો કરે તેને એ વરસનો મુલ મુશીની
 બોલો લેખ બનાવવાની બેખાંતા યમને પરાખતી કદની અથવા કંડતી અથવા એ જ
 રીતે.

ટીકા.

જે માણસ ૪૬૩—૫૬—૧૭૭—૧૯૮ અથવા ૪૬૫ની કસમમાં બનાવ કરે એ બો
 લેખ બનાવવાનો યુદ્ધો કરે તેને પોનમકાંડની રીતે કંપરાત દસાની રીતે થઈ શકે
 (અને ૧૮૬૪ના આકાંડ ૬ કસમ ૪.) આ કસમ પરાખોનો યુદ્ધો સંખ્યાનું થવા
 માટે દસતવેજ બેડું બનાવવું એ પુરુષો કોઈ ખરેખરા હવાત પુરાવા નામનું ન
 કરી શકે એવું હોય તે બોલે એવું ક.ઈ ૬૫૩ નથી એ દસાવેજ ક.ઈ ૬૫૩ની
 રીતે પુરાવા લે એવું નહિ પણ એ એ તે દસતવેજ બનાવ્યું હોય તેમો તે પુ
 રાવા રજી કરવા કરી દે શાખવા હોય તે તે આ યુદ્ધો બનાવને પુરુષો છે એ બા.
 ૫૨૫: ૧૨ ૧૦ વી. રી. ૫૨: ૬૫ ક.ઈ એડ કુલમત માવળ તો મળુરા બસ
 એક વકાલાત મુલ લખો સ જ ના નમનો સહો કરા કોઈ વડોળને આપે. એને વડોળને
 માં એવું બની કે કુલમત મા ન મુલ પુરુષો પે બી ૨૬૫ છે, તે એ સહી કરવા
 બસે બોલો લેખ બનાવે કહેાવ ૬ વી. રી. ૫૨: ૭૮ એક રાખા મુખતી અંદર
 રહે કમ કરવડ કમુા કરે, અને તેમ કરવમ થવાની મળુની તારીફ તેરી નોંધ
 ની મુખતી અંદરના નીમે કરી આપે. પછળથી એ મુખતી આંદરનું બેડું બનેલું મો
 કમ ૪૩ તો તે મુખતી ૫૨ બેડો લેખ બનાવવાનો યુદ્ધો કરે છે એવું અજાણ નથી. ૫
 વી. રી. ૫ ૭૦ આ કસમ પરાખોનો યુદ્ધો સંખ્યાની થવા માટે જે સમસા નામનું
 બેડું દસાવેજ બનાવ્યું હોય તે સંખ્યા તે દસતવેજને મજૂર ન બાજી એવી ક
 તે તહેામતારે માણસું કમ કર્યું હોય એવું સંખ્યાની થતું બેડાંએ હ. ૬
 ૫૨૫ ૨૦. એક સંખ્યા પેતાની ખતાવઈ બેડું તાવતી હવે તેમા કંડ
 બી તે રકમમા એવું બનાવ કરકંડ જે કંપરાત એવું જાણાય કે કોઈ
 થવા પુરાં નાણાં પામેલા હોય પણ ખરેખરા રીતે તે પામેલા નહિ તાં
 મા આંબું કે તેમું બેડું દસાવેજ બનાવ્યું હ. ડા. ૫૨: ૧૮. ૩૫૫ કો
 તાની નમનો ખુપાવાને સાર કોઈ એ રીસતો રીપોટ ફેરવે તો આ કસમ

સાખાં પરમાણે એ દો રીતાવેજ ખનાવવાનો ચુનહો પતો નથી. એ
 સલામુતી મૈ દો એક રસતાવેજ એ ભાજો કરવામાં આગળ હોય તે
 દોરો તે તેને સખત સભા થવો જોઈએ ૧૦ વો. રી. પ્ર. ૪૮

[illegible][illegible]

4184.

કંઈ લેખની બનાવટ એ તેના મિત્રો ઉપરથીજ આવર એક નસલ રખાતી હોય અને જેને ખરેખરી નકલ હોય તેા પણ કંઈ પછિત્ર આપવાનો અખતીઆર ન આપતી હોય અથવા આ કલમમા અધિષ્ઠ કંઈ કામ કરવા અખતીઆર આપતી ન હોય તેા તે આ કલમ પરમાણે યુનહીછે (મુખ્ય કરાઈન કેપીસ વા. ૫ પાને ૫૬) ૫૮૧ની નકલ એ કાંઈ કોમતી ફરતાલેજ ગણાય નહીં કેમકે એ લેખ કંઈ એવા મદદવાનો નથી કે જે ના ઉપર પધારે, પરન રાખી ઝાકાય (મુ. હા. તા. ૧૪ મી જુલાઈ ૧૮૬૪ પાઠ ૨૮) આ કાંઈ એવાં એટલા ફરતાલેજ મદદને તેટલાજ ઉપરથી ખેટા ફરતાલેજ કરવાનો યુનેા પતે

ન કરાઈનું અને મીસડીમીનસે વા. ૬૦
 યથા કરવામાં આવે તો તેણે આ કમ
 ૫૦ પાને ૩૫૪૬

૪૬૮ નો કાઈ માણસ ખોટો લેખ બનાવે એવા
 કાઈ કરવાના કારણસર કાઈ કરવાના કારણસર વપરાયે
 હોય તેના બનાવવા, મુદત મુધીની બેમાના ગમે
 માં આવશે અને વળી તે હંડને પણ લાયક થશે.

૪૬૯ નો કાઈ માણસ ખોટો લેખ બનાવે એવા કારણથી કે તે
 કાઈ માણસની આખરને હાની કરે અથવા તે લેખ
 કાઈ માણસની આખરને હાની કરવાના કારણસર
 ખોટો લેખ બનાવે, કાઈ માણસની આખરને હાની કરે અથવા તે લેખ
 નો તે માણસને તરણ વસરની મુદત મુધીની થી
 વસરની કંઈની રીકશા કરવામાં આવશે અને
 પણ લાયક થશે

ટીકા.

કાઈ અરજી આપવાનો મુસો કરશે હોય અને તે મુસો ને અરજીની હોય
 અરજી કાઈ બાબતના પુરાણ કરીકે વાપરવાની હોય તો અને તે અરજીને મુસોમાં
 કાઈ સખાની આખરને હાની થે હોય એવી હકીકત હોય તો તેણે આ કમ ૫૨માં
 નો મુદ્દો કરશે કહેવાય ૧૦ વીં ૨૦ થી ૫૧ ૫૨.

૪૭૦ ને ખોટો લેખ શાળો કે જે કે મણો ખોટો લેખ બનાવવાનો
 બનાવના લેખ | થો હોય તેજ ના બનાવના લેખ પડીકે.

૪૭૧ ને લેખ બનાવના લેખ એમ પાતે બાબતો હોય અથવા
 બનાવના લેખ ખરા | પાતે કારણ હોય એવા કાઈ લેખ ને માણસ
 કારણ વાપરે. અથવા બદલાવથી ખરા કારણ વાપરે તે માણસ
 જે તે લેખ ખોટો બનાવીએક હોય એવી રીતે રીક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૭૨. નો કાઈ માણસ કાઈ મોહાર; અથવા પત્ર; અથવા છાપ

૪૭૩ મી કમ મુજબ } બીજું હથીવાર બનાવે, અથવા બીજું બનાવે. એવા કરીકે
 ક તે ૪૭૩ મી કમ મુજબ રીક્ષા થઈ રહે એવા કાઈ ખો
 હોય બનાવવાનો મુસો કરવાના કારણસર વાપરવામાં આવ
 વે, અથવા તે મોહાર પત્ર; અથવા બીજું હથીવાર બીજું
 બનાવે. એમ બાબતો બેમાં કરીકે અગર કાઈ માણ
 સ તે મોહાર પત્ર કે બીજું હથીવાર પાતેના કમના રા-

મે તો તે માણસને જીવતાં મુખી સમુદરપારની અથવા સાત વરસની

ના અમે તે પરકારની કદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે કંઈને

જેઠા. જો કોઈ માણસ કંઈ મોટો પત્ર અથવા છાપ જાણતો હોય તો
 ખાંડ કોઈ કલમ મુજબ { હથીયાર બનાવે અથવા ખોદું બનાવે, એવા ધરાવેલ
 શિક્ષા થઈ શકે એવા જો { તે આ બાબ મોટી ૪૬૭ મી સીવાયની કોઈ પણ
 કે સેપ બનાવવાનો મુનો { મુજબ શિક્ષા થઈ શકે એવા કોઈ બે દો સેપ બનાવવાનો
 કરવાના ધરાયો ખોદી { મુનો કરા ના કારણદાર વાપરવામાં આવે અથવા તે મોટી
 મોટી પત્ર-દોરે બનાવ { ૨ ૫૧૩ ૨ થવા બીજી હથીયાર ખોદું બનાવે છ એમ જ
 વુ અથવા કળખા રાખ { જુને હવે ધરાયો અગર કોઈ માણસ તે મોટર પત્ર,
 અથવા બીજી હથીયાર પાતાના કળખા ૧ રાખે તો તે માણસને સાત વરસની મુદત શુ
 ધીની બેમના અમે તે પરકારની કદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે કંઈને ૫
 જી સાયક થશે.

ટીકા.

એક સપરના કળખાં બે દો સેપ બનાવના રાહત તરિકા જુદી જુદી ભાતની
 સીલ મીલમ પડી તેમાં કરાવવામાં આવ્યું કે જો એ સીલ એક જ પેટુ દરાયેલ બ
 નાપવા માટે કળખા રાખી હોય તો એક જ તહેમત આવે પણ જુદા જુદા દરાયેલ
 બનાવવા માટે તે શીસો રાખી હોય તો એક જ જુદા જુદા દરાયેલ બનાવવાનો તેને
 ધરાયો હોય તેટલ જુદા જુદા તહેમતની તેને શિક્ષા થઈ શકે રાહી વીરૂ એકબીયાર
 ૧૬ વી ૦ રી ૦ પાને ૧૬.

૪૬૭ જો કોઈ માણસના કળખાં કંઈ સેપ હોય અને તે સેપ બે દો બનાવે
 કંઈ કોમતી દરાયેલ { સાહે એમ તે માણસ બાજુનો હોય તથા તે સેપ ખરા શ
 અથવા વીલ ખોદું બનાવે { ખલ દગલ જ હવે અથવા ખલદાનથી વાપરવામાં એવા એવા તે
 જુદે એવુ બાજુને તે ખ { માણસનો ધરાયો હોય તો અગર તે સેપ ૪૬૬ મી કલમમાં
 શા ધી કળખા રાખવું. { અપેક્ષા પ્રકારનો હોય તો તે માણસને સાત વરસની મુદત
 મુખીની બેમના અમે તે પરકારની કદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે કંઈને ૫
 સાયક થશે. અને અગર તે સેપ ૪૬૭ મી કલમમાં લખેલા પરકારનો હોય તો તે માણ
 સને જીવતાં મુખી સમુદરપારની અથવા સાત વરસની મુદત મુખીની બેમના અમે તે પર
 કારની કદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે કંઈને ૫ જી સાયક થશે.

ટીકા.

જો કલમ ૪૭૧ પરમાણુ તહેમત મુકવામાં આવે તો પછી કંઈ કલમ ૫
 રમાણુ તહેમત રહે નહીં કેમકે એ કલમ ૪૭૧ દરાયેલ વાપરવાનો છે આ કળખાં
 રાખવાનો છે વાપરવાનો તહેમત આવે તે કળખાં હોય વગર કેમ આને શિક વાપરવું
 ન હોય પણ મતિર કળખાં રાખવું હોય તે માટે આ કલમ છે રાહી વીરૂ નવર અ
 બી ૬ અ. શા. રી. પાને ૩૬.

૪૧૭ મી કલમમાં કવિએ જરૂરની કાંઈ લેખ
કલમમાં કવિ રજુસર વપરાતી હોય એવી કાંઈ
પરકારની લેખે નુ અ ડાહ્યા દેખાડવા સાર વ
પરાતી હોય એવી કાંઈ નાવે એવા ધરાશયી કે તે પદારથ ઉપર તે વખ
કમાં અથવા નીરાની પો અ ખોટો ખનાવેલો હોય અથવા તાર પછી પો
ખનાવથી અથવા બો નો હોય તે લેખને ખરાપણાનો આભાર આપ
વાને મુદા અથવા નીરાની વાપરવામાં આવે અથ
વા તે પદારથ મધે એવી કાંઈ મુદરા અથવા નીરાની પો ઠી ખના
વે પદારથ ઉપર કવિએ ધરાશયી કાંઈ માણસ પોતાના કલમમાં
માણસને જાણતા સુધી સમુદરપારની અથવા સાત વરસનો મુદત સુધીનો મિર્મના
મે તે જરૂરની કેલો શીકસા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ ફાવક થશે.

લીલા.

આ કલમ જરૂરમાં મુને સંપૂર્ણ થવા માટે 'તહેમતવારના કલમમાં' ને ક
તાવેલ હોય તેનો ઉપર કાંઈ પાકુ થોન અથવા નીરાની હોવી જોઈએ અને 'તહેમત
વારના કલમમાં' ને રાતાવેલ છે તે ખરા કાલસ વાપરવાનો ધરાશયી, એવુ સાબીત
થવુ જોઈએ એ રાતાવેલ કલમ ૪૧૭ માં ને જરૂર જતાંથી છે તે જરૂરનું હોવુ ને
પો એ (૧૦ ૫૦) કદક.

૪૦૧ ૪૧૭ મી કલમમાં કવિએ જરૂરથી જુદા જરૂરના કાંઈ લેખનું ખરાપણ
૪૧૭ મી કલમમાં કવિ દેખાડવાના કારણસર વપરાતી હોય એવી કાંઈ મુદરા કે ન
આ જરૂરથી જુદા જરૂર શાણી કાંઈ માણસ કાંઈ પદારથ ઉપર અથવા કાંઈ પદાર
થના લેખનું ખરાપણું દેખા મધે ખોટી ખનાવે એવા ધરાશયી કે તે ઉપર તે વખતે
કવા સાર વપરાતી હોય ઈ લખ પોટો ખનાવેલો હોય અથવા તાર પછી પોટો ખ
એવી કાંઈ મુદરા અથવા ઈ લખ પોટો ખનાવેલો હોય અથવા તાર પછી પોટો ખ
નીરાની પોટો ખનાવથી વળનો હોય તે લેખને ખરાપણાનો આભાર આપવાના
અથવા પોટો નીરાની કે રજુસર તે મુદરા અથવા નીરાણી વાપરવામાં આવે અથ
કેલો પદારથ કલમમાં રા થા ને પદારથ ઉપર અથવા ને પદારથ મધે એવી કાંઈ મુ
પવે. વા અથવા નીરાની પોટો ખનાવવામાં આવી હોય તેવા કાંઈ પદારથ ઉપર કવિએ ધરા
શયી કાંઈ માણસ પોતાના કલમમાં રાખેલો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીનો
મિર્મના મે તે જરૂરની કેલો શીકસા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ
ફાવક થશે.

૪૦૭ કાંઈ લેખ વીલ હોય કે વીલની મતલબનો હોય અથવા કાંઈ લેખનું અ
કાંઈ વીલને કલમમાં જી તીઆર નામુ હોય કે તેની મતલબનો હોય અથવા કાંઈ
મની રાતાવેલ હોય કે તેની મતલબનો હોય તે ખરાપણાનો આભાર આપવાના
પો મેટો નામુ અથવા ખને અગર કાંઈ માણસ કલમમાં જી થો કે
તેનો નારા કરવો જરૂર થવા લોહને કાંઈ રાખસને લાગી અથવા તુરુ

શાશ્વતો છેકી નાખે તેના નાશ કરે અથવા ચેરી નાખે અથવા છેકી નાખવાની, નથી
 જ ની કે જેની નાખવાની કાસીસ કરે અથવા છુપાવે કે છુપાવવાની કારીશ કરે
 તેના સેખ રાખથી બીમાર કરે તે તે માણસને છુપતા સુધી સમુદ્રપારની અથવા
 સાવ વરસની મુલત સુધીની ખેમાના ગમે તે પરકારની ફેલની શીક્ષ કરવામા આવશે
 અને વળી તે ફંડને પણ મારક થશે.

ટીકા.

જે સેખ ઉપર સઠાપુ નથી અને તેથી પુરાવામાં રાખમ થઈ શકતો નથી તે સેખ
 કીમતી રસતાવેજી પણ રીકે છે (મ. હા. રૂબીઅજ ૧૫૦ ૭ પા. ૨૬) કાઠ ખેડ સખ
 ધોના રસતાવેજીનો નાશ કરવામા આવેલો આ કલમ પરમાણે કીમતી રસતાવેજીનો ના
 શ કરવાનું તેની બીજ તહેામત આવે છે. ડા. પાને ૩૩૭)

વેપારની તથા ખીલકતની નીશાણીઓ પાખત.

૪૭૮ આ મામ ફલાણુ કારીગરે ખતાવેલો છે અથવા ફલાણી વખતે કે તે ફલાણી
 વેપારની નીશાની | ખતાવેલો છે અથવા ફલાણી ભતનેા છે એ ખતાવવાને માટે
 જે નીશાણી વાપરવામાં આવે તેનું નામ વેપારની નીશાની પાડયું છે.

૪૭૯ આ જગમ ખીલકત ફલાણુ શખરાની છે એ ખતાવવાને માટે જે નીશાની
 ખીલકતની નીશાની | વાપરવામાં આવે તેનું નામ ખીલકતની નીશાની પાડયું છે.

૪૮૦ જે કાઠ માણસ કાઠ મામ પર અથવા કાઠ પેટી કે ઘર બીજ અથવા ગાં
 ખોટી વેપારની નીશાની | સડો બીજ કે મામ બરેલા બીજ કાઠ ખોળા ખારકાન બીજ
 વાપરવા. | કાઠ નીશાની કરે અથવા જે પર કાઠ નીશાની હોય એવો
 પેટી કે ઘર અથવા ગરુડી કે બીજુ ખારકાન વાપરે એવા ધરકાથી કે તે નીશાણી કરે
 હોઁ મામ અથવા તે નીશાની કરેલો પેટી કે ઘરમા અથવા ગસડોમા અથવા ખારકા
 માં બરેલો કાઠ મામ જે કારીગરે ખતાવેલો ન હોય તેણે ખતાવેલો છે એવા અથવા જે
 વખતે કે ફલાણી તે ખતાવેલો ન હે વ તે વખતે કે ફલાણી તે ખતાવેલો છે એવા અથવા
 જે ભતનેા તે ન હોય તે ભતનેા તે છે એવા બીજવાશ ભતવન કરવો તે તે માણસે
 “ખોટી વેપારની નાશાણી” વાપરી એમ રાખજીવું.

૪૮૧ જે કાઠ માણસ કાઠ જગમ ખીલકત કે મામ બીજ અથવા કાઠ પેટી કે
 ખોટી ખીલકતની નીશાની | ઘર બીજ અથવા ગસડો બીજ અથવા જગમ ખીલકત કે
 વાપરવી. | જમુ બરેલા ખોળા કાઠ ખારકાન બીજ કાઠ નીશાની કરે અ
 થવા જે બીજ કાઠ નીશાની હોય એવો કાઠ પેટી કે ઘર અથવા ગસડી કે ખોળુ ખાર
 કાન બીજરે એવા ધરકાથી કે તે નીશાણી કરેલી ખીલકત અથવા મામ અથવા તે નીશા
 ણી કરેલો પેટી કે ઘરમા અથવા ગસડીમાં અથવા ખોળા ખારકાનમાં રૂખેલી કાઠ ખો
 સડ કે મામ જે અખસનેા થ હોય તે સખસનેા છે એવા બોસવાસ ભતવન કરવો તે
 તે માણસે “ખોટી ખીલકતની નીશાણી” વાપરી એમ રાખજીવું.

પાસાવા બેઠાવવાવાદ

કરનાં અથવા

૪૮૪ કોઈ સરકારી નોકર ને વાપરવો

કેઈ સરકારી નોકર ને
મીમકતની નીશાણી વાપ
રતો હોય અથવા કેઈ મી
મકતના બનાવટ, જ્ઞાત, વ
ગેરે બતાવવા સારૂ તે ને
નીશાણી વાપરતો હોય
તેની નીશાણી બોટી બ
નાવવી.

વા આ મીમકત
કેટલો બનાવોછે
આશોમમાંથી ખાસ થઈએ અથવા કેઈ ખાદીને
પુ બનાવવા સારૂ કેઈ સરકારી નોકર ને વાપર
વો કેઈ નીશાણી ને કેઈ માણસ બનાવી પુછે
વે અથવા એના કેઈ નીશાણી બોટી બનાવેલીછે

આ છતાં તેને ખરી સાબલ વાપરે એવા કરાવાથી કે કોઈને અથવા કોઈ રાખરને કાન
અથવા પ્રકાશન કરવુ તે ને માણસને તરાણુ વરસની મુલત મુધોની બેમના એ તે
કરારની કેવી રીતે કરા કરવામાં આવશે અને વળી તે કે કને પણ સંબંધ પરી.

૪૮૫ કેઈ જાવ પતર અથવા કેઈ સરકારી કે ખાનગી મીમકતની અથવા વેપારની

કેઈ જાવ પતર અથવા
કોઈ સરકારી કે ખાનગી
મીમકતની અથવા વેપારની
નીશાણી બોટી બનાવવાનું
કેઈ બાજુ સ્વીકાર કરાય
જાણી બનાવવું અથવા
જાણના રાખવું.

નીશાણી કરવા અથવા બોટી બનાવવાનું કેઈ બાજુ સ્વીકાર
વાર ને કેઈ માણસ બનાવે અથવા પેતાના કામના
રાખે એવા કરાવાથી કે તેની બોટી નીશાણી
કારણુસર વાપરવું અથવા કેઈ માણસ એના
ની કે વેપારની નીશાણી પેતાના કામના રાખ
વાથી કે કેઈ માસ અથવા વેપારની જાણસ

થવા કારીગરની દુકાને બનાવી ન હોય તેજી
એમ અથવા ને વખતે તે કેટલો તે બનાવી ન હોય તે વખતે અથવા કેટલો
છે એમ અથવા ને જ્ઞાતની તે ના હોય તે જ્ઞાતની તે છે એમ અથવા
ના તેમ તે જાણતની તે છે એમ બનાવવાના કારણુસર ને નીશાણી વાપર
ને તરાણુ વરસની મુલત મુધોની બેમના એ તે પ્રકારની
એ બનેલી રીતે કરવામાં આવશે.

તે સરકારી કે ખાનશી મીલકતની અથવા વેપાર

વિદ્યાર્થીની અથવા પાઠેશી હોય એવો કંઈ ખાનશી
પણ, કે અથવા અપેક્ષી વસતુ કે વારસા કીધર
નોશાણી એકાદેની અથવા પાઠેશી હોય તે મધે બરેલો
વથા રાખેલો મલ અગર કાંઈ માણસ વેચે અને તે મા

કે તે નીશાણી ખાનશીની અથવા ખાનશી કેલો છે અથવા તે
તે કારીગર અથવા તે વખતે અથવા તે કાણે નથી જનાવેલા
અથવા કીધર તે નીશાણી એકાદેની અથવા પાઠેશી છે અથવા તે
તેથી જાતનો તે માન નથી અને કાંઈ સખસને છેતરવાનો અથ

વા મુકર્યાન કે હાની કરવાનો તે માણસને ધરારો હોય તો તે માણસને એક વરસની
મુદત સુધીનો જેમાંના અને તે પરકરનો કેલો અથવા દંડની અથવા એ બંનેની રીક્ષા
કરવામાં આવશે.

૪૬૩ કાંઈ માલ બરેલો ગંસડો અથવા વારસા કીધર એ કાંઈ માણસ એમ
કાંઈ ગંસડો કે વારસા ખાણી કે કાંઈ ખાણી નીશાણી કરે એવા ધરાધર્મી કે કાંઈ
મધે માલ હોય તે કીધર સરકારી નોકર અથવા ખાન સખસના મનમાં એવો વીસવા
ગમન છપી કંઈ ખાણી સ ઉત્પન્ન કરેલો કે તે ગંસડો અથવા વારસા મધે જે
માલ ન હોય તે તે મધે અથવા તે મધે જે માલ હોય તે તે મધે નથી અથવા તે ગાં
સડો અથવા વારસા મધેને માલ ખરેખર જે જાતનો અથવા તરફનો હોય તેથી જુદો
જાતનો અથવા તરફનો છે તો તે માણસને તરફ વરસલી મુદત સુધીનો જેમના ગમે
તે પરકરની કેલો અથવા દંડની અથવા એ બંનેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૮૮ કાંઈ માણસ કીધરો કલમમાં લખેલા ધરાધર્મી એનો કંઈ નોશાણી ખાણી
તેથી કંઈ ખાણી નોશાણી એમ જાણી હત ખાણી નોશાણીને ગમન છપી ઉપોજી
નો કીધરો કરવાની રીક્ષા જ કરે તો તે માણસને કીધરો કલમમાં લખવા મુજબ
સા.

૪૮૯ કાંઈ માણસ કાંઈ મીલકતની નોશાણી કાઢી નાખે અથવા તેના નાસ કે
નુશાન કરવાના ધરાધર્મી કાંઈ મીલકતની નોશાણી કાઢી નાખી.
૧ અથવા તેને એકરો નાખે એવા ધરાધર્મી અથવા એવા સ
જન જાણીને કે એમ કરવાથી પાતાથી કાંઈ સખસને મુકર્યા
ન થાય ના તે માણસને એક વરસની મુદત સુધીનો જેમના
ગમે તે પરકરની કેલો અથવા દંડની અથવા એ બંનેની

રીક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૯ મો.

૧૯૧૨ તોડવાના મુદત બંધ.

કાંઈ મીલકતને એકાદેની ખોળે કાણે લઈ જાય.

કેના રસતાની કાઠ મુશારીની

સાડીના રસતાનો કેઈ મુશારીની

કાપેસર કરારથી બધાથી

કાપે નાકો વરસાડીના સળંગ સીવાય તે વરસાડી કરવામાં જુના પુરવઠા મુશારીની

માણસને એક મહીનાની મુલત સુધીની બિમાના ગમે તે વરસારની કેળી

જી રૂપીઆ સુધીના રૂંડનો અથવા એ બંનેનો રીકરા કરવામાં આમરો.

ક્રમ:તો

(અ) અ એક પાસખો કાચનારો જ ને એક કાચિથી બીજો કાચો લઈ જઈ કાપેસર કરારથી બધાએસો છતાં રસતામાંથી અથવા નાશી જાય તો અ એ અ સમમા સંબંધિતો ગુનો કરવો એમ સમજવું.

(બ) અ, એક મળુરુ ઝ નો સામાન એક કાચિથી બીજો કાચો લઈ જઈ ને પાસે કરારથી બધાએસો છતાં, તે સામાન કો રો તો અ એ આ કાચમાં સંબંધિતો ગુનો કરવો એમ સમજવું.

(ક) અ એક વળદીઆએનો માલિક પાતાના વળદીઆ કાપેસર કરારને કેઈ એ એક કાચિથી બીજો કાચો લઈ જઈને કાપેસર કરારથી બધાએસો છતાં તેમ કાચ કાચા વીરુપ કસુર કરે તો અ એ આ કાચમાં સંબંધિતો ગુનો કરવો એમ સમજવું.

(ડ) અ કાચા વીરુપ કાચાથી પાતાનો સામાન લઈ જવાની બ મળુરુને કાચા પાડે અને બ વસતા વાસતા રહતામાં તે સમન મુકીને નાહાસી જાય તો 'ને કાચો એ કાચ ગુનો કરવો એમ સમજવું તરીકે તે સામાન લઈ જવાની કાચા વરસાડી તેની રાજ નથી.

પુલસી—આ ગુનમાં એવું કે કાચ કર નથી કે જે રાખાને સાર નોકરી કરે છે તેને જ સાથે કરાર થયો જોઈએ જે સખસ તે નોકરી કરવાનો છે તે સખસી કાચ વરસાડી કેઈ પણ સખસની સાથે સાર રીતે કે અવધાત સમજાય એવી રીતે તે કરાર થો હોય તો બસ છે.

ક્રમ:તો.

અ એક કાચ કંપનીની સાથે એક મહીના સુધી પાતાની ગાડો હાકવાનો કરાર અને તે કાચ કંપનીની સાથે પુસકેએ કેઈ મળસપર પાતાને 'જોવાડવાનો' બંદુબસ કરે, અને પછી એક મહીનાની મુલત સુધી તે કંપની બ ને અ હાકે એવી એ વાત જુ રસતમાં અથવા તે ગાડો જુનો પુરવઠા મુકીને જતો રહે તો તેની સાથે કરાર કરવો નથી નો પણ અ એ આ કાચ સમજવું.

உலகம்

ગાંધીજીનાં જીવનમાં બહુ છે. જ્યારે જ્યેષ્ઠા મદદે પેનરમાંથી પાંચમી ગણા બ્રહ્મ
 થી ફિઝિકલ ક્લેસ નોડરો, તેને આ કમમ મુકમ શીશા થઈ રહી નહીં (રેવનોડ સીનીમ
 એનડ કમીનલ રીપોર્ટર (કલકત્તા)કમીનલ ક્લોઝીંગ વા. ૨ પાને ૧૭ જ્યારે વા ૫ પા.
 ૨૪.) એ. મડોલના ને ડેંગણા રામિશા નેકરો, પછીથી કામ ૫૩ થતાં સુધી અમર્યા
 ત માન આ પાંચમે જ્યોના નેકરોને લાગુ નવી (મદરાસ હા
 ડી. ૧૯૧૯. ૫ ને ૧૯૧૭ થી ૭ જ્યારે ૧૯૧૮ થી ૧૯૧૯.) એક
 સમયે ૫ ને ૧૯૧૭ થી ૭ જ્યારે ૧૯૧૮ થી ૧૯૧૯.) એક
 કમીનલ ૫ ને ૧૯૧૭ થી ૭ જ્યારે ૧૯૧૮ થી ૧૯૧૯.) એક

દુઃખે જો અમણે પે ની નાની કિમર' અગિય ગઢાપડાના અમણા રોગ કે કંઈ
 જાણ્યો સંપો ની પાકડા | તારુનો નાચકાં સાંજવાળે સાંજર અમણા પાતાનાં સામ
 રા કેવલ તારા નેજેની | અગિય જ રૂંધામળ રાખવાને; અમણા પાતાનો કાળનો પુરી
 કાળનો પુરી પાકડાને | અગિય જ રૂંધામળ રાખવાને; અમણા પાતાનો કાળનો પુરી
 કરા નેજેની. | અગિય જ રૂંધામળ રાખવાને; અમણા પાતાનો કાળનો પુરી
 કાળનો પુરી પાકડાને જે મધુમ કાંઈસર કરારથી પાંચાણે છવા તેમ કરવામાં પુ
 થી પુરક કંઈક કરે નેને તરુ મહીનાની સુલ સુધીની એવાનાં ગમેને પરકારની કંઈ
 નો અમણા પેમે રૂંધામળ રાખવાને; અમણા પાતાનો કાળનો પુરી પાકડાને જે મધુમ કાંઈસર કરારથી પાંચાણે છવા તેમ કરવામાં પુ

૨૪૨ ખગોળીય શિક્ષણ મહેરો કાંઈપણ જગ્યાએ જઈ સાબસને જાસતે તરણ વરસ
કેઈ કુર જગે, પર વાટરીક
રનાંનાં કરે છે કસેયે હેઝા
અને ને જગે પર શીતે બ
રમે વાટરને ભઈ જવા હા
યુ. સેઈ કશર તે હોયો

મુખોનો કઈ જુ મુખ મુખો નારોજર કામ કરનાર અથવા મ
જુ ધાબન કામ કરનાં જે મળસ મળિના નાંવરેસર કશર
અથો બધાગેયો હોય અને તે કશરનો સરત મુખમ તેને
તે જગે પર તે બીજા સ્થાનેને ખરમે ભઈ જવા અથવા ભઈ
જનાના હોય તે સખા પાનાના કશર ધાબન છે તે હરમીઅર

નખા ખુરો પુરવક તે બીજા સાબસનાં વાટરો છે, હોં રે, અથવા કપ્પા કરેડો વાટરો જવા
જખી અને ધોડીય અથમ છત વાજખા સાબમ વજર ને વકરો કરતાં ના કહેનાં મે
સ મસને એક મકોતાનો મુખ મુખોનો મિનાબ ગમેને પરકારનાં કેવડો અથવા તે ખર
અથો બધાજી રકમ મુખોનાં હોંડો અથવા એ બનેનો શિક્ષા કરવાના અથાચી, પડ્યુ જે
તેના રોડ તેની શયે કઈ મકો વાટરો કશર હોય અથવા પેતેજ તે કશર મુખમ અ
મમ કરવાનાં વાજખ કરો હોય તેા મે વાટરને કહ શોક્ષ કરવાના અથાચ નહીં.

2151°

અંજાણા હાઈ સ્કૂલે કમ્પ્યુ ડે કોર્સ મંજુરને અંજાણા કરાવે તોડવાને સાર છે

ખાળ ૨૦ મી.

મગન સાવંધી યુનાઓ ખાંખત.

૪૬૩ પોતાની સાથે કાચા મુળ્ય જે અસતરી પરજી નથી તે અસતરીને કદાચ
 નથી મુળ્ય મગન થવા તે પુરુષ એવા બીમવાસ વિસાકે કે જે એ પુરુષની સાથે કા
 ને ૬૫૨થી બીસવાસવેસા પદા મુળ્ય પરજી છડે, અને એવા બીસવાસ છતાં તે અ
 ને ૬૫૦થી બીસે રહેતું.

સતરી તેની સાથે તેની વડુ હોય એવી રીતે રહે અથવા સ
 બીસ કરે, એમ તે પુરુષ કરે તો તેને ૬૫૨ પરસની મુળ્ય મુળ્યની બેખાંબ ગણે તે પ્રકારની
 કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે ૬૫૦ને પણ સાવંધ થશે.

૪૬૪ જેના વર અથવા જેની વડુ હવાત હોય તે જો પરજી, અને તે એવી રીતે
 અથવા વડુની હવાતી કે તે વર અથવા વડુની હવાતીમાં થવાના સમજાવે તે મગ
 ન મગન કરતું.

ન થએલું ૬૬ ગણાય, તો તેને સાંત વરસની મુળ્ય મુળ્ય
 બેખાંબ ગણે તે પ્રકારની કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે ૬૫૦ને પણ
 ૬૫૦ થશે

અપવાદ—જે સખસની વર અથવા વડુ હવાત છે પણ જેનું તેની સાથે થએલું
 મગન કાંઈ મુખતીઆર કોરડે ૬૬ કરાવડું છે તેને આ કલમ માથું પડતી નથી; અને
 જે સખસનું તે પાછળનું મગન થતાં પહેલાં સાત વરસની મુળ્ય મુળ્યની નીચે તેને વર
 અથવા વડુ પાછાર ૬૬ થશે અથવા ૬૬ હોય અને તે વરમખાનમાં તે સખસને તે ૬
 અથવા વડુ હવાત છે એવી ખબર નથી મળી હોય, અને તે સખસ પોતાના અગ
 વર અથવા વડુની હવાતીમાં મગન કરે, તેને પણ આ કલમ માથું પડતો નથી; પરંતુ
 સખસ એ વરમાણે પાછળનું મગન કરે, તેણે જેની સાથે તે મગન કરે, તેને તે મગ
 થતા પહેલાં સરખ ખોના ખરેખરી પોતાના બાહ્યમાં હોય તેટલી વધુખાતી નોંધાવે.

ટીકા.

આ કલમ ૬૬ જે વાગના લોકોમાં એક કરતાં વધારે ખાખતીયા કે થણી કરવા
 છે તે વગના લોકોને માથું છે કારણ કે નહીં તો પહેલું પરજીત થાનું હોય તો
 આ સખસની જોણ પરજીત ૬૬ ગણાય નહીં એટલા માટે હીકું અથવા મુસમમાન બા
 હોને આ કલમના કારણે માથું નથી પાડુ હીકું અથવા મુસમમાન ખબરને માથું છે કાર
 કે તેમના કાચામાં એક કરતાં વધારે ખાખતી કરવા રજા છે પણ તે વરમાણે વર કર
 વા રજા નથી. દિવનું સીવામ એક કરમીન રોપારટસ (કલકતા) કરમીનસ રમીંગ
 વા ૧ પાનુ ૪૮ મદરાસ હાઈ કોરટ ફલીંગ તાનું રજા જુન સને ૧૮૭૦ મુખ્ય હિસાક
 માં વસપદા કેવીની નાતમાં જ્યાં એવો રોવાજ કર્યો હતો કે ખબરો તેના પડીની રજા
 મંડી રોવાજ હોદી વધ ખીજની સાથે પાકું મગન કરી રાઉ તીપાં હાઈ કોરટે મગ
 કર્યો કે જો એ રોવાજ છે એમ સાબીત થાય તો પણ તે મેર કલકેસક કારણ કે હીકું
 માના નીવમથી તે ખીલકુલ વીરધ છે અને એટલા માટે જે માણસ એ વરમાણે કરે

- તેને કલમ ૪૯૦ મુજબ શિક્ષા થઈ શકે (મુખ્ય હાઈકોર્ટ રીપોર્ટસ વોલ ૫૦, ૧૨૬ ને ૫૦ ૧૦ પાને ૩૮૧) પણ એ કામમાં એ ખરેખરી વાત તરીકે માન્ય પદ્ધતિ હોવાથી તેના માન્યતામાં એમ નહોતું કે તે ખરેખરી તેના પરમના પાણીની વડુ થતી ખામ પડી હતી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ રીપોર્ટસ ક્રાઉન કૌન્સિલ વોલ ૫ પાને ૧૮) એક બીજા કુમારના જોડા રીવાજ હતા કે જેથી બીજા માણસને પાણી પુરવઠા પાડવાને કોઈ મહત્ત્વ સંભવતાં ૧૦૫ રૂપિયા આપી પરણી શકે. આ રીવાજ પણ અતીતના સમયથી મુખ્ય હાઈકોર્ટ ૨૬ ક્રાઉન (મુખ્ય ક્રાઉન કેસીસ વોલ ૫૦ પા. ૧૩૩), પાણીની હવા તોમા નાતર કરેલું તેને આ કલમ પરમાણી શીક્ષા કરેલી તે પાલકા રહી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ કેસીસ ૧૮૬૩) એવત પોતાના પટેલા પાણીની પરવાનગીથી તેની હવાતી માં બીજાની સાથે નાતર કરે તો તેને હરકત નથી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ વોલ ૨૬ પા. ૧૬) નેમર સને ૧૮૬૭ સપ્ટેમ્બરમાં અપીલ નંબર ૫૬૦ સને ૧૮૬૭) ધનસાદની કોર્ટમાં એક સગત કાચાસર છે એવું જાહેર કરવાને અપવાદ કોઈ જાનિ કરી લખત કરવાની પરવાનગી આપવાને કોઈ કામને અપીલ મંજૂર રાખતી નહીં બીજી સગત કરવાને તા તે પરવાનગી આપી હોય તે આ કલમ પ્રમાણે કરેલા ગુનકાની જવાબ નથી ૧. ૫ મા રી. ૪ ૩૨૦, એક સમસે એક પાણી છતી છતાં એક આ સાથે પોતે સગત કરવાને છે એવી નોંધીસ જવાબી હોય તો તેની પાણીની હવાતીમાં બીજી સગત કરવાની કોર્ટમાં ગુનકા તેની કોર્ટ હાઈકોર્ટ નહીં. ૧. ૫. મા. રી. અમદાવાદ ૩, ૧૩૬ એક પાણી
- હવાત છતાં તેની પરવાનગી વગર બીજા પાણી કરેલા એવા કોઈ નાતરના રીવાજ હોય ૫. ૫. મા. રી. ૧૧૦ ખરીદાઈ થઈ ગયેલા કોઈ હોંડુ કરીથી હોંડુ પરમમાં આવે અને કોઈ હોંડુ અસતરની પસંદગી તો તે ખરીદાઈ હતા તે વખતે તેની એક પાણી છતી હતી અને હોંડુ થયે ત્યારે બીજી પરણી તો તેને આ કલમ અમલે શીક્ષા થાય નહીં ૪. મા. રી. એ. ૭ હોંડુ કે ગુસપમાન આ એક પાણી હવાત છતાં બીજા કરેલા ગુનકા છે પાણી એકથી વધારે કરેલા ગુનકા નથી કેમકે પાણીને તો તેમના પરમસાસતરથી એકથી વધારે પાણી કરવાને છુટ છે. ૪. મા. રી. અને ૧૮૦૦ એક ગુસપમાન પરણી થી છેકરી તેના વાલીના કબજામાં હોય ત્યારે તે વાલીની ભાણ વગર બીજી સગત કરે તો તે વાલી ઉપર આ કલમ પરમાણીના ગુનકાની મદદગારીનું તહોમત આવે નહીં ૪. મા. રી. (કલકત્તા) ૩ ૧૦, આ કલમ પ્રમાણેના તહોમતમાં તહોમતદાર આ પરણી થી છે એવી પુણી સાબીતી જોઈએ. કલકત્તા હાઈકોર્ટની કલમોમાંના ૧૨૧ તારીખ ૮ ડીસેમ્બર ૩૦ સને ૧૮૮૪.

૪. ૬. જેની સાથે પાછળનું સગત કરવામાં આવે તેનાથી આવડા સમયનો વાત

પાલીને જે રાખરા બિપરનો કસમમાં મળેલો યુનોઇડ જે તેને દશ વરસની પ્રવૃત્તિ સુધીની યોજાના ગમે તે ૧૨૩૨૨ની ફરતી શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ નહીં લગનની સાત પુપાલીને ફરતી શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૪૬૧. જે માણસ ખાદ્યાનતથી અથવા કસમનાજીના ફરાદાથી પોતાની લગનનીથી કાપડા મુજબ લગન થતાં થવાદે એકું બાણીને કે તેમ થવાથી કાપડા મુજબ માથાદે લગન થતું નથી તે તેને સગા વરરાની પ્રવૃત્તિ સુધીની યોજાના ગમે તે ૧૨૩૨૨ની ફરતી શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા.

આ કામ પરમાણેના લગન કામએ પોતાના ઘરમાં થવા રીધા હોય તે જોઈને જે વરરાની આ ઘરમાંથી બેસે આ કામના યુનિયનમાં મદદગારી કરવાનું તહેમત આવી શકે નહીં કાં ૪૦ કાં ૫૦ રૂ૧૪.

૪૬૦ આ રાખરા ખીલ પુરણની આ છે એકું જે બાણી છે અથવા એકું માન જીનાજી જે વાણુ જેને કારણ છે તે માણસ તે રાખસની સાથે પેશ ખીલ પુરણની રાખમંદી સીવાય અથવા તે ખીલ પ્રસે બાણુ અથવા ન કરતાં જોઈને અને તે સંજોગ ખજાતદાર રાજાઓ યુનોઇડ ન થતા હોય તે તે માણસ જીનાજીના યુનોઇડ કરે એમ રાખજી અને તેને ૧૫ વરસની પ્રવૃત્તિ સુધીની યોજાના ગમે તે ૧૨૩૨૨ની ફરતી અથવા દંડની અથવા એ જાનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે, એવી ખાખતમાં તે આને મદદગારીની માફક શિક્ષા કરવામાં આવશે નહીં.

ટીકા.

વરરાની આ એમ માન્યો હોય કે એ બધરી બીજાની ધણીમાણી છે તે તે ફરી જાતની બાપન છે જ્યાં એક માણસે લગનના હક પાછા મળવા સાથે પોતાની વધુ બિપર લાભે બાપન, અને તેના માથાનું હુકમનામુ થયું કે તે બધરી તેના ધણીને નીચાં ગમે તે બધરી આવે કે તેને આદરની રકમ આવે, આ પરમાણે હુકમ માથાથી તેણે પછારા આપા પછી જીનણ કરતા એમ કસમ કરવામાં આવેલી હતી કે પ્રતિપાદોના માનવમાં એમ ફરી કે તે બધરીને પરગુજ છુા છે અને એમ હોય તે તેનું કઈ યુનોઇડ રીધા નથી. [પ્રમાણ હાઈ કોર્ટ રીપોર્ટ કોર્ટના કોમીશ વાં ૧ પાને ૧૦). રાખરા રીમાં આ કામ પરમાણે તહેમતના કામમાં જોરના કાપીએ રાખરામા આપેલું તે અમલવાદના સેસન બંડને રક કરણ જે હાઈ કોર્ટ મંજુર રાખી રીયા રક ફરી (પ્રમાણ હાઈ કોર્ટ વાં ૨૬ જુન સને ૧૮૬૮.) ૬૫૪ ૪૬૦ પરમાણેના કોઈ યુનાની કે યુના માણી રીયાય ખીલ કોઈએ માડની નહીં (ફરીમોનલ પરીશીબર કોડ અને ૧૮૧૨નો આક્ટ ૧૮ કામ ૪૪) અને આ પરમાણે બધરીના ધણી

ન કરી આપવામાં આવે તો તહેામત રૂ ૨૨ કરી મુકવો. (સંદર્ભ કલમ ૪૫) પણ તે બહારી એકવાર માફકી ફરીઆદ તેના મરવાથી પુરો થતો નથી (મરણમ હાઈકોર્ટ અપેલા ૪ પા ૪૫).

છીનાળાની ફરીઆદ આના ધણી વગર કીંવા તે છીનાળુ કરતી વખતે જોના હવે હોય તેના વગર બીજાથી થાય નહો. કરોમીનસ કોઠ કલમ ૪૦૮ છીનાળા કેસમાં આ તેના ધણી વીરુધ્ધ પુરાવો આવી રહિ, ફીલ્ડ પાઠ ૮૫ આ કાગલાની ૧૫ ડીઝેમ્બર નો નોંધ છીનાળાને સગતા નથી તે માફોમાફે માડીવાળી શાકશ, પણ સાથે થયા પછી નહી. રૂ ૬૦ લા. રો (અસાહબદ) પાઠ ૩૩૮ છીનાળાની ફરીઆદ થા પછી ધણી મરી જાય તો ઘણું કરીને તે ફરીઆદનું કામ બંધ પડતું નથી. કોઠ ૦ ૫૩૦ પાઠ ૩૪૧ આ કલમ પરમાણિનું તહેામત સખીત કરાવતી વખતે જો આ પે છીન છુ કરવામાં આવ્યું હોય તે ખોતે કવ.ઈ સર્ઈ જવામાં આવતો ન હોય તે તહેા તથા રૂ ૧૨ ૪૯૮ મી કલમનું તહેામત આવી રહિ નહીં, ધણીએ જ્યારે આપ આકા ૧૫ કુમાં હોય ત્યારે છીનાળનું તહેામત આવી રહિ નહીં ૪ વીઠ રો ૫૦ ૪૧ ૧૫ની આને છીનાળું કરના કાઠ સખમે જોઈ હોય, અને તેથી યુસામાં આવી તે નીને તેણે મુઠી નાખી હોય તેને માટે જનગ રંગ નીકાસવી રાજ્ય ધઈ હોય તે પછુ મેમાણું કરનાર રૂ ૧૨ તે આ કલમ પરમાણિ કામ ચલાવી રહિ છે કલકતા હાઈકોર્ટ ૫ ડીઝેમ્બર સને ૧૮૭૩ છીનાળના કેસમાં પરવેરા સાખીત થયા જોઈએ; એ પરવેરા ૧ બળાતકાર સહિતમાં જોઈએ છે; તેવે જોઈએ, બની છીન જાના કેસમાં પ્રવેશ રામ જોઈએ કે છીનાળું કરનારે તે આ અમુક રાખસની પાછો છે એવું જાણિયું તણું જોઈએ એવી કઈ જાણ નથી, તે પરણિમો છે એવું તે જાણિ મિડેસ બસ છે કલમ ૪ હાઈકોર્ટ ૧૫ ડીઝેમ્બર સને ૧૮૭૩ આ કલમ પરમાણિ જે સખમે હોય તહેામત માવડું હોય તે સખમે જો આ સાથે છીન છું કરવનું કહેવામાં આવતું હોય તે આ પાંચે નાત રીત પરમાણિ નાતર કમાવું કહે તે એવે વખતે કારતને એવું જોવાનું કે ક નાતર કરતો વખતે તે આ અમુક જાણુની પરણિ અસતતી છે એવું ફરી નીરાક હાપણાથી જાણુતો અથવા માનતો હતો કે નહી. જો તેમ હોય તો તહેામત રહી રહિ નહી. ૫ મુ. હા. રી. પા. ૧૦ (ફીલ્ડ રો.) આ કલમ પરમાણિના તહેામતમાં અસ રો પરણિમો છે એવું પુરો રાતે જાણીત થવું જોઈએ, કલકતા હાઈકોર્ટની કુખમે-બનો રાવ. તા. ૮ ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૩ જે રાખસે પેતાની અસતતી સાથે બીજા કાઠ એ છીન છુ કરવાની ફરીઆદ કરી હોય તેનો રૂ ૧૨ રીવનીમાં ગુજરાતી લેનાની પણ ફરીઆદ ધઈ રહિ છે. મહીસુરના જુડીશીઅલ કમીશનરની એડીસ. તા. ૨૦ જાનવા રી સને ૧૮૮૦

૪૯૮. જે આ કાઠ બીજા પુરણની ગો છે, અને તેની આ છે એવું જે માણુ

કોઈ પાત્રો છે અથવા એવું માનવનું ને
 સંભાળી તે ખીને તે પુરુષ પાસેથી અથવા તે
 અથવા સખાલામાં તે જો હોય તે સખા પાસેથી
 જો સખાવાને મહત્ત્વ એવા ધરાવતો કે તે જો કોઈ રાખતો રાખે તો
 જો જો કોઈ અગત્ય નેને ધરાવતો ગતિથી અથવા જો રાખે તે
 અથવા સખાની મુત મુતિની એમના અને તે પુરુષની કેદની અથવા કેદની
 ની પીછા કરવામાં આવશે.

ટીકા,

આ કથન મુજબ મહત્ત્વ એવા યુગે જો કોઈ પાત્રો પુરુષને જો જોવામાં
 આવે અને વળી વળાડો તેના કહેવાથી તેની સાથે જાય તે પાત્રો પાત્રો રાષ્ટ્રી વી
 કુમારસખાની મહત્ત્વ હાથ કોરડાના હાથમાં વા. ૧ પાને કડી) આ કથન મુજબ
 મતનામાંની ફરીઆદ રકત તે પાત્રોની મહત્ત્વ અથવા તેના તરફથી તે પાત્રોની સખા
 રાખનાર સખાસ કરી રકિ કરીમાંના પરીણીતરકાદ કથન ૪૭૬, સને ૧૮૧૧ ના આ
 ૧૮ કથન ૪૫)

બાબ ૨૧ એ.

આખર લેવા બાબત.

૪૭૬ ને આખર એ લેવા અથવા વાંચવાને ધરાવે રાખેલા સખાથી અથવા કોઈ
 આખર લેવી. | જો તે કોઈ રાખતો કોઈ રાખતો બાબત કોઈ આખર પાત્રો અથવા
 પરમ કરે એવા ધરાવતો કે તે આખરથી તે સખાસની આખરને હાની પહેલાડવા અ
 થવા હાની પહેલાડવા એવું બાંધીને અથવા એવું માનવનું કારણ હવા તે. તેણે તે રાખતો
 ની આખર ભોધો એમ સમજવું પાત્ર નીએના અપવાદો મથેનો બાબતોમાં એમ સ
 મજવું નહીં.

પ્રમાણ ૧ એ—કોઈ મુજબ રાખતો કોઈ કોઈ આખર મુજબ એ આખર લે
 ની થઈ રકિ ને તે આખર એવા હોય કે તેથી તે રાખતો હોય તે તેની આખ
 રને હાની પહેલાડવા એવા ધરાવતો તે આખર મુજબ હોય કે તેથી તે રાખતો કોઈ પ
 તે અથવા પાસેના બીજા સખાએને મહત્ત્વ મારે.

પ્રમાણ ૨ એ—કોઈ કોઈની અથવા મંડળી અથવા મનુષ્ય સમુદાય વીસે કોઈ
 રાખ મુજબ એ આખર લેવી થઈ રકિ.

પ્રમાણ ૩ એ—અધિકારીક રીતે અથવા વાગેલાની રીતે મુજબ આખર આખ
 ની થઈ રકિ.

પ્રમાણ ૪ એ—જો આખર પાત્રો અથવા દ્યાર તરે બીજાએની તબક્કા
 સની નીતો અથવા પુખી વીસે હલકો વીચાર લેવાન ન કરે અથવા ને રાખ

[illegible]

(4)° જાણે જોઈ પ્રકારે પદો

જો આ કાઉન્સિલના સભ્યોના પાયાના જ નહીં રોજની આગળ મુશ્કેલીથી
આ આ અપવાદમાં કાળજી રાખજે.

નવમી અવધારા—ખોળની આધાર પર ૧૬૬ આરોપ મુકયો છે. આ
 કોઈ સખરો પોતાનો સાળ મજૂર પણ કીચકે કે તે આરોપ મુકવાર નવમી
 અવધારાને મુખબુધી મુ યવાડોઈ ખોળ સખસનો સાળ વળવવાને અધ
 રે મુખબુધી તે આરોપ મુકતો હોયતો.

इति।

(અ) એક કુલમંથાર પાતાના સુખસાધક બન એ પરમાણી કહે કે તેને નાહ્યા તેને ન આપે તો તેને કાંઈ માલ નુ લેવાં શકાઈ કેમકે તેણે પરમાણીને મરિદો પીથાર સાદો નથી" હવે જો પાતાની આજીવનવધા સહ સુખસુખી થઈ ની કંઈક આ આરોપ પ્રત્યે કહે તો આ આ અવવાદમાં હામલ પાવ

(૧) એ એક બાઇસનેરે પાતાના કિષરી અમલદારને રીપોર્ટ કરવા આજ્ઞા આપત કંઈ આરોપ મુકે હવે શુપ્તપુષ્પી શેઠ કહ્યાવ્યુત્તરે તે આરોપ તો એ આ અપરાધમાં હાથ નહીં.

<p>સમીપ આપવા—દસાણીથી દોશીઆર રહેને એવી શુદ્ધ પ્રાણીથી કાઢી સખ થના જે રાખકને આ હોય તે સખસના રાખ ધાય એવા ધિરાણીઆ લોક કદવાણુ રાખ્યા હોય તે. ના કરી હોય તે.</p>	<p>આપવી એ આપક લેવા ગણાય. નહીં પણ ક્યારે સને તે શુદ્ધતા આપી હોય તે રાખસનાં અય મની રાખે તેના સખધ હોય એવા કાઢી સખગને ય એવા ધિરાણી અયવા લોક કદવાણુના ધિરા</p>
--	--

உதா.

નકલ કરવા કાગળ આપવેા એ પરજા કરના ખરોખર છે (કાંઈ વાતમ
૨૭૪). કહેલ સેમયના વરજાપાથી નીંદા કરી કીંવા આપણને નુકશાન પહોંચા
તુ નથી કે જેથી કાંચે આલે (ખરાસ હાકિરત તા ૭ જાનેવારી સને ૧
૩૫૨-૧૯૬૫ વામન ૪ પાત્રે ૪) કહાં જેરવાજી દીકા કરી તે છાપખત મા
વરતમાના પતરમા ખરાશીં કવે તે તે નુકશાનોના જવાબદાર છે (મુ. હાકિરત
ખી જાનેવારી સને ૧૯૬૬ નં. ૩૮૫ સને ૧૯૬૪ નેહોવ એપીનીયન સને ૧૯
૬૦) બરામખુ માતીના કીંવા પેતાની જાતના ધરમ-સંજાથી જે વાતથી
છે તે વાત નોંધે પેતાના સેજી બરામખુ માતીના અખીપરામ રો છે
થી કાંઈ બરામખુ પેતાના સેજી બરામખુને જે કાગળ લખીને મેકેલે
થીંં બને કપલ વચ્ચે લખેલો છે માટે તે કાગળ કમમ હકક ના અપવાદ
નોંધે અલે છે માટે તીકા ૨૬ કરો (મુખાઈ હા ૦ તા ૭ કરી ખી અમરાટ રાને
૮ પાને ૧૧૮) એક પેાશીરાના ધરમપેકરને વરજેનાથ નામને રાખ્યા છે

મેં જાન્યે કે નહીં તેના તપાસ કરવા મોકલવામાં આવ્યો તેણે એ
 જાત બુદ્ધિ છે અને આજના વાણીઆઓ દેરાળાવધો તેને શીક્ષા છે
 છે તેણે એવું જાણીશું કે ખાનગી તપાસથી અને એવું માલમ પડ્યું કે વાણીઆના ઘર
 માં જે બધીઆઓ તેઓમાંની વરણુનાય કાચે એક જે રાત રહી નથી એવી શીક્ષા
 બાપડોએ એ જામમાં કરાવવામાં આવ્યું કે તહોમતદારે વાણીઆઓની અમરાતરીઓનો
 આખરે લેવાનો ડુંગર કર્યો, ૧ બે. હા. રી. ૩૪ આ પેનલકોડમાં લખેલા અને બે
 હેસા ગેર અપાવવા પાકે કાંઈ તહોમત પાડ્યો નથી કા. બે. ડા. પા. ૩૪૬ કોઈ
 વહીવટી અથવા મુખતીઆર તેના અસરોએ આપેલી હકીકત ઊપરથી પોતાની પસંદ (મ
 મિસ્ટી તકરાર) માં વગર કપડે કાંઈ જેર આપ્યું થાય એવી હકીકત લખે તે આ કલમ
 ના અવગણ ૬ મા પરમાણુ તેના અથવા થાય છે પણ જે એવી હકીકત તેને મળી નહો
 વુ અને દેવળથી એવી હકીકત લખે તે તેના અથવા થતો નથી ૨ અ. હા. રી. ૧૦ પાને
 ૨૭૮ પોતાના ઊપરના કુલમથી કાંઈ જેર કરવામાં આવે તેના બીજા રાખ્યો વીરમ
 વગર કપડે અને વાળખી જે તે કાંઈ તહોમત આવે એવું લખે તે આ કલમના ૬ મા
 અવગણ ૬ પરમાણુ તેના અથવા થાય છે ૧૪ બી. રી. પાને ૨૨. તહોમતદારે દરોઆરીની
 જેર આપ્યું કરવાથી દરોઆરીને કાંઈ ખરેખર તકરારન વચ્ચે કુલુ નોંધમે એમ કાંઈ
 હાથે જે ગેર અપાવવાનું કરત-કરક હોય તેથી દરોઆરીને હાની થયો એવું તે લખ્યું તે આ
 થવા માનતા હોય તેવુંસાં છે આરી સને ૧૮૭૬ અ. હા. આવા ડુંગર મહિામરિ
 બાળી શકાય નહીં ૧ બે. હા. રી. મુ. પાને ૧૫૮ એક વરાખણે પાડેલના કાંઈ
 ખરામણુને કોડકોને પોતાના અને પોતાના આમના બરામણોનો કાંઈ વારાની બા
 શો દરમિયા મિળવવાને મળવળે કાંઈ કાગળ નીસકપદપણથી લખીયા હોય તે તેના બેસાવ
 આ કલમના અવગણ ૮ અને ૧૦ પરમાણુ થાય છે ૮ મુ. હા. રી. ૧૦ પાને ૧૪૧ (દો
 કારો) આ કલમ પરમાણુના ડુંગરના તહોમતની તલખીક આ કલમમાં બતાવ્યા પર
 માણુ થાય એ બાપલ અંગેરે કાયદામાં બતાવ્યા પરમાણુ તલખીક થાય નહીં. ૧૪ બી
 રી. ૧૦ પાને ૨૭ એક રાખસની આપણને હાની થાય એવા કાંઈ તહોમત લખીને કા
 કાંઈ અરજી આપવામાં આવે એવી મતલબથી કે કોરટમાં તે વચ્ચાથી પાડ્યા
 તે લખે તહોમતદારના આ કરતથી તેણે તે અરજી બાપી હોય એવો અરથ થાય
 બી. પા. ૨૭ પોતાના શીક્ષાના અથવા અરથે બાપ કાંઈ જેર આપ્યું થાય એવું
 હોય તે તે તેણે મુખ બુધીથી બેરવાનુ રાખીત કરતાં મુખો આ કલમના અરથ પરમા
 ણુ ડુંગર કરે છે ૮ બી. રી. ૧૦ પાને ૪૫ દેવેશ બાવથી કાંઈ બોટો આરેલ ભાવવામાં આવે
 તે તે આપ્યું લેવાનો ડુંગર થાય છે ૨ બી. રી. પા. ૩૪૬ આપ્યું લેવાનાં હેસા આપ્યું
 બાવ એવી મતલબનો મુખનો કાગળ ટપામ રસને અમુક કેકણે મોકલવામાં આવ્યો ૬
 તે એવી રાખીતો આપવામાં આવે તે એ વરાતમાં તે કાગળ પરસીધ થયો એવું અમુ
 મુ નોંધમે. ૫ બી. રી. ૧૦ ૪૬ દરોઆરી નીચકોમનુ માણસ હોય પણ તેની કંપર એ

અથવા ફક્તની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં
 અથવા કોતરેલી વસતુમાં આપણે એવા જેવી કંઈ આપણ
 અથવા } એવું બાણીને જે માણસ તે વસતુ જેમ અથવા તે જે
 થયો } થવા માટે તેને એ વસ્તુની મુલ્ય સુધીની આપણને ફક્તની અ
 થવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આપશે.

બાળ રૂઝો.

સાપરાધ ધમકી, તોરસકર તથા કુપ બાળન.

૫૦૩ જે સખસ કાંઈ બીજા સખસને તેના સરીરને આપણને અથવા બીજાને કાં
 સાપરાધ ધમકી. | કંઈ નુકસાન કરવાનો અથવા જેની સથે તે બીજા સખસને સખ
 હોય તેના સરીરને અથવા આપણને કાંઈ નુકસાન કરવાનો કર રખાડે એ
 જે તે સખસને ગાળાદ પેદા થાય, અથવા તે કર અમલમાં ન આવે
 કામ કરવાની તેની કપા પરમાણે ફરજ ન હોય તે કામ તે સખસ
 જે કામ કરવાનો તેના કામ પરમાણે હક હોય તે કામ કરવામાં તે સખસ
 તેણે સાપરાધ ધમકીનો ઝુલો કરશે એમ સમજવું.

પ્રથમ—જે પ્રવેશ સખસની સથે જે સખસને સખાં હોય તે
 પ્રવેશ સખસની આપણને નુકસાન કરવાનો કર રખાડવા તે આ કસમમાં થા

ફક્તની.

બ એક દીવાની મુકદ્દમો અસાધનો બધ થાય એવા હેતુથી અ બને હ
 તક કર બાળી નાખીશ તે અ સાપરાધ ધમકીના ઝુલોને તકરીર
 સમજવું.

શીક્ષા

કાંઈ સખમના કામ જે કરીઆ અથવા તેહામત અત્તેસર રં તે મુક
 રીઆ અથવા તેહામતની ધમકી આપવી એ ઝુલો નથી (પ્રખાં કરાજી)

ની મુલત મુખીની કેદની શીક્ષા થાય એવો કાંઈ યુનોદ કરવાનો અર્થવા કે હું અસન
ની શાંચે નખીયારનો દોશ મુકવાનો કર જેનાડવો જેમ તે તેને સાત વરસની મુલત
મીની બેમાના ગમેતે પરકારની કેદની અર્થવા કેદની અર્થવા એ બે નેની શીક્ષા કર
વામાં આવશે.

ટીકા.

કસમ ૫૦૬ મુજબ છબાર્થ રામદાસ ઉપર તેના છવનું જોખમ થાય એવો ભય
ખતાથી કાગળ જાખી મોહોડવાનું તોહોમત રાખી મુરતના જડને પેહેલા મુલત મુલત પર
સ ૭ અને ખીજા યુના પાસ વરસ ૨ ની સખત કેદની શીક્ષા કરો તેમા કસમ ૫૦૭ કેદની
એ એક જ યુનો કરવા છે ને જડને એ કસમ વરમાણે શીક્ષા કરી છે સખત કસમ ૫૦૭
વરમાણેની પાહાસ રાખી ખીજા શીક્ષા ૨૬ કરી (મુખાર્થ હાથકોરક તા ૨૬ સપ્ટેમ્બર રાને
૧૮૬૭ પા ૭૪ પા. ૧૨.

૫૦૭ કાંઈ નવામા સંદેશા વડે અર્થવા કર જેનાડવારા સખતનું નામ કે તેનું જે
નવામા સંદેશાની મારે) વાનું કે. યુ. છુવાવવાની આગળથી તરખીર કરને જે મા
તે સાપરાય પમકો) યુસ સાપરાય પમકોનો યુનોદ કરે જેને તે યુનોદ માટે
ઉપાધી કસમમા કરાવેલી શીક્ષા થી ઉપરાત એ વરસની મુલત મુખીની બેમાના ગમેતે પર
કારના કેદની અર્થવા ખીજા શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૫૦૮ કાંઈ પાણુ રાખવાની જે વરાનું કરવાની કાચા પરનાણે ફરજ નહી જેમ તે
મારી ઉપર ધરાવતી અ- વરાનું જે માણુશ મુખી પુરવક તે સખત પાસે કરાવે અર્થ
જનતા થશે એવો ભયકે વા કસમવાની કાશીય કરે અર્થવા જે વસનું કરવાનો તે સ
કસમ કરને કાંઈ રાખવા) ખસનો ક. વસા વરમાણે હક જેવે તે વસનું કરવામાં તેના પા
સુસે કાંઈ કામ કરાવનું) ખસનો ક. વસા વરમાણે હક જેવે તે વસનું કરવામાં તેના પા
કે કસુર કરાવે અર્થવા કસુર કરાવવાની કાશીય કરે અને તે એવી રીતે કે જે વ
મારી પાસે કરાવવાની એ યુનેદગારની ખતમપછે તે કું નહી કરતો અર્થવા જે વસ
કરવામાં મારી પાસે કસુર કરાવવાની એ યુનેદગારની ખતમપ છે તે કું કરતો મારી
ઉપર અર્થવા જેની સાથે મારો સખત છે એવા કાંઈ રાખવાની ઉપર ધરાવતી અપરસન
મા પાસે અર્થવા એ યુનેદગાર કાંઈ કરને ધરાવતી અપરસનતા કરાવશે એવો ભય તે શ
ખસના ખતમાં મેસાકો અર્થવા મેસ.ડવાની કાશીય કરીને તે એ વરમાણે કરે તેને માણુસ
મે એક વરસની મુલત મુખીની બેમાના ગમેતે પરકારની કેદની અર્થવા કેદની અર્થવા એ
નેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

કેટલ.

(મ) અ જ ને આગળ સાંચવા બેસે એવા ધરાવથી કે એમ તેને જરણે બેસવા
ની જ ની ઉપર ધસવતી અપરસનતા થશે એવો સંભવ કલપન થાય તો આ કસમમાં
ખીજાન કરેલા યુનો અ એ શીધા એમ સખતનું

(બ) અ જ ને એવી રીતે કરાવે કે જો વુ રમાણું કામ નહી કરે તો કું મા
કાશી ઉકરાએમાના એક ઉકરાનો છાત તેને આવીશ અને તે એવી હામમાં જેવ કે
વાનાના ઉકરાનો છવ આપશે તો તેથી જ ની ઉપર ધસવતી અપરસનતા થશે

એવો બધા ઉત્પન્ન થાય, તેમ જ એ આ કમનમા બીજાન કોણે યુનિફ કૃષિ એને સમજવું.

૩૦૪ કૃષિ આસતરને સમજવાનો વીચાર કરી જે માણસ કંઈ સમજ માણે, અથવા કૃષિ આને સમજવાના કંઈ વા કંઈ અવાજ કે શબ્દ કરે અથવા કંઈ વસ્તુ દેખ કે એ રીતેથી એવેલા શબ્દ આ વા કંઈ અવાજ કે તેની સમજ અથવા અવાજ સાંભળે અથવા યથા કૃષિ આણે. તે આવા અથવા વસ્તુ એવ અથવા તે તેની એકાગ જગતને જે માણસ વગર રહ્યો એ પ્રમાણે તેને એક વસ્તુની મુલ્ય મુખેની આરાધન કેવી અથવા કંઈની અથવા એ બંનેની સીધા શિક્ષણ આપવી.

૩૦૫ જે માણસ કેવી હામતમા હતા કૃષિ જાહેર જગતમાં જાય, અથવા જે જાણી રીતે વીચાર સમજાવે તેણે વગર રહ્યો એ જ કૃષિ વીચાર એવો કૃષિ સતી એ મુનસબ થયો. જગતમાં જાય એને તો કૃષિ સમજને કૃષિ થાય એવો તે કૃષિ તેને એવેલા કૃષિની મુલ્ય મુખેની આરાધન કેવી અથવા કૃષિ રીતેથી.

કૃષિ.

આ કમન પરમાણે કંઈ બધા કે એવેલા કૃષિની એવો વીચાર એવો એવો મુખ હો. કૃષિ ૧૦૮ જુનિફ સને ૧૮૬૪ નં ૮૨૩) કૃષિની વીચાર કરી કૃષિ કૃષિને સીધા કૃષિને તે જ પરમાણે બાજના તથા બાજનાની વીચાર કરી કૃષિ કૃષિને રીતે કૃષિ કૃષિ સૌ કૃષિને કૃષિને કૃષિને ૧૦૬ જુનિફ સને ૧૮૫૯ નં ૧૩૫૮ નો આજી યુ નાને વાસતે સને ૧૮૬૦ ના આજી ૭ થી ૧૫૦ કંઈને તે ના આજી તે કૃષિને ૮ ની કૃષિ થઈ.

બીજા ૨૬ એ.

યુના કૃષિની કૃષિની બાજના.

૩૧૧ જે યુનાને માટે આ કૃષિની સમજવારની અથવા કૃષિની રીતે કૃષિની જે યુનાને માટે સમજવાર ૫ એવો કૃષિ યુના કૃષિની અથવા એવો કૃષિ યુના કૃષિને પારની અથવા કૃષિની રીતે બાજના જે માણસ કૃષિની કરે અને તે કૃષિની રીતે તે યુના કૃષિની કૃષિની તે યુના કરે કરવા તરફ કૃષિ કૃષિ તે માણસને તેની કૃષિને માટે કૃષિ. રીતે સમજી આ કૃષિની કૃષિ સૌ કૃષિને ન કૃષિને હોય તે વે કૃષિને તે યુનાને માટે જે પારનાની કેવી રીતે કૃષિની હોય તે પારનાની તથા તે યુ નાને માટે કેવી અથવા સમજવારની કૃષિની માણસ માણસ જે યુના કૃષિની હોય તેની અથવા મુ ૧૫ મુખેની કેવી અથવા સમજવારની અથવા તે યુનાને માટે કૃષિની કંઈની અથવા એ બંનેની સીધા શિક્ષણ આપવી.

કૃષિ.

(અ) આ એવો વીચાર કૃષિને કૃષિને કૃષિને કૃષિની કૃષિને તે વીચાર કૃષિને પછી તેને માણસ પછી કે માટે કૃષિને નથી તે તેણે મોટી કરવા તરફ એ કૃષિ કૃષિ.

આપીસમાં કંઈ વશતુ ન હોવાને કારણે આ તે કારીસમાં પારન પડે તે આ, કમળ
કરમાણે એ તકરીરપાર થયે એમ સમજવું.

રીકા.

હઠાનો રીક્ષા એમ યુનો કરવાની કારીસ આપી રીક્ષાને કાચક નથી (રેવનીકુ યુ
કારીસમાં એક પે કાંસ જનરમ એનર પોલીસ જનરમ વા. ૨-૫૧. ૨૭૨ મુજબ હા
કારક રીપોરટસ કરોમીનસ કારીસ લાં ૩ પા. ૫૦ ૩૭) તેમજ જે સખરો ૧૨ મા
અથવા ૧૭ મા વાપ મુજબ યુનો કરવાની કારીસ કરી હોય તેને આપાએ મુ
ખ્ય ૫૨૫મ યુનિટાર થવાના સખપથી કમમ ૭૫ મુજબની એ રીક્ષા થઈ રહે ની.
આમાં બને ૭૦૦૦૦ યુનિટાર એકજ વાણે મુજબ રાક્ષા કાચક હોય તેવાજ પસ મે ૬
જિત કાચુકે. (રાણી વાં ૦ મુન.સામી જનજ બોલમસન ૧ થ મદરાસ રોસન સને ૧.૫૫
મુજબ મેરા કરવાનો કારીસ ખોટા વખત કરવાના યુનિને સર સને ૧૮૬૪ના આકેડ
ની કમમ ૪ નો રકમ ૬ મુજબ હઠાનો રીક્ષા થઈ રહે કંઈ એ ઠોઠો થઈ ગયા પગર
મંડુક કોજામી એવુ અમલને કે તેના કંઈ ઠોઠો થઈ ગયેથી છે ને તેવુ પુત કરવાની હરિ
કારાથી હનામી હતી પાણુ કદાને ટંબર એ મના અઠકાવેયે છે સખપ પીતલકોડ કમમ
૬૦૦ પ્રમાણે પુનની કાસેમ કરવાનો યુનો થતો નથી પાણુ આપી કડકન છતાં કમમ
૨૪૪-૪૦૦ ની સયે કમમ ૫૧૧ પ્રમાણે કલ પુનની કારીસના અરોપ સાપીત
થઈ રહે છે. (મુ. હાઈકોર્ટ લાં ૨૭ ડેન્જમપર સને ૧૮૬૭ વાં ૪ પા. ૨૭)

એક અમમ બલવના કાચલા કડકથી બીડાયેલા મોંધરાના દડાથી પારપાર
અપાવે હતા તદ્દામતદાર એક મુ જે તેના પે તોઆની અંદર એવે એક દડો સ
તે દેના હતો એવો સખોતીમાં હાથ આંધો તેમજ કારાવામા અંધુ કે તેણે અંધથી
મુજબાન કરવાના યુનાની કારીસ કરી વળો તેમા કરાવામા અંધુ કે આગથી મુજબાન
કરવાનો યુનો કરવાના કંઈ સંબંધે કંઈ સાખસ પારો માલમ પડ્યા હોયતો તેણે એ યુ
નો કરવાનો હરિ: રાખાઓ હતો અને એ કરન સંપુરાણુ કરવ તરફ તેણે સરઆત
નો હતો એવુ અવુવાને પુરવુ છે જસરીસ માંતર આ માતથી જુદો પડયો હતો કે ખં
મા. ૨૦ અને ૫૫. એક સખસે એક ખાડો બે દી તેમા મંડુ માલમ પડવાથી એ ખાખ
ખી તજાસ થઈ પોતાના કુમાર કોપર કમ અચાપકામ, અલે તેમા કરાવાના
તદ્દામતદારે બે દા પુરાવા બનવાનો કારીસ કરી ૪ અ. હાં ૨૦ પા

(True Translation
Donaldson Hamilton,
Trans. later.

